

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Αρθρο	0
Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία	12

Αριθμ. Α2-3391 (ΦΕΚ Β' 1388/13.07.2009)
Τροποποίηση και νέα κωδικοποίηση Αγορανομικών Διατάξεων, εκδοθεισών μέχρι και την 14 Μαΐου 2009.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
(ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΑΡΙΘΜ. 7)

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 1558/1985 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 63/2005 "περί κωδικοποίησης της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα".
2. Το π.δ. 397/1988 "Όργανισμός του Υπουργείου Εμπορίου", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Το ν.δ. 136/1946 "Περί Αγορανομικού Κωδικός", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το π.δ. 27/1996 "Συγχώνευση των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης".
5. Το π.δ. 122/2004 "Ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού".
6. Την υπ' αριθμ. Δ.15/Α/Φ.19/1189/21.1.2009 κοινή υπουργική απόφαση των Πρωθυπουργού και Υπουργού Ανάπτυξης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης Ιωάννη Μπούγα και Γεώργιο Βλάχο".
7. Την υπ' αριθμ. α.δ. 14/1989 "Περί Κωδικοποίησης Αγορανομικών Διατάξεων εκδοθεισών μέχρι και την 16.2.1989", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. Την ανάγκη έκδοσης νέας Αγορανομικής Διάταξης στην οποία κωδικοποιούνται αφενός μεν η προηγούμενη α.δ. 14/1989 "Περί κωδικοποίησης Αγορανομικών Διατάξεων εκδοθεισών μέχρι και 16.2.1989", όπως τροποποιήθηκε, καθώς και όλες οι Αγορανομικές Διατάξεις που εκδόθηκαν μέχρι και 14.5.2009, στα πλαίσια της εύρυθμης λειτουργίας των Ποινικών Δικαστηρίων, των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, των Υπηρεσιών Εμπορίου Ν.Α της Χώρας και άλλων Δημοσίων Υπηρεσιών και της αρτιότερης πλέον ενημέρωσης όλων των υπόχρεων εμπορικών φορέων, που εφαρμόζουν την κείμενη αγορανομική νομοθεσία και τις Αγορανομικές Διατάξεις.
9. Το γεγονός ότι από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Αρθρο	πρώτο
--------------	--------------

Άρθρο Πρώτο

Με την παρούσα, τροποποιούμε και κωδικοποιούμε εκ νέου όλες τις ισχύουσες Αγορανομικές Διατάξεις, που εκδόθηκαν μέχρι και την 14.5.2009, συμπεριλαμβανομένης και της α.δ. 14/1989 "Περί κωδικοποίησης Αγορανομικών Διατάξεων, εκδοθεισών μέχρι και 16.2.1989", ως ακολούθως:

Αρθρο	1
--------------	----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ, ΠΑΡΟΧΩΝ
ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΒΙΟΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ - ΚΕΡΔΗ -
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Κατάταξη αντικειμένων, παροχών και ειδών
βιοτικών αναγκών σε αγορανομικές κατηγορίες

1. Κατατάσσουμε τα παρακάτω αντικείμενα, είδη βιοτικών αναγκών και παροχές υπηρεσιών, σε ελεγχόμενα για υπερβολικό κέρδος και σε διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους.
2. Σε όσα από τα είδη δεν ορίζεται ρητά η προέλευση τους θεωρούνται

προέλευσης είτε εσωτερικού είτε εξωτερικού.

3. Αντικείμενα, παροχές και είδη βιοτικής ανάγκης, τα οποία δεν αναφέρονται ρητά στην κατηγορία "Ελεγχόμενα για υπερβολικό κέρδος" ή στην κατηγορία "Διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους", θεωρούνται ότι ανήκουν στην κατηγορία "Μη ελεγχόμενα".

α) Ελεγχόμενα για υπερβολικό κέρδος

α1) Λαχανικά και φρούτα, όπως αυτά ρητά κατονομάζονται παρακάτω:

- Αχλάδια, μήλα, πορτοκάλια, μανταρίνια και λεμόνια, νωπά και κατεψυγμένα σε χύμα - συσκευασμένη - τυποποιημένη μορφή.

- Πατάτες σε αποφλοιωμένη, τεμαχισμένη και προτηγανισμένη μορφή.

- Νωπά λαχανικά και φρούτα, που τυποποιούνται και συσκευάζονται σε κλειστή οικογενειακή συσκευασία, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις, που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Γεωργίας, με εξαίρεση τη νωπή τομάτα, που άσχετα αν πληροί τους παραπάνω όρους και προϋποθέσεις των εν λόγω αποφάσεων, υπάγεται στην αγορανομική κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών μόνο ως προς τις λιανικές τιμές της.

α2) Παιδικές τροφές γενικά, που παράγονται στη χώρα μας ή εισάγονται από άλλες χώρες, δηλαδή τροφές βρεφών και νηπίων, οι οποίες λόγω της ειδικής σύνθεσής τους ή του ειδικού τρόπου παρασκευής τους, διακρίνονται σαφώς από τα τρόφιμα συνηθισμένης κατανάλωσης, ανταποκρίνονται στον δηλούμενο διατροφικό προορισμό τους, φέρονται στην κατανάλωση με τρόπο που υποδηλώνει την καταλληλότητά τους για το σκοπό αυτό και για την κυκλοφορία των οποίων απαιτείται έγκριση του Α.Χ.Σ. και του Ε.Ο.Φ., ως προς τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές τιμές πώλησης και ως προς τις χονδρικές τιμές πώλησης από εισαγωγείς - αντιπροσώπους, εισαγωγείς και χονδρεμπόρους.

β) Διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους

β1) Λαχανικά και φρούτα νωπά και κατεψυγμένα, συμπεριλαμβανομένης και της νωπής τομάτας, η οποία άσχετα αν τυποποιείται και συσκευάζεται σε κλειστή οικογενειακή συσκευασία σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Γεωργίας, υπάγεται στην αγορανομική κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών μόνο ως προς τις λιανικές τιμές της, εξαιρουμένων των λαχανικών και φρούτων, που κατά τα άνω κατατάσσονται στην κατηγορία "Ελεγχόμενα για υπερβολικό κέρδος"

β2) Παιδικές τροφές γενικά που παράγονται στη χώρα μας ή εισάγονται από άλλες χώρες, δηλαδή τροφές βρεφών και νηπίων, οι οποίες λόγω της ειδικής σύνθεσής τους ή του ειδικού τρόπου παρασκευής τους διακρίνονται σαφώς από τα τρόφιμα συνηθισμένης κατανάλωσης, ανταποκρίνονται στο δηλούμενο διατροφικό προορισμό τους και φέρονται στην κατανάλωση με τρόπο που υποδηλώνει την καταλληλότητά τους για τον σκοπό αυτό και για την κυκλοφορία των οποίων απαιτείται έγκριση του Α.Χ.Σ. και του Ε.Ο.Φ., ως προς τις τιμές λιανικής πώλησης.

β3) Φαρμακευτικά σκευάσματα και ιδιοσκευάσματα για ανθρώπινη χρήση

β4) Φαρμακευτικές πρώτες ύλες

***ΠΡΟΣΟΧΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1α της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011) ορίζεται ότι:

"Με την Έναρξη Ισχύος της παρούσας καταργούνται:

Τα περιθώρια εμπορικού και βιομηχανικού κέρδους για τα προϊόντα των περιπτώσεων βί και β2 της παραγράφου 3 και της παραγράφου 4 του άρθρου 1, των στοιχείων 1 και 2 του πίνακα του άρθρου 3 και το άρθρο 5 της Α.Δ 7/2009".

4. Κατατάσσουμε στην κατηγορία "Διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους" το είδος "πατάτες" ανεξάρτητα από την προέλευσή τους και άσχετα αν κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε χύμα μορφή ή καθ' οιονδήποτε τρόπο συσκευασμένες ή τυποποιημένες, ακόμη και αν συσκευάζονται ή τυποποιούνται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των αποφάσεων του Υπουργείου Γεωργίας που αναφέρονται παραπάνω.

***ΠΡΟΣΟΧΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1α της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011) ορίζεται ότι:

"Με την Έναρξη Ισχύος της παρούσας καταργούνται:

Τα περιθώρια εμπορικού και βιομηχανικού κέρδους για τα προϊόντα των περιπτώσεων βί και β2 της παραγράφου 3 και της παραγράφου 4 του άρθρου 1, των στοιχείων 1 και 2 του πίνακα του άρθρου 3 και το άρθρο 5 της Α.Δ 7/2009".

5. Τα παρακάτω είδη και παροχές υπηρεσιών βιοτικής ανάγκης κατατάσσονται στην κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους.

Επειδή όμως ο καθορισμός της τιμής τους ανήκει, βάσει ειδικών διατάξεων, στην αρμοδιότητα άλλων αρχών, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρούσας.

- α) Βιβλία σχολικά που εκδίδονται από τον Ο.Ε.Δ.Β.
- β) Ηλεκτρικό ρεύμα
- γ) Μεταφορικά σιδηροδρόμων, πλοίων, αυτοκινήτων και αεροπλάνων
- δ) Ξενοδοχεία ύπνου για δωμάτια και κλίνες που ενοικιάζουν
- ε) Παροχές γεωργικών μηχανημάτων
- στ) Φορτωεκφορτωτικά
- ζ) Φωταέριο
- η) Χημικά λιπάσματα όχι ιδιωτικού εμπορίου
- θ) Αλάτι κρατικών αλυκών, η τιμή του οποίου καθορίζεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας και Εμπορίου (ν. 1822/1988).

6. Κατατάσσονται στην αγορανομική κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών, τα διαλαμβανόμενα στον παρατιθέμενο ΠΙΝΑΚΑ 1 είδη, που διατίθενται ή παρέχονται από επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, μπαρ, καφέ μπαρ, εστιατόρια και άλλα καταστήματα) και λοιπούς πωλητές, που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων - σημείων, όπως διαλαμβάνονται στον παρατιθέμενο ΠΙΝΑΚΑ 2:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Είδη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 6

- α) Εμφιαλωμένα νερά - εγχώρια και μη - σε συσκευασία των 500 ML και των 750 ML
  - β) Καφέδες σε ρόφημα μονοί, ήτοι ελληνικός, γαλλικός φίλτρου, στιγμιαίος (νεσ καφέ, φραπέ κλ.π) και εσπρέσσο.
  - γ) Τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί ή τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί.
  - δ) Τσάι σε ρόφημα.
-

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Χώροι - σημεία που αναφέρεται η παράγραφος 6

- α) Ζώνη δικαιοδοσίας Αεροδρομίων της Χώρας
  - β) Ζώνη δικαιοδοσίας αθλητικών χώρων (στάδια, γήπεδα κλπ.), έστω και αν οι χώροι αυτοί παραχωρούνται και για άλλες εκδηλώσεις, πέραν των διεξαγόμενων αθλητικών οργανώσεων
  - γ) Ζώνη δικαιοδοσίας αρχαιολογικών χώρων, ανεξαρτήτως αν στους χώρους αυτούς, λειτουργεί ή όχι μουσείο αρχαιοτήτων. Χώροι περιφραγμένοι, εντός των οποίων λειτουργεί μουσείο αρχαιοτήτων, κείμενοι εκτός ζώνης δικαιοδοσίας αρχαιολογικών χώρων, θεωρούνται ως τέτοιοι χώροι,
  - δ) Εντός των επιβατικών πλοίων πάσης φύσεως (οχηματογωγών ή μη), που εκτελούν αποκλειστικά και μόνο πλόες εσωτερικών γραμμών (όχι των κρουαζιερόπλοιων)
  - ε) Εντός των επιβατικών αμαξοστοιχιών του Ο.Σ.Ε και εντός των σιδηροδρομικών σταθμών του Ο.Σ.Ε
  - στ) Χώρος δικαιοδοσίας κινηματογράφων και θεάτρων
  - ζ) Χώρος δικαιοδοσίας Δικαστηρίων, Νοσοκομείων, Κλινικών και Ευαγών Ιδρυμάτων
  - η) Χώρος δικαιοδοσίας σταθμών υπεραστικών λεωφορείων
  - θ) Χώρος δικαιοδοσίας Ιδρυμάτων Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, Τεχνικών Σχολών και λοιπών Σχολών, μη κατονομαζομένων.
-

7. Κατατάσσονται στην αγορανομική κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών, τα διαλαμβανόμενα στον παρατιθέμενο ΠΙΝΑΚΑ 3 είδη, που διατίθενται από τους πωλητές (κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες κλπ.), που δραστηριοποιούνται εντός των Δημοσίων και Ιδιωτικών Σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων, ημερήσιων και νυχτερινών)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Είδη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 7

- α) Σάντουιτς ή τoστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, μαργαρίνης και άλλων)
- β) Σάντουιτς ή τoστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί και γαλοπούλα (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, μαργαρίνης και άλλων)
- γ) Απλό αρτοσκευάσμα (σησαμένιο κουλούρι) σε ατομική συσκευασία μέχρι 50 γραμμάρια,
- δ) Τυρόπιτα - σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους μέχρι 200 γραμμάρια ανά τεμάχιο,
- ε) Εμφιαλωμένο νερό των 500 ML
- στ) Φυσιικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία μέχρι 330 ML

8. α) Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν περιοριστικά και μόνο για τα καταστήματα και λοιπούς πωλητές, που ευρίσκονται και λειτουργούν εντός των χώρων δικαιοδοσίας των Αεροδρομίων της Χώρας.

β) Κατατάσσεται στην αγορανομική κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους το είδος "Διαφανείς πλαστικές σακούλες ειδικής χρήσης, με δυνατότητα επανασφράγισης, μέγιστης χωρητικότητας 1 LT.", στα πλαίσια εφαρμογής των νέων μέτρων περιορισμών και απαγορεύσεων στην μεταφορά αντικειμένων κατά τις πτήσεις.

γ) Καθορίζουμε ανώτατη τιμή λιανικής πώλησης, για το είδος της ως άνω περίπτωσης β) που διατίθεται εντός των χώρων δικαιοδοσίας των Αεροδρομίων της Χώρας, ως εξής:

"Διαφανείς πλαστικές σακούλες ειδικής χρήσης με δυνατότητα επανασφράγισης, μέγιστης χωρητικότητας 1 LT μέχρι 0,10 ευρώ ανά τεμάχιο συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α".

Άρθρο 2

Άρθρο 2

Γενικές Διατάξεις για τα εμπορικά

1. Καθορίζονται, όπως αναφέρονται στο επόμενο άρθρο 3, τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια μεικτού κέρδους, σε ποσοστό επί τοις εκατό, κατά την χονδρική και λιανική πώληση, για καθένα από τα διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους είδη.
2. Τα κέρδη αυτά ισχύουν και στις περιπτώσεις που οι ανώτατες τιμές πώλησης, οι οποίες διαμορφώνονται με βάση αυτά, είναι μικρότερες από αυτές που καθορίζονται κάθε φορά, ως ανώτατες, με Αγορανομικές Διατάξεις, Δελτία Τιμών και Αποφάσεις.
3. Για τα είδη βιοτικής ανάγκης, που κατατάσσονται ή μετατάσσονται στην κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους από τις κατηγορίες των ελεγχόμενων για υπερβολικό κέρδος και των μη ελεγχόμενων, εφόσον δεν καθορίζεται, κατά τη μετάταξη τους με Αγορανομική Διάταξη ή Δελτίο Τιμών, ανώτατη τιμή πώλησης ή ανώτατο ποσοστό κέρδους, το ποσοστό κέρδους ορίζεται για τη χονδρική πώληση τούτων 12% και για τη λιανική 28%.
4. Τα Ποσοστά κέρδους λιανικής πώλησης, για όλα τα είδη που αναφέρονται στο επόμενο άρθρο 3, μειώνονται κατά τρεις (3) μονάδες, όταν αυτά πωλούνται από υπαίθριους πλανόδιους ή στάσιμους πωλητές ή από πωλητές Λαϊκών Αγορών, εκτός από τα νωπά ροδάκινα και τις φράουλες, που μειώνονται κατά πέντε (5) μονάδες.

Άρθρο 3

Άρθρο 3

Εμπορικά κέρδη

1. Λαχανικά και φρούτα, νωπά - κατεψυγμένα Χονδρικά Λιανικά Λοιποί

α) Αγκινάρες	10%	25%	22%		
β) Αγγούρια	10%	25%	22%		
γ) Αντίδια, κολοκύθια, κουνουπίδια, λάχανα, μαρούλια, μπρόκολα, παντζάρια, πράσσα, ραδίκια, σέλινο, σπανάκι	12%	35%	32%		
δ) Αρακάς, κουκιά, καρότα, κρεμμύδια χλωρά, μελιτζάνες, μπάμιες, μπιζέλια, πιπεριές	12%	35%	32%		
ε) Βερίκοκα,	10%	35%	32%		
στ) Κρεμμύδια Ξερά εγχώρια Κρεμμύδια Ξερά εξωτερικού	8%	20%	17%		
	10%	20%	17%		
ζ) Μπανάνες, των οποίων η λιανική πώληση θα γίνεται χωρίς τον κορμό (κοτσάνι)	12%	30%	27%		
η) Σκόρδα, σταφύλια επιτραπέζια, φασολάκια γενικά (αμπελοφάσουλα, λεπίδες κ.λπ.)	12%	28%	25%		
θ) Τομάτες χύμα και τομάτες τυποποιημένες και συσκευασμένες σε κλειστή μικρή συσκευασία (οικογενειακή)	10%	25%	22%		
ι) Φράουλες	12%	40%	35%		
ια) Λοιπές οπώρες γενικά (τροπικές ή μη)	10%	30%	27%		
ιβ) Πατάτες	8%	25%	23%		
ιγ) Ροδάκινα	10%	35%	30%		

2. Παιδικές τροφές γενικά που παράγονται στη χώρα μας ή εισάγονται από άλλες χώρες, δηλαδή τροφές βρεφών και νηπίων οι οποίες λόγω της ειδικής σύνθεσης τους ή του ειδικού τρόπου παρασκευής τους, διακρίνονται σαφώς από τα τρόφιμα συνηθισμένης κατανάλωσης, ανταποκρίνονται στον δηλούμενο διατροφικό προορισμό τους και φέρονται στην κατανάλωση με τρόπο που υποδηλώνει την καταλληλότητά τους για το σκοπό αυτό και για την κυκλοφορία των οποίων απαιτείται έγκριση του Α.Χ.Σ. και του Ε.Ο.Φ. 15%

3. Φαρμακευτικά σκευάσματα και ιδιοσκευάσματα για ανθρώπινη χρήση. Για τις τιμές πώλησης,

τα Ποσοστά κέρδους ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 27

"Φάρμακα".

4. Φαρμακευτικές πρώτες ύλες 20%

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1α της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011) ορίζεται ότι:

" Τα περιθώρια εμπορικού και βιομηχανικού κέρδους για τα προϊόντα των περιπτώσεων βί και β2 της παραγράφου 3 και της παραγράφου 4 του άρθρου 1, των στοιχείων 1 και 2 του πίνακα του άρθρου 3 και το άρθρο 5 της Α.Δ 7/2009".

Άρθρο 4

Άρθρο 4

Βάση υπολογισμού εμπορικών κερδών

1. Οι διατάξεις του άρθρου 35 παραγρ. 3 του ν.δ. 136/1946 "Περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 10/11.5.1946 ν.δ. "Περί Αγορανομικού Κωδικός" έχουν εφαρμογή σε όλα τα είδη βιοτικών αναγκών της κατηγορίας των διατηρημένων ή ελεγχόμενου κέρδους.

2. Τα ανώτατα ποσοστά θεμιτού κέρδους, που καθορίζονται από το άρθρο 3 της παρούσας, είναι μεικτά και υπολογίζονται, με την επιφύλαξη του εδαφίου δ της παραγρ. 2 του άρθρου 32 της παρούσας, ως εξής:

Α) Για τους εισαγωγείς, στο διαμορφούμενο κόστος κτήσης του είδους μέχρι την αποθήκη του εισαγωγέα, όπως αυτό προσδιορίζεται από τα άρθρα 26, 27, 28 της παρούσας.

Β) Για τους χονδρεμπόρους και λιανοπωλητές, στην τιμολογιακή αξία του είδους, που προσαυξάνεται:

(1) με τα εκφορτωτικά και τα μεταφορικά, προκειμένου για μεταφορά από πόλη σε πόλη, και εφόσον οι δαπάνες αυτές αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά.

(2) με την αξία της προστιθέμενης συσκευασίας και

(3) με την επιβάρυνση από τυχόν δημόσιους ειδικούς, τοπικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή λιμενικούς φόρους, εφόσον η επιβάρυνση αυτή υπολογίζεται στην τιμή πώλησης των ειδών κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

3. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) δεν αποτελεί στοιχείο κόστους και δεν υπολογίζεται πάνω σε αυτόν κέρδος, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, που οι ενδιαφερόμενοι λόγω του ειδικού καθεστώτος, στο οποίο εντάσσονται από το ν. 1642/1986, δεν έχουν δικαίωμα έκπτωσης (συμψηφισμού) του Φ.Π.Α. που έχουν καταβάλλει.

"4. Προκειμένου για οπωρολαχανικά της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους, πέραν των αναγνωριζόμενων με την παρούσα στοιχείων κόστους, αναγνωρίζονται επιπρόσθετα και τα παρακάτω κοστολογικά στοιχεία που αποτελούν κερδοφόρο στοιχείο κόστους και υπολογίζονται επί της τιμολογιακής αξίας κτίσης του είδους ή επί της τιμής του κόστους εισαγωγής στο οποίο αναφέρεται η παράγραφος 1 του άρθρου 21 του Κεφαλαίου 2 της παρούσας, κατά περίπτωση:

α) Η δαπάνη λόγω φύρας, απομείωσης και γενικά απώλειας βάρους που ορίζεται κατά ανώτατο όριο μέχρι 3%.

β) Σε περίπτωση που από την επιχείρηση, για την μεταφορά των οπωρολαχανικών χρησιμοποιείται φορτηγό όχημα ιδιωτικής χρήσεως (Φ.Ι.Χ.), η δαπάνη μεταφοράς που πρέπει να είναι ανάλογη με την αντίστοιχη δαπάνη μεταφοράς του είδους με φορτηγά οχήματα δημοσίας χρήσεως (Φ.Δ.Χ.)."

***Η εντός " " παρ. 3 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β ' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

Άρθρο 5

[Άρθρο 5]

Καθαρά βιομηχανικά - βιοτεχνικά κέρδη

1. Καθορίζονται παρακάτω ανώτατα ποσοστά καθαρού κέρδους για τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής ειδών βιοτικής ανάγκης της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους:

Παραγωγής λοιπών τροφίμων

(1) Βιομηχανίες 6%
(2) Βιοτεχνίες 8%

2. Τα ποσοστά καθαρού κέρδους, που ορίζονται με την προηγούμενη παράγραφο, υπολογίζονται στο νόμιμο κόστος, όπως αυτό διαμορφώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου "Κανόνες αγορανομικής κοστολόγησης" της παρούσας, πριν από τον υπολογισμό των μη κερδοφόρων στοιχείων κόστους.

3. Διατάξεις της παρούσας Αγορανομικής Διάταξης, που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο διαμόρφωσης των βιομηχανικών - βιοτεχνικών τιμών πώλησης, σε ορισμένα είδη, εφαρμόζονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος.

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1α της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011) ορίζεται ότι:

"Με την Έναρξη Ισχύος της παρούσας καταργούνται:

Τα περιθώρια εμπορικού και βιομηχανικού κέρδους για τα προϊόντα των περιπτώσεων β1 και β2 της παραγράφου 3 και της παραγράφου 4 του άρθρου 1, των στοιχείων 1 και 2 του πίνακα του άρθρου 3 και το άρθρο 5 της Α.Δ 7/2009".

Άρθρο 6

Άρθρο 6

Έννοια χονδρικής πώλησης -
Δεύτερο χονδρεμπορικό κέρδος

1. Χονδρική πώληση είναι κάθε πώληση αγαθών, που γίνεται προς επαγγελματίες, για μεταπώληση, καθώς και εκείνη που γίνεται από χονδρεμπόρους προς το Δημόσιο ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Εξαιρούνται οι περιπτώσεις χονδρικής και λιανικής πώλησης που ρυθμίζονται διαφορετικά από την παρούσα και εκείνες στις οποίες οι τιμές πώλησης καθορίζονται με σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. και των χορηγητών.

2. Προκειμένου για οπωρολαχανικά, απαγορεύεται η είσπραξη Β` χονδρεμπορικού κέρδους, εφόσον ο τόπος παραγωγής ή εισαγωγής του είδους και ο τόπος κατανάλωσης αυτού βρίσκεται στον ίδιο Νομό.

Τα καθοριζόμενα στο άρθρο 3 της παρούσας Ποσοστά κέρδους οπωρολαχανικών, εγχωρίων ή εισαγομένων, θεωρούνται ως "Α` χονδρεμπορικό κέρδη".

3. Προκειμένου για οπωρολαχανικά της κατηγορίας "Διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους", εφόσον κατά την εμπορία - διακίνηση αυτών μεσολαβεί Β` χονδρέμπορος, το εισπραττόμενο μεικτό Β` χονδρεμπορικό κέρδος ορίζεται μέχρι 6% κατά ανώτατο όριο.

Σε κάθε περίπτωση εμπορίας οπωρολαχανικών, η είσπραξη άλλου χονδρεμπορικού κέρδους, πέραν των Α` και Β` ρητώς απαγορεύεται.

4. Απαγορεύεται η είσπραξη δύο κερδών (χονδρικής και λιανικής πώλησης) από τον ίδιο έμπορο ή επιχείρηση, προκειμένου για είδη της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους.

5. Η αγοραπωλησία οπωρολαχανικών μεταξύ του Β` χονδρεμπόρου - πωλητή και Γ` χονδρεμπόρου - αγοραστή επιτρέπεται, εφόσον τηρούνται οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) Κατόπιν συμφωνίας των εμπόρων αυτών, ο Β` χονδρέμπορος χορηγεί στον Γ` ποσοστιαία έκπτωση, υπό μορφή κέρδους, που δεν θεωρείται "Γ` χονδρεμπορικό κέρδος". Για την ορθή εφαρμογή της διάταξης αυτής επισυνάπτεται "ΠΙΝΑΚΑΣ 1", που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου και διαλαμβάνει διατάξεις υποχρεωτικώς εφαρμόσιμες για τους δύο ως άνω συμβαλλόμενους εμπόρους.

β) Κατόπιν συμφωνίας των εμπόρων αυτών, το οριζόμενο ως άνω Β` χονδρεμπορικό κέρδος 6%, μπορεί να διαμοιραστεί μεταξύ του Β` χονδρεμπόρου - αγοραστή. Για την ορθή εφαρμογή της διάταξης αυτής, επισυνάπτεται "ΠΙΝΑΚΑΣ 2", που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου και διαλαμβάνει διατάξεις υποχρεωτικώς εφαρμόσιμες για τους δύο ως άνω συμβαλλόμενους εμπόρους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Αφορά αγοραπωλησία οπωρολαχανικών μεταξύ Β` και Γ` χονδρεμπόρου και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 6 της παρούσας.

1. Επί του τιμολογίου πώλησης οπωρολαχανικών, που εκδίδει ο Β` χονδρέμπορος προς τον Γ` υποχρεωτικά αναγράφεται χωριστά η ποσοστιαία έκπτωση, που χορηγείται στον Γ` χονδρέμπορο, υπό μορφή κέρδους.

2. Στην περίπτωση αυτή, ο Γ` χονδρέμπορος πωλεί οπωρολαχανικά στην ίδια τιμή, με την τιμή που τα αγόρασε από τον Β` χονδρέμπορο. Η τιμή πώλησης του Γ` χονδρεμπόρου μπορεί να προσαυξάνεται μόνο με τις τυχόν νόμιμες και αποδεδειγμένες δαπάνες (π.χ. μεταφορικά), που βαρύνουν τον Γ` χονδρέμπορο.

Οι δαπάνες αυτές υποχρεωτικά αναγράφονται χωριστά επί των τιμολογίων πώλησης, που εκδίδει προς τρίτους ο Γ` χονδρέμπορος, πριν τον υπολογισμό του Φ.Π.Α.

3. Επί των ανωτέρω παραθέτουμε σχετικό παράδειγμα:

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΟΥ Β` ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ`

ΕΙΔΗ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ / ΚΙΛΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
Τομάτες	200	0,80	160
Μήλα	300	0,75	225

	Αξία πριν την έκπτωση		385
	Έκπτωση π.χ. 5%		19,25
	Εισπρακτέα αξία πριν Φ.Π.Α.		-----
			365,75

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΟΥ Γ` ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ

ΕΙΔΗ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ / ΚΙΛΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
Τομάτες	200	0,80	160

Μήλα	300	0,75	225
Μερικό ποσό			385
	Μεταφορικά (π.χ. 500 κιλά X 0,10)		50
Εισπρακτέα αξία πριν Φ.Π.Α.			435

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Αφορά αγοραπωλησία οπωρολαχανικών μεταξύ Β` και Γ` χονδρεμπόρου και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 6 της Α.Δ. παρούσας.

1. Εφόσον κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των δύο ως άνω εμπόρων, το Β` χονδρεμπορικό κέρδος 6% θα διαμοιραστεί, ακολουθείται στην περίπτωση αυτή, το παρακάτω παράδειγμα, που καταδεικνύει τον τρόπο διαμόρφωσης της τιμής πώλησης οπωρολαχανικών από τον Γ` χονδρέμπορο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Έστω ότι το χονδρεμπορικό κέρδος 6% συμφωνείται να διαμοιραστεί σε 4% για το Β` χονδρέμπορο και 2% για τον Γ`.

Νόμιμο κόστος κτήσης του Β` (π.χ.)	0,70
Κέρδος για τον Β` χονδρέμπορο 4%	0,03

Τιμή πώλησης του Β` πριν τον Φ.Π.Α.	0,73
Νόμιμο κόστος κτήσης του Γ`	0,73
Κέρδος για τον Γ` χονδρέμπορο 2%	0,01

Μερική τιμή πώλησης του Γ`	0,74
Μεταφορικά που βαρύνουν τον Γ` (π.χ.)	0,02

Τιμή πώλησης του Γ` πριν τον Φ.Π.Α.	0,76

2. Δε θεωρείται "Γ` χονδρεμπορικό κέρδος" το μέρος του κέρδους που χορηγεί ο Β` χονδρέμπορος στο Γ`.

3. Η τιμή πώλησης του Γ` χονδρεμπόρου διαμορφώνεται με βάση την τιμή κτήσης και το μέρος του κέρδους που του χορηγεί ο Β` χονδρέμπορος. Η εν λόγω τιμή πώλησης μπορεί να προσαυξάνεται μόνο με τις τυχόν νόμιμες και αποδεδεικνυόμενες δαπάνες (π.χ. μεταφορικά) που βαρύνουν τον Γ` χονδρέμπορο, δαπάνες που υποχρεωτικά αναγράφονται χωριστά στο τιμολόγιο που εκδίδει ο Γ` χονδρέμπορος προς τρίτους.

4. Επί των τιμολογίων πώλησης που εκδίδει ο Β` χονδρέμπορος αναγράφεται υποχρεωτικά και η ένδειξη "ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΕ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (π.χ. 4%)" και επί των τιμολογίων πώλησης που εκδίδει ο Γ` χονδρέμπορος αναγράφεται υποχρεωτικά η ένδειξη "ΧΟΡΗΓΗΘΗΚΕ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (π.χ. 2%)".

Άρθρο 7

Άρθρο 7

Χορήγηση μέρους πρώτου χονδρεμπορικού κέρδους από τον Α` στο Β` χονδρέμπορο

1. Χονδρέμποροι που εισάγουν από το εξωτερικό ή αγοράζουν από εγχώριες πηγές είδη της κατηγορίας "διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους" επιτρέπεται να τα πωλούν με τιμολόγια σε Β` διακινητή χονδρέμπορο, χορηγώντας σ' αυτόν κατόπιν συμφωνίας, μέρος του ισχύοντος πρώτου χονδρεμπορικού κέρδους, που ορίζεται σαν ποσοστιαίο (%).

2. Αν συντρέχει η παραπάνω περίπτωση, η τιμή χονδρικής πώλησης του Β` διακινητή χονδρέμπορου διαμορφώνεται σύμφωνα με το υπόδειγμα τού παρακάτω πίνακα 1:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Όταν ισχύει ποσοστιαίο κέρδος

Έστω το πρώτο χονδρεμπορικό κέρδος (π.χ. 8%) και συμφωνείται να μοιρασθεί σε

(π.χ. 5%) για τον Α` και 3% για το Β` χονδρέμπορο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Νόμιμο κόστος κτήσης του Α`	€ 2
Κέρδος που εισπράττει ο Α` 5%	€ 0,10
Τιμή πώλησης του Α` στον Β`	€ 2,10
Αναλογούν Φ.Π.Α. 9%	€ 0,19
Πληρωτέο ποσό του Β` στον Α`	€ 2,29
Νόμιμο κόστος κτήσης του Β`	€ 2,10
Κέρδος που εισπράττει ο Β` 3%	€ 0,06
Τιμή πώλησης του Β`	€ 2,16
Αναλογούν Φ.Π.Α. 9%	€ 0,19
Τελική τιμή του Β` με Φ.Π.Α.	€ 2,35

3. Απαγορεύεται για οποιονδήποτε λόγο η επιβάρυνση της τιμής πώλησης του Β` διακινητή χονδρεμπόρου, πλην του Φ.Π.Α. και προκειμένου για το Ν. Δωδεκανήσου του ειδικού φόρου.

4. Κατ` εξαίρεση της παραπάνω απαγόρευσης, επιτρέπεται στο Β` διακινητή χονδρέμπορο να υπολογίζει στο νόμιμο κόστος κτήσης του είδους, τα μεταφορικά έξοδα που τυχόν πλήρωσε, κατά τη μεταφορά του είδους, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η έδρα της επιχείρησης του είναι σε διαφορετικό Νομό από την έδρα του Α` χονδρεμπόρου.

5. Δε θεωρείται επίτευξη δευτέρου χονδρεμπορικού κέρδους, το μέρος του πρώτου χονδρεμπορικού κέρδους, που χορηγεί ο Α` χονδρέμπορος στο Β` διακινητή χονδρέμπορο.

Άρθρο 8

Άρθρο 8

Υποχρέωση πώλησης τροφίμων σε καθαρό βάρος

1. Οι αγοραπωλησίες όλων γενικά των τροφίμων γίνονται υποχρεωτικά σε καθαρό βάρος, εκτός εάν από άλλες διατάξεις της παρούσας προβλέπεται η πώληση τούτων κατά διαφορετικό τρόπο.

2. Προκειμένου για τρόφιμα που είναι συσκευασμένα σε σάκους, επιτρέπεται η αγοραπωλησία τούτων σε μικτό βάρος, εφόσον αυτό γίνεται από εμπορική συνήθεια ή έθιμο.

3. Προκειμένου για τούρτες ζαχαροπλαστικής και τούρτες παγωτού, που διατίθενται στο καταναλωτικό κοινό από ζαχαροπλαστεία, εργαστήρια ζαχαροπλαστικής κλπ. καταστήματα, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Επιτρέπεται η ζύγιση και πώληση της τούρτας σε μικτό βάρος, προς τον καταναλωτή, περιοριστικά και μόνο στην περίπτωση που το συνολικό μικτό βάρος αυτής περιλαμβάνει το καθαρό βάρος του εν λόγω είδους και το βάρος της πλαστικής ή χάρτινης βάσης δίσκου τοποθέτησης (στήριξης) του γλυκού τούτου. Πέρα από την πιο πάνω περίπτωση, η ζύγιση και πώληση της τούρτας σε μικτό βάρος απαγορεύεται.

β) Καθορίζουμε κατωτέρω τα ανώτατα όρια βάρους της πλαστικής ή χάρτινης βάσης (δίσκου) τοποθέτησης (στήριξης) της τούρτας:

ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥΡΤΑΣ

ΒΑΡΟΣ ΒΑΣΗΣ (ΔΙΣΚΟΥ)

Μέχρι 1500 γραμμάρια

Μέχρι 110 γραμμάρια

Πάνω από 1500 γραμμάρια και μέχρι 2000 γραμμάρια

Μέχρι 160 γραμμάρια

Πάνω από 2000 γραμμάρια και 2500 γραμμάρια

Μέχρι 200 γραμμάρια

Πάνω από 2500 γραμμάρια και 3000 γραμμάρια

Μέχρι 230 γραμμάρια

Πάνω από 3000 γραμμάρια και 3500 γραμμάρια

Μέχρι 250 γραμμάρια

Πάνω από 3500 γραμμάρια

Μέχρι 280 γραμμάρια

γ) Πλησίον κάθε τούρτας, που είναι εκτεθειμένη στους χώρους πώλησης (βιτρίνα, ψυγείο, ράφια κλπ.) του καταστήματος, υφίσταται τοποθετημένη ή αναρτημένη πινακίδα (ή τιμοκατάλογος), όπου θα αναγράφονται υποχρεωτικά, πέρα από το είδος της τούρτας και οι ακόλουθες ενδείξεις, όσον αφορά την τούρτα της ως άνω περίπτωσης (α):

Η τιμή πώλησης κατά κιλό μικτού βάρους (π.χ. ΣΟΚΟΛΑΤΙΝΑ ΕΥΡΩ 7 ΤΟ ΚΙΛΟ ΜΙΚΤΟΥ ΒΑΡΟΥΣ).

δ) Στην περίπτωση που η βάση (δίσκος κλπ.) τοποθέτησης της τούρτας δεν είναι πλαστική ή χάρτινη αλλά ειδικής κατασκευής (ξύλινη, καθρέφτης κλπ.), τότε η πώληση της επί της βάσης ειδικής κατασκευής τοποθετημένης τούρτας, προς τον πελάτη, πραγματοποιείται μόνο σε καθαρό βάρος γλυκού, έτσι ώστε να

χρεώνεται χωριστά η αξία της καθαρής τούρτας και χωριστά η αξία της βάσης ειδικής κατασκευής.

Εφόσον η επιχείρηση (ζαχαροπλαστείο κλπ.) προσφέρει τη βάση ειδικής κατασκευής "ΣΑΝ ΜΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ" υποχρεούται όπως διασφαλίσει τον αγοραστή - πελάτη της κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να επιστραφεί σε αυτόν η αξία της βάσης, που πλήρωσε κατά την αγορά της τούρτας, εφόσον βέβαια ο πελάτης επιστρέψει τη βάση αυτή.

ε) Οι διατάξεις της ως άνω περίπτωσης (γ) έχουν εφαρμογή και για την τούρτα της προηγούμενης περίπτωσης (δ), με μόνη διαφορά ότι επί της πινακίδας ή τιμοκαταλόγου θα αναγράφονται, πέρα από το είδος τούρτας και οι ακόλουθες ενδείξεις:

Η τιμή πώλησης κατά κιλό καθαρού βάρους και η αξία της βάσης ειδικής κατασκευής (π.χ. ΣΟΚΟΛΑΤΙΝΑ ΕΥΡΩ 7 ΤΟ ΚΙΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΒΑΡΟΥΣ - ΑΞΙΑ ΒΑΣΗΣ ΕΥΡΩ 0,30).

Επίσης στην πινακίδα ή τιμοκατάλογο αναγράφεται κατά περίπτωση και η ένδειξη "ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ Η ΜΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ".

στ) Μετά το ζύγισμα της τούρτας με βάση ειδικής κατασκευής, από το μικτό βάρος αφαιρείται υποχρεωτικά το βάρος της βάσης αυτής, έτσι ώστε να εισπραχθεί η συνολική αξία καθαρού βάρους τούρτας, προσαυξημένη με την αξία της βάσης ειδικής κατασκευής.

ζ) Σε κάθε περίπτωση η ζύγιση της τούρτας είναι υποχρεωτική.

η) Η ζύγιση της τούρτας μαζί με το χαρτόκουτα συσκευασίας απαγορεύεται.

" Άρθρο 9"

"Υποβολή απολογιστικών στοιχείων τιμών"

"1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος εμπíπτουν:

α) Βιομηχανίες, βιοτεχνίες, συνεταιριστικά εργοστάσια παραγωγών, εισαγωγικές και εμπορικές επιχειρήσεις που διαθέτουν και πωλούν χονδρικώς στην εγχώρια αγορά είδη, που εντάσσονται στους ΠΙΝΑΚΕΣ 1 και 2, εφόσον: πραγματοποίησαν κατά την τελευταία κλεισμένη οικονομική χρήση, ετήσιο κύκλο εργασιών δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και άνω, σύμφωνα με τα βιβλία που τηρούν, και οι χονδρικές τους πωλήσεις στην εγχώρια αγορά, για τα είδη των ΠΙΝΑΚΩΝ 1 και 2, είναι τουλάχιστον δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.

β) Επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες που εντάσσονται στον ΠΙΝΑΚΑ 3, εφόσον πραγματοποίησαν κατά την τελευταία κλεισμένη οικονομική χρήση ετήσιο κύκλο εργασιών δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ και άνω, σύμφωνα με τα βιβλία που τηρούν, και οι πωλήσεις τους στην εγχώρια αγορά, για τις υπηρεσίες του ΠΙΝΑΚΑ 3 είναι τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ.

2. Από τη δημοσίευση της παρούσας, οι επιχειρήσεις της ως άνω παραγράφου 1, υποχρεούνται να:

α) Κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, οι υπόχρεες επιχειρήσεις της παραγράφου 1, εφόσον η τελευταία οικονομική τους χρήση έκλεισε πριν τη δημοσίευση της παρούσας, οφείλουν να υποβάλουν εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας, απολογιστικά στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις της τελευταίας κλεισμένης χρήσης ανά κωδικό προϊόντος, εμπορεύματος ή υπηρεσίας που περιλαμβάνονται στους πίνακες 1 και 2 και 3, σύμφωνα με το Υπόδειγμα Α. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διαμόρφωση των στοιχείων αυτών μπορεί να χορηγηθεί περαιτέρω προθεσμία όχι πέραν των τριάντα (30) επιπλέον ημερών, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της υπόχρεης επιχείρησης. Η αποστολή των στοιχείων γίνεται προς τη Διεύθυνση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς (ΥΠ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση: times@gge.gr με θέμα την επωνυμία της επιχείρησης. Για τον προσδιορισμό του χρόνου παραλαβής και το υπολογισμό των προθεσμιών κατάθεσης - παραλαβής των εγγράφων εφαρμόζεται το αντίστοιχο άρθρο του νόμου «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις».

β) Μετά την πρώτη υποβολή της περίπτωσης α) ή εάν δεν έκλεισε η οικονομική χρήση πριν τη δημοσίευση της παρούσας, οι υπόχρεες επιχειρήσεις της παραγράφου 1 υποχρεούνται μετά το κλείσιμο κάθε επόμενης οικονομικής χρήσης, να διαμορφώνουν τα απολογιστικά στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις της τελευταίας κλεισμένης χρήσης ανά κωδικό προϊόντος, εμπορεύματος ή υπηρεσίας που περιλαμβάνονται στους πίνακες 1 και 2 και 3, σύμφωνα με το Υπόδειγμα Α. Ο Ειδικός Γραμματέας της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς (ΥΠ.Ε.Α) δύναται να ζητά με έγγραφη κλήση του τα στοιχεία αυτά, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν παρέλθει ενενήντα (90) ημέρες από το κλείσιμο της οικονομικής χρήσης βάσει της οποίας ζητούνται τα εν λόγω στοιχεία. Στην έγγραφη κλήση θα πρέπει να αναγράφεται η προθεσμία εντός της οποίας η επιχείρηση θα υποβάλει τα στοιχεία αυτά, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών, καθώς και ο τρόπος υποβολής των στοιχείων προς τη Διεύθυνση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της Υπηρεσίας

Εποπτείας Αγοράς (ΥΠ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

γ) Κατά την πρώτη υποβολή των στοιχείων είτε δυνάμει της περίπτωσης α) είτε δυνάμει της περίπτωσης β) οι υπόχρεες επιχειρήσεις γνωστοποιούν στην ίδια Διεύθυνση το νόμιμο εκπρόσωπο, τον ΑΦΜ, τον Αριθμό Γ.Ε.ΜΗ, ή τον αριθμό άλλου Εμπορικού Μητρώου στο οποίο είναι εγγεγραμμένες, ανάλογα με την εταιρική τους μορφή, την επωνυμία, την έδρα και τα στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο, τηλεμοιοτυπία και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ), και το ύψος του ετήσιου κύκλου εργασιών με μνεία της ημερομηνίας που έκλεισε η οικονομική χρήση. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται κατά τον ίδιο τρόπο κάθε φορά που μεταβάλλονται.

3. Ως κλείσιμο οικονομικής χρήσης για την εφαρμογή της παρούσας, θεωρείται η ημερομηνία που κλείνει η οικονομική χρήση, ανεξαρτήτως της δημοσίευσης οικονομικών στοιχείων της υπόχρεης επιχείρησης.

4. Ο Ειδικός Γραμματέας της ΥΠ.Ε.Α μπορεί εντός τασσόμενης προθεσμίας, να ζητά με έγγραφη κλήση του πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με την ανάλυση της απολογιστικής τιμής πώλησης του προϊόντος, εμπορεύματος ή υπηρεσίας καθώς επίσης μπορεί να ζητά και άλλα στοιχεία, όπως ενδεικτικά, τον ισολογισμό των επιχειρήσεων, γενική εκμετάλλευση, αναλυτικές κατά κλάδο εκμεταλλεύσεις, καρτέλες αποθήκης, αποθέματα, τιμολόγια, στοιχεία κόστους ή λοιπά οικονομικά στοιχεία.

5. Η Υπηρεσία μπορεί να διενεργεί ελέγχους επαλήθευσης, των στοιχείων που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 σε σχέση με τα βιβλία και στοιχεία που τηρεί η επιχείρηση".

***Το άρθρο 9 όπως είχε αντικατασταθεί με τις ΥΑ Α2-4957 Β 2620 31-12-09, ΥΑ 1975/2000 Β 1752/8-1-10, ΑΔ 1/11 ΥΑ Α2-521/28-3-11 Β 615/2011 και με το άρθρο 1 της ΑΔ 2/2011 ΥΑ Α2-986/2011 (ΦΕΚ Β 1144 6.6.2011), με έναρξη ισχύος την 7η Ιουνίου 2011, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 αυτής, αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 2/2012 ΥΑ Α2-493/2012 (ΦΕΚ Β ' 1348/25/04/2012) με έναρξη ισχύος την 26η Απριλίου 2012. Βλ. συννημένο γράφημα στο επάνω δεξί μέρος της σθόνης ΠΙΝΑΚΕΣ 1,2 και 3 και ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (Α) ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Με το άρθρα 3 και 4 παρ.1 της ΑΔ 2/2012 ΥΑ Α2-493/2012 (ΦΕΚ Β ' 1348/25/04/2012) με έναρξη ισχύος την 26η Απριλίου 2012, ορίζεται ότι:

ΑΡΘΡΟ 3

"1. Με πράξη του Ειδικού Γραμματέα της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς (ΥΠ.Ε.Α) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.Α.Α.Ν), επιβάλλονται τα παρακάτω πρόστιμα:

α) Σε περίπτωση μη υποβολής εντός της τασσόμενης προθεσμίας των προβλεπομένων στις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 1 της παρούσας στοιχείων, επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ.

β) Σε περίπτωση υποβολής ανακριβών ή αναληθών στοιχείων των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 1 της παρούσας, επιβάλλεται πρόστιμο τριάντα χιλιάδων (30.000) Ευρώ.

2. Και στις δύο περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, η υπόχρεη επιχείρηση με έγγραφη κλήση του Ειδικού Γραμματέα της ΥΠ.Ε.Α. καλείται επιπλέον να υποβάλει εντός τριών (3) ημερών τα σχετικά στοιχεία, και στην περίπτωση μη συμμόρφωσης της, εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου.

3. Τα επιβληθέντα σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρόστιμα διπλασιάζονται σε περίπτωση που η επιχείρηση υποπέσει σε νέα παράβαση των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 1 της παρούσας, μέσα σε διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη διάπραξη της πρώτης παράβασης."

ΑΡΘΡΟ 4 παρ.1

"1. Πέραν των ως άνω προβλεπομένων χρηματικών προστίμων, οι παραβάτες της παρούσας διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 136/1946 «Περί Αγορανομικού Κωδικός» όπως ισχύει."

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Με τα άρθρα 2 και 3 της ΑΔ 2/2011 ΥΑ Α2-986/2011 (ΦΕΚ Β 1144 6.6.2011) ορίζεται ότι:

"Άρθρο 2"

"Επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις

1. Με πράξη του Ειδικού Γραμματέα της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς (ΥΠ.Ε.Α) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν):

α) σε περίπτωση πραγματοποίησης αύξησης τιμών ειδών και υπηρεσιών του τιμοκαταλόγου κατά παράβαση των διατάξεων των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 1 της παρούσας επιβάλλεται στην υπόχρεη επιχείρηση πρόστιμο τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Επιπλέον, καλείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 1, εντός πέντε (5) ημερών να υποβάλλει τα σχετικά στοιχεία, και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλεται πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000) για κάθε ημέρα καθυστέρησης,

β) σε περίπτωση μη υποβολής των προβλεπομένων στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 της παρούσας στοιχείων επιβάλλεται στην υπόχρεη επιχείρηση πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Επιπλέον, καλείται η επιχείρηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 1, εντός τριών (3) ημερών να υποβάλλει τα σχετικά στοιχεία, και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000) για κάθε ημέρα καθυστέρησης.

3. Τα επιβληθέντα σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρόστιμα διπλασιάζονται σε περίπτωση υποτροπής της επιχείρησης σε διάστημα 24 μηνών από τη διάπραξη της

πρώτης παράβασης. Για την εφαρμογή της παρούσας, κάθε πραγματοποίηση αύξησης κατά παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 2 ή της παραγράφου 4 του άρθρου 1 νοείται ως αυτοτελής παράβαση."

"Άρθρο 3"

1. Οι παραβάτες των διατάξεων της παρούσας διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 136/1946 "Περί Αγορανομικού Κωδικός".
2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται το άρθρο 12 της Α.Δ. 7/2009 (Β` 1388), και η ΥΑ Α2-3334/2008 (Β` 954).
3. Η παρούσα καταλαμβάνει και εκκρεμείς υποθέσεις.
4. Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας οι ΠΙΝΑΚΕΣ 1,2 και 3 και τα ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ Α, Β, Γ, Δ."

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ.Τροποποιητικούς πίνακες της ΑΔ 2/2011 ΥΑ Α2-986/2011 (ΦΕΚ Β 1144 6.6.2011) ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ.ΑΔ 4/2012 Α4-587/2010 (ΦΕΚ Β 745 31.5.2010)
"Υποβολή τιμοκαταλόγων από τα κάθε είδους φροντιστήρια, ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, εργαστήρια ελευθέρων σπουδών και ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και τροποποίηση του άρθρου 2 της ΑΔ 3/2010."

Άρθρο 10

Άρθρο 10

Έξοδα διανομής ή παραλαβής στα είδη διατροφής της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους

1. Για τα οπωρολαχανικά της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους, που διατίθενται μέσα στην περιφέρεια του Νομού Αττικής, οι τιμές πώλησης αυτών μπορούν να προσαυξάνονται, λόγω εξόδων διανομής ή παραλαβής, ως εξής.
  - α) Για τα οπωρολαχανικά, που πωλούνται με το χιλιόγραμμο, μέχρι ένα (1) λεπτό του ευρώ ανά χιλιόγραμμο.
  - β) Για τα οπωρολαχανικά, που πωλούνται με το τεμάχιο, μέχρι το μισό της ανωτέρω αξίας, ανά τεμάχιο.
2. Προκειμένου για έξοδα διανομής, αυτά προσαυξάνουν την νόμιμα διαμορφούμενη τιμή χονδρικής πώλησης (πριν του Φ.Π.Α.) και ισχύουν για παραδόσεις του εμπορεύματος στο κατάστημα του αγοραστή, ενώ για τα έξοδα παραλαβής, αυτά προσαυξάνουν την νόμιμα διαμορφούμενη τιμή λιανικής πώλησης (πριν του Φ.Π.Α.) και ισχύουν για παραδόσεις στο κατάστημα του πωλητή.
3. Κάθε βιομήχανος, βιοτέχνης και έμπορος, που διαθέτει είδη διατροφής της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους, εφόσον τα παραδίδει στο κατάστημα του αγοραστή, αναγράφει υποχρεωτικά στο τιμολόγιο, χωριστά τα έξοδα διανομής.
4. Σε περίπτωση που αναγράφονται στα τιμολόγια τα έξοδα διανομής, δεν επιτρέπεται η προσαύξηση των λιανικών τιμών με τα έξοδα παραλαβής.
5. Για τα παραπάνω είδη διατροφής, αν αυτά υπάγονται σε διατίμηση (καθορισμός ανωτάτων τιμών πώλησης), δεν επιτρέπεται η προσαύξηση των ανωτάτων τιμών πώλησης με έξοδα διανομής ή παραλαβής.
6. Εξουσιοδοτούνται οι Νομάρχες, να εκδώσουν Αγορανομική Διάταξη, με την οποία να ρυθμίσουν τα έξοδα διανομής ή παραλαβής για τα παραπάνω είδη διατροφής, που διαθέτονται μέσα στην ίδια πόλη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και σε επίπεδα όχι ανώτερα από αυτά που ισχύουν για την περιφέρεια Τ.Δ. Πρωτεύουσας.
7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν είδη που ανήκουν στην κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών.
8. Αγορανομικές Διατάξεις ή Δελτία Τιμών Νομαρχών, που εκδόθηκαν κατόπιν της παρασχεθείσας από την παράγραφο 6 του παρόντος εξουσιοδότησης, στο μέρος που καθορίζουν έξοδα διανομής ή παραλαβής στα είδη διατροφής, δεν έχουν εφαρμογή για τρόφιμα που δεν υπάγονται στην κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών.

Άρθρο 11**Διαμόρφωση τιμών σε αγορά ειδών με έκπτωση**

1. Οι κάθε είδους και μορφής Εκπτώσεις που δίνονται σε είδος από Βιομηχανικές, Βιοτεχνικές, Εισαγωγικές και Χονδρεμπορικές Επιχειρήσεις, κατά την πώληση ειδών της κατηγορίας των ελεγχόμενων, βαρύνουν αυτές και επιτρέπονται μόνο όταν οι Εκπτώσεις αυτές αναγράφονται εμφανώς στο τιμολόγιο και μειώνουν αναλογικά το τίμημα των προϊόντων που τιμολογούνται.

2. Απαγορεύεται στις παραπάνω επιχειρήσεις να παρέχουν στους πελάτες τους, κατά την πώληση ειδών της κατηγορίας των ελεγχόμενων, έκπτωση σε είδος η οποία δεν αναγράφεται στο τιμολόγιο της κύριας συναλλαγής. Όταν τα προϊόντα της κύριας συναλλαγής είναι όμοια με εκείνα της έκπτωσης σε είδος, η αξία του τιμολογίου θα πρέπει να διαιρείται με την συνολική ποσότητα των αναγραφόμενων στο τιμολόγιο προϊόντων (τιμολογημένων και δωρεάν παρεχομένων) και το ηθικό θα προσδιορίζει την τιμή μονάδας του προϊόντος. Στην περίπτωση που τα προϊόντα της κύριας συναλλαγής είναι διαφορετικά από εκείνα που παρέχονται ως έκπτωση, είναι υποχρεωτική η τιμολόγηση και των τελευταίων αυτών προϊόντων.

Η συνολική αξία των παρεχομένων ως έκπτωση διαφορετικών αυτών προϊόντων, αφαιρείται από την αξία των προϊόντων της κύριας συναλλαγής η οποία αναγράφεται στο τιμολόγιο και το υπόλοιπο αυτό της αξίας διαιρούμενο, προσδιορίζει την τιμή μονάδας του προϊόντος της κύριας συναλλαγής.

Η αξία των ειδών που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και που χορηγούνται ως έκπτωση, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από εκείνη της αγοράς των ή του συνολικού κόστους παραγωγής των, στην περίπτωση που παράγονται από τον πωλούντα στο είδος επί του οποίου γίνεται η έκπτωση.

Έκπτωση σε προϊόντα διαφορετικά από τα προϊόντα της κύριας συναλλαγής επιτρέπεται μόνο όταν αυτά παράγονται, εισάγονται ή διακινούνται από την ίδια επιχείρηση.

3. Έκπτωση, σε αξία ή ποσοστιαία, στο τίμημα πώλησης από τις επιχειρήσεις, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατά τις πωλήσεις ειδών που ανήκουν στην κατηγορία των ελεγχόμενων, βαρύνει αυτές και επιτρέπεται μόνο όταν αναγράφεται εμφανώς στο τιμολόγιο πώλησης. Στην περίπτωση αυτή η τιμή πώλησης του είδους επί του οποίου γίνεται η έκπτωση θα είναι εκείνη που προκύπτει από τη διαίρεση της συνολικής αξίας πώλησης, μετά την αφαίρεση της χορηγηθείσας έκπτωσης, δια της συνολικής πωληθείσας ποσότητας.

4. Όταν η κύρια συναλλαγή αφορά περισσότερα του ενός προϊόντα ή συσκευασίες, ενός προϊόντος και η παρεχόμενη έκπτωση σε αξία ή ποσοστιαία ή σε είδος δεν αναφέρεται σε ένα προϊόν ή συγκεκριμένη συσκευασία προϊόντος, τότε η αξία της παρεχόμενης αυτής έκπτωσης επιμερίζεται αντίστοιχα σε όλα τα δια του τιμολογίου πωλούμενα είδη, με βάση την αναγραφόμενη αξία κάθε είδους επί του τιμολογίου.

5. Οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους Εκπτώσεις (σε αξία, ποσοστιαίες, σε είδος) πρέπει να είναι ίδιες και ίσες προς όλους τους αγοραστές για τους αυτούς όρους πληρωμής του προϊόντος και για τις ίδιες, ίσες ποσότητες κατά τιμολόγιο.

6. Επιτρέπεται η παροχή έκπτωσης σε είδη της κατηγορίας των ελεγχόμενων δι' εκδόσεως πιστωτικού σημειώματος από τον πωλητή στον αγοραστή λόγω ετήσιου, εξαμηνιαίου ή τριμηνιαίου ύψους πωλήσεων. Στην περίπτωση που οι παραπάνω Εκπτώσεις αναφέρονται σε είδη της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους δεν θα ξεπερνούν συνολικά το 2% του ετήσιου, εξαμηνιαίου ή τριμηνιαίου κύκλου εργασιών της εταιρίας που παρέχει την έκπτωση και ο οποίος προέρχεται από τις αντίστοιχες πωλήσεις ειδών καταταγμένων στην παραπάνω αγορανομική κατηγορία.

7. Οι Εκπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου θα είναι ίδιες και ίσες προς όλους τους αγοραστές για τους αυτούς όρους πληρωμής και ανάλογα με την αξία σε δραχμές του ετήσιου, εξαμηνιαίου ή τριμηνιαίου κύκλου εργασιών τους, που προέρχεται από αντίστοιχες αγορές τους και βαρύνουν τις επιχειρήσεις που τις παρέχουν.

Όμοια οι Εκπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιτρέπονται εφόσον

προηγούμενα ο πωλητής έχει γνωστοποιήσει στο Επιμελητήριο στο οποίο ανήκει, τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης τέτοιων εκπτώσεων, οι οποίες όμως θα αναγράφονται και στους τιμοκαταλόγους των επιχειρήσεων.

8. Ομοίως, Εκπτώσεις κατά τις πωλήσεις από επιχειρήσεις και για είδη που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο επιτρέπεται να γίνονται δια πιστωτικών σημειωμάτων και στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Σε περιπτώσεις μερικής ή ολικής επιστροφής των πωληθέντων ειδών, λόγω της εκ των υστέρων διαπιστωθείσης ελαττωματικότητας ή κακοτεχνίας αυτών.

β) Στην περίπτωση μείωσης της τιμής λόγω της εκ των υστέρων διαπιστωμένης ελαττωματικότητας ή κακοτεχνίας των πωληθέντων ειδών.

γ) Στις πωλήσεις ειδών που τελικά προορίζονται για εξαγωγή.

δ) Στις περιπτώσεις δικαστικού συμβιβασμού.

9. Οι διατάξεις άλλων άρθρων της παρούσας που ρυθμίζουν θέματα χορήγησης εκπτώσεων και που χαρακτηρίζουν αυτές σαν χονδρεμπορικό ή λιανεμπορικό κέρδος εξακολουθούν να ισχύουν.

10. Απαγορεύεται η χορήγηση κάθε συγκαλυμμένης έκπτωσης που έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση της αρχικής τιμής πώλησης των προϊόντων που είναι καταταγμένα στην αγορανομική κατηγορία που αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο.

Άρθρο	12
Προισχύσασες μορφές άρθρου	1

[Άρθρο 12]

Τρόπος απεικόνισης των εκπτώσεων που χορηγούνται κατά την εμπορία και την διακίνηση όλων των μη ελεγχόμενων αγορανομικά προϊόντων - εμπορευμάτων - Λοιπές ειδικότερες συμφωνίες μεταξύ των επιχειρήσεων παραγωγικού, χονδρικού και λιανικού εμπορίου, για την χορήγηση πρόσθετων οικονομικών παροχών

[1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, υπάγονται όλα τα μη ελεγχόμενα αγορανομικά προϊόντα και εμπορεύματα (τρόφιμα, ποτά, βιομηχανικά κ.λ.π), που διακινούνται στην Ελληνική Επικράτεια, ανεξάρτητα χώρας προέλευσης ή παραγωγής.

2. Βιομηχανίες, βιοτεχνίες, Συνεταιριστικά Εργοστάσια παραγωγών, εισαγωγείς - χονδρέμποροι και χονδρέμποροι, που εκδίδουν και τηρούν τιμοκαταλόγους, με τα προϊόντα και εμπορεύματα τους που πωλούν, στις περιπτώσεις που θέλουν να χορηγήσουν στους πελάτες - αγοραστές των προϊόντων - εμπορευμάτων τους, Εκπτώσεις (ποσοστιαίες ή χρηματικές), επί των τιμών πώλησης των τιμοκαταλόγων τους, υποχρεούνται όπως τις Εκπτώσεις αυτές τις αναγράφουν μόνο στα σχετικά εκδιδόμενα κατά την συναλλαγή τιμολόγια πώλησης και όχι με την έκδοση μεταγενέστερα της συναλλαγής πιστωτικών σημειωμάτων.

3. Η ίδια υποχρέωση της ως άνω παραγράφου 2 υπάρχει και όταν η χορηγούμενη έκπτωση είναι σε είδος, είτε αντιστοίχου συναλλαγής, είτε είδος που εμπεριέχεται στον τιμοκατάλογο της εταιρείας. Στις περιπτώσεις αυτές επί των εκδιδόμενων τιμολογίων κάθε συναλλαγής, τα χορηγούμενα δωρεάν είδη θα αναγράφονται αναλυτικά και θα φέρουν και την ένδειξη "ΑΝΕΥ ΑΞΙΑΣ" ή "ΔΩΡΟ"

4. Σε κάθε περίπτωση οι χορηγούμενες Εκπτώσεις (ποσοστιαίες ή χρηματικές ή σε είδος) θα πρέπει να εμφανίζονται επί των εκδιδόμενων τιμολογίων πώλησης κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προκύπτει η τελική (πραγματική) τιμή πώλησης κάθε προϊόντος - εμπορεύματος.

5. Ειδικότερες συμφωνίες μεταξύ των επιχειρήσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και των πελατών τους, για την χορήγηση πρόσθετων οικονομικών παροχών, πέραν των εκπτώσεων που τους χορηγούν κατά τα ανωτέρω επί των τιμών πώλησης των τιμοκαταλόγων τους και που έχουν σχέση όπως με την επίτευξη στόχων τζίρου κατά οριζόμενα χρονικά διαστήματα (τρίμηνα, εξάμηνα, ετήσια κ.λ.π), με την προβολή των ειδών, με προωθητικές ενέργειες κ.λ.π αναγνωρίζονται και μπορούν να χορηγούνται, υπό την προϋπόθεση ότι οι πρόσθετες αυτές παροχές θα γνωστοποιούνται στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, ως εξής:

α) Οι έχουσες μελλοντικό χαρακτήρα παροχές (στόχοι τζίρου κλπ.) θα πρέπει να

γνωστοποιούνται μέχρι 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους και θα αφορούν αυτές που θα ισχύσουν στο νέο έτος που ξεκινά. Σε περίπτωση αλλαγών μέσα στο έτος, θα πρέπει αυτές να γνωστοποιούνται τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία ισχύος.

β) Οι λοιπές παροχές θα πρέπει να γνωστοποιούνται μέσα σε δέκα (10) το αργότερο εργάσιμες ημέρες από την εφαρμογή τους

"6. Ως αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζονται:

α) Η Δ/ση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς.

β) Η Δ/ση Ελέγχων της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς.

Η γνωστοποίηση των προβλεπομένων κατά το άρθρο αυτό, στοιχείων θα γίνεται με την ένδειξη "Εμπιστευτικό", στο τηρούμενο σχετικό πρωτόκολλο στο γραφείο του Ειδικού Γραμματέα της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Τα στελέχη των αρμοδίων Υπηρεσιών υποχρεούνται στην τήρηση του απορρήτου, έναντι παντός τρίτου, των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την διαδικασία του άρθρου αυτού, ακόμη και μετά από την καθι�ονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από την Υπηρεσία".

***Η εντός " " παρ. 6 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της (ΑΔ 12/09) ΥΑ Α2- 4251/28.9.2009 (ΦΕΚ Β' 2081/28.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 της ίδιας ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο σε όλη την χώρα.

7. Οι ειδικότερες πρόσθετες οικονομικές παροχές που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, θα πρέπει να γνωστοποιηθούν στις ως άνω αναφερόμενες, κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές το αργότερο μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα ισχύος της παρούσας.

8. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου αφορούν τα είδη, που κατονομάζονται στους αναπόσπαστους πίνακες 1 "ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ" και 2 "ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ" του άρθρου 9 της παρούσας Α.Δ.

9. Όλα τα νομικά και φυσικά πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, που υποχρεούνται όπως γνωστοποιούν στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, τις ειδικότερες συμφωνίες τους της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, ταυτόχρονα θα πρέπει να ενημερώνουν εγγράφως και τον κάθε πελάτη τους, τόσο για το χρόνο γνωστοποίησης των ειδικότερων αυτών συμφωνιών όσο και για το περιεχόμενό τους, κατά το μέρος που αφορά τον συγκεκριμένο πελάτη. Η ενημέρωση αυτή δεν επιτρέπεται να ξεπερνά τις τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την γνωστοποίηση της στο Υπουργείο.

10. Οι παροχές της παραγράφου 5 του παρόντος, δεν είναι νόμιμες και δεν μπορεί να γίνονται δεκτές από τα πρόσωπα (νομικά ή φυσικά) προς τα οποία χορηγούνται, εάν τα πρόσωπα αυτά δεν κατέχουν την έγγραφη γνωστοποίηση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο. Η έγγραφη αυτή γνωστοποίηση θα πρέπει να επιδεικνύεται υποχρεωτικά στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.]

***Το άρθρο 12 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 3 παρ.2 της ΑΔ 2/2011 ΥΑ Α2-986/2011 (ΦΕΚ Β 1144 6.6.2011), ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΝ 7Η ΙΟΥΝΙΟΥ 2011, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 αυτής.

Άρθρο 13

Άρθρο 13

Διαμόρφωση τιμών σε είδη που πωλούνται στο Δημόσιο, Π.Δ.Δ. κλπ.

Στις περιπτώσεις προμηθειών προς Κρατικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι τιμές πώλησης των ειδών της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους επιτρέπεται να προσαυξάνονται με το συνολικό ποσό των επιβαρύνσεων, οι οποίες προκύπτουν για τους πωλητές, λόγω της ιδιότητας των αγοραστών ως Κρατικές Υπηρεσίες, Δήμου, Κοινότητας ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο	14
Προισχύσασες μορφές άρθρου	1

Άρθρο 14

Διακίνηση ειδών από κεντρικά καταστήματα σε υποκαταστήματα και πρατήρια

"1. Επιχειρήσεις και Συνεταιρισμοί, που υπάγονται στις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του Αγορανομικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3668/2008, εφόσον, εκτός από τα κεντρικά καταστήματα, διατηρούν και υποκαταστήματα ή πρατήρια, κατά την αποστολή των εμπορευμάτων προς το υποκατάστημα ή πρατήριο, υποχρεωτικά αναγράφουν στο σχετικό δελτίο αποστολής, εκτός από τα στοιχεία του ΚΒΣ. και την τιμή μονάδας, πού πρέπει να πωληθεί το είδος από το υποκατάστημα ή πρατήριο.

Ειδικά όμως για είδη της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους, επί του ανωτέρω δελτίου αποστολής, αναγράφεται υποχρεωτικά, πέραν της τιμής μονάδας, πού θα πωλήσει κάθε είδος το υποκατάστημα ή πρατήριο και η τιμή κτήσης αυτού. Η τιμή κτήσης αναγράφεται υποχρεωτικά δίπλα ακριβώς από την τιμή μονάδας πώλησης κάθε είδους".

***Η εντός " " παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 2 της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

2. Η αναγραφή της παραπάνω τιμής μονάδας σε συνδυασμό και με το τιμολόγιο κτήσης του είδους, που κατέχει το κεντρικό κατάστημα των εν λόγω επιχειρήσεων

και Συνεταιρισμών, αποτελεί στοιχείο για τον αγορανομικό έλεγχο των τιμών.

3. Οι υπεύθυνοι των κεντρικών καταστημάτων είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν κάθε πληροφορία σχετική με το τιμολόγιο κτήσης του είδους (που αντιστοιχεί στο Δελτίο Αποστολής) και να δείχνουν στα ελεγκτικά όργανα, αν τους ζητηθεί κάτι τέτοιο, το εν λόγω τιμολόγιο μέσα σε προθεσμία που θα τάξουν τα όργανα αυτά όχι μεγαλύτερη των

α) Δύο (2) εργασίμων ημερών, αν ο έλεγχος έγινε σε υποκατάστημα ή πρατήριο που εδρεύει στην ίδια πόλη με το κεντρικό κατάστημα

β) Τριών (3) εργασίμων ημερών, αν ο έλεγχος έγινε σε υποκατάστημα ή πρατήριο που εδρεύει σε άλλη πόλη από ότι το κεντρικό κατάστημα.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 έχουν εφαρμογή και στις περιπτώσεις που τα εμπορεύματα διακινούνται από τα υποκαταστήματα ή πρατήρια προς τα κεντρικά των επιχειρήσεων και Συνεταιρισμών καθώς και μεταξύ των υποκαταστημάτων ή πρατηρίων και των Συνεταιρισμών.

5. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, η περιφέρεια Τ.Δ. Πρωτεύουσας θεωρείται ως ίδια πόλη.

Άρθρο	15
--------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 -

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 15

Πλαίσιο εφαρμογής κανόνων κοστολόγησης

1. Οι κανόνες αγορανομικής κοστολόγησης, όπως αναλυτικά περιγράφονται παρακάτω, εφαρμόζονται για τα είδη και τις υπηρεσίες που έχουν καταταγεί στην κατηγορία των διατιμημένων ή με καθορισμένο ποσοστό κέρδους.

2. Η κοστολόγηση ενεργείται με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από τα τηρούμενα από τις επιχειρήσεις επίσημα λογιστικά ή εξωλογιστικά βιβλία (βιβλία και στοιχεία της Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής, Βιβλίο παραγωγής

και κοστολογίου του Κ.Φ.Σ.), όπως επίσης και από οποιοδήποτε άλλο στοιχείο επίσημης αρχής.

3. Για τον έλεγχο και την επαλήθευση των κοστολογικών στοιχείων από τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εμπορίου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν.δ. 136/1946 "Περί Α.Κ.", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, καθώς επίσης και τον ν. 1346/1984 "Περί Εμπορικού Παρεμβατικού Οργανισμού και άλλες διατάξεις".

Σε περίπτωση ανυπαρξίας στοιχείων, ο υπολογισμός του κόστους θα γίνεται με βάση τα συγκριτικά στοιχεία άλλων ομοειδών Επιχειρήσεων και τις αποδεκτές επιστημονικά λογιστικές και κοστολογικές αρχές.

Άρθρο 16

Άρθρο 16

Υποβολή κοστολογικών - οικονομικών στοιχείων

1. Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Υπηρεσία αναλυτικά κοστολόγια, όταν αυτό επιβάλλεται από Αγορανομική Διάταξη ή άλλη απόφαση ή όταν ζητηθούν από την Υπηρεσία με έγγραφο.

Τα κοστολόγια πρέπει να υπογράφονται από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης.

Τα κονδύλια πρέπει να προκύπτουν και να επαληθεύονται από τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 15 και να υποβάλλεται οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο ζητήσει η Υπηρεσία.

2. Τα κοστολόγια μπορούν να καταρτίζονται σε έντυπα ή υποδείγματα σχεδιασμένα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, η συμπλήρωση των οποίων μπορεί να είναι, σύμφωνα με τις οδηγίες υποχρεωτική ή προαιρετική.

Άρθρο 17

Άρθρο 17

Τρόπος σύνταξης κοστολογίων

Τα κοστολόγια του προηγούμενου άρθρου πρέπει να βασίζονται σε πραγματοποιηθέντα κόστη (ιστορικό κόστος) όπως διαμορφώνονται με τις διατάξεις της παρούσας.

Δεν αναγνωρίζονται δαπάνες με ανώμαλο χαρακτήρα, δηλαδή.

Οι δαπάνες που δεν βρίσκονται σε ομαλή σχέση με το έργο που αντίστοιχα παράγεται καθώς και τα τυχαία απρόβλεπτα εξαιρετικά και ακανόνιστα έξοδα, τα οποία πραγματοποιούνται ανεξάρτητα από την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης (έκτακτα έξοδα ή έκτακτες ζημιές), όπως π.χ. έξοδα ελευθεριότητας κοινωνικής φύσης (κατά την κρίση της Υπηρεσίας) ή για φιλανθρωπικούς σκοπούς μη δικαιολογημένες φύρες παραγωγής και συσκευασίας, έξοδα υπερημερίας λόγω υπαιτιότητας της επιχείρησης, για την παραλαβή πρώτης ύλης και ετοιμού προϊόντος, φόρος εισοδήματος και κεφαλαίου, πρόστιμα καθυστέρησης πληρωμής φόρων - εισφορών, χρηματικές ποινές, δικαστικά έξοδα που επιβάλλονται από δικαστικές και διοικητικές αρχές και κάθε άλλη χρηματική ποινή, που οφείλεται σε υπαιτιότητα της επιχείρησης.

Σε περίπτωση που κοστολόγιο βασίζεται σε πρότυπες τιμές (STANDARD COST) θα πρέπει τούτο να αναφέρεται ρητά, όπως επίσης θα πρέπει να εκθέτονται λεπτομερειακά τα στοιχεία στα οποία βασίστηκαν οι πρότυπες αυτές τιμές.

Άρθρο 18

Άρθρο 18

Κόστος παραγωγής

1. Κόστος παραγωγής (βιομηχανικό ή βιοτεχνικό) είναι εκείνο που πραγματοποιείται για την παραγωγή ενός προϊόντος και περιλαμβάνει μόνο κάθε ομαλή δαπάνη, που απαιτείται για να μετατραπεί ή παραχθεί το προϊόν αυτό.

2. Στο Κόστος παραγωγής περιλαμβάνονται:

α. Το κόστος των άμεσων υλικών παραγωγής και υλικών συσκευασίας.

Άμεσα υλικά είναι οι πρώτες βοηθητικές ύλες, που ενσωματώνονται στο προϊόν που παράγεται από αυτές, δεν περιλαμβάνονται στα άμεσα υλικά εκείνα που, αν και αναλίσκονται για την παραγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος, δεν ενσωματώνονται σ' αυτό. Η αξία των τελευταίων αυτών υλικών ενσωματώνεται στο άμεσο κόστος μετατροπής.

Το κόστος των πρώτων και βοηθητικών υλών είναι η τιμή κτήσης αυτών δηλαδή η τιμολογιακή τους αξία προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς.

Τιμολογιακή αξία είναι η αξία που αναγράφεται στα τιμολόγια αγοράς, μειωμένη με τις Εκπτώσεις που χορηγούνται από τους προμηθευτές και απαλλαγμένη από τα ποσά των φόρων και τελών τα οποία δε βαρύνουν τελικά την επιχείρηση. Ειδικά έξοδα αγοράς είναι εκείνα που πραγματοποιούνται κατά τρόπο άμεσο, για κάθε συγκεκριμένη αγορά μέχρι την παραλαβή και αποθήκευση των αγαθών, π.χ. μεταφορικά, φορτωεκφορτωτικά, ζυγιστικά ασφάλιστρα, που βαρύνουν το κόστος αγοράς των υλικών. Επίσης, το κόστος των υλικών μπορεί να επιβαρυνθεί με έξοδα συντήρησης, όταν αυτό επιβάλλεται από τη φύση των υλικών.

Δεν αναγνωρίζονται οι αποδεδειγμένα μη φυσιολογικές ανώμαλες φύρες και αποδόσεις ή αβαρία, ανεξάρτητα αν είναι ασφαλισμένη ή όχι.

Ο προσδιορισμός του κόστους των αναλωθεισών πρώτων και βοηθητικών υλών, καθώς και των υλικών συσκευασίας γίνεται με μία από τις μεθόδους αποτίμησης που αναγνωρίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Η μέθοδος αποτίμησης, που εφαρμόζει η επιχείρηση πρέπει να παραμένει σταθερή.

Για τον προσδιορισμό της αξίας των προς ανάλωση πρώτων υλών και λοιπών υλικών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των προϊόντων, η Υπηρεσία μπορεί να λαμβάνει υπόψη συγκριτικά τις ισχύουσες διεθνείς ή εγχώριες τιμές αυτών, τις τιμές του συγκεκριμένου οίκου προς άλλους πελάτες και τον τρόπο διακανονισμού της προμήθειας αυτών.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται για τα αναλώσιμα υλικά, όπως ανταλλακτικά, καύσιμα, κλπ., με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις του Κ.Φ.Σ. ή τις αγορανομικές διατάξεις ή άλλες αποφάσεις των αγορανομικών υπηρεσιών παρακολουθούνται με βιβλίο αποθήκης.

Τα αναλώσιμα υλικά που δεν παρακολουθούνται με βιβλία αποθήκης, θεωρούνται γενικά βιομηχανικά έξοδα, για τα οποία ισχύουν τα οριζόμενα παρακάτω:

β. Το κόστος μετατροπής, που περιλαμβάνει το κόστος της άμεσης εργασίας παραγωγής και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα, για ορισμένα από τα οποία ισχύουν ειδικότερα τα εξής:

(1) Κόστος άμεσης εργασίας παραγωγής

Αναγνωρίζονται οι αμοιβές (τακτικές και έκτακτες) που καταβάλλονται στο προσωπικό παραγωγής και οι οποίες καταβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας, τις ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις ή κατά πάγιο έθιμο και για τις οποίες έχουν λογισθεί και αποδοθεί οι νόμιμες εισφορές (εργαζόμενου και εργοδότη) στους οικείους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και έχουν λογισθεί και αποδοθεί οι νόμιμοι φόροι και τέλη, προς το Δημόσιο. Για επιχειρήσεις που νόμιμα δεν τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας αναγνωρίζονται οι αμοιβές των μελών της οικογένειας του επιχειρηματία, όταν αποδεδειγμένα προσφέρουν εργασία και οι αμοιβές τους βρίσκονται στα συνήθη επίπεδα αγοράς εργασίας.

Επίσης, αναγνωρίζονται δαπάνες για διατροφή του προσωπικού και μεταφοράς αυτού στους χώρους εργασίας.

Δεν αναγνωρίζονται:

- Οικειοθελείς παροχές της επιχείρησης υπέρ Ασφαλιστικών Οργανισμών.
- Φόροι και Ασφαλιστικές Κρατήσεις που καταβάλλονται από την επιχείρηση, ενώ κατά νόμο βαρύνουν τον εργαζόμενο.
- Αποζημιώσεις απολυομένων πέρα των νομίμων.
- Κάθε μορφής δώρα και παροχές σε είδος, που δεν αποτιμώνται και δεν προσαυξάνουν τη μισθοδοσία.
- Παροχές κοινωνικού χαρακτήρα (κατασκηνώσεις, εορταστικές εκδηλώσεις,

αθλητικές εκδηλώσεις, κλπ.) εκτός αν δικαιολογούνται από τις ειδικές συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης (απομονωμένο εργοστάσιο κλπ.).

Έκτακτες αμοιβές υπολογιζόμενες με οποιοδήποτε τρόπο (ποσοστά, κλπ.), ακόμη και αν έχουν παρακρατηθεί οι νόμιμες κρατήσεις και εισφορές υπέρ του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Οργανισμών, εφόσον δεν προβλέπονται από τις διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας και τις ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις ή δεν καταβάλλονται κατ' έθιμο πάγια.

Τα παραπάνω ισχύουν και για αμοιβές προσωπικού των λοιπών λειτουργιών της επιχείρησης (Διοίκησης, Διάθεσης κλπ.).

(2) Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

Στα έξοδα αυτά περιλαμβάνονται εκείνα που πραγματοποιούνται στο στάδιο μετατροπής της πρώτης ύλης σε έτοιμο προϊόν ή μετατροπής ενός υλικού από μία μορφή σε άλλη, κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας.

Τα βιομηχανικά έξοδα διακρίνονται σε άμεσα και έμμεσα.

Άμεσα έξοδα είναι εκείνα που βαρύνουν απευθείας τα προϊόντα, ενώ Έμμεσα έξοδα είναι εκείνα που βαρύνουν τα προϊόντα με εφαρμογή κριτηρίου επιμερισμού.

Ειδικότερα, για ορισμένα από τα γενικά βιομηχανικά έξοδα ισχύουν τα ακόλουθα:

(α) Αποσβέσεις

Αναγνωρίζονται ως στοιχείο του κόστους παραγωγής οι τακτικές αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων υπό τους ορισμούς και προϋποθέσεις που θέτονται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, όπως αυτές προκύπτουν από τα στοιχεία της τελευταίας κλεισμένης χρήσης.

Κατά το χρόνο κοστολόγησης λαμβάνεται υπόψη το τρέχον ύψος της απόσβεσης, εφόσον αποδεδειγμένα προσδιορίζεται. Δεν αναγνωρίζονται ως στοιχείο κόστους οι πρόσθετες (έκτακτες) αποσβέσεις, που επιτρέπονται από διάφορους αναπτυξιακούς ή φορολογικούς νόμους.

Οι τακτικές αποσβέσεις δεν θεωρούνται κερδοφόρο στοιχείο κόστους.

Δεν περιλαμβάνονται στο Κόστος παραγωγής και δεν θεωρούνται κερδοφόρο στοιχείο οι αποσβέσεις των τόκων κατασκευαστικής περιόδου των παγίων.

(β) Δαπάνες συντήρησης και επισκευών

Επισκευή ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση μερών αυτού, που έχουν καταστραφεί ή έχουν υποστεί βλάβη, με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής τους ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας του, στο επίπεδο που ήταν πριν από την καταστροφή ή τη βλάβη.

Συντήρηση είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται στο στοιχείο αυτό, με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Οι δαπάνες συντήρησης και επισκευών βαρύνουν το Κόστος παραγωγής, εφόσον δεν εξυπηρετούν χρονική περίοδο μεγαλύτερη του έτους. Αν οι δαπάνες αυτές εξυπηρετήσουν την επιχείρηση για περίοδο μεγαλύτερη του έτους (εξαιρετικές - πολυτελείς επισκευές), πρέπει να αποσβένονται στις χρήσεις που θα ωφεληθούν από τις επισκευές.

(γ) Δικαιώματα ROYALTIES: για χρήση τεχνικών μεθόδων (KNOW-HOW) για τα οποία υπάρχει σχετική εγκριτική απόφαση Δημόσιας Αρχής.

Το έξοδο των ROYALTIES δεν αποτελεί κερδοφόρο στοιχείο κόστους.

Τα βιομηχανικά έξοδα βαρύνουν το κόστος των παραχθέντων μέσα στη χρήση έτοιμων και ημικατεργασμένων προϊόντων.

Για όλα τα κονδύλια των βιομηχανικών εξόδων πρέπει να υπάρχουν τα νόμιμα δικαιολογητικά, τα οποία να είναι καταχωρισμένα στα βιβλία του νόμου τηρούμενα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

Άρθρο 19

Γενικά έξοδα

1. Γενικά έξοδα Διοίκησης - Χρηματοδότησης - Διάθεσης

Τα Γενικά έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης αποτελούν στοιχεία κόστους των προϊόντων και είναι κερδοφόρα.

Τα έξοδα χρηματοδότησης αποτελούν στοιχείο κόστους του προϊόντος, αλλά δεν είναι κερδοφόρα.

Τα Γενικά έξοδα επιμερίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 30 και προσθέτονται στα κοστολόγια μετά τον προσδιορισμό του βιομηχανικού κόστους.

2. Ειδικότερα για ορισμένα από τα έξοδα αυτά ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Τα έξοδα Διοίκησης περιλαμβάνουν:

(1) Τις αμοιβές του προσωπικού που ασχολείται με τη Διοίκηση της επιχείρησης (Λογιστηρίου, Οικονομικών Υπηρεσιών, Μηχανογράφησης, Γενικής Δ/σης, κλπ.) και τις εργοδοτικές εισφορές επί των αποδοχών του προσωπικού αυτού.

(2) Τις αμοιβές τρίτων

(3) Τα λοιπά έξοδα Διοίκησης της Επιχείρησης (ΔΕΗ, ΟΤΕ, Ύδρευση, Θέρμανση, Καθαριότητα, Συντήρηση, κλπ.)

(4) Ασφάλιστρα γίνονται δεκτά, μόνο όσα προκύπτουν βάσει επίσημων συμβολαίων. Αυτασφάλιστρα δεν εγκρίνονται, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες συντρέχουν οι μαθηματικές προϋποθέσεις της συλλογικής ή ομαδικής αυτασφάλισης.

(5) Αποσβέσεις επισφαλών χρεωστών μόνο όταν υπάρχει τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή εκ των πραγμάτων, κατά την κρίση της Υπηρεσίας είναι ανέφικτη ή ασύμφορη η επιδίωξη της είσπραξης δικαστικώς.

β) Έξοδα Διάθεσης είναι τα έξοδα που γίνονται για την προώθηση, προετοιμασία και πραγματοποίηση των πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.

Τα έξοδα αυτά διακρίνονται σε άμεσα ή ειδικά και έμμεσα ή γενικά.

Στα έξοδα διάθεσης περιλαμβάνονται κυρίως τα ακόλουθα έξοδα:

(1) Αμοιβές προσωπικού και εργοδοτικές εισφορές των Υπηρεσιών πωλήσεων - MARKETING - Διανομής.

(2) Αμοιβές πωλητών.

(3) Έξοδα μεταφορικών μέσων, που ασχολούνται με τη διανομή και μεταφορά των πωλουμένων.

(4) Ενοίκια αποθηκών έτοιμων προϊόντων και γραφείων.

(5) Προμήθειες αντιπροσώπων μέχρι 3% της τιμολογιακής αξίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλη Διάταξη και εφόσον πραγματοποιούνται από την Επιχείρηση και καλύπτουν πραγματικά έξοδα και αμοιβή του αντιπροσώπου.

Η προμήθεια αντιπροσώπου δεν είναι κερδοφόρο στοιχείο.

Δαπάνες πρατηρίων αναγνωρίζονται μόνο όταν αυτά ανήκουν στις Βιομηχανικές ή Βιοτεχνικές Επιχειρήσεις.

Γ) Χρηματοοικονομικά έξοδα στα οποία περιλαμβάνονται:

(1) Τόκοι για βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα Δάνεια, τα οποία δεν υπερβαίνουν το διπλάσιο των ιδίων κεφαλαίων, υπολογίζονται δε με το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού της κλεισμένης χρήσης.

(2) Τραπεζικά έξοδα για τη σύναψη δανείων (παράβολα, χαρτόσημα, προμήθειες Τράπεζας, κλπ.)

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα δεν είναι κερδοφόρο στοιχείο.

Δ) Αποσβέσεις μη κοστολογούμενες, πρόκειται για τακτικές που δε βαρύνουν το Κόστος παραγωγής.

Ε) Συναλλαγματικές διαφορές.

(1) Συναλλαγματικές διαφορές (χρεωστικές) από τη αποτίμηση κατά το τέλος της χρήσης δανείων, που διατέθηκαν για απόκτηση πάγιων στοιχείων, εγγράφονται στο πάγιο ενεργητικό για απόσβεση. Η απόσβεση αυτών, που γίνεται τμηματικά, ανάλογα με το τμήμα του δανείου που εξοφλείται μέσα στο έτος, αποτελεί στοιχείο κόστους. Ομοίως στοιχείο κόστους αποτελούν οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την εξόφληση τέτοιων δανείων.

(2) Οι συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια που διατέθηκαν για αγορά πρώτων υλών ή εμπορευμάτων, αποτελούν στοιχεία κόστους. Οι συναλλαγματικές διαφορές δεν είναι κερδοφόρο στοιχείο του κόστους.

Άρθρο 20

Άρθρο 20

Μη αναγνωριζόμενες δαπάνες Γενικών Εξόδων

Δεν αναγνωρίζονται ως στοιχεία κόστους:

1. Αμοιβές ή ποσοστά μελών Δ.Σ. Ανωνύμων Εταιριών, διαχειριστών Ε.Π.Ε., εκτός αν παρέχονται για υπηρεσία, που εξέρχεται της υποχρέωσης τους για διοίκηση και διαχείριση και εφόσον καταχωρίζονται και υπόκεινται στις νόμιμες εισφορές υπέρ Ασφαλιστικών Οργανισμών.

2. Οι υπολογιστικές δαπάνες, δηλαδή οι δαπάνες που δεν παίρνουν μορφή χρηματικής καταβολής αλλά με τις οποίες επιβαρύνουν οι επιχειρήσεις το κόστος υπολογιστικά (π.χ. η αμοιβή του επιχειρηματία, ο τόκος του ίδιου κεφαλαίου, η αμοιβή που αντιστοιχεί στο KNOW-HOW του ίδιου του επιχειρηματία, τεκμαρτό ενοίκιο).

Άρθρο 21

Άρθρο 21

Κόστος εισαγωγής

1. Κόστος εισαγωγής είναι το σύνολο των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν, μέχρι το αγαθό να τοποθετηθεί στην αποθήκη του εισαγωγέα (LANDED COST).

2. Το Κόστος εισαγωγής περιλαμβάνει:

α) Την τιμολογιακή αξία τοις μετρητοίς του Οίκου του Εξωτερικού, όπως προκύπτει από το νόμιμα θεωρημένο, από αρμόδια Ελληνική Αρχή, οριστικό τιμολόγιο. Ανεξάρτητα από τη συμφωνημένη τιμολογιακή αξία (FOB, CIF) θα πρέπει να αναγράφεται στο τιμολόγιο και η αξία EX FACTORY. Οι λαμβανόμενες Εκπτώσεις φέρονται σε μείωση του κόστους εισαγωγής.

Σε περίπτωση προθεσμιακού διακανονισμού πρέπει να γίνεται σαφής διαχωρισμός της επιβάρυνσης από τους τόκους.

Για τον προσδιορισμό της παραπάνω τιμολογιακής αξίας, η Υπηρεσία μπορεί να λαμβάνει υπόψη και τις ισχύουσες διεθνείς ή εγχώριες τιμές (τιμές Οίκου προς άλλες επιχειρήσεις ή χώρες κλπ.) των εισαγόμενων προϊόντων.

β) Τα έξοδα που προκύπτουν από την εκκαθάριση της Τράπεζας (διακανονισμός).

Τα έξοδα ανταποκριτών, τηλεγραφικά, ταχυδρομικά, προμήθεια Τράπεζας κλπ.

γ) Τα έξοδα εκτελωνισμού, όπως αναγράφονται στο τιμολόγιο του εκτελωνιστή.

Κάθε δαπάνη που αναφέρεται στο τιμολόγιο του εκτελωνιστή θα συνοδεύεται από το νόμιμο δικαιολογητικό πραγματοποίησης της, με μοναδική εξαίρεση τις δαπάνες για τις οποίες είναι αδύνατη η έκδοση επίσημου αποδεικτικού (π.χ. χαρτόσημα).

Επίσης το τιμολόγιο του εκτελωνιστή πρέπει να συνοδεύεται από τη διασάφηση εισαγωγής ή όταν γίνεται αποταμίευση του εμπορεύματος από την αίτηση αποταμίευσης και αίτηση ανάλωσης.

δ) Ο ναύλος, τα μεταφορικά και τα εκφορτωτικά, βάσει επίσημων αποδείξεων.

Τυχόν Εκπτώσεις που παρέχονται επί των μεταφορικών εξόδων φέρονται σε μείωση αυτών.

ε) Τα ασφάλιστρα για την κάλυψη των κινδύνων μεταφοράς.

στ) Τα νόμιμα έξοδα θεώρησης τιμολογίων.

ζ) Τα ψυκτικά έξοδα, εφόσον είναι αναγκαία η εναποθήκευση στα ψυγεία και για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την άφιξη του εμπορεύματος μέχρι του εκτελωνισμού του που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες εκτός από τις περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της επιχείρησης.

Μετά τον εκτελωνισμό, ψυκτικά αναγνωρίζονται μόνο εφόσον η εναποθήκευση στα ψυγεία δεν έγινε με σκοπό απόκρυψης του εμπορεύματος ή για επίτευξη μεγαλύτερης τιμής.

η) Τα αποθήκευτρα γενικά (ΟΛΠ, ΠΑΕΓΑΕ, Τελωνεία) αναγνωρίζονται μέχρι 20 ημέρες κατά ανώτατο όριο, εκτός από τις περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της επιχείρησης, οπότε η Υπηρεσία σταθμίζει το κανονικό ύψος των αποθήκευτρων εφόσον βεβαιώνεται με επίσημα δικαιολογητικά.

θ) Τα έξοδα πραγματογνωμοσύνης του Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων, εφόσον βεβαιώνονται με επίσημα αποδεικτικά.

Οσάκις απαιτείται ο προσδιορισμός, του συνολικού κόστους εισαγωγής έχει εφαρμογή το άρθρο 19, για τον προσδιορισμό των Γενικών Εξόδων.

Άρθρο 22

Άρθρο 22

Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται στο Κόστος εισαγωγής

Δεν αναγνωρίζονται τα ακόλουθα:

1. Έξοδα που προέρχονται από αμέλεια, υπαιτιότητα ή ελευθεριότητα του εισαγωγέα.
2. Έξοδα που έχουν χαρακτήρα άμεσης ή έμμεσης χρηματοδότησης
3. Έξοδα για δικαιώματα ελεύθερης ζώνης (Ο.Λ.Π. κλπ.) και κάθε μορφής αποθήκευτρα πέρα των 20 ημερών, εφόσον προκλήθηκαν από υπαιτιότητα της επιχείρησης.
4. Κάθε έξοδο που έχει την έννοια της ποινής
5. Σταλίες υπερημερίας που οφείλονται σε υπαιτιότητα της εταιρείας
6. Συναλλαγματικές διαφορές προθεσμιακού διακανονισμού
7. Έξοδα εισαγωγής δειγμάτων - διαφημιστικών (αυτά αποτελούν στοιχείο κόστους διάθεσης).
8. Προμήθεια αντιπροσώπου, εφόσον ο αντιπρόσωπος είναι και εισαγωγέας.

Άρθρο 23

Άρθρο 23

Φύρες και ελλείμματα

Για τα είδη που εισάγονται από το εξωτερικό, δεν αναγνωρίζονται φύρες και ελλείμματα. Αναγνωρίζονται μόνο απομειώσεις, που αναφέρονται στη σχετική διασάφηση και έχουν σχέση με την φύση του προϊόντος και οι οποίες ρυθμίζονται με ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 24

Άρθρο 24

Έννοια νέου αγαθού ή υπηρεσίας

1. Νέο αγαθό ή υπηρεσία θεωρείται εκείνο που διαφέρει ουσιωδώς από άλλο αγαθό ή υπηρεσία. Η διαφορά από άλλα προϊόντα, που διαθέτει ή υπηρεσίες που παρέχει η επιχείρηση μπορεί να αφορά αθροιστικά ή διαζευκτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) στην σύνθεση παραγωγής ή παροχής
- β) στο Κόστος παραγωγής ή παροχής
- γ) στην ποιότητα
- δ) στις ιδιότητες και
- ε) στην χρήση.

2. Η αλλαγή της ονομασίας ή του κωδικού αριθμού περιγραφής, καθώς επίσης και η αλλαγή συσκευασίας αγαθού δεν χαρακτηρίζει το είδος ως νέο.

Άρθρο 25

Άρθρο 25

Επιμερισμός εξόδων

1. Όλα τα έμμεσα έξοδα (παραγωγής, διοίκησης, διάθεσης κλπ.) επιμερίζονται με βάση κριτήρια επιμερισμού, που γίνονται δεκτά από την επιστήμη και την πρακτική και τα οποία, κατά περίπτωση, κρίνονται ως κατάλληλα. Τα ίδια κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις επιμερισμού κοινών εξόδων, μεταξύ ελεγχόμενων και μη ελεγχόμενων αγορανομικά ειδών.

2. Τα εφαρμοζόμενα κριτήρια μερισμού πρέπει να εφαρμόζονται πάγια και να μην μεταβάλλονται κάθε φορά για λόγους σκοπιμότητας. Τα κριτήρια επιμερισμού των εξόδων υπόκεινται στην κρίση της Υπηρεσίας. Οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους είδη, πρέπει να τηρούν λογιστικά βιβλία και τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία, κατά τρόπο που να είναι ευχερής ο έλεγχος και η επαλήθευση αυτών.

3. Στις περιπτώσεις που κατά την παραγωγή του προϊόντος παράγονται συγχρόνως και δευτερεύοντα προϊόντα ή υποπροϊόντα ή αφήνονται υπολείμματα, η αξία αυτών μειώνει το κόστος του κυρίου προϊόντος.

Ως αξία υποπροϊόντων και υπολειμμάτων θεωρείται η αξία πώλησης αυτών μειωμένη με τα σχετικά έξοδα διαθέσεως.

Άρθρο 26

Άρθρο 26

Εκπτώσεις

Οι χορηγούμενες Εκπτώσεις δεν αποτελούν στοιχείο κόστους αλλά αποτελούν αφαιρετικό στοιχείο των εσόδων (βαρύνουν το κέρδος).

Οι νομοθετημένες χονδρεμπορικές Εκπτώσεις, που αποτελούν το μικτό κέρδος χονδρεμπόρων - πρατηριούχων, πρέπει να παρακολουθούνται χωριστά, για να μπορεί η Υπηρεσία να ελέγχει το ύψος τους.

Άρθρο 27

Άρθρο 27

Τιμή αντικατάστασης

1. Κατά την κοστολόγηση ειδών της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους, αναγνωρίζονται τα Ποσοστά κέρδους, που καθορίζονται από την παρούσα.
2. Κατά τη διαμόρφωση της τιμής πώλησης των ειδών της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους, αναγνωρίζεται η Τιμή αντικατάστασης ή αναπαραγωγής, είτε αυτή είναι μεγαλύτερη, είτε είναι μικρότερη από την τιμή κτήσης, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από την παρούσα, με τις παρακάτω προϋποθέσεις:
  - α) Για τον προσδιορισμό του αγορανομικού κόστους των αποθεμάτων που βρίσκονται στις αποθήκες των επιχειρήσεων, θα λαμβάνεται υπόψη η τιμή αντικατάστασης, με βάση το τελευταίο τιμολόγιο αγοράς ειδών με τις ίδιες ποιοτικές προδιαγραφές.
  - β) Το νέο αγορανομικό κόστος, πρέπει να αποδεικνύεται από νόμιμα και οριστικά παραστατικά έγγραφα και ακόμα, η νέα αγορά να αντιπροσωπεύει ποσότητα προϊόντων, εμπορευμάτων ή υλικών με τις ίδιες ποιοτικές προδιαγραφές, ίση τουλάχιστον με 20% των αποθεμάτων, που υπάρχουν στην επιχείρηση, κατά την ημερομηνία που συντρέχει ο λόγος εφαρμογής της τιμής αντικατάστασης, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται από ειδική διάταξη της παρούσας.
  - γ) Σε περίπτωση ανατίμησης μερικών στοιχείων κόστους βιομηχανικών ή βιοτεχνικών ειδών και σύγχρονης υποτίμησης άλλων στοιχείων κόστους αυτών, πρέπει να γίνεται συμψηφισμός των θετικών και αρνητικών μεταβολών, οι οποίες πρέπει να στηρίζονται σε νόμιμα και οριστικά δικαιολογητικά.
  - δ) Στις χονδρικές πωλήσεις δεν αναγνωρίζεται κέρδος στη διαφορά που προκύπτει μεταξύ της τιμής κτήσης και της τιμής αντικατάστασης ή αναπαραγωγής.
3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, κατά το μέρος που αφορούν την αναγνώριση ανώτερης τιμής αντικατάστασης, δεν έχουν εφαρμογή στα νωπά οπωρολαχανικά που υπάγονται στην αγορανομική κατηγορία των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών.

Άρθρο 28

Άρθρο 28

Όγκος παραγωγής

Ο μέσος μηνιαίος Όγκος παραγωγής της ελεγχόμενης επιχείρησης υπολογίζεται.

1. Με βάση την ετησία παραγωγή του προηγούμενου χρόνου, όταν ο έλεγχος γίνεται κατά την διάρκεια του πρώτου εξαμήνου της χρήσης, που ελέγχεται και
2. Με βάση το πρώτο εξάμηνο της χρήσης, που ελέγχεται, όταν ο έλεγχος γίνεται κατά την διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου της ίδιας χρήσης.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 29

Άρθρο 29

Ο Φ.Π.Α. κατά την κοστολόγηση

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) δεν αποτελεί στοιχείο κόστους του προϊόντος καθώς και της παροχής υπηρεσίας, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, που οι ενδιαφερόμενοι, λόγω του ειδικού καθεστώτος στο οποίο εντάσσονται από τον ν. 1642/1986 δεν έχουν δικαίωμα έκπτωσης (συμψηφισμού) του Φ.Π.Α., που έχουν καταβάλλει.

Άρθρο 30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

Άρθρο 30

Επισήμανση προσσκευασμένων τροφίμων

1. Στα προσσκευασμένα τρόφιμα, που προορίζονται να διατεθούν, ως έχουν, στον τελικό καταναλωτή καθώς και σε αυτά που διατίθενται σε εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες και άλλες παρόμοιες μονάδες ομαδικής εστίασης, πρέπει να αναγράφονται οι με ευδιάκριτα και ανεξίτηλα γράμματα, στην ελληνική γλώσσα:

α) Η ονομασία πώλησης του τροφίμου.

β) Ο κατάλογος των συστατικών του, τα οποία πρέπει να αναγράφονται κατά σειρά ελαττούμενης περιεκτικότητας.

Η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του Κώδικα Τροφίμων.

γ) Η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου, που εκφράζεται σε μονάδες μάζας για τα στερεά και σε μονάδες όγκου για τα υγρά.

δ) Η Χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η Χρονολογία ανάλωσης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 36 και 37 της παρούσας.

ε) Οι ιδιαίτερες συνθήκες συντήρησης και χρήσης.

στ) Το όνομα ή εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του παρασκευαστή ή του συσκευαστή ή ενός πωλητή εγκατεστημένου σε κράτος μέλος της ΕΟΚ.

ζ) Ο τόπος παραγωγής ή προέλευσης, στην περίπτωση που η παράλειψη του μπορεί να οδηγήσει τον καταναλωτή σε πλάνη, ως προς τον πραγματικό τόπο παραγωγής ή προέλευσης του τροφίμου.

η) Οι οδηγίες χρήσης, στην περίπτωση που η παράλειψη τους δεν επιτρέπει τη σωστή χρήση του τροφίμου.

θ) Για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1, 2% κατά όγκο, η αναγραφή του κτηθέντος αλκοολικού τίτλου και

ι) Η ένδειξη που επιτρέπει την αναγνώριση της παρτίδας στην οποία ανήκει το τρόφιμο.

Πριν από την ένδειξη της παρτίδας προηγείται το γράμμα L, εκτός από την περίπτωση που η ένδειξη της παρτίδας διακρίνεται καθαρά από τις άλλες ενδείξεις της ετικέτας.

Η ένδειξη αυτή είναι προαιρετική στην περίπτωση που η χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική Χρονολογία ανάλωσης συμπεριλαμβάνει ένδειξη σαφή και κατά σειρά σαφή και κατά σειρά τουλάχιστον της ημέρας και του μήνα.

Σχετικά με την υποχρέωση αναγραφής της ένδειξης για την παρτίδα ισχύουν οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 13 του άρθρου 11 του Κώδικα Τροφίμων.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ενδείξεων που προβλέπονται από ειδικότερες για κάθε προϊόν διατάξεις.

3. Υπόχρεοι για την αναγραφή των ενδείξεων είναι ο παρασκευαστής ή ο πωλητής, που τα στοιχεία θα αναγράφονται πάνω στο προϊόν και που είναι υπεύθυνος για τη διάθεση του στην αγορά.

Υπεύθυνος για την έλλειψη αυτών είναι και οποιοσδήποτε και με οποιοδήποτε τρόπο συμμετέχει στην αλυσίδα διανομής του συγκεκριμένου προϊόντος (ενδιάμεσοι πωλητές, τελικοί πωλητές).

4. α) Στα προσσκευασμένα τρόφιμα, οι ενδείξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου αναγράφονται πάνω στη συσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν.

β) Οι διατάξεις του εδαφίου (α) ισχύουν με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 10 του Κώδικα Τροφίμων.

Χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας

1. Στις προσσκευασίες των τροφίμων, εκτός από τις άλλες ενδείξεις που προβλέπονται, πρέπει να αναγράφεται και η "ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ", δηλαδή η χρονολογία μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιαίτερες ιδιότητες του στις κατάλληλες συνθήκες συντήρησης.

2. Η Χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας δηλώνεται από την ένδειξη κατά σειρά, της ημέρας, του μήνα και του έτους, πρέπει δε να γράφεται με ανάλογα συμπληρούμενη τη φράση:

- "ανάληψη κατά προτίμηση πριν από .....", εφόσον στη χρονολογία περιλαμβάνεται και η ημέρα.

- "ανάληψη κατά προτίμηση πριν από το τέλος .....", εφόσον στη χρονολογία περιλαμβάνεται ο μήνας και το έτος ή μόνο το έτος.

Εντούτοις για τρόφιμα των οποίων

- η διατηρησιμότητα είναι μικρότερη από 3 μήνες, αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα.

- η διατηρησιμότητα είναι μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή μόνο του έτους.

3. Οι ενδείξεις, που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, αναγράφονται σε εμφανές μέρος, ευδιάκριτα και ανεξίτηλα, στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ένδειξη της ονομασίας του προϊόντος και της ποσότητας του περιεχομένου και συνοδεύονται από την ίδια τη χρονολογία ή από παραπομπή στο σημείο όπου αυτή αναγράφεται.

Η παραπομπή επιτρέπεται να γίνεται μόνο εφόσον σοβαρότατοι τεχνικοί και οικονομικοί λόγοι την επιβάλλουν, οπωσδήποτε όμως το σημείο αναγραφής της θα είναι εμφανές για τον καταναλωτή.

4. Από την αναγραφή της ελάχιστης διατηρησιμότητας, εξαιρούνται τα παρακάτω προϊόντα:

- Τα νωπά φρούτα και λαχανικά στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες που δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί άλλες παρόμοιες επεξεργασίες. Η παρέκκλιση αυτή δεν εφαρμόζεται στους βλαστώντες σπόρους και στα παρόμοια προϊόντα όπως φύτρα ψυχανθών.
- Τα κρασιά, ηδύποτα από ζύμωση, αφρώδη κρασιά, αρωματισμένα κρασιά και παρόμοια προϊόντα που προέρχονται από διάφορα φρούτα εκτός από σταφύλι καθώς και για ποτά των κωδικών Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.) 22060091, 22060093 και 22060099 που παράγονται από σταφύλι ή γλεύκος σταφυλιού.
- Ποτά με περιεκτικότητα σε αλκοόλη κατά όγκο 10% και πάνω.
- Προϊόντα αρτοποιίας ή ζαχαροπλαστικής που από τη φύση τους καταναλώνονται κανονικά μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από την παρασκευή τους.
- Ξύδια.
- Το μαγειρικό αλάτι, εξαιρουμένου του αλατιού στο οποίο έχει προστεθεί ιωδιούχο κάλιο, είτε πρόκειται για καθαρισμένο αλάτι, είτε για ιωδιούχο αλάτι.
- Ζάχαρα σε στερεά μορφή.
- Προϊόντα ζαχαροπλαστικής που αποτελούνται από ζάχαρα αρωματισμένα ή και χρωματισμένα.
- Μαστίχα και παρόμοια για μάσηση προϊόντα.
- Τα μη αλκοολούχα αναψυκτικά, χυμοί φρούτων, νέκταρ φρούτων και τα αλκοολούχα ποτά που είναι συσκευασμένα σε περιέκτες χωρητικότητας άνω των 5 λίτρων και τα οποία πρόκειται να διατεθούν σε μονάδες ομαδικής εστίασης.
- Τα παγωτά που προσφέρονται σε ατομικές συσκευασίες.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα κακάο σοκολάτας και για ορισμένα βρώσιμα ζάχαρα που προορίζονται για ανθρώπινη διατροφή (π.δ. 513/1983 ΦΕΚ 196/1983 και ΦΕΚ 15/1984 ΤΕΥΧΟΣ Α`).

6. Α) Επιτρέπεται η διάθεση τροφίμων περασμένης χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, με τον όρο ότι αυτά θα πωλούνται σαφώς διαχωρισμένα από τα άλλα τρόφιμα και σε πινακίδα που θα αναρτάται σε αυτά, θα αναγράφεται, με κεφαλαία γράμματα, η φράση "ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ."

Εντούτοις, ο χρόνος αυτός διάθεσης των προϊόντων περασμένης διατηρησιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά περίπτωση.

- Τη μία εβδομάδα στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή ημέρας και μήνα.
- Τον ένα μήνα στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή μήνα και έτους.
- Τους τρεις μήνες στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή μόνο του έτους.

Την αποκλειστική ευθύνη, στις περιπτώσεις αυτές, για την καλή υγιεινή κατάσταση των προϊόντων φέρει ο πωλητής.

Προϊόντα περασμένης διατηρησιμότητας απαγορεύεται να διατίθενται σε χώρους ομαδικής εστίασης.

Β) Απαγορεύεται η αντικατάσταση ή τροποποίηση της χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας με οποιονδήποτε τρόπο και από οποιονδήποτε.

Γ) Υπόχρεος για την αναγραφή της παραπάνω ένδειξης είναι ο παρασκευαστής ή ο συσκευαστής ή ο πωλητής του οποίου τα στοιχεία αναγράφονται στο προϊόν.

Για την έλλειψη αυτής κατά τη διάθεση, υπεύθυνος είναι οποιοσδήποτε και κατά οποιοδήποτε τρόπο συμμετέχει στη διακίνηση του προϊόντος.

Άρθρο 32

Άρθρο 32

Χρονολογία ανάλωσης

1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 36, στα παρακάτω ευαλλοίωτα προσυσκευασμένα τρόφιμα, αντί της χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, πρέπει να αναγράφεται η "ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΩΣΗΣ", δηλαδή η χρονολογία μέχρι την οποία μπορούν αυτά να αναλωθούν:

- Γιαούρτη
- Επιδόρπια με βάση το γάλα
- Κρέμα, ρυζόγαλο
- Κρέμα γάλακτος
- Ζύμη αρτοποιίας
- Εδέσματα, όπως σαλάτες διαφόρων ειδών, ταραμοσαλάτες, μελιτζανοσαλάτες, τζατζίκι κλπ.
- Άρτος και αρτοσκευάσματα

2. Η Χρονολογία ανάλωσης δηλώνεται με την ένδειξη της ημέρας και του μήνα και γράφεται με τη φράση "ΑΝΑΛΩΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ...", συμπληρούμενη είτε από την ίδια τη χρονολογία είτε με παραπομπή στο σημείο όπου η χρονολογία αυτή αναγράφεται.

Η παραπάνω ένδειξη θα αναγράφεται σε εμφανές μέρος ευδιάκριτα και ανεξίτηλα και στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ένδειξη της ονομασίας του προϊόντος και της ποσότητας του περιεχομένου.

Η παραπομπή επιτρέπεται να γίνεται μόνο εφόσον σοβαρότατοι τεχνικοί και οικονομικοί λόγοι την επιβάλλουν, οπωσδήποτε όμως το σημείο αναγραφής θα είναι εμφανές για τον καταναλωτή.

3. Απαγορεύεται η αντικατάσταση ή τροποποίηση της χρονολογίας ανάλωσης με οποιονδήποτε τρόπο και από οποιονδήποτε, όπως και η έκθεση για πώληση και η πώληση τροφίμου του οποίου έχει παρέλθει η Χρονολογία ανάλωσης.

4. Υπόχρεος για την αναγραφή της παραπάνω ένδειξης είναι ο παρασκευαστής ή ο συσκευαστής ή ο πωλητής του οποίου τα στοιχεία αναγράφονται στο προϊόν.

Για την έλλειψη αυτής κατά τη διάθεση, υπεύθυνος είναι οποιοσδήποτε και κατά οποιοδήποτε τρόπο συμμετέχει στη διακίνηση του προϊόντος.

Άρθρο 33

Αναγραφή ενδείξεων επί της συσκευασίας των πάσης φύσεως γαλακτοκομικών προϊόντων που υποδηλώνουν την χώρα προέλευσης της πρώτης ύλης (γάλακτος) που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή και διάθεση των προϊόντων αυτών στον τελικό καταναλωτή καθώς και υποχρεώσεις των λιανοπωλητών, για τον τρόπο τοποθέτησης των γαλακτοκομικών προϊόντων στα σημεία πώλησης των καταστημάτων τους.

1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υπάγονται τα κατωτέρω προϊόντα που διατίθενται στον τελικό καταναλωτή σε κλειστές συσκευασίες, με την επισημείωση ότι στην έννοια του όρου καταναλωτής εμπίπτουν και τα εσπιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες, κλινικές, άλλα ευαγή ιδρύματα και οι πάσης φύσεως μονάδες ομαδικής εστίασης:

α) Γάλα (απλής παστερίωσης, υψηλής παστερίωσης, μακράς διάρκειας, εβαπορέ ζαχαρούχο ή μη).

β) Γάλα σε σκόνη, προοριζόμενο για βρέφη και νήπια.

γ) Σοκολατούχα γάλατα.

δ) Γιαούρτια (με προσθήκη ή μη άλλων υλών όπως φρούτα, δημητριακά, μέλι κλπ.).

ε) Επιδόρπια πάσης φύσεως με βάση το γάλα.

στ) Κρέμες, ρυζόγαλα και κρέμες γάλακτος.

2. Επί της κλειστής συσκευασίας των ανωτέρω προϊόντων, όταν αυτά παράγονται στην Ελλάδα, αναγράφεται υποχρεωτικά πέραν των εξ άλλων διατάξεων επιβαλλομένων ενδείξεων και η ένδειξη που υποδηλώνει την χώρα ή τις χώρες προέλευσης της πρώτης ύλης (γάλα) από την οποία παρασκευάστηκαν τα εν λόγω προϊόντα.

Ειδικότερα:

α) Αναγράφεται η ένδειξη "από γάλα προέλευσης 100% π.χ. Ελληνικό ή π.χ. Ολλανδικό", όταν το γάλα που χρησιμοποιήθηκε προέρχεται από μία χώρα και

β) Αναγράφεται η ένδειξη "από την πρόσμιξη γάλακτος ..... % π.χ. Ελληνικό, ... % π.χ. Ολλανδικό κλπ.", όταν το γάλα που χρησιμοποιήθηκε προέρχεται από περισσότερες της μιας χώρες.

3. Σε περίπτωση που τα προϊόντα της παρ. 1 προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ), πλην της Ελλάδος, ή εισάγονται από τρίτες χώρες, τότε επί της κλειστής συσκευασίας τους αναγράφεται υποχρεωτικά, πέραν των εξ

εξ άλλων διατάξεων επιβαλλομένων ενδείξεων και η ένδειξη που να υποδηλώνει τουλάχιστον τη συγκεκριμένη χώρα παραγωγής τους (π.χ. παράγεται στην Ολλανδία, π.χ. παράγεται στην Γερμανία, π.χ. παράγεται στην Ελβετία).

4. Ειδικά για τα γιαούρτια που προσφέρονται στον τελικό καταναλωτή υπό μορφή χύμα από ανοικτές συσκευασίες (δοχεία, βαρέλια κλπ.) οι ενδείξεις των ως άνω παραγράφων 2 και 3 αναγράφονται υποχρεωτικά και επί των συσκευασιών αυτών.

5. Οι ενδείξεις των ως άνω παραγράφων 2 και 3 αναγράφονται υποχρεωτικά:

α) Επί όλων των παραστατικών στοιχείων εμπορίας και διακίνησης των ως άνω προϊόντων (τιμολόγια, δελτία αποστολής κ.λ.π) και

β) Στην περίπτωση των προϊόντων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και επί της πινακίδας που είναι υποχρεωμένοι οι λιανοπωλητές να αναρτούν, σύμφωνα με το άρθρο 69 της παρούσης ΑΔ 14/1989, όπως ισχύει.

6. Οι ενδείξεις των ως άνω παραγράφων 2 και 3 αναγράφονται επί των συσκευασιών με ευδιάκριτα ευανάγνωστα και ανεξίτηλα γράμματα υποχρεωτικά στην Ελληνική γλώσσα και στο ίδιο οπτικό πεδίο όπου αναγράφεται και η ονομασία του προϊόντος.

7. Η ευθύνη για την αναγραφή επί της συσκευασίας των προϊόντων αυτών των ενδείξεων της ως άνω παραγράφου 2 βαρύνει τους παραγωγούς αυτών και των ενδείξεων της ως άνω παραγράφου 3 βαρύνει τους εισαγωγείς αυτών στην Ελλάδα.

Οι λοιποί μεσολαβητές (χονδρέμποροι, λιανοπωλητές) απαγορεύεται να προμηθεύονται και να διακινούν τα ως άνω προϊόντα εάν δεν υπάρχουν οι προβλεπόμενες στις παρ. 2 και 3 ενδείξεις.

8. Ειδικά για τα πάσης φύσεως πωλούμενα γάλατα, οι λιανοπωλητές υποχρεούνται όπως κάθε επί μέρους κατηγορία αυτών (απλής παστερίωσης, υψηλής παστερίωσης, μακράς διάρκειας, εβαπορέ, ζαχαρούχο ή μη) να την τοποθετούν σε ευδιάκριτα ξεχωριστά σημεία (π.χ. στα χρησιμοποιούμενα ψυγεία σε ξεχωριστό ράφι την κάθε κατηγορία).

9. Προκειμένου για τα προϊόντα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα οποία παρήχθησαν ή εισήχθησαν πριν την έναρξη ισχύος αυτού και με την έναρξη ισχύος του, ευρίσκονται αδιάθετα εις χείρας παντός διακινητού, όπου εξ' αντικειμένου επί της συσκευασίας αυτών δεν αναγράφονται οι ενδείξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, μπορούν να διατεθούν στον τελικό καταναλωτή ως έχουν, το αργότερα μέχρι "31.12.2009."

***Η εντός " " ημερομηνία τροποποιήθηκε σε "31.12.2009" σύμφωνα με το άρθρο 1 της (ΑΔ 10/2009) ΥΑ Α2-4222/23.9-1.10.2009 (ΦΕΚ Β' 2121/1.10.2009), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο σε όλη την χώρα (άρθρο 2).
Στη συνέχεια η ΑΔ 10/09 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 1 της (ΑΔ 11/2009) ΥΑ Α2-4243/24.9.2009 (ΦΕΚ Β' 2070/24.9.2009) και από της ισχύος αυτής, (την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο) έτσι ώστε το άρθρο 33 ίσχυε ως είχε πριν την έκδοση της ΑΔ 10/2009 δηλ. με την προηγούμενη ημερομηνία "31.10.2009".
Μεταγενέστερα η εν λόγω ημερομηνία αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω σε "31.12.2009", σύμφωνα με την (ΑΔ 14/2009) ΥΑ Α2-4476/30.10-13.11.2009 (ΦΕΚ Β' 2335/13.11.2009), η οποία ισχύει από την επόμενη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 2).

Άρθρο 34

Άρθρο 34

Ταξινόμηση και επισήμανση των προϊόντων αλλαντοποιίας

1. Στο περιβλήμα ή τη συσκευασία των προϊόντων αλλαντοποιίας πρέπει να αναγράφονται κατά τρόπο σαφή, ευκρινή, ανεξίτηλο και αναμφισβήτητο, εκτός από τις άλλες ενδείξεις που προβλέπονται και οι εξής:

α) Η ονομασία της βασικής κατηγορίας του προϊόντος που θα είναι μία από αυτές που αναφέρονται στον Κώδικα Τροφίμων, όπως παρακάτω:

- (1) προϊόν ωμό (ενδεχομένως καπνισμένο)
- (2) προϊόν ωρίμανσης ξηρό (αέρος)
- (3) προϊόν ωρίμανσης ημίξηρο
- (4) προϊόν βραστό
- (5) τεμάχιο κρέατος ωρίμανσης αλατισμένο
- (6) τεμάχιο κρέατος αλατισμένο ξηράς θερμικής επεξεργασίας ή και καπνιστής (ξηρό)
- (7) τεμάχιο κρέατος αλατισμένο υγράς θερμικής επεξεργασίας (βραστό)
- (8) πηκτή

β) Το είδος του προϊόντος με την προβλεπόμενη από τον Κώδικα Τροφίμων ονομασία, όπως λουκάνικο βραστό, σαλάμι αέρος, σαλάμι βραστό, μορταδέλλα βραστή κλπ.

Η παραπάνω ονομασία θα συμπληρώνεται από τον παραγωγό με τη χρησιμοποιούμενη ειδική ονομασία, εφόσον χρησιμοποιείται τέτοια, όπως: λουκάνικο βραστό τύπου Φραγκφούρτης, φιλέτο βραστό τύπου Κρακοβίας, σαλάμι βραστό τύπου Ουγγαρίας, σαλάμι αέρος τύπου Θάσου, σαλάμι ημίξηρο μπύρας κλπ.

Η παραπάνω ένδειξη αναγράφεται στα τιμολόγια πώλησης και στους

τιμοκαταλόγους των οποίων η έκδοση είναι υποχρεωτική.

γ) Η λέξη "ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ" ακολουθούμενη από την ονομασία όλων των συστατικών του προϊόντος, δηλαδή, είδος του κρέατος, είδος του λίπους, πρόσθετες ύλες, συνδεδεμένες, αρτυματικές και άλλες ύλες κατά σειρά ελαττούμενης περιεκτικότητας κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους στην παραγωγή του προϊόντος αλλαντοποιίας.

δ) Χρονικές ενδείξεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Υπουργείου Γεωργίας.

Η αναγραφή αυτών θα γίνεται μόνο εκεί όπου υπάρχει συσκευασία του προϊόντος (δευτέρος περιέκτης) και όχι στα προϊόντα που διατίθενται μόνο με το φυσικό ή τεχνητό τους περιβάλλον (έντερο).

ε) Οι ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης του προϊόντος.

2. Στα προϊόντα αλλαντοποιίας όπως ο παστουρμάς, λουκάνικα κοκτέιλ κλπ., που δεν έχουν περιβάλλον ή το μέγεθος τους είναι πολύ μικρό (μπουκιές), καθώς επίσης και στα σαλάμια αέρος, η αναγραφή των ενδείξεων θα γίνεται σε ετικέτα ή δακτύλιο ή πινακίδα που προσδένεται στο νήμα ανάρτησης του προϊόντος ή γύρω στο προϊόν ή μέσα στο δικτυωτό σακίδιο.

3. Στα εισαγόμενα προϊόντα αλλαντοποιίας οι ενδείξεις της παραγράφου 1 θα αναγράφονται και στην ελληνική γλώσσα πάνω στη συσκευασία τους και εφόσον πρόκειται για τα προϊόντα της παραγράφου 2, θα αναγράφονται πάνω στην ετικέτα, δακτύλιο ή πινακίδα.

Άρθρο 35

Άρθρο 35

Επισήμανση υποκατάστατων τροφίμων

1. Σε περίπτωση που ένα προσυσκευασμένο τρόφιμο πρόκειται για υποκατάστατο τροφίμου θα πρέπει:

- είτε η ίδια η ονομασία πώλησής του να εμπεριέχει τον όρο "υποκατάστατο" ή "τεχνητό" ή "απομίμηση" ή "αναπλήρωμα" κλπ., π.χ. "υποκατάστατο τυριού".

- είτε να υπάρχει ένδειξη πλησίον της εμπορικής ονομασίας πώλησής, που να δηλώνει ότι το εν λόγω προϊόν δεν είναι τρόφιμο, που υποκαθιστά, π.χ. η ένδειξη "δεν είναι τυρί".

2. Όταν υποκατάστατα τροφίμων διατίθενται στον τελικό καταναλωτή χύμα, θα πρέπει στα σημεία πώλησής τους (προθήκες, ψυγεία καταστημάτων κλπ.) να υπάρχει σχετική πινακίδα, όπου θα δηλώνεται ότι πρόκειται για υποκατάστατα.

3. Σε περίπτωση επίσης που τα προσφερόμενα στους χώρους ομαδικής εστίασης φαγητά, εδέσματα κλπ. περιέχουν υποκατάστατα τροφίμων (π.χ. πίτσα με υποκατάστατα τυριού) ο καταναλωτής θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά, είτε μέσω πινακίδων που υπάρχουν στο χώρο ομαδικής εστίασης, είτε μέσω τιμοκαταλόγου.

Άρθρο 36

Άρθρο 36

Επισήμανση αλιπάστων

Στην συσκευασία των αλιπάστων, τα οποία προσφέρονται αφού αποσυσκευαστούν, στη κατανάλωση λιανικώς, με τμηματική ζύγιση τους, πρέπει να αναγράφονται εμφανώς, οι παρακάτω ενδείξεις στην ελληνική γλώσσα.

α) Το ονοματεπώνυμο του παρασκευαστή ή του συσκευαστή ή του εισαγωγέα

β) Το ακριβές είδος των ιχθύων που περιέχονται

γ) Ο τόπος προέλευσης

δ) Το μικτό βάρος του γεμάτου βαρελιού ή δοχείου κλπ., όπως και το απόβαρο της συσκευασίας (δηλαδή το βάρος του άδειου βαρελιού ή δοχείου κλπ.).

Η ανοχή που αναγνωρίζεται πάνω στο μικτό βάρος των αλιπάστων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από ποσοστό συν-πλην 5%.

Άρθρο 37**Άρθρο 37**

Πώληση ειδών βιοτικής ανάγκης
από ανοικτές συσκευασίες

Απαγορεύεται από οποιοδήποτε πωλητή η διάθεση στην κατανάλωση τροφίμων, ποτών και ειδών βιοτικής ανάγκης από ανοικτές συσκευασίες που έχουν ενδείξεις οι οποίες δεν ανταποκρίνονται προς τον πραγματικό παρασκευαστή προϊόντος ή δηλώνουν διαφορετικά την ποιότητα, προέλευση και εν γένει τα χαρακτηριστικά του.

Άρθρο 38**Άρθρο 38**

Αναγραφή των στοιχείων της
εμφιαλώτριας εταιρείας στα ποτά

1. Σε περιπτώσεις παραγωγής και κυκλοφορίας κάθε είδους αναψυκτικών ποτών καθώς και ζύθου με την ίδια ονομασία και στο ίδιο είδος φιαλών από περισσότερες της μίας επιχείρησης, κατόπιν παραχώρησης από την επιχείρηση που έχει το προνόμιο της παραγωγής αυτών, είτε από περισσότερα υποκαταστήματα της ίδιας επιχείρησης, τότε η ονομασία της επιχείρησης που εκτελεί την εμφιάλωση και η διεύθυνση της, μπορούν να αναγράφονται είτε απευθείας στην κυλινδρική γυάλινη επιφάνεια των φιαλών, είτε σε ετικέτα που επικολλάται στην κυλινδρική επιφάνεια είτε στο πώμα της.

2. Σε περίπτωση που η αναγραφή της ένδειξης της παραγράφου 1 γίνεται στο πώμα των φιαλών, θα γράφεται στην πάνω επιφάνεια του, απαγορεύεται δε η αναγραφή της στην περιοχή του πώματος, που παίρνει κυματοειδή μορφή κατά τη σφράγιση των φιαλών με τα κλειστικά μηχανήματα.

Άρθρο 39**Άρθρο 39**

Γενικές Διατάξεις σχετικά με ενδείξεις
σε κάθε είδους προϊόντα πλην τροφίμων
και ποτών

Στα μη εδώδιμα προϊόντα, όταν διατίθενται στον τελικό καταναλωτή θα πρέπει να αναγράφονται οι ακόλουθες ενδείξεις:

A. "Ενδείξεις για τα συσκευασμένα προϊόντα"

1. Προκειμένου για προϊόντα, πλην τροφίμων και ποτών, που διατίθενται στον τελικό καταναλωτή συσκευασμένα, επί της εξωτερικής συσκευασίας ή του εξωτερικού περιέκτη τους πρέπει να αναγράφονται με τρόπο ευκρινή και ευανάγνωστο, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, οι παρακάτω ενδείξεις:

α) Το ονοματεπώνυμο ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπεύθυνου που θέτει το προϊόν σε κυκλοφορία (παρασκευαστής ή εισαγωγέας ή αντιπρόσωπος ή πωλητής εγκατεστημένος σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

β) Το είδος του προϊόντος που περιέχεται.

γ) Η ονομαστική ποσότητα του περιεχομένου, που εκφράζεται σε μάζα για τα στερεά και σε όγκο για τα υγρά.

Για τα προϊόντα, στα οποία η μάζα ή ο όγκος δεν έχουν συγκριτική σημασία για τον καταναλωτή, η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου εκφράζεται στο κύριο ποσοτικό χαρακτηριστικό του προϊόντος, που αποτελεί μέτρο σύγκρισης για τον

καταναλωτή όπως τεμάχια, μήκος, διαστάσεις, επιφάνεια κλπ. Ειδικά για προϊόντα που διατίθενται σε ρόλο (αλουμινόχαρτο κλπ.) πρέπει να αναγράφονται το μήκος και το πλάτος τους σε μέτρα.

δ) Η χώρα παραγωγής, εφόσον δεν πρόκειται περί προϊόντων της Ε.Ε. Η ένδειξη αυτή θα πρέπει επίσης να δηλώνεται στο τιμολόγιο.

ε) Η ποιότητα, σύνθεση και άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά, εφόσον επιβάλλονται από ειδικότερες αγορανομικές διατάξεις.

2. Εξαιρούνται του παραπάνω μέτρου τα συσκευασμένα προϊόντα, στα οποία για τεχνικούς λόγους υπάρχει αντικειμενική αδυναμία αναγραφής των ενδείξεων της παραγράφου 1 επί της συσκευασίας τους και εφόσον αυτά δε φέρουν οποιοδήποτε ξενόγλωσσες ενδείξεις.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει, με ευθύνη των λιανοπωλητών, να αναγράφονται οι ενδείξεις των εδαφίων (β), (γ), (δ) και (ε) της παραγράφου 1 σε πινακίδα ανά κατηγορία προϊόντων ή σε κατάλογο, τοποθετημένα σε ορατό σημείο του εκθετηρίου πώλησης, σε άμεση γειτνίαση με τα προϊόντα και κατάλληλα διαμορφωμένα, ώστε να μη δημιουργεί σύγχυση στους καταναλωτές.

3. Προϊόντα που έχουν υποστεί ανακαίνιση, κοινώς καλούμενα REFURBISHED όταν διατίθενται στο τελικό καταναλωτή, θα πρέπει να φέρουν γραμμένη με ευανάγνωστους χαρακτήρες σε εμφανές μέρος της συσκευασίας τους την ένδειξη στα ελληνικά "ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΟ".

Η ένδειξη αυτή θα πρέπει να αναγράφεται επίσης στα τιμολόγια και στις αποδείξεις λιανικής πώλησης των παραπάνω προϊόντων.

Β. "Ενδείξεις για τα μη συσκευασμένα προϊόντα":

1. Για τα μη εδωδιμα προϊόντα, όταν αυτά δε διατίθενται συσκευασμένα, θα πρέπει να αναγράφονται σε πινακίδα σε καθένα από αυτά, οι παρακάτω ενδείξεις στην ελληνική γλώσσα και κατά τρόπο ευκρινή και ευδιάκριτο.

α) Η χώρα παραγωγής, εφόσον το προϊόν παράγεται σε χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ένδειξη αυτή θα πρέπει επίσης να δηλώνεται στο τιμολόγιο.

β) Η ποιότητα, σύνθεση και άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά, εφόσον επιβάλλονται από ειδικότερες αγορανομικές διατάξεις.

2. Κατά παρέκκλιση προς τα ανωτέρω, όταν για τεχνικούς λόγους υπάρχει αντικειμενική αδυναμία να τοποθετήσει ο λιανοπωλητής πινακίδα πάνω σε καθένα από τα εκτεθειμένα προϊόντα, επιτρέπεται η χρήση για την αναγραφή των προβλεπομένων στην παραπάνω παράγραφο ενδείξεων, μίας πινακίδας ανά κατηγορία προϊόντων, που βρίσκονται σε κοινό εκθετήριο πώλησης (ράφι, καλάθι, σταντ κλπ.). Σε αυτή την περίπτωση η πινακίδα ή ο κατάλογος θα πρέπει να είναι τοποθετημένα σε ορατό σημείο του εκθετηρίου πώλησης, σε άμεση γειτνίαση με τα προϊόντα και να είναι κατάλληλα διαμορφωμένα, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους καταναλωτές. Στην περίπτωση χρησιμοποίησης καταλόγου θα πρέπει να αναγράφεται επιπλέον η ονομασία πώλησης του προϊόντος.

Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων σχετικά με την επισήμανση μη εδωδιμων προϊόντων και με την τοποθέτηση πινακίδων σε αυτά ή στα σημεία πώλησης τους.

Άρθρο 40

Άρθρο 40

Κατασκευαστικά στοιχεία στο σώμα προϊόντος

Απαγορεύεται οποιαδήποτε παραποίηση, αντικατάσταση, απαλοιφή και εν γένει παρέμβαση, από οποιονδήποτε τρίτο, στα στοιχεία που τίθενται από την κατασκευάστρια εταιρεία σε πινακίδα ή με άλλο τρόπο πάνω στο σώμα ενός προϊόντος.

Άρθρο 41

Άρθρο 41

Μαγειρικά σκεύη από αλουμίνιο

1. Εγχώριας προέλευσης

α) Οι κατασκευαστές μαγειρικών σκευών από αλουμίνιο, υποχρεούνται να αναγράφουν σε σταθερά προσαρτημένη σε αυτά πινακίδα ή ετικέτα τις παρακάτω ενδείξεις, κατά τρόπο ευδιάκριτο και στην ελληνική γλώσσα:

(1) Το ονοματεπώνυμο ή τον εμπορικό τίτλο του κατασκευαστή ή το εμπορικό σήμα που έχει κατατεθεί νόμιμα.

(2) Την πόλη της έδρας του.

(3) Το βάρος του σκεύους, με ανοχή μέχρι ποσοστό 5%, χωρίς σ' αυτό να περιλαμβάνεται το βάρος των χειρολαβών και του καλύμματος.

β) Από την παραπάνω υποχρέωση εξαιρούνται τα μαγειρικά σκεύη των οποίων το πάχος δεν είναι μεγαλύτερο από ένα (1) χιλιοστό και αυτά των οποίων το βάρος, ανεξάρτητα από το πάχος τους, δεν είναι μεγαλύτερο από διακόσια (200) γραμμάρια.

2. Προέλευσης εξωτερικού

α) Το προέλευσης εξωτερικού Μαγειρικά σκεύη από αλουμίνιο καθώς και αυτά που είναι κατασκευασμένα από αλουμίνιο και έχουν αντικολλητική επένδυση ή επίχρυσμα οποιασδήποτε άλλης φύσης, πρέπει κατά τη διάθεση τους στην ελληνική αγορά, να φέρουν εκτός από τις οποιεσδήποτε άλλες ενδείξεις των αλλοδαπών κατασκευαστών, την ένδειξη του καθαρού βάρους τους σε γραμμάρια (χωρίς να υπολογίζονται οι χειρολαβές και το τυχόν κάλυμμα τους) με ποσοστό επιτρεπόμενης ανοχής 5%. β) Από την παραπάνω υποχρέωση εξαιρούνται τα μαγειρικά σκεύη που έχουν πάχος

όχι μεγαλύτερο από ένα (1) χιλιοστό και αυτά που το βάρος τους δεν είναι μεγαλύτερο από διακόσια (200) γραμμάρια, ανεξάρτητα από το πάχος τους.

Άρθρο 42

Άρθρο 42

Επισήμανση σωλήνων από P.V.C.

Σε οποιοδήποτε σωλήνα και εξαρτήματα του, που κατασκευάζονται από σκληρό πολυβινυλοχλωρίδιο (P.V.C.) πρέπει να αναγράφονται.

α) Η επωνυμία του κατασκευαστή ή εισαγωγέα

β) Το υλικό κατασκευής

γ) Η εξωτερική διάμετρος

δ) Η πίεση λειτουργίας

Άρθρο 43

Άρθρο 43

Επισήμανση επιδεσμικού υλικού

Οι βιομηχανοί, βιοτέχνες, κατασκευαστές και εισαγωγείς επιδεσμικού υλικού (επιδέσμων, γαζών, κλπ.) έτοιμου προς χρήση, με τη μορφή που προσφέρεται αυτό λιανικά στην κατανάλωση, υποχρεούνται να αναγράφουν στη συσκευασία του καθώς και στο περιτύλιγμα κάθε τεμαχίου τις παρακάτω ενδείξεις:

α) Το ονοματεπώνυμο του βιομηχάνου ή βιοτέχνη ή τον εμπορικό τίτλο της επιχείρησης.

β) Τις διαστάσεις σε μέτρα.

γ) Το βάρος ανά τετραγωνικό μέτρο.

Άρθρο 44

Άρθρο 44

Ενδείξεις επί της συσκευασίας
λιπαντικών μηχανών εσωτερικής καύσεως

Οι εταιρείες παραγωγής ή εισαγωγής ή εμπορίας λιπαντικών μηχανών εσωτερικής καύσεως πρέπει να αναγράφουν σε όλα τα δοχεία συσκευασίας των προϊόντων τους που διακινούν τις παρακάτω ενδείξεις:

1. Την ονομασία και το είδος του περιεχομένου με κεφαλαία ευανάγνωστα γράμματα και στην ελληνική γλώσσα.
2. Τον αριθμό ιξώδους SAE.
3. Το επίπεδο ποιότητας κατά API και ACEA.
4. Τον ονομαστικό όγκο του περιεχομένου.
5. Το ονοματεπώνυμο ή την εμπορική επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου που θέτει το προϊόν σε κυκλοφορία (παρασκευαστής ή συσκευαστής ή αντιπρόσωπος ή εισαγωγέας ή πωλητής εγκατεστημένος σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Επίσης, οι ενδείξεις συσκευασίας πρέπει να είναι σύμφωνες με την απόφαση Α.Χ.Σ. 265/2002, ΦΕΚ 1214/Β/02 "Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων" σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβούλου και της Οδηγίας 2001/60/ΕΚ της Ε.Κ.

Οι διατάξεις του άρθρου 39 της παρούσας δεν εφαρμόζονται.

Άρθρο 45

Άρθρο 45

Σχετικά με τη χρήση του WHITE SPIRIT

1. Η χρήση του όρου "ελαφρό πετρέλαιο" ή κάθε άλλου, που εμπεριέχει τον όρο "πετρέλαιο", για το WHITE SPIRIT απαγορεύεται.
2. Επίσης απαγορεύεται η αναγραφή στην συσκευασία του εν λόγω προϊόντος κάθε ένδειξη, με την οποία δηλώνεται η δυνατότητα χρήσης του εν λόγω προϊόντος ως καυσίμου.

Άρθρο 46

Άρθρο 46

Ενδείξεις απορρυπαντικών,
λευκαντικών, μαλακωτικών κλπ.

1. Βιομήχανοι, βιοτέχνες, εισαγωγείς, παρασκευαστές και συσκευαστές διαφόρων απορρυπαντικών, καθαριστικών, μαλακωτικών, λευκαντικών, αποσκληρυντικών καθώς και απορρυπαντικών και καθαριστικών με απολυμαντικές ιδιότητες, υποχρεούνται πάνω στη συσκευασία τους με την οποία έρχονται στον τελικό καταναλωτή, να αναγράφουν, κατά τρόπο εμφανή και ευδιάκριτο στα ελληνικά, τις παρακάτω ενδείξεις:

α) Το ονοματεπώνυμο ή τον εμπορικό τίτλο της επιχείρησης, που παράγει ή εισάγει ή εμπορεύεται το προϊόν.

β) Την πόλη, τη διεύθυνση, το τηλέφωνο της έδρας της επιχείρησης.

γ) Το καθαρό περιεχόμενο βάρος (σε γραμμάρια ή χιλιόγραμμα) ή τον όγκο (σε κυβικά εκατοστά ή λίτρα).

δ) Οδηγίες χρήσης και προφύλαξης, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (Α.Χ.Σ.), όπως και κάθε άλλη ένδειξη που καθορίζεται από αυτήν.

2. Η αναγραφή αριθμού εγκριτικής απόφασης του Α.Χ.Σ. δεν απαιτείται για τα διαλύματα υποχλωριώδους νατρίου.

Άρθρο 47

Άρθρο 47

Σήμανση δερμάτων και προϊόντων τους

1. Βιομήχανοι και βιοτέχνες κατεργασίας δερμάτων, δηλαδή σολοδερμάτων, επανωδερμάτων και εσωδερμάτων, υποχρεούνται σε κάθε δέρμα να αναγράφουν στην ελληνική γλώσσα με σφραγίδα από ανεξίτηλη μελάνη τις παρακάτω ενδείξεις.

α) Την επωνυμία της βιομηχανίας ή βιοτεχνίας και την διεύθυνση της

β) Την ποιότητα του δέρματος (π.χ. ΕΞΤΡΑ, ΣΠΕΣΙΑΛ, Α, Β, Γ κλπ.).

γ) Προκειμένου για επανωδέρματα και εσωδέρματα επιπλέον και την επιφάνεια τους, με ακρίβεια σε τετραγωνικά μέτρα και υποπολλαπλάσια του τετραγωνικού μέτρου.

Με την ίδια μονάδα μέτρησης θα πωλούνται και τα εισαγόμενα κατεργασμένα επανωδέρματα και εσωδέρματα και θα σημειώνεται σε καθένα από αυτά κατά τον ίδιο, όπως παραπάνω, τρόπο, η επιφάνεια με ακρίβεια σε τετραγωνικά μέτρα και υποπολλαπλάσια του τετραγωνικού μέτρου.

2. Όλοι όσοι κατέχουν ή πωλούν κατεργασμένα δέρματα είναι συνυπεύθυνοι με τους παραπάνω, για την αναγραφή των ενδείξεων με ακρίβεια

3. Συνυπεύθυνοι επίσης με τους παραπάνω βιομηχάνους, βιοτέχνες κλπ., εφόσον αυτοί δεν έχουν δικές τους μετρικές μηχανές, είναι και αυτοί που μετρούν τα δέρματα, οι οποίοι για την ακρίβεια της μέτρησης υποχρεούνται σε κάθε δέρμα που έχουν μετρήσει να αναγράφουν με αυτόματη ή χειροκίνητη μηχανή.

α) Το ονοματεπώνυμο ή τον εμπορικό τους τίτλο

β) Την διεύθυνση του εργοστασίου ή εργαστηρίου τους

4. Οι κατασκευαστές ειδών από δέρμα (π.χ. βαλίτσες, τσάντες, ζώνες κλπ.) υποχρεούνται να επικολλούν σε αυτά ετικέτα στην οποία με ανεξίτηλη μελάνη θα αναγράφουν τις λέξεις "ΓΝΗΣΙΟ ΔΕΡΜΑ" ή "ΠΛΑΣΤΙΚΟ", ανάλογα. Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι βιβλιοδέτες. Σε περίπτωση που για την κατασκευή κάποιου είδους ή για την βιβλιοδεσία χρησιμοποιείται και δέρμα και πλαστικό ή κάποια άλλη ύλη και δέρμα, στην ετικέτα πρέπει να σημειώνεται το μέρος στο οποίο χρησιμοποιήθηκε το δέρμα ή το πλαστικό π.χ. σε βαλίτσα που έχει κατασκευαστεί από ύφασμα και η οποία έχει γωνιές από δέρμα ή πλαστικό θα αναγράφονται οι λέξεις "ΓΩΝΙΕΣ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ" ή "ΓΩΝΙΕΣ ΑΠΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ" ανάλογα.

Άρθρο 48

Άρθρο 48

Ενδείξεις στις χαρτοπετσέτες και το χαρτί υγείας

1. Στη συσκευασία των χαρτοπετσετών και στο χαρτί υγείας πρέπει να υπάρχουν οι παρακάτω ενδείξεις:

α) Χαρτοπετσέτες

(1) Η ονομασία της επιχείρησης παραγωγής των ειδών και η διεύθυνση της.

(2) Το είδος που περιέχεται.

(3) Το καθαρό βάρος του περιεχομένου.

(4) Ο αριθμός των χαρτοπετσετών που περιέχονται.

(5) Το είδος της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή των χαρτοπετσετών.

β) Χαρτί υγείας

- (1) Η ονομασία της επιχείρησης παραγωγής του είδους και η διεύθυνση της.
  - (2) Το είδος που περιέχεται.
  - (3) Το καθαρό βάρος του περιεχομένου.
  - (4) Το μήκος κάθε ρολλού.
  - (5) Ο αριθμός των τεμαχίων που περιλαμβάνει κάθε ρολλό.
  - (6) Το είδος της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή του χάρτου υγείας.
2. Οι ενδείξεις στις παραπάνω παραγράφους θα αναγράφονται με γράμματα ύψους τουλάχιστον 3 χιλιοστών και πάνω στην κύρια όψη της συσκευασίας.

Άρθρο 49

Άρθρο 49

Επισήμανση υφανσίμων ινών

1. Εισαγωγείς, βιομήχανοι, βιοτέχνες και κατασκευαστές κλωστών ραφής, νημάτων κλπ. και γενικά υφανσίμων ινών κάθε είδους και για οποιαδήποτε χρήση, εφόσον πωλούν αυτά σε μπομπίνες, μασούρια, τσιλέδες, πάκα, κώνους κλπ. σε βιομηχανίες ή βιοτεχνίες, για την κατασκευή από αυτές ειδών κλωστοϋφαντουργίας και πλεκτικής γενικά, υποχρεούνται σε εμφανή θέση της εξωτερικής επιφάνειας των σάκων ή κιβωτίων, στα οποία έχει συσκευασθεί ορισμένος αριθμός μπομπίνων, μασουριών, τσιλέδων, πάκων, κώνων κλπ. να επικολλούν ετικέτα στην οποία να αναγράφουν ευδιάκριτα και ευανάγνωστα τις παρακάτω ενδείξεις:

Την ονομασία και την περιγραφή των υφανσίμων ινών, σύμφωνα με το Παράρτημα I της υπ` αριθμ. Φ1-6125/1985 απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σε περίπτωση που τα προϊόντα αυτά δεν προσφέρονται στον τελικό καταναλωτή, οι παραπάνω ενδείξεις μπορούν να αναγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα.

2. Οι υπόχρεοι της προηγούμενης παραγράφου 1, πρέπει στα τιμολόγια πώλησης που εκδίδουν, να αναγράφουν τα παρακάτω στοιχεία:

α) Την ονομασία και την περιγραφή της υφάνσιμης ίνας, σύμφωνα με το Παράρτημα I της υπ` αριθμ. Φ1-6125/1985 απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, την ποσότητα της σε χιλιόγραμμα και την τιμή κατά μονάδα.

β) Το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του αγοραστή.

3. Για τις κουβαρίστρες, κουβάρια, μασούρια, ματσάκια και κάθε άλλη μονάδα κλωστής ραψίματος, μονταρίσματος και κεντήματος, κατά την προσφορά τους προς πώληση και την πώληση τους στον τελικό καταναλωτή, η επισήμανση ή σήμανση αναγράφεται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα τουλάχιστον και εφαρμόζεται στη γενική επισήμανση των συσκευασιών ή στα εκθετήρια προς πώληση.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπ` αριθμ. Φ1-6125/1985 απόφασης (ΦΕΚ 110/Β/1986), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 50

Άρθρο 50

Υφαντουργικά προϊόντα - Ορισμοί

1. Ως υφαντουργικά προϊόντα νοούνται όλα εκείνα τα οποία, ανεξάρτητα από την κατάσταση στην οποία βρίσκονται ακατέργαστα, ημικατεργασμένα, κατεργασμένα, ημιβιομηχανοποιημένα, βιομηχανοποιημένα, ημιέτοιμα ή έτοιμα, αποτελούνται αποκλειστικά από υφάνσιμες ίνες, οποιαδήποτε και αν είναι η διεργασία ανάμιξης ή συνδυασμού τους.

2. Με τα υφαντουργικά προϊόντα εξομοιώνονται και υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, επίσης.

α) Τα προϊόντα των οποίων το 80% τουλάχιστον του βάρους τους αποτελείται από υφάνσιμες ίνες.

β) Τα καλύμματα επίπλων, ομπρελών ηλίου των οποίων τα υφαντουργικά μέρη αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 80% του βάρους τους και με την ίδια προϋπόθεση τα υφαντουργικά μέρη δαπέδου με πολλές επιστρώσεις των στρωμάτων των ειδών κατασκήνωσης καθώς επίσης οι ζεστές φόδρες των ειδών υποδηματοποιίας και γαντοποιίας.

γ) Τα υφαντουργικά προϊόντα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα προϊόντα, των οποίων αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα όταν καθορίζεται επακριβώς η σύνθεση τους.

3. Ένα υφαντουργικό προϊόν δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται ως "100%" ή ως "καθαρό" ή ως "όλο", αποκλείεται δε κάθε ισοδύναμη έκφραση, εκτός εάν το προϊόν αυτό αποτελείται εξολοκλήρου από την ίδια ίνα.

Ποσότητα από άλλες ίνες είναι ανεκτή μέχρι 2% κατά βάρος του υφαντουργικού προϊόντος αν δικαιολογείται από τεχνικά αίτια και δεν είναι αποτέλεσμα συστηματικής προσθήκης. Αυτή η ανοχή ορίζεται στο 5% για τα υφαντουργικά προϊόντα τα οποία λαμβάνονται από τον κύκλο του λαναρίσματος.

Για κάθε υφαντουργικό προϊόν που συντίθεται από δύο ή περισσότερες ίνες, ο χαρακτηρισμός του, η αναγραφή της σύνθεσης του και οι τυχόν υπάρχουσες ανοχές καθορίζονται στα άρθρα 6 και 7 της υπ' αριθμ. Φ1-6125/1985 (ΦΕΚ 110/Β/1986) απόφασης.

Άρθρο 51

Άρθρο 51

Επισήμανση υφαντουργικών προϊόντων

1. Βιομήχανοι, βιοτέχνες και όλοι πωλούν υφάσματα, πλεκτά και υφαντουργικά εν γένει προϊόντα υποχρεούνται να προσαρμόζουν σταθερά σε καθένα από αυτά πινακίδα ή ετικέτα στην οποία να αναγράφεται με ευκρινείς και ευανάγνωστους χαρακτήρες η ονομασία του προϊόντος, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η περιεκτικότητα σε ίνες σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Φ1- 6125/1985 (ΦΕΚ 110/Β/1986) απόφαση, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

2. Σε περίπτωση που τα προϊόντα αυτά δεν προσφέρονται στον τελικό καταναλωτή οι παραπάνω ενδείξεις, μπορούν να αναγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα.

3. Κατά την προσφορά προς πώληση και την πώληση στον τελικό καταναλωτή, η παραπάνω επισήμανση ή σήμανση αναγράφεται υποχρεωτικά και στην ελληνική γλώσσα τουλάχιστον, εκτός από την περίπτωση που:

α) οι αναφερόμενες στις ετικέτες ή πινακίδες υφάν-σιμες ίνες αναγράφονται με όρους διεθνώς αναγνωρίσιμους και κατανοητούς όπως π.χ. wool, cotton, silk, acrylic κλπ. ή

β) Εναλλακτικά, όταν παραδίδεται στον καταναλωτή πίνακας αντιστοίχισης των αναγραφόμενων ξενόγλωσσων ονομασιών των υφανσίμων ινών με τις ονομασίες τους στην ελληνική γλώσσα, όπως το κατωτέρω υπόδειγμα.

4. Στα τιμολόγια που εκδίδουν οι υπόχρεοι του παρόντος άρθρου αναγράφουν πέραν των ενδείξεων του Αγορανομικού Κώδικα και την ονομασία των πωλουμένων προϊόντων, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και την περιεκτικότητα σε ίνες.

5. Κατά την προσφορά προς πώληση και την πώληση στον τελικό καταναλωτή, στην επισήμανση ή τη σήμανση των υφαντουργικών προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες, πρέπει υποχρεωτικά να δηλώνεται και η χώρα προέλευσης τους.

6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις Φ1-6125/1985 (ΦΕΚ 110/Β/86), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Υπόδειγμα πίνακα που παραδίδεται στον καταναλωτή

ΥΦΑΝΣΙΜΕΣ ΙΝΕΣ   ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

A/A Ελληνικά   Αγγλικά   Γαλλικά   Γερμανικά   Ιταλιά   Ισπανικά

1. Μαλλί	Wool	Laine	Wolle	Lana	Lana
2. Αλπακάς Alpaca/lama	Alpaca	Alpaaa/lama	Alpaka/lama	Alpaca/lama	Alpaca/lama
3. Τρίχες ή ίνες τύπου τριχών αλόγου	Animal or animale horsehair (crin de cheval)	Poil ou crin avec ou sans indication d`	Haar, mit oder ohne Angabe der Tiergattung animale (crine di cavallo)	Pelo o crine con o senza indicazione de especie animal (crin de caballo)	Pelo o crine con o sanza indica- zione
4. Μετάξι	Silk	Soie	Seide	Seta	Seda
5. Βαμβάκι	Cotton	Coton	Baumwolle	Cotone	Algodon
6. Καπόςκ	Kapok	Capoc	Kapok	Kapok	Miraaauano
7. Λινάρι	Linen/flax	Lin	Flachs/Leines	Lino	Lino
8. Καννάβι	True hemp	Chanvre	Hanf	Canapa	Canamo
9. Γιούτα	Jute	Jute	Jute	Juta	Yute
10. Άμπακας	Abaca	Abaca	Manila	Abaca	Abaca
11. Άλφα	Alfa	Alfa	Alfa	Alfa	Esparto
12. Κόιρ	Coir	Coco	Kokos	Cocco	Coco
13. Σπαρτοίνα	Broom	Genet	Ginster	Ginestra	Retama
14. Ραμί	Ramie	Ramie	Ramie	Ramie	Ramio
15. Σιζάλ	Sisal	Sisal	Sisal	Sisal	Sisal
16. Sunn	Sunn	Sunn	Sunn	Sunn	Sunn
17. Χενέκουεν	Henequen	Henequen	Henequen	Henequen	Henequen
18. Μααυεν	Maauev	Maauev	Maauev	Maauev	Maauev
19. Οξείκη	Acetate	Acetate	Acetat	Acetato	Acetato
20. Αλγινική	Alqinate	Alqinate	Alqinat	Alqinica	Alqinato
21. Χαλκομωριακή	Cupro	Cupro	Cupro	Cupro	Cupro
22. Μοντάλ	Modal	Modal	Modal	Modal	Modal
23. Πρωτεϊνική	Protein	Proteinique	Regenerierte proteinfaser	Proteica	Proteinica
24. Τριοξεική	Triacetate	Triacetate	Triacetat	Triacetato	Triacetato
25. Ίνα βισκόζης	Viscose	Viscose	Viskose	Viscosa	Viscosa
26. Ακρυλική	Acrylic	Acrylique	Polvacrlyl	Acrilica	Acrilico
27. Χλώριο-ίνα	Chlorofibre	Chlorofibre	Polychlorid	Clorofibra	Clorofibra
28. Φθόριο-ίνα	Fluorofibre	Fluorofibre	Fluorfaser	Fluorofibra	Fluorofibra
29. Μοντοακρυλική	Modacrlylic	Modacrlylique	Modacrlyl	Modacrilica	Modacrílico
30. Πολυαμιδική ή νάυλον	Polyamid/ Nylon	Polyamide/ Nylon	Polyamid oder Nylon	Poliamide/ Nylon	Poliamide/ Nylon
31. Αραμιδική	Aramid	Aramide	Aramid	Aramide	Aramid
32. Πολυιμιδική	Polvimide	Polvimide	Polvimid	Poliimmide	Poliimida
33. Λυοσέλ	Lvocell	Lvocell	Lvocell	Lvocell	Lvocell
33α. Πολυλακτιδίο	Polvlactide	Polvlactide	Polvlactid	Polilattide	Polilactida
34. Πολυεστερική	Polvester	Polvester	Polvester	Poliestere	Poliestere
35. Ίνα πολυαιθυλαίνιου	Polvethvlene	Polvethvlene	Polvathvlen	Polietlenica	Polietileno
36. Ίνα πολυπροπυλενίου	Polypropylene	Polypropylene	Polypropylen	Polipropilena	Poliipropileno
37. Ίνα πολυκαρβαμιδίου	Polycarbamide	Polycarbamide	Polyharnstoff	Poliureica	Poliureica
38. Ίνα πολυουρεθάνης	Polvurethane	Polvurethane	Polvurethan	Poliuretano	Poliuretano
39. Βινυλική	Vinlval	Vinlval	Vinlval	Vinilal	Vinilo
40. Τριβινυλική	Trivinvl	Trivinvl	Trivinvl	Trivinilica	Trivinilo
41. Ελαστομερής	Elastodiene	Elastodiene	Elastodien	Gomma	Elastodieno
42. Ελαστομερής	Elastane	Elasthanne	Elasthan	Elastan	Elastano
43. Ίνα υάλου	Glass fibre	Verre/textile	Glasfaser textil	Vetrotessile	Vidrio
44. Ονομασία αντιστοιχούσας στο υλικό από το οποίο αποτελούνται οι ίνες	Name nding to the material of which the fibres are composed	Denomination correspo- ndant a la matiere des fibres sont	Bezeichnung dem Stoff, corrispo- ndente a la materia de la que sont composte	Denomina- zione cion corrispo- ndente a la materia de la que están composte	Denomina- zione cion corrispo- ndente a la materia de la que están composte
45. Ελαστοπο- λυεστέρας	Elastomu- ltiester	Elastomu- ltiester	Elastomu- ltiester	Elastomu- ltiester	Elastomu- ltiester

Άρθρο 52

Εξαιρέσεις από την αναγραφή ενδείξεων για τις υφάνσιμες ίνες και τα υφαντουργικά προϊόντα

Κατά παρέκκλιση των άρθρων 49 και 51 της παρούσας, η επισήμανση ή σήμανση δεν είναι υποχρεωτική για τα παρακάτω υφαντουργικά προϊόντα:

1. Βάτες
2. Λουριά ρολογιών από υφάνσιμες ύλες (μπρασελέ)
3. Ετικέτες και εμβλήματα
4. Πιάστρες (λαβές παραγεμισμένες από υφάνσιμες ίνες)
5. Καλύμματα τσαγιέρας
6. Καλύμματα προστατευτικά
7. Μανίκια προστατευτικά
8. Μανσίν (περιχειρίδες) εκτός από τις PELUCHE
9. Τεχνητά λουλούδια
10. Πελάτες (μαξιλαράκια για βελόνες)
11. Ζωγραφισμένοι καμβάδες
12. Υφαντουργικά προϊόντα προς ενίσχυση και στήριξη
13. Πιλήματα
14. Χρησιμοποιούμενα υφαντουργικά προϊόντα εφόσον αυτά δηλώνονται ως χρησιμοποιημένα
15. Γκέτες
16. Υλικά συσκευασίας άλλα εκτός από καινούργια και πωλούμενα ως μη καινούργια
17. Καπέλα από πύλημα (καστόρι)
18. Δερμάτινα είδη σελοποιίας από υφάνσιμες ύλες
19. Είδη ταξιδιού από ύφασμα
20. Είδη επίστρωσης, κεντητά στο χέρι, έτοιμα ή μισοέτοιμα και υλικά για την κατασκευή τους, συμπεριλαμβανομένων και των κλωστών κεντήματος που πωλούνται χωριστά από τον καμβά και έχουν υποστεί ειδική επεξεργασία ή συσκευασία ώστε να χρησιμοποιούνται σε τέτοια είδη.
21. Φερμουάρ
22. Κουμπιά και πόρπες καλυμμένα με ύφασμα
23. Καλύμματα βιβλίων από ύφασμα
24. Παιχνίδια
25. Υφασμάτινα μέρη ειδών υποδήσεων, εκτός ζεστής φόδρας.
26. Μικρά τραπεζομάντιλα αποτελούμενα από διάφορα υλικά και των οποίων η επιφάνεια δεν υπερβαίνει τα 500 cm².
27. Πιαστράκια και γάντια πάνινα για την προστασία των χεριών κατά τη μαγειρική
28. Καλύμματα αυγών
29. Θήκες του μακιγιάζ
30. Καπνοθήκες υφασμάτινες
31. Υφασμάτινες θήκες γυαλιών, τσιγάρων, πούρων, αναπηρών και κτενών

32. Αντικείμενα προστασίας για τα σπορ, με εξαίρεση τα γάντια

33. Υποδοχείς ειδών τουαλέτας

34. Θήκες παπουτσιών

35. Είδη κηδειών

36. Προϊόντα μίας χρήσης, εκτός από τις γάζες

Προϊόντα μίας χρήσης είναι τα υφαντουργικά είδη που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν μία φορά μόνο ή για περιορισμένο χρονικό διάστημα και τα οποία άμα χρησιμοποιηθούν κανονικά αποκλείεται να ξαναγίνουν κατάλληλα για την ίδια ή παρόμοια μεταγενέστερη χρησιμοποίηση.

37. Υφαντουργικά είδη που υπόκεινται στους κανόνες της Ευρωπαϊκής φαρμακοποιίας και καλύπτονται από σχετική ένδειξη και παραπομπή, επίδεσμοι που επαναχρησιμοποιούνται για ιατρική και ορθοπεδική χρήση και γενικά υφαντουργικά ορθοπεδικά είδη.

38. Υφαντουργικά είδη μεταξύ άλλων σκοινιά, χοντρά και σπάγκοι (με την επιφύλαξη του σημείου 12 του επόμενου άρθρου), που προορίζονται κανονικά:

A) Να χρησιμοποιηθούν ως όργανα σε δραστηριότητες παραγωγής και μεταποίησης των αγαθών.

B) Να ενσωματωθούν σε μηχανές, εγκαταστάσεις (θέρμανσης, κλιματισμού, φωτισμού, κλπ.), οικιακές και άλλες συσκευές, οχήματα και άλλα μεταφορικά μέσα ή να χρησιμοποιούνται στη λειτουργία, τη συντήρηση και τον εξοπλισμό τους.

Εξαιρούνται τα αδιάβροχα καλύμματα και τα υφασμάτινα εξαρτήματα των αυτοκινήτων, όταν πωλούνται χωριστά από τα αυτοκίνητα.

39. Υφαντουργικά είδη προστασίας και ασφάλειας, όπως ζώνες ασφάλειας, αλεξίπτωτα, σωσίβια, διατάξεις καθόδου για περίπτωση κινδύνου, αντιπυρικές διατάξεις αλεξίσφαιροι θώρακες, ειδικά προστατευτικά ενδύματα (π.χ. για προστασία από φωτιά, χημικές ουσίες ή άλλους κινδύνους).

40. Φουσκωτές κατασκευές με εσωτερική πίεση (γυμναστήρια, περίπτερα εκθέσεων, χώροι αποθήκευσης, κλπ.), με τον όρο να παρέχονται ενδείξεις σχετικά με τις τεχνικές δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των ειδών αυτών.

41. Ιστία

42. Υφάνσιμα είδη για ζώα

42. Σημαίες και λάβαρα.

Άρθρο 53

Άρθρο 53

Συνολική σήμανση ή επισήμανση υφαντουργικών προϊόντων

Τα υφαντουργικά προϊόντα για τα οποία απαιτείται μόνο συνολική σήμανση ή επισήμανση είναι αυτά που απαριθμούνται παρακάτω.

1. Υφασμα για καθάρισμα του πατώματος
2. Υφασμα για καθάρισμα
3. Κρόσια και είδη διακόσμησης
4. Είδος γαρνιτούρας (παρμαντερί)
5. Ζώνες
6. Τιράντες
7. Ράντες και καλτσοδέτες
8. Κορδόνια για παπούτσια και μπότες
9. Κορδέλλες
10. Ελαστικά

11. Είδη συσκευασίας καινούργια και όσα πωλούνται ως καινούργια

12. Σπόγγοι για πακετάρισμα και γεωργικές χρήσεις.

Σπόγγοι, σκoiινιά και χοντρά σκoiινιά, άλλα από αυτά που αναφέρονται στην περίπτωση 39 του προηγούμενου άρθρου [Βλέπε σημείωση (1)]

13. Μικρά τραπεζομάντιλα

14. Μαντήλια χειρός

15. Δίχτυα και φιλέ για μαλλιά

16. Γραβάτες και παπιγιόν για παιδιά

17. Σαλιάρες, γάντια και πετσετάκια του μπάνιου

18. Κλωστές του ραψίματος, του μονταρίσματος και του κεντήματος, συσκευασμένες για να πωληθούν λιανικά σε μικρές μονάδες και των οποίων το καθαρό βάρος δεν ξεπερνά το 1 γραμμάριο.

19. Κορδέλλες για κουρτίνες και περσιδωτά (δικτυωτά) παραθύρου (1) Για τα υφαντουργικά προϊόντα του παραπάνω σημείου 12, που πωλούνται κομμένα, συνολική επισήμανση είναι η επισήμανση του ρολού.

Στα σκoiινιά και στα χονδρά σκoiινιά της περίπτωσης 12 περιλαμβάνονται κυρίως αυτά που χρησιμοποιούνται για ορειβασία και στα θαλάσσια σπορ.

Άρθρο 54

Άρθρο 54

Σήμανση υφαντών και λοιπών ειδών λαϊκής τέχνης

1. Όσοι κατασκευάζουν υφαντά και γενικά είδη λαϊκής τέχνης, υποχρεούνται να επικollούν κατά τρόπο σταθερό και σε κάθε είδος μικρή δερμάτινη ταινία, στην οποία να αναγράφεται ευκρινώς στην ελληνική και αγγλική γλώσσα μία από τις παρακάτω ενδείξεις, ανάλογα με την αντοχή του χρωματισμού την οποία παρουσιάζει το είδος που πωλείται:

α) "Βαφή σταθερή" "FAST DYES" ή

"Βαφή σταθερή" "FAST DYES"

(τέτοια βαφή είναι αυτή που αντέχει σε ψυχρή και θερμή πλύση).

β) "Βαφή ημισταθερή" "SEMIFAST DYES" ή

"Βαφή ημισταθερή" "SEMIFAST DYES"

(τέτοια βαφή είναι αυτή που αντέχει σε ψυχρή πλύση, όχι όμως σε θερμή

γ) "Βαφή μη εγγυημένη" "DYES NOT GUARANTEED"

ή "Βαφή μη εγγυημένη" "DYES NOT GUARANTEED"

(τέτοια βαφή είναι αυτή που δεν αντέχει ούτε σε ψυχρή με σαπωνοδιάλυμα πλύση).

2. Συνυπεύθυνοι με τους κατασκευαστές για τις παραπάνω υποχρεώσεις είναι και οι πωλητές των ειδών αυτών (χονδρέμποροι, εφόσον μεσολάβησαν τέτοιοι ή λιανοπωλητές).

Άρθρο 55

Άρθρο 55

Υφάσματα - Κουβέρτες

1. Οι βιομήχανοι, βιοτέχνες και λοιποί κατασκευαστές υφασμάτων και κουβερτών, εφόσον χρησιμοποιούν οποιοσδήποτε ξενόγλωσσες ενδείξεις στα προϊόντα τους, υποχρεούνται δίπλα σε αυτές και κατά τον ίδιο τρόπο με ευδιάκριτα στοιχεία και στην ελληνική γλώσσα να αναγράφουν είτε την επωνυμία

ή τον εμπορικό τίτλο και την έδρα της επιχείρησής τους, είτε την ένδειξη "ΕΛΛΗΝΙΚΟ" ή "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ".

2. Προκειμένου για φλοκάτες, κουβέρτες και υφαντά ταγάρια, υποχρεούνται οι παραπάνω να αναγράφουν πάνω σε αυτά:

α) Την ένδειξη "ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ" ή "ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΗ - ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟ" αντίστοιχα.

β) Την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του κατασκευαστή και

γ) Τον τόπο κατασκευής τους.

Οι παραπάνω ενδείξεις πρέπει να αναγράφονται στην ελληνική γλώσσα με ύφανση ή σε περίπτωση αδυναμίας πάνω σε λευκή υφασμάτινη ετικέτα, με μεγάλα ευδιάκριτα γράμματα έντονου χρώματος, η οποία θα είναι συρραμμένη στο προϊόν.

Άρθρο 56

Άρθρο 56

Ένδειξη σε χαρτοταινίες
ταμειακών μηχανών

Οι χαρτοταινίες που παράγονται από εγχώριες βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις ή εισάγονται από το εξωτερικό και προορίζονται να παραμείνουν ως στέλεχος των αποδείξεων λιανικών πωλήσεων, που εκδίδονται από επιτηδευματίες με την χρήση ταμειακών μηχανών, πρέπει να έχουν στο τέλος κάθε ρολού έγχρωμη ένδειξη του τέλους της ταινίας, με ερυθρά ανεξίτηλη μελάνη σε όλο το πάτος αυτής.

Άρθρο 57

Άρθρο 57

Είδη που προορίζονται για εξαγωγή

Σε περίπτωση που μέρος ή το σύνολο της ποσότητας βιομηχανικών και βιοτεχνικών προϊόντων, υφασμάτων, κουβερτών και υπολοίπων υφαντουργικών ειδών, τροφίμων και γενικά ειδών βιοτικής ανάγκης, που προορίζονται για εξαγωγή δικαιολογημένα δεν εξαχθεί τελικά, οι κατασκευαστές ή οι εξαγωγείς που τα έχουν παραγγείλει, υποχρεούνται να το δηλώσουν εγγράφως στην Αστυνομική Αρχή της περιφέρειας του εργοστασίου ή του καταστήματος τους κλπ. (προκειμένου δε για την περιφέρεια της τέως Διοίκησης Πρωτευούσης, στην οικεία Αστυνομική Αγορανομική Υπηρεσία), αναφέροντας επίσης την ακριβή ποσότητα και περιγράφοντας με λεπτομέρεια την ποιότητα των ειδών που προαναφέρονται.

Τέλος, οι κατασκευαστές ή εξαγωγείς πριν την κυκλοφορία των παραπάνω ειδών στην εγχώρια αγορά πρέπει να αναγράφουν σ' αυτά ευδιάκριτα με σφραγίδα μαζί με τις άλλες ενδείξεις και τη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΟ", χωρίς να θίγονται σ' αυτή την περίπτωση διατάξεις που προβλέπουν ειδικότερες ρυθμίσεις κατά περίπτωση.

Άρθρο 58

Άρθρο 58

Φινίρισμα υφασμάτων

1. Απαγορεύεται το φινίρισμα όλων των υφασμάτων, είτε αυτά κατασκευάζονται αποκλειστικά από φυσικό μαλλί ή τεχνητή ίνα, είτε από περισσότερες τεχνητές ίνες μαζί, με ή χωρίς ρακόμαλλα (σύμμεκτο), εφόσον οι κατασκευαστές τους έχουν χρησιμοποιήσει ξενόγλωσσες ενδείξεις, χωρίς να έχουν τηρηθεί οι πρόσθετες υποχρεώσεις, που επιβάλλονται από το άρθρο 55 παραγρ. 1 της παρούσας.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται το φινίρισμα υφασμάτων που προορίζονται για εξαγωγή και στα οποία η αναγραφή των ενδείξεων που προβλέπονται από το άρθρο 55 παραγρ. 1 της παρούσας είναι αποκλειστικά ξενόγλωσση. Στην περίπτωση όμως αυτή, πρέπει ο κατασκευαστής ή αυτός που τα παραγγέλλει να υποβάλλει δήλωση, εις διπλούν, στην Αστυνομική Αρχή της περιφέρειας, που βρίσκεται το

φινιριστήριο και όταν πρόκειται για την περιοχή της τέως διοίκησης Πρωτεύουσας, στην οικεία Αστυνομική Αγορανομική Υπηρεσία, όπου θα δηλώνεται η ποσότητα και η ποιότητα των υφασμάτων που προορίζονται για εξαγωγή.

Επίσης θα υποβάλλεται δείγμα των υφασμάτων εις διπλούν. Μία δήλωση και ένα δείγμα σφραγισμένο από την αρμόδια Αρχή θα παραδίδεται από τον ενδιαφερόμενο στο εργοστάσιο, που αναλαμβάνει το φινίρισμα, όπου θα φυλάγονται και σε περίπτωση αγορανομικού ελέγχου θα δείχνονται στα αρμόδια όργανα.

3. Υπεύθυνοι για την τήρηση των παραπάνω υποχρεώσεων είναι τόσο ο κύριος του υφάσματος, όσο και ο εργοστασιάρχης, που εκτελεί το φινίρισμα των υφασμάτων που προορίζονται για εξαγωγή.

4. Σε περίπτωση που μέρος ή το σύνολο των παραπάνω υφασμάτων με τις ξενόγλωσσες ενδείξεις, που προορίζεται για εξαγωγή, δικαιολογημένα δεν εξαχθεί τελικά, εφαρμογή έχει η διάταξη του άρθρου 57 της παρούσας.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 59

Άρθρο 59

Αναγραφή κωδικών αριθμών

1. Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, που κατασκευάζουν υποδήματα (με εξαίρεση τα ορθοπεδικά), έτοιμα ρούχα, πλεχτά, εσώρουχα, κάλτσες, καλσόν, υφάσματα, νήματα χειροπλεκτική, χαλιά, μοκέτες, φλοκάτες και λευκά είδη, υποχρεούνται να χαρακτηρίζουν με κωδικό αριθμό, όλα τους τα είδη.

2. Ο κωδικός αριθμός θα είναι διαφορετικός για κάθε είδος, τύπο, ποιότητα, σχέδιο μοντέλο. Ειδικά για τα υποδήματα, θα αναγράφεται στην σόλα με χτυπητή μεταλλική σφραγίδα, σε περίπτωση δε που αυτή είναι από ελαστικό (φυσικό ή συνθετικό), θα αναγράφεται καθαρά στο εσωτερικό του υποδήματος (σόλα) με ανεξίτηλη μελάνη.

Στα υπόλοιπα είδη, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο κωδικός αριθμός θα αναγράφεται σε πάνινη ή χάρτινη ετικέτα, ραμμένη σε κάθε είδος, με εξαίρεση τα νήματα χειροπλεκτικής και υφάσματα, όπου αυτός στα μεν νήματα θα αναγράφεται στην συσκευασία τους, στα δε υφάσματα σε χάρτινη ετικέτα δεμένη στο τόπι του κάθε υφάσματος. Ειδικότερα, στις γυναικείες κάλτσες και καλσόν, θα αναγράφεται σε αυτοκόλλητη ετικέτα σε κάθε είδος, καθώς επίσης και στο κουτί συσκευασίας τους.

3. Την παραπάνω υποχρέωση έχουν και οι εισαγωγείς των ειδών, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εκτός αν αυτά χαρακτηρίζονται με κωδικό αριθμό από τους οίκους του εξωτερικού.

4. Ο κωδικός αριθμός θα πρέπει να αναγράφεται στα τιμολόγια πώλησης και δελτία που εκδίδουν οι επιχειρήσεις της παραγράφου 1, καθώς επίσης και οι ενδιάμεσοι χονδρέμποροι.

Άρθρο 60

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία

60

1

Άρθρο 60

Δεσμεύσεις αγαθών που η επισήμανσή τους δεν είναι σύμφωνη με τις ισχύουσες διατάξεις

1. Σε περίπτωση που αγαθά, κατά το στάδιο της διάθεσής τους στον τελικό καταναλωτή είτε δε φέρουν στην ελληνική γλώσσα όλες τις επιβαλλόμενες από τον Κώδικα Τροφίμων και τις Αγορανομικές Διατάξεις ενδείξεις καθώς και τα έντυπα οδηγιών χρήσης για τις περιπτώσεις αγαθών που εμπίπτουν στο άρθρο 253 της παρούσας, είτε φέρουν μεν ενδείξεις στα ελληνικά αλλά η επισήμανσή τους είναι ελλιπής, ανακριβής ή και παραπλανητική πέραν των προβλεπόμενων εκ του Νόμου κατά περίπτωση ποινικών ή και διοικητικών κυρώσεων, οι ποσότητες των αγαθών

αυτών δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους και μπορούν να επαναδιατεθούν στην κατανάλωση μόνο έπειτα από συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Το παραπάνω μέτρο ισχύει και για τα τρόφιμα που χρήζουν έγκρισης (άρθρο 5 του Κώδικα Τροφίμων), όταν η επισήμανση τους ή και τα συνοδευτικά φυλλάδια που φέρουν, δεν είναι σύμφωνα με τους όρους της σχετικής εγκριτικής απόφασης κυκλοφορίας στην ελληνική αγορά.

Άρθρο 61

Άρθρο 61

Σχετικά με τη χρήση των όρων "γούνα" και "οικολογικό" για τα είδη ένδυσης

Απαγορεύεται η διάθεση στην κατανάλωση, πώληση και διαφήμιση υπό το όνομα "γούνα" με ή χωρίς επιθετικό προσδιορισμό, κάθε υλικού ή προϊόντος, που προσομοιάζει με γούνα, αν αυτό δεν προέρχεται από ζώο, επεξεργασμένο έτσι ώστε να διατηρεί το τρίχωμα του ζώου.

1. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παραπάνω παράγραφο, καλύπτει τη χρήση συνώνυμων ή παραγώγων της λέξης γούνα στα ελληνικά ή ξενόγλωσσα.

2. Κατά παρέκκλιση προς τα παραπάνω, προϊόντα που προσομοιάζουν με τη γούνα μπορούν να φέρουν την ένδειξη "γούνα", μόνο όταν αναφέρεται ευκρινώς ότι πρόκειται για "απομίμηση". Σε όλες τις περιπτώσεις στην ετικέτα των προϊόντων αυτών πρέπει να αναγράφονται τα υλικά από τα οποία έχουν κατασκευαστεί.

3. Απαγορεύεται η χρήση του επιθετικού προσδιορισμού "οικολογικό" ή άλλης έκφρασης, στα ελληνικά ή ξενόγλωσσα, κατά τη διάθεση στην κατανάλωση, πώληση και διαφήμιση κάθε είδους ένδυσης φυσικού ή συνθετικού, εφόσον δεν έχει απονεμηθεί σε αυτό οικολογικό σήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού ΕΟΚ αριθμ. 880/1992.

Άρθρο 62

Άρθρο 62

Σχετικά με τη χρήση του όρου "οικολογικό"

1. Απαγορεύεται η χρήση του επιθετικού προσδιορισμού "οικολογικό" ή "οίκο" στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, κατά τη διάθεση στην κατανάλωση, πώληση και διαφήμιση κάθε είδους προϊόντος, εφόσον σε αυτό δεν έχει εκχωρηθεί ο παραπάνω όρος ή οικολογικό σήμα, είτε βάσει του Κανονισμού ΕΟΚ 880/92, είτε βάσει ιδιωτικού ή δημοσίου συστήματος εκχώρησης, που ισχύει νόμιμα σε Κράτος Μέλος της Κοινότητας ή σε χώρα Ε.Ζ.Ε.Σ. συμβεβλημένη στη συμφωνία περί Ε.Ο.Χ.

2. Οι κατασκευαστές προϊόντων με οικολογικό λογότυπο ή και οικολογικές ενδείξεις ή οι υπεύθυνοι για τη διάθεση τους στην αγορά, εγκατεστημένοι σε Κράτος Μέλος της Κοινότητας ή σε χώρα Ε.Ζ.Ε.Σ., πρέπει να κατέχουν σχετική βεβαίωση εκχώρησης, βάσει κάποιου συστήματος από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1.

Άρθρο 63

Άρθρο 63

Κατ' εξαίρεση, πώληση ειδών που δεν έχουν ενδείξεις

Σε περιπτώσεις που δεν μπορεί αντικειμενικά να γίνει η αναγραφή στα είδη βιοτικής ανάγκης των ενδείξεων που προβλέπονται από τα προηγούμενα άρθρα της παρούσας (π.χ. λόγω απρόβλεπτης βλάβης των μηχανημάτων που χρειάζονται για την αναγραφή τους, κλπ.) είναι δυνατόν, για να μη δημιουργηθεί διαταραχή στον κανονικό εφοδιασμό της αγοράς με τα παραπάνω είδη, να επιτραπεί, ύστερα από ειδική έγκριση του Υπουργού Εμπορίου ή των κατά τόπους Νομαρχών, η κυκλοφορία στην κατανάλωση για ένα ανάλογο διάστημα των ειδών αυτών χωρίς τις ενδείξεις που υποχρεούνται να έχουν και εφόσον από την παράλειψη τους δεν προκύπτει

κίνδυνος παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού σχετικά με την ποιότητα των ειδών που θα τεθούν στην κατανάλωση.

Άρθρο 64**Άρθρο 64**

Επιφύλαξη ως προς την ισχύ των διατάξεων του Κεφαλαίου

Η ισχύς των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που αναφέρονται στα ειδικά κεφάλαια της παρούσας.

Άρθρο 65**Άρθρο 65**

Ειδικότερες διατάξεις που αφορούν τους αθλητικούς χώρους (στάδια, γήπεδα κλπ.) και τα διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας

1. Εντός της ζώνης δικαιοδοσίας αθλητικών χώρων (γήπεδα, στάδια κλπ.), κατά τη διάρκεια αθλητικών αγώνων και άλλων εκδηλώσεων, απαγορεύεται η κατοχή προς διάθεση και η διάθεση στο καταναλωτικό κοινό εμφιαλωμένων μερών, αναψυκτικών ποτών, χυμών και άλλων ροφημάτων γενικώς σε υάλινες, μεταλλικές κλπ. συσκευασίες, πλην πλαστικών και χάρτινων συσκευασιών.

2. Με ευθύνη των πωλητών των ως άνω αθλητικών χώρων, κατά τη διάρκεια των αθλητικών αγώνων ή άλλων εκδηλώσεων, τα παραπάνω προϊόντα σε πλαστικές ή χάρτινες συσκευασίες πωλούμενα προς το καταναλωτικό κοινό (συμπεριλαμβανομένου και αυτού των κερκίδων) εκπωματίζονται ή ανοίγονται παρουσία του πελάτη - αγοραστή, το δε περιεχόμενο κάθε μίας των συσκευασιών αυτών μεταφέρεται εξ ολοκλήρου σε πλαστικά κύπελλα με πάμα, που παραδίδονται στον καταναλωτή.

3. Προκειμένου για εμφιαλωμένα νερά, καφέδες ρόφημα, για τα οποία ορίζονται ανώτατες τιμές διάθεσης και στους ανωτέρω αθλητικούς χώρους, σύμφωνα με το άρθρο 66 της παρούσας, κατά τη μεταφορά περιεχομένου κάθε συσκευασίας των ειδών αυτών στα πλαστικά κύπελλα, απαγορεύεται η είσπραξη τιμής υψηλότερης της ως άνω καθοριζόμενης, κατά περίπτωση είδους.

4. Επί ειδών που μεταφέρονται για απευθείας πώληση στις κερκίδες των σταδίων, γηπέδων κλπ, μεταξύ των προς επιλογή ειδών από τους θεατές υφίστανται υποχρεωτικά και τα είδη του άρθρου 66 της παρούσας, που τελούν υπό καθεστώς ανωτάτων τιμών διάθεσης.

5. Επίσης, προκειμένου για κυλικεία κλπ. πωλητές, που λειτουργούν σε δημόσια και ιδιωτικά δημοτικά σχολεία, γυμνάσια και λύκεια (ημερήσια και νυκτερινά), απαγορεύεται η κατοχή προς διάθεση και η διάθεση στο καταναλωτικό κοινό εμφιαλωμένων νερών σε υάλινες, μεταλλικές κλπ. συσκευασίες, πλην πλαστικών φιαλών καθώς και αναψυκτικών ποτών γενικά σε πλαστικές, υάλινες, μεταλλικές κλπ. συσκευασίες, ενώ οι διατιθέμενοι φυσικοί χυμοί στα ανωτέρω δημοτικά, γυμνάσια και λύκεια θα πωλούνται υποχρεωτικά και μόνο σε χάρτινες συσκευασίες.

Πέραν των ανωτέρω εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, για τα λοιπά εκπαιδευτικά ιδρύματα (Α.Ε.Ι, Τ.Ε.Ι. και άλλα), η διάθεση σε αυτά εμφιαλωμένων νερών, αναψυκτικών ποτών γενικά και φυσικών χυμών γίνεται υποχρεωτικά μόνο σε πλαστικές και χάρτινες συσκευασίες.

Άρθρο 66**Άρθρο 66**

Καθορισμός ανώτατων τιμών διάθεσης ορισμένων ειδών που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 της παρούσας

" 1. Καθορίζουμε κατωτέρω τις ανώτατες τιμές των ειδών του ΠΙΝΑΚΑ 1 της παραγράφου 6 του άρθρου 1, όταν αυτά προσφέρονται ή παρέχονται από επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, μπαρ,

εστιατόρια και άλλα καταστήματα) και λοιπούς πωλητές, που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων-σημείων, που αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 2 της παραγράφου 6 του άρθρου 1 της παρούσας, ήτοι:

ΕΙΔΟΣ	ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΤΙΜΕΣ σε ευρώ με ΦΠΑ
1 Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 500 ML, εγχώριο ή μη	0,35
2 Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 750 ML εγχώριο ή μη	0,50
3 Τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, ψημένο ή άψητο	1,35
4 Τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί, ψημένο η άψητο	1,15
5 Καφές ρόφημα ελληνικός μονός	1,20
6 Καφές ρόφημα γαλλικός φίλτρου μονός	1,20
7 Καφές ρόφημα εσπρέσο μονός (ζεστός ή κρύος)	1,35
8 Καφές ρόφημα στιγμιαίος (νεσκαφέ φραπέ κ.λπ.) μονός	1,20
9 Τσάι ρόφημα (ζεστό ή κρύο)	1,20"

***Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 3/2012 ΥΑ Α4-442/2012 (ΦΕΚ Β 2432 4.9.2012) με έναρξη ισχύος την ανακοίνωση αυτής στον Ημερήσιο τύπο όπως ορίζεται στο άρθρο 3. Με το άρθρο 2 της ανωτέρω ΑΔ ορίζεται ότι: "2. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 66 της κωδικοποιημένης Α.Δ. 7/2009."

"2. Καθορίζουμε κατωτέρω τις ανώτατες τιμές των ειδών του ΠΙΝΑΚΑ 3 της παραγράφου 7 του άρθρου 1, όταν αυτά διατίθενται από τις επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες κ.λπ.) που δραστηριοποιούνται εντός των Δημοσίων και Ιδιωτικών Σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων, ημερήσιων και νυχτερινών).

ΕΙΔΟΣ	ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΤΙΜΕΣ σε ευρώ με ΦΠΑ
1 Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, μαργαρίνης και άλλων)	1,00
2 Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό με τυρί και γαλοπούλα (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, μαργαρίνης και άλλων)	1,25
3 Απλό αρτοσκεύασμα (σουσαμένιο κουλούρι) σε ατομική συσκευασία 50 γραμμαρίων τουλάχιστον.	0,40
4 Τυρόπιτα-σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους 180 γραμμαρίων τουλάχιστον, ανά τεμάχιο	1,00
5 Εμφιαλωμένο νερό των 500 ML	0,35
6 Φυσικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 330 ML τουλάχιστον.	0,90

***Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 3/2012 ΥΑ Α4-442/2012 (ΦΕΚ Β 2432 4.9.2012) με έναρξη ισχύος την ανακοίνωση αυτής στον Ημερήσιο τύπο όπως ορίζεται στο άρθρο 3. Με το άρθρο 2 της ανωτέρω ΑΔ ορίζεται ότι: "2. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 66 της κωδικοποιημένης Α.Δ. 7/2009."

Για τον καθορισμό των πιο πάνω ανώτατων τιμών πώλησης ελήφθησαν υπόψη από την Υπηρεσία, μετά από έρευνα, τα κόστη κτήσης των εν λόγω ειδών, τα λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων καθώς και η επίτευξη ενός ικανοποιητικού καθαρού κέρδους από τις επιχειρήσεις αυτές.

3. Επί των ρυθμίσεων της ως άνω παραγράφου 1, θεσπίζονται επιπρόσθετα και τα ακόλουθα:

-α) Οι ανώτατες τιμές διάθεσης αφορούν όρθιους πελάτες και όχι καθήμενους προς τους οποίους παρέχονται υπηρεσίες (παραγγελίες για σερβίρισμα από σερβιτόρους)

-β) Προκειμένου για τα επιβατικά πλοία πάσης φύσεως (οχηματαγωγά ή μη), που

εκτελούν αποκλειστικά και μόνο πλόες εσωτερικών γραμμών, στα οποία, κατά τις διατάξεις των π.δ. 101/1995 και 381/1996 διαθέτονται μέχρι δύο (2) θέσεις επιβατών ήτοι "Η Διακεκριμένη" και "Η Οικονομική", οι διατάξεις της ως άνω παραγράφου 1, εφαρμόζονται και για τις δύο αυτές θέσεις.

-γ) Καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας των επιχειρήσεων της ως άνω παραγράφου 1, και ειδικότερα καθ' όλη την διάρκεια του 24ώρου στα επιβατικά πλοία και Αεροδρόμια, είναι υποχρεωτική:

- Η κατοχή και διάθεση στον καταναλωτή εμφιαλωμένων νερών σε συσκευασία των 500 ML και 750 ML

- Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή των τoστ με ζαμπόν και τυρί, τoστ με τυρί, σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, σάντουιτς με τυρί. Η υποχρέωση αυτή συνδέεται ευθέως με την επιλογή των υπόχρεων για παρασκευή, κατοχή και διάθεση ενός εκ των δύο ειδών (τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί ή και των δύο ειδών καθώς για παρασκευή, κατοχή και διάθεση ενός εκ των δύο ειδών (τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί) ή και των δύο αυτών ειδών.

- Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή των ροφημάτων καφέ "ελληνικός - γαλλικός φίλτρου - στιγμιαίος (νεσκαφέ, φραπέ κλπ) και του ροφήματος τσάι.

- Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή του ροφήματος καφέ "εσπρέσσο". Η υποχρέωση αυτή ισχύει, εφόσον οι υπόχρεοι διαθέτουν το σχετικό με την παρασκευή του εν λόγω καφέ μηχάνημα.

- Η τοποθέτηση σε όλους τους χώρους διάθεσης των ειδών της ως άνω παραγράφου 1, τιμοκαταλόγου, ορατού από τους πελάτες, στον οποίο με κεφαλαία και ευανάγνωστα γράμματα αναγράφονται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα τα εξής:

Η ένδειξη "ΓΙΑ ΟΡΟΙΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΑ ΝΕΡΑ, ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ, ΤΟΣΤ, ΚΑΦΕΔΕΣ ΚΑΙ ΤΣΑΙ ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ - FOR CUSTOMERS THAT ARE NOT SEATED BOTTLED WATER, SANDWICHES, TOASTS, COFFEE AND TEA ARE AVAILABLE AT REGULATED PRICES"

Τα είδη της ως άνω παραγράφου 1 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης τους.

4. Επί των ρυθμίσεων της ως άνω παραγράφου 2, θεσπίζονται επιπρόσθετα και τα ακόλουθα:

- α) Απαγορεύεται η διάθεση στους μαθητές των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων ροφημάτων καφέδων. Τα είδη αυτά προορίζονται μόνο για το διδακτικό προσωπικό του σχολείου.

- β) Στους χώρους όπου διατίθενται τα είδη της ως άνω παραγράφου 2 τοποθετείται υποχρεωτικά τιμοκατάλογος, ορατός από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου, στον οποίο με κεφαλαία και ευανάγνωστα γράμματα αναγράφονται στην ελληνική γλώσσα τα εξής:

- Η ένδειξη "ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ, ΤΟΣΤ ΑΠΛΟ ΑΡΤΟΣΚΕΥΑΣΜΑ (ΣΗΣΑΜΕΝΙΟ ΚΟΥΛΟΥΡΙ), ΤΥΡΟΠΙΤΑ, ΣΠΑΝΑΚΟΠΙΤΑ, ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ, ΦΥΣΙΚΟΙ ΧΥΜΟΙ, ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ"

- Τα είδη της ως άνω παραγράφου 2 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης τους.

- γ) Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση των ειδών της ως άνω παραγράφου 2 είναι υποχρεωτική όλες τις ώρες λειτουργίας των πωλητών, που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων.

Η εν λόγω υποχρέωση δεν αναιρεί το δικαίωμα στον υπόχρεο να επιλέξει ανάμεσα στα είδη "τοστ με τυρί - σάντουιτς με τυρί" την διάθεση ενός εξ αυτών ή και των δύο και ανάμεσα στα είδη "τοστ με τυρί και γαλοπούλα - σάντουιτς με τυρί και γαλοπούλα" την διάθεση ενός εξ αυτών ή και των δύο.

- δ) Για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των μαθητών των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων, επιτρέπεται η κατοχή και διάθεση εμφιαλωμένων νερών μόνο σε πλαστικές φιάλες και φυσικών χυμών σε πλαστική ή χάρτινη συσκευασία.

- ε) Κατά τα λοιπά ισχύει ως έχει η υπ' αριθμ. ΔΥ1γ/ΓΠ/οικ.93828/31.7.2006 (ΦΕΚ 1183/Β/31.8.2006) Υγειονομική Διάταξη.

5. Προκειμένου για χώρους που αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 2 της παραγράφου 6 του άρθρου 1 της παρούσας και σε χώρους, όπου στεγάζονται και λειτουργούν Δημόσια και Ιδιωτικά σχολεία, εφόσον κατά τις επιταγές του άρθρου 16 του ν. 3377/2005, την κυριότητα ή την εκμετάλλευση των χώρων αυτών έχουν το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Πρώτου και Δεύτερου Βαθμού, και οι Δημόσιες και Δημοτικές Επιχειρήσεις, θεσπίζονται τα ακόλουθα:

- Οι επιχειρήσεις και οι λοιποί πωλητές που εμπίπτουν στις διατάξεις του

άρθρου 1 και του παρόντος άρθρου, έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων αυτών και ως εκ τούτου δεν εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της υπ' αριθμ. Α2-96/9.1.2007 (ΦΕΚ 55/Β/24.1.2007) απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης.

Άρθρο	67
Προισχύσασες μορφές άρθρου	2

Άρθρο 67

Ειδικά μέτρα που αφορούν τα νωπά οπωρολαχανικά και νωπά αλιεύματα εγχώριας παραγωγής, κατά την εμπορία και διακίνηση τους από τη βάση παραγωγής μέχρι την τελική κατανάλωση τους.

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ "ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ"

α) Τα νωπά οπωρολαχανικά που παράγονται στη Χώρα μας θεωρούνται "Ελληνικά προϊόντα" και εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

β) Τα νωπά αλιεύματα που αλιεύονται στα εθνικά μας ύδατα (θάλασσα, λίμνες, ποτάμια) ή αλιεύονται σε εκτός Ελλάδος θάλασσες για λογαριασμό επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων ή προέρχονται από ιχθυοκαλλιέργειες μέσα στην ελληνική επικράτεια θεωρούνται "Ελληνικά προϊόντα" και εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος άρθρου

2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΣΚΟΥΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, προσδιορίζονται κατωτέρω οι ιδιότητες των ασκούντων εμπορία - διακίνηση - των ελληνικών νωπών οπωρολαχανικών και αλιευμάτων.

α) Παραγωγός οπωρολαχανικών θεωρείται αυτός που καλλιεργεί τέτοια προϊόντα με σκοπό την παραπέρα εμπορία και διάθεση τους

β) Παραγωγός αλιευμάτων θεωρείται αυτός που αλιεύει τέτοια προϊόντα σε ελληνικές θάλασσες ή σε λίμνες και ποτάμια της Χώρας ή διατηρεί επιχείρηση ιχθυοκαλλιέργειας του είδους στην Χώρα ή ακόμη αλιεύει το είδος για δικό του λογαριασμό σε θάλασσες εκτός Χώρας, με σκοπό την παραπέρα εμπορία και διάθεση τους.

γ) Εντολοδόχος Παραγωγού θεωρείται κάθε Συνεταιριστική Οργάνωση Παραγωγών ή κάθε Χονδρεμπορική Επιχείρηση, που πωλεί τα ανωτέρω προϊόντα για λογαριασμό του παραγωγού.

δ) Α` Χονδρέμπορος θεωρείται η χονδρεμπορική επιχείρηση που έχει αγοράσει τα παραπάνω προϊόντα από τον παραγωγό ή τον εντολοδόχο του παραγωγού και θα τα πωλήσει σε τρίτους προς μεταπώληση.

ε) Εντολοδόχος Α` Χονδρεμπόρου θεωρείται η χονδρεμπορική επιχείρηση που πωλεί τα παραπάνω προϊόντα για λογαριασμό του Α` Χονδρεμπόρου.

στ) Β` Χονδρέμπορος θεωρείται η χονδρεμπορική επιχείρηση που έχει αγοράσει τα παραπάνω προϊόντα από τον Α` Χονδρέμπορο ή τον Εντολοδόχο αυτού και θα τα πωλήσει σε τρίτους προς μεταπώληση.

ζ) Συνεταιριστικές Οργανώσεις Παραγωγών που αγοράζουν τα παραπάνω προϊόντα από παραγωγούς θεωρούνται "Α Χονδρέμποροι".

3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου απαγορεύεται:

α) Η πώληση από τρίτους για λογαριασμό τού εντολοδόχου του παραγωγού

β) Η πώληση από τρίτους για λογαριασμό του εντολοδόχου του Α` Χονδρεμπόρου

γ) Η πώληση από τρίτους για λογαριασμό του Β` Χονδρεμπόρου

δ) Η πώληση από τον Β` Χονδρέμπορο προς άλλες χονδρεμπορικές επιχειρήσεις.

Προκειμένου για νωπά οπωρολαχανικά της κατηγορίας "Διατιμημένα ή ελεγχόμενου κέρδους" δεν τίγονται οι διατάξεις των άρθρων 6 (παραγρ. 2 και 3) και 7 της παρούσας

4. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ που ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

α) Ο παραγωγός, που ο ίδιος αναλαμβάνει την αποστολή των ως άνω προϊόντων του σε αγοραστές εμπόρους (χονδρέμπορο ή λιανοπωλητή) εκδίδει το υπό του Κώδικα Βιβλίων - Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) προβλεπόμενο δελτίο αποστολής, που συνοδεύει το εμπόρευμα, στο οποίο θα αναγράφει υποχρεωτικά τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο υπόδειγμα του ΠΙΝΑΚΑ 1, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

β) Ο παραγωγός, που ο ίδιος αναλαμβάνει την αποστολή των ως άνω προϊόντων του στον Εντολοδόχο του, εκδίδει το υπό του Κ.Β.Σ. προβλεπόμενο δελτίο αποστολής, που συνοδεύει το εμπόρευμα, στο οποίο θα αναγράφει υποχρεωτικά τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο υπόδειγμα του ΠΙΝΑΚΑ 2, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

γ) Ο Εντολοδόχος του παραγωγού, που ο ίδιος αναλαμβάνει την αποστολή των ως άνω προϊόντων σε αγοραστές εμπόρους (χονδρέμπορο ή λιανοπωλητή) εκδίδει το υπό του Κ.Β.Σ. προβλεπόμενο δελτίο αποστολής, που συνοδεύει το εμπόρευμα, στο οποίο θα αναγράφει υποχρεωτικά τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο υπόδειγμα του ΠΙΝΑΚΑ 3, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου

δ) Ο Εντολοδόχος του παραγωγού, που ο ίδιος αναλαμβάνει την μεταφορά των ως άνω προϊόντων από τον παραγωγό προς το κατάστημα του, εκδίδει το υπό του Κ.Β.Σ. προβλεπόμενο δελτίο αποστολής, που συνοδεύει το εμπόρευμα, στο οποίο θα αναγράφει υποχρεωτικά τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο υπόδειγμα του ΠΙΝΑΚΑ 4 που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

ε) Ο Εμπορος - Αγοραστής (χονδρέμπορος ή λιανοπωλητής), που ο ίδιος αναλαμβάνει την μεταφορά των ως άνω προϊόντων από τον τόπο αγοράς προς το κατάστημα του, εκδίδει το υπό του Κ.Β.Σ. προβλεπόμενο δελτίο αποστολής, που θα συνοδεύει το εμπόρευμα, στο οποίο θα αναγράφει υποχρεωτικά τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο υπόδειγμα του ΠΙΝΑΚΑ 5, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

στ) Ο Α` χονδρέμπορος, εφόσον προτίθεται να διαθέσει στην αγορά τα ανωτέρω προϊόντα, μέσω του Εντολοδόχου του, υποχρεούται όπως επί του σχετικού δελτίου αποστολής, που θα εκδώσει προς τον εντολοδόχο, αναγράφει μεταξύ των άλλων και την τιμή κτήσης των εν λόγω προϊόντων, με την οποία αγόρασε από τον παραγωγό ή τον εντολοδόχο του παραγωγού.

5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΩΣ ΑΝΩ ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

α) Αντίγραφα των δελτίων αποστολής, που μνημονεύονται στο παραπάνω ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4, κρατούνται εις χείρας αυτών που τα έχουν εκδώσει, δεν καταστρέφονται και επιδεικνύονται σε κάθε αγορανομικό έλεγχο, εφόσον ζητηθούν.

β) Για το ειλικρινές περιεχόμενο των εν λόγω δελτίων αποστολής, ευθύνη κατά περίπτωση, φέρει αυτός που τα έχει εκδώσει.

6. ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΩΠΩΝ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ

α) Επί των τιμολογίων πώλησης των ως άνω προϊόντων, που εκδίδει ο Α` Χονδρέμπορος προς τρίτους αγοραστές, πέραν των άλλων ενδείξεων, αναγράφονται υποχρεωτικά τα στοιχεία που τον αφορούν και που διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 6, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

β) Επί των τιμολογίων πώλησης των ως άνω προϊόντων, που εκδίδει ο Εντολοδόχος του παραγωγού προς τρίτους αγοραστές, πέραν των άλλων ενδείξεων αναγράφονται υποχρεωτικά τα στοιχεία που τον αφορούν και που διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 7, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

γ) Επί όλων των τιμολογίων πώλησης των ως άνω προϊόντων, που εκδίδει ο Β` Χονδρέμπορος προς τρίτους αγοραστές, πέραν των άλλων ενδείξεων αναγράφονται υποχρεωτικά τα στοιχεία που τον αφορούν και που διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 8, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου. Σημειωτέον ότι τα εν λόγω στοιχεία αναγράφονται με απλή μεταφορά τους στα τιμολόγια και όπως ακριβώς τα έχει γνωστοποιήσει στον Β` Χονδρέμπορο ο Α` Χονδρέμπορος, κατά την μεταξύ τους συναλλαγή.

δ) Επί των τιμολογίων πώλησης των ως άνω προϊόντων, που εκδίδει ο Εντολοδόχος του Α` Χονδρεμπόρου προς τρίτους αγοραστές, πέραν των άλλων ενδείξεων αναγράφονται υποχρεωτικά τα στοιχεία που τον αφορούν και που

διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 9, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

Δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά δεν είναι άλλα παρά αυτά που διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 6 του Α Χονδρεμπόρου και ως εκ τούτου αναγράφονται με απλή μεταφορά τους στα τιμολόγια, υφίσταται επιτακτική ανάγκη όπως, πριν ο Εντολοδόχος Χονδρεμπόρου πραγματοποιήσει πωλήσεις έχει εγκαίρως λάβει γνώση των στοιχείων αυτών. Προς τούτο ο Α` Χονδρέμπορος αναλαμβάνει την ευθύνη να ενημερώσει τον Εντολοδόχο του για τα εν λόγω στοιχεία.

7. ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ 6, 7, 8 ΚΑΙ 9 ΣΕ ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ.

α) Σε περίπτωση τεχνικών δυσκολιών αναγραφής των στοιχείων των ως άνω ΠΙΝΑΚΩΝ 6, 7, 8 και 9 στα τιμολόγια, που εκδίδουν ο Α` Χονδρέμπορος, ο Εντολοδόχος Παραγωγού, ο Β` Χονδρέμπορος και ο Εντολοδόχος Α` Χονδρεμπόρου, αντίστοιχα, παρέχεται η ευχέρεια στους εν λόγω υπόχρεους, όπως αναγράφουν τα στοιχεία αυτά σε άλλο έντυπο που συντάσσουν οι ίδιοι και φέρει τον τίτλο "ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ". Στο έντυπο αυτό που υπογράφεται από τον εκδίδοντα, φέρεται το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η Δ/νση των ως άνω υπόχρεων και η ημερομηνία έκδοσης του.

β) Κατά την έκδοση των τιμολογίων των ως άνω υπόχρεων προς τους πελάτες τους, το εν λόγω έντυπο επισυνάπτεται υποχρεωτικά στο κάθε τιμολόγιο πώλησης.

γ) Αντίγραφο του εν λόγω εντύπου κρατείται στο αρχείο του εκδώσαντα αυτό και επιδεικνύεται υποχρεωτικά σε γενόμενο αγορανομικό έλεγχο, εφόσον ζητηθεί. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αντίστοιχα και για τους πελάτες - αγοραστές, που κατέχουν το πρωτότυπο του εντύπου αυτού.

8. ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΙΑΝΟΠΩΛΗΤΩΝ που ΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ

Επιχειρήσεις λιανικής πώλησης νωπών οπωρολαχανικών και νωπών αλιευμάτων εγχώριας παραγωγής, εφόσον αγοράζουν τα είδη αυτά απευθείας από παραγωγούς, υπόκεινται στις κατωτέρω υποχρεώσεις:

α) Αμέσως μετά από κάθε αγορά των ως άνω ειδών, συντάσσουν έντυπο με τον τίτλο "ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ", που το υπογράφουν και επί του οποίου εντύπου φέρεται το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η Δ/νση του υπόχρεου καθώς και η ημερομηνία έκδοσης του.

β) Το εν λόγω έντυπο, αφού συμπληρωθεί με τα παρακάτω στοιχεία, επισυνάπτεται στο τιμολόγιο αγοράς των εν λόγω ειδών, που κατέχει ο λιανοπωλητής και επιδεικνύεται σε κάθε αγορανομικό έλεγχο, εφόσον ζητηθεί.

γ) Τα στοιχεία που υποχρεωτικά αναγράφει στο παραπάνω έντυπο ο λιανοπωλητής, διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 10, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

"9. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ"

α) Η εμπορία και διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών διέπεται από τις προδιαγραφές εμπορίας που προβλέπονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2007 (ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις από τις προδιαγραφές εμπορίας επιτρέπονται στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 3 του παραπάνω Κανονισμού.

β) Κατά την εμπορία και διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών μεταξύ παραγωγών και Συνεταιριστικών Οργανώσεων Παραγωγών ή χονδρεμπόρων ή λιανοπωλητών για εγχώρια οπωρολαχανικά, και μεταξύ εισαγωγέων χονδρεμπόρων και χονδρεμπόρων ή λιανοπωλητών για προερχόμενα από χώρες της Ε.Ε. ή εισαγόμενα από τρίτες χώρες οπωρολαχανικά, τοποθετούνται επί των εμπορικών συσκευασιών (σάκοι, κιβώτια, τελάρα, κλούβες κλπ.) καθώς και επί όλων των εκδιδόμενων παραστατικών οι ενδείξεις επισήμανσης που προβλέπονται από τον Κανονισμό 1580/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ειδικά για τα εγχώρια οπωρολαχανικά, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο τόπος παραγωγής και για το είδος πατάτες, αναγράφεται υποχρεωτικά και η ποικιλία.

γ) Για τα εμπορεύματα που αποστέλλονται χύμα, φορτωμένα απευθείας σε μεταφορικό μέσο (τυποποιημένα νωπά οπωρολαχανικά σε μεγάλους περιέκτες ή φορτωμένα απευθείας σε μεταφορικό μέσο), οι ενδείξεις της προηγούμενης περίπτωσης πρέπει να αναγράφονται στο έγγραφο που συνοδεύει το εμπόρευμα ή σε δελτίο το οποίο τοποθετείται ευκρινώς στο εσωτερικό του μεταφορικού μέσου.

δ) Ειδικά για τα προϊόντα του παρακάτω πίνακα (Α), αναγράφεται επί των εμπορικών συσκευασιών και των εκδιδόμενων παραστατικών, πέραν των ενδείξεων

της περίπτωσης (β) και ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις (ε) και (στ) της παρούσας παραγράφου.

ΠΙΝΑΚΑΣ (Α).

1. Μήλα
2. Εσπεριδοειδή
3. Ακτινίδια
4. Μαρούλια, κατσαρά αντίδια και πλατύφυλλα αντίδια
5. Ροδάκινα και Νεκταρίνια
6. Αχλάδια
7. Φρούλες
8. Γλυκές πιπεριές
9. Επιτραπέζια σταφύλια
10. Τομάτες
11. Πατάτες
12. Κρεμμύδια

ε) Προκειμένου για εγχώρια νωπά οπωρολαχανικά, ο αριθμός παρτίδας παραγωγής για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) συμπληρώνεται υποχρεωτικά από τον εκάστοτε τελικό συσκευαστή και περιλαμβάνει:

- Τον εξαψήφιο αριθμό μητρώου του παραγωγού.

- Τον αύξοντα αριθμό (Α/Α) εγγραφής ημέρας στο ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ του εκάστοτε τελικού συσκευαστή. Όπου τελικός συσκευαστής είναι αυτός που συσκευάζει τα προϊόντα κατά τον τρόπο που διατίθενται στον τελικό καταναλωτή.

- Την ημερομηνία εγγραφής - παραλαβής στο ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ του εκάστοτε τελικού συσκευαστή. Η εγγραφή της ημερομηνίας γίνεται με εξαψήφιο αριθμό στον οποίο τα δύο πρώτα ψηφία αντιστοιχούν στην ημέρα, τα δύο επόμενα στο μήνα και τα τελευταία δύο ψηφία στο έτος.

αα) Εάν ο παραγωγός στερείται αριθμού μητρώου, υποχρεούται να αποκτήσει εντός τριών μηνών από την Έναρξη Ισχύος της παρούσας με την εγγραφή του στην βάση δεδομένων (Μητρώο) των συναλλασσομένων στον τομέα των οπωροκηπευτικών που τηρείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της αριθμ. 257543/2003 κοινή υπουργική απόφαση.

ββ) Έως ότου ο παραγωγός αποκτήσει αριθμό μητρώου κατά τα παραπάνω, όπου προβλέπεται αναγραφή αυτού, αναγράφεται ο αριθμός μητρώου του πρώτου παραλήπτη των προϊόντων του, εφόσον ο παραλήπτης είναι κατά το νόμο υποχρεωμένος να διαθέτει αριθμό μητρώου.

γγ) Ο παραγωγός υποχρεούται να διαθέτει προεκτυπωμένες πινακίδες ή αυτοκόλλητες ετικέτες με τις ενδείξεις για τα εγχώρια οπωρολαχανικά τις οποίες:

1) τοποθετεί επί της συσκευασίας, όταν ο ίδιος συσκευάζει, και συμπληρώνει, πέραν των άλλων ενδείξεων, και μόνο για τα προϊόντα του ανωτέρω ΠΙΝΑΚΑ (Α), τον αριθμό παρτίδας παραγωγής, την ποιοτική κατηγορία όπου προβλέπεται αυτή και την ποικιλία. Η ποικιλία δεν αναγράφεται για το είδος κρεμμύδια.

2) παρέχει συμπληρωμένες στο συσκευαστήριο, όταν αυτό αγοράζει ή συσκευάζει για λογαριασμό του παραγωγού, και το συσκευαστήριο τις τοποθετεί επί της συσκευασίας συμπληρώνοντας τα στοιχεία του, πέραν των άλλων ενδείξεων, και μόνο για τα προϊόντα του ανωτέρω ΠΙΝΑΚΑ (Α), τον αριθμό παρτίδας παραγωγής, την ποιοτική κατηγορία όπου προβλέπεται αυτή και την ποικιλία. Η ποικιλία δεν αναγράφεται για το είδος κρεμμύδια.

3) παρέχει συμπληρωμένες στον έμπορο, όταν αυτός αγοράζει και αναλαμβάνει την συγκομιδή και την συσκευασία του προϊόντος (ηρτημένη παραγωγή κλπ.) και ο έμπορος τις τοποθετεί επί της συσκευασίας συμπληρώνοντας τα στοιχεία του, πέραν των άλλων ενδείξεων, και μόνο για τα προϊόντα του ανωτέρω ΠΙΝΑΚΑ (Α), τον αριθμό παρτίδας παραγωγής, την ποιοτική κατηγορία όπου προβλέπεται αυτή και την ποικιλία. Η ποικιλία δεν αναγράφεται για το είδος κρεμμύδια.

στ) Προκειμένου για εισαγόμενα οπωρολαχανικά, ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) συμπληρώνεται υποχρεωτικά από τον εκάστοτε έμπορο - εισαγωγέα και σε περίπτωση συσκευασίας ή ανασυσκευασίας, από τον τελικό συσκευαστή και περιλαμβάνει:

- Τον εξαψήφιο αριθμό μητρώου του εισαγωγέα παραλήπτη.

- Τον αύξοντα αριθμό (Α/Α) εγγραφής ημέρας στο ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.

- Την ημερομηνία εγγραφής-παραλαβής στο ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ. Η εγγραφή της ημερομηνίας γίνεται με εξαψήφιο αριθμό στον οποίο τα δύο πρώτα ψηφία αντιστοιχούν στην ημέρα, τα δύο επόμενα στον μήνα και τα τελευταία δύο ψηφία

στο έτος.

αα) Ο εισαγωγέας παραλήπτης υποχρεούται να διαθέτει προεκτυπωμένες πινακίδες ή αυτοκόλλητες ετικέτες με τις ενδείξεις για τα εισαγόμενα οπωρολαχανικά της παρούσας παραγράφου τις οποίες :

1) τοποθετεί επί των εισαγομένων εμπορικών συσκευασιών ή των συσκευασιών που προκύπτουν από ανασυσκευασία που ο ίδιος διενεργεί, και συμπληρώνει, πέραν των άλλων ενδείξεων, και μόνο για τα προϊόντα του ανωτέρω ΠΙΝΑΚΑ (Α), τον αριθμό παρτίδας εισαγωγής, την ποιοτική κατηγορία όπου προβλέπεται αυτή και την ποικιλία. Η ποικιλία δεν αναγράφεται για το είδος κρεμμύδια.

2) παρέχει συμπληρωμένες στο συσκευαστήριο, όταν αυτό αγοράζει ή συσκευάζει για λογαριασμό του εμπόρου - εισαγωγέα, και το συσκευαστήριο τις τοποθετεί στις νέες συσκευασίες συμπληρώνοντας τα στοιχεία του, πέραν των άλλων ενδείξεων, και μόνο για τα προϊόντα του ανωτέρω ΠΙΝΑΚΑ (Α), τον αριθμό παρτίδας παραγωγής, την ποιοτική κατηγορία, όπου προβλέπεται αυτή και την ποικιλία. Η ποικιλία δεν αναγράφεται για το είδος κρεμμύδια.

ζ) Απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο η αφαίρεση ή η καταστροφή των παραπάνω πινακίδων -ετικετών καθώς και η αλλοίωση των αναγραφόμενων επί αυτών ενδείξεων.

η) Στις συσκευασίες πατάτας επιτρέπεται η ύπαρξη ξένων υλών (χώμα κλπ.) μέχρι ποσοστό 1,5% στο καθαρό βάρος τους.

***Η παρ.9 όπως είχε συμπληρωθεί με το άρθρο 3 εδάφ. α της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με το άρθρο 1 παρ.1 της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011)

"10. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ"

α) Με την επιφύλαξη των παρακάτω περιπτώσεων (β) και (γ), απαγορεύεται απολύτως η ανάμειξη διαφορετικών ειδών καθώς και διαφορετικών ποικιλιών ή διαφορετικών ποιοτήτων του ίδιου είδους σε κάθε στάδιο χονδρικής και στη λιανική πώληση όλων των νωπών οπωρολαχανικών. Είναι ανεκτή η απόκλιση έως ποσοστό 10% σε προϊόντα που πωλούνται αποκλειστικά στις προθήκες σημείων λιανικής πώλησης και δεν είναι σε κλειστές συσκευασίες.

β) Επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά συσκευασιών καθαρού βάρους 5 χλγρ. ή μικρότερου που περιέχουν μείγματα διαφορετικών ειδών οπωρολαχανικών, υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) τα προϊόντα είναι της ίδιας ποιότητας,

ββ) κάθε προϊόν είναι σύμφωνο προς τις ειδικές προδιαγραφές εμπορίας του είδους ή, εάν δεν υπάρχουν ειδικές προδιαγραφές εμπορίας για ένα συγκεκριμένο είδος, με τις γενικές προδιαγραφές εμπορίας, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό 1580/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

γγ) στη συσκευασία αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό 1580/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και, ειδικά για τα προϊόντα του πίνακα (Α), ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής του καθενός από αυτά.

Εάν τα οπωρολαχανικά που περιέχονται σε ένα μείγμα είναι καταγωγής περισσότερων του ενός κρατών μελών ή τρίτων χωρών, οι πλήρεις ονομασίες των χωρών καταγωγής μπορούν να αντικατασταθούν με μία από τις κατωτέρω ενδείξεις κατά περίπτωση:

- "μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες ΕΚ"

- "μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες εκτός ΕΚ"

- "μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες ΕΚ και από χώρες εκτός ΕΚ"

γ) Προκειμένου για τα προϊόντα για τα οποία ισχύουν ειδικές προδιαγραφές εμπορίας, επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά συσκευασιών που περιέχουν μείγματα του ίδιου είδους οπωρολαχανικών αλλά διαφορετικών ποικιλιών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τον Κανονισμό 1580/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ) Στους χώρους λιανικής πώλησης των νωπών οπωρολαχανικών (συμπεριλαμβανομένων των Λαϊκών Αγορών, υπαίθριων πωλητών - στάσιμων ή πλανοδίων-, δημοτικών ή κοινοτικών αγορών κλπ.), ανεξάρτητα του αν η πώληση τους γίνεται απευθείας από τα μέσα συσκευασίας ή από πάγκους ή σε επώνυμες και κλειστές συσκευασίες στους χώρους έκθεσης προς πώληση, για κάθε είδος χωριστά, τοποθετείται ή αναρτάται πινακίδα πώλησης σε εμφανές σημείο ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία με ευανάγνωστα και ευδιάκριτα γράμματα

αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό 1580/2007 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και η τιμή ανά μονάδα πώλησης του προϊόντος.

Ειδικά για τα προϊόντα του Πίνακα (Α) αναγράφεται επιπλέον ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής όπως αναγράφεται επί των αντίστοιχων συσκευασιών και παραστατικών. Για τα εγχώρια οπωρολαχανικά, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο τόπος παραγωγής και για το είδος πατάτες, αναγράφεται υποχρεωτικά και η ποικιλία."

***Η παρ.10 όπως είχε αντικατασταθεί από το άρθρο 3 εδάφ. β της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με το άρθρο 1 παρ.2 της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011)

11. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ Β ΚΑΙ Γ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΟ ΝΩΠΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

α) Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, η χονδρεμπορική επιχείρηση που αγοράζει τα είδη αυτά από τον Β. Χονδρέμπορο για να τα πωλήσει σε τρίτους θεωρείται "Γ χονδρέμπορος".

β) Η περίπτωση (δ) του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 3 του παρόντος άρθρου δεν έχει εφαρμογή για τον Β' χονδρέμπορο οπωρολαχανικών Απαγορεύεται η πώληση κάθε είδους από τον Γ χονδρέμπορο προς άλλες χονδρεμπορικές επιχειρήσεις καθώς και η πώληση αυτού από τρίτους για λογαριασμό του Γ Χονδρεμπόρου.

γ) Επί όλων των τιμολογίων πώλησης οπωρολαχανικών, που εκδίδει ο Γ' Χονδρέμπορος προς τρίτους αγοραστές, εφαρμογή και εδώ έχουν αντίστοιχα οι διατάξεις της περίπτωσης (γ) του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 6 του παρόντος άρθρου, με μόνη διαφορά ότι στα τιμολόγια αυτά αναγράφονται τα στοιχεία που τον αφορούν και που διαλαμβάνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 11 που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου. Τα στοιχεία αυτά αναγράφονται με απλή μεταφορά τους στο τιμολόγιο και όπως ακριβώς τα έχει γνωστοποιήσει στον Γ Χονδρέμπορο ο Β' Χονδρέμπορος, κατά τη μεταξύ τους συναλλαγή. Σε περίπτωση τεχνικών δυσκολιών του Γ' Χονδρεμπόρου να αναγράψει τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 11 στα τιμολόγια πώλησης που εκδίδει, τότε αυτός εφαρμόζει υποχρεωτικά και αντίστοιχα τις διατάξεις των περιπτώσεων (α), (β) και (γ) του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 7 του παρόντος άρθρου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και αφορά μόνο τον Παραγωγό.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

α) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του αποστολέα του εμπορεύματος.

β) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του παραλήπτη του εμπορεύματος

γ) Η ημερομηνία και η ώρα φόρτωσης του εμπορεύματος

δ) Η ποσότητα του αποστελλομένου εμπορεύματος

ε) Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του παραλήπτη

στ) Η τιμή πώλησης κάθε είδους, ανεξάρτητα αν έχει εκδοθεί άμεσα ή όχι το σχετικό τιμολόγιο αγοραπωλησίας, τιμή που απαγορεύεται να διαφέρει από την τιμή του τιμολογίου.

ζ) Το είδος (π.χ. λεμόνια, μήλα, ροδάκινα, πράσσα κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά και η εμπορική ονομασία κατά τις επιταγές της υπ' αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου για αλιεύματα.

η) Ο τόπος παραγωγής του είδους, εκφραζόμενος σε κατονομασία Νομού (π.χ. Βοιωτίας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Ηρακλείου κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά

θ) Η μέθοδος παραγωγής και η ζώνη αλιεύσης, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, προκειμένου για αλιεύματα.

ι) Η ποικιλία του είδους, προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

ια) Η ποιοτική κατηγορία κατάταξης του είδους (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ) προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και αφορά μόνο τον Παραγωγό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

- α) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του αποστολέα του εμπορεύματος
- β) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του παραλήπτη του εμπορεύματος
- γ) Η ημερομηνία και η ώρα φόρτωσης του εμπορεύματος
- δ) Η ποσότητα του αποστελλομένου εμπορεύματος
- ε) Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του παραλήπτη
- στ) Το είδος (π. χ. λεμόνια, ροδάκινα, πράσα κ.λπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά και η εμπορική ονομασία, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου για αλιεύματα.
- ζ) Ο τόπος παραγωγής του είδους, εκφραζόμενος σε κατονομασία Νομού (π.χ. Βοιωτίας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Ηρακλείου κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά.
- η) Η μέθοδος παραγωγής και η ζώνη αλίευσης κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης προκειμένου για αλιεύματα.
- θ) Η ποικιλία του είδους, προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
- ι) Η ποιοτική κατηγορία κατάταξης του είδους (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ) προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και αφορά μόνο τον Εντολοδόχο του παραγωγού.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

- α) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του αποστολέα του εμπορεύματος.
- β) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του παραλήπτη του εμπορεύματος.
- γ) Η ποσότητα του αποστελλομένου εμπορεύματος.
- δ) Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του παραλήπτη.
- ε) Η τιμή πώλησης κάθε είδους, ανεξάρτητα αν έχει εκδοθεί άμεσα ή όχι το σχετικό τιμολόγιο αγοραπωλησίας, τιμή που απαγορεύεται να διαφέρει από την αντίστοιχη τιμή του τιμολογίου.
- στ) Η ημερομηνία και η ώρα φόρτωσης του εμπορεύματος.
- ζ) Το είδος (π.χ. λεμόνια, ροδάκινα, πράσα κλπ.) προκειμένου για τα οπωρολαχανικά και η εμπορική ονομασία, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου για αλιεύματα.
- η) Ο τόπος παραγωγής του είδους, εκφραζόμενος σε κατονομασία Νομού (π.χ. Βοιωτίας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Ηρακλείου κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά.
- θ) Η μέθοδος παραγωγής και η ζώνη αλίευσης, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, προκειμένου για αλιεύματα.
- ι) Η ποικιλία του είδους, προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
- ια) Η ποιοτική κατηγορία κατάταξης του είδους (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ) προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή προβλέπεται από άλλες διατάξεις.
- ιβ) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του Παραγωγού, για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η πώληση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας τής και αφορά μόνο τον Εντολοδόχο του παραγωγού.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

- α) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του αποστολέα του εμπορεύματος (δηλαδή του ιδίου).
- β) Η ημερομηνία και η ώρα φόρτωσης του εμπορεύματος
- γ) Η ποσότητα του αποστελλομένου εμπορεύματος
- δ) Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του ιδίου
- ε) Το είδος (π.χ. λεμόνια, μήλα, ροδάκινα, πράσα κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά και η εμπορική ονομασία, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου για αλιεύματα.
- στ) Ο τόπος παραγωγής του είδους, εκφραζόμενος σε κατονομασία Νομού (π.χ. Βοιωτίας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Ηρακλείου κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά.
- ζ) Η μέθοδος παραγωγής και η ζώνη αλίευσης, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, προκειμένου για αλιεύματα.
- η) Η ποικιλία του είδους, προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
- θ) Η ποιοτική κατηγορία κατάταξης του είδους (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ) προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και αφορά μόνο τον Εμπορο - Αγοραστή (Χονδρέμπορο ή Λιανοπωλητή)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

- α) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του αποστολέα του εμπορεύματος (δηλαδή του ιδίου).
- β) Το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και η διεύθυνση του Παραγωγού ή του Εντολοδόχου του παραγωγού, κατά περίπτωση.
- γ) Η ημερομηνία και η ώρα φόρτωσης του εμπορεύματος.
- δ) Η ποσότητα του αποστελλομένου εμπορεύματος.
- ε) Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του Παραγωγού ή του Εντολοδόχου του παραγωγού, κατά περίπτωση καθώς και του ιδίου Εμπόρου - Αγοραστή.
- στ) Η διεύθυνση του καταστήματος του ιδίου Εμπόρου - Αγοραστή, στο οποίο θα γίνει παραλαβή του αποστελλόμενου εμπορεύματος.
- ζ) Η τιμή στην οποία αγοράσθηκε κάθε είδος, ανεξάρτητα αν έχει εκδοθεί άμεσα ή όχι το σχετικό τιμολόγιο αγοραπωλησίας, τιμή που απαγορεύεται να διαφέρει από την αντίστοιχη τιμή του τιμολογίου.
- η) Το είδος (π.χ. λεμόνια, μήλα, ροδάκινα, πράσα κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά και η εμπορική ονομασία, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου για αλιεύματα.
- θ) Ο τόπος παραγωγής του είδους, εκφραζόμενος σε κατονομασία Νομού (π.χ. Βοιωτίας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Ηρακλείου κλπ.) προκειμένου για οπωρολαχανικά.
- ι) Η μέθοδος παραγωγής και ζώνης αλίευσης, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, προκειμένου για αλιεύματα.
- ια) Η ποικιλία του είδους, προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
- ιβ) Η ποιοτική κατηγορία κατάταξης του είδους (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ) προκειμένου για οπωρολαχανικά, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και ενδιαφέρει μόνο τον Α` Χονδρέμπορο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

1. Νομός της Χώρας από τον οποίο προέρχονται τα οπωρολαχανικά.
2. Είδος οπωρολαχανικών (π.χ. λεμόνια, μήλα κλπ.)
3. Εμπορική ονομασία αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Μέθοδος παραγωγής και ζώνη αλίευσης αλιευμάτων κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.
5. Ποικιλία οπωρολαχανικών, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
6. Ποιοτική κατηγορία κατάταξης οπωρολαχανικών (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ), εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
7. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, που αγοράστηκαν από τον παραγωγό.
8. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων που αγοράστηκαν από τον Εντολοδόχο του παραγωγού.
9. Αριθμός και ημερομηνία του Δελτίου Αποστολής οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, όπου αναγράφεται και η τιμή πώλησης του Παραγωγού ή του Εντολοδόχου του παραγωγού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Το στοιχείο 9 αναγράφεται στην περίπτωση που δεν εκδόθηκαν άμεσα τα τιμολόγια των στοιχείων 7 και 8.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και ενδιαφέρει μόνο τον Εντολοδόχο του παραγωγού

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

1. Νομός της Χώρας από τον οποίο προέρχονται τα οπωρολαχανικά.
2. Είδος οπωρολαχανικών (π.χ. λεμόνια, μήλα κλπ.)
3. Εμπορική ονομασία αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Μέθοδος παραγωγής και ζώνη αλίευσης αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.
5. Ποικιλία οπωρολαχανικών, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
6. Ποιοτική κατηγορία κατάταξης οπωρολαχανικών (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ), εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
7. Αριθμός και ημερομηνία του Δελτίου Αποστολής οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, στην περίπτωση που το εν λόγω Δελτίο εκδόθηκε από τον παραγωγό προς τον Εντολοδόχο του.
8. Αριθμός και ημερομηνία του Δελτίου Αποστολής οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, στην περίπτωση που το εν λόγω Δελτίο εκδόθηκε από τον Εντολοδόχο του Παραγωγού, κατά τη μεταφορά των προϊόντων αυτών από τον παραγωγό στο κατάστημα του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και ενδιαφέρει μόνο τον Β` Χονδρέμπορο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

1. Νομός της Χώρας από τον οποίο προέρχονται τα οπωρολαχανικά.
2. Είδος οπωρολαχανικών (π.χ. λεμόνια, μήλα κλπ.).

3. Εμπορική ονομασία αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Μέθοδος παραγωγής και ζώνη αλίευσης αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.

5. Ποικιλία οπωρολαχανικών, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

6. Ποιοτική κατηγορία κατάταξης οπωρολαχανικών (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ

II) εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις

7. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, που αγοράστηκαν από τον παραγωγό.

8. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, που αγοράστηκαν από τον Εντολοδόχο του παραγωγού.

9. Αριθμός και ημερομηνία του Δελτίου Αποστολής οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, όπου αναγράφεται και η τιμή πώλησης του Παραγωγού ή Εντολοδόχου του παραγωγού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Το στοιχείο 9 αναγράφεται στην περίπτωση που δεν εκδόθηκαν άμεσα τα τιμολόγια των στοιχείων 7 και 8.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και ενδιαφέρει μόνο τον Εντολοδόχο του Α` Χονδρεμπόρου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ.

1. Νομός της Χώρας, από τον οποίο προέρχονται τα οπωρολαχανικά.

2. Είδος οπωρολαχανικών (π.χ. λεμόνια, μήλα κλπ.).

3. Εμπορική ονομασία αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Μέθοδος παραγωγής και ζώνη αλίευσης αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της ως άνω υπουργικής απόφασης.

5. Ποικιλία οπωρολαχανικών, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

6. Ποιοτική κατηγορία κατάταξης οπωρολαχανικών (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ II), εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

7. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, που αγοράστηκαν από τον παραγωγό.

8. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, όπου αγοράστηκαν από τον Εντολοδόχο του παραγωγού.

9. Αριθμός και ημερομηνία του Δελτίου Αποστολής οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, όπου αναγράφεται και η τιμή πώλησης του Παραγωγού ή Εντολοδόχου του παραγωγού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Το στοιχείο 9 αναγράφεται στην περίπτωση που δεν εκδόθηκαν άμεσα τα τιμολόγια των στοιχείων 7 και 8.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας και αφορά μόνο τον λιανοπωλητή, που αγοράζει τα προϊόντα απευθείας από παραγωγούς.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και διεύθυνση του παραγωγού οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων, κατά περίπτωση.

2. Νομός της Χώρας (π.χ. Ηλείας, Μεσσηνίας, Ηρακλείου κλπ.), από όπου προέρχονται τα οπωρολαχανικά.

3. Είδος οπωρολαχανικών (π.χ. λεμόνια, μήλα, ροδάκινα, πράσα κλπ.).

4. Εμπορική ονομασία αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της υπ` αριθμ. 159996/14.7.2003 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

5. Μέθοδος παραγωγής και ζώνη αλίευσης αλιευμάτων, κατά τις επιταγές της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.

6. Ποικιλία οπωρολαχανικών, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

7. Ποιοτική κατηγορία κατάταξης οπωρολαχανικών (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ), εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

8. Τιμή πώλησης οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων του παραγωγού προς το λιανοπωλητή.

9. Αριθμός και ημερομηνία τιμολογίου αγοραπωλησίας οπωρολαχανικών ή αλιευμάτων μεταξύ παραγωγού και λιανοπωλητή.

10. Αριθμός και ημερομηνία Δελτίου Αποστολής των ως άνω ειδών, εφόσον δεν εκδόθηκε άμεσα το σχετικό τιμολόγιο αγοραπωλησίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του άρθρου 67 της παρούσας, και ενδιαφέρει μόνο τον Γ` Χονδρέμπορο οπωρολαχανικών

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

1. Νομός της Χώρας από τον οποίο προέρχονται τα οπωρολαχανικά.
2. Είδος οπωρολαχανικών (π.χ. λεμόνια, μήλα κλπ.)
3. Ποικιλία οπωρολαχανικών, εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις
4. Ποιοτική κατηγορία κατάταξης οπωρολαχανικών (π.χ. ΕΞΤΡΑ ή ΚΛΑΣΗ Ι ή ΚΛΑΣΗ ΙΙ), εφόσον αυτή επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
5. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών, που αγοράστηκαν από παραγωγό.
6. Αριθμός και ημερομηνία του τιμολογίου οπωρολαχανικών, που αγοράστηκαν από τον Εντολοδόχο του παραγωγού.
7. Αριθμός και ημερομηνία του Δελτίου Αποστολής οπωρολαχανικών, όπου αναγράφεται και η τιμή πώλησης του Παραγωγού ή Εντολοδόχου του Παραγωγού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Το στοιχείο 7 αναγράφεται στην περίπτωση που δεν εκδόθηκαν άμεσα τα τιμολόγια των στοιχείων 5 και 6.

["12. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΚΑΣΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ.

α) Συντρεχουσών των περιπτώσεων ζ) και η) της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου, ο αριθμός παρτίδας παραγωγής, κατά περίπτωση, χορηγείται στον παραγωγό από το συσκευαστήριο, το οποίο έχει και την ευθύνη αναγραφής αυτού επί της συσκευασίας.

β) Συντρεχουσας της περίπτωσης θ) της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου ο αριθμός παρτίδας παραγωγής, χορηγείται στον παραγωγό από τον έμπορο ο οποίος έχει και την ευθύνη αναγραφής του επί της συσκευασίας.

γ) Ο κάθε παραγωγός οπωρολαχανικών υποχρεούται όπως διατηρεί στο αρχείο του όλους τους αριθμούς παρτίδων παραγωγής, που του έχουν χορηγηθεί, κατά τα ως άνω, δεν τους καταστρέφει και τους επιδεικνύει σε κάθε αγορανομικό έλεγχο, εφόσον κάτι τέτοιο ζητηθεί".]

***Η εντός " " παράγραφος 12 όπως προστέθηκε με το άρθρο 3, εδάφ.

γ της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο, ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 2 παρ.β της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011) και η παρ.13 αναριθμήθηκε σε 12.

"12" (13). ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ".

α) Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ νωπών οπωρολαχανικών, εγχώριων και εισαγόμενων, τηρείται είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφημένα, για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου και θεωρείται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του εκάστοτε υπόχρεου τήρησης του.

Υπόχρεοι τήρησης του ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ είναι οι εκάστοτε υπόχρεοι αναγραφής του αριθμού παρτίδας παραγωγής - εισαγωγής για τα προϊόντα του

ΠΙΝΑΚΑ (Α) της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου.

β) Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών διαγρμμίζεται υποχρεωτικά με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία εκ των οποίων γίνεται και η ανάλογη εγγραφή, ήτοι:

- Στην Πρώτη στήλη, με τίτλο "Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ", αναγράφεται, κατά σειρά εγγραφών για κάθε παρτίδα χωριστά, ο αύξων αριθμός εγγραφής ανά ημέρα.

- Στη Δεύτερη στήλη, με τίτλο "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ", αναγράφεται το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία του παραγωγού, ο αριθμός και η ημερομηνία του παραστατικού διακίνησης.

- Στην Τρίτη στήλη, με τίτλο "ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ - ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ", αναγράφεται υποχρεωτικά η χώρα καταγωγής του προϊόντος καθώς και ο νομός, η πόλη, κοινότητα, κωμόπολη κλπ. παραγωγής του προϊόντος, για κάθε παραλαβή - παρτίδα χωριστά.

- Στην Τέταρτη στήλη, με τίτλο "ΕΙΔΟΣ - ΠΟΙΚΙΛΙΑ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ", αναγράφεται το είδος, η ποικιλία και η ποιοτική κατηγορία, για κάθε είδος - παραλαβή -παρτίδα χωριστά, όπου οι ενδείξεις αυτές προβλέπονται. Ειδικά για το είδος πατάτες, η ποικιλία αναγράφεται υποχρεωτικά.

- Στην Πέμπτη στήλη, με τίτλο "ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ", αναγράφεται το μικτό βάρος του παραληφθέντος προϊόντος και εφόσον αυτό είναι συσκευασμένο, ο αριθμός των συσκευασιών ανά μέσο/ τύπο συσκευασίας, όπως προκύπτουν από το σχετικό παραστατικό διακίνησης, για κάθε παραλαβή -παρτίδα χωριστά.

- Στην Έκτη στήλη, με τίτλο "ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ -ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ", αναγράφεται το μικτό βάρος του συσκευασθέντος ή ανασυσκευασθέντος προϊόντος, καθώς και ο αριθμός των παραχθέντων συσκευασιών. Η στήλη αυτή συμπληρώνεται εφόσον το προϊόν συσκευάζεται για πρώτη φορά ή ανασυσκευάζεται με σκοπό την περαιτέρω διάθεση.

- Στην Έβδομη στήλη, με τίτλο "ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ", αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας παραγωγής που θα περιλαμβάνει τον αριθμό μητρώου παραγωγού, τον αύξοντα αριθμό (Α/Α) εγγραφής ανά ημέρα στο ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ και την ημερομηνία παραλαβής - εγγραφής.

γ) Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ εισαγόμενων νωπών οπωρολαχανικών διαγρμμίζεται υποχρεωτικά με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία εκ των οποίων γίνεται και η ανάλογη εγγραφή, ήτοι:

- Στην Πρώτη στήλη, με τίτλο "Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ", αναγράφεται κατά σειρά εγγραφών, για κάθε παρτίδα χωριστά, ο αύξων αριθμός εγγραφής ανά ημέρα .

- Στη Δεύτερη στήλη, με τίτλο "ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ -ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ", αναγράφεται η χώρα καταγωγής και ο προμηθευτής, για κάθε παρτίδα χωριστά.

- Στην Τρίτη στήλη, με τίτλο " ΕΙΔΟΣ - ΠΟΙΚΙΛΙΑ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ", αναγράφεται το είδος, η ποικιλία και η ποιοτική κατηγορία για κάθε παρτίδα χωριστά, όπου οι ενδείξεις αυτές προβλέπονται. Ειδικά για το είδος πατάτες, η ποικιλία αναγράφεται υποχρεωτικά.

- Στην Τέταρτη στήλη, με τίτλο "ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ", αναγράφεται το μικτό βάρος του παραληφθέντος προϊόντος και εφόσον αυτό είναι συσκευασμένο, ο αριθμός των συσκευασιών ανά μέσο/ τύπο συσκευασίας, όπως προκύπτουν από το σχετικό παραστατικό διακίνησης, για κάθε παραλαβή -παρτίδα χωριστά.

- Στην Πέμπτη στήλη, με τίτλο "ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ -ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ", αναγράφεται το μικτό βάρος του συσκευασθέντος ή ανασυσκευασθέντος προϊόντος, καθώς και ο αριθμός των παραχθέντων συσκευασιών. Η στήλη αυτή συμπληρώνεται, εφόσον το προϊόν συσκευάζεται για πρώτη φορά ή ανασυσκευάζεται με σκοπό την περαιτέρω διάθεση.

- Στην Έκτη στήλη, με τίτλο "ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ",αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής που περιλαμβάνει τον αριθμό μητρώου του εμπόρου εισαγωγέα, τον αύξοντα αριθμό (Α/Α) εγγραφής ανά ημέρα στο ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ και την ημερομηνία εγγραφής - παραλαβής."

***Η εντός " " παράγραφος 13 όπως προστέθηκε με το άρθρο 3, εδάφ.

γ της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β ' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο. αντικαταστάθηκε και αναιρμήθηκε σε 12 με τη παρ.3 της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011).

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το το άρθρο 2 παρ.2 και 3 της ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011) ορίζεται ότι:

"2. Για την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, οι υπόχρεοι τήρησης ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1, εφόσον δεν διαθέτουν, οφείλουν να προβούν στη θεώρηση του εντός προθεσμίας εξήντα ημερών από την δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι επιχειρήσεις που έχουν ήδη θεωρήσει ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, σύμφωνα με την Α.Δ. 7/2009, οφείλουν να αναπροσαρμόσουν την γραμμογράφηση (στήλες) του θεωρημένου ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη παράγραφο 3 του άρθρου 1 εντός προθεσμίας εξήντα ημερών από την δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως."

Υπόδειγμα τήρησης βιβλίου "Ιχνηλασιμότητα εγχωρίων νωπών σπωρολαχανικών".

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παραγρ. 13 του άρθρου 67 της Α.Δ. 7/2009)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ	ΕΔΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΜΕΣΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ
-----------------------	-------------------	----------------------	---------------------	------------------------	---------------------

Παπαδόπουλος Βάρδα Νικόλαος	Ν.Ηλείας	Πατάτες	15.6.2009	400 σακιά	(π.χ) 4560
--------------------------------	----------	---------	-----------	-----------	------------

Παπαδόπουλος Βάρδα Νικόλαος	Ν.Ηλείας	Πατάτες	17.6.2009	300 σακιά	(π.χ) 4570
--------------------------------	----------	---------	-----------	-----------	------------

Λιωνάκης Γεώργιος	Τυμπάκι Ν.Ηρακλείου	Τομάτες	19.6.2009	300 τελάρα	(π.χ) 3833
----------------------	------------------------	---------	-----------	------------	------------

Δρακάκης Ευστάθιος	Τυμπάκι Ν.Ηρακλείου	Αγγούρια	20.6.2009	150 κιβώτια	(π.χ) 2412
-----------------------	------------------------	----------	-----------	-------------	------------

Στεργίου Διονύσιος	Μαραθώνας Ν. Αττικής	Μαρούλια	22.6.2009	180 τελάρα	(π.χ) 1985
-----------------------	-------------------------	----------	-----------	------------	------------

ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΘΕΝΤΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΖΥΓΟΛΟΓΙΟ
ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

***Το ως άνω Υπόδειγμα τήρησης βιβλίου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παράγρ. 13 σύμφωνα με το άρθρο 4 της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας, ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 68

Άρθρο 68

Επισήμανση υποδημάτων

Α. Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στην επισήμανση των υλικών που χρησιμοποιούνται στα κύρια μέρη των υποδημάτων που προορίζονται για πώληση στον καταναλωτή.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου νοείται ως "υπόδημα" κάθε προϊόν εφοδιασμένο με σόλα που έχει σκοπό να προστατεύει ή να καλύπτει το πόδι, συμπεριλαμβανομένων των μερών που διατίθενται στην αγορά χωριστά, τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

Στο παράρτημα ΙΙ περιλαμβάνεται μη περιοριστικός κατάλογος των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο.

Εξαιρούνται από το παρόν άρθρο:

- τα μεταχειρισμένα υποδήματα

- τα υποδήματα που καλύπτονται από την υπ` αριθμ. Β 4373/1205/1993 (Β.187) κοινή υπουργική απόφαση

- τα υποδήματα που καλύπτονται από το π.δ. 445/1983 (Α 166) ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,

- τα υποδήματα που έχουν χαρακτήρα παιχνιδιού.

B. Διατάξεις επισήμανσης

1. Τα υποδήματα όταν διατίθενται στο εμπόριο πρέπει να φέρουν επισήμανση σύμφωνα με την παράγραφο Β του παρόντος άρθρου, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση των τριών μερών τους, όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι, ήτοι:

I. επάνω μέρος

II. φόδρες και

III. σόλα

2. α) Η σύνθεση των μερών του υποδήματος πρέπει να δηλώνεται, κατά τον λεπτομερή τρόπο που περιγράφεται στο εδάφιο 3 της παραγράφου Β του παρόντος άρθρου, είτε βάσει εικονογραμμάτων είτε βάσει γραπτών ενδείξεων, σύμφωνα με το παράρτημα Ι. Στην περίπτωση των γραπτών ενδείξεων, η αναγραφή πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα για τα συγκεκριμένα μέρη του υποδήματος και υλικά από τα οποία αποτελούνται, όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι, απαγορευομένης της χρήσης συντμήσεων. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την πλέον της ελληνικής γλώσσας αναγραφή των γραπτών ενδείξεων και σε άλλες γλώσσες.

β) Στην επισήμανση πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για το υλικό που ορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα Ι, το οποίο υλικό αποτελεί τουλάχιστον:

- το 80% της επιφάνειας του επάνω μέρους

- το 80% της επιφάνειας των φοδρών του υποδήματος

- το 80% του όγκου της σόλας.

Εάν κανένα από τα υλικά δεν αποτελεί τουλάχιστον το 80% του επισημανόμενου μέρους του υποδήματος, οι πληροφορίες πρέπει να δίνονται για τα δυο κυριότερα υλικά από τα οποία αυτό αποτελείται:

- Για το επάνω μέρος η ταξινόμηση των υλικών, βάσει των διατάξεων που αναφέρονται στο παραπάνω εδάφιο και στο παράρτημα Ι, γίνεται χωρίς να υπολογίζονται τα εξαρτήματα ή οι ενισχύσεις, όπως τα προστατευτικά αστραγάλων, οι πιάντες, τα διακοσμητικά στοιχεία, οι πόρπες, τα γλωσσίδα, τα καψούλια ή άλλα παρόμοια προσαρτήματα.

- Για τη σόλα η ταξινόμηση βασίζεται στον όγκο των υλικών που την αποτελούν σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω.

3. α) Οι πληροφορίες που προβλέπονται στα εδάφια 1 και 2 της παραγράφου Β του παρόντος άρθρου, πρέπει να παρέχονται επί του υποδήματος και σε ένα τουλάχιστον υπόδημα ανά ζεύγος. Αυτό μπορεί να γίνεται με εκτύπωση, επικόλληση, ανάγλυφη αποτύπωση ή με την χρησιμοποίηση προσαρτημένης ετικέτας.

β) Η επισήμανση πρέπει να είναι ορατή, στερεά συνδεδεμένη και σε εμφανές σημείο, οι δε διαστάσεις των εικονογραμμάτων πρέπει να είναι μεγάλες, ώστε οι πληροφορίες να γίνονται εύκολα κατανοητές. Η επισήμανση δεν πρέπει να μπορεί να παραπλανήσει τον καταναλωτή.

γ) Οι πληροφορίες που απαιτούνται από το παρόν άρθρο είναι δυνατόν να συνοδεύονται από συμπληρωματικές γραπτές πληροφορίες, οι οποίες τίθενται, αν αυτό είναι αναγκαίο, στην επισήμανση. Εντούτοις οι συμπληρωματικές αυτές πληροφορίες είναι προαιρετικές και δεν μπορεί να απαγορευτεί ή να εμποδίζεται η εμπορία υποδημάτων που πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Γ. Διατάξεις σχετικά με τα σημεία λιανικής πώλησης υποδημάτων.

1. Στα σημεία λιανικής πώλησης υποδημάτων είναι υποχρεωτική η ανάρτηση πινακίδας στην οποία θα απεικονίζονται τα εικονογράμματα που ορίζονται στο παράρτημα Ι, και θα έχουν ως επεξήγηση τις αντίστοιχες γραπτές ενδείξεις, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι, απαγορευομένης της χρήσης συντμήσεων, γραμμένες υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και ενδεχομένως και σε άλλες γλώσσες κατά την επιλογή των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης.

2. Η πινακίδα αυτή θα πρέπει να εκτίθεται σε ορατή θέση του καταστήματος, πολυκαταστήματος και εν γένει σημείου λιανικής πώλησης υποδημάτων και εντός του χώρου πώλησης των υποδημάτων. Οι διαστάσεις της πινακίδας δεν πρέπει να

είναι μικρότερες από αυτές του εντύπου A3 (420 mm x 297mm) και η διάταξη των πληροφοριών πρέπει να είναι όπως ορίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος III.

3. Την πινακίδα μπορεί να υποκαταστήσει οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο μέσο π.χ.

βίντεο, ηλεκτρονικά μέσα κλ.π υπό τον όρο ότι τα μέσα αυτά παρέχουν εξίσου αποτελεσματικά στους τελικούς καταναλωτές όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με το εδάφιο 1 της παραγράφου Γ του παρόντος άρθρου.

Δ. Υποχρεώσεις υπευθύνων

1. Ο κατασκευαστής υποδημάτων ή ο εγκατεστημένος στην Ε.Ε εντολοδόχος του υποχρεούται να παρέχει την επισήμανση που προβλέπεται από το παρόν άρθρο και είναι υπεύθυνος για την ακρίβεια των πληροφοριών που αναγράφονται σε αυτή. Αν ούτε ο κατασκευαστής ούτε ο εντολοδόχος του είναι εγκατεστημένοι στην Ε.Ε η υποχρέωση αυτή βαρύνει τον υπεύθυνο για την πρώτη διάθεση του προϊόντος στην αγορά της Ε.Ε.

2. Ο έμπορος λιανικής πώλησης υποχρεούται να φροντίζει ώστε τα υποδήματα που πωλεί να φέρουν την κατάλληλη επισήμανση που προβλέπεται από το παρόν άρθρο καθώς επίσης υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις της παραγράφου Γ του παρόντος άρθρου.

Ε. Κυρώσεις

Σε περίπτωση που υποδήματα κατά τη διάθεση τους στο εμπόριο δεν φέρουν όλη την επισήμανση που επιβάλλεται από το παρόν άρθρο ή έχουν επισημανθεί κατά τρόπο ανακριβή ή παραπλανητικό για τον καταναλωτή δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους και μπορούν να επαναδιατεθούν στην κατανάλωση μόνο κατόπιν επισημάνσεώς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΣΤ. Ειδικές διατάξεις

Μόνον τα υποδήματα που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη άλλων σχετικών κοινοτικών νομικών υποχρεώσεων, μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο.

Ζ. Παραρτήματα

Προσαρτώνται στο παρόν άρθρο και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτού τα κατωτέρω παραρτήματα I, II και III.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I.

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

α) Επάνω μέρος

Είναι η εξωτερική πλευρά του δομικού στοιχείου το οποίο στερεώνεται στο εξωτερικό πέλμα

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ Γραπτή ένδειξη
ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ

β) Φόδρες

Είναι η εσωτερική επένδυση του επάνω μέρους και της εσωτερικής σόλας, η οποία αποτελεί το εσωτερικό μέρος του υποδήματος

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΦΟΔΡΕΣ
ΣΧΕΔΙΟ

γ) Σόλα

Είναι το κάτω τμήμα του υποδήματος, το οποίο υπόκειται σε εκ τριβής φθοράς και το οποίο στερεώνεται στο επάνω μέρος του υποδήματος

ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΣΟΛΑ
ΣΧΕΔΙΟ

2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ή ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Τα εικονογράμματα των υλικών πρέπει να υπάρχουν στην ετικέτα δίπλα στα εικονογράμματα που αφορούν τα τρία μέρη του υποδήματος που αναφέρονται στην παράγραφο Β του παρόντος άρθρου και το μέρος 1 του παραρτήματος.

Γραπτή ένδειξη ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΔΕΡΜΑ
ΣΧΕΔΙΟ

α) i) Δέρμα:

Γενικός Ορος για τα δέρματα και τις δορές ζώων που έχουν διατηρήσει σχετικά ανέπαφη την αρχική ινώδη δομή τους και έχουν δειμασθεί για να καταστούν άσηπτα. Οι τρίχες ή το μαλλί μπορεί να έχουν ή να μην έχουν απομακρυνθεί. Το έτοιμο δέρμα μπορεί να προέρχεται από δέρμα ή δορά που έχει σχισθεί σε στρώματα ή τεμαχιστεί είτε πριν είτε μετά τη δέψη. Αν όμως μία δαμασμένη δορά ή δέρμα έχει αποσυντεθεί μηχανικά ή / και χημικά σε ινώδη σωματίδια, μικρά τεμάχια ή σκόνη και στη συνέχεια ανασυσταθεί με ή χωρίς τη βοήθεια συνδετικού μέσου, ώστε να λάβει τη μορφή φύλλων ή άλλο σχήμα, τα εν λόγω φύλλα ή σχήματα δεν επιτρέπεται να ονομάζονται "δέρμα". Αν το δέρμα φέρει επιφανειακή επίστρωση, ανεξάρτητα από τον τρόπο επικάλυψης ή επικόλλησης, το πάχος τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0,15 mm. Ο παρών ορισμός καλύπτει όλα τα δέρματα με την επιφύλαξη άλλων νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν π.χ. από τη σύμβαση της Ουάσιγκτον.

Η ένδειξη "δέρμα μη αποψιλωμένο" περιλαμβάνεται μεταξύ των προαιρετικών συμπληρωματικών πληροφοριών υπό μορφή κειμένου, τις οποίες αναφέρει στην παράγραφο Β του παρόντος άρθρου, όταν πρόκειται για δέρμα που διατηρεί τον υποδόριο ιστό, ως έχει μετά την αφαίρεση της επιδερμίδας και χωρίς να έχει αφαιρεθεί καμία μεμβράνη με λείανση, αποψίλωση ή σχίσιμο.

α) ii) Επικαλυμμένο δέρμα ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΔΕΡΜΑ

Προϊόν στο οποίο η επιφανειακή επίστρωση ή επικόλληση του δέρματος είναι παχύτερη των 0,18 mm χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει το ένα τρίτο του συνολικού πάχους του προϊόντος.

β) Φυσικά και συνθετικά υφάσματα, υφασμένα ή μη

Ως "υφάσματα" νοούνται όλα τα ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΥΦΑΣΜΑ
προϊόντα που εμπίπτουν στην οδηγία ΣΧΕΔΙΟ
71/307/ΕΟΚ, λαμβανομένων υπόψη
και όλων των τροποποιήσεων της.
(Υπουργική Απόφαση εναρμ/σης
Φ1-6125/85 (ΦΕΚΠΟ/Β/86), όπως
τροποποιήθηκε και ισχύει

γ) Άλλα υλικά ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΑΛΛΑ ΥΛΙΚΑ
ΣΧΕΔΙΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΡΘΡΟ

Τα "υποδήματα" μπορούν να ποικίλουν από σανδάλια, των οποίων το επάνω μέρος αποτελείται απλώς από προσαρμοζόμενα κορδόνια ή κορδέλες, έως μπότες μέχρι το μηρό, των οποίων το επάνω μέρος καλύπτει την κνήμη και το μηρό. Μεταξύ των προϊόντων αυτών επομένως περιλαμβάνονται ιδίως:

i) τα ίσια υποδήματα ή τα υποδήματα με τακούνια για συνήθη χρήση μέσα ή έξω από το σπίτι,

ii) τα μποτίνια, οι μπότες που καλύπτουν τη μισή ή όλη την κνήμη και οι μπότες μέχρι το μηρό,

iii) τα σανδάλια διαφόρων ειδών, τα "espadrilles" (υποδήματα με πάνινο το επάνω μέρος και σόλα από πλεγμένα φυτικά υλικά): τα υποδήματα αντισφαιρίσεως, τα υποδήματα για τρέξιμο και άλλα σπορ, τα σανδάλια μπάνιου και άλλα υποδήματα ψυχαγωγίας,

iv) τα ειδικά αθλητικά υποδήματα που έχουν, ή υπάρχει πρόβλεψη για προσαρμογή καρφιών, γάντζων, λουριών, ράβδων ή παρομοίων διατάξεων καθώς και τα υποδήματα παγοδρομίας, χιονοδρομίας, πάλης, πυγμαχίας και ποδηλασίας.

Περιλαμβάνονται επίσης τα υποδήματα που φέρουν στερεωμένα πατίνια (πάγου ή με τροχούς),

v) τα υποδήματα χορού,

vi) τα υποδήματα που παράγονται από ένα ενιαίο τεμάχιο, ιδίως με χύτευση καουτσούκ ή πλαστικής ύλης, με εξαίρεση τα είδη από ελαφρά υλικά μιας χρήσεως (χαρτί, πλαστικές ταινίες κλπ. χωρίς πρόσθετη σόλα),

vii) είδη υπόδησης που φοριούνται πάνω από άλλα υποδήματα και τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν έχουν τακούνι,

viii) τα υποδήματα μιας χρήσεως με πρόσθετες σόλες, τα οποία εν γένει είναι σχεδιασμένα για να χρησιμοποιούνται μόνον μία φορά,

ix) τα ορθοπεδικά υποδήματα.

Για λόγους ομοιογένειας και σαφήνειας και με την επιφύλαξη των διατάξεων στις οποίες γίνεται αναφορά κατά την περιγραφή των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, τα προϊόντα που ανήκουν στο κεφάλαιο 64 της συνδυασμένης ονοματολογίας ("ΣΟ") μπορούν γενικά να θεωρούνται ως εμπίποντα στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΡΤΩΜΕΝΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ
ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

"ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ - ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕ ΦΑΞ"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

" Άρθρο 69"

"Γνωστοποίηση τιμών από βιομηχανίες, βιοτεχνίες και χονδρεμπόρους Οι βιομηχανίες, βιοτεχνίες και οι επιχειρήσεις χονδρικής πώλησης, που πωλούν είδη, ανεξάρτητα από την αγορανομική κατηγορία κατάταξης τους, έχουν την υποχρέωση όπως, γνωστοποιούν εγγράφως (συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου e-mail) τις τιμές πώλησης των ειδών τους (χωρίς Φ.Π.Α.) στον εκάστοτε δυναμικό αγοραστή".

***Το άρθρο 69 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2012 ΥΑ Α2-493/2012 (ΦΕΚ Β' 1348/25/04/2012) με έναρξη ισχύος την 26η Απριλίου 2012.

Άρθρο 70

Άρθρο 70

Τρόπος τήρησης τιμοκαταλόγων χονδρικής πώλησης ορυκτελαίων, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μηχανημάτων κ.λπ.

1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υπάγονται τα ορυκτέλαια, τα ανταλλακτικά και εξαρτήματα αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων, γεωργικών μηχανημάτων, αλυσοπρίονων, οδοποιητικών, χωματοσυγκολλητικών και λοιπών μηχανημάτων, γενικά και ποδηλάτων καθώς και τα ελαστικά επίστροφα, ανεξαρτήτως προέλευσης αυτών.

2. Οι βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εισαγωγείς - αντιπρόσωποι οίκων εξωτερικού, εισαγωγείς, χονδρέμποροι - διακινητές και άλλοι αντιπρόσωποι αυτών, που πωλούν τα είδη της ως άνω παραγράφου 1, δεσμεύονται από τις κατωτέρω διατάξεις:

α) Οι πωλήσεις που πραγματοποιούν προς λιανοπωλητές στα είδη αυτά, προς μεταπώληση, είναι πωλήσεις χονδρικές και οι τιμές που τα πωλούν είναι οι χονδρικές τιμές, πριν το Φ.Π.Α.

β) Οι πωλήσεις που πραγματοποιούν αποκλειστικά προς ιδιώτες καταναλωτές, είναι πωλήσεις λιανικές και οι τιμές τους που τα πωλούν είναι οι χονδρικές

τιμές, με τον Φ.Π.Α.

γ) Οι τηρούμενοι από τις ως άνω δεσμευμένες επιχειρήσεις τιμοκατάλογοι χονδρικής πώλησης, αναγράφουν για κάθε ένα από τα ανωτέρω είδη την τελική τιμή χονδρικής πώλησης, χωρίς Φ.Π.Α.

δ) Οι τηρούμενοι από τις ως άνω δεσμευμένες επιχειρήσεις τιμοκατάλογοι λιανικής πώλησης, αναγράφουν για κάθε ένα από τα ανωτέρω είδη την τελική τιμή λιανικής πώλησης, με τον Φ.Π.Α.

ε) Οι τιμοκατάλογοι των ως άνω περιπτώσεων (γ) και (δ) τηρούνται χωριστά.

στ) Η ανωτέρω τιμή χονδρικής πώλησης αναγράφεται στα εκδιδόμενα τιμολόγια και επί της τιμής αυτής υπολογίζονται οι τυχόν παρεχόμενες, προς τους αγοραστές, Εκπτώσεις.

Άρθρο 71

Άρθρο 71

Αναγραφή ενδείξεων επί των πινακίδων των λιανοπωλητών, τρόπος απεικόνισης των τιμών επί των πινακίδων αυτών κλπ.

1. Στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 38 (παράγραφος 2) του ν.δ. 136/1946 "Περί Αγορανομικού Κωδικός" όπου θεσπίζονται ορισμένες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων, σχετικά με την τοποθέτηση πινακίδων στα προϊόντα που πωλούν, επί των οποίων αναγράφονται ορισμένες ενδείξεις (τιμή, ποιότητα, προέλευση κλπ.), οι λιανοπωλητές είναι υποχρεωμένοι όπως σε κάθε είδος που εκθέτουν προς πώληση, τοποθετούν ή αναρτούν ή προσδένουν την πινακίδα αυτή, που θα είναι ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία θα αναγράφονται ορισμένες ενδείξεις, σύμφωνα με τους ορισμούς των παρακάτω ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 1, 2 και 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

"Αναγραφή στην πινακίδα της τιμής πώλησης των προϊόντων, όταν αυτά πωλούνται εντός του καταστήματος ή από υπαίθριους πωλητές - Τρόπος απεικόνισης της τιμής αυτής στην πινακίδα"

Α) Η τιμή πώλησης, θα αναγράφεται υποχρεωτικά στην πινακίδα και θα αναφέρεται:

1.1 Σε τιμή ανά μονάδα μέτρησης, δηλαδή τιμή ανά λίτρο ή κυβικό μέτρο ή χιλιόγραμμο ή μέτρο ή τετραγωνικό μέτρο, κατά περίπτωση, εφόσον τα προϊόντα πωλούνται χύμα ή από ανοικτές συσκευασίες.

1.2 Σε τιμή πώλησης ανά συσκευασία, εφόσον τα προϊόντα πωλούνται σε κλειστές συσκευασίες.

Ειδικά για την περίπτωση αυτή, στην πινακίδα αναγράφεται, πέρα από την τιμή πώλησης ανά συσκευασία και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης, κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στη δεύτερη.

"Για τα παρακάτω προϊόντα, η μονάδα μέτρησης καθορίζεται ως εξής:

α) Προκειμένου για συσκευασμένα απορρυπαντικά σε σκόνη ή σε υγρό, προοριζόμενα για χρήση πλυντηρίων ρούχων, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών δηλώνεται, με βάση τον Κανονισμό 648/2004ΕΚ (L 104), η ένδειξη "Συνολικός αριθμός πλύσεων ανά συσκευασία", καθώς και για συσκευασμένα απορρυπαντικά, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών δηλώνεται η ένδειξη "Συνολικός αριθμός μοναδιαίων δόσεων ανά συσκευασία", ως μονάδα μέτρησης θεωρείται η πλήση ή η μοναδιαία δόση αντίστοιχα.

β) Προκειμένου για πάνες (βρεφών και ενηλίκων), γυναικεία επιθέματα προσωπικής υγιεινής και υγρομάντηλα, ως μονάδα μέτρησης θεωρείται το τεμάχιο.

γ) Προκειμένου για χαρτικά είδη (όπως χαρτί κουζίνας, χαρτί υγείας, χαρτοπετσέτες, χαρτομάντηλα) ως μονάδα μέτρησης θεωρείται το κιλό (kg)".

*** Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011)ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4/2011 άρθρο 1, μετά το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης 1.2 της παρ. Α του κεφαλαίου 1, προστίθεται το μέσα σε "" εδάφιο ως άνω. Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δεν είναι υποχρεωτική η αναγραφή στην πινακίδα αυτή της τιμής ανά μονάδα

μέτρησης στις κατωτέρω περιπτώσεις:

- α) Αν το κατάστημα λιανικής πώλησης των προϊόντων έχει εμβαδόν μέχρι 50 τ.μ.
- β) Αν πρόκειται για περίπτερο.
- γ) Αν πρόκειται για υπαίθρια σημεία λιανικής πώλησης.
- δ) Αν η ποσότητα των συσκευασμένων προϊόντων ισοδυναμεί με 1 λίτρο ή κυβικό μέτρο ή 1 χιλιόγραμμα ή 1 μέτρο ή 1 τετραγωνικό μέτρο, κατά περίπτωση.
- ε) Αν πρόκειται για παγωτά βάρους μέχρι 200 γραμμάρια.
- στ) Αν πρόκειται για μαγειρευμένα ή ημιμαγειρευμένα φαγητά.
- ζ) Αν πρόκειται για μη εδώδιμα προϊόντα, των οποίων η ποσότητα της συσκευασίας είναι κάτω από 50 γραμμάρια ή 50 χιλιοστόλιτρα ή πάνω από 10 χιλιόγραμμα ή 10 λίτρα.
- η) Αν πρόκειται για χρώματα, βερνίκια, μελάνες, καλλυντικά, προϊόντα αρωματοποιίας και καλλωπισμού.

1.3 Σε τιμή πώλησης ανά τεμάχιο ή σετ, προκειμένου για βιομηχανικά προϊόντα μη εδώδιμα, τα οποία, κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική, πωλούνται με το τεμάχιο ή σε σετ.

Β) Καθορίζουμε κατωτέρω τον τρόπο με τον οποίο θα απεικονίζονται στις πινακίδες των λιανοπωλητών, οι τιμές πώλησης των προϊόντων τους.

- α) Όταν η τιμή διαμορφώνεται κάτω από ένα (1) ευρώ, προηγείται, κατά σειρά το μηδέν (0) και ακολουθούν το γραμματικό κόμμα (,) και τα δύο δεκαδικά ψηφία, ενώ το διεθνές σήμα του ευρώ € αναγράφεται στην αρχή ή στο τέλος της σειράς (π.χ. 0,01€, 0,09€, 0,10€, 0,15€, 0,25€, 0,42€, 0,99€ κλπ.).
- β) Όταν η τιμή διαμορφώνεται σε ακέραιο αριθμό ευρώ, αναγράφεται ο ακέραιος αυτός αριθμός, ενώ το διεθνές σήμα του ευρώ € αναγράφεται πριν από τον ακέραιο αριθμό ή μετά από αυτόν (π.χ. 1€, €2,10€, 12€, 25€, 28€ κλπ.).
- γ) Όταν η τιμή διαμορφώνεται πάνω από ένα ευρώ, προηγείται κατά σειρά, ο ακέραιος αριθμός και ακολουθούν το γραμματικό κόμμα (,) και τα δύο δεκαδικά ψηφία, ενώ το διεθνές σήμα του € αναγράφεται στην αρχή ή στο τέλος της σειράς (π.χ. 1,12€, €1,25, 4,82€, €5,41, 6,88€, €7,09 κλπ.)

Ο ανωτέρω καθοριζόμενος τρόπος απεικόνισης των τιμών εφαρμόζεται υποχρεωτικά ακόμα και όταν επί των συσκευασμένων προϊόντων επικολλάται ετικέτα με την τιμή λιανικής πώλησης ή ο ίδιος ο λιανοπωλητής αναγράφει την τιμή αυτή στη συσκευασία ή όταν πρόκειται για τιμοκαταλόγους ή πινακίδες επιχειρήσεων που εκμισθώνουν και γενικά παρέχουν κάθε μορφής υπηρεσίες, κατά τους ορισμούς του άρθρου 77 της παρούσας και για τιμοκαταλόγους ή πινακίδες των πάσης φύσεως καταστημάτων και κέντρων εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης (εστιατόρια, ταβέρνες, μπαρ, κυλικεία, αναψυκτήρια, ψητοπωλεία, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κοσμικές ταβέρνες κλπ.), ενώ για τα πρατήρια λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 83 Α της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

"Αναγραφή στην πινακίδα της ποιότητας, σύνθεσης και άλλων ποιοτικών χαρακτηριστικών, εφόσον τα στοιχεία αυτά επιβάλλονται από ειδικότερες διατάξεις της παρούσας ή από άλλες διατάξεις καθώς και της προέλευσης, όπως αυτή επιβάλλεται και ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, όταν τα προϊόντα πωλούνται εντός του καταστήματος ή από υπαίθριου πωλητές".

α) Η αναγραφή στην πινακίδα της ποιότητας, σύνθεσης και άλλων ποιοτικών χαρακτηριστικών των προϊόντων καθώς και της προέλευσης αυτών δεν είναι υποχρεωτική για το λιανοπωλητή, εάν οι ενδείξεις αυτές αναφέρονται με οποιονδήποτε τρόπο επί του προϊόντος, οπότε ο καταναλωτής μπορεί να ενημερωθεί από τις ενδείξεις αυτές. Διαφορετικά την ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών στην πινακίδα φέρει ο λιανοπωλητής με τη συνευθύνη και των άλλων υπόχρεων επιχειρήσεων (βιομηχανία, βιοτεχνία, εισαγωγέας, παρασκευαστής, κατασκευαστής, συσκευαστής κλπ.).

Η συνευθύνη αυτή δεν υπάρχει, εάν τα εμπορεύματα έχουν παραδοθεί από τον προμηθευτή στο λιανοπωλητή με την αναγραφή όλων των απαραίτητων ως άνω ενδείξεων αλλά αυτές έχουν αφαιρεθεί ή καταστραφεί ή αλλοιωθεί από οποιαδήποτε αιτία μετά την παράδοση.

β) Για τα τρόφιμα και ποτά, που πωλούνται λιανικώς χύμα ή από ανοικτές συσκευασίες, οι λιανοπωλητές υποχρεούνται, όπως σε κάθε είδος που εκθέτουν

προς πώληση, τοποθετούν ή αναρτούν ή προσδένουν πινακίδα, στην οποία αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις:

1.1 Το είδος του τροφίμου ή ποτού (π.χ. φυστίκι, μοσχάρι, πατάτες κλπ.) ακολουθούμενο, αν συντρέχει περίπτωση, από την εμπορική μορφή παρουσίασης του (π.χ. φυστίκι καθαρισμένο, μοσχάρι μπουπι, ψάρι ξιφίας σε φέτες κ.ο.κ.).

1.2 Η ποιότητα του είδους και η ποικιλία αυτού, εφόσον αυτές προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

1.3 Η Χώρα προέλευσης του είδους (π.χ. Ελλάδα, Ολλανδία, FYROM, Χιλή, Μαρόκο, Ισπανία κ.ο.κ.), κατά περίπτωση, ενώ ειδικά για αγροτικά προϊόντα που καλλιεργούνται και παράγονται στη Χώρα μας, ως δηλωτικό της προέλευσης αυτών αναγράφεται ο τόπος παραγωγής ή συγκομιδής τους (π.χ. φυστίκι Αίγινας, πεπόνια Αργός, πορτοκάλια Άρτας, βερίκοκα Κορινθίας, πατάτες Νάξου, κεράσια Έδεσσας, μαρούλια Μαραθώνα κ.ο.κ.).

1.4 Η τιμή πώλησης του είδους, εκφραζόμενη σε τιμή ανά μονάδα μέτρησης κατά κιλό (στερεά τρόφιμα) και λίτρο (υγρά τρόφιμα) καθώς και σε τιμή ανά τεμάχιο, όπου η αγοραπωλησία με το τεμάχιο είναι επιτρεπτή.

Αρχίζοντας από το άνω μέρος της πινακίδας και με κατεύθυνση προς το κάτω μέρος αυτής, οι αναγραφόμενες παραπάνω ενδείξεις ακολουθούν υποχρεωτικά τη σειρά απεικόνισης τους (δηλαδή 1.1, 1.2, 1.3 και 1.4), απαγορευμένης για οποιονδήποτε λόγο, της διαφοροποίησης της σειράς αυτής.

Όπου από άλλες διατάξεις επιβάλλεται η υποχρέωση στους λιανοπωλητές των ανωτέρω τροφίμων και ποτών να αναγράφουν στις πινακίδες τους, πέραν των ανωτέρω, υπό στοιχεία 1.1., 1.2, 1.3 και 1.4 ενδείξεων και άλλες ενδείξεις, οι τελευταίες αναγράφονται σε σειρά που ακολουθεί πάντα τη σειρά των στοιχείων αυτών (π.χ. 1.5, 1.6, 1.7 κ.ο.κ.).

Για όλες τις ανωτέρω ενδείξεις ορίζονται υποχρεωτικά τα ακόλουθα:

(1) Οι πινακίδες με τις ενδείξεις πρέπει να είναι απολύτως ορατές.

(2) Έμπροσθεν των πινακίδων αυτών δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση αντικειμένων, που παρεμποδίζουν την ορατότητα τους.

(3) Απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση μεθόδων που καθιστούν μη ορατές τις ενδείξεις των πινακίδων (π.χ. αναδίπλωση πινακίδας κλπ.).

(4) Οι ανωτέρω ενδείξεις αναγράφονται με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα του ίδιου χρώματος.

(5) Απαγορεύεται για οποιονδήποτε λόγο η καταστροφή των εν λόγω πινακίδων καθώς και η παραποίηση, αλλοίωση και αφαίρεση των επ' αυτών αναγραφόμενων ενδείξεων.

Απαγορεύεται ρητά η ύπαρξη πινακίδας που να αναγράφει τιμή αντιστοιχούσα σε δηλούμενη ποσότητα μεγαλύτερη του 1 κιλού ή 1 λίτρου ή 1 τεμαχίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

"Αναγραφή στην πινακίδα μόνο της τιμής πώλησης των προϊόντων, όταν αυτά εκτίθενται στις βιτρίνες των καταστημάτων λιανοπωλητών, δηλαδή βιτρίνες που έχουν πρόσοψη προς το εξωτερικό μέρος του καταστήματος"

α) Για τα προϊόντα, εφαρμόζονται ανάλογα, τα όσα αφορούν τις τιμές και ορίζονται στο παραπάνω ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

β) Εξαιρούνται από την υποχρέωση αναγραφής των τιμών στις πινακίδες τα προϊόντα, που πωλούνται σε τιμή πάνω από 2.000 ευρώ και ειδικά τα είδη κοσμηματοπωλείου (κοσμήματα, πολύτιμα μέταλλα, ωρολόγια), που πωλούνται σε τιμή πάνω από 1000 ευρώ.

γ) Για τα παραπάνω προϊόντα, η αναγραφή στην πινακίδα των ενδείξεων του παραπάνω ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2, είναι προαιρετική για το λιανοπωλητή.

δ) Ειδικά για τα είδη τα είδη κοσμηματοπωλείου (κοσμήματα, πολύτιμα μέταλλα, ωρολόγια) των οποίων η τιμή λιανικής πώλησης διαμορφώνεται μέχρι 1000,00 ευρώ, η υποχρέωση των κοσμηματοπωλών να αναγράφουν την τιμή πώλησης στην πινακίδα κάθε είδους που εκτίθεται στη βιτρίνα του καταστήματος τους, δεν αναιρεί τη δυνατότητα στους κοσμηματοπώλες, κατόπιν επιλογής τους, όπως την τιμή αυτή την απεικονίζουν σε ορατά ή όχι σημεία της βιτρίνας από τους καταναλωτές.

Το ίδιο ισχύει και για τα είδη εκείνα που οι τιμές τους διαμορφώνονται πάνω από 1000,00 ευρώ και οι κοσμηματοπώλες, στις βιτρίνες των καταστημάτων τους που τα εκθέτουν, επιλέγουν να τα συνοδεύουν με πινακίδα στην οποία αναγράφεται η τιμή πώλησης τους.

2. Προκειμένου για "ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ", που πωλούνται λιανικώς εντός καταστήματος, εφόσον υπάρχει αντικειμενική αδυναμία στο λιανοπωλητή, να τοποθετηθεί ή αναρτηθεί ή προσδέσει σε κάθε προϊόν την πινακίδα της ως άνω παραγράφου 1, παρέχεται σε αυτόν, αντί της πινακίδας αυτής, να διατηρεί ειδικό τιμοκατάλογο τοποθετημένο ή αναρτημένο σε ορατό σημείο του καταστήματος, προς ενημέρωση των καταναλωτών. Αναφορικά με τις ενδείξεις του τιμοκαταλόγου, ισχύουν ακριβώς τα όσα ορίζονται για τις πινακίδες στα ΚΕΦΑΛΑΙΑ 1 και 2 της παραγράφου 1 του παρόντος, με μόνη τη διαφορά ότι στον τιμοκατάλογο θα αναγράφεται επιπλέον η ονομασία του προϊόντος και ο κωδικός αριθμός του.

3. Διατάξεις των επιμέρους άρθρων της παρούσας, που αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα (όπως π.χ. έπιπλα, κουφώματα, ταπετσαρισμένα έπιπλα, αυτοκίνητα, υφαντουργικά προϊόντα, οπωρολαχανικά, αλιεύματα, κρέατα κλπ.), για τα οποία ισχύουν ειδικότερες ρυθμίσεις περί των αναγραφόμενων στις πινακίδες ή τιμοκαταλόγους λιανοπωλητών ενδείξεων (π.χ. είδος, προέλευση, τιμή πώλησης, ποιότητα, σύνθεση άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά) δεν θίγονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

"Εξειδικευμένες και εναλλακτικές υποχρεώσεις λιανοπωλητών"

1. Η πινακίδα που προβλέπεται στα Κεφάλαια 1 και 2 τού παρόντος άρθρου για όλα τα πωλούμενα είδη σε καταστήματα λιανικής πώλησης θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι τοποθετημένη στο σημείο πώλησης με απόλυτη εγγύτητα χώρου, ώστε να γίνεται αντιληπτή άμεσα από τους καταναλωτές, σε ποίο είδος αντιστοιχεί.

2. Για συσκευασίες ειδών που διατίθενται σε ποσότητες (ανά συσκευασία) διαφορετικές από την μονάδα μέτρησης τους (κιλό, λίτρο, τεμάχιο κλπ.) και για τις οποίες στα Κεφάλαια 1 και 2 τού παρόντος άρθρου προβλέπεται και η αναγωγή της τιμής πώλησης τους και σε τιμή πώλησης ανά μονάδα μέτρησης τους, η τιμή αυτή θα μπορεί να αναγράφεται και σε μία μόνο πινακίδα, που θα πρέπει όμως να τοποθετείται εμφανώς και με ευδιάκριτα στοιχεία στο σημείο εκείνο που είναι εκτεθειμένες οι επιμέρους συσκευασίες κάθε είδους.

Επισημαίνεται ότι στην πινακίδα αυτή θα πρέπει να αναγράφονται και τα υπόλοιπα προβλεπόμενα κατά περίπτωση στοιχεία.

3. Όλα τα είδη που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής πώλησης, εκτός των πινακίδων που αναφέρονται στα Κεφάλαια τού παρόντος άρθρου, πρέπει να φέρουν και ένδειξη τιμής πώλησης σε κάθε επιμέρους συσκευασία τους. Η ένδειξη αυτή αναγράφεται είτε μηχανικά (π.χ. με σφραγίδα) είτε με την επικόλληση σταθερής ετικέτας.

Εναλλακτικά, αντί της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου και εφόσον τα πωλούμενα είδη φέρουν επί τής συσκευασίας Γραμμωτό Κώδικα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονικό σύστημα αναγνώρισης και ελέγχου τιμών (price checker) σε σημείο τέτοιο του καταστήματος, που να μπορεί εύκολα να αξιοποιηθεί από κάθε καταναλωτή πριν φθάσει στο ταμείο.

Τα ηλεκτρονικά αυτά συστήματα θα πρέπει το κάθε ένα να αντιστοιχεί σε 300 τμ. χώρο πώλησης του καταστήματος και στις περιπτώσεις Υπεραγορών να βρίσκονται ιδίως σε χώρους πώλησης ειδών διατροφής και καθαριότητας και γενικότερα ειδών οικιακής χρήσης.

4. Για τεμαχιζόμενα και διατιθέμενα χύμα τρόφιμα (τυριά, κρέατα κλπ.) που είναι τοποθετημένα σε ψυγεία - βιτρίνες οι προβλεπόμενες πινακίδες θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι τοποθετημένες επί των τεμαχιζόμενων ειδών (είτε έχουν τεμαχιστεί, είτε τεμαχίζονται ενώπιον του καταναλωτή) και όχι σε ετικέτες που επικολλούνται σε κάποιο σημείο της βιτρίνας του ψυγείου. Οι πινακίδες αυτές πρέπει να αναφέρουν και τα στοιχεία που αναφέρονται στα Κεφάλαια 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όπως πχ ονομασία, προέλευση, τιμή μονάδος κλπ.

5. Τα προϊόντα των παραπάνω κατηγοριών (τυριά, κρέατα κ.λ.π) που διατίθενται συσκευασμένα, είτε έχουν επικολλημένη τιμή στην συσκευασία, είτε διαθέτουν Γραμμωτό Κώδικα επί της συσκευασίας τους, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του παρόντος Κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση στον χώρο πώλησης των ειδών αυτών υπάρχει πινακίδα, στην οποία αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης καθώς και τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος κεφαλαίου.

"6. Για κάθε προϊόν που πωλείται σε κατάσταση λιανικής πώλησης απαγορεύεται να εμφανίζονται, με οποιοδήποτε τρόπο, και ενδεικτικά επί της συσκευασίας του, επί της πινακίδας λιανικής πώλησης ή σε αναρτημένες πινακίδες, διαφορετικές τιμές".

*** Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011) ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4/2011 άρθρο 2, στο Κεφάλαιο 4 προστίθεται παρ. 6 ως άνω. Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011) ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ(4/2011) άρθρο 4 ορίζονται τα εξής: "Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων της παρ. 6 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 4 και των παρ. 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5 του άρθρου 71 της Α.Δ. 7/2009, όπως ισχύει, επιβάλλεται στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, ποσοστιαίο πρόστιμο ανά κωδικό προϊόντος και ανά σημείο λιανικής πώλησης όπου διαπιστώνεται παράβαση ως εξής:
α) Για παράβαση των υποχρεώσεων της παραγράφου 6 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 4, ποσοστό 1% της αξίας πωλήσεων του εν λόγω προϊόντος στο συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης κατά την τελευταία κλεισμένη χρήση". Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

"ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5"
"Πρωθητικές ενέργειες"

"1. Στις διατάξεις του παρόντος ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ, υπάγονται τα συσκευασμένα προϊόντα (είδη μαζικής κατανάλωσης και ενδεικτικά είδη παντοπωλείου πλην νωπών οπωροκηπευτικών, εφημερίδων, περιοδικών και βιβλίων), συμπεριλαμβανομένων και αυτών που χαρακτηρίζονται ως συσκευασμένα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, που πωλούνται λιανικώς στον τελικό καταναλωτή. Ως προϊόν νοείται αυτό που εξαγορεύεται κάθε φορά με συγκεκριμένο Γραμμωτό Κώδικα (BARCODE).

2. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, ορίζεται ως "προωθητική ενέργεια" κάθε ενέργεια μάρκετινγκ, περιορισμένης χρονικής ισχύος, που επικοινωνείται στον τελικό καταναλωτή και με την οποία υποδηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι η αγορά του υπό προώθηση προϊόντος του αποφέρει οικονομικό όφελος. Θεωρούνται ενδεικτικά ως "προωθητικές ενέργειες" οι παρακάτω μορφές πώλησης:

α) Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι πωλείται φθηνότερα.

β) Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι πωλείται σε συσκευασία εμπεριέχουσα επιπλέον ποσότητα ως "ΔΩΡΟ" για τον καταναλωτή.

γ) Πώληση πολυσυσκευασίας, αποτελούμενης από περισσότερα του ενός πανομοιότυπα μεταξύ τους συσκευασμένα βασικά προϊόντα, για την οποία δηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι εμπεριέχει μία ή περισσότερες συσκευασίες "ΔΩΡΟ" ή ότι προσφέρεται σε χαμηλότερη τιμή.

δ) Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι πωλείται μαζί με άλλο ανάμοιο προϊόν ως "ΔΩΡΟ".

ε) Πώληση συνοδεία εκπτώτικων κουπονιών που διανέμονται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης.

στ) Υπαγωγή συγκεκριμένων προϊόντων που πωλούνται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης σε προγράμματα επιβράβευσης πιστότητας (loyalty card).

3. Το οικονομικό όφελος του καταναλωτή από την προωθητική ενέργεια πρέπει να είναι εμφανές, να προκύπτει άμεσα και επαγωγικά και να απεικονίζεται σε κάθε πινακίδα λιανικής πώλησης και σε κάθε άλλη μορφή εμπορικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης και της με οποιονδήποτε τρόπο διαφήμισης.

4. Επί της πινακίδας λιανικής πώλησης αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός από την τιμή πώλησης του προωθούμενου προϊόντος, και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης πριν και μετά την προωθητική ενέργεια. Οι ενδείξεις των παραπάνω τιμών πρέπει να αναγράφονται με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα, με έμφαση στην τιμή πώλησης του προϊόντος που θα τονίζεται με γραμματοσειρά έντονης γραφής (bold).

5. Εφόσον από την προωθητική ενέργεια προκύπτει έμμεσα ή άμεσα μείωση της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, η τιμή ανά μονάδα μέτρησης που προκύπτει από την προωθητική ενέργεια πρέπει να είναι μικρότερη της αρχικής.

6. Εφόσον προσφέρεται μαζί με το πωλούμενο προϊόν ως δώρο άλλο, ανάμοιο προϊόν, η αξία του τελευταίου δεν μπορεί να υπερβαίνει την αξία του πωλούμενου προϊόντος. Σε αυτή την περίπτωση η τιμή ανά μονάδα μέτρησης του πωλούμενου με δώρο προϊόντος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την τιμή ανά μονάδα μέτρησης του ίδιου προϊόντος που πωλείται χωρίς δώρο. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση προϊόντων που συμμετέχουν σε προγράμματα επιβράβευσης πιστότητας.

7. Απαγορεύεται ρητά η καταστροφή της προωθητικής συσκευασίας και η πώληση

του περιεχομένου αυτής ως μεμονωμένα προϊόντα.

8. Επιτρέπεται η διενέργεια προωθητικών ενεργειών εφόσον ούτε η τιμή χονδρικής ούτε η τιμή λιανικής του προϊόντος, στο συγκεκριμένο σημείο πώλησης, έχει αυξηθεί κατά την περίοδο των δύο (2) μηνών που προηγούνται της έναρξης της προωθητικής ενέργειας.

Εφόσον κατά την ανωτέρω περίοδο έχει πραγματοποιηθεί άλλη προωθητική ενέργεια ή, με άλλο τρόπο, πρόσκαιρη μείωση τιμής, η επακόλουθη αύξηση μέχρι το επίπεδο της τιμής που ίσχυε στην αρχή της περιόδου των δύο (2) μηνών, δεν εμποδίζει τη διενέργεια νέας προωθητικής ενέργειας.

9. Στα σημεία λιανικής πώλησης όπου διενεργούνται προωθητικές ενέργειες που προϋποθέτουν την αγορά τουλάχιστον δύο (2) συσκευασιών του ίδιου προϊόντος, θα πρέπει το προωθούμενο προϊόν να διατίθεται υποχρεωτικά και μεμονωμένα".

*** Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011)ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4/2011 άρθρο 3, μετά το Κεφάλαιο 4 του παραπάνω άρθρου 71 προστίθεται νέο μέσα σε "" Κεφάλαιο 5 ως άνω. Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011) ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ (4/2011) άρθρο 4 ορίζονται τα εξής:"Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων της παρ. 6 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 4 και των παρ. 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5 του άρθρου 71 της Α.Δ. 7/2009, όπως ισχύει, επιβάλλεται στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, ποσοστιαίο πρόστιμο ανά κωδικό προϊόντος και ανά σημείο λιανικής πώλησης όπου διαπιστώνεται παράβαση ως εξής:

...β) Για παράβαση των υποχρεώσεων της παραγράφου 4 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5, ποσοστό 2% της αξίας πωλήσεων του εν λόγω προϊόντος στο συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης κατά την τελευταία κλεισμένη χρήση.

γ) Για παράβαση των υποχρεώσεων των παραγράφων 5, 6 και 8 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5, ποσοστό 5% της αξίας πωλήσεων του εν λόγω προϊόντος στο συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης κατά την τελευταία κλεισμένη χρήση. Ειδικά στην περίπτωση που η παράβαση συνίσταται στην πώληση προϊόντος με ανόμοιο δώρο η αξία του οποίου υπερβαίνει την αξία του πωλούμενου προϊόντος, το παραπάνω πρόστιμο επιβάλλεται στον προμηθευτή του προϊόντος.

δ) Για παράβαση των υποχρεώσεων της παραγράφου 7 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5, ποσοστό 0,5% της αξίας πωλήσεων του εν λόγω προϊόντος στο συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης κατά την τελευταία κλεισμένη χρήση.

ε) Για παράβαση των υποχρεώσεων της παραγράφου 9 του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5, ποσοστό 5% της αξίας πωλήσεων του εν λόγω προϊόντος στο συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης κατά την τελευταία κλεισμένη χρήση.

Εφόσον ο συγκεκριμένος κωδικός προϊόντος δεν συμπεριλαμβάνονταν στην τελευταία κλεισμένη χρήση, για την εφαρμογή του παρόντος λαμβάνονται υπόψη οι πωλήσεις για το διάστημα διάθεσης του από το συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης.

Το κατά τα ανωτέρω επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από χίλια ευρώ (1.000 €) και μεγαλύτερο από τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) ανά κωδικό προϊόντος και ανά σημείο πώλησης". Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

["ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Σχετικά με τις τιμές λιανικής πώλησης συσκευασμένων προϊόντων που απεικονίζονται επί της συσκευασίας, μέσω του Γραμμωτού Κώδικα (BARCODE), συγκριτικά με τις αντίστοιχες τιμές λιανικής πώλησης των προϊόντων αυτών, που αναγράφονται στις αναρτημένες ή τοποθετημένες ή προσδεμένες πινακίδες.

1. Προκειμένου για προϊόντα, που εκτίθενται προς πώληση σε επώνυμες και κλειστές συσκευασίες από καταστήματα λιανικής πώλησης, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών φέρεται επικολλημένη ετικέτα με τον Γραμμωτό Κώδικα (BARCODE) και την τιμή λιανικής πώλησης, απαγορεύεται όπως η εν λόγω τιμή του προϊόντος διαφέρει από την αντίστοιχη τιμή λιανικής πώλησης, που αναγράφεται για το αυτό προϊόν στην αναρτημένη ή τοποθετημένη ή προσδεμένη πινακίδα που αναφέρεται παραπάνω.

2. Απαγορεύεται σε κάθε περίπτωση όπως επί της συσκευασίας των ως άνω προϊόντων, υφίστανται επικολλημένες ετικέτες με το Γραμμωτό Κώδικα (BARCODE) περισσότερες της μίας.

3. Στην περίπτωση που η επιχείρηση λιανικής πώλησης, για οποιονδήποτε λόγο προτίθεται να μεταβάλλει την τιμή λιανικής πώλησης κάθε παραπάνω συσκευασμένου προϊόντος, υποχρεούται όπως πριν την έκθεση αυτού προς πώληση έχει απεικονίσει ταυτόχρονα την μεταβαλλόμενη τιμή και επί της τοποθετημένης ή αναρτημένης ή προσδεμένης, κατά τα ως άνω, πινακίδας και επί της αντίστοιχης επικολλημένης στην συσκευασία ετικέτας του Γραμμωτού Κώδικα (BARCODE), έτσι ώστε να νομιμοποιηθεί η πώληση με την νέα τιμή.

Συντρέχουσας της ανωτέρω υποχρέωσης, προς διευκόλυνση της επιχείρησης, παρέχεται η δυνατότητα όπως η ετικέτα Γραμμωτού Κώδικα με την νέα τιμή επικολλάται επακριβώς πάνω στην προηγούμενη ετικέτα, σε τρόπο ώστε η

τελευταία να μην είναι ορατή παντελώς."]

***Το εντός " " Κεφαλ. 5 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της (ΑΔ 13/2009) ΥΑ Α2-4311/30.9-1.10.2009 (ΦΕΚ Β' 2141/1.10.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 2 της ίδιας αρχίζει να ισχύει από 12.10.2009 σε όλη την χώρα.

*** Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011)ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4/2011 άρθρο 3, τα μέσα σε []Κεφάλαια 5, 6 και 7 όπως προστέθηκαν με την Α.Δ. 13/09, ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ και μετά το Κεφάλαιο 4 του παραπάνω άρθρου 71 προστίθεται νέο μέσο σε "" Κεφάλαιο 5 ως άνω. Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

["ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Προκειμένου για συσκευασμένα απορρυπαντικά πάσης φύσεως, για τα οποία, επί της συσκευασίας τους αναγράφεται, πέραν των εξ άλλων διατάξεων επιβαλλομένων ενδείξεων και ο αριθμός των μεζουρων, εφόσον εκτίθενται προς πώληση για το καταναλωτικό κοινό, οι λιανοπωλητές αυτών υπόκεινται στην κατωτέρω υποχρέωση.

- Επί της πινακίδας, πού αναφέρεται στο ως άνω ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 του παρόντος, εκτός από την τιμή πώλησης ανά συσκευασία και την τιμή ανά μονάδα μέτρησης, αναγράφουν επί πλέον τον αριθμό των μεζουρων ανά μονάδα μέτρησης μάζας ή όγκου και την τιμή της κάθε μεζούρας.

Προς όρση κάθε παρερμηνείας και για την καλύτερα ενημέρωση των καταναλωτών, μέσω των κατωτέρω παραδειγμάτων, προσδιορίζεται η έννοια της μεζούρας:

Παραδείγματα

.....

-Εστω ότι το καθαρό περιεχόμενο της συσκευασίας είναι 3.105 γραμμάρια και ο αριθμός των μεζουρων είναι 27

Αυτό για τον καταναλωτή σημαίνει ότι η κάθε μεζούρα έχει μέγιστη χωρητικότητα 115 γραμμάρια (3105 διά 27)

-Εστω ότι το καθαρό περιεχόμενο της συσκευασίας είναι 4.725 ML και ο αριθμός των μεζουρων είναι 27,

Αυτό για τον καταναλωτή σημαίνει ότι η κάθε μεζούρα έχει μέγιστη χωρητικότητα 175 ML (4725 διά 27).":]

***Το εντός " " Κεφαλ. 6 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της (ΑΔ 13/2009) ΥΑ Α2-4311/30.9-1.10.2009 (ΦΕΚ Β' 2141/1.10.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 2 της ίδιας αρχίζει να ισχύει από 12.10.2009 σε όλη την χώρα.

*** Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011)ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4/2011 άρθρο 3, τα μέσα σε [] Κεφάλαια 5, 6 και 7 όπως προστέθηκαν με την Α.Δ. 13/09, ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ και μετά το Κεφάλαιο 4 του παραπάνω άρθρου 71 προστίθεται νέο μέσο σε "" Κεφάλαιο 5 ως άνω. Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

["ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Συσκευασμένα προϊόντα πού διατίθενται λιανικώς στον καταναλωτή, μέσω του συστήματος "ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ"

1. Στις διατάξεις του παρόντος ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ, υπάγονται τα επώνυμα και σε κλειστή συσκευασία προϊόντα (τρόφιμα, ποτά, βιομηχανικά είδη μη εδώδιμα) συμπεριλαμβανομένων και αυτών πού χαρακτηρίζονται ως συσκευασμένα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, πού πωλούνται λιανικώς στον τελικό καταναλωτή και για τα οποία το καθαρό περιεχόμενο της συσκευασίας τους εκφράζεται σε μονάδα μέτρησης μάζας (κιλό, γραμμάρια κ.λπ.) συμπεριλαμβανομένων των χαρτοπετεστών και του χαρτιού υγείας, σε μονάδα μέτρησης όγκου (λίτρο, χιλιοστόλιτρο κ.λπ.), σε μονάδα μέτρησης μέτρου, σε μονάδα μέτρησης τετραγωνικού μέτρου και σε μονάδα μέτρησης κυβικού μέτρου.

Ειδικά για συσκευασμένα βιομηχανικά μη εδώδιμα προϊόντα, για τα οποία, με βάση ειδικότερες διατάξεις, επί της συσκευασίας τους αναγράφονται οι διαστάσεις αυτού (μήκος σε μέτρα και πλάτος σε μέτρα), το καθαρό περιεχόμενο της συσκευασίας τους, για την ορθή εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, θεωρείται ως εκφραζόμενο σε μονάδα μέτρησης τετραγωνικού μέτρου (μήκος Χ πλάτος δια 2).

Επίσης στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου υπάγονται και τα βιομηχανικά μη

εδώδιμα συσκευασμένα προϊόντα, που κατά την συνήθη εμπορική πρακτική πωλούνται με το τεμάχιο ή σετ, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι επί της συσκευασίας αυτών δεν αναγράφεται η μονάδα μέτρησης περιεχομένου συσκευασίας.

Τέλος στις διατάξεις του παρόντος ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ, υπάγονται και τα συσκευασμένα απορρυπαντικά πάσης φύσεως, για τα οποία, πέρα του ότι το καθαρό περιεχόμενο της συσκευασίας τους εκφράζεται σε μονάδα μέτρησης μάζας (κιλό, γραμμάρια κ.λπ.) ή σε μονάδα μέτρησης όγκου (λίτρο, χιλιοστόλιτρο κλπ.), στην συσκευασία αυτών αναγράφεται και ο αριθμός των μεζουρών ανά μονάδα μάζας (π.χ. γραμμάρια) ή ανά μονάδα όγκου (π.χ. ml), κατά περίπτωση.

2. Ως προϊόν Α` ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ θεωρείται κάθε μεμονωμένο προϊόν σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία, για το οποίο δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι πωλείται π.χ. φθηνότερα κατά 0,15 € ή με έκπτωση 0,15 €. Το προϊόν αυτό θα είναι πανομοιότυπο με το αντίστοιχο προϊόν, που πωλείται χωρίς προωθητική ενέργεια.

3. Ως προϊόν Β` ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ θεωρείται κάθε μεμονωμένο προϊόν σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία, για το οποίο δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι πωλείται σε συσκευασία εμπεριέχουσα επιπλέον ποσότητα ως ΔΩΡΟ για τον καταναλωτή.

Το προϊόν αυτό θα είναι πανομοιότυπο με το αντίστοιχο προϊόν που πωλείται χωρίς προωθητική ενέργεια.

4. Ως προϊόν Γ ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ θεωρείται κάθε πολυσυσκευασία, εμπεριέχουσα περισσότερα του ενός πανομοιότυπα μεταξύ τους συσκευασμένα προϊόντα, για την οποία δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι αυτή πωλείται ως εμπεριέχουσα μία ή περισσότερες συσκευασίες ΔΩΡΟ. Τα προϊόντα της πολυσυσκευασίας θα είναι πανομοιότυπα με το αντίστοιχο προϊόν που πωλείται χωρίς προωθητική ενέργεια.

5. Ως προϊόν Δ` ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ θεωρείται κάθε πολυσυσκευασία, εμπεριέχουσα περισσότερα του ενός πανομοιότυπα μεταξύ τους προϊόντα, για την οποία δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι αυτή χαρακτηρίζεται "Ως οικονομική συσκευασία". Τα προϊόντα της πολυσυσκευασίας θα είναι πανομοιότυπα με το αντίστοιχο προϊόν που πωλείται χωρίς προωθητική ενέργεια.

6. Ως προϊόν Ε` ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ θεωρείται κάθε μεμονωμένο προϊόν σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία, για το οποίο δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι πωλείται, συνοδευόμενο με κάποιο άλλο προϊόν ως ΔΩΡΟ, ανόμοιο προς το βασικό προϊόν, που θα πληρώσει ο καταναλωτής.

7. Ως προϊόν ΣΤ` ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (προκειμένου για απορρυπαντικά πάσης φύσεως μόνο) θεωρείται κάθε μεμονωμένο προϊόν σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία, για το οποίο δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι προσφέρεται στον καταναλωτή αριθμός μεζουρών ως ΔΩΡΟ.

Το προϊόν αυτό θα είναι πανομοιότυπο με το αντίστοιχο προϊόν που πωλείται χωρίς προωθητική ενέργεια.

8. Για τις ανωτέρω ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ Γ.-Δ.-Ε, ΣΤ απαγορεύεται η καταστροφή της συσκευασίας και η πώληση του περιεχομένου αυτών ως μεμονωμένα προϊόντα.

Ειδικά για την ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ Ε, το περιεχόμενο σε αυτήν ΔΩΡΟ θα είναι σε κάθε περίπτωση ενσωματωμένο, ως προς την συσκευασία, μαζί με το κύριο προϊόν συναλλαγής.

9. Προκειμένου για επιχειρήσεις λιανικής πώλησης, που διαθέτουν προς πώληση προϊόντα των παραπάνω προωθητικών ενεργειών, υπόκεινται στην κατωτέρω υποχρέωση:

- Πάνω ακριβώς από την πινακίδα, που αναγράφει, κατά τα ως άνω την τιμή πώλησης κάθε συσκευασίας προωθητικής ενέργειας μαζί με την τιμή ανά μονάδα μέτρησης κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στην δεύτερη (προωθητικές ενέργειες Α, Β, Γ, Δ και Ε) ή πάνω από την πινακίδα που αναγράφει, κατά τα ως άνω τον αριθμό των μεζούρων, την τιμή κάθε μεζούρας την τιμή πώλησης κάθε συσκευασίας προωθητικής ενέργειας, μαζί με την τιμή ανά μονάδας μέτρησης, κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στην δεύτερη (προωθητική ενέργεια ΣΤ), τοποθετείται ιδιαίτερη πινακίδα, στην οποία αναγράφεται η παρακάτω ένδειξη, που αναφέρεται στο μεμονωμένο προϊόν συσκευασίας, που πωλείται χωρίς προωθητική ενέργεια:

"1 τεμάχιο -Τιμή συσκευασίας...-Τιμή ανά μονάδα μέτρησης" ή "1 τεμάχιο-Αριθμός μεζούρων-Τιμή μεζούρας-Τιμή συσκευασίας-Τιμή ανά μονάδα μέτρησης...", κατά περίπτωση.

Η πρόσθετη αυτή πινακίδα, δίνει την δυνατότητα στον καταναλωτή, για την καλύτερη ενημέρωση του να επιλέξει αν είναι προς το συμφέρον του να

προμηθευθεί το προϊόν της προωθητικής ενέργειας.

Η πρόσθετη αυτή πινακίδα είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν η επιχείρηση διαθέτει προς πώληση ή όχι συσκευασμένα μεμονωμένα προϊόντα χωρίς προωθητική ενέργεια.

Τα ανωτέρω στοιχεία δύνανται να αναγράφονται και σε ενιαία πινακίδα, με διακριτά μέρη, όπου στο πρώτο αναφέρονται τα στοιχεία χωρίς την προωθητική ενέργεια και στο δεύτερο τα στοιχεία της προωθητικής ενέργειας.

10. Προς άρση κάθε παρερμηνείας επί των ανωτέρω διατάξεων, παραθέτουμε σχετικά παραδείγματα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

.....

Έστω φασόλια συσκευασία 250 γραμμαρίων ανά συσκευασία
Εφαρμογή Α` Προωθητικής Ενέργειας
με έκπτωση 0,15 €

.....

Πρόσθετη πινακίδα άνευ προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
1	250 γραμμ.	0,30€	1,20€/κιλο

Πινακίδα προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
1	250 γραμμ.	0,15€	0,60€/κιλό

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

.....

Έστω εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία 0,500 λίτρα ανά συσκευασία
Εφαρμογή Β` προωθητικής ενέργειας με επιπλέον δώρο στο περιεχόμενο της
συσκευασίας 0,100 λίτρα

.....

Πρόσθετη πινακίδα άνευ προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
1	0,500 λίτρα	0,50€	1€/λίτρο

Πινακίδα προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
1	0,600 λίτρα	0,50	0,83 €/λίτρο

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

.....

Έστω ρολό αλουμινόχαρτου σε συσκευασία 4 τετραγωνικών μέτρων
Εφαρμογή Γ` προωθητικής ενέργειας με επιπλέον
1 συσκευασία δώρο 4 τετραγωνικών μέτρων

.....

Πρόσθετη πινακίδα άνευ προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Τετραγ. μέτρα	Τιμή συσκευασίας	Τιμή
αναγωγής			
1	4 τ.μ.	2€	0,50 €/τ.μ.

Πινακίδα προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Τετραγ. μέτρα	Τιμή συσκευασίας	Τιμή
αναγωγής			
2	8 τ.μ.	2€	0,25 €/τ.μ.
μ.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Έστω ρύζι σε συσκευασία 250 γραμμαρίων ανά συσκευασία
Εφαρμογή Δ` Προωθητικής ενέργειας σε
οικονομική πολυσυσκευασία, εμπεριέχουσα
3 τεμάχια συνολικού βάρους 750 γραμμαρίων

Πρόσθετη πινακίδα άνευ προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
1	250γραμμ.	0,80 €	3,20€/κιλό

Πινακίδα προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
3	750γραμμ.	2,15 €	2,87/κιλό

Για την πλήρη κατανόηση του πίνακα αυτού, εύκολα εξάγεται το συμπέρασμα ότι αν ο καταναλωτής αγοράζει 3 τεμάχια άνευ προωθητικής ενέργειας θα πλήρωνε συνολικά (3 Χ0,80) 2,40 € με τιμή αναγωγής στο κιλό 3,20 € , ενώ αγοράζοντας την οικονομική συσκευασία θα πληρώσει 2,15 € συνολικά με τιμή αναγωγής στο κιλό 2,87 €.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Έστω απορρυπαντικό σε σκόνη σε συσκευασία 250 γραμμαρίων, ως κύριο προϊόν συναλλαγής

Εφαρμογή Ε` Προωθητικής ενέργειας όπου μαζί με το κύριο αυτό προϊόν προσφέρεται συσκευασμένος καφές ως δώρο

Πρόσθετη πινακίδα άνευ προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας	Τιμή αναγωγής
1	250γραμμ.	1,05 €	4,20€/κιλό

Τεμάχιο	Πινακίδα προωθητικής ενέργειας Βάρος συσκευασίας	Τιμή συσκευασίας με το δώρο. χωρίς το δώρο	Τιμή αναγωγής
1	250γραμμ.	1,05 €	4,20 €/κιλό

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Έστω απορρυπαντικό σε συσκευασία 3,105 κιλών ανά συσκευασία και με ανάγραφο μενο αριθμό μεζούρων 27 και τιμή μεζούρας 0,05 €

Εφαρμογή ΣΤ προωθητικής ενέργειας με επιπλέον δώρο 5 μεζούρων, πέραν των 27, που αναγράφονται στην συσκευασία, που σημαίνει ότι, λόγω του δώρου αυτού χορηγείται ως δώρο και επιπλέον ποσότητα 575 γραμμάρια

Τεμάχιο	Βάρος συσκευασίας	Μεζούρες	Τιμή /μεζούρα	Τιμή συσκευασίας	Τιμή ανάγω
1	3,105 κιλά	27	0,05 €	7€	2,25/κιλό

Πινακίδα προωθητικής ενέργειας

Τεμάχιο- σίας με δώρο	Βάρος συσκευασίας με δώρο	Μεζούρες μαζί με δώρο	Τιμή/μεζούρα- σίας με δώρο	Τιμή συσκευασίας με δώρο	Τιμή αναγωγής
1	3,680 κιλά	32	0,05 €	7€	1,90/κιλό

11. Ο τρόπος μεθοδολογίας, που διαλαμβάνεται κατά περίπτωση στους ΠΙΝΑΚΕΣ 1, 2, 3, 4, 5 και 6 της ως άνω παραγράφου 10, είναι υποχρεωτικά εφαρμόσιμος για τους λιανοπωλητές, άσχετα αν οι πίνακες αυτοί παρατίθενται χάριν παραδείγματος.

12. Άλλες μεθοδολογίες προωθητικών ενεργειών πέραν των ανωτέρω Α, Β, Γ, Δ, Ε και ΣΤ τέτοιων απαγορεύεται.

13. Εφόσον τα καταστήματα λιανικής πώλησης, που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 15 του ν.802/1978, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει πραγματοποιούν "ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ" στις τιμές ενός ή περισσότερων προϊόντων, υποχρεούνται όπως, διατηρώντας τις αναρτημένες ή τοποθετημένες ή προσδεμένες πινακίδες με τις ενδείξεις του παρόντος άρθρου, τοποθετούν, επιπλέον, πάνω ακριβώς από το είδος ειδικότερη πινακίδα με την ένδειξη "ΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ €". Απαγορεύεται σε κάθε περίπτωση όπως η τιμή πώλησης με προσφορά να είναι ίση ή μεγαλύτερη από την τιμή πώλησης του προϊόντος χωρίς προσφορά.

14. Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 13, υπάγονται και τα προϊόντα, που διατίθενται στην κατανάλωση, μέσω του συστήματος "ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ", που περιγράφεται στις παραγράφους 2, 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ"]

***Το εντός " " Κεφαλ. 7 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της (ΑΔ 13/2009) ΥΑ Α2-4311/30.9-1.10.2009 (ΦΕΚ Β' 2141/1.10.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 2 της ίδιας αρχίζει να ισχύει από 12.10.2009 σε όλη την χώρα.

*** Με την ΥΑ υπ' αριθμ. Α2-1484 (ΦΕΚ Β' 2076/19.09.2011) ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4/2011 άρθρο 3, τα μέσα σε [] Κεφάλαια 5, 6 και 7 όπως προστέθηκαν με την Α.Δ. 13/09, ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ και μετά το Κεφάλαιο 4 του παραπάνω άρθρου 71 προστίθεται νέο μέσα σε "" Κεφάλαιο 5 ως άνω. Η έναρξη ισχύος της ΥΑ ξεκινά ένα μήνα μετά από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 72

Άρθρο 72

Αναγραφή των υλικών κατασκευής σε έπιπλα, κουφώματα κλπ.

Στην προβλεπόμενη από το άρθρο 71 ανωτέρω προς ανάρτηση πινακίδα και όσον αφορά την απαίτηση αναγραφής ποιότητας, οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης επίπλων, κουφωμάτων κλπ. θα πρέπει να αναγράφουν το είδος ή τα είδη του ξύλου (δρυς, καρυδιά, οξιά κλπ.) ή άλλων, εκτός από ξύλο υλικών, από τα οποία είναι κατασκευασμένα.

Ειδικά για τα ταπετσαρισμένα έπιπλα (καθίσματα, σαλόνια) πρέπει να αναγράφονται το είδος ή τα είδη ξυλείας που χρησιμοποιήθηκαν για το σκελετό καθώς επίσης και το υλικό κατασκευής των υπολοίπων μερών.

Άρθρο 73

Άρθρο 73

Τήρηση πινακίδων κατά την περίοδο των εκπτώσεων και προσφορών

1. Για την περίοδο που επιτρέπονται οι πωλήσεις ειδών με έκπτωση, πρέπει να υπάρχει πινακίδα σε ορατά από τον πελάτη σημεία του καταστήματος και των βιτρινών του, που θα αναγράφει το ύψος επί τοις εκατό "%" των εκπτώσεων που παρέχονται στις τιμές πώλησης κάθε είδους ή ομάδας ειδών ή όλων των ειδών του καταστήματος.

2. Αντί της παραπάνω πινακίδας, επιτρέπεται να είναι αναρτημένη σε κάθε είδος, πινακίδα, που να αναγράφει την τιμή πώλησης του πριν την έκπτωση διαγραμμένη και την τιμή μετά από αυτή.

6. Για την περίοδο που επιτρέπονται "οι προσφορές", πρέπει να υπάρχει τοποθετημένη πινακίδα σε ορατά από τον πελάτη σημεία του καταστήματος και των βιτρινών του, που θα αναγράφει για κάθε είδος δύο τιμές πώλησης, δηλαδή την τιμή πριν την προσφορά που θα έχει διαγραφεί και την τιμή προσφοράς.

7. Εκτός από την περίοδο των εκπτώσεων και προσφορών, στις πινακίδες πώλησης των ειδών απαγορεύεται να αναγράφονται τιμές περισσότερες από μία, με οποιαδήποτε μορφή ακόμα και με την αναγραφή της τιμής που έχει διαγραφεί.

8. Στις πωλήσεις ειδών με έκπτωση, λόγω διάλυσης του καταστήματος ή ορισμένου τμήματος τούτου, αυτός που προβαίνει στη διάλυση είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει ταυτόχρονα και στην Αστυνομική Αγορανομική Υπηρεσία της έδρας του, αντίγραφο της σχετικής δήλωσης που υποβάλλει στον αρμόδιο Πρόεδρο Πρωτοδικών.

Άρθρο 74

Άρθρο 74

Υποχρεωτικός ο υπολογισμός του Φ.Π.Α. στις τιμές που αναγράφονται στις πινακίδες

1. Οι λιανικές τιμές όλων των ειδών (ελεγχόμενων ή μη) που αναγράφονται στις πινακίδες, τιμοκαταλόγους, ετικέτες, συσκευασίες κλπ. υποχρεωτικά περιέχουν και την αξία του Φ.Π.Α.
2. Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και για τις παρεχόμενες υπηρεσίες κάθε μορφής προς τους καταναλωτές.

Άρθρο 75

Άρθρο 75

Τήρηση πινακίδων και διαφήμιση κατά την λιανική πώληση των αυτοκινήτων

1. Όλοι όσοι προσφέρουν για πώληση στον τελικό αγοραστή (καταναλωτή) επιβατικά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα μικτής χρήσης (VAN) και φορτηγά με επιτρεπόμενο μικτό φορτίο μικρότερο των 4 τόνων, είτε αυτά εισάγονται, είτε παράγονται ή συναρμολογούνται στην χώρα μας έχουν υποχρέωση.

α) Να αναγράφουν σε όλα τα παραστατικά (δελτία παραγγελίας, αποδείξεις είσπραξης προκαταβολής, δελτία αποστολής, τιμολόγια πώλησης κλπ.), που εκδίδονται μετά τη διαπραγμάτευση και κατά την πώληση των παραπάνω αυτοκινήτων, εκτός από τα άλλα προβλεπόμενα στοιχεία και το συγκεκριμένο αριθμό[πλαισίου τους, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι τα αυτοκίνητα και φορτηγά αυτά έχουν εισαχθεί και είναι έτοιμα προς πώληση.

Σε περίπτωση προπώλησης αυτοκινήτου, που δεν έχει παραγγελθεί από τις επιχειρήσεις εισαγωγής και εμπορίας αυτοκινήτων στα εργοστάσια κατασκευής ή παραγγελίας αυτοκινήτου, που δεν έχει ακόμα παραχθεί από τα εργοστάσια αυτά, οπότε εξ αντικειμένου υπάρχει αδυναμία αναγραφής του ανωτέρω αριθμού πλαισίου, τότε οι επιχειρήσεις αυτές αναλαμβάνουν την υποχρέωση γνωστοποίησης εγγράφως προς τους πελάτες τους του αριθμού πλαισίου, μόλις ο αριθμός αυτός κοινοποιηθεί στις επιχειρήσεις από τον προμηθευτή οικο, με οποιονδήποτε τρόπο (επιστολή, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

β) Στους χώρους (υπαίθριους και στεγασμένους), όπου εκτίθενται τα ανωτέρω αυτοκίνητα προς πώληση, να προσαρμόζουν σταθερά στο εμπρόσθιο ανεμοθώρακα (παρμπρίζ) ή σε πλαϊνό παράθυρο ή σε παρακείμενο αναλόγιο κάθε αυτοκινήτου, που εκτίθεται προς πώληση, πινακίδα με διαστάσεις τουλάχιστον 20 X 15 εκατοστά, πάνω στην οποία θα πρέπει να αναγράφονται με κεφαλαία στοιχεία ύψους τουλάχιστον ενός (1) εκατοστού οι παρακάτω ενδείξεις.

A. ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

1. Εργοστάσιο και χώρα κατασκευής
2. Τύπος αυτοκινήτου και κυλινδρισμός
3. Τιμή πώλησης χωρίς έξοδα ταξινόμησης και τέλη κυκλοφορίας για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας.

B. ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

1. Εργοστάσιο και χώρα κατασκευής
2. Τύπος αυτοκινήτου και κυλινδρισμός
3. Τελική τιμή πώλησης
4. Χρόνος κατασκευής του αυτοκινήτου
5. Χρόνος πρώτης κυκλοφορίας στην Ελλάδα.

Εφόσον εντός της αίθουσας συναλλαγών δεν εκτίθενται προς πώληση αυτοκίνητα, οι ανωτέρω ενδείξεις θα αναγράφονται σε τιμοκατάλογο αναρτημένο σε ορατό από τον πελάτη σημείο της αίθουσας.

2. Οι επιχειρήσεις της ως άνω παραγράφου 1, όταν κάνουν διαφήμιση των αυτοκινήτων που πωλούν, εφόσον σε αυτήν κάνουν αναφορά στις τιμές τους, έχουν υποχρέωση να αναφέρουν την τιμή, στην οποία προσφέρεται στον τελικό αγοραστή, με ειδική αναφορά εάν στις τιμές αυτές περιέχονται τα έξοδα ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας.

Άρθρο 76**Άρθρο 76**

Τοποθέτηση πινακίδων σε είδη λαϊκής τέχνης

Οι πωλητές ειδών λαϊκής τέχνης υποχρεούνται να επικολλούν ή προσδένουν σε κάθε αντικείμενο πινακίδα που να αναγράφει την ένδειξη "ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟ" ή "ΓΑΛΒΑΝΟΠΛΑΣΤΙΚΗ" ανάλογα με τον τρόπο κατασκευής τους.

Άρθρο 77**Άρθρο 77**

Ενδείξεις πινακίδων σε πωλούμενα είδη "επί πιστώσει"

Όλοι όσοι προσφέρουν για πώληση προς τον τελικό αγοραστή - καταναλωτή είδη "επί πιστώσει" (δόσεις) θα πρέπει σε υποχρεωτικά τηρούμενη πινακίδα να αναγράφουν.

1. Την αξία του είδους για πώληση "τοις μετρητοίς".
2. Την αξία του είδους για πώληση "επί πιστώσει" (δόσεις) και το επιτόκιο που έχει υπολογισθεί για την διαμόρφωση της.
3. Το ποσό της τυχόν προκαταβολής που καλείται να καταβάλλει ο αγοραστής.
4. Τον αριθμό των δόσεων και το ποσό κάθε δόσης.

Σε κάθε διαφήμιση πώληση προϊόντων "επί πιστώσει" θα πρέπει να αναγράφονται υποχρεωτικά οι ενδείξεις 1-4 της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 78**Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία****78****1****Άρθρο 78**

Τήρηση πινακίδων από επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών κλπ. ρυθμίσεις

1. Οι επιχειρήσεις που εκμισθώνουν και γενικά παρέχουν κάθε μορφής υπηρεσίες προς τους πελάτες τους, όπως καθαριστήρια, σιδερωτήρια, κουρεία, κομμωτήρια, συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων και λοιπών τροχοφόρων, φωτοτυποδακτυλογραφικές εργασίες, συντήρηση και επισκευή καυστήρων και λεβητών κεντρικής θέρμανσης, ανελκυστήρων, ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών γενικά, υδραυλικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων κλπ., να αναρτούν σταθερά τιμοκατάλογο, σε ορατό από τον πελάτη σημείο του καταστήματος ή γραφείου τους, στον οποίο θα αναγράφονται οι τιμές των υπηρεσιών που παρέχουν.

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις υποχρεούνται όπως αναγράφουν στα τιμολόγια ή αποδείξεις (πλην αποδείξεων ταμειακών μηχανών), που εκδίδουν στους πελάτες τους, ξεχωριστά και λεπτομερώς κάθε μία παρεχόμενη υπηρεσία με την αντίστοιχη αμοιβή που εισπράττουν.

2. Τα ιδιωτικά σχολεία γενικής και τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα κάθε είδους φροντιστήρια και οι ιδιωτικοί παιδικόι σταθμοί, τα ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης και εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, είναι

υποχρεωμένα να έχουν συνταγμένους τιμοκαταλόγους, που θα διατηρούν στο κατάστημα τους, τους οποίους θα θέτουν στην διάθεση των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών και σπουδαστών, εφόσον οι τελευταίοι το ζητήσουν.

Στους τιμοκαταλόγους αυτούς θα αναγράφονται οι τιμές των πάσης φύσεως παρεχομένων υπηρεσιών (δίδακτρα, μεταφορικά, προαιρετικές υπηρεσίες κλπ.) που ισχύουν για την τρέχουσα σχολική χρονιά.

3. Ειδικά οι επιχειρήσεις, που εκμεταλλεύονται στεγασμένους και ακάλυπτους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, απαγορεύεται να αρνηθούν την υποδοχή αυτοκινήτων για στάθμευση, εφόσον κατά την στιγμή της άφιξης του οχήματος υπάρχει κενός χώρος.

4. Οι επιχειρήσεις της ως άνω παραγράφου 3, υποχρεούνται να έχουν αναρτημένη πινακίδα, τουλάχιστον διαστάσεων 1, 00 X 0, 50 μ. ή τιμοκατάλογο, σε ορατό για τον πελάτη σημείο, όπου με μεγάλα και καθαρά γράμματα και αριθμούς θα αναγράφονται τα δικαιώματα που εισπράττονται για την στάθμευση αυτοκινήτων, δικύκλων και λοιπών τροχοφόρων (π.χ. τιμές στάθμευσης ανά μία ή περισσότερες ώρες, τιμές στάθμευσης ανά 24ωρο, ανά βδομάδα, ανά μήνα κλπ.).

Άρθρο 79

Άρθρο 79

Υποχρεωτικός και προαιρετικός εξοπλισμός αυτοκινήτων

1. Καινούρια επιβατικά αυτοκίνητα

α) Τα καινούρια επιβατικά αυτοκίνητα, που προσφέρονται για πώληση, θα έχουν υποχρεωτικά όλα τα όργανα, εξαρτήματα και εργαλεία, που αφορούν το αντίστοιχο μοντέλο και στον τυποποιημένο βαθμό εξοπλισμού (π.χ. BASE, L, XL, S κλπ.) και τα οποία αναφέρονται στα σχετικά PROSPECTUS και τιμολόγια κάθε είδους, που εκδίδουν τα εργοστάσια κατασκευής τους και έχουν τοποθετηθεί σε αυτά από κατασκευαστές τους.

β) Ο προαιρετικός εξοπλισμός κάθε μοντέλου (OPTIONS), που τοποθετείται από τον κατασκευαστή, όπως π.χ. αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, υποβοηθούμενο σύστημα διεύθυνσης, χρωματισμός ειδικού τύπου, δερμάτινα καθίσματα, ηλεκτρικές κλειδαριές, παράθυρα, οροφές κλπ., περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στις τιμές εργοστασίου για τα εγχώρια παραγόμενα ή συναρμολογούμενα ή στις τιμές CIF για τα εισαγόμενα μέχρι 1650 κυβικά.

γ) Ο προαιρετικός έκτακτος εξοπλισμός, που προσφέρεται σε μορφή "KIT", καθώς και τα EXTRAS (έκτακτος εξοπλισμός), που προσφέρονται για συγκεκριμένα μοντέλα και τοποθετούνται στο αυτοκίνητο εκ των υστέρων στην Ελλάδα, κατόπιν ειδικής παραγγελίας του αγοραστή, δεν προστίθενται αποθήκης για τα παραγόμενα ή στην τιμή CIF για τα εισαγόμενα μέχρι 1650 κυβικά αλλά χρεώνονται ως εξαρτήματα - ανταλλακτικά αυτοκινήτου.

2. Αυτοκίνητα μικτής χρήσης (VAN) και βενζινοκίνητα φορτηγά με επιτρεπόμενο μικτό φορτίο μικρότερο των 4 τόνων.

Τα παραπάνω καινούρια αυτοκίνητα, που προσφέρονται για πώληση, θα έχουν όλα τα όργανα και εξαρτήματα, τα οποία τοποθετήθηκαν σε αυτά από τα εργοστάσια κατασκευής τους και αναφέρονται στα PROSPECTUS που τα συνοδεύουν καθώς επίσης και τις ζώνες ασφαλείας που προβλέπονται από τον Κ.Ο.Κ.

Άρθρο 80

Άρθρο 80

Επάρκεια ανταλλακτικών - εξαρτημάτων και ενδείξεις στα παραστατικά πώλησης τους

1. Οι εισαγωγείς συγκεκριμένης μάρκας καινούριων ανταλλακτικών - εξαρτημάτων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων, των ανταλλακτικών - εξαρτημάτων γεωργικών μηχανημάτων, αλυσοπρίονων, οδοποιητικών, χωματουργικών, δομικών και λοιπών μηχανημάτων, γενικά και οι εξομοιούμενοι με αυτούς εισαγωγείς ανταλλακτικών - εξαρτημάτων με εξουσιοδότηση του οίκου κατασκευής, για ορισμένες μάρκες των ειδών αυτών, οφείλουν να διαθέτουν όλα τα ανταλλακτικά - εξαρτήματα των παραπάνω ειδών, που κυκλοφορούν την τελευταία δεκαετία, σε πρώτη ζήτηση και σε ποσότητα που προσδιορίζεται από τις κλίμακες του κατασκευαστή.

2. Οι διακινητές των ειδών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, υποχρεούνται να αναγράφουν στα παραστατικά πώλησης (τιμολόγια, δελτία αποστολής, δελτία λιανικής πώλησης) την ονομασία ή περιγραφή του είδους, την ονομασία του προμηθευτή ξένου οίκου ή εγχώριου κατασκευαστή καθώς και τον κωδικό αριθμό των ανταλλακτικών - εξαρτημάτων που πωλούν.

Σε περίπτωση που δεν μπορεί να προσδιορισθεί ο κωδικός αριθμός, αναγράφονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά των σχετικών ειδών.

Για λιανικές πωλήσεις ανταλλακτικών - εξαρτημάτων τιμολογιακής αξίας μέχρι 14,67 €, συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α., η παραπάνω υποχρέωση είναι δυναμική.

3. Στις περιπτώσεις που από 1.5.1990, με την υποχρεωτική εφαρμογή της έκδοσης αποδείξεων λιανικής πώλησης από ηλεκτρονικές ταμιακές μηχανές, είναι τεχνικά αδύνατη η αναγραφή των ανωτέρω ενδείξεων, οι διακινητές των καινούριων ανταλλακτικών - εξαρτημάτων κλπ., παράλληλα με την έκδοση της ταμιακής απόδειξης, υποχρεούνται να εκδίδουν από αριθμημένο μπλοκ με τυπωμένο τον τίτλο της επιχείρησης, διπλότυπες αποδείξεις, στις οποίες να αναγράφονται όλες οι προβλεπόμενες ενδείξεις καθώς και ο αύξων αριθμός της "Νόμιμης Απόδειξης" της Ηλεκτρονικής Ταμιακής Μηχανής.

Από το αριθμημένο μπλοκ, το πρωτότυπο θα παραδίδεται ταυτόχρονα με την ταμιακή απόδειξη στον αγοραστή, το δε στέλεχος θα φυλάσσεται στην επιχείρηση, σύμφωνα με τις διατάξεις "περί χρόνου διαφύλαξης στοιχείων" του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

Άρθρο 81

Άρθρο 81

Ενδείξεις στα τιμολόγια κατασκευαστών ειδών λαϊκής τέχνης

Οι κατασκευαστές αργυρών ειδών λαϊκής τέχνης, υποχρεούνται στα τιμολόγια που εκδίδουν για τα είδη αυτά, που προορίζονται για μεταπώληση, να αναγράφουν αν πρόκειται για αντικείμενα χειροποίητα ή που παράχθηκαν με μήτρα κατασκευασμένη δια γαλβανοπλαστικής.

Άρθρο 82

Υποχρεώσεις κατόχων αδειας πρατηρίων υγρών καυσίμων

(Τήρηση πινακίδων, γνωστοποίηση λιανικών τιμών)

1. Τήρηση πινακίδων

α) Οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων υποχρεούνται να αναγράφουν τη τιμή λιανικής πώλησης κάθε είδους υγρού καυσίμου, κατά μονάδα μέτρησης (ανά λίτρο), τόσο στην αντλία όσο και στην αναρτημένη πινακίδα.

Τα είδη των υγρών καυσίμων που αναφέρονται στην προαναφερόμενη πινακίδα μπορούν να αναγράφονται, κατά επιλογή του πρατηριούχου, στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα.

Ο πρατηριούχος επιλέγει ελεύθερα σε ποια γλώσσα, μόνο ελληνική ή μόνο αγγλική, θα αναγράφει τα είδη των υγρών καυσίμων στην πινακίδα.

Η απεικόνιση των ειδών των υγρών καυσίμων στην πινακίδα, ακολουθεί υποχρεωτικά την παρακάτω σειρά, απαγορευμένης της διαφοροποίησης της για οποιονδήποτε λόγο.

1. ΑΜΟΛΥΒΔΗ 95 ή Unleaded 95
2. ΝΕΑ ΣΟΥΠΕΡ ή Super LRP
3. ε.ΑΜΟΛΥΒΔΗ 100 ή S.Unleaded 100
4. Πετρέλαιο κίνησης ή Diesel

Εφόσον τα πρατήρια διαθέτουν πετρέλαιο θέρμανσης μέσω αντλίας εντός του πρατηρίου, θα πρέπει να αναγράφουν την τιμή πώλησης του και στην αναρτημένη πινακίδα, ανεξάρτητα από την αναγραφή της τιμής επί της αντλίας.

Η τιμή αυτή αφορά τιμή πώλησης του πετρελαίου θέρμανσης, αποκλειστικά και μόνο από το πρατήριο.

Οποιαδήποτε πρόσθετη χαρακτηριστική ονομασία που αναφέρεται στα παραπάνω είδη των υγρών καυσίμων θα αναγράφεται μετά την υποχρεωτική σειρά, με μικρότερους χαρακτήρες.

Πρατήρια που δεν διαθέτουν όλα τα παραπάνω είδη καυσίμων θα αναγράφουν υποχρεωτικά στην αναρτημένη πινακίδα, μόνο τα είδη που διαθέτουν με την παραπάνω σειρά, χωρίς τη μεσολάβηση κενών.

β) Σε περίπτωση που κάποιο είδος υγρού καυσίμου διατίθεται σε διαφορετική τιμή λιανικής πώλησης για συγκεκριμένη κατηγορία επαγγελματιών, θα πρέπει να διατίθεται από ανεξάρτητη προς τούτο αντλία και η αντίστοιχη τιμή λιανικής πώλησης αναγράφεται πέραν της αντλίας και στην αναρτημένη πινακίδα, αναφέροντας παράλληλα και την επαγγελματική κατηγορία προς την οποία απευθύνεται."

***Η εντός " " παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 5/2010, ΥΑ Α3:1813/18.6.2010 (ΦΕΚ Β' 975/30.6.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής, ισχύει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σε όλη την χώρα.

"2) Η πινακίδα με τις τιμές λιανικής πώλησης των υγρών καυσίμων, πρέπει να είναι άμεσα ορατή από τους διερχόμενους οδηγούς τοποθετημένη σε περιοπτη θέση του πρατηρίου, να εφάπτεται του Εταιρικού σήματος του κατόχου άδειας εμπορίας ή του ειδικού σήματος με την ένδειξη "Α. Π." (ακριβώς κάτω ή παράπλευρα) και να είναι φωτιζόμενη κατά τις νυκτερινές ώρες.

Τα αναγραφόμενα επί αυτής ψηφία των τιμών λιανικής πώλησης πρέπει να έχουν ύψος τουλάχιστον 15 εκατοστά του μέτρου."

***Η εντός " " παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 5/2010, ΥΑ Α3:1813/18.6.2010 (ΦΕΚ Β' 975/30.6.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής, ισχύει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σε όλη την χώρα.

3. α) Η αναγραφή των τιμών λιανικής πώλησης των ειδών υγρών καυσίμων έχει την μορφή δεκαδικού αριθμού με ακέραιο μέρος και τρία (3) δεκαδικά ψηφία μετά την υποδιαστολή (π.χ. 0,795 ή 1,032), αποκλειόμενης της αναγραφής μόνο σε λεπτά (π.χ. 79,5 λεπτά ή 97,8 λεπτά)

β) Απαγορεύεται η ύπαρξη άλλης/ων πινακίδας/ων στην/ις οποία/ες θα αναγράφονται για οποιονδήποτε λόγο διαφορετικές τιμές λιανικής πώλησης των ειδών υγρών καυσίμων. Οποιαδήποτε πρόσκαιρη ή διαρκής ενέργεια με σκοπό την προώθηση των πωλήσεων θα γνωστοποιείται με ανεξάρτητη πινακίδα με περιγραφή της παροχής χωρίς αποτίμηση."

"γ) Οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων που διαθέτουν συμβατά καύσιμα αναμειγμένα με βιοκαύσιμα σε ποσοστό που υπερβαίνει το 10% κατ' όγκο, υποχρεούνται όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου (στις αντλίες και στις πινακίδες τιμών) να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής ως εξής:

1. Σε περίπτωση πετρελαίου κίνησης αναμειγμένου με βιοντίζελ, την ένδειξη `B`, ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοντίζελ, π.χ. B20 για περιεκτικότητα 20% κατ' όγκο.

2. Σε περίπτωση βενζίνης αναμειγμένης με βιοαιθανόλη, την ένδειξη `E`, ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοαιθανόλη, π.χ. E20 για περιεκτικότητα 20% κατ' όγκο.

δ) Οι κάτοχοι άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων που διαθέτουν αυτούσια βιοκαύσιμα σε τελικούς καταναλωτές υποχρεούνται, όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου, να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής, την ένδειξη `B100`, στην περίπτωση πώλησης αυτούσιου βιοντίζελ, και την ένδειξη `E100`, σε περίπτωση πώλησης αυτούσιας βιοαιθανόλης."

***Οι περ.γ` και δ` προστέθηκαν με το άρθρο 1 της ΑΔ 1/2012 (ΦΕΚ Β' 1288/11/04/2012)

Σύμφωνα δε με το άρθρο 3 παρ.1 αυτής "1. Στους παραβάτες των διατάξεων της παρούσας, επιβάλλονται κυρώσεις, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 παρ. 1. του ν. 3557/07 (Α' 100), όπως ορίζονται στην με αριθμ. Α3-1814/18-06-2010 (ΦΕΚ 975/Β/2010) υπουργική απόφαση."

***Η εντός " " παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 5/2010, ΥΑ Α3:1813/18.6.2010 (ΦΕΚ Β' 975/30.6.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής, ισχύει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σε όλη την χώρα.

[4. Γνωστοποίηση των λιανικών τιμών πώλησης των υγρών καυσίμων. Οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων υποχρεούνται, να γνωστοποιούν για κάθε είδος καυσίμου, της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, χωριστά, κατά μονάδα μέτρησης (ανά λίτρο), την τιμή λιανικής πώλησης στη Δ/νση Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν), μέσω διαδικτύου στον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr επιλέγοντας εναλλακτικά μια από τις ακόλουθες διαδικασίες:

4.1. Μέσω διαδικτύου

Ο πρατηριούχος συνδέεται μέσω του διαδικτύου με τον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν).

4.1.1 Ο πρατηριούχος χωρίς κωδικό πρόσβασης, υποβάλλει αίτημα "δημιουργίας κωδικού πρόσβασης", επιλέγοντας τη φράση "αίτημα δημιουργίας νέου κωδικού", στο παράθυρο που ανοίγεται συμπληρώνει όλα τα πεδία της σχετικής φόρμας και συγκεκριμένα το ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ του ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ(φορέα), ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ, ΑΦΜ, E-mail, ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ - FAX, ΕΤΑΙΡΕΙΑ και κατόπιν επιλέγει "καταχώρηση αιτήματος".

Το αίτημα έχει καταχωρηθεί στο σύστημα, θα του γνωστοποιηθεί στο e-mail ή το fax που έχει δηλώσει στη φόρμα, εντός δύο εργάσιμων ημερών, προσωρινός κωδικός πρόσβασης. Ο κωδικός πρόσβασης οριστικοποιείται εντός 10 Δέκα εργάσιμων ημερών, μετά την ταυτοποίηση των στοιχείων του αιτήματος με τα αντίστοιχα στοιχεία της άδειας λειτουργίας. Ο πρατηριούχος υποβάλλει φωτοαντίγραφο της άδειας, στο οποίο σημειώνεται και ο χορηγηθείς προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στη Δ/νση ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ - ΤΙΜΟΛΗΨΙΩΝ με fax στο 210 3815317 ή με συστημένη επιστολή στο τηρούμενο πρωτόκολλο της υπηρεσίας με τις ενδείξεις "ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΙΜΩΝ - ΤΙΜΟΛΗΨΙΩΝ, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ταχ. Δ/νση ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ ΤΚ 101 81 ΑΘΗΝΑ".

4.1.2 Ο πρατηριούχος, με κωδικό πρόσβασης, συμπληρώνει τον προσωπικό του κωδικό, που ήδη του έχει χορηγηθεί στο αντίστοιχο πεδίο, ώστε να έχει πρόσβαση στην προσωπική του σελίδα.

Με βάση τις οδηγίες που εμφανίζονται στην επιλογή "ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ" ο χρήστης:

α) Ελέγχει την ορθότητα των προσωπικών του στοιχείων και διορθώνει τυχόν λάθη.

β) Καταχωρεί τις τιμές, για κάθε προϊόν.

γ) Ελέγχει την ορθή καταχώρηση των τιμών.

4.2. Μέσω γραπτού τηλεφωνικού μηνύματος (SMS)

Ο πρατηριούχος συνδέεται μέσω του διαδικτύου με τον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν), σύμφωνα με τα ανωτέρω.

4.2.1 Ελέγχει αν ο αριθμός του κινητού τηλεφώνου του είναι ορθά καταχωρημένος στην προσωπική του σελίδα και διορθώνει τυχόν λάθη.

4.2.2 Αποστέλλει SMS στον αριθμό 54546, του οποίου το περιεχόμενο περιγράφεται στις οδηγίες που εμφανίζονται με χρήση της επιλογής "ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ".

4.2.3 Αναμένει, εντός μιας ώρας, τη λήψη απαντητικού SMS, στο οποίο αναφέρει ότι οι τιμές καταχωρήθηκαν επιτυχώς ή περιέχει μήνυμα λάθους αν οι τιμές δεν καταχωρήθηκαν. Στην τελευταία περίπτωση ο πρατηριούχος επαναλαμβάνει τη διαδικασία του εδαφίου 2.2 ακολουθώντας τις οδηγίες του μηνύματος.

4.2.4 Έχει την υποχρέωση να καταχωρεί κάθε αλλαγή των τιμών λιανικής πώλησης των υγρών καυσίμων, ταυτόχρονα με την ισχύ τους. Εντός επτά (7) ημερών, από την τελευταία καταχώρηση, υποχρεούται να επανακαταχωρήσει τις τιμές ακόμη κι αν αυτές δεν έχουν αλλάξει.

4.3. Μέσω της κατά τόπον δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

4.3.1 Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή, η σύνδεση με τον διαδικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν) η γνωστοποίηση της τιμής λιανικής πώλησης για κάθε ένα είδος καυσίμου είναι δυνατή μέσω της οικείας δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

4.3.2 Ο υπόχρεος προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 στην αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της χώρας και από 1/1/2011 στην συνιστώμενη με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 3852/2010 περιφερειακής αυτοδιοίκησης, στην οποία δηλώνει "ότι δεν έχει δυνατότητα σύνδεσης με τον διαδικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν) και ότι εξουσιοδοτεί για λογαριασμό του, στα πλαίσια των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τα εδάφια 1 ή 2 της παρούσης παραγράφου, τον ορισθέντα ειδικά για αυτό τον σκοπό υπάλληλο της ή υπαλλήλου της, να προβαίνει/νουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες γνωστοποίησης των λιανικών τιμών πώλησης των ειδών υγρών καυσίμων στον διαδικτυακό τόπο www.fuelprices.gr του (ΥΠ.ΟΙ.Α.Ν) και ότι δεσμεύεται κάθε φορά, να ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία για τις μεταβολές αυτών, ταυτόχρονα με την ισχύ τους".

Οι Αρμόδιοι υπάλληλοι, που λαμβάνουν γνώση, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σε εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος άρθρου, στοιχείων ή πληροφοριών των κατόχων άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων υποχρεούνται στην τήρηση του απορρήτου αυτών, έναντι παντός τρίτου, ακόμη και μετά την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία. Εξαιρέση αποτελούν τα στοιχεία της Επωνυμίας, της περιοχής (Πόλη Διεύθυνση, οδός, αριθμός), του σήματος της Εταιρείας με την οποία συνεργάζεται ή του ειδικού σήματος με την ένδειξη "Α.Π." και των τιμών λιανικής πώλησης κάθε είδους υγρού καυσίμου."]

***Η εντός " " παρ. 4 όπως αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 της ΑΔ 5/2010, ΥΑ Α3:1813/18.6.2010 (ΦΕΚ Β' 975/30.6.2010) ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με τη παρ.2 του άρθρου 3 της ΑΔ 1/2012 (ΦΕΚ Β' 1288/11/04/2012),

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Η παρ.4 ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ως κάτωθι ΑΠΟ 01.06.2012 με το άρθρο 2 της ΑΔ 1/2012 (ΦΕΚ Β' 1288/11/04/2012), όπως ορίζεται στη παρ.4 του άρθρου 3 αυτής. Σύμφωνα δε με το άρθρο 3 παρ.1 της ίδιας ΑΔ "1. Στους παραβάτες των διατάξεων της παρούσας, επιβάλλονται κυρώσεις, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 παρ. 1. του ν. 3557/07 (Α' 100), όπως ορίζονται στην με αριθμ. Α3-1814/18-06-2010 (ΦΕΚ 975/Β/2010) υπουργική απόφαση."

"4. Γνωστοποίηση των λιανικών τιμών πώλησης των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και του πετρελαίου θέρμανσης.

4.1. Οι κάτοχοι άδειας:

α) λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων,

β) λειτουργίας πρατηρίου πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων (AUTOGAS) μέσω αντλιών και

γ) πωλητή πετρελαίου θέρμανσης (για κατ' οίκον παραδόσεις) προς καταναλωτές, υποχρεούνται:

Α. Να γνωστοποιούν χωριστά, κατά μονάδα μέτρησης (ανά λίτρο), την τιμή λιανικής πώλησης των προϊόντων που διαθέτουν βάσει της άδειας τους, στη Δ/νση Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Ειδικά για τις κατ' οίκον πωλήσεις του πετρελαίου θέρμανσης, οι κάτοχοι άδειας, των περιπτώσεων α και γ, υποχρεούνται να γνωστοποιούν χωριστά τις τιμές λιανικής πώλησης:

για παραδόσεις μέχρι τα 499 λίτρα

για παραδόσεις από 500 μέχρι τα 999 λίτρα

για παραδόσεις από 1000 λίτρα και άνω.

Β. Να γνωστοποιούν κάθε αλλαγή των τιμών λιανικής πώλησης των προϊόντων που διαθέτουν, ταυτόχρονα με την ισχύ τους.

Γ. Να επαναγνωστοποιούν εντός επτά (7) ημερών, από την τελευταία ενημέρωση, τις τιμές τους ακόμη κι αν αυτές δεν έχουν αλλάξει.

Δ. Να γνωστοποιούν τις λιανικές τιμές πώλησης, μέσω διαδικτύου στον ιστιακό τόπο www.fuelprices.gr επιλέγοντας εναλλακτικά μια από τις ακόλουθες διαδικασίες:

4.2. Μέσω διαδικτύου

Ο υπόχρεος συνδέεται μέσω του διαδικτύου με τον ιστιακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και

Ναυτιλίας.

α) Ο υπόχρεος χωρίς κωδικό πρόσβασης, υποβάλλει αίτημα «δημιουργίας κωδικού πρόσβασης», επιλέγοντας τη φράση «αίτημα δημιουργίας νέου κωδικού», στο παράθυρο που ανοίγεται συμπληρώνει όλα τα πεδία της σχετικής φόρμας και συγκεκριμένα το ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ του ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ (φορέα), ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ, ΑΦΜ, E-mail, ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ -FAX, ΕΤΑΙΡΕΙΑ και κατόπιν επιλέγει «καταχώρηση αιτήματος».

Το αίτημα έχει καταχωρηθεί στο σύστημα και εντός δύο εργάσιμων ημερών θα του γνωστοποιηθεί προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στο e-mail που έχει δηλώσει στη φόρμα,. Εναλλακτικά αν στο αίτημα δεν δηλώθηκε e-mail, ο προσωρινός Κωδικός πρόσβασης μπορεί να αποσταλεί μέσω δηλωθέντος στο αίτημα κινητού τηλεφώνου. Ο πρατηριούχος υποβάλει φωτοαντίγραφο της άδειας, στο οποίο σημειώνεται και ο χορηγηθείς προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στη Δ/ση ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ - ΤΙΜΟΛΗΨΙΩΝ με fax στο 210 3815317 ή με συστημένη επιστολή στο τηρούμενο πρωτόκολλο της υπηρεσίας με τις ενδείξεις «ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΙΜΩΝ - ΤΙΜΟΛΗΨΙΩΝ, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ταχ. Δ/ση ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ ΤΚ 101 81 ΑΘΗΝΑ».

Ο κωδικός πρόσβασης οριστικοποιείται εντός 10 Δέκα εργάσιμων ημερών, μετά την ταυτοποίηση των στοιχείων του αιτήματος με τα αντίστοιχα στοιχεία της άδειας λειτουργίας.

β) Ο υπόχρεος, με κωδικό πρόσβασης, συμπληρώνει τον προσωπικό του κωδικό, που ήδη του έχει χορηγηθεί στο αντίστοιχο πεδίο, ώστε να έχει πρόσβαση στην προσωπική του σελίδα.

Με βάση τις οδηγίες που εμφανίζονται στην επιλογή «ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ» ο χρήστης:

- Ελέγχει την ορθότητα των προσωπικών του στοιχείων και διορθώνει τυχόν λάθη.
- Καταχωρεί τις τιμές, για κάθε προϊόν.
- Ελέγχει την ορθή καταχώρηση των τιμών

4.3. Μέσω γραπτού τηλεφωνικού μηνύματος (SMS)

α) Ο υπόχρεος συνδέεται μέσω του διαδικτύου με τον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/σης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας σύμφωνα με τα ανωτέρω.

β) Ελέγχει αν ο αριθμός του κινητού τηλεφώνου του είναι ορθά καταχωρημένος στην προσωπική του σελίδα και διορθώνει τυχόν λάθη.

γ) Αποστέλλει SMS στον αριθμό 54546, του οποίου το περιεχόμενο περιγράφεται στις οδηγίες που εμφανίζονται με χρήση της επιλογής «ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ».

δ) Αναμένει, εντός μιας ώρας, τη λήψη απαντητικού SMS, στο οποίο αναφέρει ότι οι τιμές καταχωρήθηκαν επιτυχώς ή περιέχει μήνυμα λάθους αν οι τιμές δεν καταχωρήθηκαν. Στην τελευταία περίπτωση ο υπόχρεος επαναλαμβάνει τη παραπάνω διαδικασία ακολουθώντας τις οδηγίες του μηνύματος.

4.4. Μέσω των Υπηρεσιών της κατά τόπο Περιφέρειας

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή, η σύνδεση με τον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/σης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας η γνωστοποίηση για τα προϊόντα που διαθέτουν βάση της άδειας τους, είναι δυνατή μέσω της οικείας περιφέρειας.

Ο υπόχρεος προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 στην αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία δηλώνει «ότι δεν έχει δυνατότητα σύνδεσης με τον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/σης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και ότι εξουσιοδοτεί για λογαριασμό του, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του, τον ορισθέντα ειδικά για αυτό το σκοπό υπάλληλο της ή υπαλλήλους της, να προβαίνει/νουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες γνωστοποίησης, για τα προϊόντα που διαθέτουν βάσει της άδειας τους, στον ισιακό τόπο www.fuelprices.gr και ότι δεσμεύεται κάθε φορά, να ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία για τις μεταβολές αυτών, ταυτόχρονα με την ισχύ τους».

4.5. Οι Αρμόδιοι υπάλληλοι, που λαμβάνουν γνώση, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σε εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος άρθρου, στοιχείων ή πληροφοριών των κατόχων άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, λειτουργίας πρατηρίου πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων (AUTOGAS) μέσω αντλιών και πωλητή πετρελαίου θέρμανσης υποχρεούνται στην τήρηση του απορρήτου αυτών, έναντι παντός τρίτου, ακόμη και μετά την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία.

Εξαίρεση αποτελούν τα στοιχεία της Επωνυμίας, της περιοχής (Πόλη Διεύθυνση, οδός, αριθμός), του σήματος της Εταιρείας με την οποία συνεργάζεται ή του ειδικού σήματος με την ένδειξη «Α.Π.» και των τιμών λιανικής πώλησης κάθε είδους καυσίμου".

5. Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας, "και από 1/1/2011 οι συνιστώμενες με το άρθρο 3 του Ν. 3852/2010 περιφερειακές αυτοδιοικήσεις, με αρμοδιότητα σε θέματα Εμπορίου" εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ισχύ της

παρούσας, υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν στην Γενική Γραμματεία Εμπορίου και στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης, την αρμόδια Υπηρεσία τους και τους ειδικά ορισθέντες υπαλλήλους της, που θα απευθύνονται κατά τα ανωτέρω οι πρατηριούχοι, που ανήκουν στην γεωγραφική περιοχή της αρμοδιότητάς τους. Στους ειδικά οριζόμενους υπαλλήλους κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης θα χορηγηθεί από την Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός πέντε (5) ημερών, από την ανωτέρω γνωστοποίηση, προσωπικός κωδικός πρόσβασης στον διαδικτυακό τόπο www.fuelprices.gr.

Σε περίπτωση αλλαγής στους ειδικά οριζόμενους κατά τα ανωτέρω υπαλλήλους, θα πρέπει άμεσα να γίνεται ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης, από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να τους χορηγηθεί ο προσωπικός κωδικός πρόσβασης στο διαδικτυακό τόπο www.fuelprices.gr

***Η εντός " " φράση στην παρ. 5 προστέθηκε ως άνω σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 5/2010, ΥΑ Α3:1813/18.6.2010 (ΦΕΚ Β' 975/30.6.2010), με το οποίο ορίζεται ότι: "Στα εδάφια α και β της παρ. 5 του παρόντος άρθρου μετά την φράση "Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας" προστίθενται οι φράσεις "και από 1/1/2011 οι συνιστώμενες με το άρθρο 3 του Ν. 3852/2010 περιφερειακές αυτοδιοικήσεις, με αρμοδιότητα σε θέματα Εμπορίου".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 της ΥΑ Α3-1814/18.6.2010 (ΦΕΚ Β' 975/30.6.2010), η οποία τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 9 αυτής, από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχύουν τα ακόλουθα: (βλέπε και εκτενέστερα το πλήρες κείμενο της απόφασης)
"Άρθρο 1

Φορείς επιβολής των Διοικητικών κυρώσεων

Σε όσους παραβαίνουν το άρθρο 82 του Κεφαλαίου 4 της 7/2009 (Β' 1388) Αγορανομικής Διάταξης, επιβάλλονται τα χρηματικά πρόστιμα του άρθρου 5 της παρούσας, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 1 του Ν. 3557/2007 (Α' 100), με απόφαση:

1. του Ειδικού Γραμματέα της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς (ΥΠ.Ε.Α) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ), για παραβάσεις οι οποίες διαπιστώνονται από τα ελεγκτικά όργανα της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς,
2. και του οικείου Γραμματέα της Περιφέρειας και από 1/1/2011 του Γραμματέα της συνιστώμενης με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 3852/2010. Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση".
"Άρθρο 5

Κυρώσεις (Διοικητικές-Ποινικές)

Α. Καθορίζουμε για τους παραβάτες του άρθρου 82 της 7/2009 Α.Δ το ύψος του επιβαλλομένου χρηματικού προστίμου ως εξής:

1. Χρηματικό πρόστιμο δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, για μη καταχώριση των στοιχείων του πρατηρίου (Επωνυμία, Δ/νση κ.τ.λ), στον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr.
2. Χρηματικό πρόστιμο χιλίων (1000) ευρώ για κάθε είδος υγρού καυσίμου, για μη καταχώριση οποιασδήποτε αλλαγής της/ων τιμής/ων λιανικής πώλησης στον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr.
3. Χρηματικό πρόστιμο χιλίων (1000) ευρώ, για μη αναγραφή κατά την προβλεπόμενη σειρά στην αναρτημένη πινακίδα των ειδών υγρών καυσίμων.
4. Χρηματικό πρόστιμο χιλίων (1000) ευρώ, για ύπαρξη και αναγραφή σε άλλη/ες πινακίδα/ες διαφορετικών τιμών λιανικής πώλησης των ειδών των υγρών καυσίμων.

Β. Πέραν των προβλεπόμενων χρηματικών προστίμων, επιβάλλονται και οι ποινικές κυρώσεις, που προβλέπονται από την παρ. 15 του άρθρου 30 του Αγορανομικού Κώδικα."

Άρθρο 83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΛΕΥΡΑ - ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΟΙ - ΖΥΜΑΡΙΚΑ

Άρθρο 83

Όροι διάθεσης αλεύρων και σιμιγδαλιών

1. Τα άλευρα και σιμιγδάλια, που παράγονται από τους αλευρόμυλους προς

εμπορία ή με αλεστικό δικαίωμα, πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζονται, κατά περίπτωση, για κάθε κατηγορία και τύπο αλεύρων και σιμιγδαλιών, από τον ισχύοντα Κώδικα Τροφίμων ή από ειδικές αποφάσεις του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου (Α.ΧΣ).

2. Τα άλευρα σίτου ή άλλων δημητριακών, που παράγονται από τους αλευρόμυλους με αλεστικό δικαίωμα, μπορούν να είναι οποιουδήποτε βαθμού αλέσεως.

3. Τα εισαγόμενα άλευρα πρέπει να πληρούν τους όρους των αλεύρων εγχώριας παραγωγής, διαφορετικά δε μπορούν να διατεθούν στην κατανάλωση χωρίς προηγούμενη έγκριση από το Α.ΧΣ.

Άρθρο 84**Άρθρο 84**

Τύποι και κατηγορίες αλεύρων

1. Οι αλευρόμυλοι επιτρέπεται να παράγουν και διαθέτουν στην κατανάλωση

α) Άλευρα από σιτάρι μαλακό ή ανάμικτο με τις ονομασίες

(1) Άλευρα κατηγορίας Π

(2) Άλευρα Τ.70%

(3) Άλευρα Τ.90% με πρόσθετη ξηρά γλουτένη σε αναλογία 3

(4) Άλευρα 100% ολικής αλέσεως,

β) Άλευρα από σκληρό σιτάρι

(1) Άλευρα κατηγορίας Μ

(2) Άλευρα ολικής αλέσεως για μακαρονοποιία.

2. Τα άλευρα πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζονται από τις σχετικές αποφάσεις του Α.Χ.Σ.

Άρθρο 85**Άρθρο 85**

Υποχρέωση αλευρόμυλων να παράγουν άλευρα τύπου 70%

Οι αλευρόμυλοι, με εξαίρεση αυτούς που ασχολούνται αποκλειστικά με την άλεση με αλεστικό δικαίωμα, υποχρεούνται να παράγουν και διαθέτουν στην κατανάλωση και σε ποσότητα ανάλογη με τις ανάγκες της συνήθους πελατείας τους άλευρα αρτοποιίας τύπου 70%.

Η παραγωγή των άλλων τύπων και κατηγοριών αλεύρων είναι προαιρετική.

Άρθρο 86**Άρθρο 86**

Χρήση και κατοχή βελτιωτικών των αλεύρων

Απαγορεύεται η χρήση ή απλώς η κατοχή από αλευροβιομήχανους και αρτοποιούς οποιασδήποτε ουσίας προς βελτίωση ή άρση τυχόν ελαττωματικότητας των φυσικών ιδιοτήτων ή του χρώματος των παραγομένων αλεύρων, εκτός από εκείνες που επιτρέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 87**Άρθρο 87**

Συσκευασία αλεύρων και υποχρεωτικές ενδείξεις πάνω σ` αυτήν

1. Οι αλευρόμυλοι μπορούν να συσκευάζουν τα άλευρα που προορίζονται για την κατανάλωση μέσα σε σάκους οποιασδήποτε περιεκτικότητας καθώς και σε σακίδια ή κουτιά μικρής περιεκτικότητας που έχουν κατασκευαστεί από ύλες που επιτρέπονται από τον Κώδικα Τροφίμων.
2. Στους σάκους των αλεύρων πρέπει να αναγράφεται, με κεφαλαία γράμματα ευδιάκριτα η επωνυμία του αλευρόμυλου και το καθαρό βάρος του αλεύρου.
3. Οι αλευρόμυλοι πρέπει, μόλις οι σάκοι που χρησιμοποιούνται καταστούν ακατάλληλοι, να τους αχρηστεύουν αναγράφοντας και στις δυο πλευρές με κόκκινο μελάνι και κεφαλαία γράμματα τις λέξεις "ΑΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑ ΑΛΕΥΡΑ", απαγορεύεται δε η εφεξής χρησιμοποίηση των σάκων αυτών για ενσάκκιση αλεύρων.
4. Απαγορεύεται η ενσάκκιση αλεύρων σε σάκους που έχουν χρησιμοποιηθεί προηγουμένως για κτηνοτροφές.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στην κατανάλωση αλεύρων και σιμιγδαλιών μέσα σε σακίδια ή κουτιά μικρής περιεκτικότητας, εάν προηγουμένως δεν έχουν αποστειρωθεί ως προς τα έντομα και ακάρεα.

Άρθρο 88

Άρθρο 88

Όροι χύμα παράδοσης σιμιγδαλιών και αλεύρων

1. Επιτρέπεται η μεταφορά σιμιγδαλιών χύμα από τους αλευρόμυλους στα εργοστάσια ζυμαρικών, καθώς και αλεύρων, στις επιχειρήσεις που διαθέτουν σιλό, εφόσον τη χύμα μεταφορά επιθυμούν οι αγοραστές.
2. Στην περίπτωση που οι παραπάνω αγοραστές σιμιγδαλιών και αλεύρων δεν επιθυμούν τη χύμα προμήθεια τους, οι αλευρόμυλοι υποχρεούνται να τα παραδίδουν συσκευασμένα σε σάκους.
3. Στην περίπτωση χύμα παράδοσης σιμιγδαλιών και αλεύρων στους παραπάνω αγοραστές, θα χορηγείται συγχρόνως από τις αλευροβιομηχανίες και σακίδιο χωρητικότητας τριών (3) τουλάχιστον χιλιόγραμμων, που περιέχει δείγμα των σιμιγδαλιών και αλεύρων που παραδίδονται, σφραγισμένο και με ετικέτα που προβλέπεται από τον Κώδικα τροφίμων - Ποτών
4. Το δείγμα αυτό θα παραμείνει στους αγοραστές μέχρι να εξαντληθούν τα αντίστοιχα σιμιγδάλια και άλευρα και κατά τις δειγματοληψίες που διενεργούνται από τα αρμόδια αγορανομικά όργανα θα λαμβάνεται δείγμα και από τα χύμα σιμιγδάλια και άλευρα και από το ως άνω σακίδιο και θα αναγράφεται ρητά στο πρωτόκολλο της δειγματοληψίας.
5. Σε περίπτωση που κατά τις παραπάνω δειγματοληψίες δεν υπάρχει το σακίδιο αυτό, το δε δείγμα από τα χύμα σιμιγδάλια και άλευρα βρεθεί μη κανονικό, την ευθύνη φέρει ακέραιη η αλευροβιομηχανία από την οποία αγοράστηκαν τα σιμιγδάλια και άλευρα που δειγματολήφθηκαν.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροφ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 89

Άρθρο 89

Υποχρέωση πινακίδας στα άλευρα και σιμιγδάλια εμπορίας

1. Οι αλευρόμυλοι υποχρεούνται στους σάκκους αλεύρων και σιμιγδαλιών, που παράγουν για εμπορία, να προσδένουν ή συρράπτουν, κατά τρόπο ασφαλή, πινακίδα, α) Χρώματος ανοικτού μπλε για τα άλευρα Τ.70%. β) Χρώματος σκούρου μπλε για τα άλευρα Τ.90%. γ) Χρώματος λευκού για τα άλευρα κατηγορίας Π δ) Χρώματος ροζ για τα άλευρα κατηγορίας Μ ε) Χρώματος κίτρινου για τα σιμιγδάλια στ) Χρώματος σταχτί για τα άλευρα δημητριακών, εκτός σιταριού ζ) Χρώματος έντονα κόκκινου για άλευρα ολικής αλέσεως για μακαρονοποιία από

σκληρό σιτάρι. η) Χρώματος πορτοκαλί για άλευρα 100%.

2. Πάνω στην πινακίδα πρέπει να αναγράφονται εντύπως και ευδιάκριτα τα παρακάτω στοιχεία:

α) Η επωνυμία και η έδρα του αλευρόμυλου

β) Το είδος του σιταριού (μαλακό, σκληρό, ανάμικτο) ή του δημητριακού (σίκαλη, κριθάρι κλπ.) από το οποίο παράχθηκε το άλευρο.

γ) Η κατηγορία ή ο τύπος του αλεύρου (ονομασία).

δ) Η ημερομηνία παραγωγής.

ε) Το ποσοστό της ξηράς γλουτένης που έχει προστεθεί, εφόσον η προσθήκη αυτή προβλέπεται.

3. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης χάρπινων σάκκων, οι ενδείξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, μπορούν να αναγράφονται ευδιάκριτα στο σώμα του σάκκου

4. Επίσης, προκειμένου περί σάκκων ή κουτιών αλεύρων μικρής περιεκτικότητας, οι παραπάνω ενδείξεις, με εξαίρεση την ημερομηνία παραγωγής που είναι προαιρετική, μπορούν να αναγράφονται στο σώμα των σακιδίων ή κουτιών τους.

5. Απαγορεύεται η αφαίρεση ή καταστροφή των παραπάνω πινακίδων από τους αγοραστές αλεύρων, εμπόρους, αρτοποιούς, μακαρονοποιούς, ζαχαροπλάστες, παντοπώλες και λοιπούς επαγγελματίες, πριν από το άνοιγμα των σάκκων και πώληση ή χρησιμοποίηση του περιεχομένου τους.

Άρθρο 90

Άρθρο 90

Υποχρεώσεις αλευρόμυλων

1. Οι αλευρόμυλοι, οι οποίοι εργάζονται αποκλειστικά με την εμπορία των αλεύρων που παράγουν, έχουν υποχρέωση να γράφουν σε βιβλίο την κίνηση του σιταριού και των αλεύρων. Το βιβλίο αυτό θα πρέπει να είναι θεωρημένο από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου ή από την Αστυνομική Αρχή.

Ο τύπος του βιβλίου και τα στοιχεία που θα υποβάλλονται καθορίζονται με απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης.

2. Οι αλευρόμυλοι που εργάζονται αποκλειστικά με αλεστικό δικαίωμα (εκτός των πετρομυλων) έχουν υποχρέωση για κάθε άλεση σιταριού να γράφουν στο Δελτίο παροχής υπηρεσιών που εκδίδουν σύμφωνα με τον Κ.Φ.Σ. τα παρακάτω στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο και τη δ/νση αυτού που φέρνει στο μύλο σιτάρι για άλεσμα.

β) Την ημερομηνία που μπήκε στο μύλο το σιτάρι.

γ) Την ποσότητα του σιταριού για άλεσμα.

δ) Το είδος του αλεύρου που προέκυψε από το άλεσμα.

ε) Την ποσότητα που παραδόθηκε στο δικαιούχο σε άλευρα και υποπροϊόντα.

στ) Την αμοιβή που εισέπραξε ο μύλος για το άλεσμα του σιταριού κατά χιλιόγραμμο ή την ποσότητα σε σιτάρι κατά χιλιόγραμμο αλέσεως σιταριού.

Το Δελτίο παροχής υπηρεσιών με τα παραπάνω στοιχεία θα συνοδεύει τα άλευρα και υποπροϊόντα κατά τη μεταφορά τους.

3. Οι μύλοι οι οποίοι εργάζονται με αλεστικό δικαίωμα (πλην των πετρομυλων) πρέπει στους σάκους όπου τοποθετούν τα άλευρα και τα υποπροϊόντα μετά την άλεση του σιταριού, να βάζουν πινακίδα στην οποία θα γράφεται η επωνυμία του μύλου, το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου, η ποσότητα και το είδος του προϊόντος και τα στοιχεία του Δελτίου Παροχής Υπηρεσιών (αριθμός και ημερομηνία). Η πινακίδα αυτή θα βρίσκεται πάνω στους σάκους μέχρι τη μεταφορά των προϊόντων στην κατοικία του δικαιούχου.

4. Οι μύλοι οι οποίοι εργάζονται με αλεστικό δικαίωμα (πλην των πετρομυλων)

πρέπει να καταχωρίζουν σε βιβλίο το οποίο θα είναι θεωρημένο από την οικεία Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου, όλα τα στοιχεία της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

5. Οι μύλοι οι οποίοι εργάζονται μεικτά (εμπορία και αλεστικό δικαίωμα) έχουν υποχρέωση να καταχωρίζουν σε βιβλία τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για την εμπορία και τα στοιχεία που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου για την περίπτωση του αλεστικού δικαιώματος.

Άρθρο 91

Άρθρο 91

Ύλες παραγωγής ζυμαρικών

1. Για την παραγωγή ζυμαρικών από τα μακαρονοποιία, πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σιμιγδάλια ή άλευρα ολικής αλέσεως για μακαρονοποιία από το σκληρό σιτάρι.
2. Απαγορεύεται η κατοχή αλεύρων από τα μακαρονοποιία εκτός από τα παραπάνω άλευρα ολικής αλέσεως,
3. Κατά παρέκκλιση προς τα παραπάνω, επιτρέπεται η κατοχή αλεύρων σκληρού ή και μαλακού σίτου και η παρασκευή από αυτά ζυμαρικών, αποκλειστικά και μόνο για εξαγωγή, ύστερα από υποβολή σχετικής δήλωσης, με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου, όπου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης, που παράγει τα προς εξαγωγή ζυμαρικά.
4. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η κυκλοφορία στην ελληνική αγορά ζυμαρικών από άλευρα μαλακού σίτου, που παράγονται σε χώρες της Ε.Ο.Κ., εφόσον αυτά παράγονται και κυκλοφορούν νομίμως στην χώρα παραγωγής.

Οι πρώτες ύλες παρασκευής θα αναγράφονται ευκρινώς στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία πώλησης.

Άρθρο 92

Άρθρο 92

Προσσκευασίες ζυμαρικών

1. Η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου των προσσκευασιών ζυμαρικών κάθε είδους, που διατίθενται στην αγορά, πρέπει να ανήκει στην ακόλουθη σειρά ονομαστικών ποσοτήτων (σε χιλιόγραμμα).
-0, 125 - 0, 250 - 0, 500 - 1 - 1, 5 - 2 - 3 - 4 - 5 - 10
- Απαγορεύεται η χύμα πώληση των ζυμαρικών καθώς και η ανασυσκευασία των προσσκευασμένων ζυμαρικών.
2. Επιτρέπεται η συσκευασία ζυμαρικών σε σάκους των 25 χιλιόγραμμων, εφόσον αυτά προορίζονται για εξαγωγή.
3. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση διαφανών πλαστικών υλών κίτρινου χρώματος προς συσκευασία ζυμαρικών.

Άρθρο 93

Άρθρο 93

Προϋποθέσεις άλεσης θρυμμάτων ζυμαρικών

1. Απαγορεύεται η εκτός εργοστασίων μακαρονοποιίας άλεση των θρυμμάτων ζυμαρικών
2. Απαγορεύεται η διάλυση των θρυμμάτων ζυμαρικών σε νερό από μακαρονοποιία, που δεν διαθέτουν ειδικά για τον σκοπό αυτό μηχανήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6**ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ - ΑΛΙΠΑΣΤΑ - ΚΑΠΝΙΣΤΑ ΨΑΡΙΑ - ΤΑΡΑΜΑΣ****Άρθρο 94**

Ενδείξεις στα τιμολόγια
πώλησης νωπών αλιευμάτων

Στα τιμολόγια πώλησης νωπών αλιευμάτων, που εκδίδονται από τους παραγωγούς ή τους αντιπροσώπους τους, πρέπει να αναγράφονται, εκτός από τα άλλα υποχρεωτικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ισχύοντα Αγορανομικού Κώδικα και ο αριθμός των ιχθυοκιβωτίων και τα είδη των αλιευμάτων με την ίδια τιμή που περιέχονται σε αυτά.

Άρθρο 95

Διακίνηση νωπών αλιευμάτων εγχώριας παραγωγής - Νωπά και κατεψυγμένα αλιεύματα που διατίθενται στις Λαϊκές Αγορές - Όροι υγιεινής καταλληλότητας αλιευμάτων

1. Κατά την πώληση νωπών αλιευμάτων εγχώριας παραγωγής από ιχθυοπαραγωγούς ή ιχθυεμπόρους προς επαγγελματίες λιανοπωλητές, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 67 της παρούσας.
2. Κατά την αποστολή νωπών αλιευμάτων εγχώριας παραγωγής από ιχθυοπαραγωγούς ή ιχθυεμπόρους, προς πώληση για λογαριασμό τους, μέσω αντιπροσώπου τους, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 67 της παρούσας.
3. Για την διασφάλιση των όρων υγιεινής καταλληλότητας των νωπών και κατεψυγμένων αλιευμάτων, που διατίθενται στις Λαϊκές Αγορές της Χώρας, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 7 (παραγρ. 1) του π.δ. 51/2006.

Άρθρο 96

Υποχρεώσεις εισαγωγέων νωπών αλιευμάτων στον Ν. Αττικής

1. Η διάθεση προς τους λιανοπωλητές των νωπών αλιευμάτων, που εισάγονται από το εξωτερικό στην περιφέρεια του Ν. Αττικής, θα γίνεται υποχρεωτικά από τα παρακάτω σημεία:
  - α) Το κατάστημα του εισαγωγέα
  - β) Το κατάστημα του χονδρεμπόρου - αντιπροσώπου του εισαγωγέα, εφόσον πρόκειται για διαφορετικό έμπορο ή επιχείρηση.
  - γ) Την ιχθυόσκαλα Κερατσινίου.
  - δ) Ένα από τα καταστήματα της Δημοτικής Ιχθυαγοράς Αθηνών.
2. Εξουσιοδοτούνται οι Νομάρχες, εφόσον κρίνουν σκόπιμο, να προβούν σε ανάλογη ρύθμιση.

Άρθρο 97

Απαγόρευση εμπορίας αλιευμάτων που εισάγονται για άλιση ή κονσερβοποίηση

Απαγορεύεται η διάθεση ως νωπών των αλιευμάτων, που εισάγονται από το εξωτερικό αποκλειστικά για άλιση ή κονσερβοποίηση καθώς επίσης και η επεξεργασία αυτών σε περιοχή διαφορετική από αυτή που δηλώθηκε.

Άρθρο 98

Άρθρο 98

Απαγόρευση εμπορίας οστράκων και άλλων υδρόβιων οργανισμών μικρού μεγέθους

1. Απαγορεύεται η εμπορία των παρακάτω οστράκων, εφόσον το μήκος τους ανέρχεται μέχρι τα ανώτατα όρια, που ορίζονται κατωτέρω:

α) Κοχύλια (*Venerupis* spp.), Αχιβαδάκι ή πετσινάκι (*Spisula subtruncata*): μέχρι και δυόμισι (2, 5) εκατοστά

β) Τελλίνα ή φασολάκι (*Donax trunculus*): μέχρι και τρία (3) εκατοστά

γ) Ψευτοκύδωνο (*Chamellea gallina*): μέχρι και τρειςήμισι (3, 5) εκατοστά

δ) Κυδώνια (*Venus* spp.), Πουρλίδα ή κατρουλίδα (*Cerastoderma glaucum*), Έσπερος (*Gari depressa*), Στρογγυλή αχιβάδα (*Dosinia exoleta*): μέχρι και τέσσερα (4) εκατοστά

ε) Αχιβάδα (*Ruditapes decussatus*), Λείο ή γυαλιστερό χτένι (*Flexorecten glaber*), Γυαλιστερή (*Callista chione*): μέχρι και τεσσεράμισι (4, 5) εκατοστά

στ) Μύδι (*Mytilus galloprovincialis*), Χάβαρο (*Modiolus barbatus*), Χτένι ή Καλόχτενο (*Aequipecten opercularis*), Καλόγωνμη (*Area noae*), Ψευτοκαλόγωνμη (*Barbatia barbata*), Στρόμπος (*Phyllonotus trunculus*), Πορφύρα (*Thais haemastoma*): μέχρι και πέντε (5) εκατοστά

ζ) Αυτί (*Haliotis tuberculata*), Ακανθωτός στρόμπος (*Bolinus brandaris*): μέχρι και έξι (6) εκατοστά

η) Στρείδι (*Ostrea edulis*): μέχρι και επτά (7) εκατοστά

θ) Χτένι Αγίου Ιακώβου (*Pecten jacobaeus*): μέχρι και δέκα (10) εκατοστά.

Η μέτρηση του μεγέθους των οστράκων γίνεται κατά μήκος του μακρύτερου τμήματος του οστράκου.

2. Απαγορεύεται η εμπορία χταποδιών (*Octopus vulgaris*) που έχουν βάρος μέχρι και πεντακόσια (500) γραμμάρια κατά τεμάχιο.

3. Απαγορεύεται η εμπορία των παρακάτω ζώντων δολωμάτων, εφόσον το μήκος τους ανέρχεται μέχρι τα ανώτατα όρια, που ορίζονται κατωτέρω:

α) Πεταλίδα (*Patella* spp.): μέχρι και τρία (3) εκατοστά

β) Γαριδάκι (*Plaemon* spp.), Μαμούνι ή Λασπογαρίδα ή Καραβιδάκι (*Urogebia* spp.), Κατσιμάμαλο ή Στρομπάρι ή Ποδαράτο ή Πορφύρα ή Κυρίκι ή Σκαλτρίνι (*Raguridae*), Σκουλήκι άμμου (*Orphelia bicomis*): μέχρι και πέντε (5) εκατοστά

γ) Σαμάρι ή Σάντοιτς (*Solenocurtus strigilatus*), Τσουτσούνι άσπρο ή άγριο (*Golfingia elongata*): μέχρι και επτά (7) εκατοστά

δ) Σωλήνας άμμου (*Ensis siliqua* και *Solen marginatus*), Φωλάδα ή Φτερά αγγέλου ή Πετροσωλήνας (*Pholas dactylus*): μέχρι και οκτώ (8) εκατοστά

ε) Μαύρο σκουλήκι (*Eunicidae*), Τσουτσούνι καφέ ή Μάνα ή Σκουλήκι νοτιάς (*Sirunculus nudus*), Γύλος ή Γυαλόψωλος ή Ψώλιαγκος ή Λαθούρι (*Holothuria*): μέχρι και δεκαπέντε (15) εκατοστά

στ) Κόκκινο σκουλήκι (*Arenicola marina*), Τριχιά (*Marphysa* spp.): μέχρι και είκοσι (20) εκατοστά

ζ) Σκουλήκι ή Κόκκινο σκουλήκι (*Hedistae diversicolor*): μέχρι και τριάντα (30) εκατοστά

η) Φαραώ (*Eunice aphroditois*): μέχρι και εξήντα (60) εκατοστά ή εκατόν πενήντα (150) γραμμάρια".

Άρθρο 99

Απαγόρευση εμπορίας ψαριών μικρού μεγέθους

1. Απαγορεύεται, εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις της παραγράφου 2, η εμπορία κάθε είδους ψαριών, που έχουν μήκος μέχρι και οκτώ (8) εκατοστά.

2. Απαγορεύεται η εμπορία των παρακάτω ψαριών, εφόσον το μήκος τους ανέρχεται μέχρι τα ανώτατα όρια, που ορίζονται κατωτέρω:

α) Γαύρος (*Engraulis encrasicolus*): μέχρι και εννέα (9) εκατοστά

β) Γόπα (*Boops boops*), Φρίσσα (*Sardinella aurita*): μέχρι και δέκα (10) εκατοστά

γ) Σαρδέλα (*Sardina pilchardus*), Μπαρμπούνια - Κουτσομούρες (*Mullus spp.*): μέχρι και έντεκα (11) εκατοστά

δ) Σπάρος (*Diplodus annularis*): μέχρι και δώδεκα (12) εκατοστά

ε) Λίτσα (*Lichia amia*): μέχρι και δεκατέσσερα (14) εκατοστά

στ) Λυθρίνι (*Pagellus erythrinus*), Σαφρίδια (*Trachurus spp.*), Τίγκα ή Γλήνι (*Tineo tineo*), Κοράσσιος ή Πεταλούδα (*Carassius carassius*): μέχρι και δέκα πέντε (15) εκατοστά

ζ) Κέφαλοι (*Mugil spp.*): μέχρι και δέκα έξι (16) εκατοστά

η) Μουσμούλι (*Pagellus acarne*): μέχρι και δέκα επτά (17) εκατοστά

θ) Φαγκρί (*Pagrus pagrus*), Μυτάκι (*Diplodus puntazzo*), Καμπάνας (*Diplodus vulgaris*), Σκουμπριά - Κολιοί (*Scomber spp.*), Πέρκα (*Perca fluviatilis*): μέχρι και δέκα οκτώ (18) εκατοστά

ι) Τσιπούρα (*Sparus aurata*), Μπακαλιάρος (*Merluccius merluccius*), Μουρμούρα (*Lithognathus mormyrus*), Γλώσσα (*Solea vulgaris*), Πέστροφα (*Oncorhynchus mykiss*), Κορέγονοι (*Coregonus spp.*): μέχρι και είκοσι (20) εκατοστά

ια) Σαργός (*Diplodus sargus*): μέχρι και είκοσι τρία (23) εκατοστά

ιβ) Λαβράκι (*Dicentrarchus labrax*): μέχρι και είκοσι πέντε (25) εκατοστά

ιγ) Χέλι (*Anguilla anguilla*), Κυπρίνοι ή Γριβάδια (*Cyprinus spp.*): μέχρι και τριάντα (30) εκατοστά

ιδ) Κεφάλας (*Pagellus bogaraveo*): μέχρι και τριάντα τρία (33) εκατοστά

ιε) Βλάχος (*Polyprion americanus*), Ροφοί - Σφυρίδες (*Eriperhelus spp.*): μέχρι και σαράντα πέντε (45) εκατοστά

ιστ) Τόνος κοινός ή ερυθρός (*Thunnus thynnus*): μέχρι και εκατόν δεκαπέντε (115) εκατοστά, ή βάρος μέχρι και τριάντα (30) χιλιόγραμμα.

3. Η μέτρηση του μεγέθους των ψαριών γίνεται από την άκρη του ρύγχους έως την νοητή γραμμή που ενώνει τα δύο άκρα του πτερυγίου της ουράς (ουραίο πτερύγιο).

Άρθρο 100

Απαγόρευση εμπορίας
καρκινοειδών μικρού μεγέθους

1. Απαγορεύεται η εμπορία των παρακάτω καρκινοειδών, εφόσον το μήκος τους ανέρχεται μέχρι τα ανώτατα όρια, που ορίζονται κατωτέρω:

α) Καραβίδα θάλασσας (*Nephrops norvegicus*), Καραβίδα γλυκού νερού (*Astacus fluviatilis*): μέχρι και επτά (7) εκατοστά.

β) Αστακοκαραβίδα (*Homarus gammarus*): μέχρι και τριάντα (30) εκατοστά

γ) Γάμπαρη (*Parapenaeus longirostris*): μέχρι και δύο (2) εκατοστά

δ) Αστακοί (Palinuridae): μέχρι και εννέα (9) εκατοστά

ε) Για τα είδη *Homarus gammarus* (αστακοκαραβίδα) και *Palinurus elephas* (κοινός αστακός) εκτός από την απαγόρευση των ανωτέρω παραγράφων β και δ, ισχύει και επιπλέον απαγόρευση εμπορίας εφόσον το βάρος τους είναι μικρότερο των τετρακοσίων είκοσι (420) γραμμαρίων κατά τεμάχιο, με ανοχή βάρους δέκα τοις εκατό (10%).

2. Η μέτρηση του μεγέθους των καρκινοειδών γίνεται από την άκρη του ρύγχους έως το οπίσθιο ακραίο σημείο. Με εξαίρεση τη γάμπαρη και τον αστακό, όπου η μέτρηση γίνεται από την άκρη του ρύγχους μέχρι το ραχιαίο άκρο του κελύφους (κεφαλοθώρακα).

Άρθρο 101

Άρθρο 101

Εμπορία - διακίνηση - διάθεση
κατεψυγμένων αλιευμάτων που φέρουν
επίπαγο (υγρό κάλυψης)

1. Για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ορίζονται τα εξής:

α) Ο επίπαγος των κατεψυγμένων αλιευμάτων, για τον οποίο κάνει αναφορά το π.δ. 786/1978 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 290/1992, θεωρείται "υγρό κάλυψης", κατά τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Ως συσκευασμένα κατεψυγμένα αλιεύματα, θεωρούνται αυτά, που διατίθενται στην εσωτερική αγορά σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία, στην οποία αναγράφονται οι επιβαλλόμενες από άλλες διατάξεις ενδείξεις και της οποίας το άνοιγμα γίνεται μόνο από τον τελικό καταναλωτή.

γ) Ως χύμα κατεψυγμένα αλιεύματα, θεωρούνται αυτά, που δεν πληρούν τις διατάξεις της ως άνω (β) περίπτωσης.

δ) Ως "βάρος με επίπαγο" κατεψυγμένων αλιευμάτων, θεωρείται αυτό που εμπεριέχει το καθαρό στραγγισμένο βάρος του αλιεύματος και το βάρος του φερόμενου επί αυτού επίπαγου (υγρού κάλυψης).

ε) Ως "καθαρό στραγγισμένο βάρος" κατεψυγμένων αλιευμάτων, θεωρείται το καθαρό βάρος αλιεύματος, απαγγαγμένο τελείως από το βάρος του φερόμενου επί αυτού επίπαγου (υγρού κάλυψης).

2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 8 της παρούσας.

14/, οι αγοραπωλησίες κατεψυγμένων αλιευμάτων με επίπαγο, μεταξύ των επιχειρήσεων (εισαγωγέων, χονδρεμπόρων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών επεξεργασίας, συσκευασίας, τυποποίησης και λιανοπωλητών), μπορούν να διενεργούνται σε τιμή ανά χιλιόγραμμο βάρους με επίπαγο (υγρού κάλυψης), κατά

την έννοια των διατάξεων της (δ) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1, ανεξάρτητα αν τα είδη είναι συσκευασμένα ή χύμα.

3. Προκειμένου για κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, που κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε "συσκευασμένη μορφή", κατά την έννοια των διατάξεων της (β) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1, υποχρεωτικά επί της εξωτερικής επιφάνειας της συσκευασίας, σε ορατό από τον καταναλωτή σημείο και με ευδιάκριτα γράμματα, αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις:

"ΒΑΡΟΣ ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ ..... π.χ. 1200 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ

ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ (δηλαδή στραγγισμένο) π.χ. 1080 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ"

Η ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών βαρύνει εξ ίσου όλες τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο 2.

4. Προκειμένου για κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, που κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε "χύμα μορφή", κατά την έννοια της (γ) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1, επιτρέπεται να διατίθενται με την μορφή αυτή στον τελικό καταναλωτή, με την προϋπόθεση τήρησης των κατωτέρω δεσμευτικών διατάξεων.

Κατονομάζουμε ως ακολούθως τις μορφές κατεψυγμένων αλιευμάτων, που επιτρέπεται να διατίθενται χύμα στον καταναλωτή και υπό τον όρο ότι το ποσοστό του φερόμενου επίπαγου (υγρού κάλυψης) δεν θα υπερβαίνει, κατά περίπτωση, το 10% ή 15%.

ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ ΜΕΧΡΙ 10%

- Ψάρια ολόκληρα, ψάρια αποκεφαλισμένα και εκσπλαχνισμένα ψάρια σε μεγάλα τεμάχια

ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ ΜΕΧΡΙ 15%

- Φιλέτο και φέτες ψαριών, αποκεφαλισμένα και εκσπλαχνισμένα χωρίς δέρμα, μαλακόστρακα αποφλοιωμένα ή μη, προβαρισμένα ή μη, μαλάκια καθαρισμένα - τεμαχισμένα ή μη

5. Για την διασφάλιση των συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού, ως προς το αληθές των ενδείξεων της ως άνω παραγράφου 3 και του ανώτατου ποσοστιαίου ορίου του επίπαγου της ως άνω παραγράφου 4, παραθέτουμε κατωτέρω τον μαθηματικό τύπο, που προσδιορίζει με ακρίβεια την σχέση "Καθαρό στραγγισμένο βάρος (δηλαδή καθαρό βάρος χωρίς επίπαγο)

- Ποσοστό φερόμενου επίπαγου", ήτοι:

$$E = \frac{(A-B) \times 100}{A}$$

Επεξηγηματικά, όπου Α το συνολικό βάρος αλιεύματος μαζί με τον επίπαγο (υγρό κάλυψης), όπου Β το καθαρό στραγγισμένο βάρος (δηλαδή το καθαρό βάρος χωρίς επίπαγο), όπου Ε το ποσοστό του επίπαγου.

6. Στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 38 (παραγρ. 2) του Αγορανομικού Κωδικός, οι λιανοπωλητές κατεψυγμένων αλιευμάτων με επίπαγο, υποχρεούνται όπως, σε κάθε τέτοιο είδος, που εκθέτουν προς πώληση, τοποθετούν ή αναρτούν ή προσδένουν πινακίδα, που θα είναι ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία θα αναγράφεται η τιμή διάθεσης του είδους στον καταναλωτή.

Η τιμή αυτή θα αναφέρεται.

α) Σε τιμή ανά μονάδα μέτρησης (κιλό) βάρους με επίπαγο, προκειμένου για το προϊόν αυτό που διατίθεται "σε χύμα μορφή", κατά την έννοια της (γ) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1.

β) Σε τιμή πώλησης ανά συσκευασία, προκειμένου για το προϊόν αυτό που διατίθεται "σε συσκευασμένη μορφή" κατά την έννοια της (β) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1.

Ειδικά για την περίπτωση αυτή, στην πινακίδα αναγράφεται, πέρα από την τιμή πώλησης ανά συσκευασία και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης (κιλό) καθαρού στραγγισμένου βάρους (δηλαδή καθαρού βάρους χωρίς επίπαγο) κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στην δεύτερη.

Δεν είναι υποχρεωτική η αναγραφή στην πινακίδα της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, αν η ποσότητα που εμπεριέχεται στην συσκευασία ισοδυναμεί με 1000 γραμμάρια καθαρού στραγγισμένου βάρους (δηλαδή καθαρού βάρους χωρίς επίπαγο).

Η τιμή πώλησης ανά συσκευασία αφορά πάντα την ποσότητα που εμπεριέχεται στην συσκευασία και αναφέρεται στο καθαρό στραγγισμένο βάρος.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται υποχρεωτικά και για τις περιπτώσεις, όπου τα ανωτέρω κατεψυγμένα αλιεύματα διατίθενται προς Νοσοκομεία, Κλινικές, Ευαγή Ιδρύματα, Ομαδικές Κατασκηνώσεις, διάφορες υπηρεσίες του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των ΔΕΚΟ και των ΟΤΑ καθώς και σε Κέντρα ομαδικής εστίασης, που προμηθεύονται κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, με μόνη διαφορά ότι, εφόσον η διάθεση αυτή θα αφορά τέτοια αλιεύματα σε συσκευασμένη μορφή, αυτά δεν μπορούν να φέρουν επίπαγο υψηλότερο από το ποσοστό, που ορίζεται, κατά περίπτωση, στην ως άνω παράγραφο 4.

Άρθρο 102

Άρθρο 102

Ποσοστά φύρας συσκευασίας κατά την εισαγωγή υγράλατου βακαλάου σε δέματα

1. Απαγορεύεται η εισαγωγή και ο εκτελωνισμός υγράλατου βακαλάου σε δέματα καθώς και η κυκλοφορία του στο εσωτερικό, όταν το βάρος του εμπορεύματος μετά

την αποτίναξη του από το αλάτι συντήρησης μαζί με το απόβροτο συσκευασίας (σάκος και σπάγκος) είναι, σε ποσοστό ανώτερο του 9% σε σχέση με το καθαρό βάρος του εμπορεύματος.

2. Η εξακρίβωση του ποσοστού σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, θα γίνεται από τα αρμόδια όργανα του Τελωνείου, με πραγματική αποστάθμιση τουλάχιστον 30 δεμάτων βακαλάου από γενικό φορτίο, τα οποία θα λαμβάνονται από διάφορα σημεία του κύτους του πλοίου και θα αναγράφεται στην διασάφηση του Τελωνείου.

Άρθρο 103

Άρθρο 103

Απαγόρευση αποσυσκευασίας υγράλτου βακαλάου εισαγωγής

1. Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο ανασυσκευασία του υγράλτου βακαλάου, που εισάγεται σε δέματα καθώς και η προσθήκη άλατος σε δέματα που έχουν συσκευασθεί στον τόπο αγοράς του.
2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στις οποίες επιβάλλεται η ανασυσκευασία του βακαλάου για παρεμπόδιση αλλοίωσης του, αυτή θα γίνεται με την παρουσία των αρμοδίων Αστυνομικών Αγορανομικών Οργάνων. Το αλάτι που περιέχονταν αρχικά μαζί με αυτό που προστέθηκε κατά την ανασυσκευασία δεν πρέπει να υπερβαίνει το 5% σε σχέση με το καθαρό βάρος του εμπορεύματος.
3. Το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να εφαρμοστεί και στις περιπτώσεις που το εμπόρευμα εισάγεται χύμα.
4. Επιτρέπεται η υποσυσκευασία υγράλτου βακαλάου, υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις, σε ειδικά εγκεκριμένες εγκαταστάσεις τυποποίησης αλιευμάτων.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 104

Άρθρο 104

Όριο ανοχής του καθαρού βάρους του ταραμά

Στον ταραμά που κυκλοφορεί σε ξύλινους κάδους, στους οποίους αναγράφεται το καθαρό βάρος περιεχομένου, αναγνωρίζεται ανοχή επί έλαττον μέχρι 5%.

Άρθρο 105

Άρθρο 105

Ενδείξεις επί των πινακίδων λιανικής πώλησης των νωπών και κατεψυγμένων αλιευμάτων

1. Οι λιανοπωλητές νωπών και κατεψυγμένων αλιευμάτων, εφόσον πωλούν τέτοια είδη σε μορφή χύμα ή συσκευασμένη, υποχρεούνται να έχουν τοποθετημένη ή ανηρτημένη πινακίδα στους χώρους πώλησης των αλιευμάτων, στην οποία θα αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις:

α) Το είδος του αλιεύματος (π.χ. τσιπούρες, σαργοί κλπ.)

β) Η τιμή λιανικής πώλησης (δρχ. κατά κιλό κλπ.)

γ) Η χώρα προέλευσης των ειδών αυτών (π.χ. Μαρόκο, Σενεγάλη κλπ.), εφόσον τα αλιεύματα έχουν εισαχθεί από Κράτη, που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η ανωτέρω πινακίδα θα είναι τοποθετημένη ή αναρτημένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι απολύτως ορατή από τον πελάτη, οι δε αναγραφόμενες σε αυτήν ενδείξεις της ως άνω παραγράφου 1 θα γίνονται με ευδιάκριτα, ευανάγνωστα και Κεφαλαία γράμματα, στην ελληνική γλώσσα.

Άρθρο 106

Υποχρεώσεις επιχειρήσεων επεξεργασίας κατεψυγμένων αλιευμάτων

1. Απαγορεύεται η διάθεση στην κατανάλωση επεξεργασμένων κατεψυγμένων αλιευμάτων από επιχειρήσεις που δεν έχουν νόμιμη άδεια λειτουργίας.
2. Οι επιχειρήσεις που σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο έχουν νόμιμη άδεια λειτουργίας επεξεργασίας κατεψυγμένων αλιευμάτων, υποχρεούνται τριάντα μέρες πριν να θέσουν στην κυκλοφορία οποιοδήποτε επεξεργασμένο αλίευμα, να υποβάλουν στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας αίτηση με πλήρη τεχνική προδιαγραφή (σε δύο αντίτυπα) και δείγμα για τη χορήγηση κωδικού αριθμού κυκλοφορίας του.

Άρθρο 107

Ενδείξεις στην συσκευασία των επεξεργασμένων κατεψυγμένων αλιευμάτων

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της κτηνιατρικής νομοθεσίας, πάνω στην συσκευασία των επεξεργασμένων κατεψυγμένων αλιευμάτων πρέπει να αναγράφονται με κεφαλαία ευδιάκριτα και ανεξίτηλα γράμματα, οι παρακάτω ενδείξεις:
  - α) Ο τίτλος και η έδρα της επιχείρησης
  - β) Η διεύθυνση του εργοστασίου ή εργαστηρίου επεξεργασίας και συσκευασίας
  - γ) Το είδος του αλιεύματος, η μορφή επεξεργασίας και ο αριθμός κυκλοφορίας της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας
  - δ) Ο αριθμός άδειας λειτουργίας της επιχείρησης
  - ε) Το βάρος της συσκευασίας με την ένδειξη "ΑΠΟΒΑΡΟ ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ (π.χ. 10)"

στ) Εφόσον το είδος συσκευάζεται σε διπλή συσκευασία, το άθροισμα του βάρους αυτής θα αναγράφεται στην εξωτερική συσκευασία με την παραπάνω ένδειξη.
2. Για τα χωρίς επεξεργασία κατεψυγμένα αλιεύματα, επάνω στην συσκευασία τους θα αναγράφονται οι ενδείξεις της προηγούμενης παραγράφου, με την διαφορά ότι η ένδειξη (γ) αντικαθίσταται με την αναγραφή της ονομασίας του συγκεκριμένου είδους αλιεύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ - ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΑΡΤΟΥ - ΨΩΜΙ - ΑΡΤΟΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ - ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ

Άρθρο 108

Έννοια του όρου "ψωμί - αρτοπαρασκεύασμα - αρτοσκεύασμα"

1. Στην έννοια του όρου "ψωμί" περιλαμβάνονται τα εξής είδη:
  - α) Άσπρο ψωμί - Παρασκευάζεται από άλευρα T.70% από μαλακό σιτάρι και διατίθεται στην κατανάλωση με την ονομασία ψωμί άσπρο T.70%.
  - β) Μαύρο ψωμί - Παρασκευάζεται από άλευρα T.90% με την πρόσθετη ξηρά γλουτένη σε αναλογία 3% από μαλακό σιτάρι και διατίθεται στην κατανάλωση με την ονομασία ψωμί μαύρο T.90%.
  - γ) Σύμμικτο ψωμί - Παρασκευάζεται από ισόποση ανάμειξη αλεύρων κατηγορίας M από σκληρό σιτάρι και αλεύρων T.70% από μαλακό σιτάρι και διατίθεται στην κατανάλωση με την ονομασία ψωμί σύμμικτο.

2. Στην έννοια του όρου "αρτοποιασμένο" περιλαμβάνεται το είδος που παρασκευάζεται από αμιγή άλευρα δημητριακών ή πρόσμειξη αλεύρων δημητριακών, εφόσον η παρασκευή τους δεν εμπίπτει με την παρασκευή των ειδών ψωμιού, που προσδιορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και διατίθεται στην κατανάλωση με την ονομασία αρτοποιασμένο.

3. Στην έννοια του όρου "αρτοποιασμένο" περιλαμβάνεται το είδος που πληροί τους όρους και προϋποθέσεις των άρθρων 112, 113 και 114 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και διατίθεται στην κατανάλωση με την ονομασία αρτοποιασμένο.

Άρθρο 109**Άρθρο 109**

Βάρος ψωμιού - αρτοποιασμάτων και κουλουριών

1. Το ψωμί της παραγράφου 1 του άρθρου 108 της παρούσας, παρασκευάζεται και διατίθεται στα βάρη των 500 γραμμαρίων ή 1000 γραμμαρίων ή 1500 γραμμαρίων ή 2000 γραμμαρίων, ανεξάρτητα σχήματος και μορφής (φρατζόλα, καρβέλι, κουλούρα κλπ.).
2. Τα αρτοποιασμένα της παραγράφου 2 του άρθρου 108 της παρούσας, παρασκευάζονται και διατίθενται σε συγκεκριμένα βάρη των 250 γραμμαρίων ή 350 γραμμαρίων ή 500 γραμμαρίων ή 750 γραμμαρίων ή 1000 γραμμαρίων, ανεξάρτητα σχήματος και μορφής
3. Τα κουλούρια τύπου θεσσαλονίκης παρασκευάζονται και διατίθενται στο βάρος των 40 γραμμαρίων, τουλάχιστον, κατά τεμάχιο,

---

Άρθρο 110**Άρθρο 110**

Τρόπος παρασκευής ψωμιού και αρτοποιασμάτων

1. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση, κατά την παρασκευή ψωμιού, αρτοποιασμάτων, ζυμαρικών και υποπροϊόντων αλέσεως σιταριού δηλαδή αλφών, βητών, κτηνάλευρων, πιτύρων κλπ., καθώς και η κατοχή τους από τα εργοστάσια ή εργαστήρια παρασκευής των εν λόγω ειδών.
2. Το ψωμί παρασκευάζεται υποχρεωτικά με την μέθοδο της ταχείας αρτοποίησης με χρησιμοποίηση πιεστής ζύμης αρτοποιίας σε αναλογία επί των αλεύρων, τουλάχιστον 1, 25% ή ξηράς ζύμης σε αναλογία τουλάχιστον 0, 40%.
3. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση λυκίσκου ως ζύμης, καθώς και η προσθήκη του, κατά την παρασκευή ψωμιού ή αρτοποιασμάτων.
4. Η τοποθέτηση των τεμαχίων του ψωμιού στον κλίβανο πρέπει να γίνεται σε τέτοια απόσταση ώστε να αποφεύγεται η επαφή τους, λόγω διόγκωσης κατά ψήσιμο σε ποσοστό μεγαλύτερο του 15%.
5. Επιτρέπεται η στίλβωση του ψωμιού με ψεκάσμο νερού, κατά την εξαγωγή του από τον κλίβανο, ενώ απαγορεύεται η επάλειψη του με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.
6. Η παρασκευή και το ψήσιμο του ψωμιού πρέπει να είναι κανονικά και το φλόγωμά του (κόρα) κανονικό σε όλη την επιφάνεια του.
7. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση αποξηραμένων τεμαχίων ή θρυμμάτων ψωμιού.
8. Οι αρτοποιοί και αρτεργάτες είναι υπεύθυνοι για την καλή παρασκευή, ψήσιμο και γενικά τη συντήρηση του ψωμιού.

Άρθρο 111**Άρθρο 111**

Διανομή προϊόντων αρτοποιίας
σε σπίτια και άλλες ρυθμίσεις

1. Απαγορεύεται η πώληση προϊόντων αρτοποιίας (άρτος, αρτοσκευάσματα, αρτοπαρασκευάσματα) από οποιονδήποτε με το σύστημα "διανομή των προϊόντων αυτών σε σπίτια καθώς και η κατά παραγγελία διάθεση", υπό την επιφύλαξη μόνο της διαλαμβανόμενης κατωτέρω εξαίρεσης.

2. Κατ' εξαίρεση των απαγορευτικών διατάξεων της ως άνω παραγράφου 1, η πώληση των παραπάνω προϊόντων με το σύστημα "διανομή αυτών σε σπίτια" είναι δυνατή, υπό τη δέσμευση όμως ότι η εν λόγω διανομή θα απευθύνεται μόνο σε σπίτια απομακρυσμένων οικισμών πόλεων και κωμοπόλεων ή σε σπίτια κοινοτήτων, όπου αποδεδειγμένα δε λειτουργούν αρτοποιεία ή πρατήρια άρτου προς εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο 2 παρεχομένη δυνατότητα διανομής τελεί υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι, με διοικητική πράξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, εκδιδόμενη μετά από συνεκτίμηση των κρατουςών συνθηκών παραγωγής και διάθεσης των παραπάνω προϊόντων, θα καθορίζονται οι συγκεκριμένες περιοχές, στις οποίες καθίσταται δυνατή να λάβει χώρα η διανομή αυτή.

4. Δικαίωμα να κάνουν χρήση των διατάξεων της ως άνω παραγράφου 2 έχουν τα νομίμως λειτουργούντα αρτοποιεία και πρατήρια άρτου, οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής ειδών αρτοποιίας και άλλα καταστήματα λιανικής πώλησης ειδών διατροφής (Σούπερ Μάρκετ κλπ.) που νομίμως έχουν τη δυνατότητα πώλησης ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και αρτοπαρασκευασμάτων. Οι ενδιαφερόμενοι προς χρήση του συστήματος της ως άνω παραγράφου 2 υπόκεινται στις κατωτέρω υποχρεώσεις:

α) Διατηρούν στο κατάστημα τους "ΒΙΒΛΙΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΣΕ ΣΠΙΤΙΑ" δεόντως θεωρημένο από την Υπηρεσία Εμπορίου της Ν.Α., στη δικαιοδοσία της οποίας υπάγεται ο ενδιαφερόμενος.

β) Το βιβλίο αυτό, αριθμημένο σε σελίδες, θα ευρίσκεται στην επιχείρηση και θα επιδεικνύεται, εφόσον ζητηθεί, στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, θα είναι δε διαγραμμισμένο στις παρακάτω στήλες, με τους αντίστοιχους, κατά στήλη, τίτλους, ως εξής:

- Στήλη "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ": Στη στήλη αυτή αναγράφεται η ημερομηνία που ο ενδιαφερόμενος θα αρχίσει τη διανομή.

- Στήλη "ΠΡΟΪΟΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ": Στη στήλη αυτή αναγράφεται το είδος (π.χ. ψωμί) που πρόκειται να διανεμηθεί.

- Στήλη "ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ": Στη στήλη αυτή αναγράφεται η ποσότητα του είδους (π.χ. 30 κιλά), που πρόκειται να διανεμηθεί.

- Στήλη "ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ": Στη στήλη αυτή αναγράφεται η συγκεκριμένη περιοχή διανομής του είδους, όπως αυτή έχει οριστεί κατά τις διατάξεις της ως άνω παραγράφου 3.

- Στήλη "ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ": Στη στήλη αυτή αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία του, υπό του Κ.Β.Σ., επιβαλλόμενου δελτίου αποστολής, που συνοδεύει το προς διανομή είδος.

Όλες οι παραπάνω στήλες συμπληρώνονται πριν την αναχώρηση του εμπορεύματος για τη διανομή του σε σπίτια.

5. Στα πλαίσια διασφάλισης της υγιεινής καταλληλότητας των προϊόντων αρτοποιίας (ψωμί, αρτοσκευάσματα και αρτοπαρασκευάσματα) και της προστασίας του καταναλωτικού κοινού, θεσπίζονται τα παρακάτω:

α) Τα ανωτέρω προϊόντα, όταν διανέμονται σε σπίτια, υποχρεωτικά είναι συσκευασμένα σε χαρτοσακούλες από καθαρή χαρτομάζα, κλεισμένες με συνδετική μηχανή.

β) Αρτοσκευάσματα που διατίθενται στην κατανάλωση από καταστήματα πώλησης τροφίμων, υπόκεινται στην υποχρέωση της ως άνω (Α) περίπτωσης.

γ) Ειδικά για μερικά αρτοσκευάσματα με χαμηλό ποσοστό υγρασίας (όπως φρυγανιές, παξιμάδια και λοιπά παρόμοια είδη), μπορούν να συσκευάζονται σε σακούλες από πλαστική ύλη, κλεισμένες με συνδετική μηχανή, εφόσον η ύλη αυτή πληροί τους όρους που καθορίζονται από το Α.Χ.Σ.

δ) Η τοποθέτηση ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και αρτοπαρασκευασμάτων στις παραπάνω σακούλες, γίνεται όταν τα είδη αυτά αποκτήσουν τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος.

ε) Στο εξωτερικό μέρος κάθε ανωτέρω συσκευασίας, σε συνδυασμό μάλιστα με τις διατάξεις του π.δ. 369/92, αναγράφονται υποχρεωτικά οι παρακάτω ενδείξεις:

αα. Το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία του παρασκευαστή των ανωτέρω προϊόντων καθώς και η διεύθυνση αυτού.

ββ. Το είδος του ψωμιού, αρτοσκευάσματος και αρτοπαρασκευάσματος, που περιέχεται στη συσκευασία.

γγ. Το καθαρό βάρος του είδους αυτού

δδ. Η ημερομηνία παρασκευής του είδους, με ανεξίτηλη σφραγίδα.

στ) Τα συσκευασμένα ψωμιά, αρτοσκευάσματα και αρτοπαρασκευάσματα τοποθετούνται στα ανωτέρω καταστήματα πώλησης σε ιδιαίτερους χώρους και δεν αναμειγνύονται με άλλα πωλούμενα είδη.

ζ) Απαγορεύεται η εκτός καταστήματος έκθεση (τοποθέτηση) προς πώληση ψωμιού, αρτοσκευασμάτων, αρτοπαρασκευασμάτων και αρτιδίων.

η) Επιτρέπεται η μεταφορά, διανομή και διάθεση των ανωτέρω προϊόντων αρτοποιίας, εφόσον, μέσω αυτών, εξασφαλίζεται η καθαριότητα και η διατήρηση της συσκευασίας τους.

Προς τούτο σε εφαρμογή της απόφασης 390/93 του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, τα οχήματα που πραγματοποιούν μεταφορά προϊόντων αρτοποιίας, υποχρεωτικά έχουν το κατάλληλο αμάξωμα, κλειστό από όλες της πλευρές, σε τρόπο ώστε να διατηρείται καθαρό.

Τα οχήματα αυτά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την μεταφορά προϊόντων αρτοποιίας, στο δε εξωτερικό μέρος των οχημάτων αυτών αναγράφονται τα στοιχεία της επιχείρησης.

θ) Η πώληση κουλουριών και άλλων αρτοσκευασμάτων από πλανόδιους και στάσιμους μικροπωλητές γίνεται με τους όρους που καθορίζονται από τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.

Άρθρο 112

Άρθρο 112

Αποθήκευση - συντήρηση - διάθεση ψωμιού και αρτοπαρασκευασμάτων από αρτοποιούς

1. Το ψωμί κάθε τύπου, δηλαδή άσπρο, μαύρο ή σύμμεικτο - χωριάτικο, πρέπει υποχρεωτικά να ζυγίζεται παρουσία του αγοραστή.

2. Για την αποθήκευση και συντήρηση του ψωμιού, των αρτοπαρασκευασμάτων και αρτοσκευασμάτων γενικά, πρέπει κάθε αρτοποιείο να διαθέτει χώρο επαρκή και κατάλληλο.

Το ψωμί που πρόκειται να πουληθεί χωρίς συσκευασία και τα αρτοπαρασκευάσματα και αρτοσκευάσματα γενικά, πρέπει να τοποθετούνται σε ειδικές προθήκες που η κάτω βάση τους να απέχει 70 εκατοστά από το έδαφος και σε ανάλογη απόσταση από το χώρο κυκλοφορίας των πελατών, σε τρόπο ώστε να μην είναι δυνατή η διαλογή του με τα χέρια από τους πελάτες.

Οι προθήκες πρέπει να καλύπτονται με δικτυωτό πλέγμα ή διαφορετικά με διάτρητα καλύμματα, ξύλινα ή από πλαστική ύλη ή μεταλλικά έτσι που να εξασφαλίζεται ο καλός αερισμός των παραπάνω ειδών και να προφυλάσσονται από τα έντομα.

Η τοποθέτηση του ψωμιού, των αρτοπαρασκευασμάτων και αρτοσκευασμάτων μέσα στις παραπάνω προθήκες πρέπει να γίνεται χωριστά για κάθε τύπο και είδος ψωμιού. Ειδικά το ψωμί του τύπου 70% πρέπει να τοποθετείται σε εμφανές σημείο για το καταναλωτικό κοινό.

Επίσης στις παραπάνω προθήκες, πρέπει να κρέμεται ευδιάκριτη για το κοινό πινακίδα χωριστά κατά κατηγορία, τύπο ή είδος ψωμιού, αρτοπαρασκευασμάτων και αρτοσκευασμάτων, πάνω στην οποία να γράφεται με καθαρά και ευανάγνωστα από απόσταση, γράμματα και αριθμούς, η κατηγορία, ο τύπος ή το είδος ψωμιού, των αρτοπαρασκευασμάτων και αρτοσκευασμάτων και η τιμή πώλησης τους κατά χιλιόγραμμο ή κατά τεμάχιο ορισμένου βάρους.

Ειδικά για το ψωμί τύπου 70% και προκειμένου για τα αρτοποιεία και πρατήρια άρτου που διαθέτουν και άλλους τύπους ψωμιού, η σχετική πινακίδα πρέπει να είναι μεγαλύτερων διαστάσεων από τις πινακίδες των άλλων τύπων.

Η προθήκη στην οποία τοποθετείται το ψωμί Τ.70% πρέπει να βρίσκεται στο εμφανέστερο σημείο του αρτοποιείου ή πρατηρίου άρτου και μάλιστα στο ψηλότερο μέρος του πάγκου πώλησης του, ώστε να διακρίνεται και από τον πελάτη που βρίσκεται στην είσοδο του καταστήματος. Απαγορεύεται η χρήση της προθήκης, που προορίζεται σύμφωνα με τα παραπάνω για το ψωμί Τ. 70%, για την τοποθέτηση άλλων ειδών.

3. Το μη συσκευασμένο ψωμί κατά την μεταφορά του στα πρατήρια άρτου για πώληση ή σε ξενοδοχεία, νοσοκομεία και λοιπά ιδρύματα, σε τόπους ομαδικής σίτισης και σε εστιατόρια, ταβέρνες κ.λπ., πρέπει να τοποθετείται από τους προμηθευτές αρτοποιούς ή από αυτούς που το παραλαμβάνουν για λογαριασμό των παραπάνω ιδρυμάτων, καταστημάτων κ.λπ. μέσα σε κλειστά κιβώτια από όποια ύλη επιτρέπεται από το Α.Χ.Σ., για να αποφεύγεται η ρύπανση του.

Απαγορεύεται η μεταφορά του με άλλο τρόπο, όπως τοποθέτηση σε δάπεδο αυτοκινήτων ή τρίκυκλων ή μέσα σε σάκους, καλάθια κλπ. Κατά την μεταφορά ψωμιού με κλειστά αυτοκίνητα μπορούν να χρησιμοποιούνται ειδικά καλάθια που να πληρούν του όρους υγιεινής. Με ανάλογες προϋποθέσεις υγιεινής και καθαριότητας πρέπει να μεταφέρονται και τα άλλα μη συσκευασμένα είδη αρτοποιίας.

Άρθρο 113**Άρθρο 113**

Διάθεση ψωμιού και αρτοποιημάτων από πρατήρια άρτου

Επιτρέπεται στα πρατήρια άρτου η πώληση τύπων ψωμιού και αρτοποιημάτων κάθε κατηγορίας σε συσκευασία, όπως προβλέπονται από το άρθρο 109 της παρούσας και με τους όρους και προϋποθέσεις, που καθορίζονται στο άρθρο 112 της παρούσας.

Απαγορεύεται να χρησιμοποιείται ο χώρος, τα έπιπλα και τα σκεύη του πρατηρίου άρτου για άλλο σκοπό.

Άρθρο 114**Άρθρο 114**

Αποθέματα πρώτων και βοηθητικών υλών ψωμιού

Οι αρτοποιοί υποχρεούνται να έχουν στα καταστήματα τους αποθέματα αλεύρων, καύσιμης ύλης και αλατιού, που να καλύπτουν τις ανάγκες τους, με βάση την ημερήσια κατανάλωση τους, για την παρασκευή ψωμιού τριών ημερών κατά την θερινή περίοδο, που είναι από 15 Ιουνίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου και μίας εβδομάδας για την χρονική περίοδο, που είναι από 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 14 Ιουνίου.

Τα αποθέματα αυτά θα ανανεώνονται με την χρησιμοποίησή τους για την παρασκευή ψωμιού και συγχρόνως θα αντικαθίστανται με τρόπο ώστε η ποσότητα τους, να παραμένει αμετάβλητη και να αποφεύγεται, προκειμένου για το αλεύρι και το αλάτι, ο κίνδυνος της αλλοίωσης του.

Άρθρο 115**Άρθρο 115**

Ψηστικά

1. Το ψήσιμο των φαγητών και γλυκισμάτων, για την εξυπηρέτηση του κοινού, είναι υποχρεωτικό για τους αρτοποιούς και αυτούς που διατηρούν κλίβανο ψησίματος και κλίβανο κουλουροποιίας και οι οποίοι πρέπει να έχουν τους κλιβάνους τους σε λειτουργία και να δέχονται φαγητά, γλυκά κ.λπ. για ψήσιμο μέχρι την 12.30 ώρα καθημερινά, περιλαμβανομένων Κυριακών και αργιών.

2. Τα αρτοποιεία και οι κλιβανοί ψήσιματος στον Νομό Αττικής εργάζονται τουλάχιστον κάθε τέταρτη Κυριακή αποκλειστικά όμως για ψήσιμο φαγητών, γλυκισμάτων και λοιπών ειδών, που προσκομίζονται από το κοινό.

Η εκ περιτροπής λειτουργία καθορίζεται με ευθύνη των τοπικών αρτοποιητικών οργανώσεων Αθηνών, Προαστίων Περιχώρων και της Περιφέρειας τής Νομού Πειραιώς, σε τρόπο ώστε να εξυπηρετείται χωροταξικά, κατά τον καλύτερο τρόπο, το καταναλωτικό κοινό και κοινοποιείται έγκαιρα στα κατά τόπους Αστυνομικά Τμήματα για την παρακολούθηση της.

3. Από την παραπάνω εκ περιτροπής ρύθμιση για ψήσιμο κατά τις Κυριακές, εξαιρούνται:

α) Οι τρεις ημέρες πριν τα Χριστούγεννα και η ημέρα των Χριστουγέννων.

β) Οι τέσσερες ημέρες πριν το Νέο Έτος και η ημέρα του Νέου Έτους.

γ) Η ημέρα πριν τα Θεοφάνεια και η ημέρα των Θεοφανείων

δ) Η ημέρα του Πάσχα

ε) Η ημέρα της Κοίμησης της Θεοτόκου

Στην παραπάνω ρύθμιση δεν περιλαμβάνονται αρτοποιεία που λειτουργούν σε περιοχές στις οποίες το κοινό εξυπηρετείται από ένα και μόνο αρτοποιείο.

4. Οι Νομάρχες των εντός του Νομού Αττικής περιφερειών μεριμονούν για την ρύθμιση εκ περιτροπής λειτουργίας των αρτοποιείων περιοχής τους, κατά τις Κυριακές και αργίες, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

5. Σε εμφανές μέρος των αρτοποιείων και κλιβάνων ψήσιματος και κουλουροποιίας, πρέπει να υπάρχει ανηρτημένη πινακίδα διαστάσεων 35 X 45 εκατοστά περίπου, στην οποία να γράφονται καθαρά και ευανάγνωστα οι τιμές που ισχύουν για τα Ψηστικά και επίσης οι ώρες που γίνονται δεκτά φαγητά και λοιπά είδη για ψήσιμο.

Άρθρο 116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.

Άρθρο 116

Προϋποθέσεις παρασκευής και διάθεσης της παραδοσιακής γιαούρτης

1. Επιτρέπεται στα καταστήματα λιανικής πώλησης, που πωλούν στο καταναλωτικό κοινό γαλακτοκομικά προϊόντα, να προσφέρουν παραδοσιακή γιαούρτη από νωπό γάλα αγελάδας και παραδοσιακή γιαούρτη από νωπό πρόβειο γάλα, εφόσον πληρούν τις κατωτέρω προϋποθέσεις.

α) Να αγοράζουν το νωπό γάλα απευθείας από τους παραγωγούς ή Συνεταιριστικές Οργανώσεις Παραγωγών ή από άλλες πηγές πώλησης εγχωρίου νωπού γάλακτος.

β) Να παρασκευάζουν τα ίδια ως άνω καταστήματα την εν λόγω γιαούρτη λιποπεριεκτικότητας τουλάχιστον 3,9%, όταν χρησιμοποιούν νωπό γάλα αγελάδας ή λιποπεριεκτικότητας τουλάχιστον 6,7%, όταν χρησιμοποιούν νωπό πρόβειο γάλα.

γ) Να πωλούν την παραδοσιακή γιαούρτη λιανικά απευθείας στο καταναλωτικό κοινό, απαγορευομένης απολύτως της πώλησης του είδους σε τρίτους για μεταπώληση.

δ) Να παρασκευάζουν την εν λόγω γιαούρτη σε ειδικό εργαστήριο, για το οποίο έχει εκδοθεί άδεια ή βεβαίωση αρχής ότι αυτό πληροί όλους τους όρους υγιεινής. Το εν λόγω εργαστήριο θα λειτουργεί σε τελείως ξεχωριστό χώρο, άσχετα αν αυτό ευρίσκεται μέσα στο κατάστημα λιανικής πώλησης ή εκτός τούτου.

2. Επί των συσκευασιών αυτών αναγράφεται υποχρεωτικά, πέρα από τις ενδείξεις

που προβλέπουν τα άρθρα 35 και 37 της παρούσας και η ένδειξη "ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΛΙΠΟΥΣ (π.χ.) 3,9% ΑΠΟ ΝΩΠΟ ΓΑΛΑ ΑΓΕΛΑΔΑΣ" ή "ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΛΙΠΟΥΣ (π.χ.) 6,7% ΑΠΟ ΝΩΠΟ ΠΡΟΒΕΙΟ ΓΑΛΑ", κατά περίπτωση είδους γιαούρτης.

3. Τα ανωτέρω καταστήματα υποχρεούνται όπως επιδεικνύουν στα αγορανομικά όργανα τα τιμολόγια αγοράς νωπού γάλακτος αγελάδας ή νωπού πρόβειου γάλακτος, εφόσον πωλούν την ως άνω παραδοσιακή γιαούρτη.

4. Προκειμένου για τα καταστήματα της ως άνω παραγράφου 1, εφόσον αυτά πωλούν την ανωτέρω παραδοσιακή γιαούρτη, υφίσταται υποχρέωση όπως σε εμφανές σημείο του καταστήματος είναι ανηρτημένη πινακίδα, ορατή από τον πελάτη, στην οποία με κεφαλαία ευδιάκριτα γράμματα θα αναγράφεται η ένδειξη "ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΓΙΑΟΥΡΤΗ".

5. Τα καταστήματα της ως άνω παραγράφου 1 υποχρεούνται όπως:

α) Μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, αποστείλουν ή καταθέσουν στις κατωτέρω υπηρεσίες υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω παραγράφου 1, για την περίπτωση βέβαια που με την ισχύ του παρόντος άρθρου, το εργαστήριο του καταστήματος λειτουργεί νόμιμα.

β) Μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από την ημερομηνία που το εργαστήριο του καταστήματος θα λειτουργήσει νόμιμα, για πρώτη φορά, μετά την ισχύ του παρόντος άρθρου, θα αποστείλουν ή καταθέσουν στις κατωτέρω υπηρεσίες υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω παραγράφου 1.

Η αποστολή ή κατάθεση των ανωτέρω δηλώσεων θα γίνεται στις κατωτέρω υπηρεσίες:

α) Στην Κεντρική Υπηρεσία (Δ/ση Τιμών Τροφίμων - Ποτών) του Υπουργείου Εμπορίου, για όσα καταστήματα λειτουργούν στον Ν. Αττικής.

β) Στην Δ/ση ή Τμήμα Εμπορίου κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, για όσα καταστήματα λειτουργούν στον ίδιο με την υπηρεσία Νομό (πλην Ν. Αττικής).

6. Ανεξάρτητα των παραπάνω, απαγορεύεται με οποιονδήποτε τρόπο να γίνεται στην γιαούρτη η χρήση του όρου "ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ", εφόσον η παρασκευή της δεν γίνεται από νωπό γάλα. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της παραδοσιακής γιαούρτης από νωπό γάλα είναι και η γνωστή κρούστα (πέτσα) που καλύπτει την επιφάνεια της εν λόγω γιαούρτης.

Άρθρο 117

Άρθρο 117

Απαγόρευση κατοχής σκόνης γάλακτος

1. Απαγορεύεται η κατοχή σκόνης γάλακτος από τα εργοστάσια γάλακτος τυροκομεία, εργαστήρια και λοιπά καταστήματα, που παρασκευάζουν αφρόγαλα, για ούρτι, ρυζόγαλα, κρέμες, τυριά και μαργαρίνες.

Κατά παρέκκλιση των παραπάνω, είναι δυνατή η κατοχή σκόνης γάλακτος από τις εν λόγω επιχειρήσεις, για την παρασκευή τεχνολογικών βοηθημάτων της παραγωγής τους, μετά από έγκριση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορίου και με τους όρους που αναφέρονται στην παραπάνω έγκριση.

2. Επιτρέπεται η κατοχή σκόνης γάλακτος πλήρους (όχι αποβουτυρωμένης) από τα εργαστήρια γενικά και εργοστάσια σοκαλατοποιίας, για παρασκευή σοκολάτας γάλακτος, παρασκευασμάτων από γάλα και σοκολάτα, τυποποιημένης ύλης για την παρασκευή παγωτών στιγμής (INSTANT ICE CREAM) καθώς και τυποποιημένων παγωτών, για όσα από αυτά επιτρέπεται από τον Κώδικα Τροφίμων. Για τα εργοστάσια μπισκότων, επιτρέπεται η κατοχή και σκόνης γάλακτος αποβουτυρωμένης, ενώ για τα βουστάσια, η κατοχή μόνο κτηνοτροφικής σκόνης.

3. Αναστέλλεται μέχρι νεωτέρας, η απαγόρευση κατοχής αποβουτυρωμένου γάλακτος σε σκόνη, ειδικά για τα εργοστάσια παραγωγής παγωτών, προβλεπομένων από το άρθρο 137 παραγρ. 7 και παραγρ. 8 του Κώδικα Τροφίμων, μόνο για την παραγωγή των παγωτών αυτών και για τις ποσότητες που αντιστοιχούν σε αυτά.

Άρθρο 118

Άρθρο 118

Χρήση αποβουτυρωμένου γάλακτος

Επιτρέπεται η χρήση αποβουτυρωμένου ή αποκορυφωμένου γάλακτος για παρασκευή διαφόρων ειδών τροφίμων, όπου τούτο σαφώς προβλέπεται από τον Κώδικα Τροφίμων.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροφ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 119

Άρθρο 119

Ποιότητες και ενδείξεις τυριών

Για τις ποιότητες των εγχωρίων τυριών καθώς και για τις υποχρεώσεις που έχουν οι παρασκευαστές τους, σχετικά με τις ενδείξεις, ισχύουν όσα προβλέπονται από τον Κώδικα Τροφίμων.

Άρθρο 120

Άρθρο 120

Υποχρεώσεις τυροκόμων να δηλώνουν στοιχεία της επιχείρησής τους

Κάθε μορφής τυροκομικές επιχειρήσεις με μόνιμες ή πρόχειρες εγκαταστάσεις, εξοπλισμένες με σύγχρονα ή ατελή μηχανικά μέσα, υποχρεούνται στην αρχή κάθε τυροκομικής περιόδου, να υποβάλλουν στην Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου της έδρας του τυροκομείου, υπεύθυνη δήλωση στην οποία να δηλώνεται:

1. Το ονοματεπώνυμο του παραγωγού τυροκόμου ή η επωνυμία της επιχείρησής.
2. Η τοποθεσία που βρίσκεται το τυροκομείο (π.χ. Δήμος Αμαλιάδας, κοινότητα Βάρδας).
3. Η συγκρότηση του τυροκομείου, δηλαδή αν είναι μόνιμο, πρόχειρο ή εξοπλισμένο με σύγχρονα ή ατελή μηχανήματα.

Άρθρο 121

Άρθρο 121

Υποχρεώσεις τυροκόμων σχετικά με υποβολή τιμοκαταλόγων, τήρηση βιβλίου αποθήκης, αναγραφή ενδείξεων στα τιμολόγια πώλησης τυριών

1. Προκειμένου για λευκά τυριά άλμης, στα τιμολόγια πώλησης αναγράφεται επίσης η ποιότητα αυτών, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Κώδικα Τροφίμων, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Α.Χ.Σ. με αριθμ. 721/87.
2. Προκειμένου για πωλήσεις τυριού "φέτα", όπως το προϊόν αυτό ορίζεται από τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων, αναγράφονται υποχρεωτικά στην συσκευασία, στα τιμολόγια πώλησης, στους τιμοκαταλόγους και στις πινακίδες, από τους υπόχρεους σε κάθε στάδιο πώλησης, εκτός από τις ισχύουσες σήμερα ενδείξεις και το είδος του γάλακτος (πρόβειο, γίδινο ή μίγμα πρόβειο και γίδινο γάλακτος) από το οποίο παρασκευάσθηκε το προϊόν.
3. Οι λιανοπωλητές λευκών τυριών άλμης, υποχρεούνται να αναγράφουν στο περιτύλιγμα το είδος του τυριού (π.χ. φέτα ή τελεμές ή λευκό τυρί άλμης).
4. Κάθε μορφής τυροκομική επιχείρηση, με μόνιμες ή πρόχειρες εγκαταστάσεις, εξοπλισμένες με σύγχρονα μηχανικά μέσα ή ατελή, υποχρεώνονται να τηρούν βιβλίο αποθήκης, θεωρημένο από την αρμόδια Υπηρεσία Εμπορίου Ν.Α της έδρας του τυροκομείου.
5. Το βιβλίο αποθήκης θα παραμένει στην επιχείρηση και θα επιδεικνύεται σε κάθε αρμόδιο, για τον αγορανομικό έλεγχο, όργανο, θα καταχωρούνται δε σε

αυτό, κατά στήλες, τα εξής στοιχεία, καθημερινά: α) Αγορασθείσες ποσότητες γάλακτος, κατά είδος, β) Τιμή αγοράς γάλακτος, κατά κιλό και γ) ονοματεπώνυμο πωλητή και διεύθυνση. Τυροκομικές επιχειρήσεις, που με βάση τον Κ.Β.Σ. υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και λοιπών στοιχείων (π.χ. τιμολογίων αγοράς γάλακτος, δελτίων ποσοτικής παραλαβής γάλακτος, κατά παραγωγό, δελτίων αποστολής κλπ.) από τα οποία προκύπτουν τα παραπάνω στοιχεία, δεν υφίσταται υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αποθήκης, που ορίζει η παράγραφος 4.

Άρθρο 122**Άρθρο 122**

Υποχρέωση τοποθέτησης των προς παράδοση μαλακών τυριών στους προθαλάμους των ψυγείων

Έμποροι πώλησης μαλακών τυριών ή τυροκομικές επιχειρήσεις, που έχουν εναποθηκεύσει μαλακά τυριά σε ψυγεία, υποχρεούνται, πριν παραδώσουν σε πελάτες τους λιανοπωλητές τα βαρέλια ή τα δοχεία ή τους ασκούς, να τα τοποθετήσουν 24 τουλάχιστον ώρες πριν, στους προθαλάμους των ψυγείων.

Άρθρο 123**Άρθρο 123**

Υποχρεώσεις εισαγωγέων και επιχειρήσεων γαλακτοκομικών προϊόντων σχετικά με γάλα σκόνη

1. Εισαγωγείς γάλακτος σε σκόνη πλήρη, υποχρεούνται να τηρούν βιβλίο ποσοτικής διακίνησης γάλακτος σε σκόνη, αριθμημένο και θεωρημένο από τις κατά τόπους Νομαρχιακές Υπηρεσίες Εμπορίου, το οποίο παραμένει στο κατάστημα του εισαγωγέα και θα επιδεικνύεται σε κάθε αρμόδιο για αγορανομικό έλεγχο όργανο.

Στο βιβλίο αυτό θα καταχωρίζουν, με μελάνι χωρίς διαγραφές και συμπληρώσεις τα παρακάτω στοιχεία, κατά στήλες:

- α) Το είδος του γάλακτος σε σκόνη (πλήρη)
- β) Ημερομηνία εκτελωνισμού και αριθμός διασάφησης εισαγωγής
- γ) Ποσότητα που εκτελωνίστηκε
- δ) Συνολικές πωλήσεις κατά τον αμέσως προηγούμενο μήνα
- ε) Το υπόλοιπο κατά την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα.

2. Επιχειρήσεις παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, που κατά οποιοδήποτε τρόπο χρησιμοποιούν γάλα σε σκόνη σύμφωνα με το άρθρο 118 της παρούσας, υποχρεούνται σε τήρηση ανάλογου βιβλίου, είτε πραγματοποιούν απευθείας εισαγωγές γάλακτος σε σκόνη, είτε την προμηθεύονται από άλλους εισαγωγείς.

Οι επιχειρήσεις αυτές καταχωρίζουν κατά στήλες, τα παρακάτω στοιχεία.

- α) Είδος γάλακτος σε σκόνη (πλήρη).
- β) Ημερομηνία εκτελωνισμού και αριθμός διασάφησης εισαγωγής ή αριθμός και ημερομηνία τιμολογίου αγοράς.
- γ) Επωνυμία και έδρα του πωλητή
- δ) Ποσότητα που εκτελωνίστηκε ή αγοράστηκε
- ε) Συνολική ποσότητα γάλακτος σε σκόνη, που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή προϊόντων κατά τον αμέσως προηγούμενο μήνα
- στ) Είδος και συνολική ποσότητα των προϊόντων που παρασκευάστηκαν από την χρησιμοποίηση της ποσότητας της στήλης (ε) κατά τον αμέσως προηγούμενο μήνα
- ζ) Υπόλοιπο του γάλακτος σε σκόνη κατά την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9**ΕΛΑΙΑ - ΜΑΓΕΙΡΙΚΑ ΛΙΠΗ - ΕΛΙΕΣ****Άρθρο 124**

Διάθεση ελαιολάδων και πυρηνελαίων στον καταναλωτή

1. Στα πλαίσια εφαρμογής της υπ` αριθμ. 275610/30.10.2003 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας - Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων "Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των άρθρων 2, 3, 5 και 6 του Κανονισμού ΕΚ 1019/2002 της Επιτροπής της 13.6.2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου", ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Το ελαιόλαδο της κατωτέρω περίπτωσης (β) προσφέρεται στον καταναλωτή προσυσκευασμένο σε συσκευασίες μέγιστης χωρητικότητας πέντε (5) λίτρων, ανεξάρτητα της ιδιότητας του πωλητή.

β) Στον καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, καντίνες, νοσοκομεία ή άλλες μαζικές εστιασείς) προσφέρονται αποκλειστικά και μόνο τα βρώσιμα ελαιόλαδα των κατωτέρω κατηγοριών:

- ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ, δηλαδή ελαιόλαδο ανωτέρας κατηγορίας, που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΠΑΡΘΕΝΟ, δηλαδή ελαιόλαδο που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ, δηλαδή ελαιόλαδο που αποτελείται από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας βρωσίμων ελαιολάδων, προοριζομένων για τον τελικό καταναλωτή, αναγράφεται πέραν των άλλων ενδείξεων και η παραπάνω κατηγορία του είδους, κατά περίπτωση.

δ) Το βρώσιμο πυρηνέλαιο, που αναφέρεται στην ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση., προσφέρεται στον τελικό καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες και άλλες μαζικές εστιασείς) προσυσκευασμένο σε συσκευασίες μέγιστης χωρητικότητας πέντε (5) λίτρων.

Ως βρώσιμο πυρηνέλαιο, που προορίζεται για τον τελικό καταναλωτή και διατίθεται με την ονομασία "ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ", είναι το έλαιο που περιέχει αποκλειστικά έλαια προερχόμενα από την επεξεργασία προϊόντος που ελήφθη μετά την εξαγωγή του ελαιολάδου και έλαια που έχουν παραχθεί απευθείας από τις ελιές ή έλαιο που περιέχει αποκλειστικά έλαια προερχόμενα από επεξεργασία πυρήνων ελιάς και ελαίων που παράγονται απευθείας από ελιές, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ε) Για τα συσκευασμένα ελαιόλαδα και πυρηνέλαια, που αναφέρονται παραπάνω, εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι διατάξεις του άρθρου 3 "Υποχρεωτικές ενδείξεις" της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης.

2. Οι συσκευασίες των παραπάνω ελαιολάδων και πυρηνελαίων υποχρεωτικά είναι εφοδιασμένες με σύστημα ανοίγματος, που καταστρέφεται μετά την πρώτη χρήση".

Άρθρο 125

Τρόποι διάθεσης ελαιολάδων, σπορελαίων και πυρηνελαίων

1. Απαγορεύεται η θέση σε κυκλοφορία ή η διάθεση στην κατανάλωση, από οποιονδήποτε και με οποιοδήποτε τρόπο, ελαιολάδων, οποιασδήποτε ποιότητας, αναμειγμένων σε οποιαδήποτε αναλογία με άλλα έλαια ως και η κατοχή τέτοιων αναμειγμένων ελαιολάδων από τους εμπόρους. Εξαιρείται η περίπτωση του ελαίου από ελαιοπυρήνες, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 72 (παραγρ. 7) του Κώδικα Τροφίμων.

2. Τα βρώσιμα ελαιόλαδα, που προορίζονται για τον καταναλωτή, σύμφωνα με το άρθρο 124 της παρούσας, πρέπει να διατίθενται προς πώληση αποκλειστικά προσυσκευασμένο και με τις επιβαλλόμενες ενδείξεις στην συσκευασία τους.

3. Απαγορεύεται η πώληση ελαιολάδου, σπορελαίων και πυρηνελαίων και μαγειρικών λιπών, πλανοδίως από οποιονδήποτε, έστω και αν διατηρεί κατάσταση που λειτουργεί νόμιμα.

4. Απαγορεύεται η πώληση ελαιολάδων και σπορελαίων από βιομηχανίες, βιοτεχνίες και χονδρεμπόρους, σε εμπόρους, που δεν διατηρούν κατάσταση που λειτουργεί νόμιμα.

Οι ανωτέρω πρέπει να λαμβάνουν πρόνοια προς εξακρίβωση της ύπαρξης άδειας λειτουργίας και να αναγράφουν τα στοιχεία της στο τιμολόγιο πώλησης.

5. Στην απαγόρευση που επιβάλλεται στην προηγούμενη παράγραφο 4, δεν περιλαμβάνονται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που ασχολούνται κατ' επάγγελμα με τον εφοδιασμό των πλοίων και λοιπών μεταφορικών μέσων με είδη διατροφής και τα οποία πρόσωπα διατηρούν μόνιμη επαγγελματική στέγη.

6. Στις επιχειρήσεις συσκευασίας ελαιολάδου, σπορελαίων και πυρηνελαίων, απαγορεύεται η κατοχή υλικών συσκευασίας με ενδείξεις άλλων επιχειρήσεων συσκευασίας οποιουδήποτε ελαίου.

Άρθρο 126

Άρθρο 126

Υποχρεώσεις ελαιοτριβείων
- Διάθεση ελαιοπυρήνων

1. Εφόσον οι ελαιοπαραγωγοί το απαιτήσουν, οι ελαιοτριβείς υποχρεούνται να τους παραδώσουν όλη την ποσότητα του ελαιοπυρήνα, που προέρχεται από την έκθλιψη του ελαιοκάρπου. Σε διαφορετική περίπτωση ο ελαιοπυρήνας περιέρχεται στους ελαιοτριβείς.

2. Οι ελαιοτριβείς υποχρεούνται όπως, σε εμφανές μέρος του ελαιοτριβείου, έχουν αμαρτημένο τιμοκατάλογο, στον οποίο θα αναγράφονται τα εισπραττόμενα εκθλιπτικά δικαιώματα. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να είναι είτε σε αξία ανά χιλιόγραμμο εκθλιβομένου ελαιοκάρπου, είτε σε ποσοστό επί του παραγομένου ελαιολάδου.

3. Οι ελαιοπαραγωγοί και ελαιοτριβείς μπορούν να διαθέτουν τον ελαιοπυρήνα ελεύθερα.

4. Απαγορεύεται η χρήση ακατέργαστων ελαιοπυρήνων για καύσιμη ύλη από οποιονδήποτε, εφόσον για τέτοια ενέργεια δεν έχει εκδοθεί νομότυπη άδεια των αρμοδίων Αρχών.

5. Η αξία των ελαιοπυρήνων, που αγοράζουν τα πυρηνελαιουργεία, καταβάλλεται μόνο σε χρήμα και όχι σε είδος (πυρηνέλαιο).

Άρθρο 127

Άρθρο 127

Χύμα διάθεση σπορελαίων και πυρηνελαίων

1. Όλα τα σε ρευστή κατάσταση βρώσιμα σπορέλαια και έλαια εξευγενισμένα από ελαιοπυρήνες (απομαργαρινωμένα ή μη) επιτρέπεται να διατίθενται από τις βιομηχανίες παραγωγής τους σε συσκευασία σιδηρών βαρελιών ή με βυτιοφόρο αυτοκίνητα, μόνο στις παρακάτω επιχειρήσεις.

α) Στις επιχειρήσεις υγρογόνωσης ελαίων και παρασκευής μαγειρικών λιπών και μαργαρινων, για χρησιμοποίηση τους στην παρασκευή των εν λόγω προϊόντων.

β) Στις επιχειρήσεις παρασκευής ειδών ζαχαροπλαστικής, σνάκς και πιτών, εφόσον η ημερήσια κατανάλωση τους σε σπορέλαια και έλαια εξευγενισμένα από ελαιοπυρήνες, υπερβαίνει τα 50 χιλιόγραμμα.

γ) Στις επιχειρήσεις παρασκευής πάσης φύσεως κονσερβών και σαλατών (ρώσικη, ταραμοσαλάτα, μουστάρδα) για χρησιμοποίηση τους στην παρασκευή των εν λόγω προϊόντων.

δ) Στις βιομηχανίες - βιοτεχνίες και ελαιοεμπορικές επιχειρήσεις συσκευασίας ελαίων, για την περαιτέρω από αυτούς κυκλοφορία τους σε προσυσκευασίες μεγεθών, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσας.

Ειδικά οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να διαθέτουν τα ανωτέρω έλαια και σε συσκευασία σιδηρών βαρελιών, μόνο όμως στις επιχειρήσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο.

ε) Στις Ένοπλες Δυνάμεις, Νοσηλευτικά και Κοινωνική Ιδρύματα για κάλυψη των αναγκών τους.

στ) Στις βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής σαπώνων και φαρμακευτικών ειδών, για χρησιμοποίησή τους στην παρασκευή φαρμακευτικών ειδών και σαπώνων πολυτελείας.

ζ) Στις επιχειρήσεις εξαγωγής σταφίδας σουλτανίνας, για την επίχριση του προϊόντος.

η) Στις βιομηχανίες παραγωγής χάλυβα για την χρησιμοποίησή τους ως λιπαντικών στο κύκλωμα συνεχούς χύτευσης.

θ) Σε κάθε είδους επιχείρηση, η οποία βάσει βεβαιώσεως Δημόσιας Αρχής, χρειάζεται για την παραγωγή τις ποσότητες σπορελαίων, σύμφωνα με το σημείο (β).

2. Οι παραπάνω αγοράστριες επιχειρήσεις, πρέπει να εφοδιάζονται με σχετική έγγραφη άδεια, που θα χορηγείται από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου και θα αντικαθίσταται ανά τριετία.

3. Σε κάθε πώληση, οι βιομηχανίες παραγωγής θα πρέπει να αναγράφουν στο δελτίο αποστολής και στο τιμολόγιο, τον αριθμό άδειας της αγοράστριας επιχείρησης και την ημερομηνία έκδοσης της.

Άρθρο 128

Άρθρο 128

Διάθεση σπορελαίων -
πυρηνελαίων σε βαρέλια

1. Τα σιδηρά βαρέλια μέσα στα οποία είναι συσκευασμένα τα πυρηνέλαια και σπορέλαια, που διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου 127, πρέπει να είναι ασφαλισμένα με διακριτική σφραγίδα του συσκευαστή, κατά τρόπο ώστε η εξαγωγή του περιεχομένου τους να μην είναι δυνατή, παρά μόνο με διάρρηξη τους ή με καταστροφή της ασφαλιστικής σφραγίδας τους.

2. Και στις δύο βάσεις των σιδηρών βαρελιών, πρέπει να αναγράφεται με ισομεγέθη κεφαλαία ευδιάκριτα και ανεξίτηλα γράμματα ύψους τουλάχιστον πέντε (5) εκατοστών του μέτρου, η ονομασία του περιεχομένου ελαίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και με όμοια γράμματα ύψους τουλάχιστον 2 εκατοστών του μέτρου η επωνυμία και η ακριβής διεύθυνση του εργοστασίου παραγωγής τους.

Άρθρο 129

Άρθρο 129

Ποσοστά διάθεσης αυτούσιων
σπορελαίων από βιομηχανίες παραγωγής

1. Περιορίζουμε την διατιθέμενη στην κατανάλωση από τις βιομηχανίες παραγωγής και κατεργασίας σπορελαίων, ποσότητα εξευγενισμένου (ραφινέ) ρευστού βαμβακελαίου, ηλιελαίου και σογιέλαιου για αυτούσια χρήση μόνο στο 30% του συνόλου της παραγωγής τους από εγχώριους και ξενικούς σπόρους.

2. Τα σπορέλαια που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο θα διατίθενται υποχρεωτικά σε αναλογία 10% σε βιομηχανίες και εμπορικές επιχειρήσεις συσκευασίας ελαίων, ενώ το 20% μπορεί να συσκευάζεται και διατίθεται στην αγορά από τις βιομηχανίες παραγωγής, εφόσον διαθέτουν εγκαταστάσεις συσκευασίας.

Τα παραπάνω ποσοστά αναφέρονται στην συνολική ποσότητα εκάστου σπορέλαιου χωριστά.

3. Η παραπάνω ποσότητα σπορελαίων, που προορίζεται για αυτούσια χρήση, θα διατίθεται στην κατανάλωση, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας.

4. Στα τιμολόγια, που εκδίδονται από τις παραπάνω βιομηχανίες, θα αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός από τις ενδείξεις που επιβάλλονται από τον Κ.Φ.Σ. και η ένδειξη με την οποία θα δηλώνεται ο σκοπός για τον οποίο προορίζεται το πωλούμενο σπορέλαιο (για αυτούσια ή περαιτέρω βιομηχανική χρήση).

Άρθρο 130**Άρθρο 130**

Ποσοστά διάθεσης
σπορελαίων προς μεταποίηση

Η χρήση της υπόλοιπης ποσότητας του 70% καθενός από τα σπορέλαια του προηγούμενου άρθρου 129, επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο από τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες, ως πρώτη ύλη, για την παρασκευή διαφόρων ειδών τροφίμων, δηλαδή μαγειρικών λιπών και μαργαρινών, κονσερβών ιχθυηρών και ετοιμών φαγητών, μουστάρδας, μαγιονέζας, μπισκότων και λοιπών ειδών ζαχαροπλαστικής ως και παρασκευής βιομηχανικών προϊόντων δηλαδή σαπουνιών, συνθετικών ρητινών, λιπαρών οξέων και χρωμάτων.

Άρθρο 131**Άρθρο 131**

Αποσυσκευασία βρωσίμων πυρηνελαίων

Απαγορεύεται η από οποιονδήποτε αποσυσκευασία και εν συνεχεία πώληση χύμα βρωσίμων πυρηνελαίων.

Άρθρο 132**Άρθρο 132**

Χρήση πυρηνελαίων για
μαγειρικά λίπη και κονσέρβες

1. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ελαίου εξευγενισμένου από ελαιοπυρήνες, μη απομαργαρινωμένου, για την παρασκευή μαγειρικών λιπών και μαργαρινών, χωριστά ή σε ανάμιξη με σπορέλαια.
2. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ελαίου εξευγενισμένου από ελαιοπυρήνες, απομαργαρινωμένου ή μη, χωριστά ή σε ανάμιξη με σπορέλαια για την παρασκευή κονσερβών πάσης φύσεως.
3. Η κατά τα ανωτέρω χρησιμοποίηση πυρηνελαίων μπορεί να δηλώνεται απλώς με την αναγραφή στην συσκευασία των προϊόντων της ένδειξης "ΣΠΟΡΕΛΑΙΟ".

Άρθρο 133**Άρθρο 133**

Τήρηση βιβλίου αγορών - πωλήσεων -
αναλώσεων - πυρηνελαίων και σπορελαίων

1. Οι κάθε είδους αγοραστές που ενεργούν χονδρική πώληση πυρηνελαίων, ελαιολάδου ραφινέ απομαργαρινωμένου ή όχι, φοινικοπυρηνελαίων και σπορελαίων, είναι υποχρεωμένοι να τηρούν βιβλίο αγορών και πωλήσεων για τα είδη αυτά.

Στο βιβλίο αυτό και σε ξεχωριστές μερίδες θα καταχωρίζονται οι αγορές και πωλήσεις ελαιολάδου ραφινέ, απομαργαρινωμένου ή όχι, φοινικοπυρηνελαίων και σπορελαίων κατά είδος, δηλαδή βαμβακελαίου, σογιελαίου, φοινικελαίου, αραχιδέλαιου, ηλιελαίου κλπ. Ξεχωριστά κατά στάδια επεξεργασίας δηλαδή ακατέργαστα ουδέτερα ραφινέ και υδρογονωμένα

2. Οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες παρασκευής μαγειρικών λιπών, θα τηρούν βιβλίο αγορών και διαθέσεων ελαιολάδου ραφινέ, φοινικοπυρηνελαίου και

σπορελαίων κατά τον ίδιο τρόπο που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο και θα καταχωρίζουν τις πωλήσεις σε τρίτους και τις αναλώσεις για την παραγωγή των προϊόντων τους.

3. Στην τήρηση του βιβλίου, που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους, υποχρεούνται και οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν κονσέρβες ιχθυηρών και ετοιμών φαγητών, σαλάτες, μουστάρδες, μαγιονέζες και λοιπά είδη τροφίμων, αφού για την παραγωγή των προϊόντων τους χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη, σπορέλαια και ελαιόλαδα ραφινέ, απομαργαρινωμένα ή όχι, στο οποίο θα καταχωρίζουν τις ποσότητες των παραπάνω ελαίων, που αγόρασαν και κατανάλωσαν κατά είδος.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 134

Άρθρο 134

Θεώρηση και εγγραφές του βιβλίου αγορών - πωλήσεων - αναλώσεων πυρηνελαίων και σπορελαίων

1. Τα από το προηγούμενο άρθρο προβλεπόμενα βιβλία πριν από οποιαδήποτε χρησιμοποίησή τους πρέπει να θεωρούνται από τις αρμόδιες κατά τόπους Αγορανομικές - Αστυνομικές Υπηρεσίες.

2. Η ενημέρωση τους θα ενεργείται κατά χρονολογική σειρά, για τις αγορές και πωλήσεις καθώς και τις αναλώσεις των βιομηχανιών και βιοτεχνιών που παράγουν μαγειρικά λίπη και λοιπά είδη τροφίμων. Οι σχετικές καταχωρίσεις θα ενεργούνται το αργότερο σε ένα πενήνήμερο από την πραγματοποίηση κάθε αγοράς, πώλησης ή ανάλωσης.

3. Στις σχετικές μερίδες αγορών και πωλήσεων των βιβλίων, θα αναγράφονται πλήρως και αναλυτικά τα στοιχεία τιμολογίων, αγοραστών, πωλητών ελαίων κλπ.

4. Κατά το πρώτο άνοιγμα των παραπάνω βιβλίων θα καταχωρίζεται σε κάθε μερίδα αγορών το τυχόν υπόλοιπο της αποθήκης από κάθε έλαιο και η αξία του.

5. Στο τέλος κάθε μήνα θα ενεργείται κλείσιμο των βιβλίων έτσι ώστε να εμφανίζεται το υπόλοιπο κάθε ποιότητας πυρηνελαίων, φοινικοπυρηνελαίων, ελαιολάδου ραφινέ και σπορελαίων ξεχωριστά σε ουδέτερα, ραφινέ υδρογονωμένα καθώς και η κατά μέσον όρο περιεκτικότητα σε ελαιϊκόν οξύ στα ακατέργαστα.

Άρθρο 135

Άρθρο 135

Έλλειψη χαρακτηριστικών αντιδράσεων σπορελαίων - Απαγόρευση κατοχής και εμπορίας τους

Απαγορεύεται η κατοχή και εμπορία σπορελαίων, σε οποιοδήποτε στάδιο επεξεργασίας και αν βρίσκονται, τα οποία δεν παρέχουν σαφώς τις γενικές και ειδικές αντιδράσεις ταυτότητας, που εφαρμόζονται από το Γ.Χ.Κ.

Άρθρο 136

Άρθρο 136

Διάθεση σπορελαίων - πυρηνελαίων σε εργατούπαλλήλους από τις βιομηχανίες παραγωγής τους

Οι βιομηχανίες παραγωγής ρευστών βρωσίμων σπορελαίων και πυρηνελαίων (απομαργαρινωμένων ή όχι) μπορούν να διαθέτουν μέχρι 6 χιλιόγραμμα τον μήνα σε κάθε εργατούπάλληλο της βιομηχανίας τους, από ένα μόνο είδος ρευστού σπορέλαιου ή πυρηνελαίου απομαργαρινωμένου ή όχι και σε συσκευασία του ίδιου του εργαζόμενου, για αποκλειστική κατανάλωση, απαγορεύεται δε η εμπορία και διάθεση του προϊόντος για άλλο σκοπό.

Άρθρο 137

Δέσμευση νοθευμένων ελαιολάδων ή μαγειρικών λιπών από ελαιόλαδο και των πάσης φύσεως τεχνητώς χρωματισμένων ελαίων

1. Ελαιόλαδα ή μαγειρικά λίπη από ελαιόλαδο, κατεχόμενα προς εμπορία, εφόσον διαπιστωθεί, ύστερα από εξέταση από αρμόδια Χημική Υπηρεσία, ότι είναι νοθευμένα με ευτελέστερης αξίας έλαια, δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους.

Ομοίως δεσμεύονται τα πάσης φύσεως τεχνητώς χρωματισμένα έλαια.

2. Οι δεσμευθείσες ποσότητες των παραπάνω ειδών αναγράφονται στην έκθεση δέσμευσης και φυλάσσονται με ευθύνη του κατόχου τους, μέχρι την οριστική λήψη απόφασης, για την τύχη τους.

3. Η τύχη των δεσμευμένων, σύμφωνα με τα προηγούμενα, προϊόντων καθορίζεται από τις δεσμεύουσες αρχές, με βάση την διαδικασία που προβλέπεται από την υπ' αριθμ. 15523 (ΦΕΚ 1187/Β/2006) κοινή υπουργική απόφαση.

Στην περίπτωση που τα προϊόντα αυτά χαρακτηρισθούν από αρμόδια Χημική Υπηρεσία και ως μη ασφαλή τρόφιμα, κατάσχονται, απομακρύνονται από την κατανάλωση και δύνανται να χρησιμοποιηθούν για άλλες, εκτός από την παραγωγή τροφίμων, χρήσεις, ύστερα από έγκριση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου ή και άλλου αρμόδιου, κατά περίπτωση Οργάνου (π.χ. έγκριση από την Κτηνιατρική Υπηρεσία προκειμένου για χρήση σε ζωοτροφές, έγκριση από τον ΕΟΦ για σαπούνια κλπ.), ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Άρθρο 138

Σχετικά με προσυσκευασίες βρωσίμων σπορελαίων και πυρηνελαίων

1. Τα σε ρευστή κατάσταση βρώσιμα σπορέλαια καθώς και τα πυρηνέλαια του άρθρου 124 της παρούσας, προσφέρονται στον καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, καντίνες, νοσοκομεία και άλλες μαζικές εστιάσεις) μόνο σε καινούργια κλειστή και επώνυμη συσκευασία (γυάλινες ή πλαστικές φιάλες ή λευκοσιδηρά δοχεία κλπ.).

2. Τα δοχεία που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 1, πρέπει να πληρούν τους όρους του Κώδικα Τροφίμων και να είναι ερμητικά κλεισμένα με τρόπο που η εξαγωγή του περιεχομένου τους να μην είναι δυνατή, παρά μόνο με διάρρηξη του πάματος.

3. Όσον αφορά τις ενδείξεις επί της συσκευασίας των βρωσίμων σπορέλαιων (όχι πυρηνελαίων) εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 30 της παρούσας.

Άρθρο 139

Συνύπαρξη σπορελαίων στους χώρους συσκευασίας ελαιολάδου

Απαγορεύεται η παρουσία οποιονδήποτε σπορελαίων ή πυρηνελαίων στους χώρους συσκευασίας ελαιολάδων. Σε περίπτωση που ο συσκευαστής ασχολείται με την συσκευασία ελαιολάδων, αυτή πρέπει να διενεργείται μόνιμα σε ιδιαίτερο χώρο του εργοστασίου, που να μην έχει άμεση επαφή με τον χώρο συσκευασίας των σπορελαίων και πυρηνελαίων.

Άρθρο 140

Άρθρο 140

Κατοχή και διάθεση
σπορελαίων και πυρηνελαίων

1. Απαγορεύεται η κατοχή ρευστών σπορελαίων και πυρηνελαίων σε συσκευασία βαρελιών από οποιονδήποτε, ο οποίος δεν δικαιούται να προμηθεύεται σε τέτοια συσκευασία.
2. Απαγορεύεται στις βιομηχανίες, βιοτεχνίες και ελαιοεμπορικές συσκευαστικές επιχειρήσεις, που προμηθεύονται βρώσιμα σπορέλαια σε βαρέλια, να τα μεταπωλούν σε άλλες βιομηχανίες, βιοτεχνίες ή ελαιοεμπορικές συσκευαστικές επιχειρήσεις, έστω και αν αυτές ασχολούνται με την συσκευασία ελαίων ή παραγωγή μαγειρικών λιπών, κονσερβών κ.λπ.
3. Απαγορεύεται η αποσυσκευασία των βρώσιμων σπορελαίων και πυρηνελαίων, που κυκλοφορούν σε κλειστή συσκευασία και η πώληση τους χύμα από οποιονδήποτε βιομήχανο, βιοτέχνη, χονδρέμπορο ή λιανοπωλητή.
4. Απαγορεύεται για οποιονδήποτε λόγο η παραβίαση ή αποσφράγιση από τους χονδρεμπόρους ή λιανοπωλητές των πλαστικών φιαλών, που περιέχουν ελαιόλαδο και η προσφορά του περιεχομένου στην κατανάλωση χύμα.
5. Στις περιπτώσεις κατά παράβαση κατοχής σπορελαίων ή πυρηνελαίων, εφαρμόζονται οι περί δεσμεύσεων διατάξεις του άρθρου 137 της παρούσας.

Άρθρο 141

Άρθρο 141

Επαναχρησιμοποίηση πλαστικών φιαλών

Απαγορεύεται η επαναχρησιμοποίηση των πλαστικών φιαλών για συσκευασία ελαιολάδων και σπορελαίων και η κατοχή από συσκευαστές ή λιανοπωλητές φιαλών που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Άρθρο 142

Άρθρο 142

Αναγραφή στα τιμολόγια
ορισμένων ενδείξεων για τις ελιές

Στα τιμολόγια αγοραπωλησίας των ελιών αναγράφονται, πέραν των άλλων προβλεπομένων στοιχείων και οι εξής ενδείξεις:

- α) Η κατηγορία των ελιών (π.χ. πράσινες, μαύρες, Ξανθές κλπ.)
- β) Η ποικιλία του είδους (π.χ. Άμφισσας, Καλαμών, Χαλκιδικής κ.λπ.)
- γ) Η ποιοτική κατάσταση των ελιών (π.χ. γυαλερές, ζαρωμένες κλπ.)
- δ) Η κατάσταση επεξεργασίας του είδους (π.χ. νωπές, κατεργασμένες, ημικατεργασμένες κλπ.)

Άρθρο 143

Άρθρο 143

Αναγραφή έτους εσοδείας

Στα τιμολόγια αγοραπωλησίας, που εκδίδονται για τις κονσερβοποιημένες ελιές, πρέπει να αναγράφεται και το έτος εσοδείας τους.

Άρθρο 144

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΖΑΧΑΡΗ - ΚΑΦΕΣ - ΜΕΛΙ - ΕΙΔΗ - ΣΟΚΟΛΑΤΟΠΟΙΙΑΣ

Άρθρο 144

Απαγόρευση κατοχής ορισμένων υλών με τις οποίες μπορεί να νοθευτεί ο καφές

Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε έμπορο (καφεκόπτη, παντοπωλη, ζαχαροπλάστη κ.λπ.) να κατέχει διάφορες ύλες χύμα ή συσκευασμένες, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για νοθεία καφέ, εκτός από τις επιτρεπόμενες από τον Κώδικα Τροφίμων, συσκευασμένες φυτικές ουσίες (σίκαλη, ρεβύθια, κριθάρι, κιχώριο κλπ.).

Άρθρο 145

Άρθρο 145

Βάρος χαρτοσακκιδίων που περιέχουν καφέ μέχρι 100 γραμμάρια

Το μέγιστο ανεκτό βάρος χαρτοσακκιδίου, που περιέχει μέχρι 100 γραμμάρια πεφρυγμένου καφέ, που πωλείται χύμα από καταστήματα λιανικής πώλησης, εφόσον τούτο επιτρέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων, ορίζεται σε 2, 8 γραμμάρια.

Άρθρο 146

Άρθρο 146

Περί εμπορίας - διακίνησης - διάθεσης του μελιού κ.λπ. ρυθμίσεις

1. ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΜΟΝΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΥ ΜΕΛΙΟΥ

Το μέλι που διατίθεται στον τελικό καταναλωτή σε κάθε σημείο πώλησης (π.χ καταστήματα, τόπο συγκομιδής, οργανωμένες Λαϊκές Αγορές ή Λαϊκές Αγορές Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας) διατίθεται υποχρεωτικά μόνο προσσκευασμένο.

α) Το μέλι που προορίζεται για τον τελικό καταναλωτή κυκλοφορεί υποχρεωτικά μόνο προσσκευασμένο σε συσκευασία καθαρού βάρους μέχρι 1 χιλιόγραμμα, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης περίπτωσης (β).

β) Το μέλι που προορίζεται για τον τελικό καταναλωτή και πωλείται προς αυτόν απευθείας από μελισσοκόμους, ως μέλι δικής τους παραγωγής, στον τόπο συγκομιδής του είδους και σε οργανωμένες Λαϊκές ή Βιολογικές Αγορές, προσφέρεται υποχρεωτικά μόνο προσσκευασμένο σε συσκευασία καθαρού βάρους μέχρι 3 χιλιόγραμμα.

2. ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ

α) Απαγορεύεται από οποιονδήποτε να πωλήσει στον τελικό καταναλωτή συσκευασμένο μέλι, εφόσον για οποιονδήποτε λόγο δεν αναγράφονται επί της εξωτερικής επιφάνειας της συσκευασίας του είδους οι ενδείξεις του παρόντος κεφαλαίου.

β) Επί της συσκευασίας του μελιού, που προορίζεται για τον τελικό καταναλωτή αναγράφονται υποχρεωτικά οι κατωτέρω ενδείξεις σε ορατό σημείο της συσκευασίας με ευδιάκριτα, ευανάγνωστα, ανεξίτηλα και στην ελληνική γλώσσα γράμματα:

(1) Το ονοματεπώνυμο ή εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του παρασκευαστή ή ενός πωλητή εγκατεστημένου σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(2) Η καθαρή ποσότητα περιεχομένου κάθε συσκευασίας

(3) Η Χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας, είτε με την χρήση της ένδειξης "ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ .....", όταν περιλαμβάνεται η ακριβής ημερομηνία, είτε με την χρήση της ένδειξης "ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ .....", στις περιπτώσεις που αναφέρεται ο μήνας και το έτος ή μόνο το έτος.

(4) Οι ιδιαίτερες συνθήκες συντήρησης και χρήσης του μελιού.

(5) Ο αριθμός παρτίδας του μελιού, σε περίπτωση, σε περίπτωση που η Χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας δεν περιλαμβάνει την ημέρα και τον μήνα.

(6) Η χώρα ή οι χώρες προέλευσης, όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού, με την χρήση της φράσης "ΧΩΡΑ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ ΜΕΛΙΟΥ ....." και προκειμένου για 100% εγχώριας προέλευσης μέλι, αντί της φράσης αυτής μπορεί να αναγράφεται η ένδειξη "ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΛΙ".

(7) Επιπλέον το ονοματεπώνυμο, η έδρα και η διεύθυνση του εισαγωγέα.

Επί του σημείου αυτού διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που ο πωλητής και ο εισαγωγέας είναι το ίδιο πρόσωπο, χρησιμοποιείται η ένδειξη "πωλητής - εισαγωγέας" με τα αιτούμενα στοιχεία.

(8) Η ονομασία του περιεχομένου στη συσκευασία προϊόντος, όπως προβλέπεται από τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

(9) Η ένδειξη "ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ", εφόσον το μέλι έχει εισαχθεί στην Ελλάδα από το εξωτερικό σε συσκευασίες μεγαλύτερες του 1 χιλιόγραμμο και ανασυσκευάστηκε σε συσκευασίες μέχρι 1 χιλιόγραμμο από επιχειρήσεις που διαθέτουν νόμιμη άδεια λειτουργίας.

3. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Πέραν των ανωτέρω υποχρεωτικών ενδείξεων επί της συσκευασίας μελιού, επιτρέπεται και η αναγραφή επί αυτής των παρακάτω πληροφοριακών στοιχείων,

α)

Προκειμένου για αμιγείς τύπους ελληνικών μελιών, η φυτική προέλευση αυτών, δηλαδή "Πεύκου", "Ελάτης", "Καστανιάς", "Ερείκης", "Θυμαριού", "Πορτοκαλιάς", "Βαμβακιού", "Ηλιανθου" και υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι τα μέλια αυτά ανταποκρίνονται στις φυσικοχημικές παραμέτρους, που ορίζονται με την υπ' αριθμ. 127/2004 (ΦΕΚ 239/Β/23.2.2005) υπουργική απόφαση.

β) Πλησίον της υποχρεωτικής ένδειξης "Ονομασία του περιεχομένου προϊόντος" μπορεί να αναγράφονται οι πληροφορίες που αφορούν

(1) την φυτική προέλευση ή την προέλευση από άνθη, εάν το προϊόν προέρχεται εξολοκλήρου ή κυρίως από την αναφερόμενη πηγή προέλευσης και αν διαθέτει τα οργανοληπτικά, φυσικοχημικά και μικροσκοπικά χαρακτηριστικά της πηγής.

(2) την προέλευση από μία συγκεκριμένη περιοχή, έδαφος ή τοποθεσία, αν το προϊόν προέρχεται εξολοκλήρου από την αναφερόμενη πηγή προέλευσης.

(3) τα ειδικά ποιοτικά κριτήρια

Η αναγραφή των παραπάνω (1), (2) και (3) πληροφοριών είναι δυνατή, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι το μέλι της συσκευασίας ούτε "διηθημένο μέλι" είναι, ούτε "μέλι ζαχαροπλαστικής".

4. ΑΛΛΕΣ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΜΕΛΙ

α) Οι ονομασίες "ΜΕΛΙ ΚΗΡΗΘΡΑΣ" "ΜΕΛΙ ΜΕ ΤΕΜΑΧΙΑ ΚΗΡΗΘΡΑΣ" ή "ΤΕΜΑΧΙΑ ΚΗΡΗΘΡΑΣ ΜΕ ΜΕΛΙ", "ΔΙΗΘΗΜΕΝΟ ΜΕΛΙ" και "ΜΕΛΙ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ" υποχρεωτικά αναφέρονται αυτούσιες και απαγορεύεται να αντικαθίστανται από την απλή ονομασία "ΜΕΛΙ".

β) Προκειμένου για μέλι ζαχαροπλαστικής, αναγράφονται στην ετικέτα της συσκευασίας και πολύ κοντά στην ονομασία του προϊόντος οι λέξεις "ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ".

Στην περίπτωση που το εν λόγω μέλι χρησιμοποιείται ως συστατικό σύνθετου τροφίμου, αντί του όρου "Μέλι ζαχαροπλαστικής" μπορεί να χρησιμοποιείται ο όρος "Μέλι" στην ονομασία του τροφίμου. Ωστόσο όμως στον κατάλογο των συστατικών αναγράφεται υποχρεωτικά ο όρος "Μέλι ζαχαροπλαστικής".

5. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΜΕΛΙΟΥ ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ ΜΕΛΙΟΥ

α) Η ένδειξη "Χώρα συγκομιδής Ελλάδα" ή "Ελληνικό μέλι" νομιμοποιείται αν το μέλι είναι εγχώριας προέλευσης και δεν έχει αναμιχθεί με μέλι άλλων χωρών.

β) Η ένδειξη "Χώρα συγκομιδής π.χ. Ολλανδία ή Γερμανία ή Βουλγαρία κ.ο.κ."

νομιμοποιείται αν το μέλι είναι προέλευσης μιας και μόνο χώρας και δεν έχει αναμιχθεί με μέλι άλλων χωρών.

γ) Η ένδειξη "Χώρα συγκομιδής π.χ. Ελλάδα - Ιταλία ή Ελλάδα - Ολλανδία ή Ισπανία - Γαλλία κ.λπ." μπορεί να αντικατασταθεί με την ένδειξη "Μείγμα μελιών Ε.Ε.", αν το μέλι προέρχεται από δύο τουλάχιστον Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ) Η ένδειξη "Χώρα συγκομιδής π.χ. Σερβία - Αλβανία ή Αλβανία - FYROM κ.λπ." μπορεί να αντικατασταθεί με την ένδειξη "Μείγμα μελιών εκτός Ε.Ε." αν προέρχεται από δύο τουλάχιστον Τρίτες Χώρες.

ε) Η ένδειξη "Χώρα συγκομιδής π.χ. Ελλάδα - Σερβία ή Ελλάδα - Αλβανία ή Ιταλία - Αλβανία κλπ." μπορεί να αντικατασταθεί με την ένδειξη "Μείγμα μελιών Ε.Ε. και εκτός Ε.Ε.", αν το μέλι προέρχεται τουλάχιστον από ένα Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μία Τρίτη Χώρα.

6. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΠΟΤΩΝ - ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Το μέλι που διατίθεται στο εμπόριο ή χρησιμοποιείται σε οποιοδήποτε προϊόν, προοριζόμενο για κατανάλωση από τον άνθρωπο, υποχρεωτικά πρέπει να πληρωί τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων - Ποτών και απαγορεύεται ρητά.

- Η προσθήκη στο μέλι οποιουδήποτε συστατικού τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των προσθετών τροφίμων καθώς και οιασδήποτε άλλη προσθήκη εκτός από μέλι.

- Η ανάμιξη του μελιού με μέλι ζαχαροπλαστικής

- Η ανάμιξη του μελιού με αμυλοσιρόπιο, γλυκόζη και άλλα παρεμφερή προϊόντα.
Παραβίαση των ανωτέρω απαγορευτικών μέτρων συνιστά το ποινικό αδίκημα της νοθείας.

7. ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΛΙΑΝΟΠΩΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΩΛΟΥΝ ΜΕΛΙ ΣΤΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟ

Στο χώρο έκθεσης προς πώληση στον τελικό καταναλωτή συσκευασμένου μελιού, υποχρεωτικά αναρτάται ή τοποθετείται ή προσδένεται στο προϊόν πινακίδα, απολύτως ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία με ευανάγνωστα και ευδιάκριτα γράμματα αναγράφεται η τιμή πώλησης της συσκευασίας καθώς και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης (κιλό), κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στην δεύτερη.

Εφόσον το περιεχόμενο καθαρό βάρος της συσκευασίας μελιού είναι 1000 γραμμάρια δεν απαιτείται η αναγραφή στην πινακίδα της τιμής ανά μονάδα μέτρησης (κιλό).

Για το λιανοπωλητή δεν είναι υποχρεωτική η αναγραφή στην πινακίδα των ενδείξεων που αναγράφονται επί της συσκευασίας του μελιού, δεδομένου ότι ο καταναλωτής μπορεί να ενημερωθεί από τις ενδείξεις αυτές. Διαφορετικά την ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών φέρει ο λιανοπωλητής με συνευθύνη και των άλλων υπόχρεων επιχειρήσεων (βιομηχανία, βιοτεχνία, εισαγωγέας, συσκευαστής κλπ.). Η συνευθύνη αυτή δεν υπάρχει εάν το μέλι έχει παραδοθεί από τον προμηθευτή στον λιανοπωλητή με την αναγραφή όλων των προβλεπόμενων ενδείξεων στην συσκευασία αλλά αυτές έχουν αφαιρεθεί ή καταστραφεί από οποιαδήποτε αιτία μετά την παράδοση.

8. ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΕΜΠΟΡΩΝ ΠΛΗΝ ΛΙΑΝΟΠΩΛΗΤΩΝ ΠΑΤΟ ΜΕΛΙ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ ΜΕΛΙΟΥ.

α) Σε εφαρμογή του άρθρου 38 (παραγρ. 2) του ν.δ. 136/1946 "Περί Αγορανομικού Κωδικός" επί όλων των τιμοκαταλόγων και πινακίδων που τηρούν οι επιχειρήσεις (βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εισαγωγείς, χονδρέμποροι), πέραν των άλλων ενδείξεων, αναγράφεται η ονομασία του μελιού, σύμφωνα με τον Κώδικα Τροφίμων - Ποτών (π.χ. μέλι ανθέων, μέλι κηρήθρας κλπ.) και η προέλευση του είδους, όπως ορίζεται παραπάνω.

β) Σε εφαρμογή του άρθρου 35 (παραγρ. 1) του ν.δ. 136/1946 "Περί Αγορανομικού Κωδικός" επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας μελιού, πέραν των άλλων ενδείξεων, αναγράφεται η ονομασία του μελιού, σύμφωνα με τον Κώδικα Τροφίμων - Ποτών (π.χ. μέλι ανθέων, μέλι κηρήθρας κλπ.) και η προέλευση του είδους, όπως ορίζεται παραπάνω.

9. ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΜΕΛΙ

α) Προκειμένου για μέλι που μεταφέρεται χύμα για να συσκευασθεί σε οποιαδήποτε ποσότητα, οι ενδείξεις που προβλέπονται στην ως άνω παράγραφο 2,

αναγράφονται στην εξωτερική συσκευασία ή μπορούν να αναγράφονται στα σχετικά εμπορικά έγγραφα, που το συνοδεύουν. Ειδικά όμως, οι ενδείξεις ονομασία πώλησης, Χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας, όνομα ή εμπορική διεύθυνση του παραγωγού ή εισαγωγέα, πρέπει να αναγράφονται στην εξωτερική επιφάνεια συσκευασία στην οποία προσφέρεται το μέλι.

Για το μέλι ζαχαροπλαστικής και το διηθημένο μέλι, τα δοχεία μεταφοράς χύμα, οι συσκευασίες και τα εμπορικά έγγραφα αναφέρουν σαφώς την πλήρη ονομασία του προϊόντος.

β) Υπόχρεος για την αναγραφή όλων των ενδείξεων επί της συσκευασίας μελιού είναι ο παρασκευαστής ή ο συσκευαστής ή ο πωλητής, τα στοιχεία του οποίου αναγράφονται στο προϊόν.

10. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τα εις χείρας παντός κατόχου (εισαγωγέα, συσκευαστή, τυποποιητή, χονδρεμπόρου και λιανοπωλητή) ευρισκόμενα μέλια, που έχουν εισαχθεί, παραχθεί, συσκευασθεί, τυποποιηθεί και αγορασθεί, πριν από την 24.5.2007, μπορούν να διατεθούν μέχρι εξαντλήσεως τους.

- α) Με τις ενδείξεις που με βάση Αγορανομικές Διατάξεις ίσχυαν πριν την 24.5.2007.

β) Με τις ενδείξεις που ανέγραφαν επί των τιμολογίων αγοραπωλησίας, σε εφαρμογή του άρθρου 35 (παραγρ. 1) του Αγορανομικού Κωδικός, όπως αυτές ίσχυαν πριν από την 24.5.2007.

Άρθρο 147

Άρθρο 147

Υποχρεώσεις εισαγωγέων και επιχειρήσεων συσκευασίας μελιού

1. Οι εισαγωγείς μελιού υποχρεούνται όπως, αμέσως μετά τον εκτελωνισμό κάθε ποσότητας του είδους, υποβάλλουν στην Υπηρεσία Εμπορίου της Ν.Α., στην οποία υπάγεται η έδρα τους, υπεύθυνη δήλωση σε απλό χαρτί, στην οποία θα δηλώνονται τα παρακάτω στοιχεία:

α) Η ονομασία του μελιού, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 67 του Κώδικα Τροφίμων - Ποτών.

β) Η εισαχθείσα ποσότητα μελιού και η ημερομηνία εκτελωνισμού.

γ) Ο αριθμός, το είδος και το μέγεθος της συσκευασίας π.χ. 5 σιδηρά βαρέλια των 200 χιλιόγραμμων

δ) Η χώρα / χώρες προέλευσης, όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού ή η κατάλληλη ένδειξη σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 186 (τίτλος κεφαλαίου 5).

2. Οι εισαγωγείς και οι επιχειρήσεις συσκευασίας μελιού, που από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, απαλλάσσονται της υποχρέωσης να τηρούν βιβλίο αποθήκης, υποχρεούνται στην τήρηση τέτοιου βιβλίου, το οποίο πρέπει να βρίσκεται στην επιχείρηση και να παραδίδεται προς έλεγχο στα αρμόδια αγορανομικά όργανα, όταν το ζητούν.

Στο βιβλίο αυτό, που πριν χρησιμοποιηθεί, πρέπει να έχει θεωρηθεί από την Υπηρεσία Εμπορίου ΝΑ της έδρας της επιχείρησης, καταχωρούνται κατά είδος, ποιότητα, ποσότητα και αξία, οι εισαγωγές (αγορές) και οι εξαγωγές (πωλήσεις) μελιού.

Άρθρο 148

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.

Άρθρο 148

Εξειδικευμένες διατάξεις

1. ΨΩΜΙ

Α) Η μερίδα του ψωμιού ορίζεται σε 70 γραμμάρια τουλάχιστον

2. ΨΗΤΑ ΓΕΝΙΚΑ

Τα κοτόπουλα σουβλας που πωλούνται από διάφορα καταστήματα, τα οποία δεν υποχρεούνται βάσει των διατάξεων, που ισχύουν να καταταγούν σε αγορανομική κατηγορία (π.χ. Σούπερ Μάρκετ, καταστήματα υπεραγοράς, παντοπωλεία κλπ.)

Διαμόρφωση τιμής κοτόπουλου, βάσει της λιανικής τιμής αγοράς του είδους ανά χιλιόγραμμο, δεν επιτρέπεται για τα καταστήματα αυτά.

Τα παραπάνω καταστήματα υποχρεούνται να αναρτούν πινακίδα σε εμφανές σημείο του καταστήματος, στην οποία αναγράφεται η ένδειξη "ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΣΟΥΒΛΑΣ ΕΥΡΩ. (π.χ.) 7 ΤΟ ΧΙΛΙΟΓΡΑΜΜΟ".

3. ΣΑΛΑΤΕΣ

Προκειμένου για τη "χωριάτικη" σαλάτα, αυτή προσφέρεται με τη μερίδα, βάρους τουλάχιστον 250 γραμμαρίων και αποτελείται βασικά από ντομάτα, αγγούρι και τυρί φέτα τουλάχιστον 50 γραμμαρίων.

Η προσφορά της χωριάτικης σαλάτας είναι δυνατή, εφόσον παράλληλα προσφέρονται και αναγράφονται στους τιμοκαταλόγους τα είδη με τη μερίδα ντοματοσαλάτα, αγγουροντοματοσαλάτα και τυρί φέτα.

Ρώσικη σαλάτα, ταραμοσαλάτα, τζατζίκι, πάπρικα και μελιτζανοσαλάτα που σερβίρονται με τη μερίδα, βάρους τουλάχιστον 125 γραμμάρια σε ατομική συσκευασία ή χύμα από μεγαλύτερη συσκευασία.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 149

Άρθρο 149

Σουβλάκια

1. Επιτρέπεται στα κέντρα και καταστήματα εστίασης (εστιατόρια, ταβέρνες, ψητοπωλεία και λοιπά παρόμοια) να παρασκευάζουν και προσφέρουν στην κατανάλωση (καθήμενους ή μη πελάτες) τα παρακάτω είδη σουβλακίων κατά τεμάχιο.

α) Γύρο από αυτοτελή κομμάτια κρέατος.

β) Γύρο από κιμά, εφόσον αυτός πληροί τους όρους και προϋποθέσεις (ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 333 ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ)

γ) Καλαμάκια με νωπό χοιρινό κρέας.

δ) Μπιφτέκι από κιμά μοσχαρίσιο ή από κιμά κατεψυγμένου αιγοπροβείου κρέατος.

2. Τα ανωτέρω κέντρα και καταστήματα υποχρεωτικά αναγράφουν στους τιμοκαταλόγους τους, όσο και σε αναρτημένες πινακίδες στο χώρο εξυπηρέτησης πελατών:

α) Την τιμή προσφοράς κάθε σουβλακίου χωριστά με μνεία του είδους του κρέατος ή κιμά που είναι παρασκευασμένο το είδος αυτό (π.χ. χοιρινό, μοσχαρίσιο, αιγοπρόβειο).

β) Το βάρος σε ποσότητα ψημένου κρέατος, προκειμένου για τον γύρο (ντονέρ), κατά τη βούληση της επιχείρησης.

γ) Το βάρος, σε ποσότητα ψημένου κρέατος, προκειμένου για χοιρινό κρέας σε καλαμάκι.

δ) Τον αριθμό και το βάρος ψημένων μπιφτεκίων προκειμένου για Σουβλάκια από κιμά.

ε) Το βάρος κάθε πίτας που περιτυλίγει τα Σουβλάκια αυτά.

στ) Το βάρος ψωμιού ή αρτιδίου πολυτελείας, που προσφέρεται με τα Σουβλάκια

αυτά, εφόσον τα εν λόγω είδη αρτοποιίας δε διατίθενται δωρεάν".

Άρθρο 150**Άρθρο 150**

Αναγραφή στους τιμοκαταλόγους των ενδείξεων του είδους α) των ελαίων των χρησιμοποιούμενων για την παρασκευή και προσφορά φαγητών, β) "προτηγανισμένο", "κατεψυγμένο" ή "προμαγειρευμένο" για προσφερόμενα φαγητά, γ) της "ΦΕΤΑΣ" ή της ονομασίας παρόμοιων της προσφερομένων τυριών

1. Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων εστίασης και διασκέδασης (εστιατόρια, εστιατόρια γρήγορης εστίασης, εστιατόρια ξενοδοχείων, ταβέρνες, οινομαγειρεία, κέντρα διασκέδασης και λοιπά παρόμοια καταστήματα), υποχρεούνται όπως αναγράφουν στον τιμοκατάλογο του καταστήματος, τις παρακάτω ενδείξεις:

α) Το είδος των ελαίων, που χρησιμοποιείται σε ωμή μορφή στα προσφερόμενα φαγητά.

Σε περίπτωση που γίνεται αποκλειστική χρήση ελαιολάδου για την παρασκευή των προσφερομένων φαγητών, αναγράφεται "χρησιμοποιείται μόνο ελαιολάδο" και απαγορεύεται η κατοχή άλλων ελαίων, εκτός ελαιολάδου.

β) "Κατεψυγμένο" για φαγητό που έχει παρασκευασθεί από κατεψυγμένα κρέατα, αλιεύματα και λαχανικά.

"Προμαγειρευμένο" για φαγητό όταν αυτούσιο ή στο κύριο μέρος του έχει παρασκευασθεί μέχρι κάποιο στάδιο και συντηρηθεί με οποιοδήποτε με οποιοδήποτε τρόπο (κατάψυξη κλπ.) πριν μαγειρευτεί τελικά για να προσφερθεί στον πελάτη.

"Προτηγανισμένο"

Εφόσον οι υπεύθυνοι των καταστημάτων κατέχουν τα ως άνω κατεψυγμένα τρόφιμα ή προμαγειρευμένο προτηγανισμένο φαγητά, οφείλουν να προσφέρουν και φαγητά από αυτά.

Όταν δεν αναγράφονται στον τιμοκατάλογο τα φαγητά της περίπτωσης αυτής, απαγορεύεται αντίστοιχα η κατοχή είτε κατεψυγμένων κρεάτων, αλιευμάτων, λαχανικών, είτε προμαγειρευμένων, προτηγανισμένων φαγητών.

2. Κάθε αναφορά στον όρο "ΦΕΤΑ" στους τιμοκαταλόγους, επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο, εφόσον το προσφερόμενο προϊόν είναι σύμφωνο με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών για την ΦΕΤΑ. Οι υπεύθυνοι των παραπάνω καταστημάτων, εφόσον προσφέρουν οποιοδήποτε άλλο παρόμοιο προϊόν, υποχρεούνται να αναγράφουν απαραίτητα στους τιμοκαταλόγους αυτών, την αντίστοιχη προβλεπόμενη ονομασία όπως "Λευκό τυρί άλμης" ή "Υποκατάστατο Λευκού Τυριού", σύμφωνα πάντα με τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

Απαγορεύεται η κατοχή οποιοδήποτε από τους τύπους των τυριών της ως άνω παραγράφου που δεν αναγράφεται στον τιμοκατάλογο.

3. Η αναγραφή όλων των παραπάνω ενδείξεων μπορεί να γίνεται και καθ' ομάδας ομοειδών φαγητών.

Άρθρο 151**Άρθρο 151**

Υποχρεώσεις κατά την προσφορά φαγητών και φρούτων με το χιλιόγραμμα

1. Ψάρια που σερβίρονται μαγειρευμένα με το χιλιόγραμμα, ζυγίζονται ωμά και πρέπει να συνοδεύονται με σημείωμα, στο οποίο αναγράφεται το ακριβές βάρος του ωμού και η τιμή του ως μαγειρευμένο.

2. Κέντρα και καταστήματα, εφόσον προσφέρουν κρέατα ψητά και της ώρας, πουλερικά, κοκoreτσί, με το χιλιόγραμμα, υποχρεούνται να ζυγίζουν αυτά ψημένα και όχι ωμά και να τα συνοδεύουν με σημείωμα στο οποίο να αναγράφεται το

ακριβές βάρος ψημένου και η τιμή του.

3. Το σημείωμα, όπως αναφέρεται στις προηγούμενες παραγράφους, πρέπει να συνοδεύει το σχετικό φαγητό κατά το σερβίρισμα και τοποθετείται στην ακτή της πιατέλας.

4. Στις περιπτώσεις που σερβίρονται φρούτα σε φρουτιέρα που περιέχει περισσότερες από μία μερίδες, πρέπει να συνοδεύονται με σημείωμα, που τοποθετείται στην φρουτιέρα και στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός των μερίδων και η συνολική αξία τους.

5. Όλα τα φαγητά ή φρούτα, που προσφέρονται από εστιατόρια και λοιπά παρόμοια καταστήματα, πρέπει να αναγράφονται στους τιμοκαταλόγους, που τηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αγορανομικού Κώδικα, με την αντίστοιχη τιμή τους κατά μερίδα ή χιλιόγραμμα.

6. Σε περίπτωση που το ίδιο είδος εστιατορίου (φαγητό, σαλάτα κλπ.) προσφέρεται σε περισσότερες από μία μερίδες, κάθε μερίδα πρέπει να είναι σε χωριστό πιάτο και απαγορεύεται η προσφορά όλων των μερίδων μαζί σε μεγάλο πιάτο (πιατέλα, δίσκο κλπ.).

Άρθρο 152

Άρθρο 152

Παροχή κουβέρ στα κέντρα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης, το οποίο δεν χρεώνεται στους πελάτες

Προκειμένου για κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης δεν επιτρέπεται να χρεώνουν στην πελατεία τους αξία, που αφορά το λεγόμενο "ΚΟΥΒΕΡ" (π.χ. σερβίτσια, μαχαιροπήρουνα, πετσέτες κλπ.).

Άρθρο 153

Άρθρο 153

Βάρη μερίδων φαγητών και φρούτων

Καθορίζονται τα παρακάτω όρια βάρους των μερίδων φαγητών και φρούτων, που προσφέρονται στα εστιατόρια, ζυθεστιατόρια, ταβέρνες, μαγειρεία και λοιπά παρόμοια καταστήματα:

1. Κρέατα γενικά ψητά ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο παρασκευής, γραμμ. 125 τουλάχιστον
  2. Κρέας φέτα, μπόν φιλέ και γενικά κρέας χωρίς κόκκαλα, λουκάνικα, σουτζουκάκια και κεφτέδες μόνο από κιμά μόσχου ή βοδινού (σχάρας) γραμμ. 110 τουλάχιστον.
  3. Ψάρια που παρασκευάζονται με οποιοδήποτε τρόπο γραμμ. 125 τουλάχιστον.
  4. Αστακός, φιλέτο ψαριού, μαγιονέζα αθηναϊκή γραμμ. 110 τουλάχιστον.
  5. Πουλερικά γενικά που παρασκευάζονται με οποιοδήποτε τρόπο γραμμ. 125 τουλάχιστον
  6. Γαλοπούλα στήθος φέτα γραμμ. 110 τουλάχιστον
  7. Συκωτάκια, εντόσθια γενικά και κοκορέτσι, που παρασκευάζονται με οποιοδήποτε τρόπο, γραμμ. 125 τουλάχιστον
- Το βάρος των παραπάνω φαγητών θεωρείται μόνο για κρέας, ψάρι κλπ. χωρίς σάλτσα, ζωμό και λοιπά είδη, με τα οποία έχουν παρασκευασθεί.
8. Ντολμάδες χωρίς σάλτσα γραμμ. 175 τουλάχιστον.
  9. Κεφτέδες χωρίς σάλτσα γραμμ. 140 τουλάχιστον.
  10. Μακαρόνια μαγειρευμένα χωρίς σάλτσα γραμμ. 220 τουλάχιστον.
  11. Παστίσιο και μουσακάς γραμμ. 195 τουλάχιστον.

12. Ρύζι πιλάφι χωρίς σάλτσα γραμμ. 225 τουλάχιστον.
13. Πατάτες γιαχνί, φούρνου και βραστές, φασολάκια φρέσκα γιαχνί, κολοκυθοπατάτες φούρνου ή γιαχνί, μελιτζάνες γιαχνί, κάθε είδους λαχανικά γιαχνί και τα ίδια φαγητά που παρασκευάζονται με βούτυρο γραμμ. 255 τουλάχιστον.
14. Αγκινάρες και μπάμιες, που παρασκευάζονται με οποιοδήποτε τρόπο γραμμ. 205 τουλάχιστον.
15. Όσπρια γιαχνί γραμμ 175 τουλάχιστον
16. Αρακάς με βούτυρο γραμμ. 160 τουλάχιστον.
17. Ντομάτες γεμιστές, κολοκυθάκια γεμιστά, πιπεριές γεμιστές και μελιτζάνες γεμιστές γραμμ. 225 τουλάχιστον.
- Το βάρος των φαγητών τούτων θεωρείται με την ανάλογη σάλτσα.
18. Πατάτες και κολοκυθάκια τηγανητά γραμμ. 145 τουλάχιστον.
19. Όσπρια ξηρά σούπα με ανάλογο ζωμό και μαγειρίτσα γραμμ. 350 τουλάχιστον.
20. Τυρόπιτες, σπανακόπιτες γραμμ. 125 τουλάχιστον.
21. Χόρτα μαγειρευμένα και σαλάτες βραστές γενικά γραμμ. 190 τουλάχιστον.
22. Σαλάτα τομάτα, αγγούρι και αγγουροτομάτα σαλάτα γραμμ. 190 τουλάχιστον.
23. Σαλάτες ωμές γενικά γραμμ. 145 τουλάχιστον.
24. Ταραμοσαλάτα και σαλάτα ρωσική γραμμ. 125 τουλάχιστον.
- Το βάρος στις πατάτες, ζυμαρικά, ρύζι και λοιπά είδη από τα οποία παρασκευάζονται ή γαρνίρονται οι εντρά-δες, είναι το μισό του βάρους των μερίδων των ιδίων φαγητών, που παρασκευάζονται χωρίς κρέας.
- Βάρος στις πατάτες, ζυμαρικά, ρύζι κλπ. είδη που παρασκευάζονται με κρέας και προσφέρονται σκέτα είναι το βάρος των μερίδων ιδίων ειδών που παρασκευάζονται χωρίς κρέας.
25. Ταραμάς γραμμ. 65 τουλάχιστον.
26. Γαρίδες γραμμ 112 τουλάχιστον.
27. Χαλβάς γραμμ. 65 τουλάχιστον.
28. Τυρί φέτα γραμμ. 65 τουλάχιστον.
29. Τυρί σκληρό (κασέρι, κεφαλοτύρι κλπ.) γραμμ. 55 τουλάχιστον.
30. Ελιές γραμμ. 80 τουλάχιστον.
31. Καρπούζι, πεπόνι (μερίδα) γραμμ. 570 τουλάχιστον.
32. Σταφύλια γραμμ. 320 τουλάχιστον.
33. Βερούκοκα γραμμ. 190 τουλάχιστον.
34. Κεράσια γραμμ. 160 τουλάχιστον.
35. Μήλα, αχλάδια, ροδάκινα, κατά μέγεθος και βάρος γραμμ. 190 τουλάχιστον.
36. Ζύθος με το ποτήρι γραμμ. 220 τουλάχιστον.

Άρθρο

154

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία

1

Άρθρο 154

Σχετικά με προσφορά πρωινού ή γεύματος ή δείπνου υπό μορφή "τάμπλ-ντότ"

1. Οι υπεύθυνοι των κέντρων και καταστημάτων εστίασης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που λειτουργούν σε ξενοδοχεία,

ξενοδοχειακά συγκροτήματα, πανσιόν, επιβατικά και τουριστικά πλοία, κάμπινγκ, επιβατικές αμαξοστοιχίες, κατά την κρίση τους μπορούν να προσφέρουν στην πελατεία τους, υπό μορφή "τάμπλ-ντότ" πρωινό ή γεύμα ή δείπνο.

2. Επί προσφερομένων ως άνω "τάμπλ-ντότ", τηρείται γι' αυτό χωριστός τιμοκατάλογος, πέραν του τιμοκαταλόγου των προσφερομένων ειδών "αλά-κάρτ", στον οποίο αναγράφονται τα ακόλουθα:

α) Η σύνθεση των ειδών που περιλαμβάνει το πρωινό "τάμπλ-ντότ" και η τελική τιμή του με Φ.Π.Α.

β) Η σύνθεση των ειδών, που περιλαμβάνει το γεύμα "τάμπλ-ντότ" και η τελική τιμή του με Φ.Π.Α.

γ) Η σύνθεση των ειδών, που περιλαμβάνει το δείπνο "τάμπλ-ντότ" και η τελική τιμή του με Φ.Π.Α.

δ) Στην μπροστινή σελίδα του τιμοκαταλόγου με τα είδη "τάμπλ-ντότ" αναγράφεται.

Η ένδειξη "ΤΑΜΠΛ-ΝΤΟΤ" πρωινό ή γεύμα ή δείπνο, κατά περίπτωση.

Η ένδειξη "Η τιμή περιλαμβάνει όλες τις επιβαρύνσεις καθώς και τον Φ.Π.Α.".

Η ένδειξη "ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΝΑΛΩΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΠΛ-ΝΤΟΤ

"Η ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΝΑΛΩΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΠΛ-ΝΤΟΤ"

3. Οι τιμοκατάλογοι των τάμπλ-ντότ, πέραν της υποχρεωτικής ύπαρξης τους εντός του χώρου των καταστημάτων και κέντρων, τοποθετούνται και στην εξωτερική όψη της επιχείρησης (πλησίον της κυρίας εισόδου αυτής), ειδικά δε για ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά συγκροτήματα στην εξωτερική όψη της κυρίας εισόδου της αίθουσας εστίασης.

Άρθρο 155

Άρθρο 155

- Προσφορά καφέδων, αναψυκτικών, εμφιαλωμένων νερών, οίνων, χυμών, ζύθου και οινοπνευματωδών ποτών

1. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 66 της παρούσας και της υπ' αριθμ. Α2-96/9.1.2007 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις οποίες σε χώρους όπου δεν λειτουργεί ο ανταγωνισμός, η προσφορά ορισμένων καφέδων και εμφιαλωμένων νερών είναι υποχρεωτική, τα πάσης φύσεως κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης επιλέγουν ελεύθερα τα προσφερόμενα είδη καφέδων, εμφιαλωμένων νερών, αναψυκτικών ποτών, χυμών, οίνων, ζύθων και οινοπνευματωδών ποτών, είτε αυτά είναι ελληνικά, είτε όχι, είτε εμφιαλωμένα ή σε χύμα ποτήρι, είτε κατά μάρκα προτίμησης της επιχείρησης, είτε σε βάρος περιεχομένου φιάλης, είτε εμφιαλωμένης ή βαρελίσιας μπύρας, είτε εμφιαλωμένου ή χύμα οίνου ρητινίτη ή μη, λευκού, ροζέ κλπ. βαρελίσιας ή μη, είτε εμφιαλωμένων ή χύμα διαφόρων οινοπνευματωδών ποτών κ.ο.κ.

2. Όλα τα εμφιαλωμένα νερά, αναψυκτικά, χυμοί, μπύρες, οίνοι και οινοπνευματώδη ποτά, αποσφραγίζονται υποχρεωτικά παρουσία του πελάτη.

3. Απαγορεύεται ρητά το σερβίρισμα σε πελάτες χύμα οίνων, μπύρας και οινοπνευματωδών ποτών μέσα από ανοικτές φιάλες, οι οποίες φέρουν ενδείξεις ή γενικά επώνυμα διακριτικά γνωρίσματα επιχειρήσεων, που παρασκευάζουν τέτοια ως άνω είδη.

Άρθρο 156

Άρθρο 156

Βάρος ειδών ζαχαροπλαστικής

Τα όρια βάρους των ειδών που προσφέρονται από τα ζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεία και λοιπά παρόμοια καταστήματα, καθορίζονται ως εξής:

1. Πάστες κομμένες, μπακλαβάδες, γιουμουρντά και τρίγωνα, το τεμάχιο 70 γραμμ. τουλάχιστον.
2. Γλυκίσματα φόρμας (π.χ. κασετίνες, μόν μπλάν, σαρλότες κλπ.), το τεμάχιο 70 γραμμ. τουλάχιστον.
3. Γλυκά ταψιού, που παραμένουν συνεχώς μέσα στο σιρόπι, το τεμάχιο 95 γραμμ. τουλάχιστον.
4. Γλυκά ταψιού μέσα σε σιρόπι, που αποσύρονται για πώληση, το τεμάχιο 70 γραμμ. τουλάχιστον.
5. Παγωτά, γενικά γαρνιρισμένα ή όχι, το τεμάχιο 95 γραμμ. τουλάχιστον.
6. Λουκουμάδες τρυπητοί με μέλι η μερίδα 95 γραμμ. τουλάχιστον.
7. Λουκουμάδες ατρώπητοι με μέλι, η μερίδα 150 γραμμ. τουλάχιστον.
8. Μπουγάτσες το τεμάχιο 95 γραμμ. τουλάχιστον.
9. Κατημέρι το τεμάχιο 125 γραμμ. τουλάχιστον.
10. Βούτυρο με μέλι η μερίδα το γραμμ. τουλάχιστον, από τα οποία 35 γραμμ. βούτυρο.
11. Κομπόστες γενικά χωρίς σιρόπι η μερίδα 80 γραμμ. τουλάχιστον.
12. Ρυζόγαλο και κρέμα πιάτου, η μερίδα 150 γραμμ. τουλάχιστον.
13. Γάλα βρασμένο 220 γραμμ. τουλάχιστον.
14. Τυρόπιττες 70 γραμμ. τουλάχιστον.

Τα βάρη γλυκισμάτων και λοιπών ειδών ζαχαροπλαστείου και γαλακτοπωλείου, που καθορίζονται παραπάνω, ισχύουν και για τα εστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μπαρ, ταβέρνες και για οποιοδήποτε κατάστημα, που προσφέρει τα είδη αυτά.

Άρθρο 157

Άρθρο 157

Τήρηση τιμοκαταλόγων και
τρόπος σύνταξης αυτών

1. Οι τιμοκατάλογοι κέντρων και καταστημάτων εστίασης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά σε μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες, αν οι υπεύθυνοι των ανωτέρω κέντρων και καταστημάτων το επιθυμούν.

2. Όσα από τα παραπάνω κέντρα και καταστήματα διαθέτουν τραπεζοκαθίσματα, για την εξυπηρέτηση καθήμενων πελατών, που επιθυμούν να παραγγείλουν και να σερβιριστούν, ανεξάρτητα αν αυτά διαθέτουν, πέραν του εστεγασμένου χώρου και υπαίθριο χώρο, υποχρεούνται όπως τουλάχιστον στο 50% των υφισταμένων τραπεζιών, τοποθετούν τους ανωτέρω τιμοκαταλόγους.

Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται τα αμιγή καφενεία, για τα οποία όμως ισχύει υποχρέωση ανάρτησης τιμοκαταλόγων σε εμφανές σημείο του καταστήματος, αναγράφοντας μόνο τα προσφερόμενα είδη και τις τιμές προσφοράς τους με Φ.Π.Α.

3. Στους τιμοκαταλόγους αυτούς αναγράφονται όλα τα προσφερόμενα είδη "αλά-κάρτ" με τις αντίστοιχες τελικές τιμές προσφοράς τους με Φ.Π.Α.

Τα αναγραφόμενα στους τιμοκαταλόγους φαγητά και σαλάτες προσφέρονται στους πελάτες με τη μερίδα. Στην περίπτωση όμως φαγητών με κρέας, πουλερικά και ψάρια, εφόσον αυτά, πέραν της μερίδας, προσφέρονται και με το κιλό, τότε στον τιμοκατάλογο και πλησίον κάθε είδους, που αναγράφεται σ' αυτόν, σημειώνεται υποχρεωτικά η ένδειξη "με το κιλό".

Επίσης στους τιμοκαταλόγους αυτούς αναγράφονται ειδικότερα και τα ακόλουθα:

α) Προκειμένου για συσκευασμένα ποτά (μπύρα, οίνος, εμφιαλωμένο νερό, αναψυκτικά, χυμοί, οινόπνευματώδη ποτά, σόδες) αναγράφεται επιπλέον και η ειδικότερη ονομασία του είδους, που προσφέρεται στο εμπόριο και το βάρος περιεχομένου κάθε συσκευασίας.

β) Προκειμένου για σαλάτες πάσης φύσεως αναγράφονται η ονομασία κάθε

σαλάτας
όπως την ορίζει το κατάστημα και κέντρο και τα κύρια είδη που τη συνθέτουν.

4. Όσα από τα παραπάνω Κέντρα και Καταστήματα διαθέτουν τραπεζοκαθίσματα για καθήμενους πελάτες, υποχρεούνται όπως τον τιμοκατάλογο που τηρούν, τον αναρτούν και σε εμφανές σημείο της κύριας εισόδου του κέντρου ή καταστήματος.

Ειδικά όμως για ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά συγκροτήματα, ο τιμοκατάλογος αυτός αναρτάται στην εξωτερική όψη της κύριας εισόδου της αίθουσας όπου προσφέρονται τα είδη του τιμοκαταλόγου.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν αφορούν τα αμιγή καφεενεία.

5. Επί των τιμοκαταλόγων οι τελικές τιμές προσφοράς των ειδών αναγράφονται σε μία και μόνο στήλη και περιλαμβάνουν πέρα του Φ.Π.Α. και τις πάσης φύσεως επιβαρύνσεις των καταναλωτών (δημοτικοί φόροι, αμοιβή σερβιτόρου, αμοιβή ζωντανής μουσικής κλπ.) απαγορευόμενης απολύτως της προσαύξησης της τελικής τιμής τιμοκαταλόγου για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

6. Σε εμφανές σημείο κάθε τιμοκαταλόγου αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις:

"Το κατάστημα υποχρεούται ή δεν υποχρεούται στην έκδοση διπλοτύπων αποδείξεων ή αναλυτικών αποδείξεων μηχανής θεωρημένων από τη Δ.Ο.Υ.

Οι τιμές περιλαμβάνουν όλες τις επιβαρύνσεις".

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν αφορούν τα αμιγή καφεενεία.

7. Προκειμένου για κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, παρέχεται η δυνατότητα προσφοράς των ειδών με το σύστημα της ελάχιστης κατανάλωσης και υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι:

α) κάθε φορά που εφαρμόζεται το σύστημα της ελάχιστης κατανάλωσης, δεν μπορεί ταυτόχρονα να προσφέρεται το "τάμπλ-ντότ" του άρθρου 154 της παρούσας, ως υποχρεωτικό για τον πελάτη.

β) κάθε φορά που εφαρμόζεται το σύστημα της ελάχιστης κατανάλωσης, τα παραπάνω κέντρα και καταστήματα πρέπει να παρέχουν στην πελατεία τους δημόσια θεάματα (ζωντανή μουσική, καλλιτεχνικό πρόγραμμα κλπ.). Το σύστημα της ελάχιστης κατανάλωσης απεικονίζεται σε εμφανές σημείο του τιμοκαταλόγου με την ένδειξη "ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΥΡΩ .....".

8. Προκειμένου για τα παραπάνω κέντρα και καταστήματα (πλην κέντρων διασκέδασης) ορίζονται επιπρόσθετα τα ακόλουθα:

α) Εφόσον διαθέτουν για τους πελάτες τους σύστημα αυτοεξυπηρέτησης (ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ).

Στο χώρο αυτοεξυπηρέτησης των καταναλωτών και σε ορατό σημείο για τον πελάτη υφίσταται τοποθετημένος ή αναρτημένος τιμοκατάλογος με τα είδη προσφοράς του ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ και τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης (τελικές με Φ.Π.Α.).

Επί πλέον παρέχεται η δυνατότητα ύπαρξης στον παραπάνω χώρο ικανού αριθμού του τιμοκαταλόγου αυτού προς χρήση των πελατών

β) Εφόσον πωλούν εκτός καταστήματος σε πακέτο σε αγοραστές πελάτες τα είδη που προσφέρουν

Στο χώρο εκτέλεσης της παραγγελίας από τον πελάτη υφίσταται ικανός αριθμός τιμοκαταλόγων προς χρήση από τον παραγγέλοντα, που αναγράφει τα πωλούμενα σε πακέτο είδη με τις αντίστοιχες τιμές πώλησης (τελικές τιμές με Φ.Π.Α.).

Ειδικά στο χώρο αυτό και σε ορατό σημείο για τον αγοραστή πελάτη υφίσταται τοποθετημένη ή αναρτημένη πινακίδα που αφορά τα εκτός καταστήματος πωλούμενα φαγητά από κρέατα, πουλερικά και αλιεύματα, που διατίθενται με το χιλιόγραμμο και ζυγίζονται παρουσία του καταναλωτή, αναγράφουσα τις εξής ενδείξεις:

αα) Το είδος κρέατος ή αλιεύματος με την τιμή πώλησης ανά χιλιόγραμμο (τελική τιμή με Φ.Π.Α.)

ββ) Η ένδειξη "τα κρέατα ζυγίζονται ψημένα" "τα ψάρια ζυγίζονται ωμά"

γγ) Εφόσον πωλούν τα είδη τους με το σύστημα της διανομής κατ' οίκον.

Ειδικά τα παραπάνω κέντρα και καταστήματα που εφαρμόζουν το σύστημα της

διανομής ειδών κατ' οίκον, μπορούν να ορίζουν την ελάχιστη αξία των ειδών προς κατανάλωση, υπό την προϋπόθεση όμως ότι στους τιμοκαταλόγους τους, που διατηρούν στο κατάστημα ή διανέμουν στα σπίτια και άλλα καταστήματα, θα αναγράφεται με κεφαλαία και ευδιάκριτα γράμματα η ένδειξη "ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ .....ΕΥΡΩ".

9. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν και τα κέντρα και καταστήματα που λειτουργούν σε ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά συγκροτήματα, εντός επιβατικών πλοίων και εντός αμαξοστοιχιών του ΟΣΕ.

Άρθρο 158**Άρθρο 158**

Λογαριασμοί πελατών

1. Τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, που σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων υποχρεούνται στην έκδοση διπλοτύπων αποδείξεων ή αποδείξεων ταμειακής μηχανής, θεωρημένων από την Δ.Ο.Υ., παραδίδουν στην πελατεία τους τη διπλότυπη απόδειξη ή την απόδειξη ταμειακής μηχανής, με την αξία των ειδών που καλείται να πληρώσει ο πελάτης, ανεξάρτητα αν τα είδη αυτά αγοράσθηκαν ή σερβιρίστηκαν ή διανεμήθηκαν κατ' οίκον.
2. Τα κέντρα και καταστήματα τηρούν αριθμημένο διπλότυπο μπλοκ, που φέρει το ονοματεπώνυμο του εκμεταλλευτή της επιχείρησης ή την επωνυμία αυτής και τον τίτλο "ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΕΛΑΤΩΝ". Στο εν λόγω μπλοκ αναγράφονται αναλυτικά τα είδη που κατανάλωσε ο πελάτης, η αντίστοιχη για κάθε είδος τιμή τιμοκαταλόγου και η συνολική αξία των ειδών που καλείται να πληρώσει ο πελάτης.

Το μπλοκ αυτό φέρει την ημερομηνία έκδοσης του και υπογράφεται από τον υπεύθυνο της επιχείρησης. Το πρωτότυπο του εν λόγω λογαριασμού παραδίδεται στον πελάτη, το δε στέλεχος διατηρείται τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του και παραδίδεται στα ελεγκτικά όργανα, εφόσον ζητηθεί.

Στο μπλοκ αυτό σημειώνεται επίσης, κατά περίπτωση, η ένδειξη "Σερβίρισμα" ή "Σελφ Σέρβις" ή "Αγορά εκτός" ή "Διανομή στο σπίτι".
3. Εφόσον στις αποδείξεις της ως άνω παραγράφου 1 αναφέρονται τα είδη και οι τιμές αυτών αναλυτικά, τότε δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.

Άρθρο 159**Άρθρο 159**

Υποχρεώσεις εξοχικών και παραλιακών κέντρων

1. Τα εξοχικά και παραλιακά κέντρα και τα κέντρα των λουτροπόλεων, ανεξάρτητα της κατηγορίας κατάταξής τους, υποχρεούνται να προσφέρουν σε όσους πελάτες το επιθυμούν καφέ (εφόσον σερβίρουν), ζύθο, αναψυκτικά, ούζο, κονιάκ ή άλλο ποτό, χωρίς υποχρέωση του πελάτη να παραγγείλει και φαγητό ή ορεκτικό.
2. Τα παραπάνω κέντρα υποχρεούνται να τοποθετούν δύο ευανάγνωστες πινακίδες, σε εμφανή μέρη του καταστήματος τους, διαστάσεων 50 X 70 εκατοστά, που να γράφουν "Κατά τους θερινούς μήνες και μετά τις 8 μ.μ. δεν είναι υποχρεωτική για το κατάστημα η προσφορά καφέ, ζύθου, αναψυκτικών, ούζου, κονιάκ ή άλλου ποτού, χωρίς φαγητό".

Άρθρο 160**Άρθρο 160**

Προσφορά τάμπλ-ντότ

1. Επιτρέπεται στα εστιατόρια και λοιπά παρόμοια καταστήματα να προσφέρουν "ειδικό τουριστικό τάμπλ-ντότ".

2. Οι τιμοκατάλογοι των παραπάνω καταστημάτων συντάσσονται απαραίτητα και σε μία ξένη γλώσσα και πρέπει να περιέχουν τις τιμές όλων των ειδών που προσφέρονται καθώς και την τιμή του "τάμπλ-ντότ", η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το άθροισμα των τιμών των επί μέρους ειδών, από τα οποία αποτελείται αυτό.

Άρθρο 161

Άρθρο 161

Υποχρέωση τήρησης δελτίου παραπόνων πελατών από τὰ κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης

1. Τὰ κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης

(εστιατόρια, ταβέρνες, μαγειρεία, ζυθεστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, κυλικεία, αναψυκτήρια, καφετέριες, μπαρ, καφέ μπαρ, πιτσαρίες, ψητοπωλεία, κοσμικές ταβέρνες, χορευτικά κέντρα κ.λ.π) υποχρεούνται όπως διαθέτουν προς χρήση της πελατείας τους το ειδικό έντυπο "ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ". Το έντυπο αυτό διατίθεται, μέσω ειδικής θήκης, τοποθετημένης σε εμφανές μέρος για τους πελάτες, δίπλα ακριβώς από την έξοδο του καταστήματος.

2. Το έντυπο "ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ" είναι αριθμημένο τριπλότυπο με τρία φύλλα διαφορετικού χρώματος το καθένα, ήτοι λευκό, ανοικτό πράσινο και ανοικτό ερυθρό και είναι τύπου καρμπονιζέ.

3. Η διάθεση στον πελάτη του παραπάνω εντύπου είναι ανελλιπής, γι' αυτό στην ειδική ως άνω θήκη τοποθετείται ικανός αριθμός του φύλλου αυτού (τουλάχιστον τριάντα τριπλότυπα φύλλα).

Επίσης στους τιμοκαταλόγους των παραπάνω κέντρων και καταστημάτων και σε εμφανές σημείο αυτών αναγράφεται με ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα, στην ελληνική - αγγλική - γαλλική - γερμανική γλώσσα η ένδειξη "ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΗ ΘΕΣΗ ΔΙΠΛΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΔΟ"

4. Ειδικές υποχρεώσεις υπευθύνων των επιχειρήσεων της ως άνω παραγράφου 1, ορίζονται κατωτέρω και αφορούν τον τρόπο συμπλήρωσης του φύλλου διαμαρτυρίας:

- α) Με σφραγίδα μελάνης, που τίθεται και στα τρία αντίτυπα του φύλλου, αναγράφονται τὰ στοιχεία της αρμόδιας Υπηρεσίας Εμπορίου κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, υπό τον έλεγχο της οποίας υπάγεται η επιχείρηση (π.χ Δ/νση Εμπορίου Ν.Α Αθηνών - Πειραιώς - Κεντρικός Τομέας", αν η επιχείρηση π.χ. λειτουργεί στην Αθήνα. Η σφραγίδα αυτή τίθεται επί του φύλλου δίπλα ακριβώς από την λέξη "ΠΡΟΣ", φέρουσα ενδείξεις και στις τέσσερες ως άνω γλώσσες.

- β) Με σφραγίδα μελάνης, που τίθεται και στα τρία αντίτυπα του φύλλου, αναγράφονται τὰ πλήρη στοιχεία της παραπάνω επιχείρησης (επωνυμία ή επωνυμία, δ/νση, οδός αριθμός, πόλη κ.λ.π). Η σφραγίδα αυτή τίθεται επί του φύλλου κάτω ακριβώς από το πλαίσιο "Στοιχεία επιχείρησης" φέρουσα ενδείξεις και στις τέσσερες ως άνω γλώσσες.

5. Τα υπόλοιπα σημεία του φύλλου διαμαρτυρίας, όπως η ημερομηνία, το ονοματεπώνυμο του διαμαρτυρόμενου δ/νση αυτού, η χώρα, η υπηκοότητα, η ταυτότητα και η διαμαρτυρία συμπληρώνονται μόνο από τον καταναλωτή, ο οποίος και υπογράφει. Σημειώτεον ότι οι τίτλοι των υπολοίπων αυτών σημείων, πέραν της ελληνικής γλώσσας, αναφέρονται με ευθύνη της επιχείρησης και στις υπόλοιπες τρείς ως άνω ξένες γλώσσες.

6. Μετά την ολοκληρωμένη ως άνω συμπλήρωση του φύλλου διαμαρτυρίας, το φύλλο χρώματος ανοικτού ερυθρού, παραμένει στην επιχείρηση, τὰ δε άλλα δύο φύλλα χρώματος λευκού και ανοικτού πρασίνου, με ευθύνη της επιχείρησης, κρατεί ο καταναλωτής.

7. Ο καταναλωτής, εφόσον ενδιαφέρεται για την παραπέρα πορεία της υπόθεσης του, για την οποία διαμαρτυρήθηκε, μεριμνά σε τρόπο ώστε το φύλλο διαμαρτυρίας χρώματος λευκού, περιέλθει εις χείρας της αρμόδιας Υπηρεσίας που αναφέρεται στο φύλλο αυτό, κρατώντας ο ίδιος προσωπικά το άλλο φύλλο

χρώματος
ανοικτού πρασίνου.

8. Η παραλαμβάνουσα το φύλλο διαμαρτυρίας παραπάνω Υπηρεσία, επιλαμβάνεται αρμοδίως επί των παραπάνων, εφόσον το αντικείμενο είναι αγρονομικό, διαφορετικά μεριμνά σε τρόπο ώστε η διαμαρτυρία αυτή περιέλθει εις χείρας της, κατά περίπτωση, Κρατικής Αρχής (υγειονομική, αστυνομική, εφοριακή κ.λπ.)

9. Επί των διατάξεων της περίπτωσης α) της ως άνω παραγράφου 4, εφόσον η επιχείρηση λειτουργεί σε νησιά, όπου υφίστανται Επαρχεία, αντί της Υπηρεσίας Εμπορίου Ν.Α, αναγράφεται το οικείο Επαρχείο (π.χ Επαρχείο Νάξου κλ.π)

10. Οι παραλήπτριες του φύλλου διαμαρτυρίας Υπηρεσίες, πρωτοκολλούν το φύλλο αυτό και ενημερώνουν τον καταναλωτή επί της πορείας του θέματος του.

11. Κατωτέρω παραθέτουμε υπόδειγμα του φύλλου διαμαρτυρίας, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου:

Αριθμός .....

ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

ΠΡΟΣ

.....
.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

.....
.....
.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .....

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΥ

.....
.....

Δ/ΝΣΗ ..... ΧΩΡΑ

.....

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ .....

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ .....

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

.....
.....
.....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Άρθρο 162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΡΕΑΤΩΝ

Άρθρο 162

Τήρηση βιβλίου σφαγών στα σφαγεία της χώρας, τα οποία είναι εγκεκριμένα για τη σφαγή

1. Σε όλα τα σφαγεία της Χώρας (Ιδιωτικά, Δημοτικά κλπ.) στα οποία γίνεται σφαγή βοοειδών, τηρείται υποχρεωτικά βιβλίο σφαγών, στο οποίο καταγράφονται όλες οι σφαγές των βοοειδών, τα οποία προσκομίζονται σε αυτά για σφαγή.

2. Το βιβλίο σφαγών θεωρείται με ευθύνη του σφαγείου από την αρμόδια Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης και την Κτηνιατρική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της περιοχής που βρίσκεται το σφαγείο. Το βιβλίο σφαγών κρατείται στο σφαγείο και επιδεικνύεται σε κάθε πραγματοποιούμενο έλεγχο των αρμοδίων αρχών, εφόσον ζητηθεί.

Τα εν λόγω σφαγεία είναι υποχρεωμένα για την τήρηση και ενημέρωση του βιβλίου σφαγίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το εν λόγω βιβλίο θα φέρει τουλάχιστον τις παρακάτω στήλες:

- 1η ΣΤΗΛΗ "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΦΑΓΗΣ" Αναγράφεται η ημερομηνία που σφάχθηκε το ζώο.

- 2η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφονται τα στοιχεία του μεταφορέα οδηγού και ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος που μετέφερε το ζώο στο σφαγείο.

- 3η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφονται τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και έδρα) του κατόχου των ζώων καθώς και η ιδιότητα αυτού (Παραγωγός, χονδρέμπορος, εισαγωγέας, λιανοπωλητής κλπ.).

- 4η ΣΤΗΛΗ "ΦΥΛΗ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφεται η φυλή του κάθε ζώου (π.χ. Σαρολέ, Σίμενταλ κλπ.).

- 5η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΩΤΙΟΥ" Αναγράφεται ο αριθμός ενωτίου που φέρει το προς σφαγή ζώο.

- 6η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ" Αναγράφεται ο αριθμός διαβατηρίου του ζώου.

- 7η ΣΤΗΛΗ "ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΦΑΓΙΟΥ" Αναγράφεται η ταξινόμηση του κάθε ζώου μετά τη σφαγή του, σύμφωνα με την κοινοτική κλίμακα κατάταξης SEUROP π.χ. AR3, D02 κλπ.

- 8η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΦΑΓΗΣ" Αναγράφεται ο αύξων αριθμός π.χ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 κλπ. σφαγής του ζώου.

- 9η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΣΦΑΓΙΟΥ" Αναγράφεται ο προορισμός του σφαγίου (Ταχ. Δ/νση, Πόλη) καθώς και η ιδιότητα του προσώπου στο οποίο θα σταλεί το σφαγίο (Κρεοπωλείο, Εργαστήριο κοπής- επεξεργασίας, Αλλαντοποιία κλπ.).

- 10η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ ή ΔΕΛΤΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ " Αναγράφεται ο αριθμός του τιμολογίου πώλησης του σφαγίου ή ο αριθμός του δελτίου αποστολής.

- 11η ΣΤΗΛΗ "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφεται η ημερομηνία γέννησης του ζώου. Εξαιρούνται ζώα που γεννήθηκαν πριν από το 1998 για τα οποία η ημερομηνία γέννησης δεν αναγράφεται στο διαβατήριο.

Άρθρο 163

Άρθρο 163

Περί κοινοτικής κλίμακας κατάταξης σφαγίων βοοειδών

1. Απαγορεύεται η εμπορία - διακίνηση - διάθεση σφαγίων ή τμημάτων σφαγίων βοοειδών, που έχουν σφαγεί στην Ελλάδα και δεν φέρουν ετικέτα η οποία αναγράφει τα υποχρεωτικά στοιχεία της επισήμανσης του βοείου κρέατος.

2. Επίσης θα αναγράφεται στην ετικέτα, υπό μορφή ευανάγνωστης ένδειξης, η κατάταξη του σφαγίου που έγινε με βάση την Κοινοτική Κλίμακα Κατάταξης σφαγίων βοοειδών SEUROP σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η Κοινοτική κλίμακα κατάταξης περιλαμβάνει την κατηγορία του είδους του ζώου, την κατηγορία της διάπλασης του ζώου και τον βαθμό πάχυνσης του ζώου, οι οποίες καθορίζονται αναλυτικά στον Κανονισμό 1208/81 και οι οποίες έχουν ως εξής:

1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ

A - Σφάγια νεαρών μη ευνουχισμένων αρρένων ζώων, κάτω των 2 ετών.

B - Σφάγια άλλων μη ευνουχισμένων αρρένων ζώων

C - Σφάγια ευνουχισμένων αρρένων ζώων

D - Σφάγια θηλέων ζώων που έχουν γεννήσει

E - Σφάγια άλλων θηλέων

2. ΔΙΑΠΛΑΣΗ

Βάση της ανάπτυξης των πλάγιων όψεων του σφαγίου και ιδίως των σημαντικότερων μερών αυτού, δηλαδή του μηρού, της ράχης και της ωμοπλάτης, τα σφάγια κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες διάπλασης:

Κατηγορίες	Συνοπτική περιγραφή μυϊκής διάπλασης
S	Ανώτερη μυϊκή διάπλαση με διπλογλουτισμό
E	Εξαιρετη μυϊκή διάπλαση με πλάγιες όψεις πολύ καμπύλες
U	Πολύ καλή μυϊκή διάπλαση με πλάγιες όψεις καμπύλες
R	Καλή μυϊκή διάπλαση με πλάγιες όψεις ευθύγραμμες
O	Αρκετά καλή μυϊκή διάπλαση με πλάγιες όψεις ελαφρώς κοίλες
P	Μέτρια μυϊκή διάπλαση με πλάγιες όψεις κοίλες

3. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΧΥΝΣΗΣ

Βάση της ποσότητα λίπους στο εξωτερικό του σφαγίου και στην εσωτερική όψη της θωρακικής κοιλότητας.

Κατηγορία Βαθμός πάχυνσης

1	Πολύ μικρός
2	Μικρός
3	Μέσος
4	Μεγάλος
5	Πολύ μεγάλος

3. Σε όλα τα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος (τιμολόγια, δελτία αποστολής κλπ.) αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων στοιχείων και η κατάταξη του σφαγίου, βάση της Κοινοτικής Κλίμακας Κατάταξης, όπως ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο 2 και σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως προς τον τρόπο απεικόνισης των ενδείξεων αυτών.

Επίσης επί των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος αναγράφεται υποχρεωτικά και ο κωδικός αριθμός κάθε ζώου (ενώτιο) ή της ομάδας των ζώων.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 164

Άρθρο 164

Απαγόρευση σφαγής και εμπορίας αμνοεριφίων μικτού βάρους

1. Απαγορεύεται η σφαγή ζωντανών αρνιών βάρους μέχρι και 13 χιλιόγραμμα και ζωντανών εριφίων μέχρι και 11 χιλιόγραμμα.

Η εν λόγω απαγόρευση αναστέλλεται μόνο για τις εξής περιόδους κάθε χρόνου.

α) 13 ημέρες πριν την Κυριακή του Πάσχα μέχρι και το Μ. Σάββατο.

β) από 9 Αυγούστου μέχρι και 14 Αυγούστου

γ) από 11 Δεκεμβρίου μέχρι και 31 Δεκεμβρίου

2. Απαγορεύεται κάθε αγοραπωλησία και συναλλαγή σε νωπό κρέας αρνιών βάρους μέχρι και 7, 5 χιλιόγραμμα με κεφάλι ή μέχρι και 7 χιλιόγραμμα χωρίς κεφάλι και σε νωπό κρέας εριφίων βάρους μέχρι και 6 χιλιόγραμμα με κεφάλι ή μέχρι και 5, 5 χιλιόγραμμα χωρίς κεφάλι.

Η εν λόγω απαγόρευση αναστέλλεται μόνο για τις εξής περιόδους κάθε χρόνου.

α) 13 ημέρες πριν την Κυριακή του Πάσχα και μέχρι την Κυριακή του Θωμά.

β) από 9 Αυγούστου μέχρι και 21 Αυγούστου.

γ) από 11 Δεκεμβρίου μέχρι και 7 Ιανουαρίου.

3. Απαγορεύεται η μεταφορά με οχήματα Δ.Χ. και Ι.Χ. ζωντανών αμνοεριφίων από τον τόπο παραγωγής σε τόπους σφαγής και νωπών κρεάτων αμνοεριφίων από τον τόπο σφαγής σε τόπους κατανάλωσης, εφόσον το βάρος των εν λόγω ειδών ανέρχεται μέχρι τα απαγορευτικά όρια των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος.

Υπεύθυνοι για την εφαρμογή της παρούσας είναι ο κύριος του εμπορεύματος και ο οδηγός του οχήματος.

Η εν λόγω απαγόρευση αναστέλλεται μόνο για τις εξής περιόδους κάθε χρόνου

- α) 14 ημέρες πριν την Κυριακή του Πάσχα και μέχρι την Κυριακή του Θωμά.
- β) από 8 Αυγούστου μέχρι 21 Αυγούστου.
- γ) από 10 Δεκεμβρίου μέχρι 7 Ιανουαρίου.

Άρθρο 165

Άρθρο 165

Απαγορευτικά μέτρα, κατά την εμπορία, διακίνηση κλπ. σφαγίων βοοειδών, βουβαλοειδών, αιγοπροβατοειδών και παραπροϊόντων τους, σε εφαρμογή της υπ' αριθμ. 2000/418/29.6.2000 απόφασης της Επιτροπής των Ε.Κ.

1. Προκειμένου για σφάγια κρεάτων προερχόμενα από βοοειδή, βουβαλοειδή και αιγοπροβατοειδή ηλικίας άνω των 12 μηνών ή από τα αιγοπροβατοειδή που έχουν εμφανίσει στα ούλα "ένα μόνο κοπήρα", εφόσον τα ζώα αυτά, ανεξάρτητα προέλευσης τους, σφάζονται στην Ελληνική Επικράτεια, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Απαγορεύεται, η διακίνηση, κατοχή, διάθεση, εμπορία και γενικά οποιαδήποτε εμπορική συναλλαγή στα είδη, που κατονομάζονται στον κατωτέρω "Πίνακα Ειδικών Υλικών απαγορευμένων για ανθρώπινη κατανάλωση":

ΠΙΝΑΚΑΣ

(Α) Σφάγια κρεάτων, από τα οποία, στους χώρους σφαγής, δεν έχει αφαιρεθεί ο νωτιαίος μυελός της σπονδυλικής στήλης.

(Β) Σφάγια κρεάτων αιγοπροβατοειδών (συμπεριλαμβανομένων και των αμνοεριφίων ή αμνοεριφίων γάλακτος), που φέρουν αναπόσπαστα την συκωταριά τους, εφόσον, στους χώρους σφαγής, δεν έχει αφαιρεθεί η σπλήνα.

(Γ) Αυτοτελή κεφάλια (με το μυαλό και τους οφθαλμούς), αυτοτελή μυαλά, οφθαλμοί, αμυγδαλές και νωτιαίος μυελός από βοοειδή, βουβαλοειδή και αιγοπροβατοειδή της παρούσας παραγράφου.

(Δ) Έντερα (από τον δωδεκαδάκτυλο έως τον ορθό) βοοειδών και βουβαλοειδών ανεξαρτήτως ηλικίας. Τα έντερα αυτά καταστρέφονται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

(Ε) Αυτοτελείς σπλήνες αιγοπροβατοειδών (συμπεριλαμβανομένων και των αμνοεριφίων ή αμνοεριφίων γάλακτος).

(ΣΤ) Συκωταριές αιγοπροβατοειδών (συμπεριλαμβανομένων και των αμνοεριφίων ή αμνοεριφίων γάλακτος), εφόσον, δεν έχει αφαιρεθεί η σπλήνα.

(Ζ) Σφάγια κρεάτων, εφόσον στους χώρους σφαγής δεν έχουν αφαιρεθεί από αυτά, για οποιοδήποτε λόγο, τα κατονομαζόμενα είδη των, ως άνω, περιπτώσεων (Γ) και (Δ) του Πίνακα.

β) Οι απαγορευτικές διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης α) και τα διαλαμβανόμενα στον παραπάνω πίνακα, ισχύουν, πέραν των άλλων φορέων εμπορίας και (κτηνοτρόφων, Συνεταιριστικών Οργανώσεων, χονδρεμπόρων, λιανοπωλητών κλπ.) και για τις επιχειρήσεις της παραγωγής ειδών διατροφής, γενικά, για ανθρώπινη χρήση, ζωοτροφών και λιπασμάτων (βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια κλπ.).

γ) Την ευθύνη για μέριμνα προς καταστροφή στους χώρους σφαγής των ζώων, των χαρακτηρισθέντων από την Επιτροπή των Ε.Κ. "ειδικών υλικών κινδύνου", όπως αυτά διαλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 (Παρ. 1 περ. α της υπ' αριθμ. 2000/418/ΕΚ /29.6.2000 απόφασης και αναφέρονται στον Πίνακα της παρούσας παραγράφου,

φέρουν οι, κατά περίπτωση, κάτοχοι του εμπορεύματος, φορείς και επιχειρήσεις της ως άνω περίπτωσης β).

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 1 ισχύουν και για τα σφάγια βοοειδών, βουβαλοειδών και αιγοπροβατοειδών, που αναφέρονται παραπάνω, εφόσον προέρχονται από Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ για τα σφάγια αυτά, προερχόμενα από Τρίτες Χώρες, εφαρμογή έχουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 2000/418/ΕΚ/29.6.2000 απόφασης και του Παραρτήματος αυτής, εκδοθείσας από την Επιτροπή των Ε.Κ.

3. Το παρόν άρθρο δεν αναφέρεται στα σφάγια αμνοεριφίων (γάλακτος ή μη), υπό την επιφύλαξη βέβαια των διατάξεων των περιπτώσεων (Β), (Ε) και (ΣΤ) του Πίνακα της, ως άνω παραγράφου 1.

Άρθρο 166**Άρθρο 166**

Απαγόρευση εμπορίας και διάθεσης μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών, κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 2000/766/ΕΚ απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Υπό την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων, που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 της απόφασης 2000/766/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαγορεύεται η εμπορία και διάθεση στην εσωτερική αγορά των κατωτέρω μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών, προοριζόμενων για την διατροφή εκτρεφόμενων ζώων, που συντηρούνται, παχύνονται ή εκτρέφονται για την παραγωγή τροφίμων, ήτοι:

- Κρεατοστάλευρα, οστεάλευρα, κρεατάλευρα, αιματάλευρα, αποξηραμένο πλάσμα και άλλα προϊόντα αίματος, προϊόντα υδρόλυσης πρωτεϊνών, άλευρα οπλών, άλευρα κεράτων, άλευρα από παραπροϊόντα σφαγίων πουλερικών, άλευρα πτερών, υπολείμματα τήξης χοιρινού λίπους σε ξηρή κατάσταση, ιχθυάλευρα, όξινο φωσφορικό ασβέστιο, ζελατίνη και άλλα παρόμοια προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των μειγμάτων των ζωοτροφών, των πρόσθετων υλών στις ζωοτροφές και των προσμειγμάτων που περιέχουν αυτά τα προϊόντα.

2. Οι ανωτέρω μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες, προοριζόμενες για την διατροφή εκτρεφόμενων ζώων, που συντηρούνται, παχύνονται ή εκτρέφονται για την παραγωγή τροφίμων, με ευθύνη των κατόχων τους, αποσύρονται από την αγορά και από οπουδήποτε αλλού (αλυσιδα διανομής, αποθήκες γεωργικών εκμεταλλεύσεων κλπ.).

Άρθρο 167**Άρθρο 167**

Παραπροϊόντα - υποπροϊόντα σφαγίων και τρόπος πώλησης τούτων

1. Παραπροϊόντα κατά είδος σφαγίου θεωρούνται:

α) Δέρμα, κεφάλι, γλώσσα, μυαλό, μάγουλα, στομάχι, άκρα, λίπη, συκώτι, σπλήνα, νεφρά, καρδιά, πνεύμονες, έντερα, προκειμένου για βοοειδή - βουβαλοειδή.

β) Δέρμα, στομάχι, άκρα, έντερα, προκειμένου για αιγοπροβατοειδή.

γ) Στομάχι, έντερα, τρίχωμα, προκειμένου για χοιρινά.

2. Υποπροϊόντα, κατά είδος σφαγίου θεωρούνται τα παρακάτω, εφόσον αγοράζονται ή εισάγονται αυτοτελώς ή πωλούνται χωριστά από το κρέας από το οποίο προέρχονται.

α) Κεφάλι, μυαλό, γλώσσα προκειμένου για αιγοπροβατοειδή

β) Κεφάλι, γλώσσα, μυαλά, μάγουλα, λίπος, περινεφρικό λίπος, δέρμα, λαρδί, πανσέτα, λαρδοπανσέτα, άκρα, εντόσθια προκειμένου για χοιρινά.

3. Δεν θεωρούνται "παραπροϊόν" ή "υποπροϊόν", οι συκωταριές αιγοπροβατοειδών

καθώς και τα είδη των υποπαραγράφων α) και β) της παραγράφου 2 του παρόντος, εφόσον αυτά πωλούνται ως αναπόσπαστο τμήμα του σφαγίου ή τμήματος ή τεμαχίου κρέατος, που τα περιλαμβάνει.

4. Οι έμποροι που αγοράζουν τα παραπάνω σφάγια απευθείας από κτηνοτρόφους ή Συνεταιριστικές Οργανώσεις αυτών, υποχρεωτικά παραλαμβάνουν τα παραπροϊόντα της παραγράφου 1, η αξία των οποίων θα περιλαμβάνεται στην συμφωνούμενη τιμή κρέατος ανά χιλιόγραμμο και δεν θα αναγράφεται αυτή η αξία χωριστά στο τιμολόγιο που εκδίδεται. Κατ' εξαίρεση η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει για τα παραπροϊόντα "κεφάλι, μυαλό" των βοοειδών και βουβαλοειδών της παραγράφου 1 του άρθρου 165 της παρούσας.

Επίσης η ανωτέρω υποχρέωση παύει να ισχύει προκειμένου για έντερα βοοειδών και βουβαλοειδών.

5. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, οι επιχειρήσεις εμπορίας κρεάτων πωλούν τα παρακάτω είδη χωριστά του κρέατος από το οποίο προέρχονται, υπό την επιφύλαξη βέβαια των διατάξεων του άρθρου 165 της παρούσας.

- Τα παραπροϊόντα σφαγίων της παραγράφου 1 του παρόντος.

- Τα υποπροϊόντα σφαγίων (πλην αμνοεριφίων - αμνοεριφίων γάλακτος) της υποπαραγράφου α) της παραγράφου 2 του παρόντος.

6. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, οι χονδρεμπορικές επιχειρήσεις κρεάτων πωλούν τις συκωταριές αιγοπροβατοειδών αναπόσπαστα μαζί με το κρέας τούτων, εφόσον διακινούν ολόκληρα τέτοια σφάγια.

7. Οι επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων, που εμπορεύονται και διακινούν αμνοερίφια και αμνοερίφια γάλακτος σε ολόκληρα σφάγια νωπού κρέατος, μπορούν να διαθέτουν τα σφάγια αυτά σε τρίτους αγοραστές, είτε μαζί με τα κεφάλια τους, αναπόσπαστα από το σφάγιο, είτε χωρίς τα κεφάλια τους.

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις υποχρεούνται όπως σε εμφανές σημείο του καταστήματος τους, έχουν αναρτημένη ή τοποθετημένη πινακίδα, ορατή από τους πελάτες τους, στην οποία με κεφαλαία και ευδιάκριτα γράμματα θα αναγράφουν τις κατωτέρω ενδείξεις, κατά περίπτωση.

"ΤΑ ΑΜΝΟΕΡΙΦΙΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΟΝΟ ΜΕ ΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΤΟΥΣ" ή "ΤΑ ΑΜΝΟΕΡΙΦΙΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ Ή ΧΩΡΙΣ ΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΤΟΥΣ".

Στην περίπτωση που οι χονδρεμπορικές επιχειρήσεις πωλούν τα σφάγια αυτά χωρίς τα κεφάλια τους, οι αγοραστές πελάτες τους δεν είναι υποχρεωμένοι να αγοράζουν μαζί με τα σφάγια και τα κεφάλια αυτών.

8. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, οι λιανοπωλητές κρεοπώλες πωλούν τις συκωταριές αιγοπροβατοειδών και τα κεφαλάκια αμνοεριφίων και αμνοεριφίων γάλακτος χωριστά του κρέατος, από το οποίο προέρχονται, με εξαίρεση την περίοδο Σάββατο Λαζάρου μέχρι και Κυριακή του Οωμά, όπου μπορούν να πωλούν αμνοερίφια και αμνοερίφια γάλακτος μαζί με τα κεφάλια και τις συκωταριές τους.

9. Προκειμένου για χονδρεμπορικές επιχειρήσεις που διακινούν ολόκληρα ή σε ημιμόρια σφάγια χοιρινών των τύπων "Μαδητός" ή "Γδартός" των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 174 της παρούσας, πωλούν τα σφάγια αυτά μαζί με τα υποπροϊόντα, κατά περίπτωση σφαγίου, της υποπαραγράφου β) της παραγράφου 2 του παρόντος, όπως αυτά παραμένουν αναπόσπαστο τμήμα του κρέατος, μετά την διαμόρφωση του σφαγίου σε κάθε μία των μορφών (τύπων) αυτών.

10. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 9 εφαρμόζονται και σε λιανοπωλητές κρεοπώλες, εφόσον ο πελάτης τους επιθυμεί να προμηθευθεί σε ολόκληρα σφάγια ή σε μισά σφάγια τους τύπους χοιρινών "Μαδητός" ή "Γδартός", σε κάθε δε άλλη περίπτωση τα χοιρινά κεφάλια, εντόσθια και άκρα πωλούνται χωριστά του κρέατος από το οποίο προέρχονται.

11. Δεν θεωρούνται "υποπροϊόν" τα είδη της υποπαραγράφου β) της παραγράφου 2 του παρόντος, προκειμένου για σφάγια χοιριδίων γάλακτος.

12. Κατά τις συναλλαγές μεταξύ κτηνοτρόφων ή Συνεταιριστικών Οργανώσεων αυτών και εμπόρων, τα νωπά αμνοερίφια θα αγοράζονται όλο τον χρόνο μαζί με το κεφάλι, ενώ τα λοιπά αιγοπροβατοειδή (βετούλια, ζυγούρια, γίδες, πρόβατα, τράγοι, κριάρια) σε νωπό κρέας θα αγοράζονται όλο τον χρόνο χωρίς κεφάλι.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ενόψει των δεσμευτικών διατάξεων του άρθρου 247 Α της παρούσας, αίρεται το υποχρεωτικό αγοράς των κεφαλιών αυτών.

13. Υπό την επιφύλαξη των δεσμευτικών διατάξεων του άρθρου 165 της

παρούσας,
όπου απαγορεύεται κάθε αγοραπωλησία αυτοτελών κεφαλιών των αιγοπροβατοειδών του άρθρου αυτού, προκειμένου για αυτοτελή κεφάλια αμνοεριφίων (γάλακτος ή μη) η αγοραπωλησία και διάθεση τέτοιων κεφαλών γίνεται σε τιμή κατά τεμάχιο όλο τον χρόνο, με εξαίρεση την περίοδο του Σαββάτου του Λαζάρου μέχρι την Κυριακή του Οωμά, όπου τα κεφάλια των αμνοεριφίων αυτών μπορούν να πωλούνται σε τιμές ανά χιλιόγραμμα.

Άρθρο 168

Άρθρο 168

Ζύγισμα σφαγίων - Εκδοση τιμολογίων

1. Κάθε αγοραπωλησία ζώων (ζωντανών ή σφαγμένων) γίνεται με ζύγισμα και με ζυγιστικά όργανα, που καθορίζονται από τον Νόμο, με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου.

2. Κατά τις αγοραπωλησίες ζώων, μεταξύ κτηνοτρόφων και εμπόρων, εφόσον δεν υπάρχουν ζυγιστικά όργανα σε ακτίνα πέντε (5) χιλιομέτρων από τον τόπο συναλλαγής, τότε η αγοραπωλησία μπορεί να γίνει με κοινή συμφωνία κτηνοτρόφου
- εμπόρου για τον υπολογισμό του βάρους ζωντανού ζώου ή κρέατος.

Στην περίπτωση αυτή θα αναγράφεται υποχρεωτικά στο τιμολόγιο, που εκδίδεται,
η ένδειξη ότι "Η ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΕΓΙΝΕ ΧΩΡΙΣ ΖΥΓΙΣΜΑ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ".

3. Σε κάθε αγοραπωλησία ζωντανών ζώων ή σφαγμένων, εκδίδεται υποχρεωτικά τιμολόγιο σύμφωνα με τον Αγορανομικό Κώδικα (παραγρ. 1 άρθρου 35), στο οποίο αναγράφονται όλα τα στοιχεία που ορίζει ο Α.Κ. και εφόσον πρόκειται για ζωντανά ζώα θα αναγράφονται ο αριθμός, το είδος και η κατηγορία των ζώων, το βάρος αυτών και η τιμή κατά χιλιόγραμμα και η συνολική αξία. Ειδικά όταν τα ζώα προορίζονται για πάχυνση στο εν λόγω τιμολόγιο θα αναγράφεται επιπλέον και η ένδειξη "ΠΡΟΣ ΠΑΧΥΝΣΗ".

4. Κατά τις αγοραπωλησίες ζωντανών ζώων ή σφαγμένων, μεταξύ κτηνοτρόφων ή Συνεταιρισμών αυτών και εμπόρων, το σχετικό τιμολόγιο θα συντάσσεται σε πέντε (5) τουλάχιστον αντίτυπα (πρωτότυπο, τρία αντίγραφα, στέλεχος) και θα είναι τύπου "Καρμπονιζέ" δηλαδή θα έχει ενσωματωμένο καρμπόν στην πίσω πλευρά του πρωτοτύπου και των τριών αντιγράφων (όχι στο στέλεχος).

Στην περίπτωση που το εν λόγω τιμολόγιο εκδίδεται από τον κτηνοτρόφο, αυτός παραδίδει στον αγοραστή τέσσερα (4) αντίτυπα "καρμπονιζέ" δηλαδή πρωτότυπο και τρία αντίγραφα.

5. Απαγορεύεται κάθε άλλος τρόπος αγοραπωλησίας ζώων, πέραν από αυτόν που αναφέρεται στο παρόν και στο προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 169

«Άρθρο 169

Επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών

Οι επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών χονδρικής πώλησης περιλαμβάνουν εισαγωγείς - χονδρεμπόρους, χονδρεμπόρους, ζεμπορους, βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια κοπής τεμαχισμού, επεξεργασίας, τυποποίησης και προσκευασίας κρεάτων, συνεταιριστικές οργανώσεις κτηνοτρόφων ή άλλων εμπορικών φορέων ανεξάρτητα βαθμίδας κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, μεμονωμένους κτηνοτρόφους, εισαγωγείς - αντιπροσώπους οίκων εξωτερικού, χονδρέμπορο - λιανοπωλητή, αντιπροσώπους - εκπροσώπους που διενεργούν εμπορικές συναλλαγές για λογαριασμό τρίτων, άλλους μη κατονομαζόμενους, που ασκούν το επάγγελμα χονδρεμπορίας.»

*** Το άρθρο 169 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 3 άρθρου 74 Ν.3982/2011,ΦΕΚ Α 143/17.6.2011.

Με τις παραγράφους 4θ και 5 του αυτού άρθρου και νόμου ορίζεται ότι:

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α), β).....

θ) Οι παράγραφοι 1, 2, 4-15 του άρθρου 169 της Α.Δ. 7/2009 «Τροποποίηση και νέα κωδικοποίηση Αγορανομικών Διατάξεων εκδοθεισών μέχρι και την 14 Μαΐου 2009» (Β' 1388).

5. Για τις καταργούμενες με την προηγούμενη παράγραφο διατάξεις, δεν ισχύει

Άρθρο 170

Άρθρο 170

Χώροι σφαγής και σφραγίδες προέλευσης, καταλληλότητας και κατηγορίας σφαγίων

1. Τα βοοειδή, βουβαλοειδή, αιγοπροβατοειδή και χοιρινά, ανεξάρτητα προέλευσης, σφάζονται υποχρεωτικά σε σφαγεία ή άλλους χώρους, που εγκρίνονται και ελέγχονται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας.

2. Εξαιρούνται από την υποχρέωση της προηγούμενης παραγράφου τα αμνοερίφια γάλακτος, εφόσον με απόφαση του Νομάρχη επιτρέπεται, ειδικά σε μικρά νησιά ή απομακρυσμένες ορεινές περιοχές ή σε ορισμένες περιοχές με ιδιαιτερότητα, η σφαγή αυτών σε εγκεκριμένα μη ελεγχόμενα από κτηνιατρικές υπηρεσίες σφαγεία, στέγαστρα και κοινούς χώρους σφαγής, με την προϋπόθεση ότι τα σφάγια θα καταναλώνονται μέσα στην περιοχή του Νομού, που καθορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

3. Προκειμένου για ζωντανά ζώα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ανεξάρτητα αν αυτά έχουν γεννηθεί και εκτραφεί στην Ελλάδα ή έχουν κομισθεί στην Χώρα μας από άλλες Χώρες της Ε.Ε. ή έχουν εισαχθεί από Τρίτες Χώρες και ανεξάρτητα του σκοπού κόμισης ή εισαγωγής στην Χώρα μας (σφαγή - πάχυνση κλπ.) ή του χρόνου παραμονής τους στην Ελλάδα, εφόσον σφάζονται σε ελληνικά σφαγεία (σύγχρονα ή μη)θεσπίζονται τα κατωτέρω:

α) Αμέσως μετά την σφαγή των ζώων αυτών και τον κτηνιατρικό έλεγχο "περί της υγιεινής καταλληλότητας του νωπού κρέατος των σφαγίων", που πιστοποιείται με σφραγίδες (καταλληλότητας κλπ.) κατά τις ισχύουσες κτηνιατρικές νομοθεσίες και διατάξεις, που τίθενται επί των σφαγίων αυτών, τίθεται επί του νωπού κρέατος και η χαρακτηριστική σφραγίδα προέλευσης αυτού, τα δηλωτικά στοιχεία της οποίας ορίζονται ως ακολούθως.

- ΣΧΗΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Ορθογώνιο παραλληλόγραμμο με διαστάσεις 6Χ4 εκατοστά τουλάχιστον, για νωπά κρέατα από χώρα ανεξάρτητα Χώρας προέλευσης.

- ΧΡΩΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Ε 133 Λαμπρό Κυανό FCF για νωπά κρέατα από ζώα Χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας) και Ε 155 Καστανό ΗΤ για νωπά κρέατα από ζώα Τρίτων Χωρών.

- ΕΝΔΕΙΞΙΣ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Αναγράφεται κατά περίπτωση η Χώρα από την οποία προέρχονται τα ζώα, με κεφαλαία και ευδιάκριτα γράμματα ολογράφως (π.χ. ΕΛΛΑΣ ή ΓΑΛΛΙΑ ή ΟΛΛΑΝΔΙΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΑ ή ΙΣΠΑΝΙΑ ή ΣΕΡΒΙΑ ή ΡΟΥΜΑΝΙΑ ή ΟΥΓΓΑΡΙΑ κ.ο.κ.) και πάντα στα ελληνικά, με εξαίρεση την διεθνή αποδεκτή ένδειξη FYROM πού θα αναγράφεται ξενόγλωσσα.

β) Η παραπάνω σφραγίδα προέλευσης αφορά αποκλειστικά και μόνο τα νωπά κρέατα σφαγίων προερχομένων.

- Από τα αιγοπροβατοειδή (αμνοερίφια γάλακτος ή μη, βετούλια, ζυγούρια, προβατίνες, γίδες, τράγοι, κριάρια) και τα χοιρινά (συμπεριλαμβανομένων και των χοιριδίων).

- Από τα βοοειδή και βουβαλοειδή, που εισάγονται στην Χώρα μας ζωντανά από Τρίτες Χώρες, με σκοπό την άμεση σφαγή τους, ανεξάρτητα αν τα σφάγια αυτών υπόκεινται στην ειδικότερη σήμανση πού θεσπίζεται με την υπ` αριθμ. Α. 412013/14.12.2000 κοινή απόφαση - των Υπουργών Οικονομίας - Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων.

4. Προκειμένου για τα ζώα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, που αποστέλλονται στην Χώρα μας σε νωπό κρέας από άλλες Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χαρακτηρίζονται αυτοδικαίως "ως νωπά κρέατα κομιζόμενα από Χώρες Ε.Ε." και φέρουν υποχρεωτικά την επιβαλλόμενη σφραγίδα καταλληλότητας, τα χαρακτηριστικά στοιχεία της οποίας, κατά τα ισχύοντα είναι:

- ΣΧΗΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Ουοειδές με διαστάσεις πλάτους 6, 5 εκατοστά τουλάχιστον και ύψους 4, 5 εκατοστά τουλάχιστον.

- ΧΡΩΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Ε 133 Λαμπρό κυανό FCF ή Ε 129 Ερυθρό ALLURA AC ή ένα κατάλληλο μείγμα του Ε 133 Λαμπρού Κυανού FCF και του Ε 129 Ερυθρού ALLURA AC.

- ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Στο άνω τμήμα της σφραγίδας αναγράφεται με ξενόγλωσσα κεφαλαία και ευδιάκριτα γράμματα το όνομα της Χώρας, στην οποία ευρίσκεται η σφραγιoteχνική εγκατάσταση, είτε ολογράφως, είτε με Κωδικό δύο γραμμάτων, που υποδηλώνει την Χώρα, κατά περίπτωση, ως το κατωτέρω παράδειγμα.

"Κωδικοί - AT (για την Αυστρία) - BE (για το Βέλγιο) - DE (για την Γερμανία)
- DK (για την Δανία) - ES (για την Ισπανία) - FI (για την Φιλανδία) - FR (για την Γαλλία) - IE (για την Ιρλανδία) - IT (για την Ιταλία) - LU (για το Λουξεμβούργο) - NL (για την Ολλανδία) - PT (για την Πορτογαλία) - SE (για τη Σουηδία) - UK (για την Αγγλία) - κ.ο.κ."

Ακολουθεί του ονόματος ή του Κωδικού της Χώρας, ο αριθμός κτηνιατρικής έγκρισης εγκατάστασης, στο δε κάτω μέρος της σφραγίδας αναγράφεται ξενόγλωσσα κεφαλαία και ευδιάκριτα γράμματα ένα από τα αρκτικόλεξα CEE, EOF, EWG, EEC, EEG.

5. Προκειμένου για τα ζώα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, που εισάγονται στη Χώρα μας σε νωπό κρέας από Τρίτες Χώρες, χαρακτηρίζονται αυτοδικαίως ως νωπά κρέατα εισαγωγής Τρίτων Χωρών και φέρουν υποχρεωτικά την σφραγίδα καταλληλότητας, που χρησιμοποιεί κάθε Τρίτη Χώρα, κατά τα ισχύοντα (π.δ. 599/1985), τα χαρακτηριστικά στοιχεία της οποίας είναι:

- ΣΧΗΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Αυτό που χρησιμοποιεί κάθε Τρίτη Χώρα

- ΧΡΩΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Ε 155 Καστανό ΗΤ.

- ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ - Αναγράφεται με ξενόγλωσσα κεφαλαία και ευδιάκριτα γράμματα το όνομα της Τρίτης Χώρας ή τα αποδεκτά αρχικά για την Χώρα αυτή, σύμφωνα με την διεθνή σύμβαση, η οποίας διέπει την εγγραφή στα μητρώα των οχημάτων με μηχανή καθώς και ο αριθμός έγκρισης του σφαγείου.

6. Προκειμένου για ινδورνίθες που εισάγονται ζωντανές από το εξωτερικό και σφάζονται στην ελληνική επικράτεια (σε σφαγεία ή άλλους χώρους σφαγής και αποπύλωσης), επί του νωπού κρέατος τούτων τίθεται σφραγίδα, που με κεφαλαία γράμματα φέρει την ένδειξη "ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ", έχει σχήμα στρογγυλό και χρώμα πράσινο.

Η σφραγίδα αυτή τίθεται σε δύο εμφανή σημεία του στήθους από μία σφραγίδα σε κάθε πλευρά τούτου.

7. Ειδικότερα επί των ρυθμίσεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, ορίζεται όπως, όπου από τις κείμενες κτηνιατρικές διατάξεις προβλέπεται ο αριθμός και η θέση σφράγισης των επί των νωπών κρεάτων τιθεμένων σφραγίδων καταλληλότητας και κατηγορίας ζώου, στην αυτή θέση και σε ίδιο αριθμό τίθενται και οι σφραγίδες προέλευσης του κρέατος.

8. Απαγορεύεται γενικά:

α) Η μεταφορά από χώρους σφαγής σε τόπους κατανάλωσης και η εμπορία νωπών κρεάτων, εφόσον επί αυτών δεν υφίστανται οι σφραγίδες καταλληλότητας, κατηγορίας και προέλευσης τούτων, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος.

β) Η μεταφορά από χώρους εκτελωνισμού σε χώρους κατανάλωσης και η εμπορία νωπών κρεάτων εισαγωγής, εφόσον επί αυτών δεν υφίσταται η σφραγίδα καταλληλότητας τούτων, που αναφέρεται στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος.

γ) Η μεταφορά από χώρους σφαγής σε τόπους κατανάλωσης και η εμπορία νωπών ινδورνίθων, που εισάγονται ζωντανές, εφόσον επί του κρέατος δεν υφίσταται η σφραγίδα προέλευσης τούτου, που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος.

δ) Η αφαίρεση ή αλλοίωση, για οποιονδήποτε λόγο, των σφραγίδων καταλληλότητας, κατηγορίας και προέλευσης του παρόντος άρθρου.

9. Οι σφραγίσεις των νωπών κρεάτων, που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της παραγράφου 3 του παρόντος, γίνονται με μέριμνα της αστυνομικής αρχής από εντεταλμένο όργανο του σφαγείου και με την επίβλεψη του κρεοσκόπου κτηνίατρου.

10. Η ευθύνη για την ύπαρξη επί των νωπών κρεάτων των σφραγίδων καταλληλότητας, κατηγορίας και προέλευσης, που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 6 του παρόντος, βαρύνει τον κύριο του εμπορεύματος.

11. Προκειμένου για νωπά κρέατα βοοειδών, βουβαλοειδών, αιγοπροβατοειδών και χοιρινών, που εισάγονται στην Χώρα, ας από χώρες της ΕΟΚ ή τρίτες χώρες,

εφόσον από τις ισχύουσες κοινοτικές νομοθεσίες και κτηνιατρικές νομοθεσίες δεν προβλέπεται η σήμανση των εν λόγω κρεάτων με σφραγίδα που υποδηλώνει την κατηγορία του ζώου π.χ. αρνί, μοσχάρι, δαμάλι, χοιρινό κλπ.), δεν υφίσταται, υπό τις προϋποθέσεις αυτές, αγορανομική δέσμευση του εισαγωγέα για την άσκηση εμπορίας των εν λόγω κρεάτων χωρίς τέτοια επισήμανση, σε περίπτωση όμως τέτοιας πρόβλεψης, η μη σήμανση των εν λόγω κρεάτων με την κατηγορία επισύρει για τον εισαγωγέα τις απαγορευτικές διατάξεις της υποπαραγράφου β) της παραγράφου 8 του παρόντος.

Άρθρο 171**Άρθρο 171**

Προστατευτικά μέτρα για τους κτηνοτρόφους
ως προς την ενημέρωσή τους επί των
πωλουμένων από αυτούς νωπών σφαγίων βοοειδών

1. Επί συμφωνίας μεταξύ των κτηνοτρόφων και εμπόρων, όπως η μεταξύ τους αγοραπωλησία βοοειδών πραγματοποιηθεί σε σφάγιο νωπού κρέατος, η αγοραπωλησία αυτή λαμβάνει χώρα υποχρεωτικά μόνο στο σφαγείο, που σφάχθηκαν, με την έκδοση και του σχετικού τιμολογίου, αμέσως μετά την ζύγιση του σφαγίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 172 της παρούσας.
2. Η κοινοτική κλίμακα κατάταξης του σφαγίου βοοειδών, που θεσπίζεται στο άρθρο 163 της παρούσας και που εκφράζει την ποιότητα του σφαγίου, αποτελεί την βάση για την διαμόρφωση της τιμής ανά κιλό σφαγίου.
3. Συντρέχουσας της ανωτέρω παραγράφου 2, η τιμή αγοραπωλησίας του νωπού σφαγίου βοοειδών, διαμορφώνεται μεν ελεύθερα, μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, κτηνοτρόφου και εμπόρου, κατόπιν διαπραγμάτευσης, με μόνη διαφορά ότι η διαπραγματεύσιμη τιμή θα σχετίζεται και με την ταξινόμηση του σφαγίου. Στην περίπτωση που η αγορά των ζώων έγινε κατ' αποκοπή, το σφαγείο οφείλει να ενημερώσει τον παραγωγό για την ταξινόμηση των σφαγίων του, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σε περίπτωση που, κατά την πραγματοποίηση ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές, πιστοποιηθεί αποδεδειγμένα παραβίαση της παραπάνω δέσμευσης, η ευθύνη βαρύνει τους συμβαλλόμενους (έμπορο, κτηνοτρόφο, σφαγείο).
4. Με την εφαρμογή των διατάξεων της ανωτέρω παραγράφου 1, κατά την μεταφορά των ζωντανών βοοειδών από την έδρα του κτηνοτρόφου στο σφαγείο και δεδομένου ότι η αγοραπωλησία του νωπού κρέατος διενεργείται στο σφαγείο, παρουσία του κτηνοτρόφου, τα έξοδα μεταφοράς βαρύνουν, κατόπιν συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών, είτε τον κτηνοτρόφο, είτε τον έμπορο. Στην περίπτωση που τα έξοδα της μεταφοράς αυτής τα αναλαμβάνει ο έμπορος, αυτό αναφέρεται στο τιμολόγιο.

Άρθρο 172**Άρθρο 172**

Διαμόρφωση σφαγίων

1. Απαγορεύεται γενικά:
  - α) Η πώληση όλων των σφαγίων με την μουτσούνα, ουροδόχο κύστη και έντερα πεπτικού συστήματος.
  - β) Η επαφή με το έδαφος και η ρύπανση των σφαγίων, κατά την σφαγή, γδάρισμα, διακίνηση και μεταφορά τούτων.
2. Για την αποφυγή ρύπανσης των σφαγίων αιγοπροβατοειδών κατά την εκδοροσφαγή, πρέπει:
  - α) Μετά το γδάρισμα και πριν από τον εκσπλαχνισμό, να αφαιρεθεί το λαρύγγι μαζί με το τμήμα της τραχείας, σε μήκος 4-5 εκατοστά.

β) Κατά τον εκσπλαχνισμό, να αφαιρεθεί ο οισοφάγος μαζί με το[στομάχι και να καθαρισθεί η τομή στο λαιμό, με καθαρό μαχαίρι.

3. Για τα σφάγια βοοειδών ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Απαγορεύεται η απομάκρυνση σφαγίων βοοειδών από τον χώρο του σφαγείου, εφόσον προηγουμένως το σφάγιο αυτό δεν έχει ζυγιστεί αμέσως μετά την σφαγή.

β) Κατά την στιγμή της ζύγισης, το σφάγιο αυτό φέρει όλο το εξωτερικό του λίπος και είναι χωρίς το κεφάλι (χωρίζεται από το σφάγιο στο ύψος της αντλαντοϊνιακής αρθρώσεως) και χωρίς τα πόδια (κόβονται στο ύψος της καρπομετακαρπίου ή ταρσομεταταρσίου αρθρώσεως) και χωρίς τα όργανα που περιέχονται στην θωρακική και κοιλιακή κοιλότητα, τους νεφρούς, το περινεφρικό λίπος καθώς και το λίπος της λεκάνης, το συκώτι, το διάφραγμα και τους στύλους διαφράγματος, τα γεννητικά όργανα (συμπεριλαμβανομένων και των όρχεων) με τους προσκολλημένους μύες, τον μαστό και το λίπος του μαστού, την ουρά, τον νωτιαίο μυελό, το λίπος γαρύφαλλου, την κορώνα και τη σφαγίτιδα φλέβα. Ουδεμία αφαίρεση του εξωτερικού λίπους θα έχει γίνει στο σφάγιο πριν τη ζύγιση.

Οποιαδήποτε αφαίρεση του εξωτερικού λίπους του σφαγίου επιθυμεί ο αγοραστής, θα γίνεται μετά την ζύγιση του.

4. Η μεταφορά και φορτοεκφόρτωση βοοειδών και βουβαλοειδών σε σφάγια καθαρού κρέατος, θα γίνεται ως εξής:

α) Για σφάγια πάνω από 220 χιλιόγραμμα

Σε τεταρτημόρια διαχωρισμένα με μία κάθετη και μία οριζόντια τομή του σφαγίου.

β) Για σφάγια πάνω από 150 χιλιόγραμμα και μέχρι 220 χιλιόγραμμα

Σε δύο ενωμένα οπίσθια τεταρτημόρια και δύο χωρισμένα εμπρόσθια τεταρτημόρια, δηλαδή τρία κομμάτια.

γ) Για σφάγια μέχρι 150 χιλιόγραμμα

Σε ολόκληρα σφάγια, εφόσον το μήκος τους εξασφαλίζει την μη επαφή τους με το έδαφος, διαφορετικά σε τεμαχισμένα τρία μέρη ή σε τεμαχισμένα δύο μέρη, με οριζόντια τομή.

Άρθρο 173

Άρθρο 173

Επισήμανση βοείου κρέατος - Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Καν. - 1825/2000

1. Όλες οι επιχειρήσεις, οι κρεοπώλες και οι οργανώσεις που ασχολούνται με την εμπορία σφαγίων βοοειδών και βοείου - μοσχαρίσιου κρέατος, τοποθετούν ετικέτα στα σφάγια, τεμάχια αυτών και στο κρέας (νωπό - κατεψυγμένο, συσκευασμένο ή μη), βάση της ισχύουσας νομοθεσίας για την επισήμανση του βοείου κρέατος. Η διακίνηση κάθε σφαγίου ή τεμαχίων αυτού δεν επιτρέπεται, εφόσον δε συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ετικέτα. Σε κάθε σημείο πώλησης αναρτάται υποχρεωτικά από τον πωλητή, για την ενημέρωση του καταναλωτή, η ετικέτα στα ελληνικά με πλήρη στοιχεία για την γέννηση, τις χώρες εκτροφής και την χώρα σφαγής του ζώου από το οποίο προέρχεται το κρέας καθώς και λοιπά προβλεπόμενα στοιχεία.

2. Όλοι οι παραπάνω φορείς διαθέτουν υποχρεωτικά σε κάθε ένα από τα διάφορα στάδια της παραγωγής και της πώλησης, σύστημα αναγνώρισης και περιεκτικό σύστημα καταγραφής. Το παραπάνω σύστημα εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ο συσχετισμός μεταξύ του κρέατος βοοειδών και των αντίστοιχων ζώων από τα οποία προέρχεται το κρέας.

3. Το σύστημα καταγραφής περιλαμβάνει την ΑΦΙΞΗ / ΑΓΟΡΑ και ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ / ΠΩΛΗΣΗ του ζωικού κεφαλαίου των σφαγίων ή των τεμαχίων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αντιστοιχία αφίξεων / αγορών και αναχωρήσεων / πωλήσεων.

4. Όλο το ανωτέρω σύστημα απεικονίζεται σε βιβλίο με τίτλο "ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ" που θα είναι αριθμημένο κατά σελίδα και θεωρημένο από τις Υπηρεσίες Εμπορίου της έδρας της επιχείρησης ή

της οργάνωσης και θα παραμένει πάντα στην έδρα αυτών και θα επιδεικνύεται υποχρεωτικά στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα όταν ζητηθεί. Οι υπόχρεοι της ανωτέρω παραγράφου 2 διαγραμμίζουν, τηρούν και ενημερώνουν το βιβλίο υποχρεωτικά, όπως φαίνεται και στο συνημμένο υπόδειγμα, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου. Το παραπάνω σύστημα μπορεί να ενσωματωθεί σε οποιοδήποτε σύστημα αποθήκης τηρούν οι επιχειρήσεις ή οι οργανώσεις.

Τα κρεοπωλεία αντί του παραπάνω βιβλίου, μπορούν να τηρούν απλοποιημένο σύστημα καταγραφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ & ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΑΦΙΞΕΙΣ / ΑΓΟΡΕΣ

Κωδ. Ζώου *Περιγραφή Ποσότητα Ημερομηνία Στοιχεία Στοιχεία
(ή ομάδας (για κρέας) (Αριθμός άφιξης προμηθευτή τιμολογίου
ζώων) τεμαχίων ή αγοράς
ή κιλά)

συνέχεια του πίνακα

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Ημερομηνία **Στοιχεία Στοιχεία *Περιγραφή Ποσότητα Ημερομηνία
αναχώρησης Αγοραστή Τιμολογίου (kg) εξάντλησης
ή πώλησης ή λιανικής της
απόδειξης ποσότητας

Άρθρο 174

Άρθρο 174

Περιγραφή ορισμένων τύπων σφαγίων χοίρου

1. Τύπος "Μαθητός με κεφάλι, εντόσθια και περινεφρικό λίπος" είναι το σφάγιο χοίρου, όπως διαμορφώνεται μετά τη σφαγή, επιμελή από τρίχωση, αφάιμαξη, εκσπλαχνισμό και κρεοσκόπηση του ζώου, αφού αφαιρεθούν τα εξής, αφού αφαιρεθούν τα εξής τμήματα και όργανα:
  - α) Τα νύχια από τα άκρα ή τα μπροστινά και πίσω άκρα, που κόβονται στην άρθρωση του καρπού και ταρσού, αντίστοιχα.
  - β) Η γλώσσα
  - γ) Η ουρά, που κόβεται ανάμεσα στον πρώτο και δεύτερο κογγυγικό σπόνδυλο.
  - δ) Το πεπτικό σύστημα (οισοφάγος, στομάχι, έντερα και χοληδόχος κύστη, που αφαιρείται από το συκώτι).
  - ε) Το ουρογεννητικό σύστημα (ωοθήκες, σάλπιγγες, μήτρα, τράχηλος, κόλπος, αιδοίο, πέος, όρχεις, ουρητήρες, ουροδόχος κύστη, ουρήθρα).
  - στ) Τα πνευμόνια μαζί με την τραχεία.
  - ζ) Οι υμενώδεις στήλες του διαφράγματος και μεσεντερικού λίπους και το επιπλόο.
2. Τύπος "Μαθητός χωρίς κεφάλι, εντόσθια και περινεφρικό λίπος", είναι το σφάγιο χοίρου, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 1 και επιπλέον έχουν αφαιρεθεί το κεφάλι, τα εντόσθια και το περινεφρικό λίπος.
3. Ο τύπος "Γδартός με κεφάλι, εντόσθια και περινεφρικό λίπος", είναι το σφάγιο χοίρου, όπως διαμορφώνεται στην παράγραφο 1 και επιπλέον έχει αφαιρεθεί το δέρμα.
4. Ο τύπος "Γδартός χωρίς κεφάλι, εντόσθια και περινεφρικό λίπος" είναι το σφάγιο χοίρου, ίδιο με αυτό της παραγράφου 3 και επιπλέον έχουν αφαιρεθεί το κεφάλι, εντόσθια και περινεφρικό λίπος.
5. Ο τύπος "καρρέ" είναι το σφάγιο χοίρου, που προκύπτει από το αντίστοιχο σφάγιο των παραγράφων 1 έως 4, αφού επιπλέον αφαιρεθούν τα εξής όργανα και τμήματα:
  - α) Τα άκρα, καρδιά, συκώτι, σπλήνα, νεφρά και το κεφάλι, που κόβεται στην ατλαντοινιακή χώρα.

β) Το κάτω ήμισυ των κοιλιακών τοιχωμάτων και πλευρών, μαζί με τους μυς, με τομή που αρχίζει από το μπροστινό χείλος του τετρακέφαλου μηριαίου μυός, βγαίνει παράλληλα σχεδόν προς τους οσφυϊκούς σπονδύλους μέχρι τη μέση περίπου της 14ης πλευράς και συνεχίζεται κατευθείαν και παράλληλα προς τη σπονδυλική στήλη στο ύψος της ωμοβραχιόνιας άρθρωσης.

γ) Ολόκληρο το λίπος της εξωτερικής και εσωτερικής επιφάνειας του σφαγίου, μαζί με ταυτόχρονη αφαίρεση του δέρματος.

6. Ο παραπάνω τύπος "καρρέ" διχοτομείται σε δύο ημιμόρια, με τομή που αρχίζει από την ηβοισχιακή σύμφυση και διέρχεται κατά μήκος και στη μέση της σπονδυλικής στήλης σε όλο το μήκος της.

7. Μετά την αφαίρεση των παραπάνω οργάνων και τμημάτων, το σφάγιο τύπου "καρέ" περιλαμβάνει:

α) Το μηρό από τον τارسό και πάνω.

β) Το πάνω ήμισυ των κοιλιακών τοιχωμάτων,

γ) Την οσφυϊκή χώρα μαζί με το ψαρονέφρι.

δ) Ολόκληρη τη χώρα των θωρακικών και τραχηλικών σπονδύλων,

ε) Το πάνω ήμισυ των πλευρών,

στ) Την ωμοπλάτη μέχρι την άρθρωση του καρπού.

8. Απαγορεύεται η πώληση των τύπων σφαγίων χοίρων, που περιγράφονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, με οποιοδήποτε άλλο ενδιάμεσο τρόπο ή μορφή, δηλαδή μερική απολίπωση ή άλλο τρόπο κοπής, που είναι παραπλήσιος ή παραπλανητικός με αυτόν που ορίζεται στο παρόν άρθρο.

9. Προκειμένου για χοιρίδια γάλακτος, χονδρεμπορικές επιχειρήσεις που αγόρασαν ή εισήγαγαν τέτοιο κρέας, πωλούν το είδος στην αρχική μορφή αγοράς ή εισαγωγής, απαγορευομένης της καθιονδήποτε τρόπο διαφοροποίησης της αρχικής μορφής.

Άρθρο 175

Άρθρο 175

Τρόπος τεμαχισμού από λιανοπωλητές του χοιρινού σφαγίου τύπου καρρέ και του σφαγίου βοοειδών και βουβαλοειδών

1. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να διαχωρίζουν και διαθέτουν τα ημιμόρια σφαγίου χοιρινού τύπου "καρέ" στα εξής τμήματα:

α) Στο μηρό, που διαχωρίζεται από το ημιμόριο με τομή κάθετη στην σπονδυλική στήλη και η οποία διέρχεται μεταξύ του τελευταίου οσφυϊκού και πρώτου ιερού σπονδύλου.

β) Στις μπριζόλες οσφύος και θώρακα, που διαχωρίζονται από το ημιμόριο με τομή κάθετη που διέρχεται μεταξύ της 3 ης και 4 ης πλευράς και των αντίστοιχων θωρακικών σπονδύλων.

γ) Στην ωμοπλάτη και τράχηλο, που απομένουν μετά τον διαχωρισμό των παραπάνω δύο τμημάτων.

2. Οι λιανοπωλητές νωπού κρέατος βοοειδών και βουβαλοειδών υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις κτηνιατρικές διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τα όρια και τον τρόπο κοπής των τεμαχίων του εν λόγω κρέατος και να προσφέρουν τα σφάγια αυτά στα εξής τεμάχια:

α) Κότσι μπροστινού άκρου

β) Ποντίκι

γ) Σπάλα

δ) Τράχηλος

ε) Στήθος

στ) Στηθοπλευρές

ζ) Μπριζόλες

η) Σπαλομπριζόλες

θ) Καπάκι

ι) Φιλετάκι

ια) Διάφραγμα

ιβ) Στύλοι διαφράγματος

ιγ) Λάπα

ιδ) Φιλέτο

ιε) Κόντρα

ιστ) Κιλότο

ιζ) Κότσι πίσω άκρου

ιη) Μηρός (που περιλαμβάνει το τράνς, νουά, ουρά, στρογγυλό).

Οι εν λόγω λιανοπωλητές, όταν τεμαχίζουν από τα παραπάνω τεμάχια αυτά υπό στοιχεία (ζ), (η) και (ιε) τα κόβουν σε φέτες με πλευρά και χωρίς πλευρά και τα πωλούν στον πελάτη στην σειρά (δηλαδή μία φέτα με πλευρά και μία φέτα χωρίς πλευρά).

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται υποχρεωτικά και από άλλες επιχειρήσεις χοιρινών κρεάτων (χονδρεμπόρους, βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια).

4. Οι κτηνιατρικές διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων Γεωργίας σχετικά με τα όρια και τον τρόπο κοπής των τεμαχίων νωπού κρέατος βοοειδών και βουβαλοειδών εφαρμόζονται υποχρεωτικά και από τις βιομηχανίες, βιοτεχνίες και εργαστήρια κοπής, τεμαχισμού, επεξεργασίας, μεταποίησης και προσσκευασίας κρεάτων.

5. Μετά το διαχωρισμό των μπριζόλων από το χοιρινό σφάγιο κρέατος τύπου "Ημιμόριο καρρέ", κατά τον τρόπο που ορίζεται στην περίπτωση (β) της ως άνω παραγράφου 1, επιτρέπεται στους λιανοπωλητές να αφαιρούν το ενσωματωμένο στις χοιρινές μπριζόλες "φιλέτο" και να το πωλούν, ως αυτοτελές τεμάχιο στον καταναλωτή. Το εν λόγω φιλέτο προσφέρεται στον καταναλωτή ως καθαρό κρέας (δηλαδή χωρίς οστά, λίπη, τένοντες, νεύρα).

Άρθρο 176

Άρθρο 176

Υποχρεωτική παράδοση στους πελάτες λογαριασμού πληρωμής τους για αγορές κρεάτων - Μη περιτύλιξη κρεάτων, με διαφορετικές τιμές στο ίδιο πακέτο

1. Οι λιανοπωλητές κρεάτων, κιμάδων, πουλερικών και βρωσίμων παραπροϊόντων-υποπροϊόντων σφαγίων, εφόσον τηρούν το σύστημα της, δια μηχανικών μέσων (ταμιακών μηχανών ή αριθμομηχανών), έκδοσης λογαριασμών πελατείας τους ή εκδίδουν δελτία ή αποδείξεις λιανικής πώλησης, υποχρεούνται όπως παραδίδουν στους πελάτες τους τα αποκόμματα λογαριασμών των ανωτέρω μηχανικών μέσων ή τα δελτία (ή αποδείξεις) λιανικής πώλησης, μέσω των οποίων πιστοποιείται η αξία που πλήρωσε ο πελάτης στο κρεοπωλείο, για την αγορά των παραπάνω ειδών.

2. Απαγορεύεται στους παραπάνω λιανοπωλητές να περικλείουν στο ίδιο πακέτο τα είδη (τεμάχια ή τεμάχια) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, είτε αυτά είναι της ίδιας ή όχι μορφής, είτε είναι όμοια ή ανόμοια μεταξύ τους, είτε είναι της αυτής ή όχι προέλευσης, εφόσον με βάση τις πινακίδες, τιμοκαταλόγους κλπ. πωλούνται σε διαφορετικές τιμές ανά χιλιόγραμμα ή τεμάχιο.

Άρθρο 177

Άρθρο 177

Μορφές εμπορίας νωπού κρέατος
βοοειδών και βουβαλοειδών

1. Η διακίνηση και εμπορία νωπού κρέατος βοοειδών και βουβαλοειδών (εγχωρίων και εξωτερικού) επιτρέπεται να διενεργείται σε οποιαδήποτε μορφή (ζωντανά, χονδροκομμάτια κρέατος, τμήματα ή τεμάχια αυτού κλπ. με οστά, γυμνά ή σε επώνυμη και κλειστή προσσκευασία κλπ.).
2. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, οι λιανοπωλητές νωπού κρέατος βοοειδών και βουβαλοειδών και οι βιομηχανίες, βιοτεχνίες και εργαστήρια κοπής, τεμαχισμού, επεξεργασίας, μεταποίησης και προσσκευασίας του εν λόγω κρέατος, υποχρεωτικά πωλούν το είδος, μόνο στα παρακάτω τεμάχια ή τμήματα με οστά ή χωρίς οστά, γυμνά ή σε επώνυμη και κλειστή προσσκευασία.
Τράνς, νουά, ουρά, στρογγυλό, κιλότο, σπάλα, φιλετάκι, καπάκι, μπριζόλα, κόντρα, σαλομπριζόλα, λάπα, τράχηλος, όρχεις, παραφιλέτο, διάφραγμα, στύλο, διαφράγματος, κότσι, ποπτικός, στήθος, στηθοπλευρές και φιλέτο (χωρίς οστά, λίπη, τένοντες, νεύρα).

Άρθρο 178

Άρθρο 178

Μορφές εμπορίας χοιρινών κρεάτων

1. Η διακίνηση και εμπορία χοιρινών κρεάτων "νωπών - κατεψυγμένων", ανεξάρτητα προέλευσης, επιτρέπεται να διενεργείται σε οποιαδήποτε μορφή "ζωντανά, χονδροκομμάτια ή τμήματα ή τεμάχια κρέατος κλπ. με οστά ή χωρίς οστά, γυμνά ή σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία κλπ."
2. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, οι λιανοπωλητές κρεοπώλες και βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια κοπής, τεμαχισμού, επεξεργασίας, μεταποίησης, προσσκευασίας κρεάτων, ανεξάρτητα μορφής χοιρινών κρεάτων, που προμηθεύονται, πωλούν το είδος στα παρακάτω τμήματα ή τεμάχια με οστά ή χωρίς οστά, γυμνά ή σε επώνυμη και κλειστή προσσκευασία μπουτί ή τεμάχια μπουτιού (τράνς, νουά, ουρά, στρογγυλό) κιλότο, μπριζόλες, κόντρα, ωμοπλάτη, τράχηλος με οστά ή χωρίς οστά, με δέρμα (μαδητά), με λίπος χωρίς δέρμα (γδαρτά), απολιπωμένα (καρέ).

Φιλέτο χωρίς οστά, λίπη, τένοντες, νεύρα (καρέ).

Ημιμόρια τύπου καρρέ με οστά, σύμφωνα με τις παραγρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 174 της παρούσας, προκειμένου για βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια.

Ενιαίο τμήμα καρρέ (που περιλαμβάνει τράχηλο, ωμοπλάτη, μπριζόλες μπουτί) χωρίς οστά, προκειμένου για βιομηχανίες - βιοτεχνίες, εργαστήρια.

Τμήματα ή τεμάχια κρέατος χοιριδίων γάλακτος.

Ολόκληρα σφάγια ή ημιμόρια χοιριδίων γάλακτος, προκειμένου για λιανοπωλητές.

Ολόκληρα σφάγια ή ημιμόρια των περιγραφόμενων τύπων χοιρινού στις παραγράφους 1-4 του άρθρου 174 της παρούσας, προκειμένου για λιανοπωλητές, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγρ. 10 του άρθρου 167 της παρούσας.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 179

Άρθρο 179

Στοιχεία - ενδείξεις στα τιμολόγια πώλησης
νωπών βοοειδών και χοιρινών νωπών - κατεψυγμένων

1. Επί των εκδιδομένων τιμολογίων πώλησης νωπών κρεάτων βοοειδών και βουβαλοειδών και χοιρινών κρεάτων νωπών - κατεψυγμένων, αναγράφεται και κατονομάζεται πλήρως και ολοκληρωμένα, η περιγραφή κάθε πωλούμενης μορφής των

εν λόγω κρεάτων.

2. Προκειμένου για τα παραπάνω κρέατα, συμπεριλαμβανομένου και του νωπού κιμά βοοειδών - βουβαλοειδών, που πωλούνται σε προσυσκευασμένη μορφή, υποχρεωτικά αναγράφεται επί του σχετικού τιμολογίου πώλησης η ένδειξη "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ" ή "ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ", κατά περίπτωση πώλησης της προσυσκευασίας αυτής.

3. Ανάλογα με την κατηγορία του σφαγίου, από την οποία προέρχεται κάθε μορφή των παραπάνω κρεάτων, υποχρεωτικά αναγράφεται επί του τιμολογίου πώλησης, η κατηγορία του σφαγίου, ήτοι μοσχάρι γάλακτος ή μοσχάρι ή δαμάλι ή αγελάδα ή βοδινό ή χοιρινό ή χοιρίδιο γάλακτος.

4. Συντρεχουσών των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος, οι αναγραφόμενες στο τιμολόγιο ενδείξεις "με οστά" ή "χωρίς οστά", μπορούν να αντικαθίστανται με τις ενδείξεις "Μ/Ο" ή "Α/Ο", αντίστοιχα.

Άρθρο 180

Άρθρο 180

Προσυσκευασμένα κρέατα

1. Επιτρέπεται η παραγωγή, κατοχή, εμπορία και διακίνηση, σε προσυσκευασίες, των νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων, κιμάδων και βρωσίμων παραπροϊόντων - υποπροϊόντων των σφαγίων βοοειδών, βουβαλοειδών, χοιρινών και αιγοπροβατοειδών, εφόσον πληρούνται οι κτηνιατρικές νομοθεσίες, που διέπουν τα προσυσκευασμένα εν λόγω είδη, οι διατάξεις που διέπουν τα περί τρόπων, όρων και προϋποθέσεων συντήρησης και κατάψυξης τούτων καθώς και οι κείμενες διατάξεις που διέπουν τα περί αναγραφής ενδείξεων στις προσυσκευασίες και των τιμών πώλησης αυτών.
2. Η προσυσκευασία των παραπάνω ειδών χαρακτηρίζεται ως:
  - α) "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ", εφόσον το συνολικό βάρος του περιεχομένου σ' αυτήν είδους δεν υπερβαίνει τα 2 χιλιόγραμμα (μαζί με τη συσκευασία).
  - β) "ΕΜΠΟΡΙΚΗ", εφόσον το συνολικό βάρος του περιεχομένου σ' αυτήν είδους υπερβαίνει τα 2 χιλιόγραμμα (μαζί με το βάρος της συσκευασίας).
3. Επί των προσυσκευασιών των παραπάνω ειδών αναγράφεται η ένδειξη "ΑΠΟΒΑΡΟ ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ .....", εφόσον η πώληση γίνεται σε καθαρό βάρος περιεχομένου, ενώ, επί πωλήσεων προσυσκευασμένων εν λόγω ειδών σε μικτό βάρος, το βάρος της συσκευασίας δεν θα υπερβαίνει τα 20 γραμμ. ανεξάρτητα βάρους περιεχομένου.
4. Προκειμένου για τα προσυσκευασμένα είδη της παραγρ. 1 του παρόντος,
  - α) Απαγορεύεται η πώληση προς το καταναλωτικό κοινό εμπορικών προσυσκευασιών.
  - β) Απαγορεύεται η επανασυσκευασία περιεχομένου εμπορικών προσυσκευασιών, που αποσυσκευάστηκαν.
  - γ) Απαγορεύεται η αποσυσκευασία οικογενειακών προσυσκευασιών προς διάθεση χύμα του περιεχομένου τους.
  - δ) Επιτρέπεται η αποσυσκευασία εμπορικών προσυσκευασιών προς διάθεση χύμα του περιεχομένου τους στην κατανάλωση, όπου κάτι τέτοιο επιτρέπεται από άλλες διατάξεις, με εξαίρεση τους προσυσκευασμένους κιμάδες, των οποίων η αποσυσκευασία και διάθεση τούτων χύμα απαγορεύεται.
  - ε) Εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 179 της παρούσας.

Άρθρο 181

Άρθρο 181

Κοπή και πώληση κιμά

1. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές να διατηρούν και να εκθέτουν για πώληση έτοιμο κιμά, δηλαδή κομμένο εκ των προτέρων, από νωπό ή κατεψυγμένο κρέας.

2. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν τον κιμά από κομμάτι κρέατος με οστά ή χωρίς οστά, που διαλέγει ο πελάτης και η κοπή να γίνεται πάντα μπροστά στον πελάτη.

3. Η τιμή λιανικής πώλησης του κιμά είναι αυτή στην οποία πωλείται το κομμάτι κρέατος (με οστά ή χωρίς οστά), από το οποίο παρασκευάστηκε ο κιμάς και απαγορεύεται κάθε προσαύξηση της τιμής λόγω φύρας, κοπής, περιποίησης, αφαίρεσης οστών κλπ.

4. Εφόσον ο κιμάς κοπεί από κρέας με οστά, που διάλεξε ο πελάτης, ο κιμάς παραδίνεται στον πελάτη μαζί με τα οστά. Στην περίπτωση που ο πελάτης αγόρασε κομμάτι με οστά από νωπό κρέας βοοειδών και βουβαλοειδών, το βάρος του είδους που θα του παραδοθεί πρέπει να αποτελείται από ποσοστό κιμά και οστών, κατά την αναλογία που καθορίζεται για το κομμάτι αυτό στην παράγραφο 1 του άρθρου 182 της παρούσας.

5. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν τον κιμά σε διαφορετικές μηχανές, ανάλογα με το εάν αυτό είναι νωπό ή κατεψυγμένο.

6. Οι παραπάνω μηχανές πρέπει να είναι τοποθετημένες σε ορατό από τον πελάτη σημείο του κρεοπωλείου και η πάνω επιφάνεια αυτών να βρίσκεται σε ύψος που δεν θα υπερβαίνει τα 1,40 μ. από το δάπεδο του καταστήματος.

7. Πριν από την κοπή κρέατος σε κιμά, ο κρεοπώλης υποχρεούται να καθαρίσει τελείως τη μηχανή από υπολείμματα προηγούμενης κοπής, εφόσον ο πελάτης το ζητήσει. Σε κάθε άλλη περίπτωση το υπόλειμμα κιμά που υπάρχει στη μηχανή δεν πρέπει να υπερβαίνει σε βάρος τα 100 γραμμάρια.

Άρθρο 182

Άρθρο 182

Πωλήσεις κρέατος με οστά
- Αναλογία οστών

1. Κατά τις λιανικές πωλήσεις νωπού κρέατος βοοειδών και βουβαλοειδών με οστά, επιτρέπεται αναλογία οστών, κατά ομάδα και τεμάχιο κρέατος, ως εξής:

A) ΟΜΑΔΑ Α

1. Μπούτι, μπριζόλα, κόντρα, σπαλομπριζόλα, σπάλα, φιλετάκι, καπάκι

Αναλογία οστών 15%, δηλαδή κατά χιλιόγραμμο κρέατος με οστά, 850 γραμμάρια κρέας και 150 γραμμάρια οστά.

2. Κιλότο - Αναλογία οστών 20%, δηλαδή κατά χιλιόγραμμο κρέατος με οστά, 800 γραμμάρια κρέας και 200 γραμμάρια οστά.

B) ΟΜΑΔΑ Β

1. Λάπα, παραφιλέτο, στύλοι, διάφραγμα - Αναλογία οστών 9%, δηλαδή κατά χιλιόγραμμο κρέατος με οστά, 910 γραμμάρια κρέας και 90 γραμμάρια οστά.

2. Τράχηλος - Αναλογία οστών 14%, δηλαδή κατά χιλιόγραμμο κρέατος με οστά, 860 γραμμάρια κρέας και 140 γραμμάρια οστά.

Γ) ΟΜΑΔΑ Γ

Κότσια, ποντικός - Αναλογία οστών 30%, δηλαδή κατά χιλιόγραμμο κρέατος με οστά 700 γραμμάρια κρέας και 300 γραμμάρια οστά.

Δ) ΟΜΑΔΑ Δ

Στήθος, στηθοπλευρές - Αναλογία οστών 25%, δηλαδή κατά χιλιόγραμμο κρέατος με οστά, 750 γραμμάρια κρέας και 250 γραμμάρια οστά.

2. Κατά τη λιανική πώληση του παραπάνω κρέατος με οστά, εφόσον η αναλογία οστών είναι η μικρότερη από αυτή της παραγράφου 1, απαγορεύεται να προστεθούν οστά για τη συμπλήρωση του βάρους της αναλογίας που καθορίζεται.

3. Σε περίπτωση που ο πελάτης, που αγόρασε το παραπάνω κρέας με οστά, σε τεμάχια περισσότερα από ένα, ο υπολογισμός της αναλογίας οστών της παραγράφου

1, γίνεται στο συνολικό βάρος του κρέατος, που αγοράστηκε.

4. Εφόσον ο πελάτης, που αγόρασε το παραπάνω κρέας με οστά, ζητήσει να του το αποστεώσει (μερικά ή ολικά), είτε για κοπή κιμά, είτε για περιποίηση, ο κρεοπώλης υποχρεούται να παραδώσει στον πελάτη και τα οστά που αφαιρέθηκαν.

5. Σε περίπτωση που ο πελάτης επιθυμεί να αγοράσει κάποιο από τα τεμάχια κρέατος με οστά της προηγούμενης παραγράφου 1, σε αυτοτελή μορφή (ολόκληρο και όχι κομματιασμένο ή τμηματικά χωρισμένο), ο κρεοπώλης υποχρεωτικά το πωλεί έτσι, χωρίς να το διαχωρίσει σε επιμέρους κομμάτια ή τμήματα. Στην περίπτωση αυτή το ολόκληρο τεμάχιο κρέατος δεν ελέγχεται για το ποσοστό οστών

της παραγράφου 1, με την προϋπόθεση όμως ότι ο κρεοπώλης έχει διαχωρίσει το ολόκληρο αυτό τεμάχιο από το υπόλοιπο σφάγιο, σύμφωνα με το π.δ. 186/81 και δεν έχει αφαιρέσει μυϊκές μάζες από το συγκεκριμένο τεμάχιο.

6. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές να πωλούν στην κατανάλωση τον καρπό και τα άκρα βραχιονίων οστών, που προέρχονται από σφάγια νωπών βοοειδών και βουβαλοειδών.

7. Κατά τις πωλήσεις κάθε είδους κρέατος, απαγορεύεται η προσθήκη τσόντας οστών.

8. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος έχουν εφαρμογή και για τις επιχειρήσεις παραγωγής (βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια) προσσκευασμένων νωπών κρεάτων βοοειδών - βουβαλοειδών, εφόσον πρόκειται για οικογενειακή προσσκευασία του είδους.

Άρθρο 183

Άρθρο 183

Τήρηση πινακίδων -
Έκθεση κρεάτων προς πώληση

1. Οι λιανοπωλητές κρεάτων υποχρεούνται να τοποθετούν σε ορατό σημείο του καταστήματός τους, τα εξής:

α) Πινακίδα με την ένδειξη "ΚΟΒΕΤΑΙ ΚΙ ΜΑΣ ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΚΡΕΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ". Η αναγραφή αυτή πρέπει να γίνεται με κεφαλαία γράμματα.

β) Πινακίδα με την ένδειξη "ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟ ΒΟΔΙΝΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ GATT". Η πινακίδα έχει διαστάσεις 20Χ20 εκατοστά και η αναγραφή πρέπει να γίνεται με κεφαλαία γράμματα. Η τοποθέτηση της πινακίδας αυτής, είναι υποχρεωτική, εφόσον το κατάστημα κατέχει προς πώληση τέτοιο κρέας.

γ) Ειδικό πίνακα του Υπουργείου Εμπορίου, στον οποίο απεικονίζονται έγχρωμα τα τεμάχια του νωπού κρέατος βοοειδών και βουβαλοειδών με τις αντίστοιχες ονομασίες τους.

δ) Πινακίδα με την ένδειξη "ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΝΩΠΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΚΡΕΑΤΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ Ή ΧΟΙΡΙΝΩΝ", προκειμένου για κρεοπώλες που πωλούν αποκλειστικά και μόνο εγχώρια νωπά κρέατα ή για κρεοπώλες, οι οποίοι, τόσο κατά την ημέρα πώλησης των εν λόγω εγχωρίων κρεάτων, όσο και 15 ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα πώλησης τούτων, δεν προμηθεύτηκαν αντίστοιχα νωπά κρέατα εξωτερικού.

ε) Πινακίδα διαστάσεων 40Χ30 εκατοστά στους χώρους (προθήκες ψυγείων, πάγκους, τσιγκέλια κλπ.), όπου εκθέτονται προς πώληση τα κρέατα, βρώσιμα παραπροϊόντα και κυνήγια, στην οποία με κεφαλαία γράμματα ύψους τουλάχιστον 3

εκατοστά και αριθμούς ύψους τουλάχιστον 5 εκατοστά, αναγράφονται, κατά περίπτωση, οι εξής ενδείξεις:

1) Το είδος (π.χ. μοσχάρι, κατσίκι, χοιρινό, αρνί, συκώτι, μόσχου, κεφάλι αρνίσιο, γλώσσα μόσχου κλπ.).

2) Το τεμάχιο κρέατος (π.χ. σπάλα, κόντρα, σπέσιαλ, μπάλα, καπάκι, στήθος, λάπα, ελιά κλπ.).

3) "ΝΩΠΟ" ή "ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟ".

4) "ΜΕ ΟΣΤΑ" ή "ΧΩΡΙΣ ΟΣΤΑ".

5) "ΕΛΛΗΝΙΚΟ (για συντομία ΕΛΛΗΝ.) ή ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (για συντομία ΕΥΡ. ΕΝ.) ή ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (για συντομία Τ.Χ.) "κατά περίπτωση.

6) Η τιμή λιανικής πώλησης, κατά μονάδα βάρους, τεμάχιο κλπ.

2. Οι λιανοπωλητές σε όποιο μέρος του καταστήματος τους εκθέτουν προς πώληση νωπά κρέατα και νωπά πουλερικά, υποχρεούνται να τα τοποθετούν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε:

α) Τα είδη αυτά του εξωτερικού να είναι χωριστά από τα αντίστοιχα εγχώρια.

β) Τα αρνιά να είναι χωριστά από τα κατσίκια (είτε εκθέτονται ολόκληρα, είτε κομματιασμένα).

γ) Τα κρέατα βοοειδών, βουβαλοειδών και χοιρινών με οστά, να είναι χωριστά από Οτα αντίστοιχα χωρίς οστά.

3. Οι λιανοπωλητές κρεάτων και πουλερικών (νωπών - κατεψυγμένων) υποχρεούνται να εκθέτουν ταυτόχρονα προς πώληση τεμάχια από όλα τα είδη και μέρη των σφαγίων και πουλερικών που κατέχουν.

Άρθρο 184

Άρθρο 184

Σήμανση - Εισαγωγή - Εμπορία ζωντανών ζώων εξωτερικού

1. Προκειμένου για ζωντανά ζώα (βοοειδή, αιγοπροβατοειδή και χοιρινά) προέλευσης Τρίτων Χωρών που εισάγονται στην χώρα μας για σφαγή ή πάχυνση, η είσοδος τούτων στο ελληνικό έδαφος είναι επιτρεπτή μόνο εφόσον φέρουν ειδική σήμανση, ανάλογα με το σκοπό εισαγωγής τους (πάχυνση ή σφαγή) και συγκεκριμένα:

α) Ενώτιο ή τατουάζ στο αριστερό αυτί των ζώων, προοριζομένων για πάχυνση.

β) Ενώτιο ή τατουάζ στο δεξί αυτί των ζώων, προοριζομένων για σφαγή.

2. Απαγορεύεται η προώθηση των παραπάνω ζώων στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον δεν πληρούνται οι όροι σήμανσης της προηγούμενης παραγράφου.

3. Ο έλεγχος ύπαρξης των ειδικών σημάνσεων της παραγράφου 1 γίνεται από τελωνειακό υπάλληλο του σημείου εισόδου και από εντεταλμένο κτηνίατρο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων και συντάσσεται, για αυτό τον σκοπό, σχετικό πρακτικό, που κοινοποιείται στην Κτηνιατρική Υπηρεσία και Δ/νση Γεωργίας της έδρας του εισαγωγέα ή παχυντή.

4. Ειδικά για τα ζωντανά αμνοερίφια Τρίτων Χωρών, που θα εισάγονται μόνο για σφαγή, κατά το χρονικό διάστημα δέκα τρεις (13) ημέρες πριν το Πάσχα και μέχρι το Μ. Σάββατο, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3.

5. Προκειμένου για βοοειδή, βουβαλοειδή, αιγοπροβατοειδή και χοιρινά προέλευσης τρίτων χωρών, που εισάγονται ζωντανά για σφαγή, οι εισαγωγείς τούτων υπόκεινται στις κατωτέρω υποχρεώσεις:

α) Τουλάχιστον 24 ώρες, πριν την άφιξη στα σύνορα κάθε εισαγόμενης παρτίδας των ζώων, ενημερώνουν την Κτηνιατρική Υπηρεσία του συνοριακού σταθμού, αναφορικά με την εισαγωγή αυτή.

β) Ενημερώνουν την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία σχετικά με το σφαγείο, όπου προτίθενται να σφάξουν τα ζώα, προκειμένου το εν λόγω σφαγείο να μην μονοευθεί στην άδεια, που χορηγεί η τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία.

γ) Αμέσως μετά την είσοδο των ζώων (ελεύθερων εισαγωγής) στη χώρα μας, μεταφέρουν ολόκληρη την παρτίδα εισαγωγής μόνο στο σφαγείο της ως άνω υποπαραγράφου β), όπου προβαίνουν στη σφαγή των ζώων το αργότερο μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία εισόδου των ζώων στο σφαγείο.

6. Εισαγωγείς ζωντανών ζώων Τρίτων Χωρών προς πάχυνση, εφόσον τα διαθέτουν σε τρίτους, υποχρεούνται να τα πωλήσουν σε αγοραστές, που φέρουν την ιδιότητα του παχυντή.

7. Προκειμένου για τα ζώα Τρίτων Χωρών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, προοριζόμενα για σφαγή, η αγοραπωλησία, εμπορία, διακίνηση και κάθε άλλη εμπορική συναλλαγή διενεργείται μόνο σε βάρος νωπού κρέατος και όχι σε βάρος ζωντανού ζώου. Στις ρυθμίσεις αυτές υπάγονται και οι κάτοχοι τέτοιων ζώων, που εισήχθησαν για πάχυνση από τη στιγμή που θα αποφασίσουν να τα εμπορευθούν, υπό την επιφύλαξη μόνο των ρυθμίσεων της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

8. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται η αγοραπωλησία αιγοπροβατοειδών κατά βάρος ζωντανού ζώου, υπό την προϋπόθεση ότι η εμπορική πράξη θα λάβει χώρα μόνο στο σφαγείο, όπου ο εισαγωγέας ή ο κάτοχος πωλητής μετέφερε τα ζώα για σφαγή. Συντρεχούσης της αγοραπωλησίας αυτής, ο αγοραστής των αιγοπροβατοειδών υποχρεούται να προβεί στη σφαγή των ζώων στο ίδιο παραπάνω σφαγείο και το αργότερο μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αγοραπωλησίας του είδους.

9. Απαγορεύεται με οποιονδήποτε τρόπο η αφαίρεση ή παραποίηση των επί των ζώων εισαγωγής φερομένων ειδικών σημάνσεων της παραγράφου 1, πριν από τη σφαγή τους.

10. Προκειμένου για ζωντανά ζώα, που εισάγονται από χώρες ΕΟΚ για σφαγή, αμέσως μετά την εισοδο τους στην χώρα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 554/1985 (άρθρο 6 παράγραφος 6).

11. Οι παχυντές, εφόσον αγοράζουν προς εμπορία και σφάγια βοοειδών, αιγοπροβατοειδών και χοιρινών εγχώριας παραγωγής από κτηνοτρόφους, η εν λόγω αγορά θα γίνεται μόνο σε βάρος κρέατος και όχι σε βάρος ζωντανού ζώου.

a. Μετά τη μεταφορά των παραπάνω ζώων στα σφαγεία (ή άλλο χώρο σφαγής) που έχει εγκριθεί και ελέγχεται από την Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων οι εμπόκτοντες στις διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 του παρόντος άρθρου εισαγωγείς ή κάτοχοι των ζώων καθώς και οι αγοραστής αυτών της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, υπόκεινται στην κατωτέρω υποχρέωση:

Πριν την πραγματοποίηση της σφαγής των ζώων επιδεικνύουν στα δημόσια όργανα του σφαγείου (Κτηνίατρο Κρεοσκόπο και Αστυνομικό όργανο), κατά περίπτωση, επίσημο έγγραφο του Τελωνείου (π.χ. διασάφηση τελωνισμού σε ανάλωση της παρτίδας εισαγωγής των ζώων) από το οποίο να πιστοποιείται το είδος του ζώου (π.χ. αρνιά), η προέλευση τούτου (π.χ. Σερβία) και η ποσότητα της παρτίδας εισαγωγής (π.χ. 500 κεφάλια ή 10.000 κιλά ή 10 τόνοι) ή το σχετικό τιμολόγιο αγοράς των ζώων.

13. Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ισχύ της παρούσας, οι παχυντές ζώων υποχρεούνται να υποβάλλουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης - Τροφίμων της έδρας τους, βεβαίωση του Δήμου ή της Κοινότητας, που να πιστοποιείται ότι ο ενδιαφερόμενος εκτρέφει ζώα προς πάχυνση. Η υποχρέωση αυτή δεν αφορά τους παχυντές ζώων, που έχουν ήδη υποβάλει την παραπάνω βεβαίωση.

Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι ασχολούμενοι για πρώτη φορά από την ισχύ της παρούσας, με παχύνσεις ζώων, της βεβαίωσης υποβαλλομένης σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την πρώτη αγορά ζώων προς πάχυνση.

Άρθρο 185

Άρθρο 185

Ειδικές υποχρεώσεις χονδρεμπόρων και λιανοπωλητών κρεάτων και πουλερικών

1. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές κρεάτων, πουλερικών και βρωσίμων παραπροϊόντων, να χρησιμοποιούν τεχνητό φωτισμό (ερυθρό φως ή άλλο χρώμα), που παραλλάζει το φυσικό χρωματισμό των εν λόγω ειδών, που εκτίθενται προς πώληση.

2. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές κρεάτων, πουλερικών και βρωσίμων παραπροϊόντων, να πωλούν τα είδη αυτά σε άλλους, για μεταπώληση και εμπορία, με εξαίρεση την πώληση αυτών σε εστιατόρια και κέντρα για παρασκευή και προσφορά φαγητών.

3. Απαγορεύεται στους χονδρεμπόρους νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων να τοποθετούν πάνω σε αυτά, που εκθέτουν προς πώληση, πινακίδα με την ένδειξη "ΠΩΛΗΘΗΚΕ". Εφόσον όμως τα εν λόγω κρέατα πωλήθηκαν, οι χονδρέμποροι τοποθετούν πάνω σ' αυτά το τιμολόγιο πώλησης που εκδόθηκε.

Άρθρο 186**Άρθρο 186**

Εισαγόμενα κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες

1. Απαγορεύεται στις αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες, που προμηθεύονται κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς (παρεμβατικά, κατανομής CATT, κρέατα τρίτων χωρών με ευνοϊκούς όρους) να πωλήσουν σε οποιονδήποτε τρίτο τα εν λόγω κρέατα.
2. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε να αγοράσει τα κρέατα της παραγράφου 1 από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες.
3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2, μπορεί να επιτραπεί η συναλλαγή στα παραπάνω κρέατα μόνο με έγκριση του Υπουργού Ανάπτυξης, εφόσον βέβαια οι λόγοι αδυναμίας χρησιμοποίησης τους από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις κριθούν δικαιολογημένοι.

Άρθρο 187**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13****ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ - ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ - ΜΑΣΤΙΧΑ ΧΙΟΥ****Άρθρο 187**

Τιμολόγια ξηρών καρπών με κέλυφος

Στα τιμολόγια αγοράς και στα τιμολόγια πώλησης ξηρών καρπών με κέλυφος, υποχρεωτικά θα αναγράφεται, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και το ποσοστό απόδοσης των ξηρών καρπών σε ψίχα καθώς και η ποικιλία αυτών.

Άρθρο 188**Άρθρο 188**

Ψίχα βερίκοκων

1. Η ψίχα που παράγεται κατά την αποφλοίωση των πυρήνων βερίκοκων (κουκούτσια) πρέπει να διατίθεται στο εμπόριο αυτούσια, είτε πριν είτε μετά την αποξήρανση της, με την ονομασία "Ψίχα βερίκοκων", απαγορεύεται δε η ανάμιξη της με άλλους ξηρούς καρπούς ή η χρησιμοποίησή της για την αποκατάσταση των ξηρών καρπών όπου καθορίζεται από άλλες διατάξεις η πρόσμιξη τους για παρασκευή ειδών διατροφής.
2. Οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής κομποστών, μαρμελάδων και λοιπών προϊόντων από οπώρες, εφόσον διαθέτουν στο εμπόριο τους πυρήνες από τα βερίκοκα που επεξεργάζονται, πρέπει αμέσως μόλις τελειώσει η κατά έτος παραγωγική περίοδος των παραπάνω καρπών και πάντως όχι αργότερα από τις 15 Σεπτεμβρίου, να υποβάλλουν στις οικείες Νομαρχιακές Υπηρεσίες Εμπορίου, υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναγράφονται οι ποσότητες πυρήνων βερίκοκων που παρήγαγαν και διέθεσαν, καθώς και ονομαστική κατάσταση των αγοραστών με τις διευθύνσεις τους, τις ποσότητες που προμηθεύτηκε καθένας και την τιμή πώλησης.
3. Οι επιχειρήσεις επεξεργασίας ξηρών καρπών που παράγουν και διαθέτουν στην κατανάλωση "ψίχα βερίκοκου" πρέπει μέσα στο πρώτο δεκαήμερο μετά το τέλος κάθε τριμήνου, κάθε τριμήνου, να υποβάλλουν στις παραπάνω υπηρεσίες, υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναγράφονται για το τρίμηνο που πέρασε, οι ποσότητες πυρήνων βερίκοκων που αγόρασαν, οι ποσότητες "ψίχας βερίκοκων" που παρήγαγαν και το υπόλοιπο που απέμεινε για κάθε είδος χωριστά καθώς και ονομαστική

κατάσταση των αγοραστών με τις διευθύνσεις τους, τις ποσότητες που προμηθεύτηκε καθένας και την τιμή πώλησης.

Άρθρο 189

Άρθρο 189

Απομείωση των συσκευασμένων ξηρών σύκων

Το ανώτατο ανεκτό ποσοστό απομείωσης, λόγω αποβολής υγρασίας, των ξηρών σύκων, που είναι συσκευασμένα σε πακέτα, καθορίζεται σε 2% του βάρους τους.

Άρθρο 190

Άρθρο 190

Απαγόρευση κατοχής ξένων ουσιών στα εργαστήρια μπαχαρικών

Απαγορεύεται η κατοχή από τα εργαστήρια συσκευασίας μπαχαρικών, ουσιών που δεν έχουν σχέση με τα, προς συσκευασία, μπαχαρικά, δηλαδή σιναπόσπορους, λιναρόσπορους, πιπερόλη, μαλλιών αγέλου κλπ., εκτός από τις αναγκαίες για τη συσκευασία αυτών ύλες, όπως χαρτί, κόλλα κλπ.

Άρθρο 191

Άρθρο 191

Μαστίχα Χίου

1. Απαγορεύεται η χύμα προσφορά και πώληση στον τελικό καταναλωτή μαστίχας Χίου και επιτρέπεται μόνο σε προσυσκευασία.

2. Η συσκευασία της μαστίχας επιτρέπεται να γίνεται μόνο μέσα στα όρια του Νομού Χίου και με τρόπο που το περιεχόμενο προσυσκευασιών (κουτιά, φακελλάκια, σακκουλάκια κλπ.) να μην μπορεί να μεταβληθεί χωρίς παραβίαση της συσκευασίας.

3. Η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου των προσυσκευασιών μαστίχας πρέπει να ανήκει στην παρακάτω σειρά ονομαστικών ποσοτήτων (σε γραμμάρια) 10-20-50-100-500.

4. Πάνω στις προσυσκευασίες μαστίχας πρέπει να αναγράφεται:

α) Το είδος του περιεχομένου.

β) Το ονομαστικό βάρος του περιεχομένου.

γ) Η επωνυμία και η διεύθυνση του συσκευαστή.

5. Η ονομαστική ποσότητα μαστίχας που συνοδεύει κατ' οποιονδήποτε τρόπο παιχνίδια, τουριστικά είδη κλπ. ή περιέχεται σε αυτά, πρέπει να ανήκει στην παραπάνω σειρά ονομαστικών ποσοτήτων και να αναγράφεται στα είδη αυτά κατ' οποιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 192

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14 -

ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ

Άρθρο 192

Υποχρεώσεις χονδρεμπόρων οπωρολαχανικών

1. Χονδρέμπορος ή αντιπρόσωπος αυτού, που αγοράζει οπωρολαχανικά από παραγωγούς, υποχρεούται να εκδίδει τιμολόγιο αγοράς, στο οποίο να αναγράφεται

η τιμή κτήσης του προϊόντος, η ποσότητα, η ποιότητα, το ονοματεπώνυμο του παραγωγού, ο τόπος παραγωγής και η ημερομηνία αγοράς.

2. Κάθε χονδρέμπορος, που πουλάει προϊόντα της προηγούμενης παραγράφου για λογαριασμό του παραγωγού αυτών με προμήθεια, έχει υποχρέωση, πριν από την έναρξη της πώλησης των προϊόντων αυτών, να κατέχει το θεωρημένο πρωτότυπο του δελτίου αποστολής, που εκδίδεται και συμπληρώνεται υποχρεωτικά από τον αποστολέα των προϊόντων παραγωγό τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

3. Προκειμένου για οπωρολαχανικά της αγορανομικής κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών, που πωλούνται από χονδρεμπόρους για λογαριασμό παραγωγών ή για λογαριασμό οποιασδήποτε Ένωσης αυτών, με προμήθεια, το ύψος της προμήθειας αυτής ορίζεται σε:

α) 5% προκειμένου για αγκινάρες και ξερά κρεμμύδια.

β) 7% προκειμένου για λοιπά οπωρολαχανικά.

4. Απαγορεύεται η πώληση οπωρολαχανικών από τους λιανοπωλητές για λογαριασμό των παραγωγών.

5. Απαγορεύεται η πώληση μπανανών με προμήθεια από εμπόρους γενικά για λογαριασμό των παραγωγών ή οποιασδήποτε μορφής Ένωσης αυτών.

Η παραπάνω απαγόρευση ισχύει για τους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς και Ενώσεις αυτών, που έχουν συσταθεί νόμιμα, εάν και εφόσον πωλούν μπανάνες, που δεν ανήκουν στα μέλη τους.

Αντίθετα η παραπάνω απαγόρευση δεν ισχύει για τους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς και Ενώσεις αυτών, που πωλούν μπανάνες για λογαριασμό των μελών τους.

Άρθρο 193

Άρθρο 193

Υποχρεώσεις χονδρεμπόρου που πουλάει για λογαριασμό άλλου εμπόρου

1. Κάθε χονδρέμπορος, που πουλάει οπωρολαχανικά για λογαριασμό άλλου εμπόρου με προμήθεια, υποχρεούται να κατέχει δελτίο αποστολής, που έχει εκδώσει ο έμπορος, που έστειλε τα προϊόντα. Στο δελτίο αποστολής, που εκδίδεται σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ, πρέπει να αναγράφονται και τα παρακάτω στοιχεία:

α) Ποιοτική κατηγορία, των οπωρολαχανικών και ποικιλία τους

β) Τιμή πώλησης κατά μονάδα

γ) Αριθμός του τιμολογίου και τιμής αγοράς κατά μονάδα

2. Το τιμολόγιο αγοράς, που αναγράφεται στο παραπάνω δελτίο αποστολής, εάν το ζητήσουν τα αρμόδια όργανα ελέγχου από τον χονδρέμπορο του τόπου κατανάλωσης, υποχρεούται αυτός να ειδοποιήσει τον αποστολέα έμπορο (αντιπροσωπευόμενο). ώστε σε προθεσμία 5 ημερών από της ειδοποίησής του, να στείλει το τιμολόγιο που ζητήθηκε.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 194

Άρθρο 194

Υποχρεώσεις μεταφορέων οπωροκηπευτικών

Οι αυτοκινητιστές, που μεταφέρουν οπωροκηπευτικά από τους τόπους παραγωγής στις αγορές, έχουν υποχρέωση να ζυγίζουν πριν τη φόρτωση, τα προϊόντα που παραλαμβάνουν από κάθε παραγωγό, με τα νόμιμα ζυγιστικά όργανα. Επίσης έχουν

υποχρέωση να ελέγχουν την ακρίβεια των στοιχείων, που αναγράφονται στα δελτία αποστολής.

Άρθρο 195**Άρθρο 195**

Ενδείξεις παραστατικών στοιχείων

Στα τιμολόγια αγοράς και πώλησης των οπωρολαχανικών όπως και στα δελτία αποστολής αυτών, υποχρεωτικά αναγράφονται το είδος, η πρόβλεψη του προϊόντος, η ποιότητα και η ποικιλία του.

Άρθρο 196**Άρθρο 196**

Βάρη ξυλοκιβωτίων

Το βάρος, που πρέπει να έχουν τα ξυλοκιβώτια οπωροκηπευτικών, που διατίθενται από τους κατασκευαστές στο εμπόριο "τελάρια δίσειρα - μονοσειρα", ορίζεται ως ακολούθως.

1. Μονοσειρα:

Το βάρος καθενός από τα μονοσειρα ξυλοκιβώτια, που κατασκευάζονται κατά την συνήθη πρακτική από ξυλεία πεύκης ή πλατάνου, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1600 γραμμάρια, ενώ εκείνων που κατασκευάζονται από οξιά δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1700 γραμμάρια.

2. Δίσειρα

Το βάρος καθενός από τα δίσειρα ξυλοκιβώτια που κατασκευάζονται από ξυλεία πεύκης ή πλατάνου δεν μπορεί να υπερβαίνει.

α) προκειμένου για ξυλοκιβώτια με ύψος πλευρών 12-13 εκατοστά, τα 2200 γραμμάρια.

β) προκειμένου για ξυλοκιβώτια με ύψος πλευρών 14, 5-15 εκατοστά, τα 2500 γραμμάρια.

γ) προκειμένου για ξυλοκιβώτια με ύψος πλευρών 21 εκατοστά, τα 2700 γραμμάρια.

Για δίσειρα ξυλοκιβώτια κατασκευασμένα από οξιά με ύψος πλευρών 13 εκατοστά, το βάρος τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2500 γραμμάρια.

Για δίσειρα ξυλοκιβώτια κατασκευασμένα από λεύκα με ύψος πλευρών 13 εκατοστά, το βάρος τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2000 γραμμάρια.

Άρθρο 197**Άρθρο 197**

Έκδοση τιμολογίων πώλησης και εκκαθαρίσεων - Ηρτημενη παραγωγή

1. Τα τιμολόγια που εκδίδουν οι χονδρέμποροι, όταν πωλούν οπωρολαχανικά σε λιανοπωλητές για λογαριασμό παραγωγών, πρέπει να συντάσσονται σε τρία (3) αντίτυπα, από τα οποία το ένα στέλνεται μαζί με τη σχετική εκκαθάριση στους παραγωγούς.

2. Στα παραπάνω τιμολόγια πώλησης πρέπει να αναγράφεται, πέρα από όσα προβλέπει ο Κ.Β.Σ. και το ονοματεπώνυμο του παραγωγού, στον οποίο ανήκει το προϊόν.

3. Οι έμποροι που εκδίδουν εκκαθαρίσεις προς τους παραγωγούς, υποχρεούνται να επισυνάπτουν σε αυτές και κατάσταση, στην οποία θα αναγράφονται πλήρη στοιχεία καθενός από τα τιμολόγια, που εκδόθηκαν (αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης, το μικτό και καθαρό βάρος, η τιμή πώλησης κατά μονάδα προϊόντος, η συνολική αξία κάθε τιμολογίου) και ο αριθμός του παραγωγικού δελτίου

αποστολής. Η παραπάνω κατάσταση εκδίδεται σε δύο αντίτυπα από μπλοκ αριθμημένο και θεωρημένο από την κατά τόπο Αστυνομική Αρχή.

4. Σε περίπτωση ανειλικρίνειας των εκκαθαρίσεων ή των παραπάνω καταστάσεων, οι έμποροι έχουν τις ίδιες ευθύνες που προβλέπονται για την ανειλικρίνεια των τιμολογίων.

5. Η εκκαθάριση πρέπει να εκδίδεται το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πώληση ολόκληρης της ποσότητας του προϊόντος.

6. Έμποροι που αγοράζουν οπωρολαχανικά ως ελπιζόμενο πράγμα (ηρτημενη παραγωγή) υποχρεούνται, κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης, στο σχετικό συμφωνητικό να επισυνάπτουν το τιμολόγιο αγοράς ή πώλησης, κατά περίπτωση, στο οποίο θα αναγράφεται απαραίτητα η ποσότητα που υπολογίστηκε ότι θα παραληφθεί, η τιμή μονάδας και η συνολική αξία αυτής.

Τα στοιχεία των παραπάνω τιμολογίων βεβαιώνονται από τη Νομαρχιακή Δ/ση Γεωργίας, στη δικαιοδοσία της οποίας ανήκει το κτήμα. Στις σχετικές συμβάσεις με τους παραγωγούς εκτός της τιμής, που έχει συμφωνηθεί, αναγράφεται και η προβλεπόμενη παραγωγή του κτήματος.

Άρθρο 198**Άρθρο 198****Χρονική διάρκεια τιμολογίων**

1. Οι λιανοπωλητές οπωροκηπευτικών περιφέρειας τ έως Διοικήσεως Πρωτευούσης, υποχρεούνται να διαμορφώνουν τις τιμές πώλησης των παρακάτω ειδών νωπών οπωροκηπευτικών με βάση τα τιμολόγια κτήσης αυτών, που η χρονική διάρκεια τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τις αντίστοιχες για κάθε είδος ημέρες, συμπεριλαμβανομένης και της ημέρας έκδοσης του σχετικού τιμολογίου:

α) Τομάτες, αγγούρια, κολοκύθια, πιπεριές	3 ημέρες
β) Σπανάκι, παντζάρια, ραδίκια, αντίδια, μαρούλια, κρεμμύδια χλωρά	3 ημέρες
γ) Πράσσα, μελιτζάνες	4 ημέρες
δ) Μπιζέλια, αρακάς	4 ημέρες
ε) Φασολάκια, αγκινάρες	4 ημέρες
στ) Λάχανα, κουνουπίδι, μπρόκολα	4 ημέρες
ζ) Μπάμιες	4 ημέρες
η) Φράουλες, σύκα	2 ημέρες
θ) Ροδάκινα, βερούκοκκα	3 ημέρες
ι) Κεράσια, βύσσина	4 ημέρες

2. Οι επαγγελματίες πωλητές λαϊκών αγορών και οι πλανόδιοι ή στάσιμοι πωλητές καθώς επίσης και οι λιανοπωλητές δημοτικών αγορών, υποχρεούνται να διαμορφώνουν τις τιμές πώλησης των παραπάνω νωπών οπωροκηπευτικών με βάση τα τιμολόγια κτήσης αυτών, που η χρονική διάρκεια τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο (2) ημέρες, συμπεριλαμβανομένης και της ημέρας έκδοσης του σχετικού τιμολογίου.

3. Οι Νομάρχες του Κράτους, πλην Αττικής, εξουσιοδοτούνται να εκδώσουν Αγορανομική Διάταξη, που να ισχύει μόνο στην περιφέρεια της Πρωτεύουσας του Νομού, με ρυθμίσεις αντίστοιχες των παραπάνω παραγράφων.

Με την Αγορανομική Διάταξη που θα εκδώσουν, μπορεί να γίνει διαφορετική ρύθμιση μόνο ως προς τη χρονική διάρκεια των τιμολογίων κτήσης για τη διαμόρφωση των τιμών πώλησης των παραπάνω ειδών.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ως έχουν και στην περίπτωση κατά την οποία, αντί του ως άνω τιμολογίου κτήσης, υφίσταται το προεκδοθέν τούτου Δελτίο Αποστολής ή στοιχείο, περί των οποίων γίνεται μνεία στο άρθρο 207 της παρούσας. Κατ' ακολουθία των προαναφερομένων, οι περιοριστικές ρυθμίσεις περί του χρόνου έκδοσης και ισχύος του εν λόγω τιμολογίου κτήσης εφαρμόζονται αντίστοιχα και για το παραπάνω Δελτίο Αποστολής ή στοιχείο (απόδειξη ποσοτικής παραλαβής κλπ.).

Άρθρο 199**Προισχύσασες μορφές άρθρου****1**

[Άρθρο 199]

Τρόπος πώλησης οπωρολαχανικών

[1. Προκειμένου για οπωρολαχανικά, κατά την εμπορία - διακίνηση - διάθεση αυτών, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Απαγορεύεται για οποιονδήποτε λόγο και με οποιονδήποτε τρόπο η ανάμιξη των ανωτέρω προϊόντων με ομοειδή προϊόντα διαφορετικών ποιοτικών κατηγοριών, ποικιλιών και χωρών προέλευσης ή τόπων παραγωγής.

β) Απαγορεύεται στους εισαγωγείς - χονδρεμπόρους, χονδρεμπόρους και λιανοπωλητές να προβαίνουν με οποιονδήποτε τρόπο στην ανασυσκευασία των ανωτέρω προϊόντων.

γ) Η εμπορία - διακίνηση - διάθεση οπωρολαχανικών από εισαγωγείς - χονδρεμπόρους και χονδρεμπόρους διενεργείται υποχρεωτικά από τις αρχικές συσκευασίες εισαγωγής ή προμήθειας.

δ) Απαγορεύεται η εμπορία - διακίνηση - διάθεση οπωρολαχανικών, εφόσον δεν υφίστανται επί των αρχικών μέσων συσκευασίας στην ελληνική γλώσσα, οι κατωτέρω σημάνσεις:

A) Προκειμένου για εγχώρια οπωρολαχανικά

Οι σημάνσεις όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 9 "Ενδείξεις επί της συσκευασίας των εγχώριων οπωρολαχανικών" του άρθρου 67 της παρούσας.

B) Προκειμένου για οπωρολαχανικά κομιζόμενα από χώρες της Ε.Ε. ή εισάγονται από Τρίτες Χώρες.

Οι σημάνσεις:

- 3.1. Ονοματεπώνυμο ή επίσημο εμπορικό σήμα
- 3.2. Αριθμός / Κωδικός Μητρώου (διαφορετικός κατά προϊόν)
- 3.3. Είδος προϊόντος
- 3.4. Ποικιλία προϊόντος
- 3.5. Χώρα και περιοχή καταγωγής
- 3.6. Ποιοτική κατηγορία
- 3.7. Κλίμακα μεγέθους ή βάρους
- 3.8. Αριθμός παρτίδας.

Απαγορεύεται για οποιονδήποτε λόγο και οποιονδήποτε τρόπο η αφαίρεση, αλλοίωση, παραποίηση και καταστροφή των παραπάνω σημάνσεων. Η ευθύνη της τήρησης της διάταξης αυτής βαρύνει από κοινού όλους τους εμπλεκόμενους στην εμπορία - διακίνηση - διάθεση οπωρολαχανικών εμπορικούς φορείς (εισαγωγείς - χονδρεμπόρους, λιανοπωλητές).

ε) Απαγορεύεται στους εισαγωγείς - χονδρεμπόρους, χονδρεμπόρους και λιανοπωλητές να αποστέλλουν προς ανασυσκευασία οπωρολαχανικά σε επιχειρήσεις - τυποποιητήρια. Η ευθύνη για την εφαρμογή της διάταξης αυτής βαρύνει και τα τυποποιητήρια.

στ) Οι λιανοπωλητές οπωρολαχανικών διενεργούν πωλήσεις απευθείας από τα μέσα συσκευασίας τους ενώ επιτρέπεται η λιανική πώληση τους από πάγκους.

ζ) Οι εισαγωγείς - χονδρέμποροι και οι χονδρέμποροι, που εκθέτουν προς πώληση οπωρολαχανικά σε συσκευασία, πέραν των τηρουμένων τιμοκαταλόγων, τοποθετούν επί εκάστου μέσου συσκευασίας πινακίδα αναγράφουσα την τιμή πώλησης, την ποιότητα, την ποικιλία και τη χώρα προέλευσης ή τον τόπο παραγωγής. Του είδους.

Οι λιανοπωλητές οπωρολαχανικών, που διαθέτουν το είδος είτε απευθείας από τα μέσα συσκευασίας είτε από τους πάγκους, εφαρμόζουν υποχρεωτικά τις διατάξεις της περίπτωσης (β) του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2 (πινακίδα, ενδείξεις πινακίδας, σειρά αναγραφής ενδείξεων πινακίδας κλπ.) του άρθρου 71 της παρούσας.

η) Προκειμένου για επιχειρήσεις - τυποποιητήρια, που για ίδιο λογαριασμό τους ασκούν εμπορία - διακίνηση - διάθεση οπωρολαχανικών, εμπίπτουν στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, τούτων θεωρουμένων ως "εισαγωγέων - χονδρεμπόρων", κατά περίπτωση.

θ) Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της ως άνω περίπτωσης (β), η ανασυσκευασία οπωρολαχανικών και η παραπέρα εμπορία - διακίνηση - διάθεση του ανασυσκευασμένου προϊόντος επιτρέπεται εφόσον:

ι) Οι επιχειρήσεις (βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εισαγωγείς - χονδρέμποροι) για

ίδιο λογαριασμό τους παράγουν και πωλούν εξειδικευμένες μόνο μικρές οικογενειακές συσκευασίες (δισκάκια, διχτάκια, κλπ.) με καθαρό βάρος περιεχομένου μέχρι 5 χιλιόγραμμα προκειμένου για πατάτες και μέχρι 3 χιλιόγραμμα, προκειμένου για τα υπόλοιπα οπωρολαχανικά.

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις ολόκληρη την ποσότητα πειχομένου κάθε αρχικής συσκευασίας την προορίζουν μόνο για παραγωγή των εξειδικευμένων ως άνω οικογενειακών συσκευασιών.

Οι επιχειρήσεις και στην περίπτωση των μικρών οικογενειακών συσκευασιών εμπίπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις της ως άνω περίπτωσης (α), ενώ οι συσκευασίες με οποιονδήποτε τρόπο φέρουν ειδικές σημάνσεις με το είδος, το καθαρό βάρος περιεχομένου, την ποιότητα, την ποικιλία και την χώρα προέλευσης ή τόπο παραγωγής.

Λιανοπωλητές οπωρολαχανικών που διαθέτουν τις παραπάνω εξειδικευμένες οικογενειακές συσκευασίες απαγορεύεται να τις ανοίγουν προς διάθεση του περιεχομένου τους χύμα.

"2. Στην συσκευασία των πατατών επιτρέπεται η ύπαρξη ξένων υλών (χώμα κ.λ.π.) μέχρι 1,5 % στο καθαρό βάρος".

***Η εντός " " παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 4, παρ. 1 της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

3. Το βάρος των υλικών (χαρτί κλπ.), που χρησιμοποιούνται από τους παραγωγούς ή εμπόρους για περιτύλιγμα και τοποθέτηση των οπωρολαχανικών στα μέσα συσκευασίας δεν μπορεί να ξεπερνάει τα 150 γραμμάρια κατά ξύλο κιβώτιο.

4. Οι εισαγωγείς - χονδρέμποροι εισαγομένων οπωρολαχανικών έχουν υποχρέωση να αναγράφουν στα τιμολόγια πώλησης, που εκδίδουν, πέρα από τα προβλεπόμενα στοιχεία στο άρθρο 35 του Αγορανομικού Κώδικα και την χώρα παραγωγής τους.

"5. Σχετικά με την ιχνηλασιμότητα των νωπών οπωρολαχανικών, που κομίζονται στην Χώρα μας από άλλα Κράτη -Μέλη της Ε.Ε. ή εισάγονται από Τρίτες Χώρες, ορίζονται επιπρόσθετα τα παρακάτω:

α) Προκειμένου για εισαγωγείς-χονδρεμπόρους ή εισαγωγείς- λιανοπωλητές, που οι ίδιοι κομίζουν ή εισάγουν τα ανωτέρω νωπά οπωρολαχανικά, υποχρεωτικά τηρούν και ενημερώνουν βιβλίο με τον τίτλο "ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ ΚΟΜΙΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ Ε.Ε. ή ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ", δεόντως θεωρημένο από την αρμόδια Υπηρεσία Εμπορίου της Ν.Α., όπου ανήκει ο εν λόγω εισαγωγέας. Το εν λόγω βιβλίο, διαγραμμίζεται με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία των οποίων γίνεται η ανάλογη εγγραφή, ήτοι:

- Στην πρώτη στήλη με υπότιτλο "ΕΙΔΟΣ" γράφεται το είδος (π.χ πατάτες, μπανάνες κ.ο.κ.)

- Στην δεύτερη στήλη με υπότιτλο "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ" γράφεται η ακριβής ημερομηνία (π.χ. 15.9.2009) όπου η συγκεκριμένη παρτίδα κομίσθηκε προς διάθεση στην αποθήκη του εισαγωγέα.

- Στην τρίτη στήλη με υπότιτλο "ΧΩΡΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ" γράφεται η χώρα (π.χ. Ισπανία, Ολλανδία, Βραζιλία, Τουρκία, Σερβία κ.ο.κ.) από την οποία κομίσθηκε ή εισήχθη η συγκεκριμένη παρτίδα.

- Στην τέταρτη στήλη με υπότιτλο "ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ" γράφεται ο αριθμός των μέσων συσκευασίας (π.χ 50 σακιά, 50 τελάρα, 40 κλούβες κ.ο.κ), που περιλαμβάνει η κάθε παρτίδα εισαγωγής.

- Στην πέμπτη στήλη με υπότιτλο "ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ" αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας, που φέρει κάθε συσκευασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

β) Κατά την εμπορία- διακίνηση-διάθεση των νωπών οπωρολαχανικών της παρούσας παραγράφου, επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας και των Δελτίων Αποστολής, που συνοδεύουν το εμπόρευμα, αναγράφεται υποχρεωτικά, πέραν των εξ άλλων διατάξεων προβλεπομένων ενδείξεων και ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής, για κάθε ένα είδος χωριστά.

γ) Οι λιανοπωλητές, που διαθέτουν προς πώληση τα ανωτέρω νωπά οπωρολαχανικά, υποχρεωτικά αναγράφουν στην τηρούμενη πινακίδα (για τιμή, είδος, ποιότητα, ποικιλία κ.λ.π.) και τον αριθμό παρτίδας εισαγωγής του αντίστοιχου προς πώληση είδους.

δ) Επισυνάπτεται υπόδειγμα τήρησης του ανωτέρω βιβλίου, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας παραγράφου.

Υπόδειγμα τήρησης βιβλίου "Ιχνηλασιμότητα νωπών οπωρολαχανικών κομιζομένων από άλλα Κράτη -Μέλη της Ε.Κ ή εισαγομένων από Τρίτες Χώρες".

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παραγρ. 5 του άρθρου 199 της υπ` αριθμ. Α.Δ. 7/2009).

ΕΙΔΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	ΜΕΣΩΝ	ΠΑΡΤΙΔΑΣ	
	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ		

-Τομάτες	15.6.2009	Ισπανία	100 τελάρα	(π.χ) 44338
- Πατάτες	16.6.2009	Αιγύπτου	200 σακιά	(π.χ) 51630
- Μπανάνες	18.6.2009	Βραζιλία	200 κιβώτια	(π.χ) 28703
- Πατάτες	23.6.2009	Γαλλία	150 σακιά	(π.χ) 14802
- Μήλα	29.6.2009	Χιλή	400 τελάρα	(π.χ) 56280
- Αγγινάρες	04-07-2009	Ιταλία	80 κιβώτια	(π.χ) 19255 "]

***Η εντός " " παράγραφος 5 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 4, παρ. 2 της (ΑΔ 9/2009) ΥΑ Α2-3949/3-4.9.2009 (ΦΕΚ Β' 1889/4.9.2009), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ισχύει σε όλη τη χώρα 30 ημέρες από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

***ΤΟ ΑΡΘΡΟ 199 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡ.1Γ ΤΗΣ ΑΔ 3/2011 ΥΑ Α2-1045/2011 (ΦΕΚ Β 1502 22.6.2011)

Άρθρο 200

Άρθρο 200

Εφαρμογή κοινοτικών κανονισμών ποιότητας στα νωπά οπωροκηπευτικά

Τα νωπά οπωροκηπευτικά, που προορίζονται να διατεθούν στην εσωτερική αγορά, πρέπει να πληρούν τους κανόνες ποιότητας, που ορίζονται στους σχετικούς κανονισμούς της ΕΟΚ.

Άρθρο 201

Άρθρο 201

Διακίνηση πράσινων μπανανών

1. Απαγορεύεται η διάθεση στην κατανάλωση πράσινων μπανανών

2. Οι αγοραστές πράσινων μπανανών (εγχώριων και ξενικής προέλευσης), που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια του Ν. Αττικής και της Θεσσαλονίκης υποχρεούνται, πριν την τοποθέτηση των πράσινων μπανανών στους ειδικούς θαλάμους για ωρίμανση (ωριμαντήριο), να τις προσκομίσουν στις αντίστοιχες Κεντρικές Λαχαναγορές, όπου και θα υποβάλλουν στις οικείες Αστυνομικές Υπηρεσίες υπεύθυνη δήλωση, με την οποία θα δηλώνουν τα εξής στοιχεία:

α) Ημερομηνία προσκόμισης των μπανανών στην αγορά

β) Ονοματεπώνυμο και δ/νση του κατόχου

γ) Ονοματεπώνυμο και δ/νση του πωλητή

δ) Τόπο προέλευσης

ε) Αριθμό κυκλοφορίας μεταφορικού μέσου

στ) Ποσότητα σε καθαρό βάρος

ζ) Πλήρη στοιχεία και δ/νση των ειδικών θαλάμων, που θα τοποθετούνται για ωρίμανση.

3. Η παραπάνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα από τα οποία το ένα επιστρέφεται στον υπόχρεο, αφού προηγουμένως θεωρηθεί από την Αστυνομική Υπηρεσία, Το αντίτυπο της δήλωσης, που επιστρέφεται, κρατείται υποχρεωτικά από τον κάτοχο των μπανανών για διάστημα τριών μηνών και επιδεικνύεται σε κάθε αγορανομικό έλεγχο.

Άρθρο 202

Άρθρο 202

Επισήμανση σε ξενόγλωσσες ενδείξεις

Νωπά φρούτα, συμπεριλαμβανομένων και των εσπεριδοειδών, τυποποιημένα και συσκευασμένα, προκειμένου να εξαχθούν στο εξωτερικό και τα οποία δεν εξήχθησαν, μπορούν να διατίθενται στην εσωτερική αγορά, ως έχουν και με τις ξενόγλωσσες ενδείξεις, με τις οποίες είναι επισημασμένα.

Άρθρο 203

Άρθρο 203

Έλεγχος εξαγομένων πατατών

1. Οι εξαγωγείς πατατών υποχρεούνται να επιστρέφουν στους παραγωγούς, από τους οποίους αγοράσθηκαν, τις ποσότητες των πατατών, που απορρίπτονται με την διαδικασία, που προβλέπεται στην παρακάτω παράγραφο 2.

2. Κατά την παράδοση των πατατών από τους παραγωγούς στους εξαγωγείς, θα παρευρίσκεται εκτιμητής γεωπόνος, που ορίζεται από τις Νομαρχιακές Υπηρεσίες Γεωργίας, ο οποίος θα αποφαινεται για το ποσοστό των ακατάλληλων πατατών και της φύρας αυτών, λόγω ύπαρξης ξένων υλών (χώμα κλπ.).

Άρθρο 204

Άρθρο 204

Διαμόρφωση τιμής πώλησης συσκευασμένων οπωρολαχανικών

Προκειμένου για οπωρολαχανικά της αγορονομικής κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους ειδών, που είναι συσκευασμένα σε δίσκους από πεπαισμένο χαρτί, που καλύπτεται με FILM PVC και σε δίχτυ, οι τιμές πώλησης τούτων θα διαμορφώνονται με βάση το κόστος κτήσης, την αξία των υλικών συσκευασίας, που αποδεικνύεται από επίσημα παραστατικά στοιχεία και το κατά περίπτωση πώλησης ποσοστό κέρδους.

Άρθρο 205

Άρθρο 205

Έξοδα διαλογή - συσκευασίας οπωρολαχανικών

1. Καθορίζονται παρακάτω, κατά ανώτατο όριο ανά χιλιόγραμμα, το κόστος διαλογής-συσκευασίας και τα λοιπά έξοδα πλην συγκομιδής, των νωπών οπωρολαχανικών, που πραγματοποιούνται στον τόπο παραγωγής. Τα έξοδα αυτά προσαυξάνουν την τιμολογιακή τιμή αγοράς, με τον όρο ότι θα αναγράφεται στο τιμολόγιο αγοράς (πρωτότυπο-αντίγραφο) η ένδειξη "ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΕΜΠΟΡΟΥ"

-Κεράσια, βύσσινα	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Πεπόνια	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Ροδάκια	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Τομάτα	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Καρπούζια	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Μούσμουλα φράουλες	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Νεράτζια, περγαμόντα, ρόδια	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Κορόμηλα	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Αγκινάρες	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Μελιτζάνες, κολοκύθια	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Αγγούρια, πιπεριές	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Μπάμιες, φασολάκια, αρακάς	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Μπιζέλια, κουκιά	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Σταφύλια	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Κυδώνια	0,02 Ε/χιλιόγραμμα
-Βερίκοκα	0,02 Ε/χιλιόγραμμα

-Λάχανα, κουνουπίδι	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Μπρόκολα	0,01 Ε δρχ/χιλιόγραμμα
-Ραδίκια, σινάπια	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Αντίδια και λοιπά λαχανικά	0,01 Ε/χιλιόγραμμα

2. Η συγκομιδή των νωπών οπωρολαχανικών υποχρεωτικά πραγματοποιείται με δαπάνη των παραγωγών, με την επιφύλαξη της παρακάτω παραγράφου.

3. Επιτρέπεται μόνο στα παρακάτω είδη η συγκομιδή να πραγματοποιείται με δαπάνη του αγοραστή εμπόρου η οποία παρακρατείται από τον παραγωγό και σε καμία περίπτωση δεν συνιστά προσαυξητικό στοιχείο της τιμολογιακής τιμής αγοράς. Η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται για κάθε είδος, όπως παρακάτω.

-Κεράσια, βύσσινα	0,03 Ε/χιλιόγραμμα
-Ροδάκινα	0,01 Ε/χιλιόγραμμα
-Βερίκοκα	0,01 Ε δρχ/χιλιόγραμμα

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και επί του είδους "πατάτες" της κατηγορίας των διατιμημένων ή ελεγχόμενου κέρδους.

Για το ως άνω είδος καθορίζονται παρακάτω κατ' ανώτατο όριο ανά χιλιόγραμμα, το κόστος διαλογής - συσκευασίας και τα λοιπά έξοδα, πλην συγκομιδής, που πραγματοποιούνται στον τόπο παραγωγής.

-πατάτες	0,01 Ε ανά χιλιόγραμμα
----------	------------------------

Άρθρο 206

Άρθρο 206

Απαγόρευση πώλησης για λογαριασμό τρίτων ορισμένων οπωρολαχανικών

1. Απαγορεύεται η πώληση πατατών, μήλων και αχλαδιών με το σύστημα της "πώλησης για λογαριασμό τρίτων με προμήθεια ή μη" στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Για λογαριασμό παραγωγών

β) Για λογαριασμό φορέων παραγωγών (Συνεταιριστικές Οργανώσεις, Ενώσεις, Τοπικές Ενώσεις, Ε.Γ.Σ. κλπ.), εφόσον οι εν λόγω φορείς δεν προμηθεύθηκαν προηγουμένως τα παραπάνω είδη με αγορές προς άσκηση εμπορίας.

2. Εξαιρούνται της παραπάνω απαγόρευσης, οι Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις Παραγωγών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα πωλούν τα εν λόγω οπωρολαχανικά για λογαριασμό αποκλειστικά και μόνο παραγωγών μελών τους.

Άρθρο 207

Άρθρο 207

Αναγραφή της τιμής αγοράς οπωρολαχανικών στα δελτία αποστολής κλπ.

1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υπάγεται αποκλειστικά και μόνο η περίπτωση, κατά την οποία, υπό την επίκληση των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών, που διέπουν τα περί δυνατότητας έκδοσης τιμολογίων σε χρόνο μεταγενέστερο από τον χρόνο τέλεσης της πράξης αγοραπωλησίας αγαθών, δεν εκδίδεται άμεσα το τιμολόγιο της πράξης αυτής, όσον

αφορά τα οπωρολαχανικά, αλλά προηγείται η προβλεπόμενη έκδοση, κατά τον Κ.Β.Σ., του σχετικού δελτίου αποστολής ή άλλου στοιχείου (απόδειξη ποσοτικής παραλαβής κλπ.).

2. Προκειμένου για οπωρολαχανικά, περί των οποίων γίνεται μνεία στις διατάξεις των άρθρων 1 και 3 του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Χονδρέμποροι και λιανοπωλητές των ως άνω ειδών, για να διαμορφώσουν τις τιμές πώλησης αυτών, λαμβάνουν υπόψη, ως τιμολογιακή τιμή αγοράς, την τιμή κατά χιλιόγραμμα, τεμάχιο κλπ., στην οποία ο πωλητής του είδους τους προμήθευσε τα οπωρολαχανικά, ανεξάρτητα της ιδιότητας τούτου (παραγωγός, Συνεταιρισμός παραγωγών, έμπορος κλπ.) και η οποία τιμή, με ευθύνη αμοτέρων των, κατά την αγοραπωλησία, συμβαλλομένων (πωλητή, αγοραστή) υποχρεωτικά αναγράφεται επί του δελτίου αποστολής ή άλλου στοιχείου (απόδειξη ποσοτικής

παραλαβής κλπ.) και μάλιστα πλησίον κάθε είδους, προς το οποίο αντιστοιχεί και διαλαμβάνεται στο εν λόγω δελτίο ή στοιχείο.

β) Το ως άνω δελτίο αποστολής ή στοιχείο υποχρεωτικά επιδεικνύεται στα ασκούντα αγορανομικό έλεγχο όργανα ή παραδίδεται (σε φωτοτυπία) σε αυτά, εφόσον ζητηθεί, προκειμένου να ελέγχεται η νομιμότητα των διαμορφωμένων τιμών πώλησης.

γ) Κατά την έκδοση, μεταγενέστερα, του σχετικού τιμολογίου, που αντιστοιχεί στο δελτίο αποστολής ή στοιχείο, όπως αναφέρεται στην ως άνω υποπαράγραφο (α)

η αναγραφόμενη στο τιμολόγιο τιμή (κατά χιλιόγραμμο, τεμάχιο κλπ.) δεν μπορεί να διαφέρει από την αντίστοιχη τιμή, που αναγράφεται στο συναφές, με το τιμολόγιο, δελτίο αποστολής ή στοιχείο (απόδειξη ποσοτικής παραλαβής κλπ.).

Άρθρο 208

Άρθρο 208

Γνωστοποίηση στοιχείων για εισαγόμενες από
Τρίτες Χώρες πατάτες πρώιμες Κωδικού
Συνδυασμένης Ονοματολογίας 0701.90.50

1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αναφέρονται αποκλειστικά και μόνο στις νωπές πρώιμες πατάτες Κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 0701.90.50, που έχουν εισαχθεί στην Χώρα μας από Τρίτες Χώρες, μέσω εισαγωγικών επιχειρήσεων, οι οποίες τις διαθέτουν χονδρικά, είτε με τιμολόγια πώλησης, είτε με το σύστημα της πώλησης για λογαριασμό τους, σε χονδρεμπόρους, που ασκούν εμπορία στην ευρύτερη περιφέρεια της Πρωτεύουσας (Αθήνα, Πειραιά και Προάστια αυτών), οριοθετημένη, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ

"Οριοθέτηση της πρωτεύουσας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου"

ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Αθηναίων, Βύρωνος, Γαλατσίου, Δάφνης, Ηλιούπολης, Ζωγράφου, Καισαριανής, Ύμητου, Ταύρου, Ν. Φιλαδέλφειας, Αγ. Δημητρίου, Ρέντη, Αλίμου, Γλυφάδας, Δραπετσώνας, Καλλιθέας, Κερατσινίου, Μοσχάτου, Πειραιά, Ν. Σμύρνης, Νίκαιας, Π. Φαλήρου, Περάματος, Αιγάλεω, Αγ. Αναργύρων, Αγ. Βαρβάρας, Καματερού, Αργυρούπολης, Ελληνικού, Κορυδαλλού, Ν. Λιοσίων, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου, Αγ. Παρασκευής, Αμαρουσίου, Ηρακλείου, Κηφισίας, Μεταμόρφωσης, Ν. Ιωνίας, Χολαργού, Ν. Χαλκηδόνας, Βούλας, Βουλιαγμένης, Βριλησίων, Εκάλης, Λυκόβρυσης, Μελισσιών, Ν. Ερυθραίας, Ν. Πεντέλης, Πεντέλης, Ν. Ψυχικού, Ψυχικού, Παπάγου, Πεύκης, Φιλοθέης.

2. Προκειμένου να διαμορφωθεί η δασμολογητέα αξία των νωπών πρώιμων πατατών Κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 0701.90.50, σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ε.Ε., οι εισαγωγείς του είδους αυτού αμέσως μετά τον εκτελωνισμό κάθε παρτίδας προϊόντος, υποχρεούνται στην διαμόρφωση "της κατά μονάδας αξίας ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους πατάτας", που θα γνωστοποιείται στην Δ/νση Τιμών Τροφίμων-Ποτών του Υπουργείου μας.

Για να προσδιοριστεί η κατά μονάδα αξία της πατάτας από κάθε εισαχθείσα παρτίδα, ο εισαγωγέας διαμορφώνει την τιμή χονδρικής πώλησης του είδους (πριν από τον υπολογισμό του Φ.Π.Α.) και στην συνέχεια αφαιρεί από αυτήν τα κατωτέρω κοστολογικά στοιχεία:

α) Το εμπορικό κέρδος του εισαγωγέα

β) Τα έξοδα μεταφοράς από το τελωνείο τελωνισμού σε ανάλωση μέχρι το κέντρο εμπορίας.

γ) Τα έξοδα ασφάλισης από το τελωνείο τελωνισμού σε ανάλωση μέχρι το κέντρο εμπορίας και άλλα συναφή έξοδα.

δ) Τον εισαγωγικό δασμό.

ε) Τον Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή.

Η αξία που θα προκύπτει μετά την αφαίρεση των ανωτέρω στοιχείων θα είναι "η κατά μονάδα αξία των νωπών πρώιμων πατατών".

3. Η προκύπτουσα, κατά τα ως άνω, αξία κατά μονάδα των πατατών αυτών, καθαρού βάρους 100 χιλιόγραμμων, γνωστοποιείται από τον εισαγωγέα απευθείας στο ΦΑΞ της Υπηρεσίας μας 210-3840752 ή 210-3842642 ή 210-3838916.

Για την γνωστοποίηση της ανωτέρω πληροφόρησης ορίζονται τα εξής:

α) ΗΜΕΡΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πέμπτη μέχρι την 16 η μεταμεσημβρινή ώρα το αργότερο.

β) ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΤΗΤΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Κάθε ημέρα Πέμπτη που θα απέχει από την προηγούμενη Πέμπτη 14 ημέρες.

Λόγω των διαδικασιών που θεσπίζουν οι διατάξεις της Ε.Ε., τηρείται επακριβώς η ημέρα και ώρα γνωστοποίησης των στοιχείων αυτών.

γ) ΑΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η αξία κατά μονάδα νωπών πρώιμων πατατών Κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 0701.90.50 ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους προσδιορίζεται χωριστά, εφόσον κάθε παρτίδα εισαγωγής προέρχεται από διαφορετική Τρίτη Χώρα, οπότε κατά την πληροφόρηση της αξίας αυτής προς την Υπηρεσία μας θα μνημονεύεται κάθε φορά η Χώρα αυτή.

Εφόσον μέσα στο ως άνω χρονικό διάστημα των 14 ημερών (από Πέμπτη σε Πέμπτη) έχουν προσδιορισθεί τέτοιες αξίες διαφορετικές μεταξύ τους, έστω και αν οι πατάτες προέρχονται από την ίδια Χώρα, η αναφορά κατά την ως άνω πληροφόρηση θα γίνεται στις διαφορετικές αυτές αξίες, π.χ.

"Εστω πληροφόρηση για εισαγωγές πατατών από 12.5.2006 έως 25.5.2006

- Πατάτες Αιγύπτου - Αξίες ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους 19, 79 ευρώ, 19, 75 ευρώ, 19, 69 ευρώ, 19, 63 ευρώ κ.ο.κ.

- Πατάτες Συρίας - Αξίες ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους 18,98 ευρώ, 18,94 ευρώ, 18, 88 ευρώ, 18,81 ευρώ κ.ο.κ."

4. Η ανωτέρω υποχρέωση γνωστοποίησης των πληροφοριών για τις πατάτες αυτές ισχύει και στην περίπτωση αρνητικών δεδομένων π.χ. "Δεν έγιναν εισαγωγές και ως εκ τούτου δεν υφίσταται αξία".

5. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ισχύει από την 1 η Ιανουαρίου έως και την 30 η Ιουνίου κάθε έτους.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 209

Άρθρο 209

Νέος τρόπος απεικόνισης ορισμένων στοιχείων επί των τιμοκαταλόγων κατά την άσκηση χονδρεμπορίας νωπών οπωρολαχανικών

1. Οι χονδρεμπορικές επιχειρήσεις της χώρας, που διακινούν και εμπορεύονται εγχώρια ή εισαγόμενα νωπά οπωρολαχανικά, χύμα ή συσκευασμένα, υπόκεινται στην κατωτέρω υποχρέωση:

Κατά τις ημέρες και ώρες λειτουργίας τους έχουν αναρτημένο ή τοποθετημένο τιμοκατάλογο, σε ορατό για τους πελάτες σημείο (έμπροσθεν του καταστήματος), στον οποίο με καθαρά και ευανάγνωστα γράμματα, αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις, ανάλογα με τις στήλες διαγράμμισης του τιμοκαταλόγου αυτού, όπως παρακάτω περιγράφονται. Στην έννοια του χονδρεμπόρου περιλαμβάνεται και ο παραγωγός, που μεταφέρει ο ίδιος τα προϊόντα του στους τόπους κατανάλωσης και τα πωλεί σε εμπόρους λιανοπωλητές.

Α. ΣΤΗΛΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ "ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΠΟΙΟΤΗΤΑ"

Στη στήλη αυτή αναγράφονται με πλήρη περιγραφή (είδος, ποικιλία, τυχόν

κοινότυπα χαρακτηριστικά) όλα τα πωλούμενα προϊόντα π.χ. τομάτες Κρήτης, τομάτες Μαλεσίνας, κρεμμύδια βατικιώτικα, κρεμμύδια σπιθάδο, ροδάκινα λευκόσαρκα μονόσειρα 25-30, ροδάκινα Χάλλιδίσειρα 20-25, κεράσια Βοδενών, κεράσια πετροκέρασα, πιπεριές φλάσκες Μακεδονίας, πιπεριές μακριές, πιπεριές κέρατα κλπ., καθώς επίσης και η ποιότητα για κάθε είδος του τιμοκαταλόγου π.χ. (ΕΞΤΡΑ), (Α), (Β), (Γ) κλπ. κάτω από την περιγραφή.

Β. ΣΤΗΛΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ "ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ/ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ"

Στη στήλη αυτή αναγράφεται η προέλευση κάθε είδους (τόπος παραγωγής ή χώρα εισαγωγής) π.χ. Τυμπάκι Ηρακλείου, Μαλεσίνια Φθιώτιδας, Βάτικα Λακωνίας, Θήβα Βοιωτίας, Νάουσα Ημαθίας, Σκάλα Λακωνίας, Άγια Λάρισσας κλπ., προκειμένου για εγχώρια είδη και π.χ. Ολλανδίας, Βελγίου, Χιλής κλπ., προκειμένου για εισαγόμενα είδη από Ε.Ε. ή Τρίτες Χώρες, ενώ σε παρένθεση (.....) κάτω από την προέλευση αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του παραγωγού σε εκείνα τα είδη του τιμοκαταλόγου, που αγοράζονται απευθείας από παραγωγό ή πωλούνται για λογαριασμό του.

Γ. ΣΤΗΛΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ "ΤΙΜΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ"

Η στήλη αυτή διαχωρίζεται σε μία ή περισσότερες "ΥΠΟΣΤΗΛΕΣ", που η καθεμία φέρει τον τίτλο "ΩΡΑ-ΤΙΜΗ". Ο αριθμός των "ΥΠΟΣΤΗΛΩΝ" εξαρτάται από το πλήθος των τιμών πώλησης εκείνου του είδους του τιμοκαταλόγου, που η τιμή του μεταβλήθηκε τις περισσότερες φορές ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς από το άνοιγμα μέχρι το κλείσιμο του καταστήματος.

2. Για την ορθότητα του τρόπου συμπλήρωσης της μίας ή περισσότερων υποστηλών "ΩΡΑ-ΤΙΜΗ" της στήλης "ΤΙΜΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ" του ανωτέρω τιμοκαταλόγου θεσπίζονται οι παρακάτω υποχρεωτικές διατάξεις:

α) Με την έναρξη των εργασιών της χονδρεμπορικής επιχείρησης (άνοιγμα καταστήματος) διαγραμμαρίζεται η πρώτη υποστήλη "ΩΡΑ-ΤΙΜΗ", όπου αναγράφεται η ώρα του ανοίγματος του καταστήματος και δίπλα ακριβώς με διαχωριστική παύλα (-) αναγράφεται η τιμή πώλησης για κάθε είδος οπωρολαχανικού, που ήδη υπάρχει προς διάθεση στον χώρο του καταστήματος. Η εν λόγω εναρκτήρια τιμή πώλησης λογίζεται ως πρώτη τιμή βάσης χονδρικής πώλησης, η οποία θα αναγράφεται υποχρεωτικά στα εκδιδόμενα παραστατικά πώλησης ως τιμή μονάδας για κάθε είδος οπωρολαχανικού για όλο το διάστημα που παραμένει αμετάβλητη. Εάν νέο είδος εισέρχεται στον χώρο του καταστήματος προς πώληση μετά το άνοιγμα, θα αναγράφεται στην πρώτη υποστήλη η ώρα παραλαβής του και η πρώτη τιμή βάσης χονδρικής πώλησης.

β) Στην περίπτωση που η χονδρική επιχείρηση για οποιονδήποτε λόγο (αλλαγή των συνθηκών της αγοράς κλπ.) επιθυμεί να μεταβάλλει την πρώτη τιμή βάσης χονδρικής πώλησης σε ένα ή περισσότερα είδη του τιμοκαταλόγου, διαγραμμαρίζεται δεύτερη υποστήλη στον τιμοκατάλογο, όπου αναγράφεται η ώρα μεταβολής της πρώτης τιμής βάσης και η νέα τιμή πώλησης του είδους ή των ειδών, η οποία λογίζεται ως δεύτερη τιμή βάσης χονδρικής πώλησης για κάθε είδος και θα αναγράφεται, υποχρεωτικά στα παραστατικά πώλησης που εκδίδονται ως τιμή μονάδας από την ώρα που ισχύει η δεύτερη τιμή βάσης χονδρικής πώλησης και πέρα και για όλο το χρονικό διάστημα που παραμένει αμετάβλητη.

γ) Σε περίπτωση που η χονδρεμπορική επιχείρηση επιθυμεί και τρίτη, τέταρτη κλπ. μεταβολή της τιμής πώλησης ενός ή περισσότερων ειδών του τιμοκαταλόγου, θα διαγραμμαρίζεται ανάλογα τρίτη, τέταρτη κλπ. υποστήλη στον τιμοκατάλογο κ.ο.κ. Με βάση τα προαναφερόμενα, η πρώτη τιμής βάσης χονδρικής πώλησης κάθε είδους θα αναγράφεται στην πρώτη υποστήλη "ΩΡΑ-ΤΙΜΗ" του τιμοκαταλόγου μαζί με την ακριβή ώρα έναρξης ισχύος της, η δεύτερη τιμή βάσης χονδρικής πώλησης στην δεύτερη υποστήλη "ΩΡΑ-ΤΙΜΗ" κ.ο.κ.

δ) Για κάθε τιμή βάσης χονδρικής πώλησης των ειδών που περιλαμβάνονται στον τιμοκατάλογο, παρέχεται η δυνατότητα ποσοστιαίας μείωσης που δεν υπερβαίνει το 6% και θα εμφανίζεται υποχρεωτικά με την μορφή έκπτωσης επί των εκδιδόμενων παραστατικών πώλησης.

3. Το μέγεθος του τιμοκαταλόγου θα είναι ανάλογο με τον αριθμό των ειδών που περιλαμβάνει, ενώ παρέχεται η δυνατότητα, σε περίπτωση μεγάλου αριθμού ειδών, να υπάρχουν δύο τιμοκατάλογοι για λαχανικά και φρούτα αντίστοιχα. Τα είδη που αναγράφονται στον τιμοκατάλογο θα διαχωρίζονται μεταξύ τους με οριζόντια διαγράμμιση, που θα προεκτείνεται σε όλες τις στήλες και υποστήλες του τιμοκαταλόγου.

4. Επί του ανωτέρω τιμοκαταλόγου και στην επικεφαλίδα αυτού, αναγράφεται η ένδειξη "ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ..... (π.χ. 2.9.2009)" εάν το κατάστημα ανοίγει

την 12 η νυχτερινή ή "ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ..... ΠΡΟΣ ..... (π.χ. 1.9.2009 προς 2.9.2009)" εάν το κατάστημα ανοίγει πριν την 12 η νυχτερινή ώρα.

5. Από την έναρξη της εργασίας μέχρι το πέρας αυτής, απαγορεύεται στην χονδρεμπορική επιχείρηση οπωρολαχανικών να αλλοιώσει, καταστρέψει, διαγράψει κλπ. όλα τα παραπάνω στοιχεία του τιμοκαταλόγου, συμπεριλαμβανομένων και όλων των στοιχείων κάθε διαγραμμιζόμενης υποστήλης, ανεξαρτήτως αριθμού διαγραμμίσεων.

6. Επισυνάπτεται υπόδειγμα τήρησης του ως άνω τιμοκαταλόγου, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ 1.9.2009 ΠΡΟΣ 2.9.2009

ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ΠΟΙΟΤΗΤΑ)	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ (ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ)	ΤΙΜΕΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΩΡΑ-ΤΙΜΗ ΩΡΑ-ΤΙΜΗ ΩΡΑ-ΤΙΜΗ
ΤΟΜΑΤΕΣ ΚΡΗΤΗΣ (Α)	ΤΥΜΠΑΚΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Νικ. Γιαννάκης)	22.30-0,80 01.20-0,90 06.15-0,75
ΤΟΜΑΤΕΣ ΚΡΗΤΗΣ (Α)	ΤΥΜΠΑΚΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Αντ. Γεωργιάκης)	22.30-0,90 05.40-0,80
ΤΟΜΑΤΕΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ (Β)	ΣΚΑΛΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ (Γεωργ. Γιαννόπουλος)	22.30-0,45 05.30-0,40 07.00-0.30
ΤΟΜΑΤΕΣ ΚΡΗΤΗΣ (EXTRA)*	ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ (Κων. Διακάκης)	01.50-1.00* 07.30-0,80
ΚΡΕΜΜΥΔΙΑ ΞΕΡΑ	ΚΑΠΑΡΕΛΙ ΘΗΒΩΝ	22.30-0,26
ΘΗΒΩΝ (Α) ΠΑΤΑΤΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ (Α)	ΓΑΛΛΙΑΣ	22.30-0,34 05.40-0,32
ΠΑΤΑΤΕΣ ΘΗΒΩΝ	ΝΕΟΧΩΡΑΚΙ ΘΗΒΩΝ	22.30-0,45 06.00-0,42 08.20-0,40
ΡΟΔΑΚΙΝΑ ΧΑΛΛ	ΣΚΥΔΡΑ ΠΕΛΛΑΣ	22.30-1,40 03.10-1,20
ΜΟΝΟΣΕΙΡΑ 15-20 (EXTRA)	(Δημ. Αϊβαζίδης)	

* Παρελήφθησαν μετά το άνοιγμα του καταστήματος και συγκεκριμένα στις 01.50 πρωινή ώρα.

Άρθρο 210

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΟΣΠΡΙΑ - ΡΥΖΙ

Άρθρο 210

Τήρηση προδιαγραφών οσπρίων

Απαγορεύεται να προσφέρονται στην κατανάλωση σε κλειστή συσκευασία όσπρια, που δεν είναι τυποποιημένα και προσυσκευασμένα σύμφωνα με τους όρους και τις προδιαγραφές της υπ' αριθμ. 37227/25.9.1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 541/Β/1987).

Όσπρια γενικών συσκευαζόμενα απλώς για διευκόλυνση της διάθεσης τους από τους κατόχους τους, με τις ποιοτικές προδιαγραφές και την ποιοτική κατάσταση, που προβλέπεται από το άρθρο 300 της παρούσας, θεωρείται ότι διατίθενται χύμα.

Άρθρο 211

Άρθρο 211

Υποχρέωση τήρησης όρων
προσυσκευασίας οσπρίων εισαγωγής

Τα προσυσκευασμένα όσπρια προέλευσης εξωτερικού (φασόλια, φακή, ρεβίθια, βρώσιμο λαθούρι), είτε εισάγονται έτοιμα από το εξωτερικό, είτε παράγονται

στην Ελλάδα από όσπρια εισαγωγής, πρέπει να πληρούν τους όρους της υπ' αριθμ. 37227/25.9.1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 541/Β/9.10.1987) με την οποία καθορίζονται οι όροι εμπορίας των προσυσκευασμένων εγχώριων οσπρίων

Άρθρο 212**Άρθρο 212**

Κατηγορίες χύμα οσπρίων

1. Τα όσπρια, που διατίθενται χύμα, διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

α) Ξηρά όσπρια φασόλια

(1) Γίγαντες ελέφαντες-Σχήμα κυλινδρικό ή πλακέ βάρος 1000 κόκκων γραμμάρια

(2) Φασόλια μεγαλοσπερμα (φασόλια χονδρά)-Σχήμα κυλινδρικό ή πλακέ βάρος 1000 κόκκων 501-700 γραμμάρια.

(3) Φασόλια μεσόσπερμα (φασόλια μέτρια)-Σχήμα κυλινδρικό ή πλακέ βάρος 1000 κόκκων 351-500 γραμμάρια.

(4) Φασόλια μικρόσπερμα (φασόλια ψιλά)-Σχήμα κυλινδρικό ή πλακέ βάρος 1000 κόκκων 150-350 γραμμάρια.

β) Βρώσιμη φακή

(1) Φακή πλατύσπερμη (φακή χονδρή)-Σχήμα φακής πεπλατυσμένο κατά τον κύριο άξονα, βάρος 1000 κόκκων 60 γραμμάρια και πάνω.

(2) Φακή λεπτόσπερμη (φακή ψιλή)-Σχήμα φακής με εξόγκωση κατά τον κύριο άξονα βάρος 1000 κόκκων 30-50 γραμμάρια.

γ) Ρεβύθια

(1) Ρεβύθια μεγαλοσπερμα (ρεβύθια χονδρά)-Βάρος 1000 κόκκων 551 γραμμάρια και πάνω.

(2) Ρεβύθια μεσόσπερμα (ρεβύθια μέτρια)-Βάρος 1000 κόκκων 380-550 γραμμάρια.

(3) Ρεβύθια μικρόσπερμα (ρεβύθια ψιλά)-Βάρος 1000 κόκκων 380 γραμμάρια και κάτω.

2. Οι ποιοτικές προδιαγραφές των παραπάνω οσπρίων καθορίζονται ως εξής:

Ώριμα φυσιολογικού χρώματος, σπλινά, μη συρρικνωμένα και με ομοιόμορφη ποικιλιακή εμφάνιση.

Άρθρο 213**Άρθρο 213**

Βιβλίο αποθήκης οσπρίων

Οι χονδρέμποροι γενικά και οι συσκευαστές-τυποποιητές οσπρίων καθώς και οι Συνεταιρισμοί και Ενώσεις, που απαλλάσσονται σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ. από την υποχρέωση να τηρούν βιβλίο αποθήκης, υποχρεούνται στην τήρηση τέτοιου βιβλίου, το οποίο πρέπει να βρίσκεται στην επιχείρηση και να παραδίδεται προς έλεγχο στα αρμόδια αγορανομικά όργανα, όταν το ζητούν.

Στο βιβλίο αυτό, που πριν τη χρησιμοποίησή του πρέπει να θεωρείται από τη Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου της έδρας της επιχείρησης, καταχωρίζονται κατά είδος, κατηγορία, ποσότητα και αξία, οι αγορές και οι πωλήσεις οσπρίων.

Άρθρο 214**Άρθρο 214**

Πρόσθετες ενδείξεις στις
προσσκευασίες οσπρίων

Στις προσσκευασίες των οσπρίων, εκτός από τις ενδείξεις που καθορίζονται στην υπ` αριθμ. 37227/25.9.1987 κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 541/Β/87), πρέπει να αναγράφονται και οι ακόλουθες ενδείξεις.

Για τα εγχώρια όσπρια η φράση "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ" και για τα αντίστοιχα εισαγωγής η φράση "ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ-ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ".

Άρθρο 215

Άρθρο 215

Έλεγχος προσσκευασμένων οσπρίων

Ο ποιοτικός έλεγχος των προσσκευασμένων-τυποποιημένων οσπρίων διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 216

Άρθρο 216

Απαγόρευση διαχωρισμού οσπρίων
της ίδιας κατηγορίας

Απαγορεύεται στους εμπόρους να διαχωρίζουν κατά μεγέθη όσπρια της ίδιας κατηγορίας, τα οποία διατίθενται χύμα στην κατανάλωση.

Άρθρο 217

Άρθρο 217

Απαγόρευση αποσκευασίας
ρυζιού εισαγωγής

Απαγορεύεται η ανασσκευασία ή αποσκευασία και η πώληση ρυζιού προέλευσης εξωτερικού

Άρθρο 218

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΟΙΝΟΣ - ΖΥΘΟΣ

Άρθρο 218

Μονάδα μέτρησης στην διακίνηση
γλεύκου (μούστου) και οίνου

1. Οι αγοραπωλησίες τόσο του γλεύκου (μούστου) όσο και του οίνου διενεργούνται υποχρεωτικώς σταθμικά, δηλαδή με ζύγιση χωριστά του απόβαρου καθώς και του μικτού βάρους, με την νόμιμη μονάδα μέτρησης, δηλαδή το χιλιόγραμμα.

2. Στα τιμολόγια που θα εκδίδουν οι οινοπαραγωγοί ή οι Οινοποιητικοί Συνεταιρισμοί η τιμή χονδρικής πώλησης του γλεύκου και του οίνου εκφράζονται επίσης με βάση την σταθμική ένδειξη σε χιλιόγραμμα.

Άρθρο 219

Άρθρο 219

Προσκευασίες οίνων και

λοιπών αλκοολούχων ποτών

1. Όταν οι οίνοι και τα αλκοολούχα ποτά τοποθετούνται σε προσυσκευασίες, των οποίων οι όγκοι, ανά είδος, εμπίπτουν στα διαστήματα ποσοτήτων που αναφέρονται στον κάτωθι Πίνακα, τότε επιτρέπεται να διατίθενται στην εσωτερική αγορά μόνο εάν είναι προσυσκευασμένα στις ονομαστικές ποσότητες (εκφρασμένες σε μονάδες όγκου) που αναγράφονται στον κάτωθι Πίνακα:

Προϊόντα πωλούμενα με τον όγκο (ποσότητα σε ml)

Μη αφρώδης οίνος	Για το διάστημα από 100 ml έως 1500 ml επιτρέπονται μόνο οι εξής 8 ονομαστικές ποσότητες: 100-187-250 375-500-750-1000-1500
Vin jaune	Για το διάστημα από 100 ml έως 1500 ml, επιτρέπεται μόνο η εξής 1 ονομαστική ποσότητα 620
Αφρώδης οίνος	Για το διάστημα από 125 ml έως 1500 ml επιτρέπονται μόνο οι εξής 5 ονομαστικές ποσότητες 125-200-375 750-1500
Οίνος λικέρ	Για το διάστημα από 100 ml έως 1500 ml επιτρέπονται μόνο οι εξής 7 ονομαστικές ποσότητες: 100-200 375-500-750-1000-1500
Αρωματισμένος οίνος	Για το διάστημα από 100 ml έως 1500 ml επιτρέπονται μόνο οι εξής 7 ονομαστικές ποσότητες 100-200-375 500-750-1000-1500
Αλκοολούχα ποτά	Για το διάστημα από 100 ml έως 2000 ml επιτρέπονται μόνο οι εξής 9 ονομαστικές ποσότητες: 100-200 350-500-700-1000-1500-1750-2000

2. Προσυσκευασίες οίνων και αλκοολούχων ποτών, το ονομαστικό περιεχόμενο των οποίων βρίσκεται εκτός των ανωτέρω διαστημάτων, δεν υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς τις ονομαστικές ποσότητες του περιεχομένου τους.

Άρθρο 220

Άρθρο 220

Ποιότητα κρουών οίνου

Οι κρουνοί που χρησιμοποιούνται από τους οινοπώλες, για την άντληση οίνου από τα οινοβάρελα, πρέπει να είναι από ανοξείδωτο μέταλλο ή από ξύλο ή από πλαστικό που πληροί τις ισχύουσες διατάξεις για τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, απαγορεύεται δε η χρήση κρουών από ορείχαλκο.

Άρθρο 221

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 221

Τύποι σφαγμένων πουλερικών

1. Τα πουλερικά που προσφέρονται στην κατανάλωση κατατάσσονται στους παρακάτω τύπους:

α) Κοτόπουλα τύπου 65% και 70%

Κότες τύπου 65% και 70%

Ινδιάνοι τύπου 67%, 73% και 83%

Πτεινοί τύπου 84%

2. Τα κοτόπουλα και οι κότες τύπου 65% και οι ινδιάνοι τύπου 67% πρέπει να είναι σφαγμένα, αποπτερωμένα, χωρίς κεφάλι και πόδια που κόβονται στους ταρσούς ή ένα εκατοστό κάτω από αυτούς και χωρίς το συκώτι, το στομάχι και την καρδιά.

3. Τα κοτόπουλα και οι κότες τύπου 70% και οι ινδιάνοι τύπου 73% πρέπει να είναι σφαγμένα, αποπτερωμένα, χωρίς το κεφάλι και τα πόδια που κόβονται στους ταρσούς ή ένα εκατοστό κάτω από αυτούς, χωρίς τα όργανα του πεπτικού συστήματος εκτός από τα βρώσιμα δηλαδή το στομάχι, το συκώτι και την καρδιά.

4. Οι ινδιάνοι τύπου 83% έχουν υποστεί αφαιμάξη, είναι αποπερωμένοι και απεντερωμένοι, φέρουν όμως αναπόσπαστα την καρδιά, τους πνεύμονες, το συκώτι, το μυώδη στόμαχο, τον πρόλοβο, τα νεφρά, τα πόδια, τον οισοφάγο και την τραχεία.

4 α) Οι πετεινοί τύπου 84% προσφέρονται υποχρεωτικά σε ολόκληρο σφάγιο κρέατος, παντελώς αφαιματωμένο και αποπερωμένο (χωρίς αίμα, φτερά και πούπουλα), χωρίς τα έντερα, την τραχεία, τον οισοφάγο, τον πρόλοβο και το αδενώδες στομάχι, ενώ φέρει αναπόσπαστα (άκοπα) το κεφάλι και τα πόδια, απαγορευομένης της αφαίρεσης από το σφάγιο της καρδιάς, του συκωτιού, του μύδου στομάχου, των πνευμόνων, των νεφρών, της σπλήνας και των όρχεων.

Το συνολικό βάρος του ως άνω τύπου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των δύο (2) χιλιόγραμμων.

5. Όλοι όσοι πωλούν σφαγμένα πουλερικά, υποχρεούνται να εκθέτουν προς πώληση ξεχωριστά κάθε κατηγορία πουλερικών και να τοποθετούν πινακίδα πού να αναγράφει τον τύπο του πουλερικού, ήτοι 70% και 65% για τα κοτόπουλα και τις κόττες, 67%, 73% και 83% για τους ινδιάνους και 84% για τους πετεινούς.

6. Απαγορεύεται η πώληση σφαγμένων πουλερικών απεντερωμένων ή όχι, με τον λοβό γεμάτο τροφή.

Άρθρο 222**Άρθρο 222**

Απαγόρευση πώλησης
τεμαχισμένων πουλερικών

Απαγορεύεται η διάθεση στην κατανάλωση μορφών τεμαχισμένου κρέατος πουλερικών και των βρωσίμων παραπροϊόντων αυτών από επιχειρήσεις, που δεν έχουν ειδική γι' αυτό άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες Υγειονομικές και Κτηνιατρικές Αρχές.

Άρθρο 223**Άρθρο 223**

Υποχρεώσεις πωλητών αυγών

1. Οι πωλητές αυγών είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν μέσα σε ξεχωριστά κιβώτια, κοφίνια ή καλάθια τα αυγά πού προέρχονται από το εξωτερικό και να τοποθετούν σε αυτά πινακίδα πού να αναγράφει τη χώρα προέλευσής τους.

2. Απαγορεύεται η εξαλειψη από τα αυγά, που εισάγονται από το εξωτερικό, της σφράγισης που φέρουν σχετικά με την χώρα προέλευσής τους.

3. Απαγορεύεται με οποιοδήποτε μέσο μηχανικό ή χημικό, επιβλαβές ή όχι, το πλύσιμο ή ο καθαρισμός των αυγών πού προορίζονται για εμπόριο, είτε αυτά είναι εγχώριας παραγωγής, είτε είναι προέλευσης εξωτερικού.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 224

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ

Άρθρο 224

Χαρακτηριστικά καρπών
για παρασκευή χυμών

1. Οι καρποί που χρησιμοποιούνται από τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες χυμών για την παρασκευή των χυμών αυτών, πρέπει να είναι ακέραιοι, επαρκώς ώριμοι, εντελώς υγιείς και να έχουν συλλεγεί πρόσφατα.

2. Απαγορεύεται η βιομηχανοποίηση καρπών:

α) Που έχουν προσβληθεί από έντομα ή μύκητες γενικώς

β) Που έχουν ρωγμές ή τραύματα στον φλοιό

γ) Που έχουν υποστεί ζημιές από παγετό και δεν έχουν συλλεγεί αμέσως μετά την προσβολή και

δ) Που είναι παλαιοί ή των οποίων ο χυμός παρουσιάζει δυσάρεστη οσμή ή γεύση.

3. Οι καρποί που πέφτουν από το δένδρο αυτόματα λόγω ανέμου ή γενικά λόγω καιρικών συνθηκών, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παρασκευή χυμών, εφόσον έχουν συλλεγεί μέσα στο πρώτο εικοσιτετράωρο από την πτώση και δεν παρουσιάζουν λύση της συνέχειας του φλοιού (σκασίματα ή τραύματα) και γενικότερα εφόσον πληρούν τους όρους της παρούσας.

Άρθρο 225**Άρθρο 225**

Ενδείξεις δοχείων που περιέχουν χυμούς

1. Βιομήχανοι και βιοτέχνες, που επεξεργάζονται καρπούς για την παραγωγή χυμών, υποχρεούνται στην συσκευασία των χυμών, που πωλούν (βαρέλια, δοχεία, φιάλες, σακίδια πλαστικά κλπ.) να κολλούν ετικέτα όπου, εκτός από τις άλλες ενδείξεις, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, θα αναγράφεται και:

α) Ο βαθμός πυκνότητας (Baume) του περιεχομένου χυμού

β) Το συντηρητικό που τυχόν χρησιμοποιήθηκε

γ) Ο βαθμός συμπύκνωσης (π.χ. 1 προς 6) στην περίπτωση συμπυκνωμένου χυμού

2. Οι ενδείξεις της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να αναγράφονται και στα τιμολόγια πώλησης.

Άρθρο 226**Άρθρο 226**

Επισήμανση και προσυσκευασίες αναψυκτικών ποτών και χυμών

1. Η επισήμανση των αναψυκτικών ποτών και χυμών ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων.

2. Οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, που εμφιαλώνουν αναψυκτικά ποτά από χυμούς εσπεριδοειδών και λοιπών οπωρών, αεριούχα ή μη καθώς και τεχνητά αναψυκτικά ποτά (γκαζόζες κλπ.), μεταλλικά νερά και μπύρα, απαγορεύεται να χρησιμοποιούν για την εμφιάλωση των ποτών φιάλες, που έχουν ενδείξεις και γενικά διακριτικά γνωρίσματα άλλων επιχειρήσεων σε λειτουργία ή μη, εφόσον από άλλα εμφανή και ευδιάκριτα στοιχεία, που υπάρχουν στις φιάλες (ετικέτες και πάματα) δεν προκύπτει καθαρά η προέλευση του εμφιαλωμένου ποτού, μεταλλικού νερού και μπύρας.

Άρθρο 227**Άρθρο 227**

Πώληση χυμών

1. Η πώληση χύμα, για εσωτερική κατανάλωση, χυμών εσπεριδοειδών, από τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες, επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο σε αναγνωρισμένες βιομηχανίες ή βιοτεχνίες παρασκευής αναψυκτικών ή εμφιάλωσης

χυμών.

2. Η Πώληση χυμών ζαχαρούχων ή μη από τις επιχειρήσεις παρασκευής ή εμφιάλωσης χυμών προς τα διάφορα καταστήματα, επιτρέπεται μόνο σε φιάλες περιεκτικότητας μέχρι δύο λίτρων, που πρέπει να έχουν τις ενδείξεις, που επιβάλλονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα καταστήματα αυτά υποχρεούνται να τις διαθέτουν όπως είναι, απαγορεύεται δε η αποσφράγιση τους και η πώληση του περιεχομένου τους χύμα.

3. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στα ζαχαροπλαστεία, καφενεία, μπαρ και λοιπά παρόμοια καταστήματα, να προσφέρουν χύμα στους πελάτες τους, συμπυκνωμένους ή φυσικούς χυμούς εσπεριδοειδών και λοιπών οπωρών ή λαχανικών, από προσκευασίες μέχρι δύο χιλιόγραμμα.

4. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ειδικού τύπου ψυκτικών μηχανημάτων στα καταστήματα, για την απευθείας Πώληση χυμών (σερβίρισμα σε ποτήρι) για επιτόπια κατανάλωση. Τα μηχανήματα αυτά πρέπει να διατηρούνται απολύτως καθαρά, να είναι τοποθετημένα σε εμφανές μέρος του καταστήματος, ο δε κρουστός εκροής του χυμού (κάνουλα σερβιρίσματος) να είναι ορατός από τον πελάτη.

Σε κάθε μηχανήμα πρέπει να αναγράφεται ευδιάκριτα το όνομα του εργοστασίου παραγωγής του χυμού, που προσφέρεται.

5. Επιτρέπεται στα καφενεία, ζαχαροπλαστεία, κυλικεία και λοιπά παρόμοια καταστήματα, να προσφέρουν στην πελατεία τους αυτούσιους χυμούς εσπεριδοειδών.

Οι χυμοί αυτοί πρέπει να λαμβάνονται με στύψιμο των καρπών εσπεριδοειδών αμέσως πριν από την προσφορά τους στον πελάτη.

Άρθρο 228

Άρθρο 228

Μηχανήματα επιτόπιας παρασκευής αναψυκτικών

1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 226 και 227, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση στα καταστήματα ειδικών αυτομάτων μηχανημάτων, που παρασκευάζουν επιτοπίως μη αλκοολούχα αναψυκτικά από χυμούς οπωρών ή τεχνικά αναψυκτικά και η διάθεση τους σε ποτήρι, εφόσον το επιθυμεί ο καταναλωτής.

2. Στα μηχανήματα αυτά πρέπει να αναγράφονται με γράμματα ύψους τουλάχιστον 1 εκατοστού, τα παρεχόμενα από αυτά είδη αναψυκτικών και με γράμματα ύψους 0,5 εκατοστών όλες οι λοιπές ενδείξεις, που προβλέπονται βάσει του άρθρου 226 για τα προσκευασμένα αναψυκτικά.

3. Κάθε χορηγούμενη δόση αναψυκτικού από τα μηχανήματα αυτά, πρέπει να έχει βάρος 240 γραμμάρια με ανοχή επί έλαττον μέχρι 4%.

4. Τα παραπάνω καταστήματα υποχρεούνται να προσφέρουν τα εν λόγω ποτά και σε συνήθη προσκευασία φιαλών 0,232 λίτρων δηλαδή περίπου 240 γραμμάρια.

5. Σε περίπτωση λήψης δειγμάτων αναψυκτικών από τα παραπάνω αυτόματα μηχανήματα και διαπίστωσης ότι αυτά δεν πληρούν τους καθορισμένους, βάσει του Κώδικα Τροφίμων, ποιοτικούς όρους, την ευθύνη έχει το κατάστημα που διαθέτει τα εν λόγω ποτά.

Επίσης η επιχείρηση έχει την ευθύνη καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας του μηχανήματος, παράλληλα με τα τεχνητά αναψυκτικά που ενδεχόμενα προσφέρει, να διαθέτει οπωσδήποτε και δύο τουλάχιστον ποτά από φυσικούς χυμούς και να φροντίζει για τον έγκαιρο εφοδιασμό της με τους απαραίτητους χυμούς,

---

Άρθρο 229

Άρθρο 229

Τήρηση βιβλίου αδιάθετων υπολοίπων χυμών

Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παρασκευής χυμών, υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίου, στο οποίο να αναγράφουν το αδιάθετο υπόλοιπο από κάθε είδος χυμών την 1η και 16η κάθε μήνα, το ονοματεπώνυμο των παρασκευαστών αναψυκτικών, εμπόρων κλπ. στους οποίους πώλησαν τους χυμούς, την διεύθυνση τους, την τιμή πώλησης και τον αριθμό τιμολογίου.

Άρθρο 230**Άρθρο 230**

Πώληση χυμών χύμα ή σε συσκευασίες καθορισμένες

1. Απαγορεύεται η Πώληση χυμών χύμα από τις επιχειρήσεις παρασκευής χυμών εσπεριδοειδών σε καφενεία, ζαχαροπλαστεία, μπαρ και λοιπά παρόμοια καταστήματα, εκτός από τις επιχειρήσεις παρασκευής αναψυκτικών ή εμφιάλωσης χυμών, που αναφέρονται στο άρθρο 227

2. Απαγορεύεται στις επιχειρήσεις παρασκευής αναψυκτικών ή εμφιαλωμένων χυμών να πωλούν σε οποιονδήποτε χυμούς χύμα.

3. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η Πώληση χυμών φυσικών ή συμπυκνωμένων από τις επιχειρήσεις παραγωγής ή εμφιάλωσης χυμών σε συσκευασίες μεγαλύτερες των 2 λίτρων, σε νοσοκομεία και λοιπά πάσης φύσεως ιδρύματα, για τις ανάγκες των σιτιζομένων σε αυτά.

Οι συσκευασίες πρέπει να είναι σφραγισμένες και να έχουν το σήμα της επιχείρησης, τη διεύθυνση, το ονοματεπώνυμο, το περιεχόμενο είδος, το συντηρητικό καθώς επίσης και αν πρόκειται για συμπυκνωμένο ή μη χυμό, στην περίπτωση δε συμπυκνωμένου τον βαθμό συμπύκνωσης.

4. Κατ' εξαίρεση επίσης επιτρέπεται η πώληση από τις παραπάνω επιχειρήσεις χυμών φυσικών ή ζαχαρούχων, σε προσυσκευασία μέχρι 25 λίτρα και με τους όρους που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 3, σε ξενοδοχεία, που προσφέρουν πρωινό στους πελάτες τους, όπως επίσης και σε καταστήματα που διαθέτουν αυτόματους πωλητές αναψυκτικών για τροφοδοσία των μηχανημάτων αυτών.

Άρθρο 231**Άρθρο 231**

Συνθετικοί χυμοί - Κατοχή χρωστικών ουσιών

1. Απαγορεύεται η παρασκευή, εν όλω ή εν μέρει, συνθετικών χυμών εσπεριδοειδών, είτε υπό μορφή υγρή ή σιροπώδη ή στερεή (σκόνη).

2. Απαγορεύεται η χρώση των χυμών εσπεριδοειδών και των παρασκευασμένων από αυτούς αναψυκτικών, με οποιαδήποτε χρωστική ουσία (φυσική ή τεχνική) καθώς και η κατοχή από τις επιχειρήσεις παραγωγής χυμών εσπεριδοειδών και παρασκευής αναψυκτικών, χρωστικών υλών, έστω και από τις εγκεκριμένες για χρώση ειδών ασχέτων με τα αναψυκτικά.

Άρθρο 232**Άρθρο 232**

Χρήση και κατοχή σαρκοκυττάρων

Απαγορεύεται στις βιομηχανίες παρασκευής χυμών, να πωλούν σαρκοκύτταρα εσπεριδοειδών στις επιχειρήσεις παρασκευής και εμφιάλωσης αναψυκτικών από χυμούς.

Απαγορεύεται επίσης η κατοχή σαρκοκυττάρων εσπεριδοειδών από τις βιομηχανίες ή βιοτεχνίες παρασκευής αναψυκτικών από χυμούς καθώς και η χρησιμοποίησή τους για την παρασκευή των αναψυκτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ

Άρθρο 233

Εμπορία σιτάλευρων, σιταριού σκληρού, σιταριού μαλακού αρτοποιήσιμου και ζωοτροφών, που απολαμβάνουν οικονομικής ενίσχυσης, κατά την διάθεση τους σε νησιά του Αιγαίου Πελάγους

1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου εντάσσονται αποκλειστικά και μόνο τα παρακάτω προϊόντα, όπως αυτά κατονομάζονται στο Παράρτημα Ι, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της υπ` αριθμ. 207655/17.1.2003 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου, τα οποία απολαμβάνουν οικονομικής ενίσχυσης, κατά την διάθεση τους στα κατωτέρω νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

Α) ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Σιτάλευρα	1101 και 1102
Σιτάρι σκληρό	1001.10.00
Σιτάρι μαλακό αρτοποιήσιμο	1001.90.99
Ζωοτροφές	
Σιτηρά	
Σιτάρι	1001
Σίκαλη	1002
Κριθάρι	1003
Βρώμη	1004
Αραβόσιτος	1005
Σπέρματα βαμβακιού	1207.20.90
Μηδική και χορτονομές	1214
Κατάλοιπα και απορρίμματα Βιομηχανικών τροφίμων	2302 έως 2308
Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για την διατροφή των ζώων	2309.90

Β) ΝΗΣΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ Α

Τα νησιά "Θάσος, Σαμοθράκη, Σποράδες, Κύθηρα, Αντικύθηρα, Αμολιανή"

Τα νησιά του Ν. Ευβοίας (πλην νήσου Εύβοιας)

Τα νησιά του Ν. Κυκλάδων "Κέα, Κύθνος, Γυάρος, Άνδρος, Τήνος, Σύρος, Μύκονος, Δήλος, Ρήνεια".

Γ) ΝΗΣΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ Β

Τα νησιά του Ν. Δωδεκανήσου (πλην νήσου Ρόδου)

Τα νησιά των Νομών Χίου, Λέσβου και Σάμου

Τα λοιπά νησιά του Ν. Κυκλάδων, πλην αυτών που ανήκουν στην Ομάδα Α

Το νησί "Γαύδος"

Δ) ΝΗΣΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΟΜΑΔΑ Γ

Τα νησιά αυτά δεν έχουν ονοματοθετηθεί και ανήκουν είτε στην Ομάδα Α, είτε στην Ομάδα Β.

Ως νησιά ανήκοντα στην Ομάδα Γ, χαρακτηρίζονται αυτά για τα οποία χορηγείται επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των εξόδων επαναφόρτωσης και μεταφοράς από τα νησιά διαμετακόμισης ή φόρτωσης για τα νησιά τελικού προορισμού, για τα οποία η απευθείας φόρτωση από την ηπειρωτική χώρα δεν είναι δυνατή ή τακτική.

2. Τα προϊόντα του Παραρτήματος Ι της υπ` αριθμ. 207655/17.1.2003 κοινής υπουργικής απόφασης, που κατονομάζονται στην ως άνω παράγραφο 1, υπάγονται υποχρεωτικά στο καθεστώς της οικονομικής ενίσχυσης της εν λόγω κοινής υπουργικής απόφασης από την στιγμή που θα εκδοθεί το υπό της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης, προβλεπόμενο πιστοποιητικό ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν οι ενδιαφερόμενοι θα εισπράξουν ή όχι την οικονομική αυτή ενίσχυση (επιδότηση).

3. Συντρέχουσας της υποχρέωσης της ως άνω παραγράφου 2, κατά την εμπορία και

διακίνηση των επιδοτούμενων προϊόντων της ως άνω παραγράφου 1, απαγορεύεται η επαναποστολή αυτών προς την υπόλοιπη Κοινότητα ή η εξαγωγή τους, είτε στην φυσική τους μορφή, είτε σαν μεταποιημένα. Εξαιρούνται από την απαγόρευση αυτή οι κατωτέρω εξειδικευμένες περιπτώσεις.

α) Οι παραδοσιακές εξαγωγές και παραδοσιακές αποστολές στο υπόλοιπο της Κοινότητας προϊόντων, που εμπεριέχουν ως πρώτη ύλη προϊόντα της ως άνω παραγράφου 1, που έχουν λάβει οικονομική ενίσχυση εφοδιασμού, στις επιτρεπόμενες ποσότητες, Κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας και προορισμούς, όπως καθορίζονται εκάστοτε από τις αρμόδιες Δημόσιες Αρχές.

"Ως παραδοσιακή εξαγωγή" νοείται η εμπορική μετακίνηση του προϊόντος από ένα μέρος της Ε.Ε. προς ένα άλλο μέρος, εκτός του χώρου της.

"Ως παραδοσιακή αποστολή" νοείται η εμπορική μετακίνηση του προϊόντος από ένα μέρος της Ε.Ε. προς ένα άλλο μέρος αυτής.

β) Ειδικά το κριθάρι της νήσου Λήμνου, που έχει συγκομισθεί στη νήσο αυτή και που ενισχύεται οικονομικά στις ποσότητες που καθορίζονται εκάστοτε από τις Δημόσιες Αρχές, ποσότητες που μπορούν να αποσταλούν μόνο στα λοιπά "μικρά" νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

γ) Κάθε άλλη περίπτωση καθοριζόμενη από τις αρμόδιες Αρχές, όπου επιτρέπεται η αποστολή εντός της ίδιας Ομάδας νησιών (Α ή Β).

4. Επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας των επιδοτούμενων προϊόντων της ως άνω παραγράφου 1, που εκδίδονται μετά τη χορήγηση του πιστοποιητικού ενίσχυσης, τίθεται ή αναγράφεται η ένδειξη "ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.", ανεξάρτητα του αριθμού των φορέων εμπορίας, που ήθελαν παρεμβληθεί, κατά την εμπορία και διακίνηση των προϊόντων αυτών. Η εν λόγω ένδειξη θα απεικονίζεται σε όλα τα φύλλα των τιμολογίων (πρωτότυπο, αντίγραφο, στέλεχος).

Σε κάθε τιμολόγιο αγοραπωλησίας των ως άνω προϊόντων δεν επιτρέπεται:

- Η αναγραφή επιδοτούμενων προϊόντων με όμοια μη επιδοτούμενα
- Η αναγραφή επιδοτούμενων προϊόντων με ανόμοια προϊόντα άσχετα επιδότησης
- Η αναγραφή επιδοτούμενων προϊόντων, που διαφέρουν όμως μεταξύ τους ως προς το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης

Επί των σχετικών ως άνω τιμολογίων και πλησίον του αναγραφόμενου προϊόντος, που επιδοτείται, αναγράφεται υποχρεωτικά, κατά περίπτωση, ο Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας προϊόντος, όπως μνημονεύεται στην ως άνω παράγραφο 1

5. Ο δικαιούχος οικονομικής ενίσχυσης υποχρεούται όπως, επί των σχετικών τιμολογίων πώλησης, που εκδίδει για τα ως άνω επιδοτούμενα προϊόντα, αναγράφει, υπό μορφή αφαιρετέου εσόδου, την αξία της επιδότησης, πριν από τον υπολογισμό του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

Επί των διατάξεων αυτών παρατίθεται σχετικό παράδειγμα στον κατωτέρω ΠΙΝΑΚΑ 1.

Στην περίπτωση κατά την οποία τα επιδοτούμενα ως άνω προϊόντα, προοριζόμενα για νησιά, που κατά την ως άνω παράγραφο 1 ονοματοθετήθηκαν ως "ΝΗΣΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΟΜΑΔΑ Γ" δεν φορτώνονται από την ηπειρωτική χώρα λόγω αδυναμίας ή μη τακτικής φόρτωσης, αλλά από νησιά διαμετακόμισης ή φόρτωσης, ο δικαιούχος οικονομικής ενίσχυσης, που επιδοτείται επιπλέον για την κάλυψη των εξόδων επαναφόρτωσης και μεταφοράς, αναγράφει επί των σχετικών τιμολογίων, που εκδίδει, υπό μορφή αφαιρετέου εσόδου και την επιδότηση για έξοδα επαναφόρτωσης και μεταφοράς.

Επί των διατάξεων αυτών παρατίθεται παράδειγμα στον κατωτέρω ΠΙΝΑΚΑ 2

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Παράδειγμα (Προορισμός για νησιά Ομάδας Α)

ΕΙΔΟΣ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ ΚΙΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
Σίκαλη	1000	0,40	400
Κριθάρι	1000	0,35	350

Βρώμη	1000	0,30	300
ΣΥΝΟΛΟ	3000		1050

Μείον επιδότηση (3000 X 0,022) 66
 ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΑΞΙΑ ΠΡΙΝ Φ.Π.Α. 984

Παράδειγμα (Προορισμός για νησιά Ομάδας Β)

ΕΙΔΟΣ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ ΚΙΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
Σιτάλευρα	1500	0,50	750
Σιτάρι σκληρό	1000	0,45	450
Σιτάρι μαλακό	2500	0,46	1150
ΣΥΝΟΛΟ	5000		2350

Μείον επιδότηση (5000 X 0,036) 180
 ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΑΞΙΑ ΠΡΙΝ Φ.Π.Α. 2170

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Παράδειγμα "Προορισμός για νησιά της Ομάδας Α, που ανήκουν στην αποκαλούμενη

Ομάδα Γ λόγω μη ονοματοθέτησής τους"

ΕΙΔΟΣ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ ΚΙΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
Σίκαλη	1000	0,40	400
Κριθάρι	1000	0,35	350
Βρώμη	1000	0,30	300
ΣΥΝΟΛΟ	3000		1050

Μείον επιδοτήσεις
 Κανονική (3000 X 0,022)= 66
 Επαναφόρτωσης και μεταφοράς (3000 X 0,009)= 27... 93
 ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΑΞΙΑ ΠΡΙΝ Φ.Π.Α. 957

Παράδειγμα "Προορισμός για νησιά της Ομάδας Β, που ανήκουν στην αποκαλούμενη

Ομάδα Γ, λόγω μη ονοματοθέτησής τους"

ΕΙΔΟΣ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ ΚΙΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
Σιτάλευρα	1500	0,50	750
Σιτάρι σκληρό	1000	0,45	450
Σιτάρι μαλακό	2500	0,46	1150
ΣΥΝΟΛΟ	5000		2350

Μείον επιδοτήσεις
 Κανονική (5000 X 0,036)= 180
 Επαναφόρτωσης και Μεταφοράς (5000 X 0,009)= 45 225
 ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΑΞΙΑ ΠΡΙΝ Φ.Π.Α. 2125

6. Ο δικαιούχος οικονομικής ενίσχυσης εξαιρείται από την διαλαμβανόμενη στην ως άνω παράγραφο 5 υποχρέωση αναγραφής επί των τιμολογίων υπό μορφή αφαιρετέου εσόδου της κανονικής επιδότησης και της επιδότησης προς κάλυψη εξόδων επαναφόρτωσης και μεταφοράς αποκλειστικά και μόνο για την περίπτωση που ο εν λόγω υπόχρεος, στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 5 της υπ' αριθμ.

207655/17.1.2003 κοινής υπουργικής απόφασης, αναγράψει τις παραπάνω επιδοτήσεις στα υπό του Κ.Β.Σ. προβλεπόμενα παραστατικά (πιστωτικό σημείωμα ή πιστωτικό τιμολόγιο), αντί στα παραπάνω τιμολόγια. Η παραπάνω εξαίρεση τελεί υπό τη δεσμευτική υποχρέωση του δικαιούχου οικονομικής ενίσχυσης, όπως:

α) Το πιστωτικό σημείωμα (ή πιστωτικό τιμολόγιο) θα συνοδεύει το αντίστοιχο βασικό τιμολόγιο πώλησης προς τους πελάτες.

β) Αναγράφει επί του ανωτέρω παραστατικού τον αριθμό και ημερομηνία έκδοσης του βασικού τιμολογίου πώλησης των επιδοτούμενων προϊόντων.

γ) Αναγράφει στο πιστωτικό σημείωμα (ή πιστωτικό τιμολόγιο) τις κατωτέρω ενδείξεις, κατά περίπτωση, με βάση τα σχετικά παραδείγματα, που αναλύονται στους ΠΙΝΑΚΕΣ 1 και 2 της ως άνω παραγράφου 5.

(αα) Η ένδειξη "ΕΠΙ ΑΞΙΑΣ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

(π.χ. 1050 ΕΥΡΩ) ΕΚΠΤΩΣΗ (π.χ. 66 ΕΥΡΩ)".

Η ένδειξη αφορά επιδοτούμενα προϊόντα για νησιά Ομάδας Α

(ββ) Η ένδειξη "ΕΠΙ ΑΞΙΑΣ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

(π.χ. 2350 ΕΥΡΩ) ΕΚΠΤΩΣΗ (π.χ. 180 ΕΥΡΩ)".

Η ένδειξη αφορά επιδοτούμενα προϊόντα για νησιά Ομάδας Β

(γγ) Η ένδειξη "ΕΠΙ ΑΞΙΑΣ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

(π.χ. 1050 ΕΥΡΩ) ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ (π.χ. 93 ΕΥΡΩ)".

Η ένδειξη αφορά επιδοτούμενα προϊόντα για νησιά Ομάδας Α ανήκοντα όμως στην αποκαλούμενη Ομάδα Γ, όπου χορηγείται η κανονική επιδότηση και η επιδότηση εξόδων μεταφοράς και επαναφόρτωσης.

(δδ) Η ένδειξη "ΕΠΙ ΑΞΙΑΣ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

(π.χ. 2350 ΕΥΡΩ) ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ (π.χ. 225 ΕΥΡΩ)".

Η ένδειξη αφορά επιδοτούμενα προϊόντα Ομάδας Β ανήκοντα όμως στην αποκαλούμενη Ομάδα Γ, όπου χορηγείται η κανονική επιδότηση και η επιδότηση εξόδων μεταφοράς και επαναφόρτωσης.

7. Πέρα του δικαιούχου οικονομικής ενισχύσεως, κάθε τρίτος πού εμπορεύεται και διακινεί τα παραπάνω επιδοτούμενα προϊόντα, υποχρεούται όπως επί των τιμολογίων πώλησης αυτών αναγράφει, πέραν της ένδειξης της ως άνω παραγράφου 4 και την ένδειξη "ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΕΧΕΙ ΑΦΑΙΡΕΘΕΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΥΡΩ".

8. Τα επιδοτούμενα προϊόντα "Σιτάλευρα-Σιτάρι σκληρό-Σιτάρι μαλακό αρτοποιήσιμο" διατίθενται υποχρεωτικά μέχρι να προσφερθούν στην κατανάλωση των νησιών των ομάδων Α, Β και Γ, σε συσκευασμένη μορφή, επί δε της συσκευασίας αυτών αναγράφονται υποχρεωτικά οι κατωτέρω ενδείξεις.

α) "ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ Ε.Ε." και β) "ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Α" ή "ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Β" ή "ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ" ανάλογα με το νησί που θα καταναλωθεί το προϊόν.

Στις συσκευασίες αλεύρων του μισού (1/2) ή ενός (1) κιλού αναγράφεται η ένδειξη " ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ Ε.Ε." και η λιανική τιμή πώλησης αυτών.

Στις συσκευασίες αλεύρων άνω των πέντε (5) κιλών, που προορίζονται για επαγγελματική χρήση, επί της συσκευασίας αυτών τυπώνεται η ένδειξη "ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ Ε.Ε.-ΟΜΑΔΑ Α ή Β ή Γ".

Η ευθύνη για την αναγραφή των ανωτέρω ενδείξεων βαρύνει τον δικαιούχο οικονομικής ενίσχυσης, πλην της λιανικής τιμής αλεύρων μικρών συσκευασιών, που βαρύνει τον λιανοπωλητή.

9. Για επιδοτούμενες ζωτροφές "Σιτάρι, Σίκαλη, Βρώμη, Κριθάρι, Αραβόσιτος, σπέρματα βαμβακιού, Μηδική και Χορτονομές" μέχρι να προσφερθούν στην κατανάλωση των νησιών Ομάδας Α ή Β ή Γ, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Διατίθενται υποχρεωτικά σε συσκευασμένη μορφή, εφόσον παράγονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες (συμπεριλαμβανομένων και των καταλοίπων και απορριμμάτων βιομηχανικών τροφίμων και παρασκευασμάτων των τύπων πού χρησιμοποιούνται για την διατροφή των ζώων).

β) Διατίθενται είτε σε χύμα μορφή είτε σε συσκευασμένη, εφόσον δεν παράγονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες.

γ) Επί της συσκευασίας των ανωτέρω ζωτροφών αναγράφονται οι ενδείξεις της ως άνω παραγράφου 8 (πλην της λιανικής τιμής).

δ) Επί ζωτροφών πού διατίθενται σε χύμα μορφή, οι ενδείξεις της ως άνω παραγράφου 8 (πλην της λιανικής τιμής) απεικονίζονται σε όλα τα παραστατικά στοιχεία που συνοδεύουν το προϊόν (τιμολόγια, δελτία αποστολής κλπ.).

10. Εμπορικές επιχειρήσεις (χονδρέμποροι, λιανοπωλητές κλπ.), που λειτουργούν στα νησιά των Ομάδων Α ή Β ή Γ, εφόσον κατέχουν τα επιδοτούμενα προϊόντα της ως άνω παραγράφου 1, υποχρεούνται όπως:

α) Μέχρι εξάντλησης των υφισταμένων αποθεμάτων, εκθέτουν και διαθέτουν προς πώληση τα προϊόντα αυτά, όλες τις ημέρες και ώρες λειτουργίας της επιχείρησης.

β) Τοποθετούν και εκθέτουν τα προϊόντα αυτά σε ιδιαίτερους χώρους πώλησης, απαγορευομένης της ανάμειξης αυτών με άλλα προϊόντα άσχετα με την επιδότηση.

γ) Στους χώρους πώλησης των επιδοτούμενων προϊόντων αναρτούν ή τοποθετούν πινακίδα, ορατή από τους πελάτες, στην οποία με ευδιάκριτα κεφαλαία γράμματα αναγράφεται η ένδειξη "ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ Ε.Ε - ΑΞΙΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ..... ΕΥΡΩ - ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ..... ΕΥΡΩ".

δ) Κατά την ημέρα και ώρα έκθεσης στο κατάστημα, προς πώληση των ως άνω επιδοτούμενων προϊόντων, απέχουν από την ταυτόχρονη έκθεση προς πώληση και ομοίων τέτοιων προϊόντων, μη εντασσομένων στο πρόγραμμα επιδότησης.

ε) Αμέσως μετά από κάθε αγορά των επιδοτούμενων ως άνω προϊόντων συντάσσουν ενυπόγραφη κατάσταση, σε τρία αντίτυπα, κάθε ένα των οποίων υποβάλλουν αντίστοιχα άμεσα, στην Λιμενική Αρχή του νησιού, στην Υπηρεσία Εμπορίου και στην Υπηρεσία Γεωργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όπου ανήκει το νησί.

Στην εν λόγω κατάσταση δηλώνονται τα κατωτέρω στοιχεία:

(1) Το επιδοτούμενο προϊόν (π.χ. σιτάλευρα).

(2) Η αγορασθείσα ποσότητα (π.χ. 100 κιλά).

(3) Ο αριθμός και η ημερομηνία του τιμολογίου αγοράς ή ο αριθμός και η ημερομηνία του δελτίου αποστολής ή άλλου παραστατικού (απόδειξη ποσοτικής παραλαβής κλπ.), εφόσον δεν έχει εκδοθεί άμεσα τιμολόγιο αγοράς.

(4) Η επωνυμία και διεύθυνση της επιχείρησης από την οποία προμηθεύθηκαν τα επιδοτούμενα αυτά προϊόντα.

11. Εμπορικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στα νησιά των Ομάδων Α, Β και Γ, εφόσον προμηθεύονται τα επιδοτούμενα προϊόντα "σιτάλευρα, σιτάρι σκληρό, σιτάρι μαλακό αρτοποιήσιμο" προς χρήση για την παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων (π.χ αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής κλπ.) υπόκεινται στις κατωτέρω υποχρεώσεις:

α) Εφαρμόζουν τις διατάξεις της περίπτωσης (ε) της ως άνω παραγράφου 10.

β) Διαθέτουν τα μεταποιημένα είδη παραγωγής τους, αποκλειστικά και μόνο στο νησί τους ή σε νησιά της αυτής Ομάδας, απαγορευόμενης της πώλησης των μεταποιημένων αυτών ειδών σε άλλο σημείο της Κοινότητας ή σε Τρίτη Χώρα.

Η περίπτωση αυτή τελεί υπό αίρεση, εφόσον οι αρμόδιες Δημόσιες Αρχές αντιμετωπίζουν διαφορετικά το θέμα.

γ) Μέχρι εξάντλησης των υφισταμένων αποθεμάτων επιδοτούμενων προϊόντων, προσφέρουν όλες τις ημέρες και ώρες λειτουργίας του καταστήματος, τα μεταποιημένα είδη που παρασκευάστηκαν από επιδοτούμενα προϊόντα.

δ) Εφαρμόζουν αναλογικά τις περιπτώσεις (β) και (γ) της ως άνω παραγράφου 10, όσον αφορά τα μεταποιημένα ως άνω είδη παραγωγής τους. Η διάταξη αυτή επεκτείνεται και σε επιχειρήσεις των νησιών που αγοράζουν τα ως άνω μεταποιημένα είδη από τις επιχειρήσεις που τα παράγουν.

ε) Κατά την ημέρα και ώρα έκθεσης στο κατάστημα, προς πώληση, μεταποιημένων προϊόντων, παρασκευασθέντων από τα ως άνω επιδοτούμενα προϊόντα, απέχουν από την ταυτόχρονη έκθεση προς πώληση και ομοίων μεταποιημένων προϊόντων παρασκευασθέντων από μη επιδοτούμενα σιτάλευρα, σκληρά σιτάρια και σιτάρια μαλακά αρτοποιήσιμα.

Άρθρο 234

Άρθρο 234

Διασφάλιση περιεχομένου προσυσκευασιών

Για τη διασφάλιση του περιεχομένου των προσυσκευασιών τροφίμων και ποτών από οποιαδήποτε μεταβολή του, οι προσυσκευασίες πρέπει να είναι ασφαλισμένες από τον παραγωγό (με πώμα ασφαλείας, ταινία ασφαλείας κλπ.), κατά τρόπο ώστε οποιαδήποτε παρέμβαση στο περιεχόμενο τους, να προκαλεί οπωσδήποτε την κατάστροφη της προσυσκευασίας ή χαρακτηριστικών στοιχείων του παραγωγού.

Άρθρο 235

Άρθρο 235

Επιτρέπεται η Κυκλοφορία προσυσκευασμένων προϊόντων, των οποίων η ονομαστική ποσότητα ή χωρητικότητα δεν προβλέπεται από τις υποχρεωτικές, βάσει των κειμένων διατάξεων, σειρές ονομαστικών ποσοτήτων ή χωρητικότητων, εφόσον αυτά παράγονται και διατίθενται νόμιμα στο εμπόριο ενός άλλου Κράτους-Μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κι εφόσον η προστασία του

καταναλωτή διασφαλίζεται με τρόπο ανάλογο με αυτόν που την διασφαλίζουν οι κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 236

Άρθρο 236

Υποχρέωση αντιστοιχίας πρώτων υλών παραγόμενης ποσότητας

1. Κάθε ποσότητα τροφίμων και ποτών, που παράγεται από διάφορες επιχειρήσεις πρέπει να αντιστοιχεί με τις αναλωθείσες πρώτες ύλες και πρόσθετες ύλες. (βελτιωτικές των μακροσκοπικών και οργανοληπτικών χαρακτηριστικών, ομογενοποιήσεις, υφής, συντήρησης κλπ.) με βάση τα τιμολόγια αγοράς, τα υπόλοιπα αποθήκης και λοιπά στοιχεία.
2. Απαγορεύεται στις επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων και ποτών να αγοράζουν, χρησιμοποιούν και κατέχουν πρώτες ύλες και πρόσθετες ύλες, που δεν επιτρέπονται για τα παραγόμενα από αυτές τρόφιμα ή ποτά, έστω και αν αυτές επιτρέπονται να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή άλλων τροφίμων ή ποτών.

Άρθρο 237

Άρθρο 237

Απαγόρευση κατοχής ακατάλληλων και επικίνδυνων προϊόντων

Απαγορεύεται η παρασκευή ή κατοχή ή μεταποίηση η διάθεση ή μεταφορά για κατανάλωση αγαθών, τα οποία είναι ακατάλληλα για βρώση ή μπορούν να προκαλέσουν οποιονδήποτε κίνδυνο ή βλάβη στην υγεία ανθρώπων ή ζώων ή οποιαδήποτε ζημιά σε φυτά.

Άρθρο 238

Άρθρο 238

Ευθύνη για εισαγόμενα τρόφιμα και ποτά

Για τρόφιμα ή ποτά, που εισάγονται από το εξωτερικό, για τα οποία κατά την κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά διαπιστώνεται ότι δεν πληρούν τις ισχύουσες διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, είτε ως προς τις ενδείξεις, είτε ως προς το περιεχόμενο, την ευθύνη του παρασκευαστή φέρουν αμέριση ο αντιπρόσωπος ή ο εισαγωγέας του προϊόντος, ανεξάρτητα του οποιουδήποτε ελέγχου, που έγινε κατά τον εκτελωνισμό.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροφ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 239

Άρθρο 239

Περιπτώσεις δέσμευσης τροφίμων

1. Σε περίπτωση που για ένα τρόφιμο ή ποτό συντρέχουν λόγοι του άρθρου 3 παραγρ. 7γ (νοθευμένα τρόφιμα) του Κώδικα Τροφίμων και του άρθρου 29 παράγραφος 4, 5 και 6 του ίδιου Κώδικα (προσθήκη μη επιτρεπόμενου πρόσθετου ή σε μεγαλύτερο ποσοστό κλπ.) τα δείγματα που λαμβάνονται από το τρόφιμο ή ποτό εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τις Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους και μετά την ενδεχόμενη γνωμοδότηση του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου (Α.Χ.Σ.) (επίσης κατά προτεραιότητα), εάν κριθούν ακατάλληλα, δεσμεύονται.
2. Τρόφιμα χρήζοντα έγκρισης του Α.Χ.Σ., τα οποία κυκλοφορούν χωρίς

έγκριση, δεσμεύονται στα χέρια του κατόχου, έως ότου λάβουν τη σχετική έγκριση. Κατά εξαιρέση επιτρέπεται η προσωρινή κυκλοφορία τροφίμων, όπως το άρθρο 7 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών ορίζει.

Τρόφιμα για τα οποία απορρίφθηκε η αίτηση έγκρισης κυκλοφορίας από το Α.Χ.Σ. δεσμεύονται στα χέρια του κατόχου με σύνταξη αιτιολογημένης έκθεσης.

Τα δεσμευθέντα τρόφιμα δύνανται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, που υποβάλλεται εντός δέκα ημερών στην υπηρεσία που έκανε τη δέσμευση, να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς μετά από έγκριση του Α.Χ.Σ. και υπό διοικητικό έλεγχο, διαφορετικά καταστρέφονται.

Άρθρο 240**Άρθρο 240**

Απαγόρευση παρασκευής γύρου από κιμά

1. Απαγορεύεται στις επιχειρήσεις επεξεργασίας κρέατος να παρασκευάζουν και διαθέτουν προς μεταπώληση γύρο (ντονέρ) από κιμά.
  2. Επίσης απαγορεύεται σε εστιατόρια, ταβέρνες, κέντρα διασκέδασης, ψητοπωλεία και λοιπά παρόμοια καταστήματα, ανεξάρτητα με την κατηγορία κατάταξης τους, να παρασκευάζουν και να προσφέρουν γύρο (ντονέρ) από κιμά.
  3. Επιχειρήσεις και καταστήματα των παραγράφων 1 και 2, επιτρέπεται να παρασκευάζουν τον γύρο (ντονέρ) μόνο από αυτοτελή τεμάχια κρέατος με συνολικό ποσοστό λίπους μέχρι 22% επί ωμού (μη ψημένου) κρέατος.
  4. Απαγορεύεται στις επιχειρήσεις επεξεργασίας κρέατος καθώς και στις επιχειρήσεις και καταστήματα παρασκευής και διάθεσης στην κατανάλωση γύρου (ντονέρ) και μπιφτεκιών, να κατέχουν τεμαχίδια κρέατος προερχόμενα, είτε από τα καταστήματα της επεξεργασίας και τυποποίησης μεγάλων μυϊκών μαζών, είτε από την απόξεση των οστών μετά από προηγούμενη αφαίρεση τους.
  5. Κατ' εξαιρέση επιτρέπεται να διατίθεται στην αγορά γύρος, προερχόμενος από κρεατοσκευάσμα από κιμά, προψημένο και κατεψυγμένο, σε προσκευασσία.
- Το προϊόν θα πρέπει να είναι παραγωγής αναγνωρισμένης επιχείρησης επεξεργασίας κρέατος και να φέρει όλες τις επιβαλλόμενες, βάσει του Κώδικα Τροφίμων και της ισχύουσας κτηνιατρικής νομοθεσίας ενδείξεις.

Άρθρο 241**Άρθρο 241**

Συσκευασία παιδικών τροφών με παιχνίδια

1. Απαγορεύεται να διατίθενται στην κατανάλωση τρόφιμα κάθε είδους, τοποθετημένα μαζί με παιχνίδια, στην ίδια συσκευασία, εκτός και αν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
  - α) Τα παιχνίδια είναι σύμφωνα προς τις ισχύουσες εναρμονισμένες προς το κοινοτικό δίκαιο διατάξεις, για την ασφάλεια των παιχνιδιών.
  - β) Τα παιχνίδια δεν εμπίπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις της υπ` αριθμ. Φ1-3193/1989 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών και Ανάπτυξης περί προϊόντων που δεν εμφανίζονται με την πραγματική τους μορφή κ.λ.π
  - γ) Τα παιχνίδια είναι τοποθετημένα σε ξεχωριστούς κλειστούς περιέκτες, ώστε να μην έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα.
  - δ) Το υλικό κατασκευής του περιέκτη του παιχνιδιού είναι από τα επιτρεπόμενα να έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα.
2. Εφόσον περιέχεται δώρο, αυτό πρέπει να αναγράφεται στην κύρια συσκευασία.

Άρθρο 242

Άρθρο 242

Συσκευασίες τοματοπολτού

1. Ο τοματοπολτός που πωλείται από τις εγχώριες βιομηχανίες, πρέπει να είναι συσκευασμένος αποκλειστικά:
- α) Σε βενζινοδοχεία με καθαρό βάρος περιεχομένου πάνω από 20 χιλιόγραμμα.
  - β) Σε ημιδοχεία με καθαρό περιεχόμενο βάρους πάνω από 11 χιλιόγραμμα.
  - γ) Σε δοχεία 10 χιλιόγραμμων με καθαρό περιεχόμενο βάρους 9, 250 χιλιόγραμμα.
  - δ) Σε δοχεία 5 χιλιόγραμμων με καθαρό περιεχόμενο βάρους 4, 550 χιλιόγραμμα.
  - ε) Σε κουτιά με καθαρό περιεχόμενο βάρους 3, 175 χιλιόγραμμα
  - στ) Σε κουτιά 1 χιλιόγραμμου με καθαρό περιεχόμενο βάρους 860 γραμμαρίων.
  - ζ) Σε κουτιά 1/2 χιλιόγραμμου με καθαρό περιεχόμενο βάρους 410 γραμμαρίων.
  - η) Σε κουτιά 1/4 χιλιόγραμμου βάρους με καθαρό περιεχόμενο 200 γραμμαρίων.
  - θ) Σε κουτιά 1/5 χιλιόγραμμου βάρους με καθαρό περιεχόμενο 155 γραμμαρίων.
  - ι) Σε κουτιά με καθαρό βάρος περιεχομένου 170 γραμμαρίων.
  - ια) Σε κουτιά 1/10 χιλιόγραμμου με καθαρό βάρος περιεχομένου 70 γραμμαρίων.
  - ιβ) Σε σωληνάρια με καθαρό βάρος περιεχομένου 200 γραμμαρίων.
  - ιγ) Σε σωληνάρια με καθαρό βάρος περιεχομένου 150 γραμμαρίων.
2. Η ένδειξη του καθαρού βάρους της προηγούμενης παραγράφου, πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφεται σε κάθε συσκευασία, εκτός από τις περιπτώσεις (α) και (β), που μπορούν να πωλούνται και μικτοβαρώς.
3. Καθορίζεται σε 6 % (έξι τοις χιλίοις) το ανεκτό όριο του κατώτερου καθαρού βάρους, ως προς το αναγραφόμενο στα δοχεία τοματοπολτού περιεκτικότητας 5 χιλιόγραμμων και κάτω.

Άρθρο 243

Άρθρο 243

Ποσοστό διάθεσης τοματοπολτού σε βενζινοδοχεία - ημιδοχεία

1. Η παραγωγή του τοματοπολτού σε βενζινοδοχεία και ημιδοχεία δεν πρέπει να υπερβαίνει το 30% της συνολικής παραγωγής κάθε βιομηχανίας.
2. Απαγορεύεται στις βιομηχανίες, βιοτεχνίες και εμπόρους χονδρικής πώλησης η εμπορία τοματοπολτού χύμα και επιτρέπεται μόνο σε κλειστή συσκευασία.

Άρθρο 244

Άρθρο 244

Ανοχές σε βάρη κονσερβών

Για τα στραγγισμένα βάρη που αναγράφονται στα δοχεία κονσερβών, αναγνωρίζονται οι εξής επί ελάττων ανοχές:

- Για βάρη μέχρι 500 γραμμάρια 5%
- Για βάρη πάνω από 500 γραμμάρια και μέχρι 1000 γραμμάρια 4%.
- Για βάρη πάνω από 1000 γραμμάρια 3%.

Για το συνολικό καθαρό περιεχόμενο αναγνωρίζονται οι εξής ανοχές επί

έλαττον.

-Για βάρη μέχρι 1 χιλιόγραμμα 1%.

-Για βάρη πάνω από 1 χιλιόγραμμα 0, 5%.

Άρθρο 245**Άρθρο 245**

Ελάχιστα καθαρά βάρη
στραγγισμένου περιεχομένου

Οι κονσέρβες λαχανικών σε φυσική κατάσταση και φρούτων σε σιρόπι (κομπόστα), πρέπει να έχουν τα παρακάτω, κατά περίπτωση, ελάχιστα βάρη στραγγισμένου περιεχομένου:

1. Κονσέρβες συνολικού καθαρού βάρους περιεχομένου 750-850 γραμμάρια.

Ελάχιστο βάρος στραγγισμένου περιεχομένου λαχανικών ή φρούτων 480 γραμμαρίων εκτός από τις κονσέρβες:

α) "φασολάκια"

β) "αγγινάρες και μελιτζάνες", για τις οποίες το βάρος αυτό καθορίζεται αντίστοιχα σε 450 και 420 γραμμάρια και

γ) κονσέρβες λαχανικών (σπαράγγια) σε φυσική κατάσταση μέσα σε συσκευασία γυάλινου δοχείου συνολικού καθαρού βάρους περιεχομένου 480 γραμμαρίων για τις οποίες το ελάχιστο βάρος στραγγισμένου περιεχομένου καθορίζεται σε 350 γραμμάρια.

2. Κονσέρβες συνολικού καθαρού βάρους περιεχομένου 375-425 γραμμάρια.

Ελάχιστο βάρος στραγγισμένου περιεχομένου 240 γραμμαρίων εκτός από τις κονσέρβες:

α) φασολάκια και

β) αγγινάρες και μελιτζάνες για τις οποίες το βάρος αυτό καθορίζεται αντίστοιχα σε 230 και 210 γραμμαρίων.

Άρθρο 246**Άρθρο 246**

Κυκλοφορία φυστικιών Αίγινης

1. Απαγορεύεται να χρησιμοποιείται η ονομασία "φυστίκια Αίγινης" καθώς και οποιαδήποτε άλλη ονομασία που κάνει χρήση του τοπωνυμίου "Αίγινα" με οποιαδήποτε μορφή π.χ. "φυστίκια ποικιλίας Αίγινας" ή "φυστίκια τύπου Αίγινας" για τα φυστίκια που δεν παράγονται στην νήσο Αίγινα.

2. Κάθε άλλο προϊόν του ίδιου είδους επιτρέπεται να διατίθεται με την γενική ονομασία του είδους π.χ. "φυστίκι" ή "κελυφωτο φυστίκι" και με τυχόν αναγραφή του τύπου παραγωγής του, εφόσον το προϊόν προέρχεται καθ' ολοκληρία από το μέρος αυτό.

Η ένδειξη του τύπου παραγωγής είναι υποχρεωτική για τα φυστίκια που δεν παράγονται σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Οι διατάξεις των παραπάνω παραγράφων ισχύουν τόσο για το προσσκευασμένο προϊόν, όσο και για το προϊόν που διατίθεται χύμα.

Η αναγραφή του τύπου παραγωγής πρέπει να γίνεται στην συσκευασία ή σε πινακίδα με τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο.

Οι ενδείξεις του παρόντος άρθρου επιβάλλεται να αναγράφονται και στα συνοδευτικά έγγραφα.

Άρθρο 247

Μέθοδοι δειγματοληψίας για τη χημική ανάλυση των βρώσιμων Καζεινών και Καζεϊνικών αλάτων

1) ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

α) Διοικητικές προδιαγραφές

(1) Προσωπικό

Η δειγματοληψία πραγματοποιείται από εντεταλμένα όργανα κατά τις διατάξεις του ισχύοντος Αγορανομικού Κώδικα.

(2) Κλείσιμο και επισήμανση των δειγμάτων

Κάθε επίσημο δείγμα κλείνεται, σφραγίζεται στον τόπο δειγματοληψίας και επισημαίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος Αγορανομικού Κώδικα και του Κώδικα Τροφίμων.

(3) Σχηματισμός ταυτοσήμων δειγμάτων

Λαμβάνονται ταυτοχρόνως για την ανάλυση δύο ισοδύναμα αντιπροσωπευτικά δείγματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος Αγορανομικού Κώδικα αποστέλλόμενα στο εργαστήριο το ταχύτερο δυνατόν μετά τη δειγματοληψία.

(4) Πρωτόκολλο δειγματοληψίας

Τα δείγματα συνοδεύονται από πρωτόκολλο δειγματοληψίας συντασσόμενο κατά τις διατάξεις του ισχύοντος Αγορανομικού Κώδικα και του Κώδικα Τροφίμων.

β) Όργανα δειγματοληψίας

Χαρακτηριστικά

Τα όργανα δειγματοληψίας δεν πρέπει να μπορούν να προκαλέσουν στο δείγμα μεταβολή δυνάμενη να αλλάξει τα αποτελέσματα των αναλύσεων που πρόκειται να διεξαχθούν.

Τα όργανα αυτά πρέπει να είναι αρκετά γερά ώστε η χρησιμοποίησή τους να μην μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένα αποτελέσματα.

Συνίσταται η χρησιμοποίηση εξοπλισμού από ανοξείδωτο χάλυβα. Όλες οι επιφάνειες πρέπει να είναι λείες και δίχως ρωγμές και όλες οι γωνίες στρογγυλεμένες.

Τα όργανα δειγματοληψίας πρέπει να ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που έχουν καθοριστεί για κάθε προϊόν στο οποίο πρόκειται να γίνει δειγματοληψία.

γ) Δοχεία δειγμάτων

Χαρακτηριστικά

Η φύση και η σχεδίαση των δοχείων που προορίζονται για τα δείγματα καθώς και τα συστήματα κλεισίματος τους πρέπει να εξασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία του δείγματος και την αποφυγή κάθε μεταβολής στο δείγμα που να επηρεάζει το αποτέλεσμα των μετέπειτα αναλύσεων ή εξετάσεων.

Μεταξύ των υλικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αναφέρονται το γυαλί και ορισμένα μέταλλα και πλαστικά. Τα δοχεία πρέπει να είναι κατά προτίμηση αδιαφανή. Σε αντίθετη περίπτωση, μόλις πληρωθούν πρέπει να διατηρούνται σε σκοτεινό μέρος.

Τα δοχεία και τα συστήματα κλεισίματος τους πρέπει να είναι καθαρά και στεγνά.

Το σχήμα και η χωρητικότητα των δοχείων πρέπει να ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που έχουν καθοριστεί για το προϊόν στο οποίο θα γίνει η δειγματοληψία.

Επιτρέπεται η χρήση πλαστικών δοχείων μιας χρήσης καθώς και δοχείων από φύλλο αλουμινίου ή πλαστικές σακούλες με κατάλληλο σύστημα κλεισίματος. Τα δοχεία, εκτός από τις πλαστικές σακούλες, πρέπει να είναι καλά κλεισμένα είτε με πώμα είτε με κοχλιωτό μεταλλικό ή πλαστικό καπάκι επενδεδυμένο, εάν είναι

αναγκαίο με πλαστικό παρέμβυσμα στεγανότητας, αδιάλυτο, μη απορροφητικό και αδιαπέραστο από λίπη, που να μην επηρεάζει την οσμή, τη γεύση, τις ιδιότητες ή τη σύνθεση του δείγματος. Τα χρησιμοποιούμενα πώματα, πρέπει να είναι κατασκευασμένα ή επικαλυμμένα με μη απορροφητικά και άοσμα υλικά.

δ) Τεχνική της δειγματοληψίας

Τα δοχεία των δειγμάτων πρέπει να κλείνονται αμέσως μετά το τέλος της δειγματοληψίας.

ε) Διατήρηση και αποθήκευση των δειγμάτων

Συνίσταται, οι θερμοκρασίες διατήρησης των δειγμάτων των διαφόρων καζεϊνών και καζεϊνικών αλάτων πριν την μεταφορά τους, να μην υπερβαίνουν τους 250 οC

στ) Μεταφορά των δειγμάτων

Τα δείγματα μεταφέρονται στο εργαστήριο που έχει αναλάβει τη διεξαγωγή των δοκιμασιών το ταχύτερο δυνατό (κατά προτίμηση εντός 24 ωρών από τη δειγματοληψία). Κατά τη μεταφορά πρέπει να λαμβάνονται προφυλάξεις ώστε να αποφευχθεί προσβολή από ξένες οσμές καθώς και κάθε έκθεση απευθείας στο ηλιακό φως ή σε θερμοκρασίες πάνω από 250 Ο

2) ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΖΕΪΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΖΕΪΝΙΚΩΝ ΑΛΑΤΩΝ

α) Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα μέθοδος περιγράφει την δειγματοληψία των:

- βρώσιμων όξινων καζεϊνών
- βρώσιμων καζεϊνών πυτίας
- βρώσιμων καζεϊνικών αλάτων β) Όργανα

Βλέπε "ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ" υποπαράγραφο β)

(1) Δειγματολήπτες, μήκους τέτοιου ώστε να φθάνουν μέχρι τον πυθμένα του δοχείου που περιέχει το προϊόν. Οι δειγματολήπτες που ανταποκρίνονται στην περιγραφή του μέρους 3 της παρούσας οδηγίας είναι ενδεδειγμένη.

(2) Κουτάλες ή σπάτουλες Με ευρύ κοίλωμα

(3) Δοχεία δειγμάτων

Βλέπε "ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ" υποπαράγραφο γ)

γ) Τρόπος εργασίας

(1) Γενικές Διατάξεις

Πρέπει να λαμβάνεται κάθε δυνατή προφύλαξη ώστε η απορρόφηση νερού από το προϊόν που περιέχεται στο δοχείο να περιορίζεται στο ελάχιστο κατά τη διάρκεια ή πριν από τη δειγματοληψία για ανάλυση.

Μετά το τέλος της δειγματοληψίας το δοχείο με το προϊόν κλείνεται καλά.

(2) Τρόπος εργασίας

α) Δειγματοληψία (γενικά)

Λαμβάνεται δείγμα 200 γραμμαρίων τουλάχιστον.

Ο καθαρός και στεγνός δειγματολήπτης εισάγεται στη μάζα του προϊόντος γέρνοντας το δοχείο λίγο ή πλαγιάζοντας το εφόσον χρειάζεται. Η σχισμή προσανατολίζεται προς τα κάτω και κρατείται ένας κανονικός ρυθμός διείσδυσης.

Όταν ο δειγματολήπτης φθάσει στο βάθος του δοχείου στρέφεται κατά 1800, ανασύρεται από το δοχείο και το περιεχόμενο του φέρεται στο δοχείο δείγματος.

Γίνονται μία ή περισσότερες λήψεις προκειμένου να συγκεντρωθεί το δείγμα 200 γραμμαρίων τουλάχιστον. Το δοχείο κλείνεται αμέσως μετά το τέλος της δειγματοληψίας. Η δειγματοληψία γίνεται στην ίδια παρτίδα προϊόντος.

β) Δειγματοληψία μικρών συσκευασιών προοριζομένων για τη λιανική πώληση Μια ανέπαφη κλειστή προσυσκευασία μπορεί να αποτελέσει δείγμα. Εφόσον είναι δυνατόν χρησιμοποιούνται μία ή περισσότερες προσυσκευασίες της ίδιας παρτίδας έτσι ώστε να σχηματισθεί δείγμα 200 γραμμαρίων τουλάχιστον.

Σημείωση: Αν η ένδειξη δεν υπάρχει, χρησιμοποιούνται άλλα γνωρίσματα επιτρέποντα το σχηματισμό αντιπροσωπευτικού δείγματος.

γ) Διατήρηση, αποθήκευση και μεταφορά των δειγμάτων

Βλέπε "ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ" υποπαράγραφοι ε) και στ)

3) ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΖΕΪΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΖΕΪΝΙΚΩΝ ΑΛΑΤΩΝ

α) Τύποι δειγματοληπτών

Τύπος Α: μεγάλου μήκους

Τύπος Β: μικρού μήκους

(Βλέπε σχήμα 1)

β) Υλικά

Η κοίλη υποδοχή (κουτάλι) και το στέλεχος του δειγματολήπτη πρέπει να είναι κατασκευασμένα από στιλβωμένο μέταλλο, κατά προτίμηση ανοξείδωτο χάλυβα.

Η λαβή του δειγματολήπτη μεγάλου μήκους να είναι κατά προτίμηση από ανοξείδωτο χάλυβα.

Ο δειγματολήπτης μικρού μήκους πρέπει να φέρει αποσυνδέσιμη λαβή, ξύλινη ή πλαστική, στερεωμένη στο κουτάλι με σύνδεσμο λόγχης (μπαγιονέτας). γ) Σχεδίαση

(1) Το σχήμα, το υλικό και το τελείωμα πρέπει να επιτρέπουν τον εύκολο καθορισμό του δειγματολήπτη.

(2) Η άκρη του κουταλιού του τύπου Α πρέπει να είναι αρκετά αιχμηρή ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν ξέστρο.

(3) Η αιχμή του κουταλιού πρέπει να είναι αρκετά οξεία για να διευκολύνει τη δειγματοληψία.

δ) Βασικές διαστάσεις

Οι δειγματολήπτες πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα (με ανοχή 10 %)

(Διαστάσεις σε χιλιοστάμετρα)

	Τύπος Α μεγάλου μήκους	Τύπος Β μικρού μήκους
Μήκος κουταλιού	800	400
Πάχος μετάλλου του κουταλιού	1 έως 2	1 έως 2
Εσωτερική διάμετρος του κουταλιού στην αιχμή του	11	32
Εσωτερική διάμετρος του κουταλιού στη λαβή ή στο στέλεχος	22	28
Πλάτος της σχισμής στην αιχμή	4	20
Πλάτος της σχισμής στη λαβή ή στο στέλεχος	14	14

ε) Σημείωση για τη χρήση του δειγματολήπτη.

(1) Όταν πρόκειται για σκόνες που έχουν την τάση να προσκολλώνται σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, οι δειγματολήπτες μπορούν να εισαχθούν κατακόρυφα.

Ο δειγματολήπτης τύπου Α πληρούται με περιστροφή του και ανασύρεται κατακόρυφα. Ο δειγματολήπτης τύπου Β πληρούται τελείως κατά την εισαγωγή του, αλλά πρέπει να ανασύρεται με κλίση για να μην υπάρξουν απώλειες στο κατώτερο του τμήμα.

(2) Όταν πρόκειται για ρέουσες σκόνες προσδίδεται κλίση στα δοχεία, οι δειγματολήπτες εισάγονται σχεδόν οριζόντια με τη σχισμή προς τα κάτω και ανασύρονται με τη σχισμή προς τα επάνω.

ΒΛΕΠΕ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Άρθρο 248

Διατηρημένα γάλατα -
Μέθοδοι δειγματοληψίας

1) ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

α) Διοικητικές Διατάξεις

(1) Προσωπικό

Η δειγματοληψία εκτελείται από εντεταλμένα όργανα κατά τις διατάξεις του ισχύοντος αγορανομικού κώδικα.

(2) Σφράγιση και επισήμανση των δειγμάτων

Κάθε επίσημο δείγμα σφραγίζεται και επισημαίνεται στον τόπο της δειγματοληψίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος αγορανομικού κώδικα και του κώδικα τροφίμων.

(3) Παρασκευή ισοδυνάμων δειγμάτων

Λαμβάνονται ταυτοχρόνως για ανάλυση δυο τουλάχιστον ισοδύναμα δείγματα. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που θα καθοριστούν σε κοινοτικό επίπεδο, ο αριθμός των λαμβανομένων δειγμάτων διέπεται από τις διατάξεις του ισχύοντος αγορανομικού κώδικα.

Τα δείγματα αποστέλλονται στο εργαστήριο το ταχύτερο δυνατόν μετά τη δειγματοληψία.

(4) Πρωτόκολλο δειγματοληψίας

Τα δείγματα συνοδεύονται από πρωτόκολλο δειγματοληψίας που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος αγορανομικού κώδικα και κώδικα τροφίμων.

β) Όργανα δειγματοληψίας

Χαρακτηριστικά

Τα όργανα δειγματοληψίας δεν πρέπει να επιφέρουν στο δείγμα μεταβολές δυνάμενες να αλλοιώσουν τα αποτελέσματα των προς εκτέλεση αναλύσεων.

Τα όργανα αυτά πρέπει να είναι ικανοποιητικώς ανθεκτικής κατασκευής για να αποφεύγεται κάθε χρήση που μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένα αποτελέσματα. Η χρησιμοποίηση εξοπλισμού από ανοξείδωτο χάλυβα συνιστάται. Όλες οι επιφάνειες πρέπει να είναι λείες και χωρίς ρωγμές και όλες οι γωνίες στρογγυλεμένες. Τα όργανα δειγματοληψίας πρέπει να ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που έχουν καθοριστεί για κάθε προϊόν από το οποίο πρόκειται να γίνει δειγματοληψία.

γ) Δοχεία Δειγμάτων

Χαρακτηριστικά

Η φύση και η κατασκευή των δοχείων στα οποία θα τοποθετηθούν τα δείγματα καθώς και τα συστήματα κλεισίματος τους πρέπει να προστατεύουν κατάλληλα το δείγμα και να προλαμβάνουν κάθε μεταβολή του που θα μπορούσε να επηρεάσει τα αποτελέσματα των αναλύσεων ή των εξετάσεων. Μεταξύ των κατάλληλων υλικών αναφέρονται το γυαλί, και ένας ορισμένος αριθμός μετάλλων και πλαστικών υλών.

Τα δοχεία πρέπει, κατά προτίμηση, να είναι αδιαφανή. Στην αντίθετη περίπτωση τα πλήρη με το δείγμα δοχεία πρέπει να φυλάσσονται σε σκοτεινό μέρος.

Τα δοχεία και τα συστήματα με τα οποία κλείνουν πρέπει να είναι καθαρά και ξηρά. Το σχήμα και η χωρητικότητα των δοχείων πρέπει να ανταποκρίνονται στους κανόνες που έχουν καθοριστεί για το προϊόν από το οποίο θα ληφθούν τα δείγματα. Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν πλαστικά δοχεία μιας χρήσης, φύλλα αλουμινίου ή κατάλληλες πλαστικές σακούλες, με τα ανάλογα συστήματα κλεισίματος.

Τα δοχεία με εξαίρεση τις πλαστικές σακούλες, πρέπει να κλείνουν ερμητικά είτε με τη βοήθεια κατάλληλου πώματος, είτε με κοχλιωτό σκέπασμα από μέταλλο ή πλαστικό υλικό, εφοδιασμένο, αν χρειάζεται, με πλαστικό στεγανοποιητικό δακτύλιο, αδιάλυτο μη απορροφητικό και αδιαπέραστο από τα λίπη. Επίσης, τα

δοχεία αυτά δε θα πρέπει να μπορούν να αλλοιώσουν την οσμή, τη γεύση, τις ιδιότητες ή τη σύσταση του δείγματος.

Στην περίπτωση χρήσεως πωμάτων αυτά πρέπει να έχουν κατασκευαστεί ή επικαλυφθεί με μη απορροφητικά και άσπρα υλικά.

δ) Τεχνική δειγματοληψία

Το δοχείο που περιέχει το δείγμα πρέπει να κλείνεται αμέσως μετά τη δειγματοληψία.

ε) Διατήρηση και Αποθήκευση των Δειγμάτων

Οι συνιστώμενες θερμοκρασίες διατήρησης των δειγμάτων των διαφόρων προϊόντων προ της μεταφοράς αυτών, δεν πρέπει να υπερβαίνουν τους 250 C.

Διάρκεια και θερμοκρασία διατήρησης δεν πρέπει να εξετάζονται ανεξάρτητα αλλά σε συνδυασμό μεταξύ τους.

στ) Μεταφορά Δειγμάτων

Τα δείγματα αποστέλλονται στο εργαστήριο που έχει αναλάβει την εκτέλεση των δοκιμασιών, όσο το δυνατόν συντομότερο (κατά προτίμηση εντός 24 ωρών από τη λήψη). Κατά τη μεταφορά λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή κάθε προσβολής από ξένες οσμές και κάθε έκθεσης σε άμεσο ηλιακό φως ή θερμοκρασίες ανώτερες των 250 C.

2) ΜΕΘΟΔΟΣ 1: ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΕΙΔΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΜΕΡΙΚΩΣ ΑΦΥΔΑΤΩΜΕΝΩΝ

α) Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα μέθοδος επιτρέπει τη λήψη δειγμάτων για χημική ανάλυση των κάτωθι ειδών γάλακτος:

- Γάλα συμπυκνωμένο ή γάλα συμπυκνωμένο μη ζαχαρούχο ή πλήρες γάλα συμπυκνωμένο.
- Γάλα αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο ή γάλα αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο μη ζαχαρούχο.
- Γάλα μερικώς αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο ή γάλα μερικώς αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο μη ζαχαρούχο.
- Γάλα συμπυκνωμένο πλούσιο σε λιπαρές ύλες ή γάλα συμπυκνωμένο πλούσιο σε λιπαρές ύλες μη ζαχαρούχο.
- Γάλα συμπυκνωμένο ζαχαρούχο ή γάλα πλήρες συμπυκνωμένο ζαχαρούχο.
- Γάλα αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο ζαχαρούχο.
- Γάλα μερικώς αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο ζαχαρούχο.

β) Όργανα

(1) Γενικές Παρατηρήσεις

Βλέπε υποπαράγραφο β) των γενικών διατάξεων.

(2) Δάρτες και αναδευτήρες

Οι δάρτες ή αναδευτήρες για την ανάμιξη υγρών χύμα πρέπει να έχουν κατάλληλου μεγέθους επιφάνεια ώστε να επιτυγχάνεται ικανοποιητική ανατάραξη του προϊόντος χωρίς να αναπτύσσεται ταγγή γεύση. Δεδομένου ότι διαφέρουν τα σχήματα και τα μεγέθη των δοχείων, δεν συνίσταται ειδικός τύπος δαρτών γενικής χρήσης πρέπει όμως να είναι σχεδιασμένοι με τρόπο που να αποτρέπει, κατά την ανάδευση την ξέση της εσωτερικής επιφάνειας των δοχείων που περιέχουν τα προϊόντα.

Το κατάλληλο υλικό έχει ήδη καθοριστεί στο Κεφάλαιο 2 των γενικών διατάξεων.

Ενας τύπος δάρτη, που θεωρείται κατάλληλος για την ανάμιξη υγρών σε κάδους ή σε δοχεία, έχει τη μορφή του σχήματος 1 και τις ακόλουθες διαστάσεις:

Δίσκος διαμέτρου 150 mm, με έξι οπές διαμέτρου 12, 5 mm, διατεταγμένες σε περιφέρεια κύκλου διαμέτρου 100 mm, στερεωμένος στο κέντρο του σε ράβδο μεταλλική, της οποίας το άλλο άκρο σχηματίζει λαβή. Το μήκος της ράβδου, μαζί με τη λαβή, είναι περίπου 1 μέτρο.

Ένας δάρτης κατάλληλος για χρήση σε μικρές δεξαμενές έχει τις ακόλουθες διαστάσεις κατά προσέγγιση (σχ. 2) ράβδος μήκους τουλάχιστον 2 μέτρων, στην

οποία έχει προσαρμοστεί δίσκος διαμέτρου 300 mm, με 12 οπές διαμέτρου 30 mm, διατεταγμένες σε περιφέρεια κύκλου διαμέτρου 230 mm.

Για την ανάμιξη του περιεχομένου μεγάλων δοχείων, συνίσταται μηχανική ανάδευση, ή ανάδευση με καθαρό συμπιεσμένο αέρα θα πρέπει να χρησιμοποιείται η χαμηλότερη δυνατή πίεση και ο χαμηλότερος δυνατός όγκος ώστε να αποφεύγεται η ανάπτυξη ταγγής γεύσης.

Σημείωση: Κάθε φορά που, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, απαιτείται η χρησιμοποίηση καθαρού συμπιεσμένου αέρα, είναι αναγκαίο να χρησιμοποιείται συμπιεσμένος αέρας απαλλαγμένος από κάθε ρυπαντική ύλη (συμπεριλαμβανομένων των ελαίων, του νερού και της σκόνης).

(3) Αναδευτήρας

Ο αναδευτήρας φέρει πλατιά λεπίδα, έχει μήκος αρκετό για να φτάνει στον πυθμένα του δοχείου που περιέχει το προϊόν και κατά προτίμηση, η μια πλευρά του έχει σχήμα που να ακολουθεί το τοίχωμα του δοχείου (βλ. σχ. 3).

(4) Κουτάλες

Στο σχήμα 4 απεικονίζεται κουτάλα με κατάλληλο σχήμα και μέγεθος για τη συλλογή του δείγματος. Η κουτάλα πρέπει να διαθέτει ανθεκτική λαβή μήκους τουλάχιστον 150 mm και η χωρητικότητα της να είναι τουλάχιστον 50 ml. Είναι προτιμότερο η λαβή της να είναι κυρτή. Το κωνικό σχήμα του κυπελλοειδούς μέρους της κουτάλας επιτρέπει την επάλληλη τοποθέτηση των οργάνων, όταν δεν χρησιμοποιούνται. Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί, εναλλακτικά, άλλη κουτάλα ανάλογης χωρητικότητας που έχει παράλληλες πλευρές βαθμολογημένες σε πέντε ίσα διαστήματα ώστε να διευκολύνεται η αναλογική δειγματοληψία από προϊόν που περιέχεται σε περισσότερα από ένα δοχεία.

(5) Ράβδος

Κυκλικής διατομής, μήκους περίπου 1mm και διαμέτρου 35 mm.

(6) Δοχεία

Για τη συλλογή επιμέρους δειγμάτων, χωρητικότητας 5 λίτρων, ευρύστομα.

(7) Κουτάλι ή σπάτουλα

Με πλατιά κοίλη υποδοχή ή λεπίδα.

(8) Δοχεία Δειγμάτων

Βλέπε υποπαράγραφο (γ) των γενικών διατάξεων.

γ) Τρόπος εργασίας

(1) Δειγματοληψία γάλακτος μερικώς αφυδατωμένου, μη ζαχαρούχου

Λαμβάνεται δείγμα τουλάχιστον 200 G

(α) Ανακινείται επιμελώς το προϊόν με τη βοήθεια δάρτη ή αναδευτήρα ή με μηχανική ανάδευση ή με μετάγγιση από δοχείο σε δοχείο ή με χρήση καθαρού συμπιεσμένου αέρα (βλ. σημείωση 2.2), μέχρι να ομογενοποιηθεί ικανοποιητικά.

Το δείγμα λαμβάνεται αμέσως μετά την ανάμιξη με τη βοήθεια κουτάλας. Αν η ομογενοποίηση παρουσιάζει δυσκολίες λαμβάνονται δείγματα από διάφορα σημεία του δοχείου που περιέχει το προϊόν μέχρι τελικής ποσότητας τουλάχιστον 200 G (στην ετικέτα του δείγματος και στο συνοδευτικό πρωτόκολλο δειγματοληψίας σημειώνεται αν το δείγμα αποτελεί μίγμα επιμέρους δειγμάτων).

(β) Δειγματοληψία προϊόντων προσυσκευασμένα σε μικρά δοχεία για λιανική πώληση.

Μια άθικτη κλειστή προσυσκευασία μπορεί να αποτελέσει δείγμα. Λαμβάνονται μία ή περισσότερες προσυσκευασίες με τα ίδια χαρακτηριστικά αναφοράς, μέχρι να σχηματιστεί δείγμα τουλάχιστον 200 G.

(2) Δειγματοληψία γάλακτος μερικώς αφυδατωμένου, ζαχαρούχου

(α) Γενικά

Η δειγματοληψία από δοχεία που περιέχουν χύμα μερικώς αφυδατωμένο ζαχαρούχο γάλα μπορεί να παρουσιάσει μεγάλες δυσκολίες ιδίως όταν το προϊόν δεν είναι ομογενές ή είναι πολύ ηχητό. Προβλήματα στη δειγματοληψία, μπορεί να προκύπτουν επίσης από την παρουσία μεγάλων κρυστάλλων σακχαρώζης ή γαλακτώζης ή από την κατά βύθιση διαφόρων αλάτων, που είναι πιθανόν να εμφανιστούν σε

όλη τη μάζα του προϊόντος ή να προσκολληθούν στα τοιχώματα ή από την παρουσία θρόμβων. Οι καταστάσεις αυτές διαπιστώνονται όταν μετά την εισαγωγή ράβδου δειγματοληψίας μέσα στο δοχείο που περιέχει το προϊόν, αυτή ανασύρεται αφού περάσει από όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ζώνη του δοχείου. Εάν το μέγεθος των κρυστάλλων των σακχάρων δεν υπερβαίνει τα 6μη δεν θα πρέπει να προκύψουν δυσκολίες στη δειγματοληψία, εξαιτίας τους. Όταν το προϊόν δεν είναι ομογενές, το στοιχείο αυτό σημειώνεται στην ετικέτα του δείγματος καθώς και στο συνοδευτικό πρωτόκολλο δειγματοληψίας δεδομένου ότι το ζαχαρούχο συμπυκνωμένο γάλα αποθηκεύεται συχνά σε θερμοκρασία περιβάλλοντος, συνίσταται το προϊόν να φέρεται σε θερμοκρασία τουλάχιστον 200 C προκειμένου να ληφθεί αντιπροσωπευτικό δείγμα.

(β) Τρόπος εργασίας

Λαμβάνεται δείγμα τουλάχιστον 200G.

Ανοικτά δοχεία

Αφαιρείται το ένα άκρο του δοχείου, που έχει προηγουμένως καθαριστεί και ξηρανθεί με επιμέλεια για να αποφευχθεί η πτώση ξένων υλών μέσα στο προϊόν κατά τη διαδικασία του ανοίγματος.

Το περιεχόμενο αναμειγνύεται με τη βοήθεια του αναδευτήρα (βλ. σχ. 3).

Με τη βοήθεια της λεπίδας απομακρύνεται από τις πλευρές και τον πυθμένα του δοχείου το εναπομένον προσκολλημένο προϊόν.

Το περιεχόμενο αναμειγνύεται πολύ καλά με συνδυασμό περιστροφικών και κατακόρυφων κινήσεων ενώ ο αναδευτήρας κρατείται σε πάγια θέση και με προσοχή να μην εγκλωβισθεί αέρας στο δείγμα. Ο αναδευτήρας ανασύρεται και το συμπυκνωμένο γάλα που είναι προσκολλημένο σε αυτόν μεταφέρεται σε δοχείο 5 λίτρων (2.6) με τη βοήθεια σπάτουλας ή κουταλιού. Η όλη διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρι να συγκεντρωθούν 2-3 λίτρα. Η ποσότητα αυτή αναμειγνύεται μέχρι να ομογενοποιηθεί και κατόπιν λαμβάνεται από αυτήν δείγμα τουλάχιστον 200 G.

Κλειστά δοχεία με στόμιο στο άκρο ή στην πλευρά

Για τους λόγους που περιγράφονται στο 3.2.1, η δειγματοληψία από το στόμιο ενδείκνυται μόνον εφόσον πρόκειται για συμπυκνωμένο γάλα που ρέει εύκολα και έχει ομοιόμορφη σύσταση. Το περιεχόμενο αναμειγνύεται με την εισαγωγή ράβδου από το στόμιο. Η ράβδος ανασύρεται, μετά από όσο το δυνατόν καλύτερη ανάδευση και κίνηση της προς όλες τις κατευθύνσεις, και παρασκευάζεται δείγμα όπως περιγράφεται στο 3.2.1. Σε αντίθετη περίπτωση το περιεχόμενο αφήνεται να εκρεύσει σε κατάλληλο δοχείο με προσοχή ώστε να ληφθεί η μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα περιεχομένου. Μετά από ανάδευση με αναδευτήρα, το δείγμα συλλέγεται όπως περιγράφεται στο 3.2.1.

(γ) Δειγματοληψία προϊόντων προσυσκευασμένων σε μικρά δοχεία για τη λιανική πώληση

Μια άθικτη κλειστή προσυσκευασία μπορεί να αποτελέσει δείγμα. Λαμβάνονται μία ή περισσότερες προσυσκευασίες με τα ίδια χαρακτηριστικά αναφοράς μέχρι να σχηματισθεί δείγμα τουλάχιστον 200 G.

(3) Συντήρηση αποθήκευση και μεταφορά των δειγμάτων

Βλέπε υποπαραγράφους (ε) και (στ) των γενικών διατάξεων.

ΜΕΘΟΔΟΣ 2: ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΟΛΙΚΩΣ ΑΦΥΔΑΤΩΜΕΝΟΥ

α) Αντικείμενα και πεδίο εφαρμογής

Η μέθοδος αυτή περιγράφει τη δειγματοληψία για χημική ανάλυση των ακόλουθων ειδών γάλακτος:

- Γάλα σε σκόνη ή γάλα πλήρες σε σκόνη ή σκόνη γάλακτος ή σκόνη πλήρους γάλακτος.
- Γάλα αποβουτυρωμένο σε σκόνη ή σκόνη αποβουτυρωμένου γάλακτος.
- Γάλα μερικώς αποβουτυρωμένο σε σκόνη ή σκόνη μερικώς αποβουτυρωμένου γάλακτος
- Γάλα σε σκόνη πλούσιο σε λιπαρές ύλες ή σκόνη γάλακτος πλούσιου σε λιπαρές ύλες.

β) Όργανα

Βλέπε υποπαράγραφο β) των γενικών διατάξεων.

(1) Δειγματολήπτες με αρκετό μήκος για να φθάσουν στον πυθμένα του δοχείου

Αποδεκτοί είναι δειγματολήπτες που ανταποκρίνονται στην περιγραφή που περιλαμβάνεται στο Μέρος IV του παραρτήματος 2 της παρούσας οδηγίας.

(2) Κουτάλι ή σπάτουλα με πλατιά κοίλη υποδοχή ή λεπίδα

(3) Δοχεία δειγμάτων

Βλέπε υποπαράγραφο (γ) των γενικών διατάξεων,

γ) Τρόπος εργασίας

(1) Γενικά

Λαμβάνονται μέτρα ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο η απορρόφηση ατμοσφαιρικής υγρασίας από το περιεχόμενο του δοχείου του προϊόντος κατά τη διάρκεια ή κατά την περίοδο που προηγείται της δειγματοληψίας για ανάλυση.

Μετά τη δειγματοληψία το δοχείο του προϊόντος κλείνεται πάλι επιμελώς.

(2) Δειγματοληψία

Λαμβάνεται δείγμα τουλάχιστον 200 G.

Ο καθαρός και ξηρός δειγματολήπτης φέρεται διαμέσου του προϊόντος, με το δοχείο, αν χρειάζεται, σε κλίση ή στηριγμένο στη μια πλευρά του. Η σχισμή προσανατολίζεται προς τα κάτω και κρατείται σταθερός ρυθμός εισαγωγής.

Όταν ο δειγματολήπτης φτάσει στον πυθμένα του δοχείου, στρέφεται κατά 1800 ανασύρεται και το περιεχόμενο του φέρεται στο δοχείο δείγματος.

Χρειάζονται μία ή περισσότερες λήψεις για να σχηματισθεί δείγμα τουλάχιστον 200 G.

Το δοχείο του δείγματος κλείνεται αμέσως μετά την ολοκλήρωση της δειγματοληψίας.

(α) Δειγματοληψία προϊόντων προσυσκευασμένων σε μικρά δοχεία για τη λιανική πώληση

Μία άθικτη κλειστή προσυσκευασία μπορεί να αποτελέσει δείγμα. Λαμβάνονται μία ή περισσότερες προσυσκευασίες με τα ίδια χαρακτηριστικά αναφοράς μέχρι να σχηματιστεί δείγμα τουλάχιστον 200 G.

Σημείωση: Όταν χρειάζεται να προσδιοριστούν μη σταθερές ιδιότητες, τα δείγματα πρέπει να λαμβάνονται πάντα με τον τρόπο αυτό.

(3) Συντήρηση, αποθήκευση και μεταφορά του δείγματος

Βλέπε υποπαράγραφους (ε) και (στ) των γενικών διατάξεων.

4) ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΟ ΓΑΛΑ ΣΕ ΣΚΟΝΗ, ΧΥΜΑ

(α) Τύποι δειγματοληπτών

Τύπος Α μακρύς

Τύπος Β κοντός

(βλ. σχ. 5)

(β) Υλικά

Η λεπίδα και το στέλεχος πρέπει να είναι κατασκευασμένα από στιλβωμένο μέταλλο, κατά προτίμηση ανοξείδωτο χάλυβα.

Η λαβή του δειγματολήπτη μεγάλου μήκους πρέπει, κατά προτίμηση, να είναι κατασκευασμένη από ανοξείδωτο χάλυβα. Ο κοντός δειγματολήπτης πρέπει να διαθέτει κινητή λαβή από ξύλο ή πλαστικό προσαρμοσμένη στη λεπίδα με "σύνδεσμο λόγχης" (μπαγιονέτας).

(γ) Κατασκευή

(1) Η μορφή, το υλικό και το τελείωμα του δειγματολήπτη πρέπει να επιτρέπουν

τον εύκολο καθορισμό του.

(2) Η άκρη της λεπίδας στον τύπο Α πρέπει να είναι αρκετά αιχμηρή για να χρησιμοποιήσει σαν ξέστρο.

(3) Η αιχμή της λεπίδας πρέπει να είναι αρκετά οξεία για να διευκολύνεται η δειγματοληψία.

δ) Βασικές διαστάσεις

Οι δειγματοληπτες πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα (με ανοχή 10 %).

Διαστάσεις σε χιλιοστόμετρα

	Τύπος Α μακρύς	Τύπος Β κοντός
Μήκος λεπίδας	800	400
Πάχος μετάλλου στη λεπίδα	1-2	1-2
Εσωτερική διάμετρος της λεπίδας στην αιχμή	18	32
Εσωτερική διάμετρος της λεπίδας στη λαβή ή το στέλεχος	22	28
Πλάτος σχισμής στην αιχμή	4	20
Πλάτος σχισμής στη λαβή ή στο στέλεχος	14	14

(ε) Σημείωση σχετικά με τη χρησιμοποίηση των δειγματοληπτών

(1) Στην περίπτωση σκόνης που προσκολλάται σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, οι δειγματοληπτες μπορεί να εισάγονται κατακορύφως. Ο δειγματολήπτης Α πληρούται τελείως με περιστροφή και εξαγεται ακολούθως κατακορύφως.

Ο δειγματολήπτης Β έχει ήδη πληρωθεί κατά την εισαγωγή του, εξαγεται όμως υπό κλίση για να μη σημειωθούν απώλειες από το κάτω μέρος του.

(2) Σε περίπτωση σκόνης που ρέει εύκολα, τα δοχεία κρατούνται σε κλίση και οι δειγματοληπτες εισάγονται οριζόντια με τη σχισμή προς τα κάτω και ανασύρονται με τη σχισμή προς τα πάνω.

ΒΛΕΠΕ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ.

Άρθρο 249

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ- ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΔΕΝΔΡΑ

Άρθρο 249

Παραγωγικό δελτίο αποστολής
ανθοκομικών Προϊόντων

1. Οι παραγωγοί ανθοκομικών προϊόντων, εκτός από πολλαπλασιαστικό υλικό, περιοχών Νομών Αττικής, Βοιωτίας, Κορινθίας, Αργολίδας, Εύβοιας και Φωκίδας, ως και των λοιπών περιοχών της χώρας, που στέλνουν τα προϊόντα τους για διάθεση από την περιφερειακή Ανθαγορά Αττικής (Αμυγδαλέζα-Δήμου Αχαρνών), υποχρεούνται να συνοδεύουν τα είδη αυτά με Δελτίο Αποστολής, το οποίο θα περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία:

α) Την ημερομηνία αποστολής και ώρα αναχώρησης του μεταφορικού μέσου.

β) Το ονοματεπώνυμο και τη δ/νση του αποστολέα παραγωγού Συνεταιριστικής Οργάνωσης.

γ) Τον αριθμό Δελτίου Ταυτότητας ή Α.Φ.Μ. του παραγωγού.

δ) Την κοινοπραξία Ανθοκομικών Συνεταιρισμών Ελλάδος (ΚΑΣΕ) ως παραλήπτη και τη δ/νση αυτής.

ε) Τα στοιχεία του μεταφορικού μέσου και το ονοματεπώνυμο του οδηγού.

στ) Τα στοιχεία των προϊόντων που μεταφέρονται (είδος, κωδικός είδους, ποσότητα, ποιότητα κλπ.).

ζ) Την υπογραφή του παραγωγού ή την σφραγίδα της Συνεταιριστικής Οργάνωσης

και του μεταφορέα.

2. Το παραπάνω δελτίο αποστολής θα εκδίδεται σε δύο αντίτυπα από στέλεχος (μπλοκ) δελτίων αποστολής, τα οποία πριν από την χρησιμοποίησή τους θα είναι αριθμημένα κατ' αύξοντα αριθμό.

3. Το πρώτο αντίτυπο του δελτίου αποστολής θα είναι θεωρημένο από την ΚΑΣΕ και θα συνοδεύει τα ανθοκομικά προϊόντα, το δεύτερο αντίτυπο θα παραμένει στο στέλεχος (μπλοκ) το οποίο μετά την εξάντλησή του θα παραδίδεται στην ΚΑΣΕ.

4. Την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων, που αναγράφονται στο δελτίο αποστολής φέρει εξ ολοκλήρου ο αποστολέας των προϊόντων, κατά περίπτωση, παραγωγός ή Συνεταιριστική Οργάνωση του.

5. Για τη διευκόλυνση των παραγωγών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, τα στελέχη (μπλοκ) των δελτίων αποστολής, παραχωρούνται από την ΚΑΣΕ.

Άρθρο 250

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΕΣ - ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΑ - ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ - ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΠΛΑΚΙΔΙΑ

Άρθρο 250

Χορήγηση δελτίου τεχνικών χαρακτηριστικών

1. Οι κατασκευαστές ή εισαγωγείς συστημάτων ηλιακών θερμοσίφωνων, κατά την πώληση τέτοιων συστημάτων, με συνολικό εμβαδόν απορροφητικής επιφάνειας συλλέκτη μικρότερο από 7 τετραγωνικά μέτρα και με συνολική καθαρή χωρητικότητα δοχείου αποθήκευσης μέχρι 300 λίτρα, υποχρεούνται να παραδίδουν στον αγοραστή έμπορο ή ιδιώτη, συμπληρωμένο εξολοκλήρου Δελτίο Δήλωσης Τεχνικών Χαρακτηριστικών ηλιακού θερμοσίφωνα και εγγύησης, σύμφωνα με το υπόδειγμα, που επισυνάπτεται στο παρόν άρθρο και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτού.

2. Το παραπάνω Δελτίο μεγέθους Α4 (διαστάσεων 210 X 297 χιλιοστομέτρων) θα έχει την υπογραφή και σφραγίδα του κατασκευαστή ή εισαγωγέα καθώς και την ημερομηνία πώλησης του θερμοσίφωνα.

Ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας με την υπογραφή του εγγυάται τα τεχνικά χαρακτηριστικά των συλλεκτών και δεξαμενών καθώς και των διαφόρων συνδυασμών αυτών για τον σχηματισμό τυχόν περισσότερων τύπων ηλιακών θερμοσίφωνων από αυτούς που αναφέρονται στο έντυπο.

3. Έμποροι που μεταπωλούν τους παραπάνω ηλιακούς θερμοσίφωνες υποχρεούνται να προσυπογράψουν το ανωτέρω δελτίο, που συνοδεύει το προϊόν που πώλησαν, να αναγράφουν ημερομηνία πώλησης και να το σφραγίζουν με την σφραγίδα τους,

ΔΕΛΤΙΟ

Δηλώσεως Τεχνικών Χαρακτηριστικών Ηλιακού Θερμοσίφωνα

A/A ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΙΜΕΣ Ή ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΕΣ
1. ΤΥΠΟΣ ΗΛΙΑΚΟΥ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΑ	-	-
2. ΠΛΗΘΟΣ ΣΥΛΛΕΚΤΩΝ	-	-
3. ΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΣΥΛΛΕΚΤΩΝ	m ²	-
4. ΥΛΙΚΟ ΔΙΑΦΑΝΟΥΣ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΕΚΤΗ	-	-
Εξωτερικό	-	-
Εσωτερικό	-	-
5. ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΠΛΑΤΗΣ ΣΥΛΛΕΚΤΗ (καθ' υπολογισμό)	W/m ² °C	-
6. ΠΛΑΓΙΑ ΜΟΝΩΣΗ ΣΥΛΛΕΚΤΗ	-	-
Υλικό	-	-
Πάχος	cm	-
7. ΩΦΕΛΙΜΗ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΟΧΕΙΟΥ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΑ	λίτρα	-
8. ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΔΟΧΕΙΟΥ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΑ (καθ' υπολογισμό)	W/λίτρο °C	-
9. ΕΙΔΟΣ ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΟΧΕΙΟΥ	-	-
10. ΕΙΔΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ (ανοικτό/κλειστό)	-	-
11. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΥΓΡΟΥ (φυσική/με αντλία)	-	-
12. ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΓΕΤΟΥ	-	-
13. ΜΕΓΙΣΤΗ ΠΙΕΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟΥ	-	-

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΝΔΕΘΕΙ Bar
14. ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ
Ισχύς/Τάση KW
Αριθμ. εγκρίσεως ΥΒΕ -
15. ΟΛΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΝΕΡΟ kg
16. ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ σε κλίση 45 °C
A B cm
Γ Δ cm

1. ΔΗΛΩΣΗ: Ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας και ο πωλητής δηλώνουν υπεύθυνα και αλληλέγγυα την ακρίβεια των χαρακτηριστικών στοιχείων του πρόσθεν ηλιακού θερμοσίφωνα ..... (αριθμ. παραγωγής) .....

Επί πλέον ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας δηλώνει τη συμφωνία των χαρακτηριστικών στοιχείων προς εκείνα που έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Βιομηχανίας & Ενέργειας για τον ίδιο τύπο ηλιακού θερμοσίφωνα.

Σε περίπτωση ανακρίβειας των στοιχείων, εκτός της ποινικής ευθύνης, ο πωλητής αναλαμβάνει να επιστρέψει στον αγοραστή την αξία του ηλιακού θερμοσίφωνα και τα έξοδα εγκαταστάσεως του.

.....200... .....200...
Ο κατασκευαστής/Εισαγωγέας Ο πωλητής
(Υπογραφή- Σφραγίδα) (Υπογραφή - Σφραγίδα)

3. ΕΓΓΥΗΣΗ:

.....200... .....200...
Ο κατασκευαστής/Εισαγωγέας Ο πωλητής
(Υπογραφή - Σφραγίδα) (Υπογραφή - Σφραγίδα)

ΒΕΒΑΙΩΣΗ - ΕΓΓΥΗΣΗ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΤΗ:

Τύπος πωλούμενου συστήματος: .....
Πελάτης: ..... Διεύθυνση: .....
Πόλη: ..... Περιοχή: ..... Τηλ: .....
Πωλητής: .....
Πόλη: ..... Διεύθυνση: .....
Τ/γιο ή Δελτ. Λίαν. πωλ. Α/Α: ..... Ημ/νία: .....

Συλλέκτης Α/Α Δεξαμενή Α/Α
Συλλέκτης Α/Α Δεξαμενή Α/Α
Συλλέκτης Α/Α Δεξαμενή Α/Α

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
Βεβαιούται ότι το ανωτέρω πωληθέν (Εφόσον έχει συμφωνηθεί με τον σύστημα ηλιακού θερμοσίφωνα είναι πελάτη) παραγωγής/εισαγωγής του ανωτέρω Εγγυώμαι επί έτη την καλή κατασκευαστή/εισαγωγέα και εκτέλεση των εργασιών ανταποκρίνεται στα προϊόντα των εγκαταστάσεως του ανωτέρω ηλιακού οποίων τα χαρακτηριστικά αναφέρονται θερμοσίφωνα και αναλαμβάνω, στην προηγούμενη σελίδα. χωρίς καμία αποζημίωση, την αποκατάσταση κάθε βλάβης στην εγκατάσταση κατά τη διάρκεια της εγγυήσεως
.....200... .....200...

Ο Πωλητής Ο Πωλητής
(Υπογραφή - Σφραγίδα) (Υπογραφή - Σφραγίδα)

Άρθρο 251

Άρθρο 251

Σύνταξη δελτίου τεχνικών χαρακτηριστικών

1. Απαγορεύεται στο δελτίο του προηγούμενου άρθρου κάθε αλλαγή στην σειρά αναφοράς των τεχνικών χαρακτηριστικών, κάθε προσθήκη ή αφαίρεση χαρακτηριστικού καθώς και κάθε αλλαγή στις προβλεπόμενες από αυτό μονάδες μέτρησης κάθε χαρακτηριστικού.

Στην περίπτωση χαρακτηριστικών που δεν αφορούν στον αντίστοιχο τύπο, αναγράφεται υποχρεωτικά η λέξη "άνευ". Το σκαρίφημα του ηλιακού θερμοσίφωνα που παρατίθεται στο οικείο δελτίο πρέπει να αντιστοιχεί στον δηλούμενο τύπο, οι διαστάσεις δε που αναφέρονται σε αυτό πρέπει να δίνονται απαραίτητα με την ίδια σειρά που έχουν δοθεί στο σκαρίφημα που υπάρχει στην Δήλωση χαρακτηριστικών κατασκευαστικών στοιχείων που έχει υποβληθεί στο Υπουργείο

Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ` αριθμ. 36034/4321/8.6.1979 απόφασης του, εφόσον εμπίπτουν σ` αυτή.

2. Οι αριθμητικές τιμές των χαρακτηριστικών στοιχείων του ηλιακού θερμοσίφωνα, το κείμενο της παρεχόμενης εγγύησης, η επωνυμία του κατασκευαστή ή εισαγωγέα και το σκαρίφημα μπορεί να έχουν γραφεί έντυπα στο Δελτίο.

Κατασκευαστής, εισαγωγέας και πωλητής ηλιακών θερμοσίφωνων, στα διάφορα σχετικά με αυτούς διαφημιστικά έντυπα, μπορούν να αναφέρουν την παροχή Δελτίου στον αγοραστή ακόμη δε να παραθέτουν και το πλήρες κείμενο.

3. Οι αριθμητικές τιμές των χαρακτηριστικών των ηλιακών θερμοσίφωνων που γράφονται στο Δελτίο, δεν επιτρέπεται να είναι διαφορετικές από εκείνες που για τον συγκεκριμένο τύπο ηλιακού θερμοσίφωνα έχουν δηλωθεί στο Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, σύμφωνα με την υπ` αριθμ. 36034/4321/8.6.1979 απόφαση του, εφόσον εμπίπτουν σ` αυτή.

4. Από τον κατασκευαστή ή εισαγωγέα, πωλητή και εγκαταστάτη θα συμπληρούνται, θα υπογράφεται και θα σφραγίζεται και η δεύτερη σελίδα των παραπάνω Δελτίων στην ανάλογη κατά περίπτωση θέση,

5. Το κείμενο της συμφωνίας για την παρεχόμενη εγγύηση καλής λειτουργίας θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά τη χρονική διάρκεια της εγγύησης και την έκταση αυτής, δηλαδή αν καλύπτει την αξία των ανταλλακτικών, τα μεταφορικά, τα εργατικά επισκευής ή αλλαγής κλπ. Εάν η εγγύηση δεν καλύπτει ενιαίως το σύνολο του ηλιακού θερμοσίφωνα, τότε στο κείμενο για την παρεχόμενη εγγύηση θα αναφέρονται σαφώς τα μέρη, τα οποία καλύπτει η εγγύηση καθώς και η αντίστοιχη για κάθε μέρος από αυτά διάρκεια (π.χ. βοηθητικό ηλεκτρικό στοιχείο εγγύηση 5 ετών).

Εάν καμία εγγύηση δεν παρέχεται για την καλή λειτουργία του ηλιακού θερμοσίφωνα, τότε στην θέση του κειμένου για την παρεχόμενη εγγύηση θα γράφεται η φράση "ΔΕΝ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΕΓΓΥΗΣΗ".

6. Ειδικά για τους ηλιακούς θερμοσίφωνες, που έχουν και ηλεκτρικό στοιχείο και από το λόγο αυτό εμπίπτουν στις διατάξεις της υπ` αριθμ. 470/1.4.1985 (ΦΕΚ 183/ Β/4.4.1985), κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε με την υπ` αριθμ. Β 6467/608/18.3.1988 (ΦΕΚ 214/Β/21.4.1988) κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπουν την καταχώρηση για κυκλοφορία από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και καλύπτει μόνο το ηλεκτρικό μέρος του ηλιακού θερμοσίφωνα και όχι ολόκληρο το σύστημα του, απαγορεύεται κάθε δήλωση, πληροφορία ή διαφήμιση από την οποία αφήνεται να εννοηθεί άμεσα ή έμμεσα ότι ο ηλιακός θερμοσίφοντας έχει πάρει έγκριση στο σύνολο του, από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Άρθρο 252**Άρθρο 252**

Υποχρεώσεις εισαγωγέων και ευθύνη πωλητή

1. Σε περίπτωση εισαγωγής από το εξωτερικό ηλιακών θερμοσίφωνων με χαρακτηριστικά, όπως αυτά που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 250 - της παρούσας, οι υποχρεώσεις, που με την παρούσα καθορίζονται για τους κατασκευαστές, επιβάλλονται και στους εισαγωγείς του θερμοσίφωνα ή τους αντιπροσώπους του αλλοδαπού κατασκευαστικού οίκου.

2. Ο πωλητής συστημάτων ηλιακών θερμοσίφωνων είναι συνυπεύθυνος με τον κατασκευαστή ή εισαγωγέα ή αντιπρόσωπο, για την κανονική και ειλικρινή συμπλήρωση του Δελτίου Δήλωσης τεχνικών χαρακτηριστικών και της εγγύησης, που προβλέπονται από την παρούσα.

Άρθρο 253**Άρθρο 253**

Χορήγηση εντύπων οδηγιών στα ελληνικά

1. Σε κάθε πώληση οχημάτων, μηχανών, μηχανημάτων, οργάνων, συσκευών και γενικά μη απλών στην κατασκευή, χρήση και συντήρηση προϊόντων, οιασδήποτε προελεύσεως, που προορίζονται για το καταναλωτικό κοινό, παρέχεται στον αγοραστή έντυπο (ή έντυπα), που περιλαμβάνει τουλάχιστον στην ελληνική

γλώσσα
και κατά τρόπο σαφή, τα εξής στοιχεία:

α) Το είδος του προϊόντος και τον τύπο, μοντέλο κλπ.

β) Τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του προϊόντος καθώς και τυχόν διαγράμματα, όταν αυτά είναι απαραίτητα για την επισκευή και συντήρηση του προϊόντος και εφόσον αυτά διατίθενται κατά μονάδα από την κατασκευάστρια εταιρία.

γ) Τις απαραίτητες οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία, χρήση, συντήρηση, διατήρηση και πλήρη αξιοποίηση του προϊόντος και ιδιαίτερα τονισμένους τους κινδύνους, που είναι δυνατόν να υπάρξουν κατά τη λειτουργία, χρήση και διατήρηση τους.

2. Στο ανωτέρω έντυπο θα δηλώνεται επίσης σαφώς αν παρέχεται ή όχι εγγύηση για το προϊόν, δήλωση η οποία θα αναγράφεται και στο παραδιδόμενο στον αγοραστή παραστατικό στοιχείο, όταν η παράδοση του προϊόντος δεν γίνεται επί τόπου σε ειδικό έντυπο.

Εφόσον παρέχεται εγγύηση, θα πρέπει η ανωτέρω δήλωση στο έντυπο, να συνοδεύεται από εκτενή περιγραφή των όρων της εγγυήσεως, τη διάρκεια της και τις παρεχόμενες καλύψεις, εφόσον αυτή δένε είναι συντεταγμένη στα ελληνικά.

3. Το πλήθος και η έκταση των πληροφοριών πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες του συνήθους αγοραστή, θεωρουμένου πάντοτε ότι δεν έχει τις εξειδικευμένες γνώσεις και σε καμιά περίπτωση το πλήθος και η έκταση των πληροφοριών αυτών δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερες από εκείνες που αντίστοιχα τυχόν υπάρχουν σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 254

Άρθρο 254

Ευθύνη σύνταξης δελτίου οδηγιών

1. Την ευθύνη για την σύνταξη και εκτύπωση των εντύπων, που προβλέπονται στο παραπάνω άρθρο και την παράδοση τους στους πωλητές έχουν:

α) Οι παραγωγοί για τα εγχωρίως παραγόμενα,

β) Οι διανομείς ή οι εισαγωγείς ή οι αντιπρόσωποι για τα εκτός Ελλάδος παραγόμενα.

2. Την ευθύνη για την κατοχή και παράδοση στον αγοραστή των προϊόντων, των εντύπων που προβλέπονται στο παραπάνω άρθρο, έχει ο πωλητής του προϊόντος, ανεξάρτητα από την ευθύνη του παραγωγού, διανομέα, εισαγωγέα ή αντιπροσώπου, οι οποίοι κατά τα προηγούμενα είναι υποχρεωμένοι να εφοδιάζουν τους πωλητές με τα έντυπα αυτά

Άρθρο 255

Άρθρο 255

Απαγόρευση χρησιμοποίησης του τετραχλωράνθρακα στους πυροσβεστήρες

Απαγορεύεται η κατά οποιοδήποτε τρόπο χρησιμοποίηση του τετραχλωράνθρακα για την παραγωγή των πυροσβεστήρων καθώς και η κατοχή του από τις επιχειρήσεις παραγωγής πυροσβεστήρων.

Άρθρο 256

Άρθρο 256

Προδιαγραφές κεραμικών - πλακιδίων

1. Τα κεραμικά πλακίδια επίστρωσης τοίχων και δαπέδων που προσφέρονται στην κατανάλωση, για να χαρακτηρίζονται πρώτης ποιότητας, πρέπει να πληρούν, κατά περίπτωση, τους όρους του αντίστοιχου, από τα παρακάτω, προτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (COMMITTEE EUROPEENNE DE NORMALISATION C.E.N.) και του εναρμονισμένου προς αυτό προτύπου του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) ή άλλου Οργανισμού Τυποποίησης μέλους της ΟΕ.Ν.

A/A	Πρότυπο C.E.N	ΕΛΟΤ	Τίτλος προτύπου
1	EN 87	ΕΛΟΤ EN 87	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες δαπέδου και τοίχου - Ορισμοί, κατάταξη, χαρακτηριστικά και σήμανση
2	EN 121	ΕΛΟΤ EN 121	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες συμπίεσης με χαμηλή υδατοαπορροφητικότητα $E \leq 3\%$ - Ομάδα A I
3	EN 159	ΕΛΟΤ EN 159	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες συμπίεσης με υδατοαπορροφητικότητα $E > 10\%$ - Ομάδα B III
4	EN 176	ΕΛΟΤ EN 176	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες συμπίεσης με χαμηλή υδατοαπορροφητικότητα $E \leq 3\%$ - Ομάδα B I
5	EN 177	ΕΛΟΤ EN 177	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες συμπίεσης με υδατοαπορροφητικότητα $3\% < E \leq 6\%$ - Ομάδα B II
6	EN 178	ΕΛΟΤ EN 178	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες συμπίεσης με υδατοαπορροφητικότητα $6\% < E \leq 10\%$ - Ομάδα B II β
7	EN 186.1	ΕΛΟΤ EN 186.1	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες συμπίεσης με υδατοαπορροφητικότητα $3\% < E \leq 6\%$ - Ομάδα A II α Μέρος 1
8	EN 187.2	ΕΛΟΤ EN 187.2	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες εξώθησης με υδατοαπορροφητικότητα $6\% < E \leq 10\%$ - Ομάδα A II β Μέρος 2
9	EN 188	ΕΛΟΤ EN 188	Κεραμικά πλακίδια και πλάκες εξώθησης με υδατοαπορροφητικότητα $E > 10\%$ - Ομάδα A III

2. Στη συσκευασία των πλακών και πλακιδίων επί στρωσης τοίχων και δαπέδων πρώτης ποιότητας, πρέπει να αναγράφονται τα ακόλουθα στοιχεία, με τους όρους τους οποίους η παρούσα και το αντίστοιχο πρότυπο της C.E.N και του ΕΛΟΤ ορίζουν:

α) Η εμπορική επωνυμία του κατασκευαστή ή το σήμα του και η χώρα παραγωγής.

β) Η κατάταξη των περιεχομένων πλακιδίων ή πλακών σύμφωνα με την Ομάδα τους και το ειδικό πρότυπο κατασκευής τους, όπως η κατάταξη αυτή καθορίζεται στον Πίνακα 2 του Προτύπου EN 87 της C.E.N και του εναρμονισμένου προς αυτό Προτύπου ΕΛΟΤ EN 87, του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

γ) Η ένδειξη ότι τα περιεχόμενα πλακίδια ή πλάκες είναι πρώτης ποιότητας.

δ) Οι ονομαστικές διαστάσεις και οι διαστάσεις κατασκευής των περιεχομένων πλακιδίων ή πλακών, τυπικές ή μη τυπικές.

ε) Το είδος της επιφάνειας με τον αντίστοιχο όρο "εμφιαλωμένα" και "μη εμφιαλωμένα" ή το αντίστοιχο σύμβολο "GL" και "UGL".

3. Εκτός από τα παραπάνω στη συσκευασία των πλακιδίων ή πλανών θα αναγράφεται και ο αριθμός των περιεχομένων τεμαχίων, τουλάχιστον με το σημείο Χ, ακολουθούμενο από τον αριθμό των τεμαχίων.

4. Από τις παραπάνω υποχρεωτικά αναγραφόμενες στη συσκευασία ενδείξεις, μέσα σε ένα πλαίσιο πρέπει να αναγράφονται κατά σειρά και χωριστούς στίχους οι ακόλουθες:

α) Το Πρότυπο της C.E.N προς το οποίο τα πλακίδια ή πλάκες συμφωνούν

β) Η κατάταξη των πλακιδίων ή πλακών με το συμβολισμό του Πίνακα 2 τα Πρότυπα EN 87 της C.E.N και του εναρμονισμένου προς αυτό Προτύπου ΕΛΟΤ EN 87, ο οποίος περιλαμβάνει:

(1) Το σύμβολο κατάταξης σε ομάδα

(2) Το πρότυπο του ΕΛΟΤ ή άλλου Εθνικού Οργανισμού Τυποποίησης μελών της C.E.N.

γ) Η ένδειξη ότι τα περιεχόμενα πλακίδια ή πλάκες είναι πρώτης ποιότητας με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

(1) Α ποιότητας

(2) 1ης ποιότητας

με δυνατότητα του κατασκευαστή να χρησιμοποιήσει αντί της λέξης "ποιότητας"

λέξη της αυτής έννοιας σε γλώσσα χώρας της οποίας ο Εθνικός Οργανισμός Τυποποίησης είναι μέλος της C.E.N.

5. Η αναγραφή των ενδείξεων των προηγούμενων παραγράφων πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ανεξίτηλο και ευανάγνωστο.

6. Εκτός από τις παραπάνω υποχρεωτικές ενδείξεις στη συσκευασία των πλακιδίων και των πλακών πρώτης ποιότητας, επιτρέπεται η αναγραφή και των όρων "πρώτης διαλογής" ή "Α διαλογής" ή "1ης διαλογής" ή των αντίστοιχων προς αυτούς όρων σε γλώσσα χώρας της οποίας ο Εθνικός Οργανισμός Τυποποίησης είναι μέλος της C.E.N. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις οι όροι αυτοί θεωρούνται ισοδύναμοι προς τον όρο "Πρώτης ποιότητας".

7. Πλακίδια και πλάκες που δεν πληρούν τους όρους ενός προτύπου της C.E.N. ή

του ΕΛΟΤ από αυτά που παρατέθηκαν στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν είναι πρώτης ποιότητας και δεν επιτρέπεται να χαρακτηρίζονται ως τέτοια.

8. Στη συσκευασία των πλακιδίων και πλακών που δεν είναι πρώτης ποιότητας απαγορεύεται η αναγραφή ή μνεία των προτύπων της C.E.N. ή του ΕΛΟΤ ή άλλου Εθνικού Οργανισμού Τυποποίησης, μέλους ή μη μέλους της C.E.N. Στη συσκευασία

των προϊόντων αυτών θα αναγράφονται υποχρεωτικά όλες οι άλλες ενδείξεις που προβλέπονται για τα πλακίδια πρώτης ποιότητας συνοδευόμενες από την ένδειξη "δεύτερης ή τρίτης ποιότητας" αναλόγως. Ο όρος ποιότητα μπορεί να αντικατασταθεί και από τον όρο "διαλογή".

9. Για τον έλεγχο της ποιότητας των παραπάνω πλακιδίων και πλακών επίστρωσης τοίχων και δαπέδων θα εφαρμόζονται τα σχετικά πρότυπα του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης που έχουν εναρμονιστεί προς τα αντίστοιχα πρότυπα της C.E.N.

10. Στα τιμολόγια, δελτία λιανικής πωλήσεως, δελτία αποστολής ή παραγγελίας πλακών και πλακιδίων επιστρώσεως τοίχων και δαπέδων, καθώς και στους τιμοκαταλόγους, συμβάσεις, προσφορές πωλήσεως ή προμήθειας και γενικώς κάθε έντυπο των παραγωγών και εμπόρων, όταν σε αυτά γίνεται αναφορά ή συσχέτιση της τιμής πωλήσεως των προϊόντων αυτών, πλην των άλλων προβλεπομένων στοιχείων, πρέπει να αναγράφεται η ποιότητα, ως ακολούθως:

α) Για τα προϊόντα, που πληρούν τους όρους των προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, με μια από τις ενδείξεις:

"Πρώτη ποιότητα" ή "Πρώτη διαλογή"

β) Για τα προϊόντα, που δεν πληρούν τους όρους των προτύπων που αναγράφονται στην παράγραφο 1 με μια από τις ενδείξεις (κατά περίπτωση):

(1) Δεύτερη ποιότητα ή διαλογή

(2) Τρίτη ποιότητα ή διαλογή

Ο ανωτέρω χαρακτηρισμός της ποιότητας των προϊόντων θα προέρχεται από τα αντίστοιχα παραστατικά προμήθειας, προς τα οποία και θα συμφωνεί.

11. Κεραμικά πλακίδια τα οποία έχουν παραχθεί νόμιμα ή και διατεθεί στο εμπόριο σε άλλα Κράτη - Μέλη της Ε.Ε. ή είναι καταγωγής χωρών ΕΖΕΣ, που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία ΕΟΧ μπορούν να διατίθενται στην ελληνική αγορά:

- ως πλακίδια πρώτης ποιότητας εάν έχουν παραχθεί σύμφωνα με πρότυπα που εξασφαλίζουν ένα ισοδύναμο επίπεδο ποιότητας με αυτό του παρόντος άρθρου και

- ακόμη και αν ακολουθούν διαφορετικούς κανόνες επισήμανσης, εφόσον οι κανόνες αυτοί προσφέρουν ένα ανάλογο επίπεδο πληροφόρησης στον καταναλωτή με αυτό που προσφέρουν οι κανόνες επισήμανσης του παρόντος άρθρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22**ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ΠΥΡΑΚΤΩΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ****Άρθρο 257**

Ενδείξεις λαμπτήρων πυράκτωσης γενικού φωτισμού

1. Στους ηλεκτρικούς λαμπτήρες πυράκτωσης γενικού φωτισμού, πρέπει να είναι αποτυπωμένες ευδιάκριτα και ανεξίτηλα οι ακόλουθες ενδείξεις:

- α) Η επωνυμία ή ο εμπορικός τίτλος του κατασκευαστή
- β) Η ονομαστική τάση σε VOLT
- γ) Η ονομαστική ισχύς σε WATT
- δ) Η χώρα κατασκευής

2. Πάνω στην συσκευασία κάθε ηλεκτρικού λαμπτήρος πυράκτωσης γενικού φωτισμού πρέπει να αναγράφεται:

- α) Η επωνυμία ή ο εμπορικός τίτλος του κατασκευαστή
- β) Η ονομαστική τάση σε VOLT
- γ) Η ονομαστική ισχύς σε WATT
- δ) Η διεύθυνση του κατασκευαστή

ε) Το όνομα ή επωνυμία του αντιπροσώπου ή του εισαγωγέα, η διεύθυνση του και η χώρα κατασκευής για τους εισαγόμενους.

Οι ενδείξεις της περίπτωσης (ε) πρέπει να αναγράφονται στα ελληνικά.

Για τους λαμπτήρες που προέρχονται από το εξωτερικό δεν απαιτείται η διεύθυνση του κατασκευαστή.

3. Από τις παραπάνω υποχρεώσεις εξαιρούνται οι κάτω των 30 VOLT ηλεκτρικοί λαμπτήρες, στο σώμα των οποίων και στην συσκευασία τους πρέπει να αναγράφεται μόνο το επίσημο κατατιθέμενο εμπορικό σήμα του κατασκευαστή.

Άρθρο 258

Απαιτήσεις για την διάρκεια ζωής λαμπτήρων πυράκτωσης, γενικού φωτισμού

1. Η μέση διάρκεια ζωής των λαμπτήρων για την ονομαστική τάση, που αναγράφεται σε αυτούς, δεν πρέπει να είναι μικρότερη από χίλιες (1000) ώρες. Εν τούτοις αν το δείγμα των λαμπτήρων, που υποβάλλεται σε δοκιμή διάρκειας ζωής, αποτελείται από 20 μόνο λαμπτήρες, η μέση διάρκεια ζωής που προκύπτει από τη δοκιμή, δεν πρέπει να είναι μικρότερη από 960 ώρες.

2. Ένας λαμπτήρας πρέπει να έχει διάρκεια ζωής πάνω από 700 ώρες. Η απόδοση ενός λαμπτήρα μετά από 750 ώρες λειτουργίας, δεν πρέπει να είναι μικρότερη από 85% της αρχικής τιμής, εκτός από τους λαμπτήρες 200-250 VOLT-25 WATT, των οποίων η απόδοση δεν πρέπει να είναι μικρότερη από το 74% της αρχικής τιμής και των λαμπτήρων 100-150 VOLT-25 WATT, των οποίων η απόδοση δεν πρέπει να είναι μικρότερη από το 72% της αρχικής τιμής. Αν ένας λαμπτήρας δεν είναι σύμφωνος με τα παραπάνω, πρέπει να θεωρηθεί ότι αστόχησε στις 690 ώρες.

3. Αν για ειδικούς λόγους λαμπτήρες σημαίνονται με δύο τάσεις ως "ονομαστική τάση" θα πρέπει να ληφθεί η μέση τιμή των τάσεων αυτών.

Άρθρο 259

Φωτεινή ροή και ηλεκτρική ισχύς λαμπτήρων πυράκτωσης

1. Η μέση φωτεινή ροή σε ΛΟΥΜΕΝ (LUMEN) των λαμπτήρων, στην αναγραφόμενη ονομαστική τάση δεν πρέπει να είναι κατώτερη από τις τιμές που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

ΒΛΕΠΕ ΠΙΝΑΚΑ ΣΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ.

2. Η αρχική ηλεκτρική ισχύς των επί μέρους λαμπτήρων δεν πρέπει να ξεπερνά το 104 % της ονομαστικής ισχύος + 0, 5 W.

3. Η αρχική φωτεινή ροή των επιμέρους λαμπτήρων δεν πρέπει να είναι μικρότερη από το 93 % των τιμών που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα.

4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, δεν έχουν εφαρμογή για λαμπτήρες ειδικού τύπου, όπως προβολέων, κυλινδρικών, κραδασμών και διακοσμητικών.

Άρθρο 260

Άρθρο 260

Μέθοδος δειγματοληψίας για τον έλεγχο των λαμπτήρων πυράκτωσης

1. Για τον έλεγχο της εφαρμογής των προηγούμενων διατάξεων από τους κατασκευαστές ηλεκτρικών λαμπτήρων, λαμβάνονται από τα αγορανομικά όργανα δείγματα, κατά παρτίδες, από κάθε τύπο ηλεκτρικών λαμπτήρων, δηλαδή λαμπτήρες της ίδιας ονομαστικής ισχύος και τάσης. Το δείγμα από κάθε παρτίδα λαμβάνεται κατά τρόπο αντιπροσωπευτικό, παρουσία αντιπροσώπων της βιομηχανίας, που παράγει τους λαμπτήρες ή παρουσία του πρατηριούχου, εφόσον το δείγμα λαμβάνεται από το πρατήριο της βιομηχανίας.

2. Μέθοδος δειγματοληψίας:

α) Παρτίδες που αποτελούνται από 1000 ή λιγότερους λαμπτήρες

Για τις παρτίδες που αποτελούνται από 10 ή λιγότερα κιβώτια, πρέπει να επιλέγουν λαμπτήρες από όλα τα κιβώτια.

Για τις παρτίδες που αποτελούνται από περισσότερα από 10 κιβώτια πρέπει να επιλέγουν λαμπτήρες από το μισό τουλάχιστον αριθμό κιβωτίων της παρτίδας και τουλάχιστον από 10 κιβώτια.

β) Παρτίδες που αποτελούνται από περισσότερους από 1000 λαμπτήρες.

Η επιλογή γίνεται από το ένα τρίτο περίπου του συνολικού αριθμού των κιβωτίων της παρτίδας και τουλάχιστον από 10 κιβώτια.

γ) τα κιβώτια από τα οποία λαμβάνεται το δείγμα επιλέγονται στην τύχη.

δ) Κάθε δείγμα θα αποτελείται από 25 λαμπτήρες.

3. Η παραπάνω μέθοδος περιορίζεται σε λαμπτήρες μέχρι και 200 W.

Οι ποσότητες που λαμβάνονται για δοκιμές λαμπτήρων πάνω από 200 W μπορεί να μειωθούν με αμοιβαία συμφωνία. Οι όροι της συμφωνίας εκτιμώνται σε μία στατιστική βάση παρόμοια με εκείνη που χρησιμοποιείται για μεγαλύτερες ποσότητες και πρέπει να περιλαμβάνονται στην αμοιβαία συμφωνία.

Άρθρο 261

Άρθρο 261

Τρόπος ελέγχου αρχικών χαρακτηριστικών

και διάρκεια ζωής λαμπτήρων

1. Ο έλεγχος των αρχικών χαρακτηριστικών των λαμπτήρων (ηλεκτρικών και φωτομετρικών), γίνεται επί 25 λαμπτήρων. Ο έλεγχος διάρκειας ζωής γίνεται επί 20 λαμπτήρων που συγκεντρώνονται στην τύχη από εκείνους που πέρασαν με επιτυχία τον έλεγχο των ηλεκτρικών και φωτομετρικών χαρακτηριστικών.

2. Η τάση δοκιμής πρέπει να έχει σταθερή τιμή που να βρίσκεται μεταξύ του 100% και του 110% της ονομαστικής τάσης. Η παραπάνω τάση δοκιμής για τη διάρκεια ζωής θεωρείται σταθερή εάν οι στιγμιαίες διακυμάνσεις της δεν υπερβαίνουν το $\pm 1\%$ και οι υπολογισμοί που περιγράφονται παρακάτω γίνονται με τη μέση πραγματική τιμή της τάσης δοκιμής.

3. Η ισοδύναμη διάρκεια ζωής για την ονομαστική τάση υπολογίζεται από την ακόλουθη σχέση:

$LO = L \cdot (U)$ η όπου:

U

LO: Είναι η διάρκεια ζωής στην ονομαστική τάση

L: Είναι η διάρκεια ζωής στην τάση δοκιμής

UO: Είναι η ονομαστική τάση

U: Είναι η μέση πραγματική τιμή της τάσης δοκιμής

η: Είναι ο αριθμός 13 για λαμπτήρες κενού και ο αριθμός 14 για λαμπτήρες που περιέχουν αέριο.

Οι λαμπτήρες πρέπει να λειτουργούν σε εναλλασσόμενο ρεύμα με ονομαστική συχνότητα μεταξύ 40 Hg και 60 Hg (κύκλοι / δευτερόλεπτο).

4. Ο έλεγχος πρέπει να διακόπτεται δύο φορές την ημέρα για περίοδο τουλάχιστον 15 λεπτών. Οι περίοδοι αυτές δε θεωρούνται μέρος του χρόνου λειτουργίας του λαμπτήρα.

Η φωτεινή ροή και η ισχύς των λαμπτήρων που υφίστανται τη δοκιμή διάρκειας ζωής, πρέπει να μετρηθούν στην ονομαστική τάση μετά από λειτουργία 750 ωρών ± 25 ώρες ή σε ισοδύναμο χρόνο λειτουργίας, αν η δοκιμή γίνεται σε υψηλότερη τάση.

Η δοκιμή διάρκειας ζωής θεωρείται ότι τελείωσε στις 1250 ώρες ή στον ισοδύναμο χρόνο, αν η δοκιμή γίνεται σε υψηλότερη τάση.

5. Η εκτέλεση των δοκιμών για τα αρχικά χαρακτηριστικά των λαμπτήρων (ηλεκτρικά και φωτομετρικά), γίνεται κατόπιν μιας περιόδου γήρανσης τους περίπου μιας ώρας σε ονομαστική τάση.

Άρθρο 262

Άρθρο 262

Προϋποθέσεις αποδοχής ή απόρριψης δείγματος λαμπτήρων

1. Το δείγμα και κατά συνέπεια και η παρτίδα από την οποία λήφθηκε τούτο, θεωρείται ότι είναι σύμφωνο με το άρθρο 258 της παρούσας, εφόσον οι λαμπτήρες που εξετάζονται για τον προσδιορισμό της διάρκειας ζωής, ικανοποιούν και τους δύο παρακάτω όρους:

α) Η μέση διάρκεια ζωής τους να μην είναι μικρότερη από 960 ώρες.

β) Ο συνολικός αριθμός των λαμπτήρων που έχουν διάρκεια ζωής μικρότερη από 700 ώρες μαζί με αυτούς που δεν πληρούν τις απαιτήσεις σχετικά με την φωτεινή ροή στις 750 ώρες για μεμονωμένους λαμπτήρες, που καθορίζονται στο άρθρο 258 παράγραφος 2, να μην ξεπερνά τους τέσσερις.

2. Το δείγμα και κατά συνέπεια και η παρτίδα από την οποία λήφθηκε τούτο, θεωρείται ότι είναι σύμφωνο με το άρθρο 259 της παρούσας, εφόσον οι λαμπτήρες που εξετάστηκαν για τον προσδιορισμό των ηλεκτρικών φωτομετρικών χαρακτηριστικών ικανοποιούν και τους δύο παρακάτω όρους:

α) Ο αριθμός των λαμπτήρων που έχουν αρχική ηλεκτρική ισχύ μεγαλύτερη από την ονομαστική τους κατά 4% συν 0, 5 W, να μην ξεπερνά τους τέσσερις.

β) Ο αριθμός των λαμπτήρων που έχουν φωτεινή ροή μικρότερη από το 93% των τιμών που αναφέρονται στον πίνακα του άρθρου 259 παράγρ. 1 της παρούσας, να μην ξεπερνά τους τέσσερις.

Άρθρο 263**Άρθρο 263**

Εξέταση του αντιδείγματος των λαμπτήρων πυράκτωσης

1. Τα δείγματα λαμβάνονται εις διπλούν, από τα οποία το ένα εξετάζεται αμέσως, το δε άλλο φυλάσσεται και εξετάζεται μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, που υποβάλλεται μέσα σε 15 ημέρες από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της πρώτης εξέτασης.

Εάν λήξει η παραπάνω προθεσμία χωρίς να υποβληθεί αίτηση, το αποτέλεσμα της πρώτης εξέτασης είναι οριστικό και το δεύτερο δείγμα επιστρέφεται στους δικαιούχους.

2. Τα δείγματα εξετάζονται στο Μετρολογικό Εργαστήριο της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης

3. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν οι ίδιοι ή με αντιπρόσωπο τους, να παρίστανται κατά τη διάρκεια της εξέτασης του 2ου δείγματος, που γίνεται στο εργαστήριο της παραπάνω Υπηρεσίας.

Άρθρο 264**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23**

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΡΟΦΙΜΑ

Άρθρο 264

Σχετικά με χρήση ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκορπίσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων

Για την διάθεση στην αγορά ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκορπίσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων, επιβάλλεται όπως στην συσκευασία και στις οδηγίες χρήσεως τους, αναγράφεται σε εμφανές μέρος και με σαφήνεια ότι η χρήση των οργάνων αυτών επιτρέπεται μόνο σε συγκεκριμένη περιοχή κατόπιν αδειας της αρχαιολογικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τον νόμο 2557/1997 άρθρο 9 παραγρ. 8.

Άρθρο 265**Άρθρο 265**

Απαγόρευση διάθεσης λιπασμάτων

1. Απαγορεύεται η πώληση, ανταλλαγή και με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση λιπασμάτων, τα οποία χορηγούνται σε δικαιούχους από την Αγροτική Τράπεζα ή άλλους Οργανισμούς.

2. Απαγορεύεται από οποιονδήποτε τρίτο η αγορά ή η απόκτηση με άλλο τρόπο των παραπάνω λιπασμάτων

Άρθρο 266**Άρθρο 266**

Βάμβακας σύσπορος και εκκοκισμένος

1. Παραγωγοί, έμποροι και υπεύθυνοι εκκοκιστηρίων βάμβακα υποχρεούνται να διατηρούν τα δέματα του εκκοκισμένου βάμβακα μέσα σε αποθήκες ή υπόστεγα, εάν δεν επαρκούν αυτά στην ύπαιθρο, με την απαραίτητη όμως προϋπόθεση τα δέματα αυτά να είναι τοποθετημένα πάνω σε κατάλληλα δάπεδα και καλυμμένα με αδιάβροχα, για την αποτελεσματική προφύλαξη τους από την υγρασία και την ρύπανση. Απαγορεύεται να διατηρούνται στο έδαφος και να είναι ακάλυπτα στην ύπαιθρο.

2. Απαγορεύεται:

α) Κατά τη διάρκεια της συγκομιδής, αποθήκευσης και εκκόκισης, η ανάμιξη του λευκού βάμβακα (WHITE) με βάμβακα λερωμένο (SPOTTED, TINGER, GRAY κλπ.) από βροχές ή άλλες αιτίες και η κατοχή από τους εμπόρους βάμβακα ανακατεμένου όπως παραπάνω:

β) Η χρησιμοποίηση μεταλλικού σύρματος ή σπάγκου σιζάλ (θεριστικού σπάγκου) για τη ραφή ή το δέσιμο των σάκων που περιέχουν σύσπορο βάμβακα και για την ραφή των περιτυλιγμάτων των δεμάτων του εκκοκισμένου βάμβακα.

γ) Η πώληση εγχώριου σύσπορου ή εκκοκισμένου βάμβακα που περιέχει τεμάχια σπάγκου σιζάλ (θεριστικού σπάγκου) ή συρμάτων.

δ) Η τοποθέτηση σύσπορου ή δεμάτων βάμβακα σε πισσόχαρτα ή σε δάπεδα, τοίχους, κιγκλιδώματα και γενικά σε επιφάνειες που έχουν πίσσα ή άσφαλτο με οποιαδήποτε μορφή και η κάλυψη τους με πισσόχαρτα.

ε) Η τοποθέτηση δεμάτων βάμβακα σε πεζοδρόμια ή καταστρώματα δρόμων.

στ) Η φόρτωση και μεταφορά σύσπορου ή δεμάτων βάμβακα με μεταφορικά μέσα τα οποία δεν είναι απολύτως καθαρά και απαλλαγμένα από πίσσα ή άσφαλτο και

ζ) Το βρέξιμο του σύσπορου ή των δεμάτων εκκοκισμένου βάμβακα από οποιοδήποτε κάτοχο με σκοπό την αύξηση του βάρους του.

3. Οι αναφερόμενοι παρακάτω με στοιχεία α) και β) υποχρεούνται το αργότερο μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν στις κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του Οργανισμού Βάμβακος, στην έδρα των οποίων είναι εγκατεστημένοι, έντυπες δηλώσεις στις οποίες να φαίνονται κατά κατηγορία υπόχρεων, τα αντίστοιχα αναφερόμενα στοιχεία:

α) Έμποροι, μεσίτες και λοιπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των καλλιεργητών βάμβακα, που εργάζονται για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων και κατέχουν ποσότητες βάμβακα από 500 χιλιόγραμμα και πάνω, προκειμένου για σύσπορο και αυτό 1 δέμα και πάνω προκειμένου για εκκοκισμένο.

(1) Τις αγορές και πωλήσεις βάμβακα που πραγματοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα ανεξάρτητα εάν έχουν ή όχι αποθέματα βάμβακα κατά τον χρόνο της υποβολής των παραπάνω δηλώσεων.

(2) Τα αποθέματα βάμβακα (σύσπορου και εκκοκισμένου) που υπήρχαν κατά την 1 η του προηγούμενου μήνα.

β) Κλωστούφαντουργικές βιομηχανίες βάμβακα

(1) Τα αποθέματα χωριστά για τον βάμβακα, τις τεχνητές ίνες, τις συνθετικές ίνες ως και τη λαναρία, που υπήρχαν κατά την 1 η του προηγούμενου μήνα

(2) Τις αγορές βάμβακα, τεχνητών ινών και συνθετικών καθώς και τις λαναρίες που πραγματοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα.

(3) Τις κατά τον προηγούμενο μήνα ποσότητες που βιομηχανοποιήθηκαν, χωριστά για τον βάμβακα, τις τεχνητές ίνες (κυτταρινούχες και συνθετικές) και την λαναρία, τις ποσότητες νημάτων που έχουν παραχθεί σε χιλιόγραμμα με αγγλικού αριθμούς λεπτότητας, χωριστά για τα νήματα που προέρχονται από βάμβακα, τεχνητές κυτταρινούχες ίνες, τεχνητές συνθετικές και από σύμμικτες ίνες, καθορίζοντας για την τελευταία περίπτωση το ποσοστό επί τοις εκατό του βάμβακα καθώς και την ονομασία αυτών.

(4) Τις ποσότητες νημάτων που πωλήθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα στην εσωτερική αγορά και στο εξωτερικό.

(5) Τις ποσότητες νημάτων που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα για δική τους παραγωγή υφασμάτων και πλεκτών.

(6) Τις ποσότητες νημάτων που απέμειναν στην αποθήκη κατά το τέλος του προηγούμενου μήνα.

(7) Τις ατράκτους και κεφαλές ανοικτής κλώσης (OPEN END), οι οποίες λειτούργησαν κατά τον προηγούμενο μήνα καθώς και τον συνολικό αριθμό των ατράκτων και των κεφαλών ανοικτής κλώσης, που είναι εγκατεστημένες.

4. Όλοι πωλητές εγχώριου εκκοκισμένου βάμβακα (έμποροι, εκκοκιστές κλπ.) προς τις ελληνικές βαμβακουργίες και προς τις χώρες του εξωτερικού, υποχρεούνται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν τόσο στις Κεντρικές όσο και Περιφερειακές Υπηρεσίες του Οργανισμού Βάμβακος, στην έδρα των οποίων είναι εγκατεστημένοι, έγγραφη δήλωση με τα παρακάτω στοιχεία, τα οποία θα αναφέρονται στον αμέσως προηγούμενο μήνα, ανεξάρτητα από την δήλωση που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

α) Τις ποσότητες εκκοκισμένου βάμβακα σε χιλιόγραμμα που πωλήθηκαν κατά βαμβακουργία ή χώρα εξαγωγής και κατά ποιότητα, β) Την κλάση του βάμβακα (κυτίου) γ) Το μήκος ίνας σε χιλιοστά δ) Την τιμή πώλησης κατά χιλιόγραμμα ε)

Τον χρόνο πώλησης και παράδοσης του βάμβακα.

5. Τα έντυπα δηλώσεων που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους 3 και 4 χορηγούνται στους υπόχρεους για υποβολή από τον Οργανισμό Βάμβακος.

Σε περίπτωση που κάποιο μήνα δεν έγιναν πωλήσεις η δήλωση θα υποβάλλεται με την ένδειξη "ΚΑΜΙΑ ΠΩΛΗΣΗ".

6. Η εμπρόθεσμη υποβολή των δηλώσεων που προβλέπονται από τις προηγούμενες παραγράφους 3 και 4, εκ μέρους των υπόχρεων αποδεικνύεται από το βιβλίο Πρωτοκόλλου του Οργανισμού Βάμβακος.

Άρθρο 267

Άρθρο 267

Υποχρεώσεις σχετικά με βαμβακόσπορο, βαμβακέλαιο και βαμβακόπιτα

1. Έμποροι, μεσίτες και νομικά ή φυσικά πρόσωπα, που ασχολούνται με το εμπόριο βαμβακόσπορου, εκτός από τους καλλιεργητές βάμβακα, υποχρεούνται το αργότερο μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και στην περιφερειακή Υπηρεσία του Οργανισμού Βάμβακος, στην έδρα της οποίας είναι εγκατεστημένοι, έντυπες δηλώσεις, που χορηγούνται από τον Οργανισμό Βάμβακος, στις οποίες να αναγράφονται:

α) Τα αποθέματα βαμβακόσπορου που υπήρχαν την 1 η του προηγούμενου μήνα και

β) Τις αγορές και πωλήσεις βαμβακόσπορου, χωριστά κατά προέλευση (εσωτερικού ή εξωτερικού) που πραγματοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα.

2. Οι βιομήχανοι σπορelaiουργίας υποχρεούνται το αργότερο μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και στην περιφερειακή Υπηρεσία του Οργανισμού Βάμβακος, στην έδρα της οποίας είναι εγκατεστημένοι, έντυπες δηλώσεις, που χορηγούνται από τον Οργανισμό Βάμβακος, στις οποίες να αναγράφονται:

α) Τα αποθέματα βαμβακόσπορου, ακατέργαστου ή ουδέτερου βαμβακελαίου και βαμβακόπιτας, που υπήρχαν την 1 η του προηγούμενου μήνα.

β) Οι ποσότητες βαμβακόσπορου, χωριστά κατά προέλευση (εσωτερικού ή εξωτερικού) που εισήχθησαν στα εργοστάσια τους, κατά τον προηγούμενο μήνα.

γ) Οι ποσότητες βαμβακόσπορου, χωριστά κατά προέλευση (εσωτερικού ή εξωτερικού), που βιομηχανοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα.

δ) Τα προϊόντα ακατέργαστου ή ουδέτερου βαμβακελαίου και βαμβακόπιτας, που παράχθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα.

ε) Οι αποδόσεις επί τοις εκατό του βαμβακόσπορου σε βαμβακέλαιο, βαμβακόπιτα, λίντερ και φλοιούς, χωριστά κατά προέλευση (εσωτερικού ή εξωτερικού).

3. Η υποχρέωση που υπάρχει σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους 1 και 2, για την υποβολή στοιχείων βαμβακόσπορου και παραγώγων προϊόντων του, επεκτείνεται και στους παρακάτω σπόρους και αντίστοιχα έλαια και άλευρα τους:

- Ηλιόσπορο

- Σόγια

- Κράμβη

- Γογγυλόσπορο

4. Η εμπρόθεσμη υποβολή των δηλώσεων που προβλέπονται από το παρόν άρθρο εκ μέρους των υπόχρεων, αποδεικνύεται από το βιβλίο πρωτοκόλλου του Οργανισμού Βάμβακος.

Άρθρο 268

Άρθρο 268

Σάκκοι και ραφή σάκκων
μεταφοράς συσπόρου βάμβακα

Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση σάκκων από ύφασμα πλαστικό ή γιούτα και πλαστικό για την μεταφορά συσπόρου βάμβακα και η πρόσδεση ή ραφή των σάκκων, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για την μεταφορά του συσπόρου βάμβακα, με σπάγγο από κανάβι ή πλαστικό.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 269

Άρθρο 269

Προϋποθέσεις πωλήσεων φύλλων καπνού

Η πώληση φύλλων καπνού χύμα ή σε δέματα επιτρέπεται μόνο από την ανατολή του ηλίου μέχρι και την δεκάτη νυκτερινή ώρα, απαγορεύεται δε η πώληση τις υπόλοιπες ώρες.

Άρθρο 270

Άρθρο 270

Τρόποι παρασκευής και
διάθεσης τεχνητών κηρήθρων

1. Οι τεχνητές κηρήθρες μελισσοκομίας, που προορίζονται για την κατανάλωση, πρέπει να παρασκευάζονται αποκλειστικά από καθαρό κερί μελισσών ή από ενισχυμένη πολυστερίνη, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον Κώδικα Τροφίμων.

2. Απαγορεύεται η κατασκευή και πώληση εγχωρίων ή εισαγόμενων κηρήθρων που περιέχουν παραφίνη.

3. Καθορίζεται ελάχιστο βάρος 57 γραμμάρια για κάθε ξεχωριστό τεμάχιο τεχνητής κηρήθρας, που κυκλοφορεί στο εμπόριο με τις καθιερωμένες διαστάσεις 20X42 εκατ. -περίπου

Άρθρο 271

Άρθρο 271

Σφαγή και εκδορά ζώων
καθώς και πώληση δερμάτων

1. Η σφαγή των μεγάλων ζώων (βοοειδών) γίνεται με ευθύνη των σφαγέων, ώστε το δέρμα να τέμνεται κατά μήκος του λαιμού (γαλλική σφαγή).

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η σφαγή μεγάλων ζώων (βοοειδών), που προορίζονται για τις ανάγκες των Ισραηλιτών, που διαμένουν στην Ελλάδα, να γίνεται με εγκάρσια τομή του λαιμού, παρουσία και του ορισμένου για τον σκοπό αυτό Ισραηλίτη θρησκευτικού λειτουργού, ο αριθμός όμως των ζώων που σφάζονται με

τον τρόπο αυτό, πρέπει να δηλώνεται πριν την σφαγή στις κατά τόπους Αστυνομικές Αγορανομικές Υπηρεσίες.

2. Η εκδορά των μεγάλων ζώων γίνεται με ευθύνη των εκδορέων, με μεγάλη προσοχή και επιμέλεια, ώστε να μην προκαλούνται εγχοπές και οπές στο δέρμα, το οποίο πρέπει να αποτελεί ενιαίο σύνολο, με το κεφάλι και τα άκρα του μέχρι τα γόνατα, να είναι δε απαλλαγμένο από κομμάτια κρέατος, λίπος, ουρά, αυτιά, μύτη και κέρατα.

3. Η σφαγή και εκδορά των μικρών ζώων γίνεται με τον ίδιο τρόπο, με εκείνον που περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2, με ευθύνη των σφαγέων και εκδορέων, αντιστοίχως και με τήρηση των παραπάνω προϋποθέσεων.

Κατά την εκδορά των μικρών ζώων από τα αιγοδέρματα, τραγοδέρματα και προβατοδέρματα, πρέπει να αποκόπτονται τα κεφάλια, όχι όμως από τα αμνοδέρματα και εριφοδέρματα.

4. Στις περιπτώσεις κακής σφαγής ή εκδοράς, συνυπεύθυνοι με τους σφαγείς ή εκδορείς θεωρούνται, σύμφωνα με τις αρχές της προστήσεως και οι ζωέμποροι ή εργοδότες γενικώς.

5. Οι προϊστάμενοι των κατά τόπους Αστυνομικών Υπηρεσιών των σφαγείων, πρέπει να τηρούν επίσημο βιβλίο, στο οποίο να αναγράφονται κατά αύξοντα αριθμό, το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας και άλλα στοιχεία (π.χ. στοιχεία βιβλιαρίου ΙΚΑ κλπ.) κάθε εργαζόμενου στα οικεία σφαγεία ειδικού εκδορέα, που δικαιούται εγγραφής, βάσει των κειμένων εργατικών νόμων. Σε όσες πόλεις υπάρχουν σφαγεία, απαγορεύεται η εκδορά σε αυτά μεγάλων και μικρών ζώων, από μη ειδικούς εκδορείς και μη γραμμένους στο παραπάνω βιβλίο. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης βοηθού ή μαθητευόμενου, τις ευθύνες που απορρέουν από τις υποχρεώσεις, που προαναφέρθηκαν, έχει ο ειδικός εκδορέας καθώς και ο εργοδότης, που αναθέτει στον παραπάνω την εκδορά.

6. Απαγορεύεται:

α) Η πώληση γενικά από τους ζωέμπορους, δερματεμπόρους ή άλλους των εγχωρίων ακατέργαστων δερμάτων, που προέρχονται από μεγάλα ζώα, δηλαδή δέρματα αίματος ή υγράλατα ή ξηρά, εφόσον αυτά φέρουν άκρα, πέρα από το γόνατο ή άλλες ξένες ύλες γενικά και

β) Η διαβροχή των δερμάτων αυτών με νερό.

7. Τα εγχώρια ακατέργαστα δέρματα, που προέρχονται από μικρά ζώα, δηλαδή αμνούς, πρόβατα, ερίφια, αίγες, τράγους και χοίρους, πρέπει να πωλούνται από τους ζωέμπορους, δερματεμπόρους ή άλλους ταξινομημένα κατά είδος ζώου. Τα δέρματα αυτά πρέπει να είναι απαλλαγμένα από κεφάλι, άκρα, πέρα από το γόνατο, υπολείμματα κρέατος ή λίπους και από κάθε άλλη ξένη γενικά ύλη (όπως ξύλα κλπ.). Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η πώληση των δερμάτων, που προέρχονται από αμνούς και ερίφια με το κεφάλι τους μόνο (όχι δε και με άλλα μέρη ή ξένες ύλες).

8. Κατ' εξαίρεση σε όσες περιφέρειες της χώρας κρίνεται σκόπιμο, για την πρόληψη και καταστολή της ζωοκλοπής, μπορεί με Αγορανομικές Διατάξεις τοπικής ισχύος, να επιτρέπεται η μη αποκοπή των κεφαλιών από τα αιγοδέρματα, τραγοδέρματα και προβατοδέρματα και η πώληση τους με τα κεφάλια.

9. Η άλιση (το αλάτισμα) των ακατέργαστων δερμάτων, που προορίζονται για πώληση, πρέπει να γίνεται από τους ζωέμπορους, δερματεμπόρους κλπ. με αρκετή ποσότητα χονδρού αλατιού (όχι τριμμένου) σε όλη την έκταση της επιφάνειας του δέρματος, με ισομερή επίστρωση, απαγορεύεται δε η χρησιμοποίηση οποιουδήποτε άλλου αλατιού (όπως π.χ. από βαρέλια ή κουτιά σαρδέλων κλπ.). Η αποβολή της ποσότητας του αλατιού, που υπάρχει στα ακατέργαστα δέρματα, πρέπει να γίνεται έπειτα από παρέλευση έξι και μέχρι επτά ημερών, προκειμένου για δέρματα βάρους μέχρι οκτώ (8) χιλιόγραμμα που προορίζονται για επανωδέρματα και ύστερα από πάροδο δώδεκα (12) μέχρι δέκα πέντε (15) ημερών, προκειμένου για δέρματα που προορίζονται για σολοδέρματα.

10. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση και κατοχή από τα βυρσοδεψεία γενικά χημικών ουσιών (χλωριούχο μαγνήσιο, βάριο, γλυκόζη κλπ.), οι οποίες δε συντελούν στη δέψη των δερμάτων αλλά αποσκοπούν στην αύξηση του βάρους τους.

Άρθρο 272**Άρθρο 272**

Εκτατήρες δερμάτων

1. Οι εκτατήρες που χρησιμοποιούνται από τα αποξηραντήρια δερμάτων ή από μεμονωμένα πρόσωπα, για την αποξήρανση δερμάτων μικρών ζώων (αμνών και εριφιών) πρέπει να είναι από καλάμι.
2. Σε περιπτώσεις που σε μικρές περιοχές δεν υπάρχουν καλάμια ή η εξεύρεση τους από άλλες περιοχές δεν είναι δυνατή, εξουσιοδοτούνται οι Νομάρχες να επιτρέπουν με Αγορανομική Διάταξη, ύστερα από σχετική εισήγηση των Νομαρχιακών Υπηρεσιών Γεωργίας και Εμπορίου, την χρησιμοποίηση εκτατήρων από κατάλληλα τεμάχια ξύλου, των οποίων το συνολικό βάρος, κατά αποξηραίνόμενο δέρμα, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα εξήντα (60) γραμμάρια κατ' ανώτατο όριο.

Άρθρο 273**Άρθρο 273**

Τρόπος ανάτηξης επικασσιτερωμένων αποκομμάτων λευκοσιδηρουργίας

Απαγορεύεται η επεξεργασία με οποιοδήποτε τρόπο επικασσιτερωμένων αποκομμάτων λευκοσιδηρουργίας από τις βιομηχανίες ανάτηξης μετάλλων, εφόσον αυτές δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις ανάκτησης του κασσίτερου που υπάρχει πάνω στα εν λόγω αποκόμματα.

Άρθρο 274**Άρθρο 274**

Ασφάλιση προσυσκευασιών βενζίνης καθαρισμού και διαλυμάτων υδροχλωρικού οξέος

Οι προσυσκευασίες βενζίνης καθαρισμού και διαλυμάτων υδροχλωρικού οξέος με ποσότητα περιεχομένου μέχρι ένα λίτρο, πρέπει να κλείνονται με κατάλληλο σύστημα, που θα αποτελεί ρυθμιστή ροής, κατά την χρησιμοποίηση της προσυσκευασίας από τον καταναλωτή και θα διασφαλίζει το στεγανό κλείσιμο, για την αποφυγή απωλειών από εξαέρωση του περιεχομένου ή διαφυγής του δραστικού αερίου συστατικού.

Άρθρο 275**Άρθρο 275**

Καθορισμός μονάδας μέτρησης για πωλήσεις εισαγόμενης ξυλείας

Οι πωλήσεις εισαγόμενης ξυλείας από εισαγωγείς και εμπόρους γίνονται σε κυβικά μέτρα (M³) και σύμφωνα με τα στοιχεία που αναγράφονται στα τιμολόγια αγοράς του εισαγωγέα.

Άρθρο 276**Άρθρο 276**

Εμπορία απορρυπαντικών, λευκαντικών κλπ.

1. Απαγορεύεται η πώληση χύμα απορρυπαντικών, λευκαντικών, μαλακωτικών κλπ. (στερεών και υγρών) καθώς και η αποσυσκευασία από την αρχική συσκευασία τους.
2. Εξουσιοδοτούνται οι Νομάρχες, κατά εξαίρεση της απαγόρευσης που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο και λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές επικρατούσες

συνθήκες, να ρυθμίζουν το θέμα της πώλησης διαλυμάτων υποχλωριωδών αλάτων και υγρού σαπουνιού στην περιοχή τους με αυτόματους πωλητές, για τους οποίους έχει εκδοθεί σχετικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή νοθείας των προϊόντων και την προστασία του καταναλωτή.

Σχετικές αποφάσεις, που εκδόθηκαν από τους οικείους Νομάρχες εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον πληρούν τους όρους της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 277

Άρθρο 277

Όροι κυκλοφορίας δομικών τούβλων και κεραμιδιών

1. Στα τιμολόγια, δελτία αποστολής, παραγγελίες των δομικών τούβλων και κεραμιδιών, καθώς και στους τιμοκαταλόγους, συμβάσεις, προσφορές πωλήσεως ή προμηθείας και γενικώς οποιασδήποτε μορφής έντυπο των παραγωγών τούβλων και κεραμιδιών, όταν σε αυτά γίνεται μνεία ή συσχέτιση με την τιμή πωλήσεως των προϊόντων αυτών, πλην των άλλων προβλεπομένων στοιχείων, θα αναγράφονται απαραίτητως και τα ακόλουθα στοιχεία:

A. Τούβλα

α) Οι τρεις ονομαστικές διαστάσεις των τούβλων υπό μορφή γινομένου αυτών και κατά αύξουσα τάξη.

β) Ο αριθμός των αναγκαίων τούβλων για το κτίσιμο δομικού τοίχου επιφάνειας ενός τετραγωνικού μέτρου, σε συνδυασμό με το πάχος του τοίχου. Ο αριθμός αυτός θα αναγράφεται υπό μορφή κλάσματος με αριθμητή τον ανωτέρω αριθμό των τούβλων και παρανομαστή το πάχος του προκύπτοντος τοίχου.

B. Κεραμίδια

α) Ο τύπος των κεραμιδιών (γαλλικά, βυζαντινά κλπ.)

β) Ο αριθμός των αναγκαίων κεραμιδιών για την κάλυψη επιφάνειας ενός τετραγωνικού μέτρου κατά τον συνήθη στην πράξη τρόπο χρήσεως των κεραμιδιών.

2. Ο έλεγχος της ακρίβειας των ανωτέρω δηλούμενων στοιχείων θα γίνεται δια εξετάσεως δέκα (10) τούβλων ή κεραμιδιών, από την οποία θα ευρίσκονται.

A. Τούβλα

α) Η κάθε διάσταση κάθε τούβλου, ως μέσος όρος του μήκους δύο αντικειμένων αντιστοίχων ακμών κάθε τούβλου.

β) Η μέση τιμή των διαστάσεων των δέκα τούβλων, με βάση την μέση διάσταση κάθε τούβλου που υπολογίσθηκε προηγουμένως.

γ) Ο αριθμός των αναγκαίων τούβλων, για το κτίσιμο τοίχου επιφάνειας ενός τετραγωνικού μέτρου και πάχους, ως το δηλούμενο. Ο αριθμός αυτός των τούβλων ορίζεται ως το ηγλικό ενός τετραγωνικού μέτρου δια του γινομένου των μέσων τιμών των διαστάσεων, που υπολογίσθηκαν προηγουμένως, προσαυξημένως κατά ένα εκατοστόμετρο, λόγω χρήσεως κονιάματος κατά το κτίσιμο.

B. Κεραμίδια

α) Η ωφέλιμη επιφάνεια κάθε κεραμιδιού. Ως ωφέλιμη επιφάνεια ορίζεται η επιφάνεια του κεραμιδιού, που δεν καλύπτεται από το γειτονικό κεραμίδι, κατά τον συνήθη τρόπο χρήσεως των κεραμιδιών.

β) Η μέση τιμή της ωφέλιμης επιφάνειας των δέκα κεραμιδιών.

γ) Ο αριθμός των αναγκαίων κεραμιδιών για την κάλυψη ενός τετραγωνικού μέτρου επιφάνειας, κατά τον συνήθη τρόπο χρήσεως των κεραμιδιών. Ο αριθμός αυτός ορίζεται ως το ηγλικό ενός τετραγωνικού μέτρου δια της μέσης ωφέλιμης επιφάνειας των δέκα κεραμιδιών, όπως αυτή υπολογίσθηκε προηγουμένως.

3. Στις ανωτέρω ανευρισκόμενες τιμές των χαρακτηριστικών, αναγνωρίζεται ανοχή προς τα κάτω, έναντι των αντιστοίχως δηλουμένων, ως ακολούθως:

α) Στην κάθε διάσταση κάθε τούβλου 4%.

β) Στην κάθε μέση διάσταση δέκα τούβλων 8%.

γ) Στον αριθμό των αναγκαιών τούβλων ή κεραμιδιών για ένα τετραγωνικό μέτρο τοίχου ή επιφάνειας αντιστοίχως 2%.

4. Οι αριθμοί των αναγκαιών τούβλων ή κεραμιδιών για το κτίσιμο ενός τετραγωνικού μέτρου τοίχου ή την κάλυψη ενός τετραγωνικού μέτρου επιφάνειας αντιστοίχως, όπως αυτοί προβλέπονται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, θα αναγράφονται υπό μορφή ακεραίων αριθμών. Δεκαδικοί αριθμοί προκύπτοντες από τις ονομαστικές ή πραγματικές διαστάσεις θα στρογγυλοποιούνται στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

Άρθρο 278**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24****ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΑ****Άρθρο 278**

Παραδόσεις καυσίμων σε πρατήρια με αναγωγή στους 15 βαθμ. C

1. Οι εταιρείες πετρελαιοειδών υποχρεούνται να παραδίδουν στα πρατήρια πώλησης υγρά καύσιμα (βενζίνη REGULAR, βενζίνη SUPER, βενζίνη χωρίς μόλυβδο, πετρέλαιο εσωτερικής καύσης DIESEL) μέσω μετρητή σε όγκο (λίτρα) φυσικής θερμοκρασίας, να χρεώνουν δε αυτά με αναγωγή του όγκου τους σε θερμοκρασία 15 βαθμ.

2. Η παραπάνω αναγωγή θα γίνεται με βάση την θερμοκρασία φόρτωσης του καυσίμου στα διυλιστήρια ή στις εγκαταστάσεις των εταιρειών.

3. Στα παραστατικά στοιχεία (δελτία αποστολής, τιμολόγια) που συνοδεύουν το καύσιμο, πρέπει να αναγράφονται:

- α) Η ώρα φόρτωσης
- β) Η θερμοκρασία του καυσίμου κατά την φόρτωση σε βαθμούς Κελσίου
- γ) Ο όγκος του καυσίμου σε λίτρα φυσικής θερμοκρασίας
- δ) Ο όγκος του καυσίμου σε λίτρα που έχουν αναχθεί σε θερμοκρασία 15 βαθμ.

Άρθρο 279**Άρθρο 279**

Τρόπος παράδοσης μαζούτ

1. Η μέτρηση των διαφόρων τύπων μαζούτ, σύμφωνα με το ν.δ. 3957/59 (άρθρο 2 παραγρ. 1) γίνεται κατά μάζα (βάρος).

2. Ειδικότερα, ο υπολογισμός του βάρους των ποσοτήτων μαζούτ Νο 1 (τύπου 1500), που παραδίδονται στους καταναλωτές από αυτούς που εμπορεύονται νόμιμα το είδος, μπορεί να γίνεται και έμμεσα με ογκομέτρηση σε λίτρα μέσω μετρητών, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι η τιμολόγηση του μαζούτ θα γίνεται κατά βάρος σε χιλιόγραμμα.

Άρθρο 280**Άρθρο 280**

Έμμεση παράδοση μαζούτ κατά όγκο

1. Στην περίπτωση έμμεσης μέτρησης ΜΑΖΟΥΤ Νο 1 (μαζούτ 1500), όπως προβλέπεται από το άρθρο 279της παρούσας, πρέπει να αναγράφονται στο παραστατικό στοιχείο αποστολής αυτού και οι παρακάτω ενδείξεις:

- α) Το βάρος σε χιλιόγραμμα της προς παράδοση και παραλαβή ποσότητας
- β) Ο αριθμός των λίτρων που αντιστοιχεί στην ποσότητα αυτή και

γ) Το ειδικό βάρος του μαζούτ

Οι παραπάνω ενδείξεις πρέπει να πληρούν την ισότητα:

Αριθμός χιλιόγραμμων = Αριθμός λίτρων X ειδικό βάρος

Αναγνωρίζεται ανεκτό όριο σφάλματος των μετρητών μέσω των οποίων γίνονται οι παραπάνω παραδόσεις μαζούτ σε συν/πλην 0, 5% (συν/πλην μισό τοις εκατό).

2. Κατά την παράδοση ποσότητας μαζούτ και εφόσον δημιουργηθεί αμφισβήτηση ως προς την ακρίβεια μέτρησης της ποσότητας που παραλαμβάνεται, ο παραλήπτης θα υπογράψει το δελτίο αποστολής του εμπο ρεύματος, με επιφύλαξη και με συνοπτική αναγραφή των λόγων της επιφύλαξης αυτής. Στην προκειμένη περίπτωση, ο αποστολέας ενεργεί σχετική έρευνα, το αποτέλεσμα της οποίας πρέπει να γνωστοποιηθεί στον ενδιαφερόμενο.

Άρθρο 281

Άρθρο 281

Τήρηση βιβλίου διακίνησης πετρελαίου

1. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που αποθηκεύουν ή διακινούν με οποιοδήποτε τρόπο πετρέλαιο DIESEL για εμπορία, υποχρεούνται, εκτός από τα παραστατικά στοιχεία, που προβλέπονται από τον Κ.Β Σ να τηρούν αριθμημένο, σε συνεχή αρίθμηση "Βιβλίο διακίνησης πετρελαίου" τουλάχιστον διπλότυπο και θεωρημένο, κατά σελίδα, από τις κατά τόπους Αστυνομικές Αγορανομικές Υπηρεσίες. Οι Υπηρεσίες αυτές θα τηρούν "Μητρώο Θεώρησης Βιβλίων Διακίνησης Πετρελαίου" και θα ενημερώνουν μηνιαία τις οικείες Νομαρχιακές Υπηρεσίες Εμπορίου για τους αριθμούς θεώρησης των Βιβλίων της κάθε εταιρείας, τα οποία έχουν θεωρήσει.

2. Το Βιβλίο Διακίνησης Πετρελαίου θα είναι γραμμογραφημένο έτσι που να περιέχει χώρους για συμπλήρωση με:

α) την ημερομηνία θεώρησης

β) την ώρα φόρτωσης

γ) το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και λοιπά στοιχεία του φορτωτή

δ) το ονοματεπώνυμο του οδηγού ε) τον αριθμό κυκλοφορίας του αυτοκινήτου (βυτίου) και στ) την συνολική ποσότητα πετρελαίου, που φορτώθηκε.

3. Όλες οι παραπάνω ενδείξεις θα συμπληρώνονται κατά την φόρτωση, πρωτότυπο της σελίδας που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο δρομολόγιο θα έχει μαζί του ο οδηγός στο αυτοκίνητο με ευθύνη του, το δε αντίγραφο (στέλεχος) θα παραμένει στο χώρο φόρτωσης με ευθύνη του φορτωτή.

4. Από την υποχρέωση τήρησης Βιβλίου Διακίνησης Πετρελαίου, εξαιρούνται τα Κρατικά Διυλιστήρια Ασπροπύργου και Θεσσαλονίκης. Οι οδηγοί οι οποίοι φορτώνουν πετρέλαιο απευθείας από τα πιο πάνω Διυλιστήρια, υποχρεούνται να έχουν μαζί τους αντίγραφο επίσημου παραστατικού φόρτωσης, το οποίο εκδίδεται από τα Διυλιστήρια αυτά και περιέχει την συνολική ποσότητα πετρελαίου που φορτώθηκε.

5. Σε περίπτωση βυτιοφόρου ρυμουλκού με ρυμουλκούμενο (βυτιοφόρο με ρεμούλκα) στο Βιβλίο Διακίνησης Πετρελαίου ή στο παραστατικό φόρτωσης των Διυλιστηρίων θα αναγράφεται η ποσότητα που φορτώθηκε χωριστά για το βυτιοφόρο αυτοκίνητο και χωριστά για το ρυμουλκούμενο.

Άρθρο 282

Άρθρο 282

Αναγραφή ενδείξεων στις αποδείξεις λιανικής πώλησης πετρελαίου θέρμανσης

Οι οδηγοί των βυτιοφόρων αυτοκινήτων μεταφοράς και διανομής πετρελαίου DIESEL, που προορίζεται για θέρμανση, ιδιοκτησίας είτε εταιριών εμπορίας

πετρελαιοειδών, είτε τρίτων επαγγελματιών μεταφορέων ή πρατηριούχων υγρών καυσίμων, υποχρεούνται να συμπληρώνουν και να υπογράφουν παρουσία του παραλήπτη στις αποδείξεις λιανικής πώλησης, οι οποίες πρέπει να είναι θεωρημένες από την Εφορία.

1) Την ώρα παράδοσης και

2) Το ύψος του πετρελαίου, σε εκατοστά του μέτρου, στην δεξαμενή του παραλήπτη, πριν και μετά την παράδοση της ποσότητας που παραγγέλθηκε.

Άρθρο 283

Άρθρο 283

Ανεκτά όρια σφάλματος
μετρητών υγρών καυσίμων

Καθορίζεται το ανεκτό όριο σφάλματος των παρακάτω μετρητών υγρών καυσίμων σε ποσοστό συν/πλην 0, 5% (μισό τοις εκατό) επί της ποσότητας υγρών καυσίμων που παραδίδεται κάθε φορά μέσω μετρητή.

1. Μετρητές υγρών καυσίμων, τα οποία παρέχονται μέσω αντλιών και προορίζονται για τροχοφόρα, όπως βενζίνη SUPER, βενζίνη REGULAR (κοινή), μίγμα τους, αμόλυβδη βενζίνη, μίγμα βενζίνης με ορυκτέλαιο και ακάθαρτο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης.

2. Μετρητές υγρών καυσίμων, τα οποία μεταφέρονται με βυτιοφόρο αυτοκίνητα και προορίζονται για πρατηριούχους, βιομηχανίες, κατοικίες κλπ., όπως βενζίνη SUPER, βενζίνη REGULAR (κοινή), αμόλυβδη βενζίνη και ακάθαρτο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΡΟΠΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 284

Άρθρο 284

Ογκομετρητές υγρών καυσίμων

Όλοι οι Ογκομετρητές υγρών καυσίμων, που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές, ευρισκόμενοι επί βυτιοφόρων αυτοκινήτων ή σταθερών σημείων φόρτωσης θα πρέπει να φέρουν απαραίτητως:

-Αντλία (όπου απαιτείται)

-Ογκομετρητή

-Ενδείκτη-καταγραφικό -Αεροδιαχωριστή

Άρθρο 285

Άρθρο 285

Συμφωνία ποσότητας καυσίμου των
βυτιοφόρων με τα παραστατικά στοιχεία

Η ποσότητα των υγρών καυσίμων, που κάθε φορά υπάρχει στα βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς και διανομής, πρέπει να είναι ίση με το σύνολο των παραγγελιών του αντίστοιχου δρομολογίου ή μειωμένη κατά τις ποσότητες που παραδόθηκαν μέχρι την στιγμή του ελέγχου.

Τα παραπάνω πρέπει να αποδεικνύονται από τα παραστατικά στοιχεία (βιβλίο διακίνησης πετρελαίου, δελτία αποστολής, τιμολόγια κλπ.), που συνοδεύουν τα καύσιμα κατά την διακίνηση τους.

Απαγορεύεται να υπάρχει περίσσειμα ή έλλειμμα καυσίμου, πέραν των ποσοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 283 της παρούσας.

Άρθρο 286

Γραφήματα 1

/Πίνακες
/Εικόνες
κειμένου

Επιλέξτε γράφημα

Άρθρο 286

Επιτρεπόμενες σωληνώσεις στα βυτιοφόρα αυτοκίνητα διανομής πετρελαίου θέρμανσης

Οι σωληνώσεις όδευσης του πετρελαίου επί των βυτιοφόρων αυτοκινήτων διανομής, θα είναι κατασκευασμένες σύμφωνα με ένα από τους παρακάτω τρόπους:

1. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΣ ΧΩΡΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (Σχ.1)

Καθένα εκ των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, συνδέεται μέσω μοναδιαίου αποκλειστικού σωλήνα φέροντος διακόπτη Δ(χ), με τον συλλέκτη (κλαρίνο) (Σ).

Ο συλλέκτης (Σ), συνδέεται απευθείας με την αντλία. Ο συλλέκτης φέρει επίσης άκρο σύνδεσης με τον ατμοσφαιρικό αέρα, που φράσσεται από το διακόπτη (Γ).

Η αντλία συνδέεται στην είσοδο της με την έξοδο από τον συλλέκτη και στην έξοδο της με την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Β).

Η τριόδος (Β) συνδέεται στην είσοδο της (1) με την έξοδο της αντλίας, στην έξοδο (2) με την είσοδο του συστήματος αεροδιαχωριστή-μετρητή και στην έξοδο (3) με τον παρακαμπτήριο σωλήνα.

Στην έξοδο από τον μετρητή και πριν την προσαρμογή του εύκαμπτου σωλήνα 1, 5 ιντσών, συνδέεται ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος, με απλή διακλάδωση.

Αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας του κυκλώματος, έχει ως ακολούθως:

Ια Παράδοση μέσω μετρητή

. Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός.

. Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός.

. Η τριόδος βαλβίδα Β στη θέση 1-2. 1.β Άδειασμα σωληνώσεως

. Όλοι οι διακόπτες των διαμερισμάτων Δχ, κλειστοί.

. Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) ανοικτός.

. Η τριόδος βαλβίδα Β στη θέση 1-3.

Το καύσιμο (και στη συνέχεια ο αέρας), οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω της τριόδου βαλβίδας Β, οδεύει στην έξοδο προς τον πελάτη, παρακάμπτοντας τον αεροδιαχωριστή-μετρητή και αδειάζοντας έτσι όλο το περιεχόμενο της σωληνώσεως, στον πελάτη.

2. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ (Σχ. 2)

Καθένα εκ των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, συνδέεται μέσω μοναδιαίου αποκλειστικού σωλήνα φέροντος διακόπτη Δ(χ), με τον συλλέκτη (κλαρίνο) (Σ).

Ο συλλέκτης (Σ), συνδέεται με την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Α). Στο τμήμα σύνδεσης μεταξύ συλλέκτη και τριόδου (Α), συνδέεται με διακλάδωση το δεύτερο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης. Ο συλλέκτης φέρει επίσης άκρο σύνδεσης με τον ατμοσφαιρικό αέρα, που φράσσεται από το διακόπτη (Γ). Η τριόδος βαλβίδα (Α) συνδέεται στην είσοδο (1) με τον συλλέκτη, στην είσοδο (3) με το πρώτο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης και στην έξοδο (2) με την αντλία.

Η αντλία συνδέεται στην είσοδο της με την έξοδο (2) της τριόδου (Α) και στην έξοδο της με την είσοδο (1) της τριόδου (Βα).

Η τριόδος (Βα) συνδέεται στην είσοδο της (1) με την έξοδο της αντλίας, στην έξοδο (2) με το δεύτερο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης και στην έξοδο (3) με την είσοδο (1) της τριόδου (Ββ).

Η τριόδος (Ββ) συνδέεται στην είσοδο (1) με την έξοδο (3) της τριόδου (Βα),

στην έξοδο (2) με την είσοδο του συστήματος αεροδιαχωριστή-μετρητή και στην έξοδο (3) με τον παρακαμπτήριο σωλήνα αδειάσματος.

Στην έξοδο από τον μετρητή και πριν την προσαρμογή του εύκαμπτου σωλήνα 1, 5 ιντσών, συνδέεται ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος, με απλή διακλάδωση.

Αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας του κυκλώματος, έχει ως ακολούθως:

2.α. Παράδοση μέσω μετρητή

- . Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός
- . Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός
- . Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 1-2
- . Η τριόδος βαλβίδα Βα στη θέση 1-3
- . Η τριόδος βαλβίδα Ββ στη θέση 1-2

Το καύσιμο από το διαμέρισμα(τα) οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί μέσω της τριόδου Α, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω των τριάδων Βα και Ββ, οδεύει στον αεροδιαχωριστή-μετρητή και από εκεί, στην έξοδο προς τον πελάτη.

2.β. Άδειασμα σωληνώσεως

- . Όλοι οι διακόπτες των διαμερισμάτων Δχ, κλειστοί.
- . Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) ανοικτός.
- . Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 1-2
- . Η τριόδος βαλβίδα Βα στη θέση 1-3
- . Η τριόδος βαλβίδα Ββ στη θέση 1-3.

Το καύσιμο (και στη συνέχεια ο αέρας), οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί μέσω της τριόδου Α, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω των τριάδων Βα και Ββ, οδεύει στην έξοδο προς τον πελάτη, παρακάμπτοντας τον αεροδιαχωριστή-μετρητή και αδειάζοντας έτσι όλο το περιεχόμενο της σωληνώσεως, στον πελάτη.

2.γ. Αναρρόφηση από δεξαμενή του πελάτη •Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός.

- . Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός
- . Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 2-3
- . Η τριόδος βαλβίδα Βα, στη θέση 1-2
- . Η τριόδος βαλβίδα Ββ σε αδιάφορη θέση.

Το καύσιμο αναρροφάται από το σωλήνα αναρρόφησης και μέσω της τριόδου βαλβίδας Α εισέρχεται στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω της τριόδου βαλβίδας Βα, αποστέλλεται πίσω στο συλλέκτη και από εκεί σε κάποιο (α) διαμέρισμα(τα).

Κατά τη λειτουργία αυτή, όλες οι οδεύσεις προς αεροδιαχωριστή-μετρητή ή σωλήνα αδειάσματος, είναι κλειστές.

Σημειώνεται ότι και για τις δύο παραπάνω περιπτώσεις συστήματος σωληνώσεων, εφόσον η φόρτωση γίνεται από τον πυθμένα, τότε οι αντίστοιχες βαλβίδες φόρτωσης (APJ Couplings) τοποθετούνται είτε στο συλλέκτη, είτε στην είσοδο του κάθε διαμερίσματος ξεχωριστά.

1. ΔΙΑΤΟΜΕΣ ΣΩΛΗΝΩΝ

Στην έξοδο από τον μετρητή και μετά με τη διακλάδωση με τον παρακαμπτήριο σωλήνα αδειάσματος, θα υπάρχει αναμονή για τη σύνδεση με τον εύκαμπτο σωλήνα παράδοσης προς τη δεξαμενή του πελάτη, διατομής 1, 5 ιντσών υποχρεωτικά.

Στο πρώτο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης, που συνδέεται στην είσοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Α), θα υπάρχει αναμονή για τη σύνδεση με τον εύκαμπτο σωλήνα αναρρόφησης από τη δεξαμενή του πελάτη, διατομής 2, 5 ιντσών υποχρεωτικά.

Όλα τα υπόλοιπα τμήματα των σωληνώσεων, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε κατάλληλη διατομή.

2. ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

Τα μέρη των σωληνώσεων, θα πρέπει υποχρεωτικά να πληρούν το χρωματισμό που σημειώνεται στα υπομνήματα των Σχ. 1 και Σχ. 2, ήτοι:

4.1. (Σχ.1):

4.1.α. Τα μέρη των σωλήνων από τα διαμερίσματα προς το συλλέκτη (Σ), το σώμα του συλλέκτη (Σ) και ο σωλήνας από το συλλέκτη (Σ) μέχρι την είσοδο της αντλίας, θα είναι χρώματος μπλε ανοικτού.

4.1.β. Τα μέρη των σωλήνων από την έξοδο της αντλίας μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Β) και από την έξοδο (2) αυτής προς το σύστημα αεροδιαχωριστή-μετρητή και μέχρι την αναμονή (διατομής 1, 5 ιντσών) σύνδεσης του εύκαμπτου σωλήνα παράδοσης, θα είναι χρώματος κόκκινου έντονου. Του ίδιου χρώματος, μπορούν να είναι τα σώματα του αεροδιαχωριστή και του μετρητή.

4.1.γ. Ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος που συνδέει την έξοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Β) με τη διακλάδωση του κεντρικού σωλήνα παροχής μετά την έξοδο από τον μετρητή, θα είναι χρώματος κίτρινου έντονου.

4.2. (Σχ.2):

4.2.α. Τα μέρη των σωλήνων από τα διαμερίσματα προς το συλλέκτη (Σ), το σώμα του συλλέκτη (Σ) και ο σωλήνας από το συλλέκτη (Σ) μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Α) και από την έξοδο (2) της τριόδου (Α) μέχρι την είσοδο της αντλίας, θα είναι χρώματος μπλε ανοικτού.

4.2.β. Τα μέρη των σωλήνων από την έξοδο της αντλίας μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Βα), από την έξοδο (3) της τριόδου (Βα) μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Ββ) και από την έξοδο (2) αυτής προς το σύστημα αεροδιαχωριστή-μετρητή και μέχρι την αναμονή (διατομής 1, 5 ιντσών) σύνδεσης του εύκαμπτου σωλήνα παράδοσης, θα είναι χρώματος κόκκινου έντονου. Του ίδιου χρώματος, μπορούν να είναι τα σώματα του αεροδιαχωριστή και του μετρητή.

4.2.γ. Ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος που συνδέει την έξοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Ββ) με τη διακλάδωση του κεντρικού σωλήνα παροχής μετά την έξοδο από τον μετρητή, θα είναι χρώματος κίτρινου έντονου.

4.2.δ. Ο σωλήνας αναρρόφησης (1ο τμήμα), από το ελεύθερο άκρο αυτού (αναμονή 2,5 ιντσών) μέχρι την είσοδο (3) της τριόδου (Α) καθώς επίσης και το τμήμα αυτού (2ο τμήμα) από την έξοδο (2) της τριόδου βαλβίδας (Βα) μέχρι τη διακλάδωση με το τμήμα της σωλήνωσης μετά το συλλέκτη (Σ), θα είναι χρώματος πράσινου.

Σημειώνεται, ότι όλες οι σωληνώσεις θα πρέπει να είναι εμφανείς και ευκόλως ορατές από τα πλευρικά τμήματα του βυτιοφόρου οχήματος, ώστε ο έλεγχος τους να είναι ευχερής και απρόσκοπτος.

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Η κατασκευή των σωληνώσεων σύμφωνα με την παραπάνω αναλυτική περιγραφή, θα πρέπει για κάθε μεμονωμένο βυτιοφόρο όχημα, να πιστοποιηθεί από διπλωματούχο Μηχανολόγο Μηχανικό. Το πιστοποιητικό θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά ως αναπόσπαστο μέρος αυτού, σχεδιάγραμμα και φωτογραφίες για την ταυτοποίηση της εκάστοτε κατασκευής, καθώς και Δήλωση Συμμόρφωσης με την παρούσα διάταξη.

4. ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ

Επισυνάπτονται στο παρόν άρθρο και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού, σχεδιαγράμματα υποχρεωτικών σωληνώσεων:

Σχ. 1 "κύκλωμα καυσίμου σε βυτιοφόρο πετρελαίου θέρμανσης χωρίς σύστημα αναρρόφησης".

Σχ. 2 "κύκλωμα καυσίμου σε βυτιοφόρο πετρελαίου θέρμανσης με σύστημα αναρρόφησης".

ΒΛΕΠΕ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Σφράγιση των ογκομετρικών υγρών καυσίμων

1. Κάθε εταιρεία πετρελαιοειδών που μεταφέρει ή διαθέτει υγρά καύσιμα, υποχρεούται να διασφαλίσει υπεύθυνα μετά από προηγούμενο έλεγχο με ειδική σφραγίδα, (από πλαστική ή μεταλλική ύλη ή συνδυασμό τούτων) που θα έχει τα διακριτικά της και ο τύπος της οποίας θα είναι εγκεκριμένος από την Δ/ση Μετρολογίας της ΓΓΕ του Υπουργείου Ανάπτυξης, το απαραβίαστο του ρυθμιστή της ακρίβειας των υγρών καυσίμων, που αναφέρονται στο άρθρο 283 της παρούσας.

2. Η ίδια εταιρεία είναι υπεύθυνη και για τον εφοδιασμό των πρατηριούχων υγρών καυσίμων με τα απαραίτητα μέσα ελέγχου της ακρίβειας των μετρητών (λιτρόμετρα, τουλάχιστον 10 λίτρων)

3.α) Ειδικά τα ανεξάρτητα πρατήρια πώλησης υγρών καυσίμων ιδιοκτησίας πρατηριούχων ή μισθωμένα από αυτόν για λογαριασμό του, τα οποία δεν συνάπτουν συμβάσεις αποκλειστικής συνεργασίας με συγκεκριμένη εταιρεία πετρελαιοειδών, η σφράγιση του ρυθμιστή ακρίβειας των αντλιών τους γίνεται από εξουσιοδοτημένα συνεργεία ελέγχου επισκευής και σφράγισης αντλιών.

-β) Η σφράγιση θα γίνεται με ειδική σφραγίδα, εγκεκριμένη από το Υπουργείο Ανάπτυξης (από πλαστική ή μεταλλική ύλη ή συνδυασμό τούτων) που θα έχει τα διακριτικά του συνεργείου και τον αριθμό εξουσιοδότησης, που του έχει χορηγηθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης

-γ) Κριτήρια για την εξουσιοδότηση μίας εταιρείας να διενεργεί ελέγχους επισκευής και σφράγισης αντλιών, είναι:

-α) Η εταιρεία αυτή να έχει δίκτυο συνεργατών σε όλη την χώρα.

-β) Να είναι προς τούτο πιστοποιημένη σε σχετικό πεδίο ISO σειράς 9000 τουλάχιστον.

Σε περίπτωση μη ύπαρξης πιστοποίησης κατά ISO κριτήριο εξουσιοδότησης είναι ένα εκ των παρακάτω.

-Να έχει εν ισχύ σύμβαση με αναγνωρισμένη εταιρεία πετρελαιοειδών για παροχή τέτοιων υπηρεσιών

-Κατά τα δύο τελευταία έτη να έχει σύμβαση (για τουλάχιστον έξι μήνες) με αναγνωρισμένη εταιρεία πετρελαιοειδών για παροχή τέτοιων υπηρεσιών.

-Να αποδείξει την επάρκεια της σε γνώσεις (εγχειρίδια διαδικασιών, τεχνικά εγχειρίδια αντλιών κ.λπ.) ειδικευμένο προσωπικό (πιστοποιημένοι τεχνίτες αντλιών, έμπειροι βοηθοί κ.λπ.) και εξοπλισμό (διακριβωμένα λιτρόμετρα, αμπερόμετρα, αυτοκίνητα κ.λ.π) για την έγκαιρη επισκευή και σφράγιση των αντλιών..

4. Οι παραπάνω πρατηριούχοι ανεξαρτήτων πρατηρίων υποχρεούνται να υποβάλλουν στις κατά τόπους Υπηρεσίες Εμπορίου Ν.Α υπεύθυνη δήλωση του ν.δ. 1599/1986 με την οποία θα γνωστοποιούν ότι υπάγονται στο καθεστώς των ανεξαρτήτων πρατηρίων, τον αριθμό των αντλιών ανά είδος καυσίμου καθώς και το εξουσιοδοτημένο συνεργείο που θα αναλάβει την σφράγιση των αντλιών τους. Παράλληλα τα συνεργεία σφράγισης θα πρέπει κάθε φορά που προβαίνουν σε σφράγιση των ρυθμιστών ακρίβειας των αντλιών, να παραδίδουν στον πρατηριούχο δελτίο ελέγχου και σφράγισης, στο οποίο θα αναφέρεται η ημερομηνία, ο αριθμός σφραγίδας και η αντλία στην οποία τοποθετήθηκε αυτή καθώς και τα στοιχεία ταυτότητας του ενεργήσαντος τον έλεγχο. Οι πρατηριούχοι είναι υποχρεωμένοι να φυλάσσουν το δελτίο αυτό τουλάχιστον για 2 χρόνια.

5. Οι Υπηρεσίες Εμπορίου Ν.Α υποχρεούνται να διατηρούν μητρώο των ανεξαρτήτων πρατηρίων της περιοχής τους, στο οποίο θα αναφέρονται τα στοιχεία κάθε πρατηρίου, ο αριθμός των αντλιών ανά είδος καυσίμου και το εξουσιοδοτημένο συνεργείο σφράγισης των αντλιών.

6. Τα παραπάνω ανεξάρτητα πρατήρια υποχρεούνται να είναι εφοδιασμένα με τα απαραίτητα μέσα ελέγχου της ακρίβειας των αντλιών τους (λιτρόμετρα τουλάχιστον 10 λίτρων) για να είναι σε θέση καθημερινά οι πρατηριούχοι να ελέγχουν την ακρίβεια μέτρησης των αντλιών αυτών.

7. Κάθε φορά που οποιοσδήποτε πρατηριούχος διαπιστώνει ότι η ακρίβεια μέτρησης κάποιας αντλίας του πρατηρίου του βρίσκεται έξω από τα ανεκτά όρια σφάλματος του συν/πλην 0,5 ο/ο υποχρεούται να την θέσει αμέσως εκτός

λειτουργίας, αναρτώντας πάνω σε αυτήν πινακίδα με την ένδειξη "ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ" μέχρις ότου την επισκευάσει και ρυθμίσει την ακρίβεια της.

8. Εφόσον κατά τους ελέγχους, που γίνονται από τα αρμόδια όργανα για την ακρίβεια μετρητών-αντλιών υγρών καυσίμων, που αναφέρονται στο άρθρο 283 της παρούσας, διαπιστωθεί ελλιπής μέτρηση πέραν του 0,5 ο/ο (μισό τοίς εκατό) σε κάθε υπεύθυνο επιβάλλονται οι νόμιμες κυρώσεις, ανεξάρτητα αν ο ογκομετρητής των παραπάνω μετρητών-αντλιών βρέθηκε σφραγισμένος ή όχι.

9. Ειδικά οι μετρητές των βυτιοφόρων μεταφοράς και διανομής πετρελαίου θέρμανσης, περί των οποίων το άρθρο 283 της παρούσας, ιδιοκτησίας πρατηριούχων ή πωλητών πετρελαίου θέρμανσης, ελέγχονται και σφραγίζονται από τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία της παραγράφου 4 του παρόντος.

10. Απαγορεύεται η καθιονδήποτε τρόπο καταστροφή ή βλάβη της ειδικής σφραγίδας που αναφέρεται στο παρόν άρθρο καθώς και η παραβίαση του ρυθμιστή ακρίβειας των μετρητών του άρθρου 283 της παρούσας.

Άρθρο 288**Άρθρο 288**

Παράδοση υγρών καυσίμων από εταιρίες προς τα πρατήρια μέσω βυτιοφόρων με σφραγισμένα διαμερίσματα

1. Οι εταιρείες πετρελαιοειδών υποχρεούνται να παραδίδουν τα υγρά καύσιμα (βενζίνες, πετρέλαια) προς τα πρατήρια πώλησης με σφραγισμένα τα διαμερίσματα των βυτιοφόρων, με τα οποία γίνεται η διακίνηση αυτών.

2. Η σφράγιση των παραπάνω διαμερισμάτων θα γίνεται κατά τη φόρτωση του βυτιοφόρου, με ευθύνη των εταιρειών πετρελαιοειδών και με ειδική σφραγίδα που θα εξασφαλίζει το απαραβίαστο του διαμερίσματος του βυτίου. Τα σημεία σφράγισης θα είναι το στόμιο πλήρωσης των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου και οι αντίστοιχοι κρουνοί εκροής.

3. Οι παραπάνω σφραγίδες θα έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

α) υλικό κατασκευής εξολοκλήρου από πλαστική ή μεταλλική ύλη ή συνδυασμός τούτων

β) έμβλημα το σήμα ή την επιγραφή της εταιρείας

γ) κωδικός κάθε σφραγίδα θα είναι ανεξίτηλα αριθμημένη με ένα εξαψήφιο τουλάχιστον αριθμό

δ) λειτουργία κάθε σφραγίδα θα είναι κατασκευασμένη ώστε η αποσφράγιση της να γίνεται μόνο με καταστροφή της (μίας χρήσεως) ώστε να εξασφαλίζεται το απαραβίαστο.

4. Στα παραστατικά στοιχεία (δελτίο αποστολής-τιμολόγιο κλπ.) που συνοδεύουν τα καύσιμα κατά την διακίνηση τους, θα αναγράφονται και οι αριθμοί των αντίστοιχων σφραγίδων του βυτιοφόρου.

5. Οι πρατηριούχοι υποχρεούνται, προ της παραλαβής των υγρών καυσίμων, να ελέγχουν το απαραβίαστο των σφραγίδων του διαμερίσματος του βυτιοφόρου, που αντιστοιχεί στην παραγγελία τους ως και την ποσότητα του καυσίμου που περιέχεται στα διαμερίσματα αυτά δια του μετρικού κανόνα (βέργας) του βυτιοφόρου. Κατά τη διαδικασία παράδοσης απαγορεύεται το άνοιγμα των ανθρωποθυρίδων.

6. Οι εταιρείες εμπορίας και διανομής υγρών καυσίμων δεν υποχρεούνται να παραδίδουν στα πρατήρια πώλησης ποσότητες μικρότερες των 2500 λίτρων για κάθε είδος καυσίμου.

Άρθρο 289**Άρθρο 289**

Εξοπλισμός ογκομέτρησης αυτοκινήτων μεταφοράς υγρών καυσίμων

1. Όλα ανεξαιρέτως τα βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς και διανομής υγρών καυσίμων, για την μέτρηση επ' αυτών του όγκου των καυσίμων, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με μετρικούς κανόνες (βέργες) βαθμονομημένους και σφραγισμένους από την αρμόδια Επιτροπή ογκομέτρησης της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Επί των μετρικών κανόνων πρέπει να υπάρχουν μία ή περισσότερες βαθμονομημένες κλίμακες, που:

I. Η κάθε μία θα αντιστοιχεί σε κάθε ένα από τα διαμερίσματα του βυτιοφόρου αυτοκινήτου και θα αναγράφει τον αριθμό του συγκεκριμένου διαμερίσματος.

II. θα φέρει και στα δύο άκρα της εγχάρακτη σφράγιση της Τελωνειακής Υπηρεσίας που διενήργησε την ογκομέτρηση

2. Τα παραπάνω βυτιοφόρα αυτοκίνητα δύναται να είναι εξοπλισμένα και με ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου, πιστοποιημένο και εγκεκριμένο από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

3. Σε περίπτωση διαφοράς στις ενδείξεις μεταξύ των ως άνω δύο συστημάτων (βέργας και ηλεκτρονικού) επικρατεί η ένδειξη του μετρικού κανόνα (βέργας).

4. Την ευθύνη για τον εξοπλισμό ογκομέτρησης των βυτιοφόρων αυτοκινήτων μεταφοράς υγρών καυσίμων φέρουν οι ιδιοκτήτες τους.

5. Τα πρωτόκολλα ογκομέτρησης και οι πίνακες βαθμονόμησης της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών θα πρέπει να βρίσκονται στην καμπίνα του βυτιοφόρου, για επίδειξη στα ελεγκτικά όργανα, εφόσον ζητηθεί.

Άρθρο 290**Άρθρο 290**

Σφράγιση των μετρητών υγρών καυσίμων σε περίπτωση ελλιπούς παράδοσης

Εφόσον κατά τον έλεγχο της ακρίβειας των μετρητών υγρών καυσίμων των αναφερομένων στο άρθρο 283 της παρούσας, που διενεργείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, διαπιστωθεί ελλιπής μέτρηση περισσότερο από 1, 5% "ενάμισι τοις εκατό", πέρα από την ευθύνη που δημιουργείται λόγω παράβασης του άρθρου 283 της παρούσας, ο μετρητής αυτός σφραγίζεται με ειδική μολυβδοσφραγίδα από τους αρμόδιους υπαλλήλους ή τα αστυνομικά όργανα που ενήργησαν τον έλεγχο, με σκοπό την μη χρησιμοποίηση του μέχρις ότου αποκατασταθεί η ακρίβεια του.

Η ρύθμιση αυτή της ακρίβειας του μετρητή διενεργείται από ειδικό συνεργείο της εταιρείας πετρελαιοειδών που προμηθεύει καύσιμα, παρουσία αρμοδίου υπαλλήλου ή αστυνομικού οργάνου, μετά την αποσφράγιση του μετρητή από τους παραπάνω υπαλλήλους. Στην συνέχεια γίνεται ο έλεγχος της ακρίβειας του μετρητή από τον αρμόδιο υπάλληλο ή το αστυνομικό όργανο και ο μετρητής αυτός παραδίδεται και πάλι σε χρήση.

Άρθρο 291**Άρθρο 291**

Υποχρέωση ύπαρξης ογκομετρητων στα βυτιοφόρα αυτοκίνητα διανομής πετρελαίου θέρμανσης

1. Απαγορεύεται η μεταφορά και διανομή πετρελαίου θέρμανσης με βυτιοφόρο αυτοκίνητα, τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τους μετρητές που ορίζονται στο άρθρο 283 της παρούσας, ανεξάρτητα αν τα βυτιοφόρα ανήκουν στις εταιρείες πετρελαιοειδών ή σε τρίτους.

2. Κατά τις παραδόσεις πετρελαίου θέρμανσης από το βυτιοφόρο αυτοκίνητο σε δεξαμενές ιδιωτών καταναλωτών ή οποιουδήποτε τρίτου, πλην πρατηρίων υγρών καυσίμων, εφόσον διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ της ένδειξης του μετρητή του βυτιοφόρου και της ένδειξης της δεξαμενής του καταναλωτή, κατά την ογκομέτρηση της τελευταίας μετά την παράδοση και σύμφωνα με το σημείο 2) του άρθρου 282 της παρούσας, λαμβάνεται πάντα υπόψη η ένδειξη της ογκομετρηθείσας δεξαμενής.

Άρθρο 292

Ογκομετρητές μονίμων εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών - Ογκομέτρηση μαζούτ και υγραερίων

1. Οι ογκομετρητές που είναι εγκατεστημένοι σε μόνιμες εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, οι οποίες εποπτεύονται και ελέγχονται από τις Τελωνειακές Υπηρεσίες και οι οποίοι ογκομετρητές χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του όγκου των υποκειμένων σε δασμούς και λοιπούς φόρους υγρών καυσίμων, όπως καθορίζεται από το άρθρο 1 του ν.δ. 293/1969 καθώς και των μαζούτ, υγραερίων κλπ., των οποίων η κατά μάζα (βάρος) μέτρηση μπορεί να γίνεται και έμμεσα με ογκομέτρηση, υπόκεινται στους παρακάτω ελέγχους:

α) Αρχικό έλεγχο-Ενεργείται πριν γίνει χρήση των παραπάνω ογκομετρητών και αφού προηγουμένως έχει πάρει έγκριση κυκλοφορίας για την χώρα από το Υπουργείο Εμπορίου.

β) Περιοδικό έλεγχο-Ενεργείται μία φορά τον χρόνο

γ) Έκτακτοι έλεγχοι-Ενεργούνται αιφνιδιαστικά

2. Οι παραπάνω έλεγχοι πραγματοποιούνται από συνεργεία ή επιτροπές από δημόσιους υπαλλήλους, που συγκροτούνται από το Υπουργείο Οικονομικών, με σκοπό την διαπίστωση της ακριβείας μέτρησης, της καλής λειτουργίας τους και λοιπών νόμιμων απαιτήσεων των παραπάνω ογκομετρητών, με κάθε πρόσφορο κατά την κρίση τους μέσο και μέθοδο.

3. Στην περίπτωση ογκομέτρησης του μαζούτ, υγραερίων κλπ. για τον έμμεσο προσδιορισμό της μάζας (βάρους) αυτών, η τιμολόγηση θα γίνεται κατά μάζα (βάρος), με την προϋπόθεση ότι θα ισχύει η σχέση $\text{βάρος} = \text{όγκος} \times \text{ειδικό βάρος}$ και αυτή θα αναγράφεται σε όλα τα παραστατικά στοιχεία αποστολής, παράδοσης και πληρωμής του εμπορεύματος, καθώς επίσης και η θερμοκρασία που αντιστοιχεί σε αυτό το ειδικό βάρος.

Άρθρο 293

Ανεκτό όριο σφάλματος των ογκομετρητών των μονίμων εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών

1. Το ανεκτό όριο σφάλματος κατά τον αρχικό έλεγχο των ογκομετρητών που αναφέρονται στο άρθρο 292 καθορίζεται, για αυτούς που λειτουργούν με διάταξη αναγωγής του όγκου σε θερμοκρασία διαφορετική από αυτή του καυσίμου, σε συν/πλην 1,25% (ένα και είκοσι πέντε εκατοστά επί τοις χιλίοις), για εκείνους δε που λειτουργούν χωρίς διάταξη αναγωγής, σε ποσοστό συν/πλην 1% (ένα επί τοις χιλίοις) σε κάθε ποσότητα καυσίμου που παρέχεται από το μετρητή.

2. Το ανεκτό όριο σφάλματος κατά τον περιοδικό και τους εκτάκτους ελέγχους καθορίζεται σε ποσοστό συν/πλην 2, 5% (δύο και πενήντα εκατοστά επί τοις χιλίοις) για τους ογκομετρητές που λειτουργούν με διάταξη αναγωγής της θερμοκρασίας και σε συν/πλην 2% (δύο επί τοις χιλίοις) για τους μετρητές που δεν είναι εφοδιασμένοι με την διάταξη αναγωγής.

3. Ο ρυθμιστής ακριβείας του μετρητή καθώς και κάθε άλλο κατά την κρίση της Τελωνειακής Υπηρεσίας, σημείο του ογκομετρητή, σφραγίζεται από αυτήν με ειδική μολυβδόσφραγιδα, με σκοπό την διασφάλιση του απαραβίαστου της ακριβείας μέτρησης, της καλής λειτουργίας των ογκομετρητών κλπ.

Άρθρο 294

Ανεκτό όριο σφάλματος ζυγιστικών οργάνων στα εμφιαλωτήρια υγραερίου

Καθορίζεται το ανεκτό όριο σφάλματος των ζυγιστικών οργάνων, που

χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του βάρους του υγραερίου, που μεταγγίζεται στις φιάλες, σε ποσοστό συν/πλην 0,5% (μισό τοις εκατό) πάνω στην ποσότητα του υγραερίου που περιέχεται σε αυτές.

Άρθρο 295**Άρθρο 295**

Αναγραφή ενδείξεων στις φιάλες υγραερίου

1. Πάνω σε κάθε φιάλη υγραερίου πρέπει να αναγράφονται οι παρακάτω ενδείξεις, κατά τρόπο που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση:

- α) Το καθαρό βάρος υγραερίου, που περιέχεται σ' αυτήν.
- β) Το απόβαρο της φιάλης, στο οποίο θα περιλαμβάνεται και το βάρος των εξαρτημάτων που βρίσκονται πάνω σ' αυτήν (με προσέγγιση ± 100 γραμμάρια)
- γ) Ο εμπορικός τίτλος της εταιρείας υγραερίου

2. Οι εταιρείες υγραερίων υποχρεούνται να εξασφαλίζουν με κατάλληλη σφραγίδα το απαραβίαστο κάθε γεμάτης φιάλης.

Άρθρο 296**Άρθρο 296**

Ανεκτό όριο σφάλματος μετρητών υγραερίου για τροχοφόρα

Καθορίζεται το Ανεκτό όριο σφάλματος μετρητών υγραερίου για τροχοφόρα, του οποίου η διάθεση γίνεται από πρατήρια σε όλη τη χώρα, σε $\pm 0,5\%$ (μισό τοις εκατό).

Άρθρο 297**Άρθρο 297**

Έλεγχος των μετρητών υγραερίου για τροχοφόρα

1. Κάθε πρατήριο διανομής υγραερίου για τροχοφόρα, πρέπει να είναι εφοδιασμένο με τα απαραίτητα μέσα ελέγχου της ακρίβειας των αντλιών μετρητών που χρησιμοποιεί, για την παροχή υγραερίου στην κατανάλωση.

2. Τα πρατήρια πρέπει να έχουν υποδομή τέτοια, ώστε τα μέσα ελέγχου, που είναι ειδικά λιτρόμετρα χωρητικότητας 20 λίτρων, να μπορούν να συνδεθούν εύκολα με το δίκτυο των μετρητών και να καθιστούν τον έλεγχο ευχερή.

3. Κάθε εταιρεία εμπορίας και διανομής υγραερίου, που εφοδιάζει τα παραπάνω πρατήρια, υποχρεούται να σφραγίζει υπεύθυνα, ύστερα από προηγούμενο έλεγχο, με ειδική μολυβδόσφραγίδα, που θα φέρει τα διακριτικά σημεία της εταιρείας, το απαραβίαστο του ρυθμιστή ακρίβειας των μετρητών υγραερίου.

4. Εφόσον κατά τους ελέγχους που γίνονται από τα αρμόδια όργανα, για την ακρίβεια των παραπάνω μετρητών υγραερίου, διαπιστωθεί ελλιπής μέτρηση πέραν του 0,7 ο/ο ανεξάρτητα της αγορανομικής ευθύνης που δημιουργείται, ο μετρητής σφραγίζεται από τους υπαλλήλους ή αστυνομικά όργανα, που διενήργησαν τον έλεγχο, με ειδική μολυβδόσφραγίδα για την μη χρησιμοποίησή του, μέχρι να ρυθμισθεί η ακρίβεια του.

Η ρύθμιση αυτή της ακρίβειας του μετρητή γίνεται από ειδικό συνεργείο της οικείας εταιρείας υγραερίων, παρουσία αρμόδιου υπαλλήλου ή αστυνομικού οργάνου, μετά προηγούμενη αποσφράγιση του μετρητή από αυτούς.

Ο μετρητής αυτός επαναχρησιμοποιείται μετά από έλεγχο της ακρίβειας του.

Άρθρο 298

Άρθρο 298

Αναγραφή στα ζυγιστικά όργανα
του προορισμού χρησιμοποίησης

1. Καθορίζεται ότι κανένα ζυγιστικό όργανο ή συσκευή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να εκτεθεί για πώληση, εάν δεν αναγράφεται πάνω σε αυτό και σε φανερό σημείο ευκρινώς και ανεξίτηλα, η ένδειξη για την οποία προορίζεται, όπως π.χ.

-Για εμπορική χρήση

-Για εργαστηριακή χρήση

-Για οικιακή χρήση κλπ.

2. Ζυγιστικά όργανα ή συσκευές, που δεν έχουν την ένδειξη "για εμπορική χρήση", απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται σε εμπορικές συναλλαγές.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 299

Άρθρο 299

Τοποθέτηση ζυγών σε εμφανές σημείο

Οι πωλητές τροφίμων και γενικά ειδών βιοτικών αναγκών, υποχρεούνται να τοποθετούν σε εμφανές σημείο του καταστήματός τους, πρατηρίου ή τόπου πώλησης τους ζυγούς που χρησιμοποιούν για ζύγιση των ειδών που πωλούν και σε τέτοια θέση, ώστε ο αγοραστής να μπορεί να παρακολουθεί και να ελέγχει την ζύγιση των ειδών που αγοράζει.

Άρθρο 300

Άρθρο 300

Ανεκτά όρια σφάλματος
των μέτρων και σταθμών

Καθορίζονται τα Ανεκτά όρια σφάλματος των μέτρων και σταθμών που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές, ως εξής:

1) ΜΕΤΡΑ ΜΗΚΟΥΣ (ΞΥΛΙΝΑ)

α/α	Ονομαστικό μήκος	Ανεκτό σφάλμα μέτρησης
1.	1 ή 2 μέτρα	$\pm 0,5$ χιλιοστομέτρου

2) ΣΤΑΘΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

α/α	Ονομαστικό βάρος	Ανεκτό σφάλμα μέτρησης
1.	1 χιλιοστόγραμμα	$\pm 0,1$ χιλιοστόγραμμα
2.	2 χιλιοστόγραμμα	$\pm 0,2$ χιλιοστόγραμμα
3.	5 χιλιοστόγραμμα	$\pm 0,25$ χιλιοστόγραμμα
4.	10 χιλιοστόγραμμα	$\pm 0,50$ χιλιοστόγραμμα
5.	20 χιλιοστόγραμμα	$\pm 0,50$ χιλιοστόγραμμα
6.	50 χιλιοστόγραμμα	$\pm 0,50$ χιλιοστόγραμμα
7.	100 χιλιοστόγραμμα	± 1 χιλιοστόγραμμα
8.	200 χιλιοστόγραμμα	± 1 χιλιοστόγραμμα
9.	500 χιλιοστόγραμμα	± 1 χιλιοστόγραμμα
10.	1 έως και 10 γραμμάρια	± 20 χιλιοστόγραμμα
11.	20 γραμμάρια	± 30 χιλιοστόγραμμα
12.	50 γραμμάρια	± 50 χιλιοστόγραμμα
13.	100 γραμμάρια	± 60 χιλιοστόγραμμα
14.	200 γραμμάρια	± 100 χιλιοστόγραμμα
15.	500 γραμμάρια	± 250 χιλιοστόγραμμα
16.	1 χιλιόγραμμα	± 400 χιλιοστόγραμμα
17.	2 χιλιόγραμμα	± 600 χιλιοστόγραμμα

18.	5 χιλιόγραμμα	± 1,25 γραμμάρια
19.	10 χιλιόγραμμα	± 2,5 γραμμάρια
20.	20 χιλιόγραμμα	± 4 γραμμάρια
21.	50 χιλιόγραμμα	± 10 γραμμάρια

3) ΔΟΧΕΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΥΓΡΩΝ

α/α	Όνομαστικό βάρος	Ανεκτό σφάλμα μέτρησης
1.	50 γραμμάρια	± 1 γραμμάριο
2.	100 γραμμάρια	± 1,5 γραμμάρια
3.	200 γραμμάρια	± 2,5 γραμμάρια
4.	500 γραμμάρια	± 3,5 γραμμάρια
5.	1 χιλιόγραμμα	± 5 γραμμάρια
6.	2 χιλιόγραμμα	± 7 γραμμάρια
7.	5 χιλιόγραμμα	± 10 γραμμάρια
8.	10 χιλιόγραμμα	± 15 γραμμάρια

4) ΑΥΤΟΜΑΤΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ (ΔΟΧΕΙΑ) ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

α/α	Όνομαστικό βάρος	Ανεκτό σφάλμα μέτρησης
1.	2 έως 40 χιλιόγραμμα	±7 έως ±45 γραμμάρια (Δηλαδή για δύο (2) χιλ/μια ±7 γραμ. και άνω των 2 χιλ/μωv ±1 γραμ. για κάθε επιπλέον χιλ/μω).

5) ΖΥΓΟΙ

α) Επιτραπέζιοι αμφοτεροβαρείς και παλάντζες.

α/α	Δυναμικότητα	Ανεκτό όριο σφάλματος
1.	1 χιλιόγραμμα	± 2,5 γραμμάρια
2.	2 χιλιόγραμμα	± 3,5 γραμμάρια
3.	5 χιλιόγραμμα	± 5,5 γραμμάρια
4.	10 χιλιόγραμμα	± 8 γραμμάρια
5.	15 χιλιόγραμμα	± 10 γραμμάρια
6.	20 χιλιόγραμμα	± 12 γραμμάρια
7.	30 χιλιόγραμμα	± 16 γραμμάρια
8.	40 χιλιόγραμμα	± 20 γραμμάρια

β) Αυτόματοι και ημιαυτόματοι ζυγοί επιτραπέζιοι δαπέδου και κρεμαστοί.

α/α	Δυναμικότητα	Ανεκτό όριο σφάλματος
1.	Από 1 έως 2 χιλιόγραμμα	± 2 γραμμάρια
2.	Από 2 έως 12 χιλιόγραμμα	± 2 έως 12 γραμμάρια (δηλ. ± 1 γραμ. για κάθε χιλ/μω).
3.	Από 12 έως 20 χιλιόγραμμα	± 12 γραμμάρια
4.	Από 20 και πάνω χιλιόγραμμα	± 0,6 του γραμμαρίου για κάθε χιλ/μω.

γ) Πλάστιγγες - Γεφυροπλάστιγγες

Άνω των 50 χιλ/μωv	± 0, 5%ο επί του αποτελέσματος της κάθε ζύγισης.
--------------------	--

6. ΜΕΤΡΗΤΕΣ ΒΕΝΖΙΝΑΝΤΛΙΩΝ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ ΚΑΙ ΒΥΤΙΟΦΟΡΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ.

Ανεκτό σφάλμα μέτρησης ± 0, 5 % επί του αποτελέσματος της κάθε μέτρησης.

7. ΔΟΧΕΙΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ - ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

α/α	Όνομαστική χωρητικότητα	Ανεκτό όριο σφάλματος
1.5 λίτρα	± 0, 5%	

8) ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΑΜΕΣΗΣ ΟΓΚΟΜΕΤΡΗΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ

Ανεκτό σφάλμα μέτρησης ± 0, 5% επί του αποτελέσματος κάθε μέτρησης.

9) ΜΗΧΑΝΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΕΠΙΠΛΩΜΑΤΩΝ

Ανεκτό σφάλμα μέτρησης ± 2, 5 % επί του αποτελέσματος κάθε μέτρησης.

Άρθρο 301

Υποχρέωση και τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού

Οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς κοσμημάτων και λοιπών συναφών αντικειμένων, που αποτελούνται είτε από ένα ή από περισσότερα (αυτοτελή ή σύμμεικτα) πολύτιμα μέταλλα δηλαδή από λευκόχρυσο (πλατίνα) ή από χρυσό κίτρινο αμιγή ή λευκό με πρόσμιξη κίτρινου χρυσού με παλλάδιο ή από άργυρο ή από πολλά από αυτά είτε από ένα ή περισσότερα πολύτιμα μέταλλα αναμιγμένα με ένα ή περισσότερα κοινά μέταλλα, υποχρεούνται να αποτυπώνουν ευδιάκριτα με κτυπητή μεταλλική σφραγίδα, τις παρακάτω ενδείξεις σε κάποια επιφάνεια του κυριότερου μέρους τους.

Σε περίπτωση που αυτό είναι τεχνικά δύσκολο, η αποτύπωση μπορεί να γίνει σε ένα πλακίδιο συγκολλημένο στα κοσμήματα, κατασκευασμένο από το ίδιο ακριβώς πολύτιμο μέταλλο από το οποίο αποτελούνται αυτά ή από οποιοδήποτε από τα πολύτιμα μέταλλα από τα οποία σύγκεινται τα εν λόγω κοσμήματα, εφόσον τα κοσμήματα είναι κατασκευασμένα από περισσότερα του ενός πολύτιμα μέταλλα.

1) Τον κωδικό αριθμό (σύμφωνα με τον πίνακα 1) με τον οποίο θα δηλώνονται η περιφέρεια του οικείου Επιμελητηρίου, στην οποία υπάγεται ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας και ο οποίος αποτελείται:

α) Από ένα κεφαλαίο γράμμα του αλφαβήτου (από Α έως Ω), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας.

β) Από ένα μικρό γράμμα του αλφαβήτου (από α έως ω), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιά.

γ) Από έναν αύξοντα αραβικό αριθμό (από 1 έως 17 πλην του 16), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης.

δ) Από έναν αύξοντα αραβικό αριθμό (από 18 έως 90 και το 16), για την περιφέρεια των Επιμελητηρίων της υπόλοιπης χώρας και του Επαγγελματοβιοτεχνικού Επιμελητηρίου Ροδόπης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Α. Επιμελητήριο με την πόλη της έδρας του	Περιφέρεια αριθμός Επιμελητηρίου	Κωδικός
(1)	(2)	(3)
Α. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ		
1. Αθήνας-Αθήνα	Νομός Αττικής	Α έως Ω
1. Αθηνάς-Αθήνα	Νομός Αττικής	Α έως Ω
2. Πειραιά-Πειραιάς	Δήμου Λαυρεωτικής) Νομός Πειραιά μαζί με τον Δήμο Λαυρεωτικής)	α έως ω
3. Θεσσαλονίκης-Θεσσαλονίκη	Νομός Θεσσαλονίκης Νομός Χαλκιδικής	1 έως 15 17
Β. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ		
1. Νομός Ροδόπης-Κομοτηνή	Νομός Ροδόπης	42
Γ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ		
1. Κιλκίς-Κιλκίς	Νομός Κιλκίς	16
2. Αιτωλ/νίας-Αγρίνιο	Νομός Αιτωλ/νίας	18 και 19
3. Μαγνησίας-Βόλος	Νομός Μαγνησίας	20
4. Δράμας-Δράμα	Νομός Δράμας	21 και 22
5.	Ιωαννίνων-Ιωάννινα Νομός Ιωαννίνων Νομός Θεσπρωτίας Νομός Πρεβέζης	23, 24 και 25 26 27
6. Ηρακλείου-Ηράκλειο	Νομός Ηρακλείου	28, 29 και 30
7. Καβάλας-Καβάλα	Νομός Καβάλας	31 και 32
8. Μεσσηνίας-Καλαμάτα	Νομός Μεσσηνίας	33
9. Αρκαδίας-Τρίπολη	Νομός Αρκαδίας	34
10. Κερκύρας-Κέρκυρα	Νομός Κερκύρας	35, 36 και 37
11. Λέσβου-Μυτιλήνη	Νομός Λέσβου	38
12. Αχαΐας-Πάτρα	Νομός Αχαΐας	39, 40 και 41
13. Σάμου-Σάμος	Νομός Σάμου	43
14. Χίου-Χίος	Νομός Χίου	44

15. Αργολίδας-Άργος	Νομός Αργολίδας	45
16. Άρτας-Άρτα	Νομός Άρτας	46
17. Βοιωτίας-Λιβαδειά	Νομός Βοιωτίας	47
18. Λακωνίας-Γύθειο	Νομός Λακωνίας	48 και 49
19. Δωδεκανήσου-Ρόδος	Επαρχ. Ρόδου	
	Επαρχ. Καρπάθου	50 και 51 52
20. Εβρου-Αλεξανδρούπολη	Νομός Εβρου	53
21. Ευβοίας-Χαλκίδα	Νομός Ευβοίας	54
22. Ημαθίας-Βέροια	Νομός Ημαθίας	55
23. Πέλλας-Εδεσσα	Νομός Πέλλας	56
24. Καλύμνου-Κάλυμνος	Επαρχ Καλύμνου	57
	Επαρχ Κω	58
25. Καρδίτσας-Καρδίτσα	Νομός Καρδίτσας	59 και 60
26. Καστοριάς-Καστοριά	Νομός Καστοριάς	61
27. Κεφαλληνίας-Ιθάκης-Αργοστόλι	Νήσος Κεφαλληνία	62
	Νήσος Ιθάκη	63
	Νήσος Ζάκυνθος	64
28. Κοζάνης-Κοζάνη	Νομός Κοζάνης	65 και 66
29. Γρεβενών-Γρεβενά	Νομός Γρεβενών	67
30. Κορίνθου-Κόρινθος	Νομός Κορινθίας	68 και 69
31. Κυκλάδων -Σύρος	Νομός Κυκλάδων	70 και 71
32. Φθιώτιδας-Λαμία	Νομός Φθιώτιδας	72
	Νομός Ευρυτανίας	
33. Λάρισας-Λάρισα	Νομός Λάρισας	73 74, 75 και 76
34. Λασιθίου-Αγ. Νικόλαος	Νομός Λασιθίου	
35. Λευκάδας-Λευκάδα	Νομός Λευκάδας	78
36. Ξάνθης-Ξάνθη	Νομός Ξάνθης	79
37. Πιερίας-Κατερίνη	Νομός Πιερίας	80
38. Ηλείας-Πύργος	Νομός Ηλείας	81
39. Ρεθύμνης-Ρέθυμνο	Νομός Ρεθύμνης	82
40. Σερρών-Σέρρες	Νομός Σερρών	83 και 84
41. Τρικάλων-Τρίκαλα	Νομός Τρικάλων	85
42. Φλώρινας- Φλώρινα	Νομός Φλώρινας	1986
43. Φωκίδας- Άμφισσα	Νομός Φωκίδας	87
44. Χανίων-Χανιά	Νομός Χανίων	88, 89 και 90

2) Τον κωδικό αριθμό με τον οποίο θα δηλώνεται η ταυτότητα του κατασκευαστή ή εισαγωγέα των εν λόγω κοσμημάτων, κλπ., ο οποίος θα συνίσταται από έναν άλλο αύξοντα αραβικό αριθμό (από 1 έως 99), θα χωρίζεται δε με μία τελεία (.) από το γράμμα του αλφαβήτου (κεφαλαίο ή μικρό) ή τον αύξοντα αραβικό αριθμό με τον οποίο δηλώνεται η περιφέρεια του οικείου επιμελητηρίου.

Σε περίπτωση που εξαντληθεί η ποσότητα κωδικών αριθμών ταυτότητας κατασκευαστών ή εισαγωγέων κοσμημάτων που αναλογεί στην περιφέρεια ορισμένων Επιμελητηρίων, θα συνεχίζεται η χορήγηση τέτοιων αριθμών (από α /α 1 μέχρι και 99) σε νέους δικαιούχους, με την προσθήκη ενός μικρού γράμματος του αλφαβήτου (από α έως ω), δίπλα από τον τελευταίο κωδικό αριθμό της περιφέρειας του οικείου Επιμελητηρίου, (π.χ. για την Αθήνα Ωα (1-99) Ωβ (1-99) κλπ.).

Ο ανωτέρω κωδικός αριθμός ταυτότητας κατασκευαστή ή εισαγωγέα κοσμημάτων, χορηγείται με αίτηση του ενδιαφερόμενου από το αρμόδιο, κατά τον Πίνακα 1 οικείο Επιμελητήριο, με βάση τους τηρούμενους από αυτά σχετικούς πίνακες (μητρώα), αντίγραφα των οποίων καθώς και κάθε τροποποίηση ή συμπλήρωση τους πρέπει να υποβάλλονται στην αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου και στον Σύλλογο Χρυσοκόπων (όπου υπάρχει).

Σε περίπτωση διαγραφής από τα οικεία μητρώα ενός κατασκευαστή ή εισαγωγέα για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. αλλαγή έδρας ή επαγγέλματος, ή επωνυμίας ή αποδημίας στο εξωτερικό ή θάνατο, κλπ.), ο κωδικός αριθμός ταυτότητας του εξαφανίζεται οριστικά και απαγορεύεται η χορήγηση του σε άλλον κατασκευαστή ή εισαγωγέα, προς αποφυγή σύγχυσης.

Κατά εξαιρεση επιτρέπεται, η διατήρηση του αυτού Κωδικού Αριθμού Ταυτότητας Κατασκευαστή ή εισαγωγέα κοσμημάτων, στην περίπτωση αλλαγής της επωνυμίας ή της Νομικής μορφής Επιχειρήσεως, που χωρίς να αλλάζει επιμελητηριακή έδρα, από το περιεχόμενο του καταστατικού της ή του εταιρικού της προκύπτει ότι προέρχεται από προϋπάρχουσα επιχείρηση που χρησιμοποιούσε τον εν λόγω κωδικό αριθμό και της οποίας οι πάσης φύσεως ευθύνες και υποχρεώσεις, έχουν αναληφθεί από την διάδοχο επιχείρηση, με την σύμφωνη γνώμη τυχόν αποχωρησάντων.

Η εν λόγω διατήρηση γίνεται με παράλληλη ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Εμπορίου Ν.Α.

3) Την περιεκτικότητα (τίτλο) των κοσμημάτων σε πολύτιμο μέταλλο εκφρασμένη σε χιλιοστά, προκειμένου δε για συμμικτα θα αποτυπώνεται η περιεκτικότητα του πολύτιμου μετάλλου που κυριαρχεί.

Η παραπάνω περιεκτικότητα (τίτλος) πρέπει να αποτυπώνεται αποκλειστικά σε χιλιοστά και ανήκει σε μία από τις παρακάτω ονομαστικές τιμές του Πίνακα 2:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

α/α Πολύτιμο Μέταλλο	Επιτρεπόμενοι Τίτλοι
1. Χρυσός (κίτρινος ή λευκός)	333, 375, 500, 585, 750, 800, 840, 916, 990, 999
2. Λευκόχρυσος (πλατίνα)	850, 900, 950, 999
3. Άργυρος	800, 835, 900, 925, 935, 999
4. Παλλάδιο	500, 999, 950

Στις παραπάνω τιμές επιτρέπονται ανοχές που εμφανίζονται στον επόμενο πίνακα
3 κατά περίπτωση:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Πολύτιμο Μέταλλο	Περιγραφή Εργασίας	Επιτρεπόμενη Ανοχή σε χιλιοστά
Πλατίνα	Συμπαγούς πλάκας	5
Πλατίνα ή άργυρος	Απλής συγκόλλησης	10
Πλατίνα ή άργυρος	Πολλαπλής συγκόλλησης	25
Χρυσός (κίτρινος αμιγής ή λευκός με πρόσμιξη κίτρινου χρυσού με παλλάδιο)	Χωρίς συγκολλήσεις	20
Χρυσός (όπως παραπάνω)	Με κολλήσεις	30
Χρυσός (όπως παραπάνω)	Με πολλές κολλήσεις ειδικής εργασίας, όπως π.χ. τα Συμυρναϊκά βραχιόλια κλπ.	52

4) Κοσμήματα και λοιπά τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα κοινοτικής προέλευσης θεωρούνται ότι πληρούν τις ισχύουσες ανωτέρω διατάξεις εφόσον φέρουν χαραγμένη την ένδειξη τίτλου ως και του κατασκευαστή ή του υπευθύνου διάθεσης, στην αγορά, εγκατεστημένου σε χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταχωρημένου στα μητρώα του κράτους-μέλους και εφόσον στα συνοδευτικά τους έγγραφα επισυνάπτεται έγγραφο της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής, στο οποίο εμφανίζεται η ταυτότητα του κατασκευαστή ή υπευθύνου στον οποίο αντιστοιχεί η αποτυπωμένη ένδειξη.

Οι πωλητές υποχρεούνται εφόσον τους ζητηθεί, να ενημερώνουν εγγράφως τους αγοραστές για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή υπευθύνου.

Άρθρο 302

Άρθρο 302

Τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού σε κοσμήματα πολυμερή

1. Σε κοσμήματα γενικά και λοιπά συναφή αντικείμενα, κατασκευασμένα από περισσότερα από ένα διαφορετικά αυτοτελή μέταλλα, που συνδέονται μεταξύ τους με συγκόλληση, πρέπει, σε κάθε τμήμα από τα εν λόγω μέταλλα, να αποτυπώνεται ο τίτλος του, σε περίπτωση δε τεχνικών δυσχερειών, οι τίτλοι όλων των πολύτιμων μετάλλων, που συμμετέχουν, μπορεί να αποτυπώνονται στο πλέον επιδεκτικό αποτύπωσης. Εφόσον ούτε και αυτό είναι τεχνικά εφικτό, η αποτύπωση εκτελείται πάνω σε συγκολλημένο πλακίδιο, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε από τα πολύτιμα μέταλλα, από τα οποία αποτελείται το κόσμημα.

2. Προκειμένου για κοσμήματα που αποτελούνται από περισσότερα του ενός όμοια ή διάφορα αυτοτελή πολύτιμα μέταλλα, ανεξάρτητα μεταξύ τους και που δεν συνδέονται με συγκόλληση, πρέπει σε καθένα από αυτά να αποτυπώνεται ο τίτλος του.

Άρθρο 303

Άρθρο 303

Έγκριση και ανανέωση έγκρισης χρησιμοποίησης σφραγίδων

1. Οι εγγεγραμμένοι στα οικεία επιμελητήρια κατασκευαστές ή εισαγωγείς κοσμημάτων, πριν από την χρησιμοποίηση από αυτούς των μεταλλικών σφραγίδων, που προβλέπονται από το άρθρο 301 στοιχεία 1, 2 και 3, πρέπει να υποβάλλουν στα επιμελητήρια σχετική αίτηση μαζί με τα αποτυπώματά τους, για να πάρουν έγκριση χρησιμοποίησης των εν λόγω σφραγίδων.

2. Τα αποτυπώματα των παραπάνω σφραγίδων πρέπει με μέριμνα των ενδιαφερομένων να υποβάλλονται συγχρόνως και στους αντίστοιχους συλλόγους χρυσοχόων (όπου υπάρχουν).

3. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζονται από τα επιμελητήρια και τους συλλόγους χρυσοχόων, σχετικοί πίνακες (μητρώα).

4. Οι εγκρίσεις χρησιμοποίησης των σφραγίδων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και χορηγούνται από τα οικεία επιμελητήρια, υπόκεινται σε ανά τριετία ανανέωση σε τακτά ημερολογιακά έτη. Η ανανέωση γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον υπόχρεο στα οικεία επιμελητήρια, μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του καθορισμένου για ανανέωση ημερολογιακού έτους.

5. Η χορήγηση ή ανανέωση διενεργείται μετά την προσκόμιση στα αρμόδια επιμελητήρια από τους ενδιαφερόμενους αποδεικτικών στοιχείων περί της κατασκευαστικής ή εισαγωγικής δραστηριότητας, για τις οποίες και μόνο χορηγείται κωδικός αριθμός στους ενδιαφερόμενους.

6. Εγκρίσεις χρησιμοποίησης κωδικών αριθμών που χορηγούνται κατά την διάρκεια του ημερολογιακού έτους ανανέωσης, ανανεώνουν κατά το έτος που ορίζεται για την επόμενη ανανέωση.

7. Σε περίπτωση μη ανανέωσης της έγκρισης η σφραγίδα επιστρέφεται αμέσως από τον κάτοχο στο οικείο επιμελητήριο.

8. Με τη λήξη ανά τριετία προθεσμίας ανανέωσης κωδικών αριθμών, τα επιμελητήρια στέλνουν στον Εισαγγελέα κατάσταση με τα ονόματα των υπόχρεων προς ανανέωση που δεν ανανέωσαν αλλά και δεν παρέδωσαν στο αρμόδιο επιμελητήριο τη σφραγίδα, όπως έχουν υποχρέωση από την προηγούμενη παράγραφο.

Η παραπάνω κατάσταση κοινοποιείται και στην αντίστοιχη Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου προκειμένου αυτή να ελέγχει την ενδεχόμενη χρησιμοποίηση της σφραγίδας μετά την λήξη της προθεσμίας ανανέωσης.

Ανανέωση μετά την λήξη της προθεσμίας, μπορεί να γίνεται με παράλληλη ενημέρωση της αρμόδιας Νομαρχιακής Υπηρεσίας Εμπορίου.

Άρθρο 304

Άρθρο 304

Υποχρεώσεις κατά την εξαγωγή κοσμημάτων και συναφών αντικειμένων

1. Οι κατασκευαστές κοσμημάτων και λοιπών συναφών αντικειμένων, που προορίζονται για εξαγωγή, υπόκεινται στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το άρθρο 301, πλην των ανοχών του Πίνακα 3, για τις οποίες έχουν εφαρμογή τα όσα ισχύουν στην χώρα προορισμού των αντικειμένων.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η εξαγωγή κοσμημάτων κλπ., που φέρουν τίτλο διαφορετικό από εκείνους, που καθορίζονται από τον Πίνακα 2 του άρθρου 301, με την προϋπόθεση αποδοχής του τίτλου αυτού από το πρόσωπο που έδωσε την παραγγελία και μετά από προηγούμενη σχετική έγγραφη ειδοποίηση του οικείου επιμελητηρίου από τον ενδιαφερόμενο εξαγωγέα.

Άρθρο 305

Προισχύσασες μορφές άρθρου

1

"Άρθρο 305"

Επισήμανση επίχρυσων, επάργυρων
και συναφών αντικειμένων

" 1. Αντικείμενα επίχρυσα ή επάργυρα γενικά, καθώς και επικαλυμμένα με άλλο πολύτιμο μέταλλο πρέπει να φέρουν πινακίδα (ετικέτα), σταθερά τοποθετημένη, σε κάθε ένα από αυτά, στην οποία δηλώνεται κατά περίπτωση ότι πρόκειται για προϊόντα επίχρυσα ή επάργυρα ή άλλα (ανάλογα με το πολύτιμο μέταλλο).

2. Αντικείμενα που δεν είναι αυτούσια από πολύτιμο μέταλλο αλλά αποτελούνται από υπόστρωμα από κοινό μέταλλο ή άλλο υλικό επικαλυμμένο ή επιστρωμένο με φύλλο από πολύτιμο μέταλλο (χρυσό, άργυρο κλπ.) περιλαμβανομένων και των επικαλύψεων που πραγματοποιούνται με διαδικασία ηλεκτρογαλβανικής εναπόθεσης π.χ. διμεταλλικά αντικείμενα, πρέπει να φέρουν πινακίδα (ετικέτα), σταθερά τοποθετημένη, σε κάθε ένα από αυτά, στην οποία θα αναγράφεται ο όρος "επικαλυμμένο", το χημικό σύμβολο του πολύτιμου μετάλλου, το βάρος του πολύτιμου μετάλλου σε γραμμάρια ακολουθούμενο από το σύμβολο "g".

3. Η επισήμανση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική κατά το στάδιο πώλησης στον τελικό καταναλωτή και δεν μπορεί να είναι έκτυπη. Σε προηγούμενα στάδια διάθεσης αρκεί οι αντίστοιχες ενδείξεις να αναγράφονται μόνον στα συνοδευτικά έγγραφα.

4. Τα αντικείμενα που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται να σημειώνονται έκτυπα με τον τρόπο που σημαίνονται τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα καθώς και να φέρουν ενδείξεις όπως κωδικός κατασκευαστή, τίτλο περιεκτικότητας σε πολύτιμο μέταλλο ή οποιονδήποτε άλλη ένδειξη η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε πλάνη τον καταναλωτή, ότι πρόκειται για αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα.

Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για αντικείμενα που δεν περιέχουν πολύτιμα μέταλλα (π.χ. ψευδοκοσμήματα)."

***Το άρθρο 305 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο μόνον της ΑΔ 1/2010, ΥΑ Ζ3-962 (ΦΕΚ Β 226/5.3.2010), με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 1/2010 στον ημερήσιο τύπο.

Άρθρο 306

Άρθρο 306

Απαγόρευση αποτύπωσης άλλων ενδείξεων

Απαγορεύεται η αποτύπωση στα κοσμήματα γενικά και λοιπά συναφή αντικείμενα, οποιασδήποτε άλλης ένδειξης, εκτός από αυτές που επιβάλλονται βάσει της παρούσας, από την οποία δημιουργούνται αμφιβολίες για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή εισαγωγέα ή για τον τίτλο του κοσμήματος ως προς τα πολύτιμα μέταλλα που περιέχει.

Άρθρο 307

Άρθρο 307

Είδη που εξαιρούνται από τη σήμανση

Τα παρακάτω είδη εξαιρούνται από τη σήμανση, που προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου:

1. Αντικείμενα γενικά που το βάρος τους είναι κάτω από 1 γραμμάριο
2. Επιστημονικά όργανα και μηχανήματα.
3. Αντικείμενα προερχόμενα από άλλη χώρα, που επιβάλλει ανάλογη υποχρέωση, η οποία εγγυάται την περιεκτικότητα (τίτλο) των πολύτιμων μετάλλων από τα οποία κατασκευασμένα, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι ισχύει η ίδια εξαίρεση και για τα κοσμήματα που εξάγονται από την Ελλάδα στην χώρα αυτή.
4. Οδοντοτεχνικά (γέφυρες, κορώνες κ.λπ.).

5. Νομίσματα

6. Μετάλλια

7. Κοσμήματα παλαιών εποχών (αντίκες)

Κανένα κόσμημα ή συναφές αντικείμενο δεν μπορεί να κυκλοφορεί χωρίς την σήμανση που προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, εκτός από εκείνα του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 308

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΚΑΥΣΙΜΑ (ΣΤΕΡΕΑ-ΥΓΡΑ-ΥΓΡΑΕΡΙΑ)

Άρθρο 308

Κατάταξη λιγνίτη με βάση το μέγεθος του

Λιγνίτης φιλός θεωρείται αυτός που αποτελείται από τεμάχια διαστάσεων 10-30 χιλιοστομέτρων, χονδρός αυτός που αποτελείται από τεμάχια διαστάσεων 31 και πάνω χιλιοστομέτρων και λιγνίτης ειδικής διαλογής αυτός που αποτελείται από τεμάχια διαστάσεων 50 και πάνω χιλιοστομέτρων σε φυσική κατάσταση και είναι απαλλαγμένος τελείως από ξένες ύλες. Σκόνη θεωρείται ο λιγνίτης, του οποίου η κοκκομετρική σύσταση ποικίλει από 0-10 χιλιοστά.

Άρθρο 309

Άρθρο 309

Τρόπος δειγματοληψίας λιγνιτών και γενικά στερεών καυσίμων

Καθορίζεται ο Τρόπος δειγματοληψίας λιγνιτών και γενικά στερεών καυσίμων (γαιανθράκων, κώκ) ως εξής:

Λήψη δείγματος:

Από τον προς δειγμάτιση σωρό των λιγνιτών και γενικά των στερεών καυσίμων λαμβάνεται με φτυάρι από τέσσερα ή πέντε τουλάχιστον σημεία (θέσεις) κατά το δυνατόν, συμμετρικά, ανά 20 έως 25 χιλιογράμματα χωρίς καμιά διαλογή. Όλη η ποσότητα που λαμβάνεται μεταφέρεται σε μια επίπεδη καθαρή επιφάνεια κατά προτίμηση φύλλο λαμαρίνας.

Γίνεται θραύση όλων των μεγάλων τεμαχίων σε μέγεθος γροθιάς και με φτυάρι αναμιγνύονται τα τεμάχια αυτά κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αφού αναμιχθεί, η ποσότητα του δείγματος απλώνεται σε σχήμα τετραγώνου του αυτού πάχους. Στη συνέχεια χωρίζεται με φτυάρι χιαστί το τετράγωνο όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα, απορρίπτονται οι τομείς Α και Β και κρατούνται οι τομείς Γ και Δ.

Γίνεται και νέα θραύση των τεμαχίων των τομέων Γ και Δ που κρατήθηκαν μέχρι το μέγεθος καρυδιού και επακολουθεί νέα ανάμειξη όπως και προηγουμένως. Έπειτα χωρίζεται και πάλι με φτυάρι χιαστί το τετράγωνο στους τομείς Α, Β, Γ, και Δ, απορρίπτονται οι τομείς Γ και Δ και κρατούνται οι τομείς Α και Β.

Επακολουθεί και νέα θραύση των τεμαχίων των τομέων που κρατήθηκαν μέχρι το μέγεθος του φουντουκιού ή και μικρότερο και επαναλαμβάνεται η ανάμειξη, το άπλωμα σε ισόπαχο στρώμα και ο διαχωρισμός του νέου τετραγώνου χιαστί με το φτυάρι σε τομείς Α, Β, Γ και Δ, απορρίπτονται οι τομείς Α και Β και κρατούνται οι τομείς Γ και Δ.

Τα τεμάχια των τομέων Γ και Δ που κρατήθηκαν τελικά, αφού ομογενοποιηθούν πλήρως, τίθενται σε τρία (3) λευκοσιδηρά δοχεία χωρητικότητας 5 έως 6 χιλιογράμμων που κλείνονται στεγανά.

Από τα δοχεία αυτά τα (2) σφραγίζονται, όπως όλα τα αγορανομικά δείγματα και στέλνονται στο Γενικό Χημείο του Κράτους για ανάλυση.

Το τρίτο δοχείο καλά σφραγισμένο παραδίδεται, εφόσον το ζητήσει, στον κάτοχο του είδους που δειγματίστηκε.

Άρθρο 310**Άρθρο 310**

Εμπορία λιγνιτών

1. Απαγορεύεται η Εμπορία λιγνιτών χωρίς προηγούμενη διαλογή και απαλλαγή τους από γαιώδεις προσμίξεις.
2. Όλα τα λιγνιτορυχεία, που λειτουργούν στην χώρα, υποχρεούνται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου, δελτίο κίνησης λιγνιτών του προηγούμενου μήνα.

Άρθρο 311**Άρθρο 311**

Υποχρεώσεις εισαγωγέων και εμπόρων στερεών καυσίμων

1. Ο ανθρακίτης που πωλείται από εισαγωγείς στερεών καυσίμων σε εμπόρους και λοιπούς καταναλωτές και προορίζονται για θέρμανση, πρέπει να είναι κοσκινισμένος και να μην περιέχει καθόλου σκόνη.
2. Οι εισαγωγείς στερεών καυσίμων είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν με έγγραφο στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα, τα εξής στοιχεία για τον προηγούμενο μήνα.
  - α) Το υπόλοιπο αποθήκης, κατά είδος και χώρα προέλευσης.
  - β) Τις εισαγωγές που πραγματοποιήσαν κατά είδος και χώρα προέλευσης.
  - γ) Την τιμή διάθεσης των ποσοτήτων που πωλήθηκαν.
3. Οι πωλητές στερεών καυσίμων είναι υποχρεωμένοι
  - α) Να έχουν τοποθετημένη πινακίδα σε εμφανές σημείο σε κάθε σωρό ανθρακίτη, γαιανθράκων, μεταλλουργικού κώκ, ξυλανθράκων κλπ., στην οποία να γράφουν καθαρά την προέλευση των παραπάνω καυσίμων (π.χ. Αμερικάνικη, Γερμανική, Ρωσική κ.λπ.) καθώς και την κατά χιλιόγραμμα τιμή λιανικής πώλησης τους.
  - β) Κάθε σωρός των παραπάνω καυσίμων θα είναι τελείως ξεχωρισμένος έτσι ώστε να αποκλείεται εντελώς η ανάμιξη στερεών καυσίμων διαφόρων προελεύσεων, ποιοτήτων και τιμών.

Άρθρο 312**Άρθρο 312**

Προϊόντα πετρελαίου

Στις διατάξεις της παρούσας Αγορανομικής Διάταξης, υπάγονται οι βενζίνες (SUPER, REGULAR, ΑΜΟΛΥΒΔΗ) και το πετρέλαιο (DIESEL, κίνησης, θέρμανσης), των οποίων οι ανώτατες τιμές καθορίζονται με Υπουργική Απόφαση, σύμφωνα με τον ν. 2008/1992 (ΦΕΚ 16/Α/1992).

Άρθρο 313**Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία****1****Άρθρο 313**

Υποβολή στοιχείων από επιχειρήσεις εμπορίας πετρελαιοειδών

1. Οι επιχειρήσεις, που ασκούν εμπορία πετρελαιοειδών, υποχρεούνται μετά το κλείσιμο κάθε μήνα να υποβάλλουν καταστάσεις διάθεσης των πετρελαιοειδών

αυτών του προηγούμενου μήνα, αναλυτικά κατά είδος, κατηγορία καταναλωτών και περιοχές, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης

2. Οι παραπάνω επιχειρήσεις υποχρεούνται επίσης να δίνουν στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης ή και στις Νομαρχιακές Υπηρεσίες Εμπορίου, κάθε πληροφορία ή στοιχείο, που ζητείται, σχετικά με την εισαγωγή, διακίνηση, διαμόρφωση και ανάλυση του κόστους και διάθεση των ειδών, που εμπορεύονται αυτές καθώς και κάθε άλλο στοιχείο, που θα θεωρηθεί χρήσιμο από την Υπηρεσία που το ζητάει.

3. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι κατά τόπους πράκτορες ή παραγγελιοδόχοι πώλησης καθώς και οι πρατηριούχοι πετρελαιοειδών.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 314

Άρθρο 314

Απαγόρευση διάθεσης φωτιστικού
Πετρελαίου για ορισμένες χρήσεις

Απαγορεύεται η διάθεση φωτιστικού πετρελαίου για κεντρική θέρμανση οικιών, ξενοδοχείων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών, αυτούσιου ή σε ανάμειξη του με άλλο είδος καυσίμου.

Άρθρο 315

Άρθρο 315

Υποχρεωτική διάθεση υγρών καυσίμων
με τις ελάχιστες προδιαγραφές

Πρατήρια υγρών καυσίμων, που διαθέτουν στην κατανάλωση υγρά καύσιμα με τροποποιημένες, σε σχέση με τις ελάχιστες επιβαλλόμενες, βάσει νομοθεσίας, προδιαγραφές, υποχρεούνται να διαθέτουν παράλληλα οπωσδήποτε και το αντίστοιχο καύσιμο με τις ελάχιστες προδιαγραφές.

Άρθρο 316

Άρθρο 316

Διακινητές υγρών καυσίμων
και υποχρεώσεις τους

1. Οι εταιρίες εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών προϊόντων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Νόμου 3054/2002 όπως ισχύει, καθώς και οι τρίτοι που διακινούν πετρελαιοειδή προϊόντα για λογαριασμό κατόχων άδειας εμπορίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 8 του άρθρου 6 του ίδιου Νόμου, υποχρεούνται να παραδίδουν τα πετρελαιοειδή προϊόντα στην αποθήκη των αγοραστών (κατόχους άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης καταναλωτών).

Η μεταφορά και η παράδοση στην αποθήκη των αγοραστών γίνεται με ευθύνη από κοινού για την ποιότητα και ποσότητα, του μεταφορέα και εκείνων εκ των ανωτέρω που του έχουν αναθέσει τη μεταφορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ισχύουσες εκάστοτε Αγορανομικές Διατάξεις.

Τα πετρελαιοειδή προϊόντα για θέρμανση, που διακινούνται μέσω πωλητών πετρελαίου θέρμανσης, χωρίς ίδιους αποθηκευτικούς χώρους, παραλαμβάνονται απευθείας από τις εγκαταστάσεις άλλων κατόχων άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, αποκλειόμενης της φόρτωσης από εγκαταστάσεις εταιριών εμπορίας πετρελαιοειδών ή από τα διυλιστήρια.

Ειδικά για το νομό Θεσσαλονίκης, για τους κατόχους αδειών πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, που διαθέτουν ή όχι ίδιους αποθηκευτικούς χώρους, επιτρέπεται η φόρτωση από τις εγκαταστάσεις εταιριών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων, οι οποίες (εγκαταστάσεις) δεν διαθέτουν αγωγό, με προορισμό:

-τους ίδιους αποθηκευτικούς χώρους (στις περιπτώσεις που διαθέτουν)

-τους τελικούς καταναλωτές.

2. Η παράδοση των πετρελαιοειδών προϊόντων για θέρμανση από τους κατόχους άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων ή κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, γίνεται στην αποθήκη των τελικών καταναλωτών που διαθέτουν αποθηκευτικό χώρο και προορίζονται για όλες τις επιτρεπόμενες χρήσεις, με ευθύνη του μεταφορέα και παράλληλη ευθύνη των κατόχων άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, των Προμηθευτικών Συνεταιρισμών ή Κοινοπραξιών των οποίων είναι μέλη ή κατόχων άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, αντίστοιχα, για την ποιότητα και ποσότητα.

Για τους κατόχους άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, που έχουν σύμβαση αποκλειστικής συνεργασίας με συγκεκριμένη εταιρία εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών, παράλληλη ευθύνη έχει και η εταιρία εμπορίας, για την ποιότητα και ποσότητα των πωλουμένων γενικώς από αυτά πετρελαιοειδών προϊόντων.

Στις περιπτώσεις που έχουν συσταθεί Προμηθευτικοί Συνεταιρισμοί ή Κοινοπραξίες πρατηρίων λιανικής πώλησης πετρελαιοειδών προϊόντων, η ευθύνη για την ποιότητα και ποσότητα των διακινουμένων προϊόντων ανήκει από κοινού τόσο στον Προμηθευτικό Συνεταιρισμό ή Κοινοπραξία όσο και στα μέλη τους.

3. Οι εταιρίες εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών προϊόντων υποχρεούνται να παραδίδουν στην αποθήκη του αγοραστή πετρελαιοειδή προϊόντα από 1000 λίτρα ή από 1000 χιλιόγραμμα και πάνω, ανάλογα με τη μονάδα μέτρησης κάθε προϊόντος.

4. Απαγορεύεται:

4.1 Η διάθεση από τις εταιρίες εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών σε κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης άλλων ειδών καυσίμων εκτός από πετρέλαιο θέρμανσης και φωτιστικό πετρέλαιο. Τυχόν εμπορία και διακίνηση, από κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, οποιουδήποτε άλλου είδους καυσίμου είναι παράνομη.

4.2 Η διάθεση πετρελαιοειδών προϊόντων για θέρμανση από:

α) κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων σε άλλο κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων.

β) κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων σε κάτοχο άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, με ή χωρίς ίδιους αποθηκευτικούς χώρους.

γ) κάτοχο άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, ανεξάρτητα αν διαθέτει ή όχι αποθηκευτικούς χώρους, σε κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων ή κάτοχο άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης με ίδιους αποθηκευτικούς χώρους.

δ) από κάτοχο άδειας, χωρίς αποθηκευτικούς χώρους σε κάτοχο άδειας επίσης χωρίς αποθηκευτικούς χώρους.

4.3 Η διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων για θέρμανση από κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, που έχει σύμβαση αποκλειστικής συνεργασίας με συγκεκριμένη εταιρία εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών με βυτιοφόρο αυτοκίνητο που φέρει το σήμα της εν λόγω εταιρίας, στις περιπτώσεις που αυτός ενεργεί και ως κάτοχος άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, κατόπιν σχετικής άδειας που έχει λάβει.

4.4 Η διάθεση ναυπλιακών καυσίμων από κάτοχο άδειας πρατηρίου υγρών καυσίμων ή από κάτοχο άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης.

4.5 Η διάθεση ναυπλιακών καυσίμων που βρίσκονται σε χώρους σε κατάσταση TRANZIT από κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων.

Άρθρο 317

Άρθρο 317

Πωλήσεις υγρών καυσίμων
από ελεύθερα αποθέματα

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 της υπ` αριθμ. 89443/18.6.1979 κοινής Υπουργικής Απόφασης, που κυρώθηκε με το ΝΟόμο 1060/80,

απαγορεύεται η πώληση υγρών καυσίμων από ελεύθερα αποθέματα (εκτελωνισμένα) προς τα πάσης φύσεως πλωτά μέσα, καθώς και η χρησιμοποίησή τους από τα μέσα αυτά.

2. Από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εξαιρούνται οι λεμβολογημένες στα ελληνικά λεμβολόγια λέμβοι καθώς και τα ελληνικά επαγγελματικά αλιευτικά παράκτια αλιείας.

Άρθρο 318**Άρθρο 318**

Αποθήκευση υγρών καυσίμων "επί παρακαταθήκη"

1. Απαγορεύεται η αποθήκευση υγρών καυσίμων από τις εταιρείες εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών "επί παρακαταθήκη" σε αποθηκευτικούς χώρους των πρακτόρων ή παραγγελιοδόχων τους καθώς και μεταπωλητών ή πρατηριούχων στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.

2. Επιτρέπεται κατά εξαίρεση η αποθήκευση υγρών καυσίμων επί παρακαταθήκη σε πρατήρια υγρών καυσίμων των παραπάνω Νομών, εφόσον αυτά προορίζονται να διατεθούν σε Δημόσιες Υπηρεσίες ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή ξένες αποστολές, σε εκπλήρωση ειδικών συμβατικών υποχρεώσεων.

Άρθρο 319**Άρθρο 319**

Απαγόρευση κυκλοφορίας μίγματος ακαθάρτου πετρελαίου - μαζούτ

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο ανάμιξη ακαθάρτου πετρελαίου και μαζούτ και η διάθεση του μίγματος στην κατανάλωση.

Άρθρο 320**Άρθρο 320**

Υποχρεώσεις λιανοπωλητών ελαιολιπαντικών

1. Οι πρατηριούχοι υγρών καυσίμων και τα συνεργεία επισκευής οχημάτων, που πωλούν ελαιολιπαντικά, υποχρεούνται να έχουν τοποθετημένους τιμοκαταλόγους σε εμφανές μέρος του πρατηρίου ή συνεργείου τους, καθώς και στον ειδικό χώρο, που πραγματοποιείται η αλλαγή των ελαιολιπαντικών, στους οποίους θα αναγράφεται η ποιότητα και η τιμή πώλησης, κατά μονάδα των ελαιολιπαντικών, που πωλούνται χωριστά κατά κατηγορία.

2. Απαγορεύεται η κατοχή ελαιολιπαντικών από τους πρατηριούχους και τα συνεργεία επισκευής οχημάτων, σε λευκοσιδηρά ή πλαστικά δοχεία, τα οποία δεν έχουν πώματα ασφαλείας ή μηχανισμούς γνησιότητας, που έχουν τοποθετηθεί από τον προμηθευτή.

Άρθρο 321**Άρθρο 321**

Παράδοση και παραλαβή δειγμάτων

1. Κατά την διακίνηση υγρών καυσίμων από τα διυλιστήρια μέχρι και τον τελικό παραλήπτη σε κάθε παράδοση και παραλαβή, εφ' όσον ο ένας από τους συναλλασσόμενους το απαιτήσει, σχηματίζεται υποχρεωτικά δείγμα, ποσότητας τουλάχιστον ενός (1) λίτρου, κατά τον τρόπο που η νομοθεσία ορίζει.

Τα δείγματα αυτά λαμβάνονται από την ποσότητα που παραδίδεται, σφραγίζονται με σφραγίδες των ενδιαφερομένων μερών κατά τρόπο που να διασφαλίζεται

απόλυτα
το περιεχόμενο τους και φυλάσσονται από τους συναλλασσόμενους.

2. Για να μην υπάρξει αμφισβήτηση ως προς την αντιστοιχία των δειγμάτων αυτών με το συγκεκριμένο αγορανομικό δείγμα, πρέπει αυτά να έχουν τις παρακάτω ενδείξεις:

α) Τα στοιχεία των συναλλασσόμενων.

β) Το είδος καυσίμου.

γ) Την ποσότητα του καυσίμου.

δ) Τον αριθμό τιμολογίου πώλησης του καυσίμου, εφ' όσον έχει εκδοθεί τέτοιο, διαφορετικά τον αριθμό του δελτίου αποστολής.

ε) Την ονομασία ή τον τίτλο της εταιρείας εμπορίας πετρελαιοειδών από την οποία προέρχεται το καύσιμο.

στ) Την ημερομηνία δειγματοληψίας.

ζ) Κάθε άλλη ένδειξη που οι ενδιαφερόμενοι κρίνουν σκόπιμο να προσθέσουν.

3. Τα δείγματα αυτά αμοιβαία παραδεκτά μπορούν να υποβάλλονται στο Γενικό Χημείο του Κράτους για εξέταση μαζί με την αίτηση επανεξέτασης στις περιπτώσεις μη κανονικών αγορανομικών δειγμάτων. Η εξέταση τους γίνεται παράλληλα με την εξέταση των κατά έφεση αγορανομικών δειγμάτων και των δειγμάτων του βυτιοφόρου.

Άρθρο 322

Άρθρο 322

Λήψη δείγματος από δεξαμενές
Εγκαταστάσεων εταιρειών ή διυλιστηρίων

1. Σε κάθε πλήρωση δεξαμενής καυσίμων που τελεί υπό καθεστώς ειδικού κρατικού ελέγχου και βρίσκεται σε εγκαταστάσεις χρήσης εταιριών εμπορίας υγρών καυσίμων, πριν από τη σφράγιση της δεξαμενής από τα εντεταλμένα κρατικά όργανα, λαμβάνεται αντιπροσωπευτικό δείγμα του καυσίμου της δεξαμενής κατά τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες περί δειγματοληψίας υγρών καυσίμων διατάξεις του Α.Χ.Σ παρουσία των εντεταλμένων κρατικών οργάνων. Η δειγματοληψία είναι υποχρεωτική για τη βενζίνη σούπερ, την αμόλυβδη βενζίνη και το πετρέλαιο κίνησης, ενώ είναι δυναμική για τα υπόλοιπα είδη καυσίμων.

2. Κάθε δείγμα τοποθετείται σε δοχείο που σφραγίζεται με ειδική σφραγίδα του άρθρου 288 και αριθμείται με ειδικό αριθμό. Η σφραγίδα φέρει το σήμα της εταιρίας. Το δείγμα φυλάσσεται με μέριμνα και ευθύνη των εταιριών επί τρίμηνο τουλάχιστον σε ειδικό προς τούτο διατιθέμενο χώρο στις εγκαταστάσεις της εταιρίας.

3. Στο δοχείο του δείγματος προσαρτάται σταθερή πινακίδα ασφαλισμένη ομοίως με την παραπάνω σφραγίδα στην οποία αναγράφονται:

α) Ο κωδικός αριθμός της δεξαμενής από όπου λήφθηκε και ο ειδικός αριθμός του αντίστοιχου δείγματος.

β) Η ημερομηνία και η ακριβής ώρα πλήρωσης της δεξαμενής και λήψης του δείγματος.

γ) Το είδος του καυσίμου από το οποίο προέρχεται το δείγμα.

δ) Η ποσότητα του φορτίου της δεξαμενής.

Σε κάθε φόρτωση βυτιοφόρου από τις δεξαμενές καυσίμων, στα κατά νόμο εκδιδόμενα παραστατικά στοιχεία, αναγράφεται απαραίτητως και ο κωδικός ταυτοποίησης του δείγματος του φορτίου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε και τον κωδικό της δεξαμενής.

4. Η υποχρέωση λήψης δείγματος και διατήρησης του κατά τη διαδικασία της παραγρ. 1 ισχύει και στην περίπτωση δεξαμενών των διυλιστηρίων, από τις οποίες γίνεται φόρτωση απευθείας σε βυτιοφόρο σε σημείο φόρτωσης εντός των διυλιστηρίων. Ο κωδικός του αντίστοιχου δείγματος του φορτίου της δεξαμενής

των διυλιστηρίων, από όπου φορτώθηκε το βυτιοφόρο, γνωστοποιείται στην εταιρία η οποία υποχρεούται να τον αναγράφει στα εκδιδόμενα απ' αυτήν παραστατικά στοιχεία.

5. Στη σταθερή πινακίδα του δοχείου κάθε δείγματος συνυπογράφουν οι κρατικοί υπάλληλοι και ο εκπρόσωπος της εταιρίας ή του διυλιστηρίου που παρέστησαν στη δειγματοληψία.

6. Εφόσον δείγμα καυσίμου βρεθεί μη κανονικό, η εταιρεία εμπορίας μπορεί να προσκομίσει το δείγμα αυτό προς συνεξέταση με το κατά έφεση δείγμα σε συνδυασμό με το δείγμα του βυτιοφόρου. Εάν το δείγμα προέρχεται από φορτίο που λήφθηκε με απευθείας φόρτωση από τα διυλιστήρια, ενημερώνονται παραχρήμα από την εταιρία τα διυλιστήρια.

Άρθρο 323**Άρθρο 323**

Τήρηση δελτίου διαδρομής από βυτιοφόρο

1. Τα βυτιοφόρα μεταφοράς υγρών καυσίμων υποχρεούνται να τηρούν καθημερινά δελτίο διαδρομής που υπογράφεται από την εταιρεία και τον οδηγό του βυτιοφόρου πριν από την αναχώρηση του από το σημείο φόρτωσης. Στο δελτίο διαδρομής αναγράφονται λεπτομερώς τα ονοματεπώνυμα ή οι επωνυμίες των πελατών για τους οποίους προορίζονται τα καύσιμα, κατά σειρά προτεραιότητας, με τις ακριβείς διευθύνσεις τους, το είδος του καυσίμου και οι ποσότητες που πρόκειται να παραδοθούν. Αλλαγή σειράς προτεραιότητας επιτρέπεται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας και εφ' όσον αυτό αιτιολογείται εγγράφως στο δελτίο διαδρομής.

2. Μετά από κάθε παράδοση, αναγράφεται στο δελτίο διαδρομής η ώρα αναχώρησης του βυτιοφόρου και η ποσότητα που παραλήφθηκε. Τα στοιχεία αυτά υπογράφονται από τον πελάτη.

3. Τα στοιχεία του δελτίου διαδρομής πρέπει να αντιστοιχούν με εκείνα που αναγράφονται στα υπάρχοντα στα χέρια του βυτιοφορέα νόμιμα παραστατικά στοιχεία.

Τα βυτιοφόρα Δ.Χ. δεν υποχρεούνται να αναγράφουν στο δελτίο διαδρομής τα στοιχεία που εμφανίζονται στη φορτωτική.

4. Απαγορεύεται η παράδοση σε πελάτη φορτίου που δεν αναγράφεται στο δελτίο διαδρομής.

Παράδοση φορτίου από τον βυτιοφορέα σε πελάτη που δεν αναγράφεται εξ αρχής στο δελτίο διαδρομής επιτρέπεται μόνον εφ' όσον ανήκει στο δίκτυο διακίνησης της ίδιας της εταιρείας στην οποία ανήκει το καύσιμο και υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει περίπτωση δηλούμενης αδυναμίας παραλαβής από τον αρχικό παραλήπτη και εφ' όσον πρόκειται για σφραγισμένα και μόνον διαμερίσματα άλλως θα πρέπει το φορτίο να επιστρέφεται στο αρχικό σημείο φόρτωσης.

Τα σχετικά στοιχεία του νέου παραλήπτη συμπληρώνονται από τον οδηγό του βυτιοφόρου στο δελτίο διαδρομής, με έγγραφη αιτιολόγηση του λόγου που επέβαλε την αλλαγή, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του Κ.Β.Σ.

Άρθρο 324**Άρθρο 324**

Τήρηση βιβλίου διακίνησης καυσίμων από πρατηριούχους

1. Τα πρατήρια υγρών καυσίμων υποχρεούνται να τηρούν ειδικό βιβλίο κίνησης καυσίμων θεωρημένο από τις κατά τόπους Δ/νσεις ή Τμήματα Εμπορίου των Ν.Α. της χώρας, στο οποίο καταγράφονται κατά δεξαμενή οι εισερχόμενες ποσότητες καυσίμων, τα αντίστοιχα τιμολόγια αγοράς και οι χρόνοι παράδοσης των καυσίμων. Στο βιβλίο σημειώνονται επίσης οι ενδείξεις του μετρητή κάθε αντλίας μετά την παράδοση καυσίμου και οι ενδείξεις των μετρητών όλων των αντλιών κατά το κλείσιμο του πρατηρίου. Εφόσον το πρατήριο διανυκτερεύει, καταγράφονται οι ενδείξεις των μετρητών κατά την 12η νυχτερινή ώρα.

2. Στις Δ/νσεις ή Τμήματα Εμπορίου Ν.Α. της χώρας τηρούνται μητρώα θεώρησης των βιβλίων της παραγράφου 1, με βάση τα οποία εκδίδεται ο αριθμός θεώρησης σε κάθε υπόχρεο.

Για τη θεώρηση των βιβλίων διακίνησης καυσίμων θα πρέπει οι πρατηριούχοι να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του Νόμου 1599/1986 σχετικά με την υφιστάμενη κατά την στιγμή της θεώρησης κατάσταση από πλευράς δεξαμενών και αντλιών του πρατηρίου τους, συνοδευόμενη, εφόσον απαιτείται, από σχετικό σχεδιάγραμμα.

Η ανωτέρω δήλωση, κατά την κρίση της υπηρεσίας, μπορεί να αντικατασταθεί και από υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του νομίμου εκπροσώπου του νομίμως λειτουργούντος στο Νομό Σωματίου Βενζινοπωλών, εφόσον το αποδέχεται.

Σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής της δηλωθείσας κατάστασης των δεξαμενών και των αντλιών των πρατηρίων θα πρέπει να υποβάλλεται νέα υπεύθυνη δήλωση από τους πρατηριούχους.

Τυχόν θεωρήσεις βιβλίων, που έχουν γίνει χωρίς υποβολή υπευθύνου δηλώσεως, θεωρούνται άκυρες και παύουν να ισχύουν αν οι ενδιαφερόμενοι δεν υποβάλλουν στις αρμόδιες Δ/νσεις και Τμήματα Εμπορίου την ανωτέρω προβλεπόμενη υπεύθυνη δήλωση εντός 15ημέρου από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας.

Άρθρο 325

Άρθρο 325

Παράδοση υγρών καυσίμων σε πρατηριούχους

1. Οι εταιρείες εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών, στην περίπτωση παράδοσης υγρών καυσίμων με βυτιοφόρο που ανήκουν σε αυτές, υποχρεούνται να παραδίδουν στους πρατηριούχους λιανοπωλητές σε κάθε παράδοση δείγμα από αυτά.

Σε περίπτωση που η μεταφορά και η παράδοση γίνεται από εταιρείες μεταφορών υγρών καυσίμων την παραπάνω υποχρέωση έχουν οι μεταφορείς.

2. Το δείγμα αυτό, ποσότητας ενός (1) λίτρου τουλάχιστον, λαμβάνεται κατά την εκφόρτωση του καυσίμου στις δεξαμενές του πρατηρίου από το σωλήνα εκροής του βυτιοφόρου, οπωσδήποτε μετά τη διέοδο των πρώτων είκοσι (20) λίτρων και τοποθετείται σε λευκοσίδηρο δοχείο ανάλογης χωρητικότητας το οποίο σφραγίζεται με σφραγίδα του τύπου που αναφέρεται στο άρθρο 288 της παρούσας.

Σε κάθε δείγμα τοποθετείται πινακίδα που ασφαρίζεται κατά τον ίδιο τρόπο με την παραπάνω σφραγίδα, η οποία υπογράφεται από τον μεταφορέα που παραδίδει το καύσιμο και τον πρατηριούχο που το παραλαμβάνει και έχει τις εξής ενδείξεις:

α) Δείγμα βυτιοφόρου καυσίμου

β) Είδος καυσίμου

γ) Παραληφθείσα ποσότητα

δ) Ονομασία ή τίτλος της εταιρείας εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών από την οποία προέρχεται το καύσιμο.

ε) Όνομα του παραλήπτη πρατηριούχου και διεύθυνση του.

στ) Ονομασία ή τίτλος της επιχείρησης στην οποία ανήκει το βυτιοφόρο μεταφοράς του καυσίμου.

ζ) Αριθμός κυκλοφορίας του βυτιοφόρου και όνομα του οδηγού.

η) Αριθμός τιμολογίου πώλησης, εάν έχει εκδοθεί τέτοιο, διαφορετικά του δελτίου αποστολής.

θ) Ημερομηνία δειγματοληψίας.

ι) Ο αριθμός της σφραγίδας.

3. Οι πρατηριούχοι υγρών καυσίμων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν το παραπάνω δείγμα και να το φυλάσσουν μέχρι να εξαντληθεί η ποσότητα του καυσίμου από το οποίο έχει ληφθεί.

4. Στα παραστατικά στοιχεία πώλησης του καυσίμου (τιμολόγιο πώλησης ή δελτίο αποστολής) πρέπει να αναγράφονται οι αριθμοί των παραδιδόμενων σφραγίδων για τη σφράγιση των δειγμάτων βυτιοφόρου.

Η παράδοση των δειγμάτων πιστοποιείται ενυπογράφως επί του παραστατικού στοιχείου και από τα δύο μέρη.

Άρθρο 326**Άρθρο 326****Έλεγχος ποιότητας καυσίμου**

1. Κατά τις δειγματοληψίες που διενεργούν οι Αγορανομικές Αρχές σε υγρά καύσιμα στα πρατήρια λιανικής πώλησης πρέπει να παραδίδεται στην Αρχή που διενεργεί την δειγματοληψία το δείγμα του βυτιοφόρου που αντιστοιχεί στην ποσότητα του καυσίμου που δειγματίζεται.

2. Η Αρχή που διεξάγει την δειγματοληψία αναρτά στο δείγμα που της παραδόθηκε από το πρατήριο πινακίδα με την ένδειξη "Δείγμα βυτιοφόρου καυσίμου αντίστοιχο προς τον αριθμό... δείγμα..."

(αναγράφεται ο αριθμός του δείγματος και το είδος του καυσίμου που δειγματίστηκε από την Αρχή).

3. Το δείγμα αυτό διαβιβάζεται στο Γενικό Χημείο του Κράτους μαζί με το δείγμα καυσίμου που λαμβάνεται από την Αγορανομική Αρχή και προς το οποίο αντιστοιχεί και θα εξετάζεται παράλληλα με το δείγμα που προορίζεται για την κατά έφεση εξέταση.

4. Σε περίπτωση που οι υπόχρεοι δεν παραδίδουν στην Αρχή τα δείγματα της παραγράφου 1 γίνεται ειδική μνεία για αυτό στο Πρωτόκολλο Δειγματοληψίας.

Άρθρο 327**Άρθρο 327****Τρόπος δειγματοληψίας υγρών καυσίμων**

A. 1. Κατά τις δειγματοληψίες των υγρών καυσίμων, λαμβάνονται κατά τις διατάξεις του Αγορανομικού Κώδικα δύο δείγματα, ένα για την Α` εξέταση και ένα για τη Β` εξέταση καθώς επίσης παραλαμβάνεται το δείγμα βυτιοφόρου σύμφωνα με το άρθρο 326 της παρούσας, τα οποία αποστέλλονται μετά των σχετικών πρωτοκόλλων στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία.

2. Ο τύπος (π.χ. πλαστική, μεταλλική κλπ.) το χρώμα και τα νούμερα των σφραγίδων των δειγμάτων καθώς και το νούμερο της σφραγίδας του δείγματος βυτιοφόρου σημειώνονται στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας, στο οποίο πρέπει να αναγράφονται τα παραπάνω στοιχεία, δίδεται στον κάτοχο του δείγματος.

3. Κατά τις δειγματοληψίες των υγρών καυσίμων ο κάτοχος του δείγματος θα δηλώνει εγγράφως στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας αν επιθυμεί ή όχι την κατ` έφεση εξέταση του δεύτερου δείγματος, σε καταφατική δε περίπτωση να αναγράφει το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο ή το fax του ιδιώτη χημικού, που επιθυμεί να παρίσταται κατά την επανεξέταση ή ότι δεν επιθυμεί την παρουσία ιδιώτη χημικού.

4. Οι προμηθεύτριες εταιρείες και οι μεταφορείς υγρών καυσίμων μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να αναγραφούν στα τιμολόγια πωλήσεως, ότι σε περίπτωση μη κανονικού δείγματος, επιθυμούν την κατ` έφεση εξέταση του εν λόγω δείγματος παρουσία ή μη ιδιώτη χημικού εκπροσώπου των, του οποίου θα πρέπει απαραίτητα να αναγράφουν το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο ή το fax.

5. Οι δειγματίζουσες Αρχές θα παραδίδουν εντός τριών εργάσιμων ημερών το αργότερο τα λαμβανόμενα υπ` αυτών δείγματα στις πλησιέστερες Χημικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αγορανομικού Κώδικα.

6. Αν από την εξέταση προκύψει ότι το δείγμα είναι κανονικό, κοινοποιούνται αμέσως από τη Χημική Υπηρεσία τα αποτελέσματα στη Δειγματοστάσια Αρχή. Αν το δείγμα είναι μη κανονικό ειδοποιούνται αμέσως από τη Χημική Υπηρεσία οι ιδιώτες χημικοί των ενδιαφερομένων, ήτοι: του Πρατηριούχου, του μεταφορέως και της Εταιρείας, προκειμένου να ορίζεται ημερομηνία επανεξέτασης εντός

εύλογου χρονικού διαστήματος και προβαίνει η Χημική Υπηρεσία παρουσία τους στην αποσφράγιση και την κατ' έφεση εξέταση του δεύτερου δείγματος, καθώς και του δείγματος του βυτιοφορέως ή της Εταιρείας.

Αν στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας ή στο Τιμολόγιο ζητείται έφεση χωρίς να ορίζεται ιδιότης χημικός, η επανεξέταση γίνεται αμέσως χωρίς να παρίστανται ιδιώτες χημικοί, ενώ αν οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν ρητά, ότι δεν επιθυμούν την κατ' έφεση εξέταση ή αν στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας ή το τιμολόγιο δε γίνεται κανένας λόγος εκ μέρους των ενδιαφερόμενων για επανεξέταση, η Χημική Υπηρεσίας προβαίνει αυτεπαγγέλτως, στην επανεξέταση του Β' δείγματος και του δείγματος του βυτιοφόρου ή της εταιρείας.

B. Ειδικότερα για το πετρέλαιο κίνησης:

1. Απαγορεύεται από οποιοδήποτε η διάθεση πετρελαίου θερμάνσεως ή και πετρελαίου ναυτιλίας (αυτούσιο ή σε ανάμειξη) ως πετρελαίου κινήσεως.

2. Για τη διακρίβωση της τυχόν νοθείας του πετρελαίου κινήσεως με πετρέλαιο θερμάνσεως ή και πετρέλαιο ναυτιλίας, όταν υπάρχει σοβαρή υπόνοια ότι το καύσιμο είναι νοθευμένο, ακολουθείται από τα αγορανομικά ή άλλα αρμόδια όργανα η εξής διαδικασία:

α) Λαμβάνεται δείγμα εις απλούν, το οποίο εξετάζεται επί τόπου για τη συμφωνία των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του πετρελαίου κίνησης του δείγματος με αυτά που ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις Α.Χ.Σ.

β) Στην περίπτωση θετικής ενδείξεως νοθείας, το προϊόν δεσμεύεται προσωρινά.

Λαμβάνεται αγορανομικό δείγμα εις διπλούν από τη δεσμευθείσα ποσότητα καυσίμου σύμφωνα με την ανωτέρω Α' παράγραφο και διαβιβάζεται άμεσα, ταυτόχρονα με το δείγμα βυτιοφόρου, εφόσον η δειγματοληψία πραγματοποιείται σε πρατήριο υγρών καυσίμων, στο Γενικό Χημείο του Κράτους, προς εξέταση με την παρατήρηση στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας για την κατεπίγουσα εξέταση του.

Άρθρο 328

Άρθρο 328

Εγγυήσεις φιαλών υγραερίου

1. Στις επιχειρήσεις υγραερίου καταβάλλεται υποχρεωτικά από τους καταναλωτές που για πρώτη φορά χρησιμοποιούν υγραέριο, δηλαδή δεν έχουν άδεια φιάλη για ανταλλαγή, ως εγγύηση πόσο που αντιπροσωπεύει το 90 % της εκάστοτε αξίας κτήσης της φιάλης.

2. Το εκάστοτε κόστος κτήσης της φιάλης και η μεταβολή της εγγύησης γνωστοποιείται από τις επιχειρήσεις στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την οποία υποβάλλονται τα νόμιμα παραστατικά, πριν από την εφαρμογή της νέας εγγύησης.

3. Οι διακινήτες εμφιαλωμένου υγραερίου υποχρεούνται να τοποθετούν πινακίδα σε εμφανές σημείο του καταστήματος, στην οποία να ανακοινώνουν την εκάστοτε ισχύουσα εγγύηση.

4. Η είσπραξη της εγγύησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου (νέοι καταναλωτές) γίνεται με βάση ειδικό αποδεικτικό έντυπο των εταιρειών υγραερίου για τον κομιστή, στο οποίο απαραίτητα αναφέρεται η δικαιολογία της είσπραξης, το χρηματικό ποσό.

5. Οι επιχειρήσεις υγραερίου υποχρεούνται να εφοδιάζουν με εμφιαλωμένο υγραέριο, χωρίς να εισπράττουν διαφορά εγγύησης για τη φιάλη, τους πελάτες εκείνους που για την προμήθεια γεμάτης φιάλης επιστρέφουν άδεια, για την οποία έχουν καταβάλει εγγύηση.

6. Ο πελάτης που θα επιστρέψει άδεια φιάλη και δεν θα παραλάβει άλλη, προκειμένου να εισπράξει την εγγύηση που έχει καταβάλει, πρέπει απαραίτητα να προσκομίσει αποδεικτικό στοιχείο καταβολής της εγγύησης.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 329

Περιπτώσεις απαγόρευσης
πώλησης υγραερίου

1. Απαγορεύεται η πώληση υγραερίου χύμα από τα πρατήρια υγραερίου για οποιαδήποτε άλλη χρήση, εκτός της πώλησης, μέσω αντλιών, σε οχήματα, τα οποία το χρησιμοποιούν νόμιμα ως καύσιμο, όπως τούτο προκύπτει από την άδεια κυκλοφορίας τους.
2. Απαγορεύεται η εμφιάλωση υγραερίου για οικιακή ή εμπορική (βιομηχανική) χρήση από τα πρατήρια υγραερίου.
3. Απαγορεύεται στους κατόχους άδειας εμφιάλωσης υγραερίων, να εμφιαλώνουν ή να διαθέτουν υγραέριο χύμα (μη συσκευασμένο) ή εμφιαλωμένο για λογαριασμό τους ή για λογαριασμό τρίτων, οι οποίοι δεν έχουν άδεια εμπορίας υγραερίου.
4. Απαγορεύεται στους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίων να πωλούν υγραέριο χύμα σε εμφιαλωτήρια.

Άρθρο 330

Υποχρεώσεις διακινητών
υγραερίου και εμφιαλωτηρίων

Η πώληση χύμα υγραερίου επιτρέπεται με την προϋπόθεση της τήρησης των κανόνων ασφαλείας που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, αποκλειστικά και μόνο από τους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου που έχουν λάβει την άδεια εμπορίας σύμφωνα με τα άρθρα 4, 6, 7 του ν. 3054/2002, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων (της παραγρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002), είτε από τους πρατηριούχους υγραερίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 329 της παρούσας.

Η πώληση εμφιαλωμένου υγραερίου σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του ν. 3054/2002, επιτρέπεται να διενεργείται:

- από κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων (Χονδρική Πώληση).
- από κατόχους άδειας λειτουργίας πρατηρίων (υγρών καυσίμων - υγραερίων) (Λιανική Πώληση).
- από κατόχους άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου (Χονδρική και Λιανική Πώληση).
- από καταστήματα λιανικής πώλησης, τα οποία στο πλαίσιο της άδειας λειτουργίας που κατέχουν, μπορούν να διαθέτουν εμφιαλωμένο υγραέριο στους καταναλωτές, το οποίο προμηθεύονται είτε από τις εταιρείες που κατέχουν την ειδική άδεια εμπορίας κατηγορίας Γ ή τους τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των εταιριών, είτε από τους κατόχους άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου.

Οι κάτοχοι άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου σε επαναπληρούμενες φιάλες καθώς και οι πρατηριούχοι υγραερίου υποχρεούνται να προμηθεύονται υγραέριο μόνο από τις εταιρείες εμπορίας υγραερίου ή από τρίτους, που ενεργούν για λογαριασμό των εταιριών.

Οι παραπάνω εταιρείες εμπορίας υγραερίου υποχρεούνται να εφοδιάζουν ανελλιπώς και επαρκώς τους καταναλωτές υγραερίου ολόκληρης της χώρας με υγραέριο, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων.

Επίσης υποχρεούνται να εφοδιάζουν τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες με χύμα υγραέριο ή εμφιαλωμένο σε φιάλες με περιεχόμενο καθαρού βάρους 25 κιλών και άνω ή μικρότερης χωρητικότητας, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Η εμφιάλωση υγραερίων επιτρέπεται να γίνεται μόνο από κατόχους άδειας εμφιάλωσης.

Οι κάτοχοι άδειας εμφιάλωσης υγραερίων επιτρέπεται να διενεργούν εμφιαλώσεις μόνο για τους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίων και να γεμίζουν

επαναληρούμενες φιάλες αποκλειστικά και μόνο ιδιοκτησίας των κατόχων άδειας εμπορίας υγραερίων, με τους οποίους συμβάλλονται. Για το σκοπό της εμφιάλωσης οι κάτοχοι άδειας εμπορίας υγραερίων εφοδιάζουν με υγραέρια και φιάλες ιδιοκτησίας τους, τους κατόχους άδειας εμφιάλωσης υγραερίων με τους οποίους συμβάλλονται και έχουν αποκλειστικά το δικαίωμα και την ευθύνη της ασφαλούς διακίνησης προς τους τελικούς πωλητές.

Άρθρο	331
Προισχύσασες μορφές άρθρου	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

ΦΑΡΜΑΚΑ

"Άρθρο 331"

Όροι φαρμακευτικών προϊόντων

"1. Η χονδρική τιμή των φαρμακευτικών προϊόντων είναι η τιμή πώλησης προς τα φαρμακεία και περιλαμβάνει το κέρδος του φαρμακέμπορου.

***Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 του άρθρου μόνον της
ΥΑ 54582/2011 (ΦΕΚ Β 866 16.5.2011)

2. Η ανώτατη λιανική τιμή των φαρμακευτικών προϊόντων καθορίζεται με βάση τη χονδρική τιμή, προσθέτοντας το νόμιμο κέρδος φαρμακοποιού και τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Οι λιανικές τιμές είναι ενιαίες σε όλη τη χώρα, με εξαίρεση τις περιοχές που ισχύει μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α.

"3. Καθαρή τιμή παραγωγού ή εισαγωγέα, είναι η τιμή πώλησης από τους εισαγωγείς, συσκευαστές, παρασκευαστές προς τους Φαρμακέμπορους.

Η καθαρή τιμή καθορίζεται με βάση την χονδρική τιμή μειωμένη α) για τα συνταγογραφούμενα φάρμακα κατά 5,12 % και β) για τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (ΜΗΣΥΦΑ) κατά 7,24 %."

***Η παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 του άρθρου μόνον της
ΥΑ 54582/2011 (ΦΕΚ Β 866 16.5.2011)

4. "Ανώτατη Νοσοκομειακή τιμή των φαρμάκων είναι η τιμή πώλησης προς το Δημόσιο, τα Κρατικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και τα φαρμακεία των Ιδιωτικών Κλινικών. Η τιμή αυτή είναι η χονδρική μειωμένη κατά 13%. Η ίδια τιμή ισχύει και για την πώληση από τον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα προς τα ιδιωτικά φαρμακεία και τους φαρμακέμπορους των φαρμακευτικών προϊόντων της παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6/Α/26-01-2010)."

***Η εντός " " παράγραφος 4 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 , παρ. 1 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β ' 557/29.4.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 ισχύει από την επόμενη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.1 της ΥΑ Α3-2153/2010 (ΦΕΚ Β ' 1304/19.08.2010), σύμφωνα δε με το άρθρο 2 αυτής ορίζεται ότι: "Η παρούσα Α.Δ. να ανακοινωθεί στον Ημερήσιο τύπο και να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα και με την παρούσα Αγορανομική Διάταξη εκδίδεται το υπ` αριθμ. 04/2010 Δελτίο Τιμών Φαρμάκων, με την έκδοση του οποίου άρχεται η ισχύς της παρούσας Α.Δ."

5. Ανώτατη Ασφαλιστική τιμή είναι το 96% της καθαρής τιμής του κάθε φαρμακευτικού προϊόντος, μειωμένη κατά το ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου.

6. Πρωτότυπο ιδιοσκεύασμα είναι το προϊόν των οίκων που πραγματοποίησαν την έρευνα και εισήγαγαν διεθνώς την δραστική ουσία στην θεραπευτική, καθώς και το ίδιο ιδιοσκεύασμα που παρασκευάζεται από άλλους κατόπιν νομίμου εκχωρήσεως των σχετικών δικαιωμάτων από τους δικαιούχους.

7. Ουσιωδώς όμοιο φαρμακευτικό προϊόν είναι το φαρμακευτικό προϊόν το οποίο έχει την ίδια δραστική ουσία με το αντίστοιχο πρωτότυπο και για το οποίο έχει εγκριθεί άδεια κυκλοφορίας.

8. Ο χαρακτηρισμός φαρμακευτικού προϊόντος ως πρωτότυπου ή φαρμακευτικού

προϊόντος όμοιας δραστηκής ουσίας, θα αναγράφεται επάνω στη νόμιμη άδεια κυκλοφορίας του φαρμάκου, η οποία εκδίδεται από τον Ε.Ο.Φ."

"9. Ειδικά για τα φάρμακα της παρ. 2, του αρ. 12, του Ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6/Α/26-01-2010) η λιανική τιμή πώλησης τους από τα ιδιωτικά φαρμακεία στους δικαιούχους είναι η νοσοκομειακή τιμή, στην οποία προστίθεται 2,5% ως ποσοστό κέρδους φαρμακέμπορου και επί της τιμής που προκύπτει, προστίθεται 18% ως ποσοστό κέρδους του φαρμακοποιού. Επί της τελικής τιμής προστίθεται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α). Για τα φάρμακα αυτά δεν εφαρμόζεται η έκπτωση της παρ. 1 του άρθρου 333."

***Το εντός "" πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.2 της ΥΑ Α3-2153/2010 (ΦΕΚ Β' 1304/19.08.2010), σύμφωνα δε με το άρθρο 2 αυτής ορίζεται ότι: "Η παρούσα Α.Δ. να ανακοινωθεί στον Ημερήσιο τύπο και να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα και με την παρούσα Αγορανομική Διάταξη εκδίδεται το υπ' αριθμ. 04/2010 Δελτίο Τιμών Φαρμάκων, με την έκδοση του οποίου άρχεται η ισχύς της παρούσας Α.Δ."

Τα φάρμακα αυτά χρεώνονται από τα φαρμακεία των δημοσίων νοσοκομείων προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και στον Οργανισμό Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ) στην χονδρική τιμή, προσαυξημένη κατά 3% πλέον των νομίμων επιβαρύνσεων."

***Η εντός " " παράγραφος 9 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 1, παρ. 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 ισχύει από την επόμενη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

***Το άρθρο 331 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.1 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β' 380/01.04.2010, με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής.

.....

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 (ΦΕΚ Β/ 380/01.04.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 3) και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της ΥΑ Α4-587/17.5.2010 (ΦΕΚ Β' 745/31.5.2010), (αρχή ισχύος από 18.5.2010), ισχύουν τα ακόλουθα:

" α) Από την επομένη της ανακοίνωσης της παρούσας Διάταξης στον Ημερήσιο Τύπο μέχρι την έκδοση του επόμενου Δελτίου Τιμών Φαρμάκων από αυτό που ακολουθεί το Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί βάσει της παρούσας και το τυχόν διορθωτικό Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί κατά τη διάταξη της περίπτωσης γ' του παρόντος άρθρου, διαμορφώνονται οι τιμές χονδρικής πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων ως εξής:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης	Ποσοστό Μεταβολής Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης
Από 100,01 Ε και άνω	-27%
Από 50,01 Ε έως 100	-25%
Από 20,01 Ε έως 50 Ε	-23%
Από 5,01 Ε έως 20 Ε	-20%
Από 1,01 έως 5 Ε	- 3%
Από 0 έως 16	0%

β) Η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α' δεν εφαρμόζεται ως προς τα ορφανά φάρμακα και τα προϊόντα από παράγωγα αίματος. Για τα φαρμακευτικά αυτά προϊόντα, η μέθοδος καθορισμού τιμής, όσο και η ίδια η τιμή τους θα προκύψει μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων.

γ) Εντός 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του Δελτίου Τιμών, οι φαρμακευτικές εταιρίες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν προς την αρμόδια υπηρεσία αίτηση θεραπείας συνοδευόμενη από αποδεικτικά κοστολογικά στοιχεία.

"δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσης αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία."

.....

Άρθρο	332
Προισχύσασες μορφές άρθρου	4

Άρθρο 332

Ποσοστά κέρδους

"1. Για τους Φαρμακέμπορους το ποσοστό μικτού κέρδους καθορίζεται σε 5,4 % επί της καθαρής τιμής για τα συνταγογραφούμενα φάρμακα και σε 7,8 % για τα μη συνταγογραφούμενα (ΜΗΣΥΦΑ.).

***Η παρ. 1 όπως είχε διορθωθεί με τη ΔΙΟΡΘ.ΣΦΑΛΜ. ΦΕΚ Β 1415/2009 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ.2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β 380/01.04.2010, με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής, αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με την παρ.3 του άρθρου μόνον της ΥΑ 54582/2011 (ΦΕΚ Β 866 16.5.2011)

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 (ΦΕΚ Β/380/01.04.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 3) και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της ΥΑ Α4-587/17.5.2010 (ΦΕΚ Β' 745/31.5.2010), (αρχή ισχύος από 18.5.2010), ισχύουν τα ακόλουθα:

" α) Από την επομένη της ανακοίνωσης της παρούσας Διάταξης στον Ημερήσιο Τύπο μέχρι την έκδοση του επόμενου Δελτίου Τιμών Φαρμάκων από αυτό που ακολουθεί το Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί βάσει της παρούσας και το τυχόν διορθωτικό Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί κατά τη διάταξη της περίπτωσης γ' του παρόντος άρθρου, διαμορφώνονται οι τιμές χονδρικής πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων ως εξής:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης	Ποσοστό Μεταβολής Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης
Από 100,01 Ε και άνω	-27%
Από 50,01 Ε έως 100	-25%
Από 20,01 Ε έως 50 Ε	-23%
Από 5,01 Ε έως 20 Ε	-20%
Από 1,01 έως 5 Ε	- 3%
Από 0 έως 16	0%

β) Η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α` δεν εφαρμόζεται ως προς τα ορφανά φάρμακα και τα προϊόντα από παράγωγα αίματος. Για τα φαρμακευτικά αυτά προϊόντα, η μέθοδος καθορισμού τιμής, όσο και η ίδια η τιμή τους θα προκύψει μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων.

γ) Εντός 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του Δελτίου Τιμών, οι φαρμακευτικές εταιρίες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν προς την αρμόδια υπηρεσία αίτηση θεραπείας συνοδευόμενη από αποδεικτικά κοστολογικά στοιχεία.

"δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσης αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία."

.....

Ως καθαρή τιμή νοείται η χονδρική τιμή μειωμένη κατά τις υποχρεωτικές Εκπτώσεις.

Το ως άνω ποσοστό κέρδους παρέχεται ως υποχρεωτική έκπτωση.

2. Για τους φαρμακοποιούς, ποσοστό μικτού κέρδους 35%, που υπολογίζεται πάνω στη χονδρική τιμή.

Άρθρο	333
Προισχύσασες μορφές άρθρου	4

"Άρθρο 333"

Εκπτώσεις

[*1. Σε περιπτώσεις πωλήσεων προς φαρμακεία, που βρίσκονται εκτός έδρας Νομού

και σε πόλεις με λιγότερους από 5.000 κατοίκους (με εξαίρεση τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης), παρέχεται από τους παρασκευαστές, συσκευαστές, εισαγωγείς και φαρμακέμπορους υποχρεωτική έκπτωση 4% επί της χονδρικής τιμής. Για να έχουν τη δυνατότητα οι φαρμακέμποροι να παρέχουν τις Εκπτώσεις αυτές στα φαρμακεία της παρ.1 του παρόντος άρθρου, οι παρασκευαστές, συσκευαστές, εισαγωγείς χορηγούν προς αυτούς υποχρεωτικά πρόσθετη έκπτωση 0,4% επί της χονδρικής τιμής για όλες τις πωλήσεις.]

***Η παρ.1 καταργήθηκε με την παρ.4 του άρθρου μόνον της ΥΑ 54582/2011 Β 866 16.5.2011) (ΦΕΚ

" 2.Οι παρασκευαστές, συσκευαστές και εισαγωγείς μπορούν να παρέχουν πρόσθετη έκπτωση μόνο επί της νοσοκομειακής τιμής και μόνο στους κάτωθι φορείς:

Το Δημόσιο, τα Κρατικά Νοσοκομεία, Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας του άρθρου 37 του ν.3918/2011, Φαρμακεία ΙΚΑ και στα Φαρμακεία των Ιδιωτικών Κλινικών άνω των 60 κλινών."

***Η παραγρ. 2 όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 1, παρ. 3 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 ισχύει από την επόμενη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο, αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με την παρ.4 του άρθρου μόνον της ΥΑ 54582/2011 (ΦΕΚ Β 866 16.5.2011)

[3. Η υπέρβαση του ορίου εκπτώσεων της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου, έχει ως συνέπεια εκτός από τις κυρώσεις που προβλέπονται στον Αγορανομικό Κώδικα, τη μείωση της τιμής σε ποσοστό ανάλογο της επιπλέον έκπτωσης που χορηγείται."]

***Η παρ.3 καταργήθηκε με την παρ.4 του άρθρου μόνον της ΥΑ 54582/2011 Β 866 16.5.2011) (ΦΕΚ

***Το άρθρο 333 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.3 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β 380/01.04.2010, με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 (ΦΕΚ Β/ 380/01.04.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 3) και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της ΥΑ Α4-587/17.5.2010 (ΦΕΚ Β' 745/31.5.2010), (αρχή ισχύος από 18.5.2010), ισχύουν τα ακόλουθα:

" α) Από την επομένη της ανακοίνωσης της παρούσας Διάταξης στον Ημερήσιο Τύπο μέχρι την έκδοση του επόμενου Δελτίου Τιμών Φαρμάκων από αυτό που ακολουθεί το Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί βάσει της παρούσας και το τυχόν διορθωτικό Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί κατά τη διάταξη της περίπτωσης γ' του παρόντος άρθρου, διαμορφώνονται οι τιμές χονδρικής πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων ως εξής:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης	Ποσοστό Μεταβολής Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης
Από 100,01 Ε και άνω	-27%
Από 50,01 Ε έως 100	-25%
Από 20,01 Ε έως 50 Ε	-23%
Από 5,01 Ε έως 20 Ε	-20%
Από 1,01 έως 5 Ε	- 3%
Από 0 έως 16	0%

β) Η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α` δεν εφαρμόζεται ως προς τα ορφανά φάρμακα και τα προϊόντα από παράγωγα αίματος. Για τα φαρμακευτικά αυτά προϊόντα, η μέθοδος καθορισμού τιμής, όσο και η ίδια η τιμή τους θα προκύψει μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων.

γ) Εντός 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του Δελτίου Τιμών, οι φαρμακευτικές εταιρίες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν προς την αρμόδια υπηρεσία αίτηση θεραπείας συνοδευόμενη από αποδεικτικά κοστολογικά στοιχεία.

"δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσης αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία."

.....

Αρθρο	334
Προισχύσασες μορφές άρθρου	1

"Άρθρο 334

Φαρμακευτικά προϊόντα παραγόμενα στην Ελλάδα

1. Για φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στην ελληνική αγορά και δεν είναι εγκεκριμένα και τιμολογημένα στα κράτη - μέλη της ΕΕ, η τιμή τους θα καθορίζεται βάσει κοστολογίου στο οποίο θα περιλαμβάνονται οι δαπάνες παραγωγής και συσκευασίας για κάθε μορφή και συσκευασία, οι δαπάνες Διοίκησης - Διάθεσης - Διάδοσης καθοριζόμενες από αντίστοιχους επικαιροποιημένους ανά διετία πίνακες, οι οποίοι υπολογίζονται με βάση τα αντίστοιχα μέσα έξοδα του κλάδου.

Δεν θεωρούνται στοιχεία κόστους τα παρακάτω:

- α. Τόκοι υπερημερίας.
- β. Φόροι προσωπικοί (π.χ. εισοδήματος κλπ.).
- γ. Έξοδα για παραβάσεις διατάξεων που ισχύουν.
- δ. Τιμές δραστικών ουσιών οιαδήποτε προμηθευτή (πλην ερευνητού δραστικής ουσίας) υψηλότερες της τιμής πώλησης από τον ερευνητή οικο.
- ε. Προμήθειες τρίτων και λοιπά έξοδα που δεν σχετίζονται με την παραγωγή και διάθεση των φαρμακευτικών προϊόντων.

2. Για εκείνα τα φαρμακευτικά προϊόντα για τα οποία έχει αναπτυχθεί έρευνα δραστικής ουσίας ή φαρμακοτεχνικής μορφής ελληνικής κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας και για τα οποία υφίστανται κλινικές φαρμακοκινητικές μελέτες και άδεια κυκλοφορίας του ΕΟΦ, στη διαμόρφωση του κοστολογίου θα λαμβάνεται επιπλέον υπόψη και η αξία νέων επενδύσεων, το κόστος έρευνας και ανάπτυξης της δραστικής ουσίας ή φαρμακοτεχνικής μορφής, καθώς και η αποτίμηση της τεχνολογίας. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις παρεμφερών φαρμακοτεχνικών μορφών.

3. Το ανώτατο ποσοστό καθαρού κέρδους ορίζεται σε 8,5% και υπολογίζεται στο συνολικό κόστος εκτός αποσβέσεων, τόκων και κέρδους τρίτων για φασόν".

***Το εντός " " άρθρο 334 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 του άρθρου 1 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο, ορίζονται τα ακόλουθα:

"1. Για την εξοικονόμηση δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων ενόψει της επικείμενης εφαρμογής του καταλόγου συνταγογραφούμενων φαρμάκων, καθώς και για την ομαλή προσαρμογή της αγοράς στο νέο τρόπο τιμολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας και μέχρι 31/03/2011, οι μέγιστες μεταβολές στις τιμές χονδρικής των φαρμακευτικών προϊόντων που θα προκύψουν από την έκδοση του 04/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ποσοστά ανά τιμή που ορίζονται στην ακόλουθη κλίμακα:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού μείωσης Τιμών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού αύξησης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων
Έως 3€	-15%	+10%
Από 3,01€ έως 5€	-20%	+10%
Από 5,01€έως10€	-25%	+5%
Από 10,01€ έως 15€	-30%	+5%
Από 15,01€ έως 40	-35%	+5%
Από 40,01€ έως 50	-40%	+5%
Από 50,01 και άνω	Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρ. 336, 337, 338 και 342 του Αγορανομικού Κώδικα (δεν ισχύει	

ανώτατο όριο ποσοστού μείωσης) "

.....

Άρθρο	335
Προισχύσασες μορφές άρθρου	4

" Άρθρο 335"

Παρασκευαζόμενα - συσκευαζόμενα
και έτοιμα εισαγόμενα Φαρμακευτικά Προϊόντα

"Η χονδρική τιμή όλων των παρασκευαζομένων, συσκευασμένων και έτοιμων εισαγομένων φαρμάκων δεν μπορεί να υπερβαίνει την τιμή που καθορίζει η Υπηρεσία κατά το άρθρο 336, εκτός εάν η Επιτροπή Τιμών Φαρμάκων αποδεχθεί ότι η συγκεκριμένη τιμή είναι κατώτερη του κόστους, κατόπιν σύγκρισης των στοιχείων κόστους που υποβάλλει η φαρμακευτική επιχείρηση στην Υπηρεσία, με τα σχετικά στοιχεία που διαθέτει ή συλλέγει η αρμόδια Υπηρεσία."

***Το άρθρο 335 όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 1 της ΑΔ 8/2009 ΥΑ Α3-4192/2009 (ΦΕΚ Β' 1834/03.09.2009) , αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με το άρθρο 1 παρ.4 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β' 380/01.04.2010, με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 (ΦΕΚ Β/ 380/01.04.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 3) και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της ΥΑ Α4-587/17.5.2010 (ΦΕΚ Β' 745/31.5.2010), (αρχή ισχύος από 18.5.2010), ισχύουν τα ακόλουθα:

" α) Από την επομένη της ανακοίνωσης της παρούσας Διάταξης στον Ημερήσιο Τύπο μέχρι την έκδοση του επόμενου Δελτίου Τιμών Φαρμάκων από αυτό που ακολουθεί το Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί βάσει της παρούσας και το τυχόν διορθωτικό Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί κατά τη διάταξη της περίπτωσης γ' του παρόντος άρθρου, διαμορφώνονται οι τιμές χονδρικής πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων ως εξής:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης	Ποσοστό Μεταβολής Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης
Από 100,01 Ε και άνω	-27%
Από 50,01 Ε έως 100	-25%
Από 20,01 Ε έως 50 Ε	-23%
Από 5,01 Ε έως 20 Ε	-20%
Από 1,01 έως 5 Ε	- 3%
Από 0 έως 16	0%

β) Η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α` δεν εφαρμόζεται ως προς τα ορφανά φάρμακα και τα προϊόντα από παράγωγα αίματος. Για τα φαρμακευτικά αυτά προϊόντα, η μέθοδος καθορισμού τιμής, όσο και η ίδια η τιμή τους θα προκύψει μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων.

γ) Εντός 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του Δελτίου Τιμών, οι φαρμακευτικές εταιρίες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν προς την αρμόδια υπηρεσία αίτηση θεραπείας συνοδευόμενη από αποδεικτικά κοστολογικά στοιχεία.

"δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσης αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία."

.....

Άρθρο	336
Προισχύσασες μορφές άρθρου	5

" Άρθρο 336

Έρευνα τιμών πώλησης - Καθορισμός τιμών φαρμακευτικών προϊόντων

1. Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (Γ.Γ.Ε), μετά τη διεξαγωγή έρευνας στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) στα οποία κυκλοφορεί το φαρμακευτικό προϊόν και λαμβάνεται υπόψη η τιμή πώλησης προς χονδρέμπορο. Η τιμή αυτή προκύπτει από το μέσο όρο των τριών (3) χαμηλότερων αντιστοίχων τιμών του φαρμακευτικού προϊόντος στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), στα οποία υφίστανται και ανακοινώνονται επίσημα στοιχεία από τις αρμόδιες αρχές των χωρών αυτών. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), για τις οποίες υφίστανται επίσημα στοιχεία, ανακοινώνονται με το 1^ο Δελτίο Τιμών κάθε χρόνο. Για τον καθορισμό της τιμής, απαιτείται το φαρμακευτικό προϊόν, να έχει λάβει τιμή στην ίδια μορφή και περιεκτικότητα, σε τρία (3) τουλάχιστον από τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικά για τα χαρακτηρισμένα βάσει της άδειας κυκλοφορίας τους ως ορφανά φαρμακευτικά προϊόντα, καθώς και για τα παράγωγα αίματος, η Επιτροπή Τιμών Φαρμάκων γνωμοδοτεί τόσο για τη μέθοδο καθορισμού τιμής, όσο και για την τιμή τους.
2. Τα στοιχεία για τον υπολογισμό της τιμής κάθε φαρμακευτικού προϊόντος είναι τα εξής: α) η δραστική ουσία του φαρμακευτικού προϊόντος, β) η φαρμακοτεχνική μορφή, γ) η περιεκτικότητα σε δραστική ουσία στην κατάλληλη μονάδα μέτρησης ανά φαρμακευτικό προϊόν, δ) η συσκευασία του φαρμακευτικού προϊόντος, στ) το όνομα του φαρμακευτικού προϊόντος, η) η κατηγοριοποίηση των φαρμακευτικών προϊόντων σύμφωνα με το σύστημα Ανατομικής Θεραπευτικής Χημικής κατηγοριοποίησης (ΑΤΧ) του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας, θ) η χονδρική τιμή, ή/και η λιανική τιμή ή/και η τιμή διάθεσης προς χονδρεμπόρους (ex-factory) του φαρμακευτικού προϊόντος, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων σε κάθε κράτος - μέλος της Ε.Ε.
3. Το Τμήμα Τιμών Φαρμάκων, της Διεύθυνσης Τιμών Βιομηχανικών Προϊόντων και Φαρμάκων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (Γ.Γ.Ε.), συλλέγει τα ανωτέρω στοιχεία για την τιμολόγηση των φαρμακευτικών προϊόντων από τις επίσημες πηγές των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), όπως αρμόδια υπουργεία ή άλλες επίσημες αρχές και φορείς. Η πρόσβαση στις εν λόγω πηγές συλλογής των στοιχείων γίνεται μέσω εξειδικευμένων ηλεκτρονικών ιστοτόπων των επίσημων πηγών κάθε κράτους - μέλους της Ε.Ε. Σε περίπτωση που δεν καθίσταται εφικτή η πρόσβαση μέσω ιστοτόπων των αρμοδίων υπουργείων ή άλλων επίσημων αρχών και φορέων, ή η συλλογή των ανωτέρω στοιχείων από τις πηγές αυτές δεν είναι πλήρης, τότε τα πλήρη ή τα λοιπά στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον υπολογισμό της τιμής των φαρμακευτικών προϊόντων αναζητούνται από το Τμήμα Τιμών Φαρμάκων, της Διεύθυνσης Τιμών Βιομηχανικών Προϊόντων και Φαρμάκων της Γ.Γ.Ε., με τη δυνατότητα συνδρομής του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) ή και του Ινστιτούτου φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ι.Φ.Ε.Τ), από αντικειμενικά αξιόπιστες πηγές. Πριν την έκδοση του σχετικού Δελτίου Τιμών φαρμάκων, η αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΕ δημοσιεύει τις πηγές των τιμών στον διαδικτυακό τόπο της Γ.Γ.Ε.
4. Με βάση τα στοιχεία της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, το Τμήμα Τιμών Φαρμάκων της Διεύθυνσης Τιμών Βιομηχανικών Προϊόντων και Φαρμάκων της Γ.Γ.Ε. προβαίνει σε αντιστοίχιση των φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στην ελληνική αγορά με τα φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Για την αντιστοίχιση αυτή λαμβάνονται σωρευτικά υπόψη τα κριτήρια β), γ) και στ) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας του ως άνω κριτηρίου στ), χρησιμοποιούνται σωρευτικά τα κριτήρια α), β), γ) και ε). Μετά την εφαρμογή των διαδικασιών της ανωτέρου παραγράφου, ακολουθεί ο εντοπισμός των φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στα κράτη - μέλη της Ε.Ε. και τα οποία αντιστοιχούν απόλυτα ως προς το κριτήριο δ της παρ.2 του παρόντος άρθρου με τα φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στην ελληνική αγορά. Σε περίπτωση που δεν εντοπίζονται τέτοια φαρμακευτικά προϊόντα σε κάποια χώρα, τότε εντοπίζονται φάρμακα με διαφορετική συσκευασία στα οποία γίνεται σύγκριση και αναγωγή, με την εφαρμογή των διατάξεων των παρ.3 και 4 του αρ. 342 της παρούσας. Για την αντιστοίχιση και σύγκριση των φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στην ελληνική αγορά, με τα φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), δεν λαμβάνονται υπόψη συσκευασίες οι οποίες υπερβαίνουν το τετραπλάσιο της αντίστοιχης ελληνικής συσκευασίας του ίδιου φαρμακευτικού προϊόντος, με εξαίρεση τα φαρμακευτικά προϊόντα της παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6/Α/26.01.2010). Η ανωτέρω παράγραφος δεν εφαρμόζεται για την αντιστοίχιση και την σύγκριση των ενεσίμων φαρμακευτικών προϊόντων, καθώς και στις περιπτώσεις όπου η συσκευασία του φαρμακευτικού προϊόντος, όπως έχει εγκριθεί και τιμολογείται στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι μοναδική και ισούται ή υπερβαίνει το τετραπλάσιο της αντίστοιχης ελληνικής συσκευασίας του ίδιου φαρμακευτικού προϊόντος.
5. Για τη μετατροπή τιμών φαρμακευτικών προϊόντων από άλλο νόμισμα σε ευρώ (€), αναφορικά με τα φαρμακευτικά προϊόντα τα οποία έχουν εγκριθεί και τιμολογούνται στα κράτη - μέλη της Ε.Ε. που δεν μετέχουν στην Ευρωζώνη, το Τμήμα Τιμών Φαρμάκων της Διεύθυνσης Τιμών Βιομηχανικών Προϊόντων και Φαρμάκων

της Γ.Γ.Ε. χρησιμοποιεί τις επίσημες συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ με τα άλλα εθνικά νομίσματα, όπως αυτές προκύπτουν από τα επίσημα στοιχεία που ανακοινώνει η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) την πρώτη εργάσιμη ημέρα του διμήνου που προηγείται της έκδοσης του σχετικού Δελτίου Τιμών Φαρμάκων.

6. Για τη διενέργεια της έρευνας ζητείται από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις η υποβολή στην αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου φύλλου έρευνας τιμών φαρμάκων - υπεύθυνη δήλωση στο οποίο περιλαμβάνονται: α) τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) στα οποία κυκλοφορεί το φαρμακευτικό προϊόν για το οποίο ζητείται ο καθορισμός της τιμής, β) η ονομασία, η συσκευασία, η δραστική ουσία, η περιεκτικότητα σε δραστική ουσία, η κατηγοριοποίηση των φαρμακευτικών προϊόντων σύμφωνα με το σύστημα Ανατομικής Θεραπευτικής Χημικής κατηγοριοποίησης (ΑΤΧ) του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας και η φαρμακοτεχνική μορφή με τις οποίες κυκλοφορεί το εν λόγω φαρμακευτικό προϊόν. Τα στοιχεία αυτά υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στην ανωτέρω υπηρεσία και σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση farmaka@gge.gr.

7. Η τιμή των φαρμακευτικών προϊόντων επανεξετάζεται και ανατιμολογείται από την Υπηρεσία τρεις (3) φορές το χρόνο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ.1, 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου. Για το σκοπό αυτό οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις αποστέλλουν φύλλα έρευνας τιμών φαρμάκων - υπεύθυνες δηλώσεις όπως περιγράφονται στην παρ.6 του παρόντος άρθρου, χωρίς να περιλαμβάνουν τιμές, σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση farmaka@gge.gr της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, το αργότερο σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του εκάστοτε Δελτίου Τιμών Φαρμάκων στον ιστότοπο της Γ.Γ.Ε.

8. Όποιες επιχειρήσεις αποκρύπτουν ή αρνούνται να παράσχουν ή παρέχουν ανακριβή ή αναληθή στοιχεία και πληροφορίες, τιμωρούνται με πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο της διαφοράς μεταξύ της τιμής που προκύπτει από τα στοιχεία που υποβάλλει η φαρμακευτική εταιρεία και της τιμής που καθορίζεται από την Υπηρεσία, επί την πωληθείσα ποσότητα του φαρμακευτικού προϊόντος και για όσο διάστημα ισχύσει η εγκριθείσα τιμή. Η επιβολή του προστίμου, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, είναι ανεξάρτητη από την αξίωση των ασφαλιστικών ταμείων για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν από την ανωτέρω διαφορά τιμών του φαρμακευτικού προϊόντος".

***Το εντός " " άρθρο 336, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 2 της ΑΔ 8/2009 ΥΑ Α3-4192/2009 (ΦΕΚ Β' 1834/03.09.2009) και με το άρθρο 1 παρ. 5 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β 380/01.04.2010, (με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής), στη συνέχεια αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με την παρ. 2, του άρθρου 1 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο, ορίζονται τα ακόλουθα:

"1. Για την εξοικονόμηση δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων ενόψει της επικείμενης εφαρμογής του καταλόγου συνταγογραφούμενων φαρμάκων, καθώς και για την ομαλή προσαρμογή της αγοράς στο νέο τρόπο τιμολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας και μέχρι 31/03/2011, οι μέγιστες μεταβολές στις τιμές χονδρικής των φαρμακευτικών προϊόντων που θα προκύψουν από την έκδοση του 04/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ποσοστά ανά τιμή που ορίζονται στην ακόλουθη κλίμακα:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού μείωσης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού αύξησης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων
Έως 3€	-15%	+10%
Από 3,01€ έως 5€	-20%	+10%
Από 5,01€ έως 10€	-25%	+5%
Από 10,01€ έως 15€	-30%	+5%
Από 15,01€ έως 40	-35%	+5%
Από 40,01€ έως 50	-40%	+5%
Από 50,01 και άνω	Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρ. 336, 337, 338 και 342 του Αγορανομικού Κώδικα (δεν ισχύει ανώτατο όριο ποσοστού μείωσης) "	+5%

.....

Άρθρο	337
Προισχύσασες μορφές άρθρου	4

"Άρθρο 337"

"Τιμολόγηση πρωτοτύπων φαρμακευτικών προϊόντων μετά τη λήξη του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας"

"1. Όλες οι κατηγορίες των τιμών πώλησης των πρωτοτύπων φαρμακευτικών προϊόντων, μετά την πιστοποίηση με κάθε πρόσφορο τρόπο της λήξης της ισχύος του πρώτου Εθνικού ή Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας της δραστικής ουσίας των αντιστοιχών προϊόντων μειώνονται κατ' ελάχιστον σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). Το πρώτο εξάμηνο μετά τη λήξη του πρώτου Εθνικού ή Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας της δραστικής ουσίας των ανωτέρω φαρμακευτικών προϊόντων, δεν εφαρμόζεται ανατιμολόγηση του αρ. 336 της παρούσας.

2. Οι φαρμακευτικές εταιρείες υποχρεούνται να υποβάλουν στην Υπηρεσία τον αριθμό του πρώτου Εθνικού ή Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας των φαρμακευτικών προϊόντων τους.

3. Στον παραγωγό ή εισαγωγέα ή συσκευαστή, ο οποίος παραλείπει να γνωστοποιήσει στην Υπηρεσία την ημερομηνία λήξης του πρώτου Εθνικού ή Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας των φαρμακευτικών προϊόντων τους, επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, πρόστιμο σύμφωνα με το Ν. 3557/2007."

***Το άρθρο 338 αναριθμήθηκε σε άρθρο 337 και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.6 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β 380/01.04.2010, με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 (ΦΕΚ Β/ 380/01.04.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 3) και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της ΥΑ Α4-587/17.5.2010 (ΦΕΚ Β' 745/31.5.2010), (αρχή ισχύος από 18.5.2010), ισχύουν τα ακόλουθα:

" α) Από την επομένη της ανακοίνωσης της παρούσας Διάταξης στον Ημερήσιο Τύπο μέχρι την έκδοση του επόμενου Δελτίου Τιμών Φαρμάκων από αυτό που ακολουθεί το Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί βάσει της παρούσας και το τυχόν διορθωτικό Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί κατά τη διάταξη της περίπτωσης γ' του παρόντος άρθρου, διαμορφώνονται οι τιμές χονδρικής πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων ως εξής:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης	Ποσοστό Μεταβολής Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης
Από 100,01 Ε και άνω	-27%
Από 50,01 Ε έως 100	-25%
Από 20,01 Ε έως 50 Ε	-23%
Από 5,01 Ε έως 20 Ε	-20%
Από 1,01 έως 5 Ε	- 3%
Από 0 έως 16	0%

β) Η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α` δεν εφαρμόζεται ως προς τα ορφανά φάρμακα και τα προϊόντα από παράγωγα αίματος. Για τα φαρμακευτικά αυτά προϊόντα, η μέθοδος καθορισμού τιμής, όσο και η ίδια η τιμή τους θα προκύψει μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων.

γ) Εντός 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του Δελτίου Τιμών, οι φαρμακευτικές εταιρίες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν προς την αρμόδια υπηρεσία αίτηση θεραπείας συνοδευόμενη από αποδεικτικά κοστολογικά στοιχεία.

"δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσης αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία."

.....

Άρθρο	338
Προισχύσασες μορφές άρθρου	3

"Άρθρο 338"

"Φαρμακευτικά προϊόντα όμοιας δραστικής ουσίας"

"1. Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων όμοιας δραστικής ουσίας και φαρμακοτεχνικής μορφής όταν κυκλοφορούν για πρώτη φορά στην ελληνική αγορά, καθορίζονται κατά μέγιστο σε ποσοστό εβδομήντα δύο τοις εκατό (72%) της τιμής πώλησης του αντίστοιχου πρωτοτύπου του φαρμακευτικού προϊόντος εντός του χρόνου ισχύος του Εθνικού ή Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας. Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων όμοιας δραστικής ουσίας και φαρμακοτεχνικής μορφής, καθορίζονται κατά μέγιστο σε ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) της τιμής πώλησης του αντίστοιχου πρωτοτύπου του φαρμακευτικού προϊόντος, όπως η τιμή αυτή διαμορφώνεται κάθε φορά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μετά τη λήξη της ισχύος του πρώτου Εθνικού ή Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας της δραστικής ουσίας των αντίστοιχων φαρμακευτικών προϊόντων.

Σε περίπτωση που το πρωτότυπο φάρμακο έχει διαφορετική συσκευασία γίνεται αναγωγή της συσκευασίας του πρωτοτύπου σύμφωνα με το άρθρο 342 παράγραφος 3, προκειμένου να προσδιοριστεί η τιμή του φαρμακευτικού προϊόντος όμοιας δραστικής ουσίας. Όταν το πρωτότυπο δεν έχει εγκεκριμένη τιμή στην ίδια περιεκτικότητα, η τιμή του φαρμακευτικού προϊόντος όμοιας δραστικής ουσίας υπολογίζεται με βάση την τιμή της πλησιέστερης περιεκτικότητας της ίδιας φαρμακοτεχνικής μορφής, συνεκτιμώντας και την σχέση που υπάρχει στις άλλες χώρες.

Όταν το πρωτότυπο δεν έχει εγκεκριμένη τιμή στην ίδια μορφή, η τιμή του φαρμακευτικού προϊόντος όμοιας δραστικής ουσίας καθορίζεται με βάση τα ανωτέρω ποσοστά επί της τιμής που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 336.

2. Εάν φαρμακευτικό προϊόν όμοιας δραστικής ουσίας, αντιστοιχίζεται σε πρωτότυπο που δεν κυκλοφορεί στη χώρα αλλά κυκλοφορεί σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), η τιμή του καθορίζεται με βάση την τιμή του πρωτοτύπου του κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 336 και της παραγράφου 1 του παρόντος.

Σε περίπτωση που το ομοιοφάρμακο αντιστοιχίζεται σε πρωτότυπο που δεν κυκλοφορεί στη χώρα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε), τότε το ομοιοφάρμακο παίρνει τη μέση τιμή των αντιστοιχών ομοιοφάρμακων με την ίδια δραστική.

3. Στα παρεντερικά διαλύματα (οροί) καθορίζονται ενιαίες τιμές, με βάση τις τιμές των δραστικών ουσιών και τα λοιπά στοιχεία κόστους."

***Το άρθρο 337 αναριθμήθηκε σε άρθρο 338 και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.7 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 ΦΕΚ Β 380/01.04.2010, με έναρξη ισχύος την επομένη της ανακοίνωσης της ΑΔ 2/2010 στον Ημερήσιο Τύπο, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 αυτής.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 2/2010, ΥΑ Α3-766/2010 (ΦΕΚ Β/380/01.04.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της ΑΔ 3/2010, ΥΑ Α3-1162/29.4.2010 (ΦΕΚ Β' 557/29.4.2010), η οποία ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο (άρθρο 3) και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της ΥΑ Α4-587/17.5.2010 (ΦΕΚ Β' 745/31.5.2010), (αρχή ισχύος από 18.5.2010), ισχύουν τα ακόλουθα:

" α) Από την επομένη της ανακοίνωσης της παρούσας Διάταξης στον Ημερήσιο Τύπο μέχρι την έκδοση του επόμενου Δελτίου Τιμών Φαρμάκων από αυτό που ακολουθεί το Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί βάσει της παρούσας και το τυχόν διορθωτικό Δελτίο Τιμών Φαρμάκων που θα εκδοθεί κατά τη διάταξη της περίπτωσης γ' του παρόντος άρθρου, διαμορφώνονται οι τιμές χονδρικής πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων ως εξής:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης	Ποσοστό Μεταβολής Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ισχύει μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσης
Από 100,01 Ε και άνω	-27%
Από 50,01 Ε έως 100	-25%
Από 20,01 Ε έως 50 Ε	-23%
Από 5,01 Ε έως 20 Ε	-20%

Από 1,01 έως 5 Ε - 3%
Από 0 έως 16 0%

β) Η ανωτέρω ρύθμιση του εδαφίου α` δεν εφαρμόζεται ως προς τα ορφανά φάρμακα και τα προϊόντα από παράγωγα αίματος. Για τα φαρμακευτικά αυτά προϊόντα, η μέθοδος καθορισμού τιμής, όσο και η ίδια η τιμή τους θα προκύψει μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων.

γ) Εντός 10 ημερών από την έναρξη ισχύος του Δελτίου Τιμών, οι φαρμακευτικές εταιρίες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν προς την αρμόδια υπηρεσία αίτηση θεραπείας συνοδευόμενη από αποδεικτικά κοστολογικά στοιχεία.

"δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσης αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία."

.....

Άρθρο 339

Άρθρο 339

Υποχρεώσεις φαρμακευτικών επιχειρήσεων

1. Μετά τη λήξη κάθε διαχειριστικής περιόδου οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Γ.Γ.Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης τα εξής:

1.1. Σε προθεσμία ενός μηνός, τις πωλήσεις κατά ποσότητα και αξία για την εν λόγω διαχειριστική περίοδο.

1.2. Σε προθεσμία τεσσάρων μηνών, τον ισολογισμό και τις καταστάσεις δαπανών (αναλυτικά και συγκεντρωτικά).

Η υποβολή των ανωτέρων στοιχείων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέταση οποιουδήποτε αιτήματος έγκρισης ή και επανεξέτασης τιμής.

2. Κοστολογικός έλεγχος ή έλεγχος επί μέρους στοιχείων των επιχειρήσεων διενεργείται, εφόσον απαιτηθεί, ανεξάρτητα από τον φορολογικό ή άλλο έλεγχο, από υπαλλήλους της Γ.Γ.Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης στην έδρα της επιχείρησης, η οποία υποχρεούται να θέσει στη διάθεση τους όλα τα βιβλία και στοιχεία που τηρεί.

Η αρμόδια Υπηρεσία, εφόσον κρίνει αναγκαίο, μπορεί να χρησιμοποιεί στοιχεία συναφών επιχειρήσεων και άλλα στοιχεία που έχει στη διάθεση της.

3. Οι επιχειρήσεις που παράγουν ή εισάγουν και άλλα είδη, εκτός των φαρμάκων, πρέπει να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τον κλάδο φαρμάκων. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι επιχειρήσεις που παράγουν ή συσκευάζουν φάρμακα για λογαριασμό τρίτων (ΦΑΣΟΝ), σε ότι αφορά τα φάρμακα αυτά.

4. Οι φαρμακοβιομηχανίες υποχρεούνται να τηρούν βιβλίο για τα φάρμακα που παράγουν ή συσκευάζουν. Στο βιβλίο αυτό θα καταχωρούνται, για κάθε μορφή φαρμάκου αναλυτικά και κατά παρτίδα, οι ποσότητες και αξίες των πρώτων και βοηθητικών υλών, των υλικών συσκευασίας που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και τα έξοδα παραγωγής και συσκευασίας του φαρμάκου. Ακόμα θα καταχωρούνται οι ποσότητες που έχουν παραχθεί και η αξία τους με βάση την εργοστασιακή τιμή πώλησης. Στο τέλος του έτους θα καταχωρούνται τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα που αναλογούν για την παραγωγή του φαρμάκου. Το βιβλίο κόστους θα θεωρείται, πριν χρησιμοποιηθεί, από την αρμόδια Αστυνομική Αγορανομική Υπηρεσία. Επιχειρήσεις, που έχουν την υποχρέωση να τηρούν τα στοιχεία αυτά σε βιβλίο ή καρτέλες από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή άλλο νόμο, απαλλάσσονται από την υποχρέωση για τήρηση βιβλίων κόστους.

5. Οι φαρμακοβιομηχανίες, αντιπρόσωποι-εισαγωγείς, φαρμακέμποροι και φαρμακοποιοί υποχρεούνται να παρέχουν στην αρμόδια Υπηρεσία κάθε σχετική με τα φάρμακα πληροφορία που τους ζητείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν.δ. 136/46 (περί Αγορανομικού Κώδικα)

Άρθρο 340

Προισχύσασες μορφές άρθρου

1

Άρθρο 340

Υποβολή Δικαιολογητικών
και Προθεσμίες Καθορισμού τιμών

"1. Για τον καθορισμό της τιμής των φαρμάκων για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια κυκλοφορίας από τον Ε.Ο.Φ. ή τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΜΕΑ), ή τη μεταβολή της τιμής τους, απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης. Οι εν λόγω αιτήσεις, υποβάλλονται στην αρμόδια Υπηρεσία της ΓΓΕ ή αποστέλλονται ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση farma@gge.gr, το αργότερο σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του εκάστοτε Δελτίου Τιμών φαρμάκων στον ιστότοπο της Γ.Γ.Ε."

***Η εντός " " παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 του άρθρου 1 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο, ορίζονται τα ακόλουθα:

"1. Για την εξοικονόμηση δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων ενόψει της επικείμενης εφαρμογής του καταλόγου συνταγογραφούμενων φαρμάκων, καθώς και για την ομαλή προσαρμογή της αγοράς στο νέο τρόπο τιμολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας και μέχρι 31/03/2011, οι μέγιστες μεταβολές στις τιμές χονδρικής των φαρμακευτικών προϊόντων που θα προκύψουν από την έκδοση του 04/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ποσοστά ανά τιμή που ορίζονται στην ακόλουθη κλίμακα:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού μείωσης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού αύξησης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων
Έως 3€	-15%	+10%
Από 3,01€ έως 5€	-20%	+10%
Από 5,01€ έως 10€	-25%	+5%
Από 10,01€ έως 15€	-30%	+5%
Από 15,01€ έως 40	-35%	+5%
Από 40,01€ έως 50	-40%	+5%
Από 50,01 και άνω	Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρ. 336, 337, 338 και 342 του Αγορανομικού Κώδικα (δεν ισχύει ανώτατο όριο ποσοστού μείωσης) "	+5%

.....

2. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για κάθε περίπτωση καθορίζονται με εγκύκλιο της αρμόδιας Υπηρεσίας της Γ.Γ.Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Για όλα τα φάρμακα προέλευσης εξωτερικού (παρασκευαζόμενα, συσκευαζόμενα, εισαγόμενα) πρέπει να υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία βεβαίωση του οίκου του εξωτερικού, θεωρημένη από τις αρμόδιες αρχές, στην οποία να αναγράφεται η τιμή εργοστασίου, η χονδρική και λιανική στη χώρα προέλευσης του φαρμάκου.

4. Σε περίπτωση αίτησης για καθορισμό τιμής νέου φαρμάκου, η αρμόδια Υπηρεσία εκδίδει σχετικό Δελτίο Τιμών μέσα σε 90 ημέρες από την υποβολή αίτησης. Αν τα στοιχεία που θα υποβληθούν με την αίτηση είναι ανεπαρκή, τότε η παραπάνω προθεσμία αρχίζει από την ημερομηνία που θα υποβληθούν από τον ενδιαφερόμενο όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία. Εφόσον η τιμή που καθορίζεται διαφέρει σημαντικά από την αιτούμενη, η Υπηρεσία θα αιτιολογεί την τιμή που καθόρισε στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος μπορεί να ζητήσει επανεξέταση υποβάλλοντας σχετικό αίτημα στον Υπουργό Ανάπτυξης.

Σε περίπτωση που με την αίτηση για καθορισμό τιμής νέου φαρμάκου δεν συνοψοβάλλεται η σχετική άδεια κυκλοφορίας, η αίτηση τίθεται στο αρχείο.

5. Σε περίπτωση αίτησης για αύξηση τιμής ισχύουν όσα αναφέρονται στην παράγραφο 4. Στην αίτηση του ενδιαφερόμενου πρέπει να αποδεικνύει τις μεταβολές που έχουν επέλθει και δικαιολογούν την αύξηση που ζητάει. Σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αιτήσεων η προθεσμία μπορεί να παραταθεί για 60

ημέρες.

6. Όταν για ειδικούς λόγους είναι αναγκαία η καθήλωση των τιμών των φαρμάκων, σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί ο ενδιαφερόμενος, να ζητήσει παρέκκλιση από την καθήλωση. Και για τις περιπτώσεις αυτές ισχύουν όσα αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5. Οι ειδικές αυτές περιπτώσεις παρέκκλισης από την καθήλωση αφορούν περιορισμένο αριθμό φαρμάκων που αποφέρουν σημαντική ζημιά στην επιχείρηση.

Άρθρο 341

Άρθρο 341

Γενικές Διατάξεις

1. Οι τιμές των φαρμάκων καθορίζονται για τις συσκευασίες που εγκρίνονται από τον ΕΟΦ και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΜΕΑ). Οι μεγάλες (νοσοκομειακές) συσκευασίες δεν επιτρέπεται να πωλούνται τμηματικά από τα φαρμακεία.
2. Φάρμακα των οποίων η άδεια κυκλοφορίας έχει την ένδειξη "ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ", υποχρεούνται να αναγράφουν στην εξωτερική συσκευασία και στην εσωκλειστή οδηγία καθαρά και μέσα σε ειδικό πλαίσιο την ένδειξη "ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ". Απαγορεύεται η διάθεση από τα φαρμακεία τέτοιων φαρμάκων στο κοινό.
3. Στην εξωτερική συσκευασία των φαρμάκων πρέπει να αναγράφεται η λιανική τιμή πώλησης.
4. Το κόστος μεταφοράς των φαρμάκων, μέχρι την έδρα των επαρχιακών φαρμακαποθηκών και φαρμακείων βαρύνει τις βιομηχανικές ή εισαγωγικές επιχειρήσεις. Το ίδιο κόστος βαρύνει τους φαρμακέμπορους, για πωλήσεις τους προς επαρχιακά φαρμακεία. Κατ' εξαίρεση δεν βαρύνει τους φαρμακέμπορους το κόστος μεταφοράς για εκτέλεση παραγγελίας που η αξία της δεν υπερβαίνει τα 10 Ευρώ.
5. Σε περίπτωση καθήλωσης των τιμών το Υπουργείο Ανάπτυξης εξετάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο αν οι μακροοικονομικές συνθήκες δικαιολογούν τη συνέχιση της καθήλωσης χωρίς μεταβολή.
6. Οι τιμές των φαρμάκων καθορίζονται με Δελτίο Τιμών που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αγορανομικού Κώδικα.
7. Οι τιμές πώλησης που έχουν δημοσιευθεί σε Δελτία Τιμών, ή έχουν ζητηθεί, ή έχουν εφαρμοσθεί από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, είναι δυνατόν να μειωθούν από το Υπουργείο Ανάπτυξης εφόσον υπάρχει λόγος και στοιχεία που να δικαιολογούν την μείωση.
8. Οι φαρμακευτικές συσκευασίες που προορίζονται για εξαγωγή δεν ελέγχονται αγορανομικά.
9. Οι παρασκευαστές, συσκευαστές και εισαγωγείς φαρμάκων υποχρεούνται για τις πωλήσεις τους, προς φαρμακαποθήκες και φαρμακεία, να παρακρατούν την εισφορά υπέρ του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου (4 τοις χιλίοις επί της χονδρικής τιμής πωλήσεως). Η εισφορά υπέρ ΠΦΣ εισπράττεται και αποδίδεται σε αυτόν μέσω του ΤΣΑΥ. Οι φαρμακαποθήκες θα παρακρατούν αντίστοιχα την εισφορά από τους φαρμακοποιούς. Για εξαγωγές φαρμάκων από φαρμακαποθήκες, το ποσό της εισφοράς που αντιστοιχεί σε αυτές (και το οποίο έχει ήδη παρακρατηθεί από τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις) θα επιστρέφεται στις φαρμακαποθήκες με την ίδια διαδικασία που επιστρέφονται οι λοιπές υπέρ τρίτων κρατήσεις σε ανάλογες περιπτώσεις.
10. Σε περιπτώσεις συνεκμετάλλευσης φαρμάκων (CO-MARKETING) καθορίζεται ίδια τιμή. Στην περίπτωση που προκύπτουν διαφορετικές τιμές λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη.
11. Η τιμή που προκύπτει βάσει των άρθρων 334, 335, 336, και 341 θα εγκρίνεται εκτός αν η αιτούμενη τιμή είναι χαμηλότερη.

Άρθρο

342

Προισχύσασες μορφές άρθρου

2

" Άρθρο 342"

"Τιμές σε περιπτώσεις αλλαγής του παρασκευαστή ή συσκευαστή φαρμάκου ή σε περίπτωση αλλαγής ή προσθήκης νέας συσκευασίας φαρμάκου κλπ.

1. Σε περίπτωση αλλαγής του παρασκευαστή ενός φαρμάκου ή του συσκευαστή ή και των δύο, λαμβάνεται, ως ανώτατο όριο, η τιμή που είχε πριν την αλλαγή.

2. Σε περίπτωση αλλαγής ή προσθήκης νέας συσκευασίας φαρμάκου ή περιεκτικότητας καθώς και σε περίπτωση προσθήκης νέας παρεμφερούς μορφής (με την προϋπόθεση η νέα μορφή να αναφέρεται στην ίδια οδό χορήγησης) για τον καθορισμό της τιμής τους γίνεται συσχετισμός με τις τιμές που καθορίστηκαν σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρα 334, 335, 336, 337, 338 και 341 της παρούσας ή με τις ισχύουσες τιμές, σε περίπτωση που δεν έχουν καθοριστεί τιμές με βάση τα ανωτέρω άρθρα.

Όσον αφορά το συσχετισμό των τιμών των φαρμάκων που η τιμή τους καθορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 334 της παρούσας, λαμβάνονται υπόψη και συνυπολογίζονται τυχόν διαφοροποίηση κόστους συσκευασίας και βιομηχανοποίησης.

3. Η μετατροπή των συσκευασιών και περιεκτικότητων θα γίνεται ως εξής:

α) Από τη μικρή στη μεγάλη συσκευασία και περιεκτικότητα η τιμή ανά μονάδα θα βγαίνει μειούμενη, με ανώτατο όριο 12%, ως κατωτέρω:

Αύξηση Συσκευασίας (%)	Μείωση αναλογικής τιμής (%)
Έως 5	1,67
Από 5,01 έως 10	3,18
Από 10,01 έως 15	4,56
Από 15,01 έως 20	5,83
Από 20,01 έως 25	7,00
Από 25,01 έως 30	8,08
Από 30,01 έως 35	9,07
Από 35,01 έως 40	10,00
Από 40,01 έως 45	10,86
Από 45,01 έως 50	11,67
Από 50,01 έως 60	12,00
Από 60 και άνω	Εξέταση κατά περίπτωση σε συνδυασμό με τα διαθέσιμα στοιχεία

β) Από τη μεγάλη στη μικρή συσκευασία και περιεκτικότητα η τιμή ανά μονάδα θα βγαίνει αυξανόμενη με ανώτατο όριο 12%:

Μείωση συσκευασίας (%)	Αύξηση αναλογικής τιμής (%)
Έως 5	1,32
Από 5,01 έως 10	2,78
Από 10,01 έως 15	4,41
Από 15,01 έως 20	6,25
Από 20,01 έως 25	8,33
Από 25,01 έως 30	10,71
Από 30,01 και άνω	12,00

γ) Εξαιρούνται οι μορφές των ενέσιμων μιας δόσης, φακελίσκων και οφθαλμικών διαλυμάτων σε μεμονωμένες δόσεις, οι οποίες υπολογίζονται αναλογικά.

4. Σε περίπτωση καθορισμού τιμής δύο ή περισσότερων περιεκτικότητων του ίδιου φαρμάκου, εφόσον προκύπτουν τιμές δυσανάλογες μεταξύ τους, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη τιμή.

5. Οι παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στα, κατά την κρίση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, φάρμακα για τα οποία συντρέχουν αθροιστικά οι ιδιότητες των μοναδικών, αναντικατάστατων και απολύτως απαραίτητων για τη Δημόσια Υγεία.

"6. Οι τιμές που εγκρίνονται δημοσιεύονται σε Δελτίο Τιμών Φαρμάκων, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων. Παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους αφού λάβουν γνώση των προτεινόμενων τιμών, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την επομένη της συνεδρίασης της Επιτροπής Τιμών, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για τις προκύπτουσες τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων. Το διάστημα αυτό παρατείνεται κατά δύο (2) εργάσιμες ημέρες στα Δελτία Τιμών Φαρμάκων κατά τα οποία επανεξετάζονται και ανατιμολογούνται οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων. Οι παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων εξετάζονται και λαμβάνονται υπόψη κατά την έκδοση τυχόν διορθωτικού Δελτίου Τιμών Φαρμάκων, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες".

***Η εντός " " παρ. 6 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 του άρθρου 1 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΑΔ 8/2010, ΥΑ Α3 - 2306/1.9.2010 (ΦΕΚ Β' 1499/6.9.2010), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής ισχύει από την επομένη της ανακοίνωσής της στον ημερήσιο τύπο,

ορίζονται τα ακόλουθα:

"1. Για την εξοικονόμηση δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων ενόψει της επικείμενης εφαρμογής του καταλόγου συνταγογραφούμενων φαρμάκων, καθώς και για την ομαλή προσαρμογή της αγοράς στο νέο τρόπο τιμολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας και μέχρι 31/03/2011, οι μέγιστες μεταβολές στις τιμές χονδρικής των φαρμακευτικών προϊόντων που θα προκύψουν από την έκδοση του 04/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ποσοστά ανά τιμή που ορίζονται στην ακόλουθη κλίμακα:

Χονδρική Τιμή Φαρμακευτικού Προϊόντος όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού μείωσης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών φαρμάκων	Ανώτατο όριο Ποσοστού αύξησης Τιμών Φαρμακευτικών Προϊόντων έναντι της Τιμής όπως ίσχυε μέχρι την έκδοση του 01/2010 Δελτίου Τιμών Φαρμάκων
Έως 3€	-15%	+10%
Από 3,01€ έως 5€	-20%	+10%
Από 5,01€ έως 10€	-25%	+5%
Από 10,01€ έως 15€	-30%	+5%
Από 15,01€ έως 40	-35%	+5%
Από 40,01€ έως 50	-40%	+5%
Από 50,01 και άνω	Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρ. 336, 337, 338 και 342 του Αγορανομικού Κώδικα (δεν ισχύει ανώτατο όριο ποσοστού μείωσης) "	+5%

***Το άρθρο 337 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 4 της ΑΔ 8/2009
ΥΑ Α3-4192/2009 (ΦΕΚ Β' 1834/03.09.2009)

Άρθρο 343

Άρθρο 343

Ταινία γνησιότητας ή
γραμμωτός κώδικας φαρμάκων

Η υποχρέωση της αναγραφής των στοιχείων που προβλέπονται στην ταινία γνησιότητας ή το γραμμωτό κώδικα δεν αναιρεί την υποχρέωση αναγραφής αυτών των στοιχείων και σε άλλα σημεία της συσκευασίας, όπως προβλέπεται από άλλες διατάξεις.

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 344

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

ΧΑΡΤΟΣΑΚΟΥΛΕΣ - ΧΑΡΤΙ ΠΕΡΙΤΥΛΕΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 344

Γενικές Διατάξεις
κατασκευής χαρτοσακουλών

1. Οι χαρτοσακούλες, που χρησιμοποιούνται από επαγγελματίες, για την πώληση των ειδών βιοτικής ανάγκης, τα οποία αναφέρονται στο επόμενο άρθρο, πρέπει να κατασκευάζονται από καινούργιο και στέρεο χαρτί.
2. Για την συγκόλληση των χαρτοσακουλών κάθε είδους, θα χρησιμοποιείται αμυλόκολλα, αραβικό κόμμι και συνθετικές ελαφρές κόλλες, χωρίς οποιαδήποτε πρόσμιξη επιβλαβερτικών ουσιών, των οποίων και απαγορεύεται η κατοχή από τους κατασκευαστές χαρτοσακουλών.

Άρθρο 345

Άρθρο 345

Προδιαγραφές βάρους
χαρτιού κατασκευής χαρτοσακουλών

Το ανώτατο όριο βάρους ανά τ.μ. του χαρτιού, που επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για την κατασκευή χαρτοσακουλών, που προορίζονται για τις παρακάτω περιπτώσεις, είναι, ανάλογα με τον προορισμό της σακούλας, ως εξής:

- α) Χαρτοσακούλες ειδών παντοπωλείου 95 γραμμ./τ.μ.
- β) Χαρτοσακούλες ειδών μαναβικής 80 γραμμ. / τ.μ.
- γ) Χαρτοσακούλες ειδών ζαχαροπλαστικής, καφεκοπτείων, ξηρών καρπών 70 γραμμ. / τ.μ.
- δ) Χαρτοσακούλες ειδών αρτοποιίας 80 γραμμ. / τ.μ.

Άρθρο 346

Προδιαγραφές βάρους
χαρτιού περιτύλιξης

1. Το χαρτί, που χρησιμοποιείται για την περιτύλιξη ειδών παντοπωλείου, πρέπει να έχει, κατά ανώτατο όριο, τα παρακάτω βάρη:

- α) Για περιεχόμενο μέχρι 350 γραμμάρια, βάρος χαρτιού μέχρι 8 γραμμάρια
- β) Για περιεχόμενο πάνω από 350 γραμμάρια και μέχρι 750 γραμμάρια, βάρος χαρτιού μέχρι 15 γραμμάρια
- γ) Για περιεχόμενο πάνω από 750 γραμμάρια, βάρος χαρτιού μέχρι 30 γραμμάρια.

2. Τα καταστήματα λιανικής πώλησης αλιευμάτων, κρεάτων, κιμά, πουλερικών και βρωσίμων παραπροϊόντων σφαγείων, νωπών και καταψυγμένων, για τη ζύγιση και περιτύλιξη των ειδών αυτών, χρησιμοποιούν χαρτί ανακυκλωμένο, χημικά και τεχνικά επεξεργασμένο, που έχει στην εσωτερική επιφάνεια του επικολλημένη επένδυση πλαστικής μεμβράνης και πληροί τους όρους του Κώδικα Τροφίμων.

3. Το βάρος χαρτιού περιτύλιξης αλιευμάτων, κρεάτων, κιμά, πουλερικών και βρωσίμων παραπροϊόντων σφαγείων, νωπών και καταψυγμένων, που χρησιμοποιείται κατά τη ζύγιση των ειδών αυτών, ορίζεται, κατά ανώτατο όριο, ως εξής:

- α) Για περιεχόμενο μέχρι 1.000 γραμμάρια, βάρος χαρτιού μέχρι 15 γραμμάρια.
- β) Για περιεχόμενο πάνω από 1.000 γραμμάρια, βάρος χαρτιού μέχρι 30 γραμμάρια.

4. Σε περίπτωση που για την ασφαλή συσκευασία των ειδών της παραγράφου 2, δεν επαρκεί το αναφερόμενο στην παράγραφο 3 χαρτί περιτύλιξης, υποχρεωτικά χρησιμοποιείται πρόσθετη συσκευασία επιτρεπόμενη από τον Κώδικα Τροφίμων, απαγορεύεται δε η επιβάρυνση των καταναλωτών με την εν λόγω πρόσθετη συσκευασία.

5. Απαγορεύεται κατά την ζύγιση η χρήση άλλου χαρτιού εκτός από το αναφερόμενο στις παραγράφους 2 και 3.

6. Οι επιχειρήσεις παραγωγής χαρτιού για την περιτύλιξη των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, υποχρεούνται να διαθέτουν αυτό σε πακέτα, στη συσκευασία των οποίων θα αναγράφουν:

- α) Την επωνυμία και διεύθυνση της επιχείρησης
- β) Το σκοπό για τον οποίο προορίζεται το χαρτί περιτύλιξης
- γ) Το καθαρό βάρος ανά φύλλο χαρτιού.

Άρθρο 347

Άρθρο 347

Προϊόντα που πωλούνται
σε καθαρό βάρος

Η χονδρική και λιανική πώληση προϊόντων ή ποσοτήτων, τα οποία δεν υπάγονται στις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων 345 και 346, πρέπει να γίνεται σε καθαρό βάρος, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με άλλη Αγορανομική Διάταξη.

Άρθρο 348**Άρθρο 348**

Έλεγχος χαρτοσακουλών

Ο έλεγχος των χαρτοσακουλών γίνεται με εξέταση 10 τεμαχίων τουλάχιστον του ίδιου μεγέθους και είδους.

Άρθρο 349**Άρθρο 349**

Ενδείξεις χαρτοσακουλών

Στις χαρτοσακούλες κάθε είδους πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς, α) Η επωνυμία του κατασκευαστή β) Η διεύθυνση της έδρας της επιχείρησης γ) Το είδος του προϊόντος, για το οποίο προορίζονται μόνο στις περιπτώσεις του άρθρου 345

Άρθρο 350**Άρθρο 350**

Κατοχή χαρτοσακουλών

Απαγορεύεται η παραγωγή, κατοχή και χρησιμοποίηση χαρτοσακουλών που δεν φέρουν τις ενδείξεις που καθορίζονται στο άρθρο 349 καθώς και η κατοχή και χρησιμοποίηση χαρτοσακουλών διαφορετικών από αυτές που καθορίζονται στο άρθρο 345 από επαγγελματίες που πωλούν είδη των περιπτώσεων του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 351**Άρθρο 351**

Ονομαστικές τιμές κυβισμού
και μέγιστο βάρος χαρτοκυτίων

Σε χαρτοκυτία που προορίζονται για την διάθεση από τους επαγγελματίες στο καταναλωτικό κοινό ειδών ζαχαροπλαστικής αρτοποιίας κλπ., με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη και τα οποία κυκλοφορούν στο εμπόριο με τα αναφερόμενα στον παρακάτω πίνακα ενδεικτικά νούμερα, πρέπει να ανήκουν στην αναφερόμενη στον πίνακα αυτό σειρά ονομαστικών τιμών κυβισμού και να έχουν το αντίστοιχο μέγιστο βάρος που αναγράφεται απέναντι στο καθένα.

Ενδεικτικό Νο	Κυβισμός σε λίτρα	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια
2	0,9	40
3	1,5	50
4	1,8	60
6	2,5	70
8	2,9	80
10	3,9	100

Άρθρο 352

ΨΥΓΕΙΑ

Άρθρο 352

Υποχρέωση καταγραφής θερμοκρασιών στους ψυκτικούς θαλάμους

1. α) Οι θάλαμοι των ψυγείων ψύξης και απλής κατάψυξης, ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης, χωρητικότητας από 50 m³ και άνω, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα όργανα αυτόματης καταγραφής για τη συνεχή ή σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά 15 λεπτά τουλάχιστον) παρακολούθηση της θερμοκρασίας και της υγρασίας του αέρα, στην οποία βρίσκονται τα τρόφιμα που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

β) Επίσης οι θάλαμοι βαθείας κατάψυξης (θερμοκρασία μικρότερη ή ίση των -180C) των χώρων αποθήκευσης και φύλαξης, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα όργανα αυτόματης καταγραφής για τη συνεχή ή σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά 15 λεπτά τουλάχιστον) παρακολούθηση της θερμοκρασίας του αέρα, στην οποία βρίσκονται τα τρόφιμα βαθείας κατάψυξης που προορίζονται για ανθρώπινη διατροφή.

Από το παραπάνω μέτρο εξαιρούνται οι θάλαμοι βαθείας κατάψυξης, χωρητικότητας κάτω των 10 M³, που χρησιμοποιούνται για τη διατήρηση εφεδρικών αποθεμάτων σε πρατήρια λιανικής πώλησης.

γ) Οι καταγραφόμενες ενδείξεις των παραπάνω οργάνων, που θα πρέπει να παρέχουν κατά το δυνατόν τη μέση θερμική ή/ και υγρομετρική κατάσταση του χώρου του ψυγείου, χρονολογούνται, ταυτοποιούνται ως προς το θάλαμο και φυλάσσονται για ένα τουλάχιστον έτος.

δ) Τα όργανα καταγραφής ελέγχονται από τις αρμόδιες Δ/νσεις και Τμήματα Εμπορίου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με βάση τις οδηγίες που εκδίδονται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

2. α) Για τα συστήματα συνεχούς καταγραφής - εκτύπωσης των θερμομέτρων και υγρομετρων των θαλάμων των ψυγείων η θεώρηση των παραστατικών στοιχείων του συστήματος, διενεργείται από τις αρμόδιες ως άνω Υπηρεσίες Εμπορίου.

Οι ιδιοκτήτες και οι ενοικιαστές των ψυγείων αυτών υποχρεούνται να προσκομίζουν στις εν λόγω υπηρεσίες, όπου αυτοί ανήκουν, τα ανωτέρω παραστατικά στοιχεία, π.χ. τις ταινίες των αυτογραφικών θερμομέτρων πριν τη χρησιμοποίησή τους, για θεώρηση και να τα διατηρούν στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών για το χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός (1) έτους.

β) Σε περίπτωση που η καταγραφή της θερμοκρασίας ή και της υγρασίας γίνεται από ηλεκτρονικά μηχανήματα εφοδιασμένα με μνήμη, αυτά θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα καταγραφής στη μνήμη τους των τιμών θερμοκρασίας ή και υγρασίας κατά τακτά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον ανά 15 λεπτά), χρονολόγησης και διατήρησης των στοιχείων αυτών για ένα τουλάχιστον έτος, καθώς και δυνατότητα αναπαραγωγής και εκτύπωσης μέρους των στοιχείων αυτών που μπορεί να ζητείται από τις ελεγκτικές αρχές, κατά τη διενέργεια των "επί τόπου" ελέγχων.

Τα εν λόγω μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με:

α) πιστοποιητικό διαπιστευμένης αρχής ότι πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τα τρόφιμα βαθείας κατάψυξης ή αντίστοιχης εθνικής νομοθεσίας Κράτους Μέλους της Ε.Ε, και

β) Έγγραφο βεβαίωση του κατασκευαστή τους ότι οι χρήστες τους δεν μπορούν να μεταβάλλουν τις μετρούμενες τιμές που αποθηκεύονται στη μνήμη τους.

Άρθρο 353

Άρθρο 353

Υποβολή στοιχείων ψυγείων

Τα ψυγεία και οι ψυκτικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλλουν στις Νομαρχιακές Υπηρεσίες Εμπορίου, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο από το τέλος κάθε τριμήνου, υπεύθυνη δήλωση, στην οποία να αναφέρεται ο συνολικός όγκος κατάψυξης και απλής ψύξης, χωριστά (αριθμός θαλάμων και όγκος καθενός σε M³), η διακίνηση των φαρτών προϊόντων στα ψυγεία καθώς και οι μεταβολές, που

επήλθαν, ως προς την επωνυμία, τοποθεσία, επέκταση ψυκτικού χώρου, διακοπή εργασίας, επαναλειτουργία κλπ.

Άρθρο 354**Άρθρο 354****Τρόπος στοιβασίας**

Κατά την αποθήκευση των διαφόρων ειδών στα ψυγεία, πρέπει να ακολουθούνται τα παρακάτω:

1. Κατά μήκος και κατά πλάτος των θαλάμων πρέπει να υπάρχουν διάδρομοι που να καλύπτουν περίπου το 15% της επιφάνειας του δαπέδου του θαλάμου.
2. Τα εφόδια που συντηρούνται δεν πρέπει να εφάπτονται στους τοίχους των θαλάμων αλλά να απέχουν από αυτούς τουλάχιστον 10 εκατοστά.
3. Το επάνω μέρος της επιφάνειας κάθε στιβάδας πρέπει να απέχει από την οροφή τουλάχιστον 50 εκατοστά.
4. Η στοίβαξη γενικά των ειδών στα ψυγεία πρέπει να πραγματοποιείται με την προσοχή που επιβάλλεται και με τεχνική ορθολογική τάξη, για να επιτυγχάνεται η αξιολόγηση του χώρου, ο καλός αερισμός, η διευκόλυνση τής επιθεώρησης των εν λόγω ειδών από τα αρμόδια όργανα, η προστασία τού καταναλωτικού κοινού και να αποφεύγονται ζημιές λόγω αλλοίωσης ή καταστροφής αυτών.

Άρθρο 355**Άρθρο 355****Καθαριότητα ψυγείων**

1. Σε κάθε ψυκτικό χώρο πρέπει να τηρείται πλήρης καθαριότητα. Για το σκοπό αυτό, πρέπει το δάπεδο, πριν από την αποθήκευση νέων ειδών τροφίμων για ψύξη, να πλένεται, ιδιαίτερα αν τα τρόφιμα που προϋπήρχαν ανάδιδαν βαριά οσμή ή οποιαδήποτε οσμή που μπορεί να μεταδοθεί στα νέα τρόφιμα που αποθηκεύονται.
2. Απαραίτητο, πριν από κάθε αποθήκευση, οι θάλαμοι των ψυγείων πρέπει να εξαερίζονται.
3. Στους ψυκτικούς θαλάμους πρέπει να υπάρχει ο κατάλληλος αερισμός και να μην υπάρχει σε αυτούς δυσάρεστη οσμή.

Άρθρο 356**Άρθρο 356****Συναποθήκευση τροφίμων**

Απαγορεύεται μέσα στους ψυκτικούς θαλάμους και ψυκτικούς χώρους να συναποθηκεύονται τρόφιμα, που αναδίδουν βαριά ή ιδιόζουσα οσμή, όπως π.χ. ψάρια συντηρημένα ή μη, χαβιάρι, ταραμάς, βακαλάος κλπ. με άλλα τρόφιμα που απορροφούν οσμή, όπως π.χ. κρέας, λαρδί, αλλαντικά κλπ.

Άρθρο 357**Άρθρο 357****Διατήρηση αλλοιωμένων τροφίμων**

1. Απαγορεύεται μέσα στους ψυκτικούς θαλάμους να διατηρούνται αλλοιωμένα και επομένως ακατάλληλα για βρώση τρόφιμα, εκτός αν υπάρχει σχετική άδεια αρμόδιας Υπηρεσίας.
2. Απαγορεύεται μέσα στους προθαλάμους ή βοηθητικούς χώρους των ψυγείων να αποθηκεύονται τρόφιμα αλλοιωμένα ή ακατάλληλα για βρώση, τα οποία και πρέπει

να απομακρύνονται από εκεί το ταχύτερο

Άρθρο 358

Άρθρο 358

Συναποθήκευση τροφίμων με διαφορετικές θερμοκρασίες συντήρησης

1. Απαγορεύεται μέσα στον ίδιο ψυκτικό θάλαμο να αποθηκεύονται τρόφιμα, που απαιτούν διαφορετικές θερμοκρασίες συντήρησης και υγρομετρικές καταστάσεις.
2. Μικρές ποσότητες διαφόρων εμπορευμάτων επιτρέπεται να τοποθετούνται στον ίδιο χώρο χωριστά, εφόσον για την συναποθήκευση απαιτούνται περίπου τα ίδια όρια θερμοκρασίας και υγρομετρικής κατάστασης και αποκλείεται εντελώς ο κίνδυνος να επηρεάσει το ένα εμπόρευμα τις οργανοληπτικές ιδιότητες του άλλου (π.χ. οσμή, γεύση κλπ.).

ΑΔ 7/2009: ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ "τροπ.& νέα κωδικ.ΑΔ εκδοθεισών μέχρι & την 14 Μαΐου 2009" (488678)

Άρθρο 359

Άρθρο 359

Ανάρτηση πινακίδας

Στην πόρτα κάθε ψυκτικού θαλάμου πρέπει να υπάρχει αναρτημένη πινακίδα, που να αναγράφει όλα τα τρόφιμα που είναι αποθηκευμένα στο θάλαμο. Οι βιομηχανίες ψύχους υποχρεούνται να τηρούν βιβλία, στα οποία να καταχωρούνται τα ονοματεπώνυμα και διευθύνσεις κατοικίας των ιδιοκτητών των τροφίμων, που συντηρούνται καθώς και το είδος και η ποσότητα σε δέματα ή χιλιόγραμμα, για ευχερή αγορανομικό έλεγχο.

Άρθρο 360

Γραφήματα 1

/Πίνακες
/Εικόνες
κειμένου

Επιλέξτε γράφημα

Άρθρο 360

Θερμοκρασίες και υγρομετρικές συνθήκες συντήρησης

1. Οι κανονικές θερμοκρασίες και η υγρομετρική κατάσταση διαφύλαξης και συντήρησης στα ψυγεία των διαφόρων τροφίμων, καθορίζονται όπως παρακάτω:

ΒΛΕΠΕ ΠΙΝΑΚΑ ΣΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

2. Η ανοχή διακύμανσης θερμοκρασίας από τα παραπάνω όρια, ορίζεται $\pm 1\text{o C}$, με εξαίρεση τα οπωροκηπευτικά για τα οποία η ανοχή μπορεί να είναι μόνο $+2\text{o C}$.

3. Η ανοχή διακύμανσης υγρομετρικής κατάστασης από τα παραπάνω όρια ορίζεται $\pm 8\%$, στην οποία περιλαμβάνεται και το σφάλμα του οργάνου.

Άρθρο 361

Άρθρο 361

Βιβλίο εισόδου - εξόδου στους θαλάμους

Οι θερμοκρασίες και υγρομετρικές καταστάσεις, που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, δεν ισχύουν κατά τον χρόνο εισαγωγής και εξαγωγής των προϊόντων από τους ψυκτικούς θαλάμους και μέχρι 8 ώρες, πράγμα που διαπιστώνεται από τα βιβλία εισαγωγής-εξαγωγής, που υποχρεούνται να τηρούν τα

ψυγεία. Το εν λόγω βιβλίο είναι αριθμημένο και θεωρημένο, κατά φύλλο, από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Εμπορίου.

Σε αυτό θα αναγράφεται ο αριθμός του ψυκτικού θαλάμου, στον οποίο γίνεται εισαγωγή ή εξαγωγή, η ώρα έναρξης και η ώρα λήξης.

Άρθρο 362**Άρθρο 362**

Τρόφιμα σε λευκοσιδηρά δοχεία - Τυριά

1. Τρόφιμα που φυλάσσονται σε λευκοσιδηρά δοχεία, τυρί τετηγμένο-τελεμές, κονσέρβες και λοιπά είδη, που από τη φύση τους και παρασκευή τους πρέπει να διατηρούνται σε ψυχρό περιβάλλον, πρέπει να διατηρούνται σε ψυκτικούς θαλάμους, των οποίων η υγρομετρική κατάσταση να κυμαίνεται μεταξύ 60% και 70%. Η χρονική διάρκεια συντήρησης ορίζεται σε ένα έτος.

2. Τα τυριά για διαφύλαξη πρέπει να έχουν πλήρως ωριμάσει, απαγορεύεται δε η διαφύλαξη μη ωρίμων τυριών στις θερμοκρασίες, που αναφέρονται στο άρθρο 360.

Άρθρο 363**Άρθρο 363**

Υπέρβαση χρόνου συντήρησης

Σε περίπτωση υπέρβασης ή αμφιβολίας γύρω από τον καθορισμένο χρόνο συντήρησης, πρέπει να καλείται αρμόδιο επιστημονικό όργανο, που θα γνωματεύσει για τη δυνατότητα περαιτέρω παραμονής.

Η σχετική υγρασία μπορεί να μειωθεί στο 70% για σύνολο 24 ωρών σε χρονική διάρκεια μίας εβδομάδας.

Άρθρο δεύτερο**ΑΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ**

1. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται:

-α) Η Αγορανομική Διάταξη 14/1989 "Περί κωδικοποίησης Αγορανομικών Διατάξεων εκδοθεισών μέχρι 16-2-1989"

-β) Οι λοιπές ισχύουσες Αγορανομικές Διατάξεις, που εκδόθηκαν μέχρι και την 14η Μαΐου 2009.

2. Ρυθμίσεις που έγιναν με Αγορανομικές Διατάξεις Νομαρχών, ύστερα από σχετικές εξουσιοδοτήσεις, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον βέβαια δεν αντίκεινται στις διατάξεις της παρούσας.

3. Οι παραβάτες των διατάξεων της παρούσας, διώκονται και τιμωρούνται κατά τις διατάξεις του ν.δ. 136/1946 "Περί Αγορανομικού Κωδικός", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Η παρούσα τίθεται σε ισχύ σε όλη την Χώρα από την δημοσίευση της στη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Η απόφαση αυτή να ανακοινωθεί στον ημερήσιο τύπο και να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2009

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ